Holy Bible

Aionian Edition®

Pühakiri Kaasaegses Eesti Keeles

Estonian Modern Bible

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition®
Pühakiri Kaasaegses Eesti Keeles
Estonian Modern Bible
Language: Estonian
Estonia

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2026
Source text: eBible.org
Source version: 10/13/2026
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 2022

Formatted by Speedata Publisher 5.9.12 (Pro) on 10/18/2026
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously and https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Eesti at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition®* is the world's first Bible *untranslation*! What is an *untranslation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well-known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible untranslates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 1:6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Eesti at AionianBible.org/History

1975-06-21 Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
1985-04-15 Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
2013-12-18 Aionian Bible announced as J. and J. pray.
2015-06-21 Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
2016-01-11 AionianBible.org domain registered.
2016-06-21 30 translations available in 12 languages.
2016-12-07 Nainoia Inc established as non-profit corporation.
2017-01-01 Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license.
2017-01-16 Aionian Bible Google Play Store App published.
2017-07-01 'The Purple Bible' nickname begins.
2017-07-30 42 translations now available in 22 languages.
2018-02-01 Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
2018-03-06 Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
2018-09-15 Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
2018-10-20 70 translations now available in 33 languages.
2018-11-17 104 translations now available in 57 languages.
2019-03-24 135 translations now available in 67 languages.
2019-10-28 Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
2019-10-31 174 translations now available in 74 languages.
2020-02-22 Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
2020-05-25 Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, F. Just.
2020-08-29 Aionian Bibles now available in ePub format.
2020-12-01 Right-to-left and Hindic languages available in PDF format.
2021-03-31 214 translations now available in 99 languages.
2021-11-17 Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
2021-12-20 Social media on Facebook, X, LinkedIn, YouTube ...
2022-01-01 216 translations now available in 99 languages.
2022-01-09 StudyPack resources for Bible translation study.
2022-01-23 Volunteers celebrate with pie and prayer.
2022-02-14 Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
2023-02-14 Aionian Bible published on the TOR Network.
2023-12-04 Eleēsē added to the Aionian Glossary.
2024-02-04 352 translations now available in 142 languages.
2024-05-01 370 translations now available in 164 languages.
2024-08-05 378 translations now available in 165 languages.
2024-08-18 Creative Commons Attribution 4.0 International, if allowed.
2024-10-20 Gospel Primer handout format.
2024-11-24 Progressive Web Application offline format.
2025-01-28 All profits are given to CoolCup.org.
2025-03-12 382 translations now available in 166 languages.
2025-06-21 468 translations now available in 230 languages.
2025-09-01 538 translations now available in 291 languages.
2026-10-04 544 translations in 292 languages with 9,719,052 verses.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matteuse 11
Markuse 74
Luuka 115
Johannese 183
Apostlite 236
Roomlastele 304
1 Korintlastele 333
2 Korintlastele 360
Galaatlastele 378
Efeslastele 388
Filiplastele 397
Koloslastele 404
1 Tessalooniklastele 410
2 Tessalooniklastele 416
1 Timoteosele 420
2 Timoteosele 428
Tiitusele 434
Fileemonile 437
Heebrealastele 439
Jaakobuse 459
1 Peetruse 466
2 Peetruse 473
1 Johannese 478
2 Johannese 485
3 Johannese 486
Juuda 487
Ilmutus 489

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

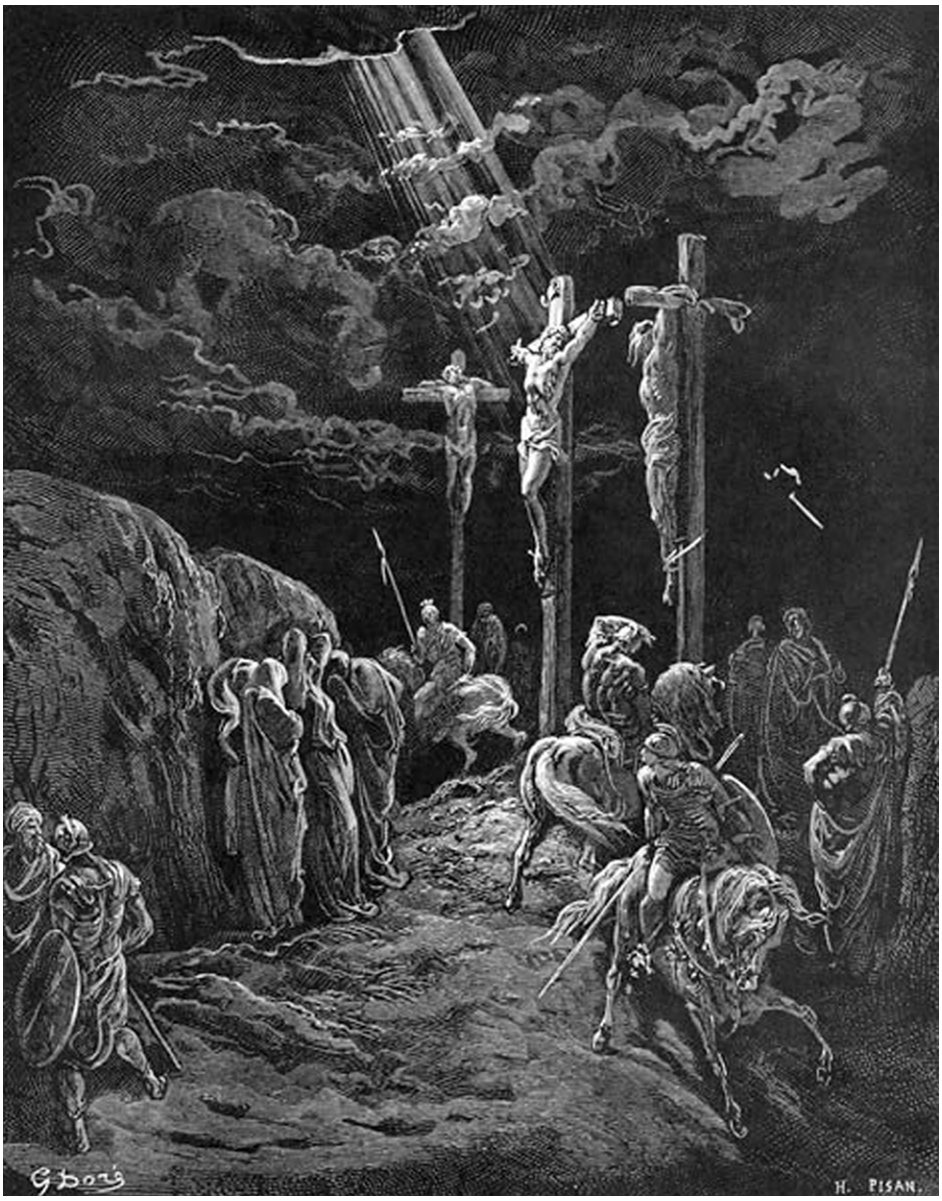

Jeesus ütles: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!“
Ja nad jagasid liisku heites omavahel ära tema riided.
Luuka 23:34

Matteuse

1 Jeesuse Messia, Aabrahami poja, Taaveti poja sugupuu: **2**
Aabrahamile sündis Iisak, Iisakile sündis Jaakob, Jaakobile
sündisid Juuda ja tema vennad. **3** Juudale sündisid Taamariga
Perets ja Serah, Peretsile sündis Hesron, Hesronile sündis
Aram, **4** Aramile sündis Amminadab, Amminadabile sündis
Nahson, Nahsonile sündis Salma, **5** Salmale sündis Raahabiga
Boas, Boasele sündis Rutiga Oobed, Oobedile sündis Iisai, **6**
Iisaile sündis kuningas Taavet. Taavetile sündis Uurija naisega
Saalomon, **7** Saalomonile sündis Rehabeam, Rehabeamile
sündis Abija, Abijale sündis Aasa, **8** Aasale sündis Joosafat,
Joosafatile sündis Jooram, Jooramile sündis Ussija, **9** Ussijale
sündis Jootam, Jootamile sündis Aahas, Aahasele sündis
Hiskija, **10** Hiskijale sündis Manasse, Manassele sündis Aamon,
Aamonile sündis Joosija, **11** Joosijale sündisid Jekonja ja tema
vennad Paabeli vangipõlve ajal. **12** Pärast Paabeli vangipõlve
sündis Jekonjale Sealtiel, Sealtielile sündis Serubbaabel, **13**
Serubbaabelile sündis Abihuud, Abihuudile sündis Eljakim,
Eljakimile sündis Assur, **14** Assurile sündis Saadok, Saadokile
sündis Ahhim, Ahhimile sündis Elihuud, **15** Elihuudile sündis
Eleasar, Eleasarile sündis Mattan, Mattanile sündis Jaakob. **16**
Jaakobile sündis Maarja mees Joosep ja Maarjast sündis Jeesus,
keda hüütakse Messiaks. **17** Seega on Aabrahamist Taavetini
kokku neliteist sugupõlve, Taavetist Paabeli vangipõlveni neliteist
sugupõlve ja Paabeli vangipõlvest Messiani neliteist sugupõlve.
18 Ent Jeesuse, Messia, sündimisega oli nõnda. Tema ema Maarja
oli kihlatud Joosepiga, kuid enne abiellumist ja kokkusaamist
selgus, et ta on lapseootel Pühast Vaimust. **19** Joosep oli
õiglane mees ega tahtnud Maarjat avalikult häbistada, seepärast

otsustas ta temast vaikselt lahutada. **20** Aga kui ta seda mõtet
kaalus, ilmus talle unenäos Issanda ingel, kes ütles: „Joosep,
Taaveti poeg, ära karda Maarjat naiseks võtta! Laps tema ihus
on eostunud Pühast Vaimust. **21** Maarja sünnitab poja, kellele
sina paned nimeks Jeesus, sest tema päästab oma rahva
nende pattudest.“ **22** See kõik sündis, et läheks täide, mis
Issand oli öelnud prohveti suu läbi: **23** „Pange tähele, neitsi
jääb lapseootele ja sünnitab poja, ning talle pannakse nimeks
Immanuel“ – mis tähendab „Jumal on meiega“. **24** Kui Joosep
unest ärkas, tegi ta nii, nagu Issanda ingel oli käskinud. Ta
võttis Maarja endale naiseks ja viis ta koju, **25** kuid ei puutunud
temasse, kuni poeg oli sündinud. Ja ta pani temale nimeks
Jeesus.

2 Pärast Jeesuse sündimist Petlemmas Juudamaal, kuningas
Heroodese valitsusajal, saabusid hommikumaalt pärit tähetargad
Jeruusalemma. **2** „Kus on see laps, kes sündis juutide
kuningaks?“ küsisid nad. „Me nägime ta tähte tõusmas ja tulime
teda kummardama.“ **3** Seda kuuldes läks kuningas Heroodes
ärevile ja kogu Jeruusalemm koos temaga. **4** Ta kutsus kokku
kõik juutide ülempreestrid ja kirjatundjad ning päris nende käest,
kus Messias pidi sündima. **5** Need vastasid talle: „Juudamaa
linnas Petlemmas, sest nõnda on prohvet kirjutanud: **6** „Sina,
Petlemm Juudamaal, ei ole vähim Juuda valitsejate seas, sest
sinust võrsub Valitseja, kes mu rahvast Iisraeli karjatseb.““ **7** Siis
kutsus Heroodes tähetargad salaja enda juurde ja uuris neilt
välja aja, millal täht oli paistma hakanud. **8** Seejärel läkitas ta
nad Petlemma, öeldes: „Minge ja otsige last. Kui te ta leiate,
siis teatage mulle, et minagi võiksin minna teda kummardama!“
9 Tähetargad kuulasid kuninga ära ja asusid teele. Ja ennäe,

täht, mille tõusu nad olid jälginud, juhatas neid, kuni jäi seisma
selle paiga kohal, kus asus laps. **10** Seda nähes rõõmustasid
tähetargad väga. **11** Nad astusid majja ja nägid last koos tema
ema Maarjaga ning kummardusid ta ette maha. Siis avasid nad
oma varalaekad ja andsid talle kinke: kulda, viirukit ja mürri. **12**
Ja saanud unenäos Jumalalt hoiatuse, et nad ei läheks enam
Heroodese juurde, pöördusid nad teist teed pidi tagasi oma
maale. **13** Kui tähetargad olid lahkunud, ilmus Issanda ingel
unenäos Joosepile ja ütles: „Tõuse üles, võta kaasa laps ja
tema ema! Põgene Egiptusesse ja ole seal, kuni ma sulle ütlen;
sest Heroodes hakkab otsima last, et teda hukata.“ **14** Joosep
tõusis, võttis kaasa lapse ja tema ema ning põgenes öösel
Egiptusesse. **15** Seal viibis ta Heroodese surmani, et läheks
täide, mida Issand oli öelnud prohveti kaudu: „Ma kutsusin
oma poja Egiptusest.“ **16** Kui Heroodes nägi, et tähetargad olid
teda petnud, sattus ta suurde raevu. Ta andis käsu hukata kõik
poisslapsed Petlemmas ja kogu selle ümbruses: kaheaastased ja
alla selle, vastavalt ajale, mille ta oli tähetarkadelt välja uurinud.
17 Nii läks täide, mis oli öeldud prohvet Jeremija suu läbi: **18**
„Raamas on kuulda häält, rohket nuttu ja hala. Raahel nutab
taga lapsi ega lase end lohutada, sest neid ei ole enam.“ **19**
Ent pärast Heroodese surma ilmus Issanda ingel Egiptuses
viibivale Joosepile unenäos **20** ja ütles: „Tõuse üles, võta kaasa
laps ja tema ema ning mine Iisraelimaale! Need, kes lapse elu
kallale kippusid, on nüüd surnud!“ **21** Joosep võttis lapse ja tema
ema ning läks Iisraelimaale. **22** Aga kui ta kuulis, et Arhelaos
valitseb Juudamaad kuningana oma isa Heroodese asemel,
kartis ta sinna minna. Ja saanud Jumalalt unenäos hoiatuse,
suundus ta Galilea aladele **23** ning asus elama Naatsareti linna.

Nii läks täide, mis oli öeldud prohvetite suu läbi: „Teda hüütakse
Naatsaretlaseks.“

3 Neil päevil tuli Ristija Johannes, kes kuulutas Juuda kõrbes **2**
ja ütles: „Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!“ **3** Temast
rääkiski prohvet Jesaja: „Hüüdja hääl on kõrbes: „Valmistage
Issandale tee, tehke tasaseks tema teerajad!““ **4** Johannesel olid
seljas kaamelikarvadest rõivad ja nahkvöö vööl, aga toiduks olid
tal rohutirtsud ja metsmesi. **5** Siis läks Jeruusalemma, kogu
Juudamaa ja Jordani ümbruskonna rahvas tema juurde. **6** Nad
tunnistasid üles oma patud ja ta ristis nad Jordani jões. **7** Aga kui
ta nägi, kui palju varisere ja sadusere tema juurde ristimisele tuli,
ütles ta neile: „Rästikute sugu! Kes teile andis märku põgeneda
saabuva viha eest? **8** Seepärast kandke meeleparandusele
kohast vilja **9** ja ärge mõtelge endamisi: „Meie isa on Aabraham!“
Sest ma ütlen teile, Jumal võib nendest kividest äratada lapsi
Aabrahamile. **10** Kirves on juba pandud puude juurte külge.
Iga puu, mis ei kanna head vilja, raiutakse maha ja visatakse
tulle. **11** Mina ristin teid veega meeleparanduseks, aga kes
tuleb pärast mind, on minust vägevam. Mina pole väärt tema
sandaalegi lahti siduma. Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega.
12 Tal on tuulamiskühvel käes ja ta teeb puhtaks oma rehealuse.
Ta kogub nisu aita, aga aganad ta põletab ära kustumatu tulega.“
13 Sel ajal saabus Jeesus Galileast Jordani äärde, et Johannes
teda ristiks. **14** Johannes püüdis keelduda, öeldes: „Mul on vaja,
et sina mind ristiksid, aga sina tuled hoopis minu juurde!“ **15**
Jeesus aga vastas talle: „Las praegu olla nii! Nõnda on meil
kohane täita kõike, mis on õige!“ Siis Johannes andis talle järele.
16 Kui Jeesus oli ristitud, väljus ta kohe veest, ja ennäe, taevas
avanes ning ta nägi Jumala Vaimu otsekui tuvi alla laskumas ja

tema peale tulemas. **17** Ning taevast kostis hääl: „See on minu
armas Poeg, kelle üle mul on hea meel!“

4 Siis juhtis Vaim Jeesuse kõrbe kuradi kiusata. **2** Kui ta oli
nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd paastunud, tuli talle
nälg. **3** Talle lähenes kiusaja ning ütles: „Kui sa oled Jumala
Poeg, siis käsi sellel kivil siin muutuda leivaks!“ **4** Jeesus
vastas: „Kirjutatud on: „Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast
sõnast, mis lähtub Jumala suust.““ **5** Siis viis kurat ta pühasse
linna, pani seisma templi katusele **6** ja ütles: „Kui sa oled
Jumala Poeg, siis kukuta end siit alla! Sest kirjutatud on: „Sinu
pärast annab ta oma inglitele käsu ja nemad kannavad sind
kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei lööks.““ **7** Jeesus vastas
talle: „Samuti on kirjutatud: „Ära pane Issandat, oma Jumalat,
proovile!““ **8** Veel võttis kurat ta kaasa väga kõrge mäe otsa ja
näitas talle kõiki maailma kuningriike ja nende hiilgust. **9** „Need
kõik ma annan sulle,“ ütles ta, „kui sa ainult maha langed ja
mind ülistad.“ **10** Siis ütles Jeesus talle: „Hoia minust eemale,
saatan! Kirjutatud on: „Kummarda Issandat, oma Jumalat, ja
teeni ainult teda!““ **11** Siis jättis kurat ta rahule. Seejärel tulid
tema juurde inglid ja teenisid teda. **12** Kui Jeesus kuulis, et
Johannes on kinni võetud, läks ta tagasi Galileasse. **13** Ta
lahkus Naatsaretist ja asus elama Kapernauma, mis on järve
ääres Sebuloni ja Naftali aladel. **14** Nõnda läks täide, mis oli
öeldud prohvet Jesaja suu läbi: **15** „Sebulonimaa ja Naftalimaa,
teel mere äärde, piki Jordanit, rahvaste Galilea, **16** rahvas,
kes elab pimeduses, on suurt valgust näinud; neile, kes on
elanud surma varjus, on koitnud valgus.“ **17** Sellest ajast peale
hakkas Jeesus kuulutama: „Parandage meelt, sest taevariik on
lähedal!“ **18** Kõndides Galilea mere rannal, nägi Jeesus kaht

venda, Siimonit, hüüdnimega Peetrus, ja tema venda Andreast
võrku merre heitmas, sest nad olid kalurid. **19** Jeesus ütles
neile: „Järgnege mulle ja ma teen teist inimestepüüdjad!“ **20**
Nad jätsid kohe oma võrgud ja järgnesid talle. **21** Sealt edasi
minnes nägi ta veel kaht venda, Sebedeuse poega Jaakobust ja
tema venda Johannest koos isaga paadis võrke parandamas.
Jeesus kutsus ka neid. **22** Kohe jätsid nad paadi ja isa maha
ning järgnesid talle. **23** Ja Jeesus rändas ringi kogu Galileas,
õpetas sünagoogides, kuulutas evangeeliumi Kuningriigist ning
tervendas rahvast igasugustest haigustest ja hädadest. **24**
Kuuldus temast levis kogu Süürias ning tema juurde toodi kõik,
kes kannatasid mitmesuguste haiguste ja valude käes, kurjadest
vaimudest vaevatuid, langetõbiseid ja halvatuid – ning tema tegi
nad terveks. **25** Ja Jeesuse kannul käis suur rahvahulk Galileast,
Dekapolisest, Jeruusalemmast, Juudamaalt ja Jordani tagant.

5 Kui Jeesus nägi rahvahulka, läks ta üles mäele, ja kui ta
oli maha istunud, tulid jüngrid tema juurde. **2** Ta hakkas neid
õpetama: **3** „Õnnistatud on vaimust vaesed, sest nende päralt
on taevariik. **4** Õnnistatud on kurvad, sest neid lohutatakse. **5**
Õnnistatud on tasased, sest nemad pärivad maa. **6** Õnnistatud
on need, kellel on nälg ja janu õiguse järele, sest nad saavad
külluslikult. **7** Õnnistatud on halastajad, sest nende peale
halastatakse. **8** Õnnistatud on puhtad südamelt, sest nemad
näevad Jumalat. **9** Õnnistatud on rahutegijad, sest neid hüütakse
Jumala lasteks. **10** Õnnistatud on need, keda õiguse pärast
taga kiusatakse, sest nende päralt on taevariik. **11** Õnnistatud
olete teie, kui teid minu pärast teotatakse, taga kiusatakse ja
teie kohta kõiksugu kurje asju valetatakse. **12** Rõõmutsege ja
hõisake, sest teie tasu on suur taevas! Samal viisil on taga

kiusatud ka prohveteid enne teid. **13** Teie olete maa sool. Aga
kui sool kaotab maitse, kuidas teha seda soolaseks? See ei
kõlba enam millekski ja visatakse välja inimeste tallata. **14**
Teie olete maailma valgus. Linn, mis on mäe otsas, ei jää
märkamatuks. **15** Samuti ei süüta keegi lampi, et panna see vaka
alla, vaid ikka lambijalale; siis särab see kõigile majasolijatele.
16 Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad näeksid teie
häid tegusid ja kiidaksid teie Isa, kes on taevas. **17** Ärge arvake,
et ma olen tulnud Seadust või Prohveteid tühistama – ma ei
ole tulnud neid tühistama, vaid täide viima! **18** Tõesti, ma ütlen
teile, enne kaovad taevas ja maa, aga Seadusest ei kao ükski
täht ega kriips, enne kui kõik on sündinud. **19** Seepärast, kes
vähimatki käsusõnadest rikub ja õpetab teisi sama tegema, seda
hüütakse vähimaks taevariigis; aga kes neid täidab ja õpetab,
seda hüütakse suureks taevariigis. **20** Ma ütlen teile, kui teie
pole kirjatundjatest ja variseridest õigemad, siis te ei pääse
taevariiki. **21** Te olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud:
„Sa ei tohi tappa! Ja igaüks, kes tapab, peab minema kohtu
alla.“ **22** Kuid mina ütlen teile, et igaüks, kes oma venna peale
viha kannab, peab minema kohtu alla. Aga kes oma vennale
ütleb: „Tühine!“, peab minema ülemkohtu alla, ja kes ütleb:
„Loll!“, peab minema põrgutulle. **(Geenna g1067)** **23** Seepärast,
kui sa oma anni ohvrialtarile tood ja seal sulle meenub, et su
vennal on midagi sinu vastu, **24** siis jäta oma ohver altari ette
ja mine lepi enne ära oma vennaga. Alles siis tule ja too oma
ohvriand. **25** Ole järeleandlik oma vastasega, kes sind kohtusse
viib. Lepi temaga ära, kuni te veel teel olete, et ta ei annaks sind
kohtuniku kätte ja kohtunik kohtuteenri kätte ja sind ei heidetaks
vangi! **26** Tõesti, ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt enne, kuni sa

oled tagasi maksnud viimsegi veeringu. **27** Te olete kuulnud, et
on öeldud „Sa ei tohi abielu rikkuda!“ **28** Kuid mina ütlen teile,
et igaüks, kes võõrast naist vaatab teda himustades, on oma
südames temaga juba abielu rikkunud. **29** Kui aga su parem
silm ahvatleb sind patule, siis võta see välja ja viska ära. Sul
on parem kaotada üks ihuliige kui olla terve ihuga heidetud
põrgusse. **(Geenna g1067)** **30** Ja kui su parem käsi ahvatleb sind
patule, siis raiu see küljest ja viska ära, sest sul on parem
kaotada üks ihuliige kui minna terve ihuga põrgusse. **(Geenna
g1067)** **31** Öeldud on: „Kes oma naisest lahutab, andku talle
lahutustunnistus!“ **32** Kuid mina ütlen teile, et igaüks, kes lahutab
oma naisest muul põhjusel kui abielurikkumine, teeb temast
abielurikkuja. Ja kes abiellub lahutatud naisega, rikub abielu.
33 Samuti olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud: „Ära
murra oma vandetõotusi, vaid täida oma lubadused Issandale!“
34 Kuid mina ütlen teile, et te ei vannuks üldse: ei taeva nimel,
sest see on Jumala troon; **35** ega maa nimel, sest see on tema
jalgealune järg; ega Jeruusalemma nimel, sest see on suure
Kuninga linn! **36** Ära vannu ka oma pea nimel, sest ise ei saa
ühtegi juuksekarva mustaks või valgeks teha. **37** Teie „jah“ olgu
„jah“ ja teie „ei“ olgu „ei“. Kõik, mis sellele lisatakse, on kurjast.
38 Te olete kuulnud, et on öeldud: „Silm silma ja hammas hamba
vastu!“ **39** Kuid mina ütlen teile, ärge hakake vastu inimesele,
kes teile kurja teeb! Kui keegi lööb sind paremale põsele, keera
ka vasak tema poole! **40** Ja sellele, kes tahab sind kohtusse
kaevata ja su särgi võtta, anna ka kuub! **41** Ja kui keegi sunnib
sind käima ühe miili, mine temaga kaks! **42** Anna, kui sinult
palutakse, ja ära keeldu, kui sinult tahetakse laenata! **43** Te
olete kuulnud, et on öeldud: „Armasta oma ligimest ja vihka oma

vaenlast!“ **44** Kuid mina ütlen teile, armastage oma vaenlasi ja
palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad. **45** Siis te olete
tõesti oma taevase Isa lapsed; sest tema laseb oma päikesel
tõusta nii kurjade kui heade üle ning vihma sadada ühtviisi
õiglaste ja ülekohtuste peale. **46** Sest kui te armastate neid, kes
teid armastavad, mis tasu te siis ootate? Eks maksukogujad tee
ju sama? **47** Ja kui te ainult oma sõpru lahkelt tervitate, mis
selles erilist on? Eks paganadki tee sedasama? **48** Seepärast
olge täiuslikud, nagu teie taevane Isa on täiuslik!

6 Vaadake, et te oma häid tegusid ei teeks inimestele näitamise
pärast, muidu ei ole teil tasu oma Isalt, kes on taevas! **2**
Kui sa nüüd annad neile, kel puudus, siis ära kuuluta sellest
pasunahüüuga, nagu silmakirjatsejad teevad sünagoogides ja
tänavail, et inimesed neid kiidaksid. Tõesti, ma ütlen teile, neil
on oma tasu juba käes! **3** Aga kui sina annad, ärgu su vasak
käsi teadku, mida su parem käsi teeb! **4** Jäägu su heategu
salajasse, ja su Isa, kes näeb salajasse, tasub sulle. **5** Ja kui te
palvetate, siis ärge olge nagu silmakirjatsejad, kes armastavad
palvetada sünagoogides ja tänavanurkadel, et olla inimestele
nähtavad! Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma tasu juba käes! **6**
Aga kui sina palvetad, siis mine oma kambrisse, sule uks ja
palveta oma Isa poole salajas. Ja sinu Isa, kes näeb salajasse,
tasub sulle! **7** Palvetades ärge lobisege nagu paganad, kes
arvavad, et neid võetakse kuulda nende sõnarohkuse tõttu. **8**
Ärge saage nende sarnaseks! Teie Isa ju teab, mida te vajate,
enne kui te temalt palute. **9** Palvetage siis nõnda: Meie Isa, kes
sa oled taevas! Pühitsetud olgu sinu nimi! **10** Sinu riik tulgu, sinu
tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal! **11** Meie
igapäevast leiba anna meile tänapäev! **12** Ja anna meile andeks

meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele! **13** Ja
ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast! Sest
sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti. Aamen. **14** Sest kui te
annate teistele andeks nende eksimused, siis annab ka teie
Isa, kes on taevas, teile andeks. **15** Kui te aga ei anna teistele
andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi teile andeks. **16**
Kui te paastute, siis ärge olge mornid nagu silmakirjatsejad, kes
teevad sellise näo, et inimestele oleks nähtav nende paastumine.
Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma tasu juba käes! **17** Aga kui
sina paastud, siis korrasta oma juuksed ja pese nägu, **18** et su
paastumine ei oleks nähtav inimestele, vaid su Isale, kes on
varjatud. Ja su Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle avalikult! **19**
Ärge koguge endale varandust maa peale, kus koi ja rooste
seda hävitavad ja kuhu vargad sisse murravad ja varastavad! **20**
Koguge endile varandust taevasse, kus koi ega rooste seda
ei hävita ja kuhu vargad sisse ei murra ega varasta. **21** Sest
kus on su varandus, seal on ka su süda! **22** Silm on ihu lamp.
Kui su silm on hea, on su ihu täidetud valgusega. **23** Aga kui
su silm on kuri, on su ihu täidetud pimedusega. Kui valgus
sinu sees on pime, kui suur on siis pimedus? **24** Keegi ei
saa teenida kahte isandat, sest ta kas vihkab üht ja armastab
teist või kiindub ühesse ja jälestab teist. Teiegi ei saa teenida
korraga Jumalat ja mammonat. **25** Seepärast ma ütlen teile,
ärge muretsege oma elu pärast, mida süüa või juua, ega ihu
pärast, mida selga panna! Eks elu ole enam kui toit ja ihu enam
kui rõivad? **26** Vaadake linde taevas! Nad ei külva ega lõika
ega kogu aita saaki, ning teie taevane Isa toidab neid. Kui palju
enam väärt nendest olete teie! **27** Aga kes teie seast suudaks
muretsemisega ennast ühe küünragi pikemaks teha? **28** Ja miks

te muretsete riiete pärast? Pange tähele, kuidas kasvavad lilled
aasal! Nad ei näe vaeva ketramisega, **29** kuid ma ütlen teile, et
isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud riietatud nii nagu
igaüks neist. **30** Kui aga Jumal riietab rohu väljal nii, mis täna on
siin ja homme heidetakse tulle, kui palju enam ta riietab siis
teid, te nõdrausulised! **31** Ärge siis enam muretsege, öeldes:
„Mida me sööme?“ või „Mida me joome?“ või „Mida me selga
paneme?“ **32** Selle pärast muretsevad paganad. Teie taevane
Isa teab ju, et te seda kõike vajate. **33** Aga otsige esmalt Jumala
riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi! **34** Ärge
siis muretsege homse pärast, sest homme muretseb ise enda
eest. Igale päevale piisab oma vaevast.

7 Ärge mõistke kohut, et teie üle ei mõistetaks kohut! **2** Sest
samamoodi, nagu teie teiste üle kohut mõistate, mõistetakse
kohut teiegi üle, ja nõnda nagu teie teistele mõõdate, mõõdetakse
teile. **3** Miks sa näed pindu oma venna silmas, aga palki enda
silmas ei märka? **4** Või kuidas sa võid oma vennale öelda: „Lase
ma tõmban pinnu sinu silmast välja!“ ja sul endal on silmas
palk? **5** Silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast välja,
ja siis sa näed ka pindu oma venna silmast välja tõmmata! **6**
Ärge andke koertele seda, mis on püha, ärge heitke oma pärleid
sigade ette! Et nad neid ei tallaks jalgade alla ega pöörduks
tagasi ja teid tükkideks ei rebiks! **7** Küsige, ja teile antakse;
otsige, ja te leiate; koputage uksele, ja teile avatakse! **8** Igaüks,
kes palub, see saab; kes otsib, see leiab; ja kes koputab, sellele
avatakse. **9** Kas teie seas on kedagi, kes annaks oma pojale
kivi, kui poeg palub temalt leiba? **10** Või annaks mao, kui poeg
palub temalt kala? **11** Kui nüüd teie, kes te olete kurjad, oskate
anda häid ande oma lastele, kui palju enam teie Isa taevas

annab häid asju neile, kes teda paluvad! **12** Kõike siis, mida te
iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka neile! See
ongi Seaduse ja Prohvetite sõnumi sisu. **13** Minge sisse kitsast
väravast, sest lai on värav ja avar on tee, mis viib hukatusse, ja
palju on neid, kes sealtkaudu lähevad. **14** Kuid väike on värav ja
kitsas on tee, mis viib ellu, ja vähe on neid, kes selle leiavad. **15**
Hoiduge valeprohvetitest, kes tulevad teie juurde lambanahas,
aga tegelikult on nad aplad hundid. **16** Te tunnete nad ära
nende viljast. Ei korjata ju viinamarju kibuvitstest ega viigimarju
ohakaist? **17** Nii kannab siis iga hea puu head vilja, aga halb puu
halba vilja. **18** Hea puu ei saa kanda halba vilja ega halb puu
kanda head vilja. **19** Iga puu, mis ei kanna head vilja, raiutakse
maha ja visatakse tulle. **20** Seega te tunnete nad ära nende
viljast! **21** Mitte igaüks, kes mulle ütleb: „Issand, Issand!“, ei
saa taevariiki. Saab vaid see, kes teeb mu Isa tahtmist, kes on
taevas. **22** Paljud ütlevad mulle sel päeval: „Issand, Issand, kas
me ei ole sinu nimel prohveteerinud ega ajanud sinu nimel välja
kurje vaime ega teinud sinu nimel palju imesid?“ **23** Siis ma
tunnistan neile: „Ma ei ole teid kunagi tundnud. Minge ära, te
ülekohtutegijad!“ **24** Seepärast igaüks, kes neid mu sõnu kuuleb
ja nende järgi teeb, on kui arukas mees, kes ehitas oma maja
kaljule. **25** Kui sadas paduvihma, tõusid marutuul ja tulvavesi
ning langesid selle maja peale, siis see ei varisenud, sest see oli
rajatud kaljule. **26** Ent igaüks, kes neid mu sõnu kuuleb, aga
nende järgi ei tee, on võrreldav rumala mehega, kes ehitas
oma maja liivale. **27** Kui sadas paduvihma, tõusid marutuul ja
tulvavesi ning langesid maja peale, siis see varises ja selle
häving oli suur.“ **28** Kui Jeesus need kõned lõpetas, oli rahvas

tema õpetusest vapustatud, **29** sest ta õpetas nagu see, kellel
on meelevald, aga mitte nagu kirjatundjad.

8 Kui Jeesus tuli mäelt alla, järgnes talle suur rahvahulk. **2** Tema
juurde astus pidalitõbine, põlvitas ta ette ja ütles: „Issand, kui
sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!“ **3** Jeesus sirutas käe,
puudutas teda ja ütles: „Ma tahan, saa puhtaks!“ Ja mees sai
otsekohe pidalitõvest puhtaks. **4** Siis ütles Jeesus talle: „Vaata,
et sa sellest kellelegi ei räägi, vaid mine näita ennast preestrile
ja vii neile tunnistuseks ohvriand, nagu Mooses on käskinud!“ **5**
Kui Jeesus jõudis Kapernauma, tuli ta juurde sadakonna ülem ja
palus abi: **6** „Issand, mu teener lebab kodus halvatuna suurtes
piinades!“ **7** „Kas ma pean tulema ja ta terveks tegema?“ küsis
Jeesus. **8** „Issand,“ vastas sadakonna ülem talle, „ma ei ole
väärt, et sina minu katuse alla tuleksid. Anna vaid käsk ja mu
teener paraneb! **9** Mina ise olen ju samuti võimu alla seatud ja
minule alluvad sõdurid. Kui ma ütlen ühele neist: „Mine!“, siis ta
läheb. Ma ütlen teisele: „Tule!“ ja ta tuleb. Ma ütlen oma teenrile:
„Tee seda!“ ja ta teeb.“ **10** Seda kuuldes Jeesus imestas ja ütles
neile, kes ta järel käisid: „Tõesti, ma ütlen teile, sellist usku
ei ole ma leidnud Iisraelis veel kellelgi. **11** Ma ütlen teile, et
paljud tulevad idast ja läänest ning istuvad taevariigis pidulauda
koos Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga. **12** Kuningriigi sünnijärgsed
alamad aga heidetakse välja pimedusse, kus on ulgumine
ja hammaste kiristamine.“ **13** Nüüd ütles Jeesus sadakonna
ülemale: „Mine! Sündigu sulle nõnda, nagu sa oled uskunud!“
Ülema teener sai samal tunnil terveks. **14** Kui Jeesus jõudis
Peetruse majja, nägi ta tema ämma voodis lebamas palavikus.
15 Jeesus võttis naisel käest kinni, ja palavik lahkus temast,
ning ta tõusis üles ja kattis talle laua. **16** Õhtu saabudes toodi

Jeesuse juurde palju kurjadest vaimudest vaevatuid, ja ta ajas
neist vaimud välja sõnaga ning tegi terveks kõik haiged. **17** Nii
läks täide, mis oli öeldud prohvet Jesaja suu läbi: „Ta võttis enese
peale meie haigused ja kandis meie tõved.“ **18** Nähes rahvahulka
enda ümber, käskis Jeesus sõita järve teisele kaldale. **19** Üks
kirjatundja astus tema juurde ja ütles: „Õpetaja, ma järgnen
sulle, kuhu sa iganes lähed!“ **20** Jeesus vastas talle: „Rebastel
on urud ja lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu oma
pead panna.“ **21** Üks teine jünger ütles Jeesusele: „Issand, luba
mul esmalt minna isa matma!“ **22** Jeesus ütles talle: „Järgne
mulle, las surnud matta ise oma surnuid!“ **23** Siis astus Jeesus
paati ja ta jüngrid järgnesid talle. **24** Äkki tõusis järvel suur torm,
nii et lained lõid üle paadi; Jeesus aga magas. **25** Jüngrid tulid
tema juurde ja äratasid ta üles, hüüdes: „Issand, päästa meid,
me upume!“ **26** „Teie nõdrausulised, miks te nii hirmul olete?“
vastas Jeesus. Siis tõusis ta üles, sõitles tuult ja laineid ning kõik
jäi täiesti vaikseks. **27** Inimesed aga imestasid, öeldes: „Mis
mees see küll on, et isegi tuul ja lained talle kuuletuvad?“ **28** Kui
Jeesus jõudis teisele kaldale gerasalaste maale, tulid talle vastu
kaks hauakoopaist väljunud kurjast vaimust vaevatud meest, kes
olid nii vägivaldsed, et keegi ei julgenud seda teed käia. **29**
Need karjusid: „Mis on sul meiega asja, Jumala Poeg? Kas sa
oled tulnud meid piinama enne määratud aega?“ **30** Aga eemal
oli suur seakari söömas. **31** Kurjad vaimud anusid Jeesust: „Kui
sa meid välja ajad, siis saada meid selle seakarja sisse!“ **32**
„Minge!“ ütles Jeesus neile. Need tulid välja ja läksid sigadesse.
Ja ennäe, kogu kari tormas järsakult järve ja uppus! **33** Karjased
aga põgenesid, läksid linna ja rääkisid kõigest, ka sellest, mis
oli juhtunud kurjast vaimust vaevatud meestega. **34** Ja kogu

linnarahvas tuli Jeesusele vastu. Teda nähes palusid nad, et ta
nende aladelt lahkuks.

9 Jeesus astus paati, sõitis teisele poole järve ja läks oma
kodulinna. **2** Seal toodi tema juurde halvatu, kes lamas oma
magamisasemel. Nähes nende usku, ütles Jeesus halvatule:
„Ole julge, poeg! Sinu patud on sulle andeks antud!“ **3** Siis mõned
kirjatundjad mõtlesid endamisi: „See mees teotab Jumalat!“ **4**
Jeesus aga, teades nende mõtteid, küsis neilt: „Miks te mõtlete
kurja oma südames? **5** Kumb on kergem, kas öelda „Sinu patud
on andeks antud“ või „Tõuse üles ja kõnni“? **6** Aga teadke, et
Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal.“ Ja ta
ütles halvatule: „Tõuse üles, võta oma ase ja mine koju!“ **7** Ning
mees tõusis ja läks koju. **8** Seda nähes oli rahvas hämmastuses
ja nad ülistasid Jumalat, kes on andnud inimestele sellise
meelevalla. **9** Sealt edasi minnes nägi Jeesus meest nimega
Matteus maksukoguja pingil istumas ning ütles talle: „Järgne
mulle!“ Ja ta tõusis ja järgnes talle. **10** Kui siis Jeesus istus
lauas tema kodus, tuli sinna palju maksukogujaid ja patuseid
ning sõid koos Jeesuse ja tema jüngritega. **11** Seda nähes
küsisid variserid tema jüngritelt: „Miks teie õpetaja sööb koos
maksukogujate ja patustega?“ **12** Seda kuuldes ütles Jeesus:
„Arsti ei vaja terved, vaid haiged. **13** Minge ja õppige, mida
tähendab „Ma soovin halastust, mitte ohvrit“. Mina ei ole tulnud
kutsuma õigeid, vaid patuseid.“ **14** Siis tulid Johannese jüngrid
Jeesuse juurde ja küsisid: „Miks meie ja variserid paastume,
aga sinu jüngrid ei paastu?“ **15** Jeesus vastas neile: „Ei sobi
pulmalistel leinata ajal, kui peigmees on nendega. Ent tuleb aeg,
mil peigmees neilt ära võetakse, küll nad siis paastuvad. **16**
Keegi ei paika vanutamata riidetükiga vana kuube. Säärane

paik rebeneks küljest ja käristaks augu veel suuremaks. **17**
Samuti ei valata värsket veini vanadesse nahklähkritesse, muidu
lähkrid lõhkevad, vein voolab maha ja lähkreid ei saa enam
kasutada. Värske vein valatakse uutesse lähkritesse, siis säilivad
mõlemad.“ **18** Kui ta seda neile rääkis, tuli tema juurde sünagoogi
ülem, põlvitas ta ette ja ütles: „Just praegu suri mu tütar, aga
tule, pane oma käsi ta peale, siis ta ärkab ellu!“ **19** Jeesus tõusis
ja järgnes talle koos oma jüngritega. **20** Ja näe, üks naine,
kes oli kannatanud verejooksu juba kaksteist aastat, lähenes
Jeesusele selja tagant ja puudutas ta kuue serva, **21** öeldes
endamisi: „Kui ma võiksin puudutada kasvõi tema kuube, siis
ma saaksin terveks!“ **22** Jeesus aga pöördus ümber, nägi teda
ja ütles: „Ole julge, tütar! Sinu usk on sind terveks teinud!“ Ja
sellest tunnist alates oli naine terve. **23** Kui nüüd Jeesus jõudis
sünagoogi ülema majja ning nägi flöödimängijaid ja häälekat
rahvahulka, **24** ütles ta: „Minge ära! Tüdruk ei ole surnud, vaid
magab!“ Aga nad naersid tema üle. **25** Ent kui rahvahulk oli
välja aetud, astus Jeesus tuppa, võttis tüdruku käest kinni ja ta
ärkas üles. **26** Ja kuuldus sellest levis kogu ümbruskonnas. **27**
Kui Jeesus läks sealt edasi, järgnesid talle kaks pimedat, kes
hüüdsid: „Taaveti Poeg, halasta meie peale!“ **28** Kui Jeesus oli
majja astunud, tulid pimedad tema juurde ja ta küsis neilt: „Kas
te usute, et ma suudan seda teha?“ „Jah, Issand,“ vastasid nad
talle. **29** Siis Jeesus puudutas nende silmi ja ütles: „Teile sündigu
teie usku mööda!“ **30** Ja nende silmad avanesid. Nüüd Jeesus
hoiatas neid karmilt: „Vaadake, et keegi sellest teada ei saa!“ **31**
Nemad aga läksid ja rääkisid sellest terves ümbruskonnas. **32**
Kui nad olid lahkunud, siis toodi tema juurde tumm mees, kes oli
kurjast vaimust vaevatud. **33** Jeesus ajas kurja vaimu välja ja

tumm hakkas rääkima. „Sellist asja pole Iisraelis veel nähtud!“
imestas rahvas. **34** Variserid aga ütlesid: „Ta ajab kurje vaime
välja kurjade vaimude valitseja abil!“ **35** Ja Jeesus käis läbi kõik
linnad ja külad, õpetades sünagoogides, kuulutas evangeeliumi
Kuningriigist ning tervendas igasugustest haigustest ja hädadest.
36 Rahvahulki nähes tundis ta neile kaasa, sest nad olid rõhutud
ja räsitud nagu lambad, kellel pole karjast. **37** Siis ta ütles oma
jüngritele: „Lõikus on suur, aga töötegijaid on vähe. **38** Seepärast
paluge lõikuse Issandat, et ta saadaks töötegijaid välja oma
lõikusele!“

10 Jeesus kutsus oma kaksteist jüngrit enda juurde ja andis
neile meelevalla rüvedaid vaime välja ajada ning parandada
kõiki haigusi ja hädasid. **2** Nende kaheteistkümne apostli nimed
olid: kõigepealt Siimon, keda hüüti Peetruseks, ja tema vend
Andreas, siis Sebedeuse poeg Jaakobus ja tema vend Johannes,
3 Filippus ja Bartolomeus, Toomas ja maksukoguja Matteus,
Alfeuse poeg Jaakobus ja Taddeus, **4** Siimon Kaanalane ja
Juudas Iskariot – Jeesuse äraandja. **5** Jeesus läkitas välja need
kaksteist, juhendades neid nõnda: „Ärge minge teiste rahvaste
sekka ega astuge ühessegi samaarlaste linna. **6** Vaid minge
kadunud lammaste, Iisraeli rahva juurde! **7** Minnes kuulutage:
„Taevariik on lähedal!“ **8** Tehke terveks haiged, äratage üles
surnud, tehke puhtaks pidalitõbised, ajage välja kurjad vaimud!
Ilma olete saanud, ilma ka andke! **9** Ärge võtke kaasa kuld-,
hõbe- ega vaskraha oma vöö vahele, **10** ei reisipauna ega teist
särki ega jalatseid ega keppi. Sest töötegija on oma ülalpidamist
väärt! **11** Kui te lähete mõnda külasse või linna, siis kuulake
järele, kes on selles paigas väärt teid võõrustama, ja tema juurde
jääge, kuni te lahkute. **12** Majja sisenedes tervitage seda! **13**

Ja kui maja on seda väärt, jätke oma rahu selle peale, aga
kui ei ole, tulgu teie rahu tagasi teie juurde. **14** Aga kui keegi
teid vastu ei võta ja teie sõnumit ei kuula, siis sellest kodust
või linnast lahkudes raputage maha selle koha tolmgi oma
jalgadelt. **15** Tõesti, ma ütlen teile, isegi Soodomal ja Gomorral
läheb kohtupäeval kergemini kui sellel linnal. **16** Ma saadan teid
otsekui lambaid huntide sekka. Olge siis arukad nagu maod ja
süütud kui tuvid! **17** Olge valvsad inimeste suhtes, sest nad
annavad teid kohtute kätte ja lasevad piitsutada sünagoogides.
18 Minu pärast viiakse teid valitsejate ja kuningate ette, et te
saaksite neile ja rahvastele tunnistada. **19** Kui nad teid kinni
võtavad, siis ärge muretsege, mida või kuidas rääkida. Sel tunnil
antakse teile see, mida öelda, **20** sest te ei räägi ise, vaid teie
Isa Vaim kõneleb teie kaudu. **21** Vend saadab surma venna ja
isa lapse ning lapsed tõusevad vanemate vastu ja lasevad nad
surmata. **22** Minu nime pärast olete te kõigi poolt vihatud, ent
kes peab vastu lõpuni, see pääseb. **23** Kui teid ühes linnas taga
kiusatakse, põgenege teise! Tõesti, ma ütlen teile, te ei jõua
Iisraeli linnu läbi käia, enne kui Inimese Poeg tuleb. **24** Jünger ei
ole üle õpetajast ega teener parem oma isandast. **25** Jünger
olgu rahul, kui ta käsi käib nagu tema õpetajal, ja teener olgu
rahul, kui ta käsi käib nagu isandal. Kui nad juba peremeest
nimetasid Peltsebuliks, kui palju enam siis tema pereliikmeid!
26 Seepärast ärge kartke neid! Midagi ei ole varjatut, mida ei
paljastataks, ega salajast, mis teatavaks ei saaks. **27** Mida
mina räägin teile pimedas, ütelge valges, ja mida te kuulete
kõrva sosistatavat, kuulutage katustelt! **28** Ärge kartke neid,
kes ihu tapavad, aga hinge tappa ei suuda. Pigem kartke teda,
kes võib nii hinge kui ka ihu põrgus hukata! **(Geenna g1067)** **29**

Eks kaks varblast müüda ühe penni eest? Ometi ükski neist ei
lange maha ilma teie Isa loata. **30** Ent teie juuksekarvadki on
kõik ära loetud. **31** Ärge siis kartke, te olete rohkem väärt kui
palju varblasi. **32** Igaüht nüüd, kes mind tunnistab inimeste ees,
teda tunnistan ka mina oma Isa ees, kes on taevas. **33** Aga
seda, kes salgab mind inimeste ees, salgan minagi oma Isa
ees, kes on taevas. **34** Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu
tooma maa peale! Ma ei tulnud tooma rahu, vaid mõõka! **35** Ma
tulin pöörama „meest tema isa vastu, tütart tema ema vastu ja
miniat tema ämma vastu. **36** Ja mehe vaenlaseks saavad tema
pereliikmed“. **37** Kes isa või ema armastab rohkem kui mind,
ei ole mind väärt. Kes poega või tütart armastab rohkem kui
mind, ei ole mind väärt. **38** Ja kes ei võta oma risti ega järgne
mulle, ei ole mind väärt. **39** Kes oma elu hoiab, kaotab selle, ja
kes oma elu kaotab minu pärast, leiab selle. **40** Kes teid vastu
võtab, võtab vastu minu, ja kes minu vastu võtab, võtab vastu
selle, kes minu saatis. **41** Kes prohveti vastu võtab kui prohveti,
saab prohveti tasu, ja kes õiglase mehe vastu võtab, sest ta
on õiglane, saab õiglase inimese tasu. **42** Kes iganes pakub
kruusitäie jahedat vett ühele neist väikestest, kes on minu jünger
– tõesti, ma ütlen teile, ta ei jää oma tasust ilma.“

11 Kui Jeesus oli lõpetanud juhiste jagamise oma
kaheteistkümnele jüngrile, läks ta sealt edasi õpetama ja
kuulutama Galilea linnadesse. **2** Kui nüüd Johannes vanglas
olles kuulis Messia tegudest, saatis ta kaks oma jüngritest **3**
temalt küsima: „Kas sina oled see, kes pidi tulema, või me peame
ootama kedagi teist?“ **4** Jeesus vastas neile: „Minge ja teatage
Johannesele, mida te kuulete ja näete: **5** pimedad saavad
nägijaks, jalust vigased kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks,

kurdid kuulevad, surnud tõusevad üles, vaestele kuulutatakse
evangeeliumi. **6** Õnnistatud on igaüks, kes minu pärast ei
pahanda.“ **7** Kui Johannese jüngrid olid lahkunud, hakkas Jeesus
rahvale temast rääkima: „Mida te käisite kõrbes vaatamas? Kas
tuules kõikuvat kõrt? **8** Või mida te tahtsite välja minnes näha?
Kas peenetes rõivastes meest? Need, kes kannavad peeneid
rõivaid, on kuningakodades. **9** Mida te siis tahtsite näha? Kas
prohvetit? Jah, ma ütlen teile, palju enam kui prohvetit! **10** Tema
on see, kellest on kirjutatud: „Vaata, ma saadan sinu ees oma
saadiku, kes valmistab sinu tee su ees!“ **11** Tõesti, ma ütlen teile,
naisest sündinute seast ei ole tõusnud esile kedagi suuremat
kui Ristija Johannes, ent kõige pisemgi taevariigis on temast
suurem. **12** Ristija Johannese päevist tänini rünnatakse taevariiki
ja ründajad kisuvad selle endale. **13** Kogu Seadus ja Prohvetid
on ette kuulutanud Johanneseni, **14** ja kui teada tahate, siis
tema ongi Eelija, kes pidi tulema. **15** Kellel kõrvad on, see
kuulgu! **16** Aga millega ma võrdleksin praegust sugupõlve? Nad
on nagu lapsed, kes turuplatsil istuvad ja vastastikku hüüavad:
17 „Meie mängisime teile vilepilli, aga teie ei tantsinud! Meie
itkesime kurvalt, aga teie ei leinanud!“ **18** Sest Johannes tuli,
ei söönud ega joonud, ja nad ütlevad: „Tal on kuri vaim!“ **19**
Inimese Poeg tuli ning sööb ja joob, ja siis te ütlete: „Vaadake,
see inimene on õgard ja joodik, maksukogujate ja patuste
sõber!“ Ometi tunnistatakse tarkus õigeks tema tegudest.“ **20**
Siis hakkas Jeesus sõitlema linnu, kus oli tehtud enamus ta
imetegudest, sest nad ei parandanud meelt: **21** „Häda sulle,
Korasin! Häda sulle, Betsaida! Kui Tüüroses ja Siidonis oleksid
sündinud need imeteod, mis teie juures sündisid, siis oleksid nad
ammugi kotiriides ja tuhas meelt parandanud. **22** Tõepoolest,

ma ütlen teile, Tüürosel ja Siidonil läheb kohtupäeval kergemini
kui teil. **23** Ja sina, Kapernaum, kas sind peaks ülendatama
taevani? Sa langed alla põrgupõhja! Sest kui Soodomas oleksid
sündinud imeteod, mis sündisid sinus, siis oleks ta püsinud
tänase päevani. **(Hadēs g86)** **24** Tõepoolest, ma ütlen teile,
Soodomal läheb kohtupäeval kergemini kui sinul." **25** Selsamal
tunnil ütles Jeesus veel: „Ma ülistan sind, Isa, taeva ja maa
Issand, et sa selle oled pannud varjule tarkade ja arusaajate
eest, kuid ilmutanud lapsemeelsetele! **26** Jah, Isa, nõnda on see
olnud sulle meelepärane. **27** Kõik on mu Isa andnud minu kätte.
Keegi ei tunne Poega peale Isa, ja keegi ei tunne Isa peale
Poja ja nende, kellele Poeg soovib teda ilmutada. **28** Tulge
minu juurde, kõik kurnatud ja koormatud, ja mina annan teile
hingamise! **29** Võtke kanda minu ike ja õppige minult, sest mina
olen tasane ja südamelt alandlik; siis te leiate rahu oma hingele;
30 sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!"

12 Selsamal ajal läks Jeesus hingamispäeval läbi viljapõldude.
Ent ta jüngrid olid näljased ja hakkasid noppima viljapäid ning
sööma. **2** Kui variserid seda nägid, ütlesid nad Jeesusele: „Vaata,
sinu jüngrid teevad seda, mida ei tohi teha hingamispäeval!" **3**
Jeesus vastas: „Kas te ei ole lugenud, mida tegi Taavet, kui
temal ja ta kaaslastel oli nälg? **4** Ta läks Jumala kotta ja sõi ära
ohvrileivad, mida ei olnud luba süüa ei temal ega ta kaaslastel,
vaid ainult preestritel. **5** Või kas te pole lugenud Seadusest,
et preestrid rikuvad templis hingamispäeva kohuseid täites
hingamispäeva, kuid on ometi süüta? **6** Kuid ma ütlen teile,
siin on keegi, kes on suurem kui tempel! **7** Kui te mõistaksite,
mida tähendab „Ma soovin halastust, mitte ohvrit", siis te
ei oleks mõistnud hukka süütuid. **8** Sest Inimese Poeg on

hingamispäeva Issand!“ **9** Sealt edasi minnes astus Jeesus ühte
nende sünagoogi. **10** Seal oli mees, kelle käsi oli kärbunud.
Otsides põhjust Jeesust süüdistada, küsisid nad temalt: „Kas
hingamispäeval tohib tervendada?“ **11** Jeesus vastas neile:
„Kui kellelgi teie seast oleks üksainuke lammas ja see kukuks
hingamispäeval auku, eks ta võtaks temast kinni ja tõmbaks
ta välja? **12** Ent kui palju on lambast väärtuslikum inimene!
Seepärast on hingamispäeval lubatud teha head.“ **13** Siis ta ütles
mehele: „Siruta välja oma käsi!“ Ta sirutas käe ja see sai terveks
nagu teinegi. **14** Variserid aga läksid välja nõu pidama, kuidas
Jeesust tappa. **15** Kui Jeesus sai sellest teada, lahkus ta sealt.
Ja paljud järgnesid talle ning ta tervendas kõik nende haiged, **16**
keelates neil rääkimast, kes ta on. **17** Nõnda, et läheks täide
prohvet Jesaja suu läbi öeldu: **18** „See on mu sulane, mu valitu,
mu armastatu, mu hinge rõõm. Ma panen oma Vaimu tema
peale ja ta kuulutab rahvaste üle õigust. **19** Ta ei riidle ega karju,
ka ei kuulda tänaval ta häält. **20** Rudjutud roogu ei murra ta
katki, hõõguvat tahti ei kustuta ära, kuni viib õiguse võidule. **21**
Tema nime peale loodavad rahvad.“ **22** Siis toodi tema juurde
kurjast vaimust vaevatu, pime ja tumm mees, ning Jeesus tegi
ta terveks, nii et ta rääkis ja nägi jälle. **23** Kogu rahvas aga
küsis hämmastunult: „Kas tema ehk ongi Taaveti Poeg?“ **24** Kui
variserid seda kuulsid, ütlesid nad: „See mees ei aja kurje vaime
välja muidu kui kurjade vaimude valitseja Peltsebuli abiga.“ **25**
Jeesus aga, teades nende mõtteid, kostis neile: „Ükski riik, mis
on omavahel tülis lõhenenud, ei jää püsima. Ükski linn või kodu,
mis on omavahel riius, ei jää püsima. **26** Kui saatan ajab välja
saatana, on ta iseendaga tülis. Kuidas saab tema riik siis püsida?
27 Kui mina peaksin kurje vaime välja ajama Peltsebuli abil, kelle

abil siis teie kasvandikud neid välja ajavad? Seepärast mõistku
nemad kohut teie üle! **28** Aga kui mina ajan Jumala Vaimuga
kurje vaime välja, siis on Jumala riik saabunud teie juurde. **29** Või
kuidas saab keegi tungida vägimehe majja ta asju röövima, kui
ta esmalt vägimeest ei seo kinni? Alles siis saab ta tema maja
röövida. **30** Kes ei ole minuga, on minu vastu, ja kes ei kogu
minuga, pillub laiali. **31** Seepärast ma ütlen teile, et inimestele
antakse andeks igasugune patt ja pühaduseteotus, aga Püha
Vaimu teotamist ei anta andeks. **32** Kui keegi ütleb midagi
Inimese Poja vastu, antakse see talle andeks, aga kui keegi
ütleb midagi Püha Vaimu vastu, ei andestata talle ei käesoleval
ega tulevasel ajastul. **(aiōn g165)** **33** Tehke puu heaks, siis on
ta vili hea, või tehke puu halvaks, ja ta vili on halb; sest puud
tuntakse tema viljast. **34** Rästikute sugu, kuidas te saaksitegi
rääkida head, kui te olete kurjad? Sest suu räägib seda, mida
süda on täis. **35** Hea inimene toob südame heast tagavarast
välja head, ja kuri inimene toob kurjast tagavarast välja kurja. **36**
Aga ma ütlen teile, et inimesed peavad kohtupäeval aru andma
igast tühjast sõnast, mida nad on rääkinud; **37** sest su sõnadest
mõistetakse sind õigeks ja su sõnadest mõistetakse sind süüdi."
38 Siis mõned kirjatundjad ja variserid ütlesid talle: „Õpetaja, me
tahame sinult näha tunnustähte!" **39** Jeesus vastas: „See kuri ja
abielurikkuja sugupõlv nõuab tunnustähte, aga talle ei anta muud
kui prohvet Joona tunnustäht. **40** Nii nagu Joona viibis kolm
päeva ja kolm ööd hiidkala kõhus, nõnda peab ka Inimese Poeg
olema maapõues kolm päeva ja kolm ööd. **41** Niineve mehed
astuvad kohtupäeval üles selle sugupõlve vastu ja mõistavad ta
süüdi, sest nemad parandasid meelt Joona kuulutuse peale,
aga siin on nüüd üks, kes on suurem kui Joona. **42** Lõunamaa

kuninganna tõuseb kohtupäeval üles selle sugupõlve vastu
ja mõistab ta süüdi, sest tema tuli maailma otsast kuulama
Saalomoni tarkust, ja nüüd on siin keegi suurem kui Saalomon!
43 Kui rüve vaim väljub inimesest, hulgub ta põuastes paikades
ja otsib hingamist, kuid ei leia seda. **44** Siis ta ütleb: „Ma pöördun
tagasi oma majja, kust ma välja tulin.“ Ja tulles leiab ta selle
tühja olevat ning puhtaks pühitud ja ehitud. **45** Siis võtab ta
kaasa veel seitse vaimu, kes on kurjemad kui ta ise, ning asub
sinna elama. Ja selle inimese hilisem olukord läheb halvemaks
kui varasem. Samuti on lugu selle kurja sugupõlvega!“ **46** Kui
Jeesus alles rahvale kõneles, seisid ta ema ja vennad eemal,
soovides temaga rääkida. **47** Jeesusele öeldi: „Su ema ja vennad
seisavad seal ja tahavad sinuga rääkida!“ **48** Jeesus aga vastas
ütlejale: „Kes on mu ema ja kes on mu vennad?“ **49** Ja sirutades
käed oma jüngrite poole, ütles ta: „Näe, siin on minu ema ja minu
vennad! **50** Sest kes iganes teeb minu taevase Isa tahtmist, see
on mu vend ja õde ja ema.“

13 Samal päeval läks Jeesus majast välja ja istus mere äärde.
2 Tema juurde kogunes nii suur rahvahulk, et ta pidi astuma paati
ja istuma seal, samal ajal kui rahvas seisis kaldal. **3** Ja ta rääkis
neile palju asju tähendamissõnadega, öeldes: „Põllumees läks
välja külvama. **4** Kui ta külvas, kukkus osa seemet teeveerele
ning linnud tulid ja nokkisid selle. **5** Osa kukkus kivisele pinnale,
kus ei olnud palju mulda, ja tärkas kohe, sest muld ei olnud
sügav. **6** Ent kui päike tõusis ja kõrvetas, kuivasid taimed
ära, sest neil ei olnud juurt. **7** Ja osa seemet kukkus ohakate
sekka ning ohakad sirgusid ja lämmatasid selle. **8** Aga osa
seemet kukkus heasse mulda ja kandis vilja – mõni sada,
mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend korda rohkem kui

külvati. **9** Kellel kõrvad on, see kuulgu!“ **10** „Miks sa räägid neile
tähendamissõnadega?“ tulid jüngrid Jeesuselt küsima. **11** Jeesus
vastas: „Teile on antud teada taevariigi saladusi, neile aga ei
ole. **12** Kellel on, sellele antakse rohkem, ja tal on küllaga; aga
kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mis tal on. **13** Sellepärast
räägin ma neile tähendamissõnadega: „Kuigi nad vaatavad, nad
ei näe; kuigi nad kuulevad, nad ei mõista.“ **14** Nende kohta läheb
tõesti täide prohvet Jesaja ettekuulutus: „Te küll kuulate, aga
ei mõista, te küll vaatate, aga ei näe. **15** Selle rahva süda on
kalestunud ja nende kõrvakuulmine on nüri ja nad on sulgenud
oma silmad. Muidu nad näeksid oma silmadega ja kuuleksid
oma kõrvadega ja mõistaksid südamega ning pöörduksid, ja
ma teeksin nad terveks.“ **16** Aga õnnistatud on teie silmad, et
need näevad, ja teie kõrvad, et need kuulevad. **17** Tõesti, ma
ütlen teile, paljud prohvetid ja õiged on igatsenud näha seda,
mida teie näete, ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete,
ega ole kuulnud. **18** Kuulake, kuidas mõista tähendamissõna
külvajast! **19** Igaühe juurde, kes sõnumit Kuningriigist kuuleb,
kuid ei mõista, tuleb kurat ja röövib külvatu ta südamest. See on
seeme, mis teeveerele külvati. **20** Seeme, mis kivisele maale
külvati, on inimene, kes sõna kuuleb ja selle kohe rõõmuga
vastu võtab. **21** Aga kuna tal endas ei ole juurt, püsib ta lühikest
aega. Kui teda tabab mure või tagakius, langeb ta kiiresti ära. **22**
Ohakaisse külvatud seeme on inimene, kes sõnumit küll kuuleb,
ent ajaliku elu mured ja rikkuse petlik võlu lämmatavad selle ja
see jääb viljatuks. **(aiōn g165)** **23** Heasse mulda külvatud seeme
on aga inimene, kes sõnumit kuuleb ja mõistab. Tema on see,
kes vilja kannab ja saaki annab: kes sada, kes kuuskümmend,
kes kolmkümmend korda rohkem kui külvati.“ **24** Ta rääkis neile

veel teise tähendamissõna: „Taevariik on kui mees, kes külvas
oma põllule head seemet. **25** Aga kui kõik magasid, tuli ta
vaenlane, külvas raiheina nisuseemne sekka ja läks minema. **26**
Kui oras võrsus ja looma hakkas, ilmus ka raihein nähtavale. **27**
Peremehe sulased tulid nüüd tema juurde ja küsisid: „Isand, eks
sa külvanud ju oma põllule head seemet. Kust siis tuli sinna
raihein?“ **28** Tema aga vastas neile: „See on vaenlase töö.“
„Kas sa tahad, et me läheme ja need välja korjame?“ küsisid
sulased. **29** „Ei,“ vastas peremees, „sest raiheina korjates te
kisuksite üles ka nisu. **30** Las mõlemad kasvavad lõikuseni ja
siis ma ütlen lõikajaile: korjake esmalt raihein, siduge kimpu
põletamiseks, vili aga koguge mu aita!““ **31** Ta rääkis neile veel
ühe tähendamissõna: „Taevariik on kui sinepiseeme, mille mees
võttis ja külvas oma põllule. **32** Kuigi see on väikseim kõigist
seemneist, kasvab aiataimedest suurimaks ja sirgub puuks, mille
okstele tulevad linnud ja teevad pesa.“ **33** Ta rääkis neile veel
ühe tähendamissõna: „Taevariik on kui juuretis, mille naine võttis
ja segas umbes kolmekümne kilogrammi jahu sekka, kuni kogu
taigen läks hapnema.“ **34** Seda kõike rääkis Jeesus rahvale
tähendamissõnades, ja tähendamissõnu kasutamata ei rääkinud
ta neile midagi. **35** Nõnda läks täide, mis on öeldud prohveti suu
läbi: „Ma hakkan kõnelema tähendamissõnadega, ütlen välja
asju, mis on varjatud maailma loomisest peale.“ **36** Siis saatis
Jeesus rahva minema ja tuli koju. Jüngrid tulid tema juurde
ja ütlesid: „Seleta meile tähendamissõna raiheinast põllul!“ **37**
Jeesus vastas: „Hea seemne külvaja on Inimese Poeg. **38** Põld
on maailm, hea seeme tähistab kuningriigi inimesi. Raihein on
kurjad inimesed, **39** ja vaenlane, kes neid külvab, on kurat.
Lõikusaeg on ajastu lõpp, lõikajad on inglid. **(aiōn g165)** **40** Nõnda

nagu raihein korjatakse ja tules põletatakse, nii on ka selle
ajastu lõpul. **(aiōn g165)** **41** Inimese Poeg läkitab oma inglid,
kes korjavad tema Kuningriigist kõik, mis põhjustab pattu ja
kes teevad kurja **42** ja heidavad need põlevasse ahju; seal on
ulgumine ja hammaste kiristamine. **43** Siis säravad õiged otsekui
päike oma Isa Kuningriigis. Kellel kõrvad on, see kuulgu! **44**
Taevariik on kui põllumaasse peidetud aare, mille inimene leidis.
Ta peitis selle jälle ning läks ja müüs rõõmuga maha kõik, mis tal
oli, ning ostis selle põllu. **45** Veel on taevariik kui kaupmees,
kes otsis ilusaid pärleid. **46** Kui ta oli leidnud ühe eriti hinnalise
pärli, läks ta ja müüs ära kõik, mis tal oli, ning ostis endale
selle. **47** Veel on taevariik kui noot, mis heideti järve ja püüdis
mitmesuguseid kalu. **48** Kui noot sai täis, tõmbasid kalurid selle
kaldale, istusid maha ja kogusid head kalad korvidesse, halvad
aga viskasid ära. **49** Nõnda on ka selle ajastu lõpul: inglid tulevad
ja eraldavad õelad õigete keskelt **(aiōn g165)** **50** ning heidavad
nad põlevasse ahju; seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.
51 Kas te saite aru sellest kõigest?“ küsis Jeesus. „Jah,“ vastasid
nad. **52** Ja ta ütles neile: „Seepärast on iga kirjatundja, kellest
on saanud taevariigi jünger, kui majaperemees, kes toob oma
varakambrist välja uusi ja vanu aardeid.“ **53** Kui Jeesus oli need
tähendamissõnad lõpetanud, lahkust ta sealt. **54** Ta läks oma
kodulinna ja õpetas sealses sünagoogis, nii et inimesed küsisid
hämmastunult: „Kust on saanud see mees säärase tarkuse ja
imelise väe? **55** Eks ta ole see puusepa poeg? Eks ta ema nimi
ole Maarja ning ta vennad Jaakobus, Joosep, Siimon ja Juudas?
56 Ja eks ta õed ela kõik siin meie juures? Kust ta siis kõik selle
on saanud?“ **57** Ja nad said tema peale vihaseks. Jeesus aga
ütles neile: „Kuskil ei peeta prohvetist nii vähe lugu kui tema

kodukohas ja ta oma majas!“ **58** Ja ta ei teinud seal kuigi palju
imetegusid nende uskmatuse tõttu.

14 Sel ajal jõudsid nelivürst Heroodese kõrvu kuuldused
Jeesusest. **2** „See on Ristija Johannes,“ ütles ta oma
kaaskondlastele. „Tema on üles äratatud surnuist, seepärast ongi
tal vägi neid imesid teha.“ **3** Heroodes oli ju Johannese kinni
võtnud, aheldanud ja vangi pannud oma venna Filippuse naise
Heroodiase pärast, **4** sest Johannes oli talle öelnud: „Sul pole
õigust teda omada!“ **5** Heroodes oleks tahtnud Johannest tappa,
kuid kartis rahvast, kes pidas Johannest prohvetiks. **6** Aga kui
peeti Heroodese sünnipäeva, tantsis Heroodiase tütar nende ees
ja see meeldis Heroodesele. **7** Ta tõotas tüdrukule anda, mida ta
iganes palub. **8** Tüdruk aga ütles oma ema õhutusel: „Anna
mulle siinsamas kandikul Ristija Johannese pea!“ **9** Kuningas
kurvastas, kuid piduliste kuuldes antud vande pärast käskis ta
soovi täita **10** ja laskis Johannesel vanglas pea maha raiuda. **11**
Pea toodi kandikul ja anti tüdrukule, kes viis selle oma emale. **12**
Siis tulid Johannese jüngrid, võtsid ta surnukeha ja matsid maha
ning läksid ja teatasid sellest Jeesusele. **13** Kui Jeesus sai sellest
kuulda, lahkus ta paadiga kõrvalisse paika, et olla omaette.
Sellest kuuldes järgnes rahvas talle jalgsi linnadest. **14** Kui
Jeesus astus paadist kaldale ja nägi suurt rahvahulka, hakkas tal
neist kahju; ja ta tegi terveks nende haiged. **15** Õhtu hakul tulid
jüngrid tema juurde ja ütlesid: „See paik on üksildane ja aeg juba
hiline. Saada rahvas minema, et nad läheksid küladesse endale
süüa ostma!“ **16** „Neil pole tarvis ära minna,“ vastas Jeesus.
„Andke teie neile süüa!“ **17** „Meil pole siin rohkem kui viis leiba ja
kaks kala,“ kostsid jüngrid. **18** „Tooge need siia minu kätte!“
ütles Jeesus. **19** Ta käskis rahval istuda rohule, võttis need viis

leiba ja kaks kala, vaatas üles taevasse, õnnistas ja murdis ning
ulatas jüngritele, need aga omakorda rahvale. **20** Kõik sõid ja
said söönuks ning ülejäänud palukesi korjati kaksteist korvitäit.
21 Sööjaid oli seal ligi viis tuhat meest, arvestamata naisi ja lapsi.
22 Ja Jeesus saatis kohe jüngrid paati, et nad enne teda teisele
kaldale läheksid, sellal kui tema rahval minna laseb. **23** Saatnud
rahva ära, läks ta üles mäele üksipäini palvetama. Hilisõhtul
oli ta seal üksinda. **24** Paat aga oli juba kaldast kaugel lainete
pillutada vastutuule pärast. **25** Neljanda öövalvekorra ajal tuli
Jeesus nende suunas järve peal kõndides. **26** Aga Jeesust järve
peal kõndimas nähes ütlesid jüngrid kohkunult: „See on vaim!“ ja
kisendasid hirmust. **27** Jeesus aga kõnetas neid: „Olge julged,
see olen mina! Ärge kartke!“ **28** Peetrus vastas talle: „Issand,
kui see oled sina, siis käsi mul vee peal sinu juurde tulla!“ **29**
„Tule!“ ütles Jeesus. Peetrus astus paadist välja, kõndis vee
peal ja tuli Jeesuse poole. **30** Kuid tuule tugevust nähes lõi ta
kartma ning hüüdis vajuma hakates: „Issand, päästa mind!“
31 Jeesus sirutas kohe käe, võttis temast kinni ja ütles talle:
„Miks sa kahtlesid, sa nõdrausuline?“ **32** Ja kui nad astusid
paati, rauges tuul. **33** Paadisolijad aga ülistasid Jeesust, öeldes:
„Tõesti, sina oled Jumala Poeg!“ **34** Kui nad olid ületanud järve,
tulid nad maale Genneesaretis. **35** Ja kui selle paiga mehed
Jeesuse ära tundsid, läkitasid nad sõna kogu ümbruskonda ja
tema juurde toodi kõik haiged. **36** Need anusid teda, et nad
saaksid puudutada kasvõi tema kuuepalistust. Ja kes iganes
teda puudutasid, said terveks.

15 Siis tulid mõned variserid ja kirjatundjad Jeruusalemmast
Jeesuse juurde ning küsisid: **2** „Miks sinu jüngrid astuvad üle
esivanemate pärimusest? Nad ei pese enne sööki käsi.“ **3**

Jeesus vastas neile: „Miks te ise astute üle Jumala käsust
oma pärimuse pärast? **4** Jumal on ju öelnud: „Austa oma isa
ja ema!“ ning „Kes oma isa või ema neab, peab surema.“ **5**
Kuid teie ütlete, et kui keegi ütleb oma isale või emale: „Selle
toetuse, mis sa pidid minu käest saama, ma annan ohvrianniks
Jumalale,“ **6** siis ta ei pea oma isa austama. Te olete teinud
Jumala sõna tühjaks oma pärimusega! **7** Te silmakirjatsejad,
eks ole prohvet Jesaja õigesti kuulutanud teie kohta: **8** „See
rahvas austab mind oma huultega, nende süda on aga minust
kaugel. **9** Ilmaaegu nad teenivad mind, õpetades õpetusi, mis on
vaid inimeste reeglid.““ **10** Ja Jeesus kutsus rahva enda juurde
ning ütles: „Kuulge ja mõistke! **11** Inimest ei rüveta mitte see,
mis suust sisse läheb, vaid see, mis suust välja tuleb – see
rüvetab inimest.“ **12** Siis jüngrid tulid tema juurde ja ütlesid:
„Kas sa tead, et variserid vihastasid, kui nad seda kuulsid?“ **13**
Jeesus aga vastas neile: „Iga taim, mida minu taevane Isa pole
istutanud, juuritakse välja. **14** Laske neil olla! Nad on pimedate
pimedad teejuhid. Kui pime juhib pimedat, kukuvad mõlemad
auku.“ **15** „Seleta meile seda tähendamissõna!“ palus Peetrus.
16 „Kas ka teie veel ei mõista?“ küsis Jeesus. **17** „Kas te ei
saa aru, et kõik, mis suust sisse läheb, liigub edasi kõhtu ja
heidetakse taas välja? **18** Aga mis suust väljub, tuleb südamest
ja see rüvetab inimest. **19** Sest südamest lähtub kurje mõtteid –
mõrva, abielurikkumist, hoorust, vargust, valetunnistusi ja laimu.
20 Need rüvetavad inimest, aga pesemata kätega söömine ei
rüveta.“ **21** Ja Jeesus lahkus sealt ning läks Tüürose ja Siidoni
aladele. **22** Üks neist paigust pärit Kaanani naine tuli ja hüüdis:
„Issand, Taaveti Poeg, halasta minu peale! Mu tütar vaevleb
rängalt kurja vaimu käes!“ **23** Kuid Jeesus ei vastanud sõnagi.

Siis jüngrid astusid tema juurde ja palusid teda: „Saada ta
minema, sest ta karjub meie kannul!“ **24** Jeesus vastas: „Mind on
läkitatud üksnes Iisraeli rahva kadunud lammaste juurde.“ **25** Ent
naine tuli ja põlvitas Jeesuse ette, öeldes: „Issand, aita mind!“
26 „Ei sobi võtta laste leiba ja visata koertele,“ kostis Jeesus.
27 „Jah, Issand,“ ütles naine, „ometi söövad koerad raasukesi,
mis nende isandate laualt pudenevad.“ **28** „Naine, sinu usk
on suur!“ vastas Jeesus, „Sündigu sulle, nagu sa soovid!“ Ja
tema tütar sai terveks samal tunnil. **29** Jeesus lahkus sealt ja
jõudis Galilea mere äärde. Ta läks üles mäele ja istus maha. **30**
Tema juurde tuli palju rahvast, tuues kaasa halvatuid, pimedaid,
vigaseid, tummi ja palju teisi. Nad panid haiged Jeesuse jalge
ette ja ta tegi nad terveks, **31** nõnda et inimesed imestasid,
nähes tummi rääkimas, vigaseid tervena, halvatuid kõndimas
ja pimedaid nägemas. Ning nad ülistasid Iisraeli Jumalat. **32**
Jeesus aga kutsus oma jüngrid enese juurde ja ütles: „Mul on
rahvast kahju. Nad on juba kolm päeva minu juures olnud ja neil
pole midagi süüa. Ma ei taha neid näljastena ära saata, muidu
võivad nad teel nõrkeda.“ **33** „Kust me saaksime siin inimtühjas
kohas leiba nii suure rahvahulga toitmiseks?“ küsisid jüngrid.
34 „Mitu leiba teil on?“ küsis Jeesus neilt. „Seitse. Ja mõned
kalakesed ka,“ vastasid nad. **35** Siis käskis Jeesus rahval maha
istuda, **36** võttis seitse leiba ja kalad, tänas, murdis need ja
ulatas jüngritele, jüngrid andsid aga rahvale. **37** Kõik sõid ja said
söönuks ning ülejäänud palukesi koguti kokku seitse korvitäit.
38 Sööjaid oli seal neli tuhat meest, arvestamata naisi ja lapsi.
39 Ja kui Jeesus oli rahva minema saatnud, astus ta paati ja
suundus Magdala alale.

16 Variserid ja saduserid tulid Jeesuse juurde kiuslike
küsimustega ning nõudsid, et ta näitaks neile tunnustähte
taevast. **2** Ta vastas neile: „Õhtul te ütlete: „Ilus ilm tuleb, sest
taevas on punane.“ **3** Ja varahommikul: „Kisub tormile, sest
taevas on punane ja pilves.“ Taeva ilmeid te oskate küll eristada,
aga ajamärke näha ei suuda! **4** See kuri ja abielurikkuja sugupõlv
nõuab tunnustähte, aga talle ei anta muud kui prohvet Joona
tunnustäht.“ Ja Jeesus jättis nad sinna ja lahkus. **5** Kui nad läksid
üle järve, unustasid jüngrid leiba kaasa võtta. **6** „Vaadake ette!“
ütles Jeesus neile. „Hoiduge variseride ja saduseride juuretisest!“
7 Nad arutasid seda omavahel ja ütlesid: „Ta räägib sellest, et
me ei võtnud leiba kaasa!“ **8** Jeesus ütles seda märgates: „Te
nõdrausulised, miks te tülitsete omavahel, et te leiba kaasa ei
võtnud? **9** Kas te ikka veel ei mõista? Kas te ei mäleta neid viit
leiba viiele tuhandele ja mitu korvitäit te kogusite, **10** ega neid
seitset leiba neljale tuhandele ja mitu korvitäit te siis kogusite?
11 Kuidas te siis ei mõista, et ma ei rääkinud teile leivast?
Kuid hoiduge variseride ja saduseride juuretisest.“ **12** Siis said
jüngrid aru, et ta oli käskinud neil hoiduda mitte leiva juuretisest,
vaid variseride ja saduseride õpetusest. **13** Kui siis Jeesus tuli
Filippuse Kaisarea aladele, küsis Jeesus oma jüngritelt: „Kelle
ütlevad inimesed Inimese Poja olevat?“ **14** Jüngrid vastasid:
„Mõned ütlevad Ristija Johannese, mõned Eelija, mõned Jeremija
või ühe prohveteist.“ **15** „Aga teie? Kelle teie ütlete mind olevat?“
küsis Jeesus. **16** „Sina oled Messias, elava Jumala Poeg!“
vastas Siimon Peetrus. **17** Jeesus vastas: „Sa oled õnnistatud,
Siimon, Joona Poeg! Sest seda ei ole avaldanud sulle inimene,
vaid minu Isa, kes on taevas. **18** Ja mina ütlen sulle, sina oled
Peetrus ja sellele kaljule ma ehitan oma koguduse, ning põrgu

väravad ei pea teda. **(Hadēs g86)** **19** Ma annan sulle taevariigi
võtmed; ja mis iganes sa seod maa peal, seotakse ka taevas,
ja mida iganes sa lahti päästad maa peal, päästetakse lahti
ka taevas." **20** Siis Jeesus keelas jüngreid, et nad kellelegi ei
ütleks, et tema on Messias. **21** Sellest ajast peale hakkas Jeesus
oma jüngritele selgitama, et ta peab minema Jeruusalemma ja
palju kannatama rahvavanemate, ülempreestrite ja kirjatundjate
käes; et ta tapetakse ning kolmandal päeval äratatakse üles.
22 Kuid Peetrus viis ta kõrvale ja hakkas teda noomima: „Ei
iialgi, Issand! Ärgu seda sulle mitte kunagi sündigu!" **23** Jeesus
aga pöördus tema poole ja ütles: „Tagane minust, saatan! Sa
oled mulle takistuseks, sest sa ei mõtle Jumala, vaid inimese
viisil." **24** „Kui keegi tahab käia minu järel," ütles Jeesus oma
jüngritele, „siis salaku ta end maha, võtku oma rist ja järgnegu
mulle! **25** Sest kes tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes
kaotab oma elu minu pärast, leiab selle. **26** Sest mis kasu on
inimesel, kui ta võidaks terve maailma, oma hingele teeks aga
kahju? Või mis oleks inimesel anda oma hinge eest? **27** Sest
Inimese Poeg tuleb Isa auhiilguses oma inglite saatel ja siis ta
tasub igaühele tema tegude järgi. **28** Tõesti, ma ütlen teile, siin
seisavad mõned, kes ei maitse surma enne, kui näevad Inimese
Poega oma Kuningriigis tulemas."

17 Kuue päeva pärast võttis Jeesus endaga kaasa Peetruse,
Jaakobuse ja tema venna Johannese ning viis nad üles kõrgele
mäele. **2** Seal Jeesus muudeti nende nähes. Ta pale säras
otsekui päike ja ta riided said valgeks otsekui valgus. **3** Siis
Mooses ja Eelija ilmusid neile ja rääkisid Jeesusega. **4** Peetrus
ütles Jeesusele: „Issand, siin on meil hea olla! Kui sa soovid, siis
ma teen siia kolm telki: sulle ühe, Moosesele ühe ja Eelijale

ühe.“ **5** Kui ta alles rääkis, siis helendav pilv kattis neid ja pilvest
kostis hääl: „See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel.
Teda kuulake!“ **6** Seda kuuldes langesid jüngrid hirmunult silmini
maha; **7** aga Jeesus astus nende juurde, puudutas neid ja ütles:
„Tõuske üles, ärge kartke!“ **8** Kui nad siis pilgu tõstsid, ei näinud
nad kedagi muud kui ainult Jeesust. **9** Mäelt alla laskudes
keelas Jeesus neid: „Ärge rääkige sellest nägemusest kellelegi,
enne kui Inimese Poeg on üles tõusnud surnuist!“ **10** „Miks siis
kirjatundjad ütlevad, et enne peab tulema Eelija?“ küsisid jüngrid
temalt. **11** „Eelija tuleb tõepoolest ja seab kõik korda,“ vastas
Jeesus. **12** „Aga ma ütlen teile, Eelija on juba tulnud, ent nad ei
ole teda ära tundnud, vaid on temale teinud, mida nad tahtsid.
Niisamuti peab ka Inimese Poeg kannatama nende käes.“ **13**
Siis jüngrid said aru, et ta rääkis neile Ristija Johannesest. **14**
Kui nad rahva juurde jõudsid, lähenes Jeesusele üks mees,
põlvitas ta ette **15** ja ütles: „Issand, halasta mu poja peale! Ta on
langetõbine ja vaevleb hirmsasti. Ta kukub sageli tulle ja sageli
vette! **16** Ma tõin ta sinu jüngrite juurde, aga nemad ei suutnud
teda tervendada.“ **17** „Oh uskmatu ja rikutud sugupõlv,“ vastas
Jeesus, „kui kaua ma pean teie juures olema? Kui kaua ma pean
teiega kannatama? Tooge ta minu juurde!“ **18** Ja Jeesus sõitles
kurja vaimu, nii et see läks poisist välja ja samal tunnil sai poiss
terveks. **19** Kui nad siis olid omaette, astusid jüngrid Jeesuse
juurde ja ütlesid: „Miks meie ei suutnud seda kurja vaimu välja
ajada?“ **20** „Sest teil on nii vähe usku!“ vastas Jeesus. „Tõesti,
ma ütlen teile, kui teil oleks usku kasvõi sinepiseemne jagu, siis
võiksite öelda sellele mäele: „Mine siit sinna!“, ja ta läheb. Miski
ei oleks teile siis võimatu. **21** See sugu ei lähe muidu välja kui
aga palve ja paastumisega.“ **22** Kui nad Galileas kokku said,

ütles Jeesus neile: „Inimese Poeg antakse ära inimeste kätte
23 ja nad tapavad tema ning kolmandal päeval äratatakse ta
üles.“ Ja jüngrid kurvastasid väga. **24** Aga kui Jeesus ja jüngrid
Kapernauma jõudsid, tulid Peetruse juurde templimaksu kogujad
ja küsisid: „Kas teie Õpetaja templimaksu ei maksa?“ **25** „Maksab
küll,“ vastas ta. Kui Peetrus majja tuli, alustas Jeesus juttu: „Mis
sa arvad, Siimon, kelle käest võtavad maailma kuningad tolli ja
maksu? Kas oma lastelt või võõrastelt?“ **26** „Võõrastelt,“ vastas
Peetrus. „Järelikult on lapsed sellest vabad,“ ütles Jeesus. **27**
„Aga et me neid ei pahandaks, mine järvele, viska õng vette ja
tõmba välja esimene kala, mis otsa tuleb. Ja kui sa tema suu
avad, leiad hõberaha. Anna see maksuks minu ja teie eest!“

18 Sel ajal tulid jüngrid Jeesuse juurde ja küsisid: „Kes on siis
suurim taevariigis?“ **2** Jeesus kutsus enda juurde ühe lapse, pani
nende keskele seisma **3** ja ütles: „Tõesti, ma ütlen teile, kui te ei
pöördu ega saa selliseks nagu lapsed, ei pääse te taevariiki! **4**
Kes nüüd iseennast alandab nagu see laps, see ongi suurim
taevariigis. **5** Ja kes iganes ühe niisuguse lapse võtab vastu
minu nimel, see võtab vastu minu. **6** Kes iganes ahvatleb patule
ühe neist väikestest, kes minusse usuvad, sellele oleks parem,
et veskikivi talle kaela seotaks ja ta uputataks mere sügavusse.
7 Häda maailmale ahvatluste pärast! On küll paratamatu, et
ahvatlused tulevad, kuid häda sellele, kelle kaudu need tulevad.
8 Aga kui su käsi või jalg sunnib sind pattu tegema, raiu see
ära ja viska minema! Sul on parem minna käteta või jalutuna
ellu kui kahe käe ja kahe jalaga olla visatud igavesse tulle.
(aiōnios g166) **9** Ja kui su silm ahvatleb sind patule, kisu see
välja ja viska minema! Sul on parem ühe silmaga minna ellu kui
kahe silmaga olla visatud põrgutulle. **(Geenna g1067)** **10** Vaadake,

et te ühtki neist pisikestest ei põlgaks! Sest ma ütlen teile, et
nende inglid taevas näevad alati minu taevase Isa palet. **11**
Sest Inimese Poeg on tulnud päästma kadunut. **12** Mis teie
arvate: kui kellelgi on sada lammast ja üks neist ära eksib, eks
ta jäta need üheksakümmend üheksa mägedesse ja lähe otsima
eksinut? **13** Ja kui ta selle üles leiab, siis tõesti, ma ütlen teile, ta
rõõmustab tema üle rohkem kui nende üheksakümne üheksa
üle, kes ei olnud eksinud. **14** Samuti ei taha teie taevane Isa, et
ükski neist pisikestest hukkuks. **15** Kui su vend teeb pattu, siis
mine ja noomi teda nelja silma all. Kui ta sind kuulab, siis oled
oma venna tagasi võitnud. **16** Aga kui ta sind ei kuula, siis võta
enesega veel üks või kaks inimest, sest iga asi tuleb kinnitada
kahe või kolme tunnistaja ütlusega. **17** Aga kui ta ka neid ei
kuula, siis räägi kogudusele. Ja kui ta isegi koguduse sõna ei
kuula, siis olgu ta sinu jaoks nagu pagan või maksukoguja! **18**
Tõesti, ma ütlen teile, mis te iganes kinni seote maa peal, on
seotud ka taevas, ja mis te iganes lahti päästate maa peal, on
päästetud lahti ka taevas. **19** Tõesti, taas ma ütlen teile, kui maa
peal on kaks teie seast ühel meelel mingi asja suhtes, mida
nad iganes paluvad, siis minu Isa, kes on taevas, annab selle
neile. **20** Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen
mina nende keskel.“ **21** Siis Peetrus astus tema juurde ja ütles:
„Issand, mitu korda ma peaksin oma vennale andestama, kui ta
mu vastu patustab? Kas kuni seitse korda?“ **22** Jeesus vastas:
„Ma ütlen sulle, mitte seitse, vaid seitsekümmend korda seitse.
23 Seepärast on taevariik kuninga sarnane, kes otsustas oma
sulastega arved korda seada. **24** Kui ta sellega algust tegi, toodi
ta ette üks, kes võlgnes talle kümme tuhat talenti. **25** Et tal seda
maksta ei olnud, käskis isand müüa maha tema, ta naise, lapsed

ja kogu ta vara, ning tasuda sellega. **26** Sulane aga langes põlvili
ta ette ja anus: „Kannata veel minuga ja ma maksan sulle kõik
tagasi!“ **27** Isandal hakkas temast hale, ta laskis ta vabaks ja
kustutas ta võla. **28** Aga kui see sulane oli välja läinud, leidis
ta ühe kaassulase, kes võlgnes talle sada teenarit. Ta haaras
temast kinni, hakkas teda kägistama ja ütles: „Maksa ära, mis sa
mulle võlgned!“ **29** Siis see sulane langes tema jalge ette maha
ja anus: „Kannata veel minuga ja ma maksan sulle tagasi!“ **30**
Tema aga ei olnud nõus, vaid laskis ta heita vanglasse, kuni
ta oma võla tasub. **31** Kui teised sulased nägid, mis sündis,
olid nad väga nördinud ning rääkisid isandale kõik ära. **32** Siis
kutsus isand mehe enese juurde ja ütles talle: „Sina nurjatu!
Mina kustutasin kogu sinu võla, sest sa anusid mind. **33** Eks siis
sinagi pidanud halastama oma kaassulase peale, nõnda nagu
mina sinu peale halastasin?“ **34** Ja ta isand vihastas ning andis
ta vangivalvurite kätte piinata, kuni ta tasub kogu oma võla. **35**
Nõnda teeb ka minu taevane Isa teiega, kui teie kogu südamest
ei anna andeks oma vennale.“

19 Kui Jeesus oli need kõned lõpetanud, lahkus ta Galileast ja
tuli Juudamaa alale teisele poole Jordanit. **2** Talle järgnes suur
rahvahulk, ja ta tegi neid seal terveks. **3** Jeesuse juurde tuli
varisere, kes küsisid temalt kiusliku mõttega: „Kas mehel on luba
lahutada oma naisest ükskõik mis põhjusel?“ **4** „Kas te ei ole
lugenud,“ vastas Jeesus, „et alguses „tegi Looja nad meheks ja
naiseks?“ **5** ning ütles: „Seepärast jätab mees maha oma isa ja
ema ning hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks.“ **6**
Siis nad ei ole enam kaks, vaid üks liha. Mis nüüd Jumal on ühte
pannud, seda ärgu inimene lahutagu!“ **7** „Miks siis Mooses on
käskinud mehel lahutustunnistus anda, et naine minema saata?“

küsisid nad. **8** „Teie kõva südame pärast lubas Mooses teil
naise endast lahutada,“ ütles Jeesus, „aga alguses ei olnud see
nõnda. **9** Mina ütlen teile, et igaüks, kes lahutab oma naisest
muul põhjusel kui abielurikkumine ja võtab teise, rikub abielu ja
kes abiellub lahutatud naisega, rikub abielu.“ **10** „Kui abielus
on selline olukord mehe ja naise vahel, siis on parem mitte
abielluda,“ arvasid jüngrid. **11** „Mitte igaüks ei suuda leppida
sellega, mida ma nüüd ütlen,“ vastas Jeesus, „vaid üksnes need,
kellele see on antud: **12** on kohitsetuid, kes on sellised emaüsast
saadik, ja on neid, kes on inimeste poolt kohitsetud, ja on neid,
kes elavad justkui kohitsetud taevariigi pärast. Kes suudab
sellega leppida, see leppigu!“ **13** Siis toodi Jeesuse juurde lapsi,
et ta paneks oma käed nende peale ja palvetaks; jüngrid aga
tõrelesid toojatega. **14** Aga Jeesus ütles: „Laske lapsed minu
juurde tulla, ärge keelake neid! Sest selliste päralt on taevariik.“
15 Ja kui ta oli neile käed peale pannud, läks ta sealt ära. **16**
Kord tuli tema juurde mees ja küsis: „Õpetaja, mis head ma pean
tegema, et saada igavest elu?“ **(aiōnios g166)** **17** Jeesus ütles
talle: „Miks sa minult pärid hea kohta? On vaid üks, kes on hea.
Kui tahad ellu pääseda, siis pea kinni käskudest.“ **18** „Millistest?“
küsis noormees. Jeesus vastas: „Ära tapa, ära riku abielu, ära
varasta, ära anna valetunnistust, **19** austa oma isa ja ema ning
armasta oma ligimest nagu iseennast!“ **20** „Seda kõike ma olen
pidanud,“ vastas noormees. „Mis mul veel puudub?“ **21** „Kui sa
tahad olla täiuslik,“ ütles Jeesus, „siis müü ära kõik, mis sul on, ja
jaga vaestele, ja sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!“
22 Aga kui noormees neid sõnu kuulis, lahkus ta kurvana, sest
tal oli palju vara. **23** Jeesus aga ütles oma jüngritele: „Tõesti, ma
ütlen teile, rikkal on raske pääseda taevariiki. **24** Taas ma ütlen

teile, et hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal
minna Jumala riiki.“ **25** Seda kuuldes jüngrid kohkusid väga.
„Kes siis üldse võib saada päästetud?“ küsisid nad. **26** Jeesus
vaatas neile otsa ja ütles: „Inimestel ongi see võimatu, kuid
Jumalal on kõik võimalik!“ **27** Siis vastas Peetrus: „Vaata, meie
oleme jätnud kõik maha ja järgnenud sulle. Mis me sellest nüüd
saame?“ **28** Jeesus ütles neile: „Tõesti, ma ütlen teile, et teie,
kes te olete mind järginud, uuestisündimises, kui Inimese Poeg
istub oma auhiilguse troonile, istute ka ise kaheteistkümnele
troonile ja mõistate kohut kaheteistkümne Iisraeli suguharu üle!
29 Ja igaüks, kes on jätnud maha majad või vennad või õed või
isa või ema või lapsed või põllud minu pärast, saab nad tagasi
sajakordselt ning pärib igavese elu. **(aiōnios g166)** **30** Ent paljud
esimesed jäävad viimasteks ja viimased saavad esimesteks.“

20 „Taevariik on kui peremees, kes läks hommikul vara värbama
töölisi oma viinamäele. **2** Kui ta oli nendega päevapalgaks kokku
leppinud ühe teenari, läkitas ta nad viinamäele. **3** Kolmanda
tunni paiku läks ta välja ja nägi turuplatsil teisi jõude seismas.
4 „Minge teiegi viinamäele!“ ütles ta neile. „Ma annan teile
õiglase tasu!“ **5** Ja nad läksid. Kuuendal ja üheksandal tunnil
toimis peremees samamoodi. **6** Aga kui ta üheteistkümnendal
tunnil välja läks, leidis ta veel töölisi seismas ja ütles neilegi:
„Miks teie siin kogu päeva ilma tööta seisate?“ **7** „Meid ei
ole keegi palganud,“ vastasid nad. „Minge ka teie tööle mu
viinamäele!“ käskis peremees. **8** Kui õhtu kätte jõudis, ütles
viinamäe isand töödejuhatajale: „Kutsu töölised ja maksa neile
välja palk, alustades viimastest ja lõpetades esimestega!“ **9**
Need, kes olid üheteistkümnendal tunnil palgatud, tulid ning said
igaüks ühe teenari. **10** Aga kui tuli esimeste kord, arvasid nemad,

et nad saavad rohkem, aga nemadki said igaüks ühe teenari.
11 Ja nad nurisesid peremehe üle: **12** „Need viimased tegid
ainult ühe tunni tööd, ent sina oled nad teinud võrdseks meiega,
kes me talusime päeva raskust ja palavust!“ **13** Peremees aga
vastas ühele neist: „Sõber, ma ei tee sulle ülekohut! Kas sa
ei leppinud minuga kokku ühe teenari peale? **14** Võta oma
palk ja mine! Ja kui ma tahan maksta sellele viimasele sama
palju kui sulle, **15** kas ma ei tohi toimida oma varaga, nagu
soovin? Või oled sa kade, et mina olen helde?“ **16** Nõnda saavad
viimased esimesteks ja esimesed jäävad viimasteks. Sest paljud
on kutsutud, aga vähesed on valitud.“ **17** Kui Jeesus läks üles
Jeruusalemma, viis ta kaksteist jüngrit kõrvale ja ütles neile:
18 „Me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg antakse
ülempreestrite ja kirjatundjate kätte. Need mõistavad ta surma
19 ja annavad tema uskmatute kätte mõnitada, piitsutada ja
risti lüüa. Aga kolmandal päeval ta äratatakse üles.“ **20** Siis
astus Sebedeuse poegade ema koos oma poegadega Jeesuse
juurde ning kummardas ta ette, et temalt midagi paluda. **21**
„Mida sa soovid?“ küsis Jeesus. „Luba, et need mu kaks poega
istuvad sinu Kuningriigis üks su paremal ja teine vasakul käel!“
ütles ta. **22** „Teie ei tea, mida te palute,“ vastas Jeesus. „Kas
te suudate juua karikast, mida minul tuleb juua?“ „Suudame
küll!“ vastasid nad. **23** „Tõepoolest te joote minu karikast,“ ütles
Jeesus, „kuid kohta mu paremal ja vasakul käel ei saa ma teile
anda. See kuulub neile, kellele mu Isa on selle valmistanud.“ **24**
Kui ülejäänud kümme sellest kuulsid, said nad pahaseks nende
kahe venna peale. **25** Ent Jeesus kutsus nad enese juurde
ja ütles: „Te teate, et uskmatute valitsejad peremehetsevad
nende üle ja võimukandjad kasutavad nende kallal jõudu. **26**

Kuid nõnda ärgu olgu see teie seas, vaid kes iganes teie seas
tahab saada suureks, olgu teie teenija, **27** ning kes iganes teie
seas tahab olla esimene, olgu teie sulane – **28** nii nagu Inimese
Poeg ei tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida
ja anda oma elu lunastuseks paljude eest!“ **29** Kui Jeesus ja
jüngrid olid Jeerikost lahkumas, järgnes neile suur rahvahulk. **30**
Kaks pimedat istusid tee ääres ja kui nad kuulsid, et Jeesus
läheb mööda, hüüdsid nad: „Halasta meie peale, Issand, Taaveti
Poeg!“ **31** Rahvas hurjutas neid, et nad vait jääksid, aga nemad
kisendasid seda kõvemini: „Halasta meie peale, Issand, Taaveti
Poeg!“ **32** Jeesus jäi seisma, kutsus nad lähemale ja küsis:
„Mida te tahate, et ma teile teeksin?“ **33** „Issand, et meie silmad
avaneksid!“ ütlesid pimedad. **34** Jeesusel hakkas neist kahju ja
ta puudutas nende silmi. Ja kohe nad nägid ning järgnesid talle.

21 Kui nad jõudsid Jeruusalemma lähedale ja tulid Betfage
juurde Õlimäel, läkitas Jeesus kaks jüngrit **2** ja ütles: „Minge
külla, mis on teie ees, ja kohe te leiate seal kinniseotud eesli
koos säluga. Siduge nad lahti ja tooge mulle! **3** Kui keegi teile
midagi ütleb, siis vastake, et Issand vajab neid ja ta läkitab nad
peatselt tagasi.“ **4** Aga see on sündinud, et läheks täide, mida
on öeldud prohveti suu läbi: **5** „Teatage Siioni tütrele: „Vaata, su
kuningas tuleb sinu juurde, alandlikult eesli seljas, veolooma
poja, sälu seljas.““ **6** Jüngrid läksid ja tegid, nagu Jeesus oli
juhatanud. **7** Nad tõid eesli ja sälu, katsid nad oma kuubedega
ning Jeesus istus sinna. **8** Väga suur rahvahulk aga laotas
oma rõivad tee peale, teised lõikasid oksi puudelt ja laotasid
tee peale. **9** Aga rahvahulgad, kes kõndisid Jeesuse eel ja
järel, hüüdsid: „Hoosanna Taaveti Pojale!“ „Õnnistatud olgu,
kes tuleb Issanda nimel!“ „Hoosanna kõrgeimas taevas!“ **10**

Kui Jeesus Jeruusalemma jõudis, läks kogu linn elevile. „Kes
see on?“ küsisid nad. **11** „Tema on prohvet Jeesus Naatsaretist
Galileas!“ vastas rahvahulk. **12** Jeesus aga läks templisse,
ajas välja kõik, kes ostsid ja müüsid seal ning lükkas kummuli
rahavahetajate lauad ja tuvimüüjate pingid. **13** Ta ütles neile:
„Kirjutatud on: „Minu koda hüütagu palvekojaks,“ aga teie olete
teinud selle röövlikoopaks!“ **14** Templis tuli Jeesuse juurde
pimedaid ja jalutuid ja ta tegi nad terveks. **15** Kui ülempreestrid
ja kirjatundjad nägid Jeesuse imetegusid ning lapsi, kes templis
hüüdsid: „Hoosanna Taaveti Pojale!“, siis nad said vihaseks **16**
ja küsisid temalt: „Kas sa kuuled, mida need lapsed ütlevad?“
„Jah,“ vastas Jeesus. „Kas te pole kunagi lugenud: „väikelaste ja
imikute suust sina, Issand, lased kõlada kiitust“?“ **17** Ja jättes
nad sinnapaika, läks ta linnast välja Betaaniasse ja ööbis seal.
18 Varahommikul linna tagasi pöördudes tundis Jeesus nälga, **19**
ja nähes viigipuud tee ääres, läks ta selle juurde. Ent leidmata
sealt midagi peale lehtede, ütles ta viigipuule: „Ära iialgi enam
kanna vilja!“ Ja viigipuu kuivas otsekohe ära. **(aiōn g165)** **20** Kui
jüngrid seda nägid, küsisid nad imestades: „Kuidas see viigipuu
nii kiiresti ära kuivas?“ **21** Aga Jeesus vastas: „Tõesti, ma ütlen
teile, kui teil on usku ja te ei kahtle, siis te ei tee üksnes nii
nagu mina viigipuuga, vaid ütlete sellele mäele: „Tõuse paigast
ja lange merre!“, ja see sünnib. **22** Kui te usute, siis te saate
kõike, mida te palves küsite!“ **23** Jeesus tuli templisse, ja kui ta
hakkas õpetama, astusid ülempreestrid ja rahvavanemad tema
juurde ja küsisid: „Millise meelevallaga sa seda kõike teed? Ja
kes on sulle andnud selle meelevalla?“ **24** Aga Jeesus vastas
neile: „Ka mina küsin teilt midagi. Kui te mulle vastate, ütlen
minagi teile, millise meelevallaga ma seda teen. **25** Kust pärines

Johannese ristimine: kas taevast või inimestest?“ „Kui me ütleme,
et taevast,“ arutasid nad omavahel, „küsib ta meilt: „Miks te siis
ei uskunud teda?“ **26** Kui me aga ütleme, et inimestest, siis tuleb
meil karta rahvast, sest kõik peavad Johannest prohvetiks.“ **27**
Ja nad vastasid Jeesusele: „Me ei tea!“ Tema vastas omakorda:
„Ega minagi ütle teile, millise meelevallaga ma seda teen. **28**
Aga mis te sellest arvate? Ühel mehel oli kaks poega. Ta läks
esimese juurde ja ütles: „Poeg, mine täna tööle viinamäele!“ **29**
„Ma ei lähe,“ vastas ta, aga hiljem muutis ta meelt ja läks. **30** Isa
läks teise poja juurde ja ütles talle sedasama. „Ma lähen, isand,“
vastas poeg, kuid ta ei läinud. **31** Kumb neist kahest täitis isa
tahet?“ „Esimene,“ vastasid nad. „Tõesti, ma ütlen teile,“ ütles
Jeesus, „maksukogujad ja hoorad pääsevad enne teid Jumala
riiki! **32** Sest Johannes tuli teie juurde õiguse teed näitama, aga
teie ei uskunud teda, kuid maksukogujad ja hoorad uskusid. Ja
ehk te küll seda nägite, ei parandanud te meelt ega uskunud
teda. **33** Kuulake veel ühte tähendamissõna. Oli kord mees,
kes istutas viinamäe. Ta piiras selle aiaga, õõnestas kaljusse
surutõrre ja ehitas valvetorni. Siis ta andis viinamäe rentnike
kätte ja reisis ära. **34** Kui saagiaeg kätte jõudis, saatis ta sulaseid
rentnike juurde oma saagiosa vastu võtma. **35** Aga rentnikud
võtsid ta sulased kinni – ühte nad peksid, teise tapsid, kolmanda
viskasid kividega surnuks. **36** Nüüd saatis peremees teised
sulased, rohkem kui eelmisel korral, aga rentnikud tegid nendega
samamoodi. **37** Viimaks ta läkitas nende juurde oma poja. „Minu
poega nad austavad!“ mõtles ta. **38** Kuid rentnikud rääkisid
poega nähes omavahel: „Tema ongi pärija. Lähme, tapame
ta ära, siis saame ta pärandi endale!“ **39** Nad võtsid ta kinni,
viskasid viinamäelt välja ja tapsid ära. **40** Kui nüüd viinamäe

isand tuleb, mida ta teeb nende rentnikega?“ **41** „Ta hukkab
need kurjad kurjal kombel,“ ütlesid nad, „ja annab viinamäe
teiste rentnike kätte, kes tasuvad ta saagiosa õigel ajal.“ **42** „Kas
te ei ole kunagi lugenud Pühakirjast,“ ütles Jeesus neile, „„Kivi,
mille ehitajad pidasid kõlbmatuks, on saanud nurgakiviks. See
tuli Issandalt ja on imeline meie silmis.“ **43** Seepärast ma ütlen
teile, Jumala riik võetakse teie käest ära ja antakse rahvale, kes
selle vilja kannab. **44** Kes selle kivi peale kukub, kukub end
puruks, ja kelle peale see kivi langeb, selle see purustab.“ **45**
Kui ülempreestrid ja variserid seda Jeesuse tähendamissõna
kuulsid, mõistsid nad, et ta räägib seda nende kohta. **46** Ja nad
otsisid võimalust teda kinni võtta, kuid kartsid rahvahulka, sest
need pidasid Jeesust prohvetiks.

22 Jeesus rääkis neile veel tähendamissõnades ja ütles: **2**
„Taevariik on kui kuningas, kes korraldas oma pojale pulmapeo.
3 Ta läkitas oma sulased juba kutsutuid pulmapeole paluma,
aga nemad keeldusid. **4** Taas ta läkitas teisi sulaseid ja käskis
kutsutuile öelda: „Ma olen pidusöögi valmistanud. Mu härjad
ja nuumvasikad on tapetud ja kõik on valmis. Tulge pulma!“ **5**
Nemad aga ei teinud sellest väljagi ja läksid, kes põllule, kes
äriasju ajama. **6** Mõned aga võtsid sulased kinni, mõnitasid neid
jõhkralt ja tapsid nad ära. **7** Kuningas sai väga vihaseks. Ta
saatis oma sõjaväe, hukkas need mõrtsukad ja põletas maha
nende linna. **8** Siis ta ütles oma sulastele: „Pulmapidu on ette
valmistatud, aga kutsutud ei olnud väärt tulema. **9** Seepärast
minge tänavanurkadele ja kutsuge pulma, keda te iganes leiate!“
10 Ja sulased läksid välja teedele ja tõid kokku kõik, keda leidsid,
nii häid kui halbu, ning pulmasaal sai täis külalisi. **11** Aga kui
kuningas astus sisse külalisi vaatama, märkas ta meest, kellel ei

olnud pulmariideid seljas. **12** „Sõber,“ ütles ta temale, „kuidas
sina oled tulnud siia ilma pulmariieteta?“ See aga ei suutnud
midagi vastata. **13** Siis kuningas ütles oma teenritele: „Siduge
kinni tema jalad ja käed ning visake ta välja pimedusse, kus on
ulgumine ja hammaste kiristamine!“ **14** Sest paljud on kutsutud,
aga vähesed valitud.“ **15** Siis variserid läksid ja pidasid nõu,
kuidas Jeesus tema sõnadest lõksu püüda. **16** Nad läkitasid ta
juurde oma jüngreid koos heroodeslastega. „Õpetaja,“ ütlesid
nad, „me teame, et sina oled aus ja otsekohene ning õpetad
Jumala teed tões ega lase end mõjutada kellestki, sest sa ei tee
inimestel vahet. **17** Seepärast ütle meile oma arvamus. Kas on
õige maksta keisrile maksu või mitte?“ **18** Kuid Jeesus, teades
nende alatust, ütles: „Miks te mind kiusate, silmakirjatsejad?
19 Näidake mulle maksumünti!“ Nad tõid talle teenari, **20** ja ta
küsis neilt: „Kelle pilt ja nimi sellel on?“ **21** „Keisri,“ vastasid
nad. Siis Jeesus ütles neile: „Andke siis keisrile, mis kuulub
keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale!“ **22** Seda kuuldes nad
hämmastusid, jätsid ta rahule ja lahkusid. **23** Samal päeval tulid
Jeesuse juurde saduserid, kes eitavad surnuist ülestõusmist, ja
küsisid temalt: **24** „Õpetaja, Mooses on meile öelnud, et kui mees
sureb lapsi saamata, siis peab tema vend abielluma lesega
ja talle järglasi kasvatama. **25** Meie hulgas oli seitse venda.
Esimene võttis naise ja suri. Kuna tal ei olnud järglasi, jättis ta
naise oma vennale. **26** Samuti juhtus teise ja kolmandaga, kuni
kõik seitse venda olid surnud. **27** Kõige viimasena suri naine. **28**
Kui nüüd tuleb ülestõusmine, kelle naine neist seitsmest ta siis
on? Ta on ju olnud abielus nende kõikidega.“ **29** Jeesus vastas
neile: „Te eksite, kuna ei tunne Pühakirja ega Jumala väge. **30**
Ülestõusmises ei võeta naisi ega minda mehele, vaid ollakse

nagu inglid taevas. **31** Aga mis puutub surnute ülestõusmisse –
kas te ei ole lugenud, mida Jumal teile on rääkinud: **32** „Mina
olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal!“ Jumal
ei ole surnute, vaid elavate Jumal.“ **33** Seda kuuldes rahvas
hämmastus tema õpetusest. **34** Kui variserid kuulsid, et Jeesus
oli sulgenud saduseridel suu, kogunesid nad sinna **35** ning üks
kirjatundja nende seast küsis Jeesuselt teda proovile pannes: **36**
„Õpetaja, milline käsk Seaduses on suurim?“ **37** Jeesus vastas:
„„Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamest, kogu
oma hingest ja kogu oma mõistusest!“ **38** See on suurim ja
ülim käsk. **39** Ja teine on selle sarnane: „Armasta oma ligimest
nagu iseennast!“ **40** Neis kahes käsus on koos kogu Seadus ja
Prohvetid.“ **41** Pöördudes kokku tulnud variseride poole, küsis
Jeesus neilt: **42** „Mida te arvate Messia kohta: kelle poeg ta on?“
„Taaveti poeg,“ vastasid nad. **43** „Miks siis Taavet nimetab teda
Pühas Vaimus rääkides Issandaks?“ küsis Jeesus. „Ta ütleb ju:
44 „Issand ütles minu Issandale: „Istu mu paremale käele, kuni
ma panen sinu vaenlased su jalge alla.““ **45** Kui nüüd Taavet
hüüab teda Issandaks, kuidas ta siis on tema poeg?“ **46** Ja ükski
ei suutnud Jeesusele vastata sõnagi ning keegi ei söandanud
sellest päevast alates temalt midagi rohkem küsida.

23 Jeesus rääkis rahvale ja oma jüngritele: **2** „Moosese
asemele on ennast pannud kirjatundjad ja variserid,“ ütles ta. **3**
„Kõike nüüd, mis nad iganes teile ütlevad, seda tehke ja pidage,
aga nende tegude järgi ärge tehke, sest nad ütlevad küll, aga
ise ei tee. **4** Nad seovad kokku raskeid koormaid ja panevad
neid inimeste õlgadele, aga ise ei taha sõrmeotsagagi neid
liigutada. **5** Kõiki oma tegusid teevad nad selleks, et inimesed
neid vaataksid. Nad teevad oma palvevööd laiemaks ja ääretutid

oma rüüdel suuremaks. **6** Nad armastavad aukohti pidulauas
ja esimesi istmeid sünagoogides, **7** tervitusi turuplatsidel ja
inimeste suust austavat nimetust „rabi“. **8** Teie ärge laske endid
hüüda rabiks, sest teil on ainult üks Õpetaja ja teie kõik olete
vennad. **9** Ja ärge hüüdke kedagi siin maa peal isaks, sest
ainult üks on teie Isa, kes on taevas. **10** Samuti ärge laske end
hüüda juhatajaks, sest ainult üks on teie Juhataja – Messias! **11**
Aga suurim teie seast olgu teie teenija! **12** Sest kes ennast ise
ülendab, seda alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda
ülendatakse! **13** Kuid häda teile, kirjatundjad ja variserid, te
silmakirjatsejad, et te lukustate taevariigi ukse inimeste eest!
Ise te ei lähe sinna sisse ega lase sisse ka neid, kes tahavad
minna. **14** Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad,
et te neelate alla lesknaiste majad ja silmakirjaks venitate
palvetused pikaks! Seda rängem on teie kohtuotsus. **15** Häda
teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad! Te käite läbi
mered ja maad, et pöörata ühtainustki oma usku. Ja kui see teil
korda läheb, siis te teete temast kaks korda hullema põrgu lapse
kui te ise olete! **(Geenna g1067)** **16** Häda teile, pimedad teejuhid,
kes ütlete: „Kes iganes vannub templi juures, selle vanne ei loe
midagi. Aga kes iganes vannub templi kulla juures, siis tuleb
vannet pidada.“ **17** Te pimedad narrid! Kumb on tähtsam – kas
kuld või tempel, mis kulla pühitseb? **18** Te ütlete: „Kes iganes
vannub altari juures, selle vanne ei loe midagi. Aga kes iganes
vannub altaril oleva ohvri juures, see on kohustatud vannet
täitma.“ **19** Te pimedad! Kumb siis on tähtsam: kas ohvriand või
altar, mis ohvrianni pühitseb? **20** Seepärast, kes vannub altari
juures, vannub nii altari kui kõige juures, mis on altaril, **21** ja
kes vannub templi juures, vannub nii templi kui ka tema juures,

kes templis elab, **22** ja kes vannub taeva juures, vannub nii
Jumala trooni kui troonil istuja juures. **23** Häda teile, kirjatundjad
ja variserid, te silmakirjatsejad! Te maksate kümnist mündist,
tillist ja köömnest, kuid jätate kõrvale kaalukama osa Seaduses
– õigluse, halastuse ja ustavuse. Seda oleksite pidanud täitma
ja ülejäänut mitte unarusse jätma! **24** Te pimedad teejuhid,
te sõelute välja sääsed, kuid kaamelid neelate alla! **25** Häda
teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad! Te puhastate
karika ja vaagna väljastpoolt, aga seest on need täis ahnust
ja isekust. **26** Pime variser! Puhasta esmalt karika sisemus,
et see ka väljast saaks puhtaks! **27** Häda teile, kirjatundjad ja
variserid, te silmakirjatsejad! Te olete nagu lubjatud hauad, mis
paistavad väljastpoolt kenad, aga seestpoolt on täis surnuluid ja
kõike roojast. **28** Nõnda paistate ka teie inimestele õigetena,
aga seestpoolt olete täis silmakirjatsemist ja ülekohut. **29** Häda
teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad! Te ehitate
prohvetitele haudu ja kaunistate õigete mälestusmärke. **30** Te
ütlete: „Kui meie oleksime elanud oma esiisade päevil, siis meie
küll ei oleks koos nendega prohvetite verd valanud.“ **31** Nõnda
te tunnistate ise eneste kohta, et olete prohvetite tapjate lapsed.
32 Täitke siis teiegi oma esiisade patu mõõt! **33** Te ussid! Te
rästikute sugu! Kuidas te võiksite põgeneda ära karistuse eest
põrgus? **(Geenna g1067)** **34** Seepärast ma läkitan teie juurde
prohveteid ja tarku ja õpetajaid. Mõned neist te tapate ja lööte
risti, teisi te piitsutate oma sünagoogides ja jälitate linnast linna.
35 Et teie peale tuleks kõik õigete veri, mis on valatud maa peal
alates õige Aabeli verest kuni Berekja poja Sakarja vereni, kelle
te tapsite templi ja altari vahel. **36** Tõesti, ma ütlen teile, see kõik
tuleb selle sugupõlve peale! **37** Jeruusalemm, Jeruusalemm,

kes sa tapad prohveteid ja viskad kividega surnuks sinu juurde
läkitatuid! Kui sageli olen ma soovinud su lapsed kokku koguda,
otsekui kana kogub oma pojad tiibade alla, kuid teie ei ole
tahtnud! **38** Pange tähele, teie maja jäetakse teile tühjana! **39**
Sest mina ütlen teile, teie ei näe mind nüüdsest enam, kuni te
ütlete: „Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!““

24 Jeesus väljus templist ja sammus edasi. Jüngrid aga astusid
tema juurde, et talle templi hooneid näidata. **2** „Eks te näe seda
kõike?“ küsis Jeesus. „Tõesti, ma ütlen teile, ei jäeta siin kivi
kivi peale, mida maha ei kistaks!“ **3** Kui Jeesus istus Õlimäel,
astusid jüngrid tema juurde ja küsisid omavahel olles: „Ütle
meile, millal see kõik tuleb ja mis on sinu tulemise ja selle ajastu
lõpu tunnustäht?“ **(aiōn g165)** **4** Jeesus vastas neile: „Vaadake,
et keegi teid ei eksitaks! **5** Sest paljud tulevad minu nimel,
öeldes: „Mina olen Messias!“ ja eksitavad paljusid. **6** Aga kui te
kuulete sõdadest ja kuulujutte sõjast, siis ärge heituge. Sest
need asjad peavad sündima, kuid see ei ole veel lõpp. **7** Sest
rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu ning
paljudes paikades on maavärinaid ja näljahäda. **8** See kõik on
aga sünnitusvalude algus. **9** Siis antakse teid viletsusse ja teid
tapetakse ja te saate kõigi rahvaste vihaaluseks minu nime
pärast. **10** Sellel ajal taganevad paljud usust ning reedavad ja
vihkavad üksteist. **11** Palju valeprohveteid tõuseb esile ja need
eksitavad paljusid. **12** Ja et ülekohus kasvab, jahtub paljude
armastus. **13** Aga kes peab vastu lõpuni, see pääseb. **14** Ja
seda Kuningriigi evangeeliumi kuulutatakse kogu maailmas,
tunnistuseks kõigile rahvastele, ja siis saabub lõpp. **15** Kui te
siis näete pühas paigas seismas hävituse koletist, millest on
rääkinud prohvet Taaniel – et lugeja mõistaks! –, **16** siis need,

kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse. **17** Kes on katusel,
ärgu tulgu alla oma majast midagi võtma, **18** ja kes on põllul,
ärgu pöördugu tagasi võtma oma kuube! **19** Häda neile, kes
on lapseootel, ja neile, kes imetavad sellel ajal! **20** Palvetage,
et teie põgenemine ei juhtuks talvel ega hingamispäeval! **21**
Sest siis on nii suur ahistus, mille sarnast pole olnud maailma
algusest kuni praeguse ajani ega tule enam iial. **22** Ja kui neid
päevi ei lühendataks, siis ei pääseks ükski. Kuid Jumala valitute
pärast lühendatakse neid päevi. **23** Kui siis keegi teile ütleb:
„Näe, Messias on siin!“ või „Ta on seal!“, siis ärge uskuge! **24**
Sest tõuseb valemessiaid ja valeprohveteid ja need teevad suuri
tunnustähti ja imesid, et eksitada, kui võimalik, isegi valituid. **25**
Vaata, mina olen teid ette hoiatanud! **26** Kui keegi teile siis ütleb:
„Ta on seal, kõrbes!“, ärge siis minge välja; või: „Ta on siin,
salakambris!“, siis ärge uskuge! **27** Sest otsekui välk sähvatab
idast ja paistab läände, nõnda on Inimese Poja tulemine. **28** Kus
iganes on korjus, sinna kogunevad raisakotkad. **29** Kohe pärast
selle aja viletsust „pimeneb päike ja kuu ei anna oma valgust,
tähed kukuvad taevast ja taeva vägesid kõigutatakse“. **30** Siis
saab nähtavaks Inimese Poja tunnustäht taevas; ja siis tõstavad
hädakisa maa peal kõik rahvad, kui nad näevad Inimese Poega
tulemas taeva pilvede peal väe ja suure kirkusega. **31** Ja tema
läkitab oma inglid valju pasunahäälega ja need koguvad kokku
tema valitud nelja tuule poolt, igast taevakaarest. **32** Ent õppige
viigipuult! Kui selle okstele tärkavad võrsed ja ajavad lehti, siis te
teate, et suvi on lähedal. **33** Nõnda ka teie, kui te näete kõike
seda sündimas, siis teadke, et tema on lähedal, ukselävel. **34**
Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik see on
sündinud. **35** Taevas ja maa kaovad, kuid minu sõnad ei kao iial.

36 Ent seda päeva ja tundi ei tea keegi, ei inglid taevas ega
Poeg, vaid Isa üksi. **37** Sest nii nagu olid Noa päevad, nii on ka
Inimese Poja tulemine. **38** Neil päevil enne veeuputust inimesed
sõid ja jõid, võtsid naisi ja läksid mehele selle päevani, mil Noa
läks laeva. **39** Nad ei teadnud midagi, enne kui tuli veeuputus ja
võttis nad kõik ära. Nõnda on ka Inimese Poja tulemine. **40** Siis
on kaks põllul – üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha.
41 Kaks naist on veskil jahvatamas – üks võetakse vastu ja
teine jäetakse maha. **42** Seepärast valvake, sest teie ei tea, mis
tunnil teie Issand tuleb! **43** Küllap te mõistate, et kui peremees
teaks, millisel öötunnil varas tuleb, siis ta valvaks ega laseks
oma majja sisse murda. **44** Seepärast olge ka teie valmis, sest
Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi! **45** Kes siis on ustav
ja arukas sulane, kelle ta isand on seadnud oma majapidamise
üle teenijatele õigel ajal toitu andma? **46** Õnnistatud on sulane,
kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat! **47** Tõesti, ma ütlen
teile, ta annab tema hoolde kogu oma vara. **48** Aga kui sulane
on halb ja mõtleb: „Mu isanda tulek viibib," **49** ning hakkab
peksma kaassulaseid, sööma ja jooma koos purjutajatega, **50**
siis selle sulase isand tuleb päeval, mil ta ei oota, ja tunnil,
mida ta ei tea. **51** Ta raiub sulase tükkideks ja annab talle sama
koha silmakirjatsejatega seal, kus on ulgumine ja hammaste
kiristamine.

25 Siis on taevariik kui kümme neitsit, kes võtsid oma lambid ja
läksid peigmehele vastu. **2** Viis neist olid rumalad ja viis arukad.
3 Rumalad võtsid kaasa küll lambid, kuid ei võtnud õli. **4** Arukad
võtsid aga lampidele lisaks kaasa õlianumad. **5** Kui peigmehe
tulek viibis, jäid nad kõik uniseks ja uinusid magama. **6** Keskööl
aga kõlas hüüd: „Peigmees tuleb! Minge talle vastu!" **7** Siis

ärkasid kõik need neitsid ja hakkasid lampe kohendama. **8** Ja
rumalad ütlesid arukatele: „Andke meile osa oma õlist, sest
meie lambid kustuvad!“ **9** Kuid arukad vastasid: „Ei mingil juhul!
Sellest ei jätku meile ja teile! Minge parem kaupmeeste juurde
ja ostke enestele ise!“ **10** Ent kui nad olid teel õli ostma, tuli
peigmees, ja kes olid valmis, sisenesid temaga pulmamajja,
ja uks suleti. **11** Hiljem tulid ka need teised neitsid ja ütlesid:
„Isand, isand, ava meile!“ **12** Tema aga vastas neile: „Tõesti, ma
ütlen teile, ma ei tunne teid.“ **13** Seepärast valvake, sest te ei
tea seda päeva ega tundi! **14** Ja jälle, taevariik on kui mees,
kes pidi minema reisile. Ta kutsus oma sulased ja usaldas vara
nende hoolde. **15** Ühele ta andis viis talenti, teisele kaks ja
kolmandale ühe, igaühele tema suutlikkust mööda, ning reisis
ära. **16** Kohe läks see, kes oli saanud viis talenti, paigutas need
ärisse ja teenis veel viis talenti. **17** Nõndasamuti ka kaks talenti
saanu sai teist kaks juurde. **18** Aga kes oli saanud ühe, läks ja
kaevas maasse augu ning peitis ära oma isanda raha. **19** Pika
aja pärast tuli nende sulaste isand tagasi ja päris neilt aru. **20**
Tema ette astus see, kes oli saanud viis talenti, lisas sellele
veel viis talenti ja ütles: „Isand, sa usaldasid mulle viis talenti.
Vaata, ma olen teeninud teist viis talenti!“ **21** Isand ütles talle:
„Hästi tehtud, sa tubli ja ustav sulane! Sa oled olnud ustav pisku
üle, ma panen su palju üle. Tule sisse ja saa osa oma isanda
rõõmust!“ **22** Tuli ka see, kes oli saanud kaks talenti, ja ütles:
„Isand, sa usaldasid mulle kaks talenti. Vaata, ma olen teeninud
veel kaks!“ **23** Isand ütles tallegi: „Hästi tehtud, sa tubli ja ustav
sulane! Sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle.
Tule sisse ja saa osa oma isanda rõõmust!“ **24** Tuli ka see, kes
oli saanud ühe talendi. Ta ütles: „Isand, ma tean, et sa oled

vali mees. Sa lõikad sealt, kuhu sa ei ole külvanud, ja kogud
sealt, kuhu sa ei ole seemet puistanud. **25** Ma kartsin, läksin ja
peitsin sinu talendi maa sisse. Vaata, siin on sinu oma!“ **26** Tema
isand aga vastas talle: „Sa halb ja laisk sulane! Sa teadsid, et
ma lõikan sealt, kuhu ma ei ole külvanud, ja kogun sealt, kuhu
ma ei ole seemet puistanud! **27** Siis sa oleksid pidanud mu
raha panema panka, ja tulles ma oleksin saanud selle tagasi
kasuga. **28** Seepärast võtke nüüd tema käest talent ära ja andke
sellele, kellel on kümme talenti! **29** Sest igaühele, kellel on,
antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, kellel aga ei ole, selle käest
võetakse ära seegi, mis tal on. **30** Ja see vääritu sulane visake
välja pimedusse! Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine.“
31 Aga kui Inimese Poeg tuleb oma auhiilguses kõigi inglite
saatel, siis ta istub oma auhiilguse troonile. **32** Ja tema ette
kogutakse kõik rahvad ja ta eraldab nad üksteisest, nagu karjane
eraldab lambad sikkudest, **33** ja seab lambad oma paremale,
sikud aga vasakule käele. **34** Siis ütleb Kuningas neile, kes
on ta paremal käel: „Tulge teie, keda mu Isa on õnnistanud!
Võtke vastu oma pärand, Kuningriik, mis teile on valmis pandud
maailma loomisest peale! **35** Sest mul oli nälg ja te andsite mulle
süüa; mul oli janu ja te andsite mulle juua; ma olin võõras ja
te võtsite mu vastu; **36** ma olin alasti ja te riietasite mind; ma
olin haige ja te tulite mind vaatama; ma olin vangis ja te tulite
minu juurde.“ **37** Siis küsivad õiged temalt: „Issand, millal me
nägime sind näljasena ja toitsime sind, või janusena ja jootsime
sind? **38** Millal me nägime sind võõrana ja võtsime sind vastu,
või alasti ja riietasime sind? **39** Millal me nägime sind haigena
või vangis ja külastasime sind?“ **40** Ja kuningas vastab neile:
„Tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes olete teinud kellele tahes

mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle!“
41 Siis ütleb ta neile, kes on ta vasakul käel: „Minge ära minu
juurest, te neetud, igavesse tulle, mis on pandud valmis kuradile
ja tema inglitele! **(aiōnios g166)** **42** Sest mul oli nälg ja te ei andnud
mulle süüa; mul oli janu ja te ei andnud mulle juua; **43** ma olin
võõras ja te ei võtnud mind vastu; ma olin alasti ja te ei riietanud
mind; ma olin haige ja vangis ja te ei tulnud mind vaatama.“ **44**
Siis küsivad temalt ka nemad: „Issand, millal me nägime sind
näljasena või janusena või võõrana või alasti või haigena või
vangis, ega aidanud sind?“ **45** Siis ta vastab neile: „Tõesti, ma
ütlen teile, mida te iganes olete jätnud tegemata kellele tahes
mu kõige pisematest vendadest, seda te olete jätnud tegemata
minulegi.“ **46** Ja need lähevad igavesse karistusse, õiged aga
igavesse ellu.“ **(aiōnios g166)**

26 Kui Jeesus oli kõik need kõned lõpetanud, ütles ta oma
jüngritele: **2** „Te teate, et kahe päeva pärast on paasapüha
ja Inimese Poeg antakse ära risti lüüa.“ **3** Siis kogunesid
ülempreestrid ja rahvavanemad ülempreester Kaifase paleesse
4 ja pidasid nõu Jeesus kavalusega kinni võtta ja ära tappa. **5**
Ent nad arutasid: „Mitte pidustuste ajal, et rahvas ei hakkaks
mässama.“ **6** Aga kui Jeesus istus Betaanias pidalitõbise Siimoni
kodus, **7** astus ta juurde naine, kellel oli alabasternõu ülihinnalise
lõhnasalviga, ja valas selle temale pähe, kui ta oli laua ääres. **8**
Kui jüngrid nägid seda, said nad pahaseks ja ütlesid: „Milleks
küll see raiskamine? **9** Selle salvi oleks võinud müüa kalli
hinna eest ja raha jagada vaestele.“ **10** Jeesus märkas seda
ja ütles neile: „Miks te tülitate seda naist? Ta on teinud minu
heaks kauni teo. **11** Vaeseid on teie juures alati, mind aga ei
ole teil alati. **12** Sest seda salvi minu ihu peale kallates tegi

tema seda minu matuseks. **13** Tõesti, ma ütlen teile, kus iganes
kogu maailmas seda evangeeliumi kuulutatakse, kõneldakse ka
tema mälestuseks sellest, mis ta on teinud.“ **14** Siis läks Juudas
Iskariot, üks neist kaheteistkümnest, ülempreestrite juurde **15**
ja küsis: „Mis te mulle maksate, kui ma Jeesuse teie kätte
annan?“ Nad lugesid talle kolmkümmend hõberaha, **16** ja sellest
alates otsis Juudas sobivat võimalust Jeesuse äraandmiseks. **17**
Aga hapnemata leibade püha esimesel päeval astusid jüngrid
Jeesuse juurde ja küsisid: „Kus sa tahad, et me sulle paasasöögi
ette valmistaksime?“ **18** „Minge linna selle-ja-selle juurde,“ vastas
Jeesus, „ja öelge talle, et õpetaja saadab sõna: „Minu aeg on
lähedal, sinu juures ma pean paasasöögi oma jüngritega!““
19 Jüngrid tegid nõnda, nagu Jeesus oli neid juhendanud, ja
valmistasid paasasöögi. **20** Õhtu saabudes istus Jeesus lauda
koos oma kaheteistkümne jüngriga, **21** ja kui nad juba sõid,
ütles ta: „Tõesti, ma ütlen teile, üks teie seast annab mu ära!“
22 Ja nad said väga kurvaks ning hakkasid talle üksteise järel
ütlema: „Ega sa mind ei mõtle, Issand?“ **23** Jeesus vastas neile:
„See, kes on pannud käe minuga samasse kaussi, annab mu
ära. **24** Inimese Poeg läheb küll ära, nõnda nagu tema kohta on
kirjutatud, aga häda sellele inimesele, kes Inimese Poja ära
annab! Talle oleks parem, kui ta ei oleks sündinud!“ **25** Siis küsis
ka äraandja Juudas: „Ega sa mind ei mõtle, rabi?“ „Need on
sinu sõnad,“ vastas Jeesus. **26** Ja kui nad sõid, võttis Jeesus
leiva, õnnistas, murdis, ulatas jüngritele ja ütles: „Võtke, sööge!
See on minu ihu!“ **27** Siis ta võttis karika, tänas ja ulatas neile,
öeldes: „Jooge kõik selle seest! **28** Sest see on minu lepinguveri,
mis valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks! **29** Aga
ma ütlen teile: mina ei joo siitpeale sellest viinapuu viljast kuni

päevani, mil ma joon koos teiega uut oma Isa Kuningriigis.“ **30**
Ja kui nad olid laulnud kiituslaulu, läksid nad välja Õlimäele.
31 Siis Jeesus ütles neile: „Te kõik hülgate minu täna öösel,
sest kirjutatud on: „Ma löön karjast ja karja lambad pillutatakse
laiali.“ **32** Kuid pärast oma ülesäratamist lähen ma teie ees
Galileasse.“ **33** Peetrus vastas talle: „Kui ka kõik sind hülgavad,
ei hülga mina sind iialgi!“ **34** „Tõesti, ma ütlen sulle,“ vastas
Jeesus, „täna öösel veel enne kukelaulu salgad sina mind kolm
korda!“ **35** „Isegi kui ma peaksin koos sinuga surema, mina
ei salga sind iial!“ ütles Peetrus. Samamoodi ütlesid ka kõik
teised jüngrid. **36** Siis Jeesus tuli koos jüngritega paika, mida
hüütakse Ketsemaniks, ja ütles neile: „Istuge siin, kuni ma lähen
sinna ja palvetan!“ **37** Ta võttis enesega kaasa Peetruse ja kaks
Sebedeuse poega ning teda haaras sügav kurbus ja ahastus. **38**
Siis ta ütles neile: „Mu hing on väga kurb surmani, jääge siia
ja valvake koos minuga!“ **39** Ja ta läks pisut eemale, langes
silmili maha ja palvetas: „Minu Isa, kui see on võimalik, siis
mingu see karikas minust mööda! Ometi ärgu sündigu nõnda,
nagu mina tahan, vaid nagu tahad sina!“ **40** Siis Jeesus tuli
tagasi jüngrite juurde ja leidis nad magamast. „Kas te ei suutnud
ainsatki tundi koos minuga valvata?“ küsis ta Peetruselt. **41**
„Valvake ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse! Vaim on küll
valmis, aga liha on nõder.“ **42** Ta läks teist korda eemale ja
palvetas: „Minu Isa, kui see karikas ei saa minust mööda minna
nii, et ma sellest ei joo, siis sündigu sinu tahtmine!“ **43** Kui ta tuli
tagasi, leidis ta jüngrid taas magamast, sest nende silmalaud
olid unest rasked. **44** Ta jättis nad sinna, läks veel kord ära ja
palvetas kolmandat korda, öeldes uuesti needsamad sõnad.
45 Siis Jeesus tuli tagasi jüngrite juurde ja ütles neile: „Teie

aina magate ja puhkate! Vaata, tund on tulnud ja Inimese Poeg
antakse patuste kätte! **46** Tõuske üles, lähme! Mu äraandja
on lähedal!“ **47** Kui Jeesus alles rääkis, jõudis sinna Juudas,
üks tema kaheteistkümnest jüngrist. Temaga oli kaasas suur
hulk mehi mõõkade ja nuiadega, saadetud ülempreestrite ja
rahvavanemate poolt. **48** Aga tema äraandja oli andnud neile
märgi: „Tema on see, keda ma suudlen; võtke ta kinni!“ **49**
Ja otsekohe astus Juudas Jeesuse juurde ja ütles: „Tervitus
sulle, rabi!“ ning suudles teda. **50** Jeesus ütles talle: „Tee seda,
milleks sa tulid, sõber.“ Siis teised astusid samuti ligi, haarasid
Jeesusest kinni ja vahistasid ta. **51** Aga üks Jeesuse kaaslastest
tõmbas tupest oma mõõga ja lõi ülempreestri sulast, raiudes ära
ta kõrva. **52** „Pista oma mõõk tuppe tagasi!“ käskis Jeesus. „Sest
kõik, kes mõõga tõmbavad, mõõga läbi hukkuvad! **53** Kas sa
arvad, et ma ei või oma Isa appi hüüda, ja ta saadaks mulle kohe
rohkem kui kaksteist leegioni ingleid? **54** Aga kuidas siis saaks
täide minna Pühakirja ettekuulutus, et see nii peab sündima?“ **55**
Selsamal tunnil ütles Jeesus rahvahulgale: „Kas ma juhin mässu,
et te olete tulnud mõõkade ja nuiadega mind kinni võtma? Ma
olen päevast päeva istunud templis ja õpetanud, ja te ei ole mind
kinni võtnud. **56** Aga see kõik on sündinud, et prohvetite kirjad
läheksid täide.“ Siis jätsid kõik jüngrid ta maha ja põgenesid. **57**
Aga Jeesuse vangistajad viisid ta ülempreester Kaifase ette,
kuhu olid kogunenud kirjatundjad ja rahvavanemad. **58** Peetrus
järgnes talle eemalt kuni ülempreestri õueni, läks sinna sisse
ja istus valvurite juurde, et näha, kuidas asi lõpeb. **59** Aga
ülempreestrid ja terve Suurkohus otsisid valetunnistust Jeesuse
vastu, et teda surma mõista, **60** kuid ei leidnud, ehkki paljud
tulid valetunnistust andma. Lõpuks astusid ette kaks, **61** kes

väitsid: „Tema on öelnud: „Ma võin Jumala templi lammutada
ja kolme päevaga üles ehitada.““ **62** Siis ülempreester tõusis
püsti ja ütles Jeesusele: „Kas sa ei vasta midagi selle kohta,
mida nad sinu vastu tunnistavad?“ **63** Kuid Jeesus vaikis. Siis
ülempreester ütles talle: „Ma vannutan sind elava Jumala juures,
ütle meile, kas sina oled Messias, Jumala Poeg?“ **64** „Need
on sinu sõnad,“ vastas Jeesus. „Ometi ma ütlen teile: siitpeale
te näete Inimese Poega istumas Kõigeväelise paremal käel ja
tulemas taeva pilvede peal.“ **65** Siis ülempreester käristas oma
riided lõhki ja ütles: „Ta on teotanud pühadust! Mis tunnistajaid
meil veel on vaja! Nüüd te olete ise kuulnud pühaduseteotust!
66 Mis teie arvate?“ „Tema on surma väärt!“ vastasid nad. **67** Siis
nad sülitasid talle näkku ja peksid teda rusikatega, aga mõned
lõid lahtise käega, **68** öeldes: „Prohveteeri meile, Messias, kes
sind praegu lõi?“ **69** Peetrus istus aga siseõues. Seal astus
tema juurde üks teenijatüdruk ja ütles: „Ka sina olid Galilea
Jeesusega!“ **70** Kuid Peetrus salgas kõikide ees: „Ma ei tea,
millest sa räägid!“ **71** Kui ta läks aga värava poole, nägi teda
teine teenijatüdruk ja ütles seal teistele: „See mees oli koos
Naatsareti Jeesusega.“ **72** Taas salgas Peetrus vandega: „Ma ei
tunne seda inimest!“ **73** Pisut hiljem astusid mõned sealviibijad
tema juurde ja ütlesid: „Tõesti, ka sina oled üks nende hulgast,
sest su kõneviis paljastab sind.“ **74** Seepeale hakkas Peetrus
sajatama ja vanduma: „Ma ei tunne seda meest!“ Ja kohe kires
kukk **75** ning Peetrusele meenusid Jeesuse sõnad: „Veel enne
kui kukk kireb, salgad sina mind kolm korda.“ Ta läks välja ja
nuttis kibedasti.

27 Koidikul võtsid kõik ülempreestrid ja rahvavanemad vastu
otsuse, et Jeesus tuleb surmata. **2** Nad sidusid ta kinni, viisid

ära ja andsid maavalitseja Pilaatuse kätte. **3** Kui nüüd tema
äraandja Juudas nägi, et Jeesus oli mõistetud süüdi, kahetses
ta ja viis need kolmkümmend hõbeseeklit ülempreestritele ja
vanematele tagasi. **4** „Ma olen teinud pattu,“ ütles ta, „sest ma
andsin ära süütu vere.“ „Mis meil sellest?“ vastasid nemad. „See
on su oma asi.“ **5** Juudas viskas raha templisse maha ja läks
ära. Siis ta läks ja poos end üles. **6** Ülempreestrid aga võtsid
raha üles ja ütlesid: „Seaduse järgi ei tohi seda templikassasse
panna, sest see on vere hind.“ **7** Nii nad otsustasid kasutada
seda raha pottsepa põllu ostmiseks võõraste matmispaigaks.
8 Seepärast hüütakse seda põldu Verepõlluks tänaseni. **9** Nii
läks täide, mis prohvet Jeremija suu läbi on öeldud: „Nad võtsid
kolmkümmend hõberaha, hinna, mille väärilisekс Iisraeli lapsed
ta olid hinnanud, **10** ja maksid selle pottsepa põllu eest, nii nagu
Issand mind oli käskinud.“ **11** Jeesus aga seisis maavalitseja
ees. „Kas sina oled juutide kuningas?“ küsis maavalitseja temalt.
„Need on sinu sõnad,“ vastas Jeesus. **12** Ent kui ülempreestrid
ja rahvavanemad teda süüdistasid, ei vastanud ta midagi. **13**
Siis küsis Pilaatus temalt: „Kas sa ei kuule, mida kõike nad sinu
vastu tunnistavad?“ **14** Ent Pilaatuse suureks imestuseks ei
vastanud Jeesus enam sõnagi. **15** Maavalitsejal oli kombeks
paasapühade ajal vabastada üks vang, keda rahvas soovis. **16**
Tookord oli vangis kurikuulus mees nimega Jeesus Barabas. **17**
Kui siis rahvas oli kogunenud, küsis Pilaatus neilt: „Kumma te
tahate, et ma lasen teile vabaks: Jeesus Barabase või Jeesuse,
keda hüütakse Messiaks?“ **18** Sest ta teadis, et nad olid Jeesuse
kadeduse pärast tema kätte andnud. **19** Aga kui Pilaatus istus
kohtujärjel, saatis ta naine temale sõna: „Ärgu olgu sul midagi
tegemist selle süütu mehega, sest ma olen täna öösel und

nähes tema pärast rängalt kannatanud!“ **20** Kuid ülempreestrid
ja rahvavanemad keelitasid rahvast, et nad nõuaksid Barabast,
Jeesuse aga laseksid hukata. **21** Siis maavalitseja küsis neilt veel
kord: „Kumma neist kahest te tahate, et ma vabaks laseksin?“
„Barabase!“ vastasid nad. **22** „Mida ma siis teen Jeesusega,
keda hüütakse Messiaks?“ küsis Pilaatus. „Löö ta risti!“ hüüdsid
kõik. **23** „Mispärast? Mis kurja ta on teinud?“ küsis Pilaatus.
Nemad aga karjusid veel enam: „Löö ta risti!“ **24** Kui Pilaatus
nägi, et ta midagi ei saavuta, vaid rahva rahutus üha kasvas,
võttis ta vett, pesi rahva ees oma käed ja ütles: „Mina olen süütu
selle mehe verest! See on teie vastutus!“ **25** Ja kogu rahvas
kostis talle: „Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!“ **26** Siis
Pilaatus vabastas neile Barabase, Jeesust aga laskis piitsutada
ja andis ta sõdurite kätte risti lüüa. **27** Siis viisid maavalitseja
sõdurid Jeesuse pretooriumisse ja kogusid tema ümber terve
väesalga. **28** Nad kiskusid ära ta riided ja panid talle selga
punase mantli. **29** Ja nad punusid kibuvitstest pärja, surusid talle
pähe ning andsid kätte pillirookepi. Siis põlvitasid nad tema ette
maha ja mõnitasid teda: „Tervitus, juutide kuningas!“ **30** Nad
sülitasid ta peale, võtsid pillirookepi ja peksid teda pähe. **31** Ja
kui nad olid teda küllalt mõnitanud, võtsid nad tal mantli seljast,
panid ta oma riided selga tagasi ja viisid ta ära ristilöömiseks.
32 Välja minnes kohtasid nad Küreene meest nimega Siimon.
Nad sundisid teda kandma Jeesuse risti. **33** Ja kui nad jõudsid
paika nimega Kolgata (mis tähendab Pealuu koht), **34** pakkusid
nad Jeesusele sapiga segatud veini. Kui ta oli seda maitsnud,
keeldus ta joomast. **35** Aga kui nad tema olid risti löönud, jagasid
nad liisku heites ta riided omavahel **36** ja istusid sinna teda
valvama. **37** Ta pea kohale kinnitati silt tema süüga: See on

Jeesus, juutide kuningas. **38** Siis nad lõid koos Jeesusega risti
kaks kurjategijat, üks temast paremale ja teine vasakule käele.
39 Möödakäijad aga pilkasid teda päid vangutades: **40** „Noh,
templi lammutaja ja kolme päevaga üles ehitaja! Päästa nüüd
iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, siis astu ristilt alla!“ **41**
Samamoodi pilkasid teda ka ülempreestrid koos kirjatundjate ja
vanematega: **42** „Teisi on ta päästnud, aga iseennast ei suuda ta
päästa. Ta on ju Iisraeli kuningas! Astugu nüüd ristilt alla ja me
usume temasse! **43** Ta on lootnud Jumala peale. Las Jumal ta
nüüd päästab, kui ta teda tahab, ta ju ütleb, et ta on Jumala
Poeg.“ **44** Samamoodi pilkasid teda ka koos temaga risti löödud
kurjategijad. **45** Kuuendal tunnil langes pimedus üle kogu maa ja
kestis üheksanda tunnini. **46** Üheksandal tunnil kisendas Jeesus
valju häälega: „Elii, elii, lemaa sabahtani?“ – see tähendab „Mu
Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid?“ **47** Aga mõned
sealseisjatest ütlesid seda kuuldes: „Ta hüüab Eelijat!“ **48** Ja
kohe jooksis üks nendest ja tõi hapu veiniga immutatud käsna,
pistis selle kepi otsa ja andis Jeesusele juua. **49** Teised aga
ütlesid: „Aitab küll! Saame näha, kas Eelija tuleb teda päästma!“
50 Aga Jeesus kisendas jälle suure häälega ja heitis hinge. **51**
Siis rebenes templi eesriie ülalt alla kaheks, maapind rappus,
kaljud lõhenesid **52** ja hauad läksid lahti. Ja ärkas üles palju
magama uinunud pühade ihusid **53** ja need tulid hauakambritest
välja ja läksid pärast tema surnuist ülesäratamist pühasse linna,
kus paljud neid nägid. **54** Kui sadakonna ülem ja need, kes
Jeesust koos temaga valvasid, nägid maavärinat ja kõike, mis
sündis, lõid nad väga kartma. „Tõepoolest, see mees oli Jumala
Poeg!“ ütlesid nad. **55** Aga seal oli toimuvat eemalt vaatamas
palju naisi. Nad olid järgnenud Jeesusele Galileast alates ja

hoolitsenud tema eest. **56** Nende seas olid Maarja Magdaleena
ja Jaakobuse ja Joosepi ema Maarja ning Sebedeuse poegade
ema. **57** Õhtu hakul tuli Arimaatiast rikas mees nimega Joosep,
kes oli samuti Jeesuse jünger. **58** Tema läks Pilaatuse juurde ja
palus ta käest Jeesuse surnukeha, ning Pilaatus käskis selle
temale anda. **59** Joosep võttis surnukeha, mähkis selle puhtasse
linariidesse **60** ja pani oma uude kaljusse raiutud hauakambrisse.
Siis veeretas ta haua sissekäigu ette suure kivi ja läks minema.
61 Aga Maarja Magdaleena ja teine Maarja istusid seal haua
vastas. **62** Järgmisel päeval, pärast pühade ettevalmistuspäeva,
tulid ülempreestrid ja variserid üheskoos Pilaatuse juurde. **63**
„Isand," ütlesid nad, „meil on meeles, et see eksitaja ütles, kui
ta alles elas: „Mind äratatakse kolme päeva pärast üles!" **64**
Seepärast käsi hoida tema hauda kuni kolmanda päevani kindlalt
suletuna, et jüngrid ei tuleks ja teda ära ei varastaks ega ütleks
rahvale, et ta on üles äratatud. Siis oleks see viimane pettus
hullem kui esimene." **65** „Võtke valvesalk," ütles Pilaatus neile,
„minge ning pidage valvet, nii kindlalt kui oskate!" **66** Nemad
läksid ja võtsid haua valve alla, pannes kivi pitseriga kinni ja
seades sinna valvurid.

28 Pärast hingamispäeva, nädala esimese päeva koidikul, tulid
Maarja Magdaleena ja teine Maarja hauda vaatama. **2** Äkki
sündis võimas maavärin, sest üks Issanda ingel laskus taevast
alla, tuli haua juurde ja veeretas kivi eest ja istus selle peale.
3 Aga ta nägu oli nagu välk ja ta rõivad valged nagu lumi. **4**
Ning hirmust tema ees valvurid vabisesid ja langesid maha nagu
surnud. **5** Aga ingel pöördus naiste poole ja ütles: „Teie ärge
kartke! Ma tean, et te otsite ristilöödud Jeesust. **6** Teda ei ole
siin; ta on üles äratatud, nõnda nagu ta ütles. Tulge, vaadake

kohta, kus ta lamas, **7** ja minge ruttu, öelge tema jüngritele,
et ta on üles äratatud surnuist ja läheb teie ees Galileasse.
Seal te saate teda näha. Pidage meeles, ma olen seda teile
öelnud!“ **8** Naised lahkusid haua juurest ehmunult ja suure
rõõmuga ja jooksid rutuga viima jüngritele teadet. **9** Korraga tuli
Jeesus ise neile vastu ja ütles: „Olge tervitatud!“ Nad astusid
tema juurde, haarasid ta jalge ümbert kinni ja kummardasid
teda. **10** Jeesus ütles neile: „Ärge kartke! Minge, teatage mu
vendadele, et nad läheksid Galileasse! Seal nad saavad mind
näha.“ **11** Kui naised olid juba teel, tulid mõned valvesalgast
linna ja teatasid ülempreestritele kõik, mis oli sündinud. **12** Ja
ülempreestrid tulid koos vanematega kokku ja võtsid nõuks anda
sõduritele palju raha **13** ja ütlesid neile: „Te peate ütlema, et
Jeesuse jüngrid tulid öösel ja varastasid tema ära, sellal kui teie
magasite. **14** Ja kui see lugu peaks maavalitseja kõrvu jõudma,
siis me rahustame teda, nii et teil pole tarvis muretseda.“ **15**
Sõdurid võtsid raha vastu ja tegid, nagu neid oli õpetatud. Ning
see jutt on levinud juutide seas tänase päevani. **16** Üksteist
jüngrit läksid aga Galileasse sinna mäele, kuhu Jeesus neid oli
käskinud minna. **17** Ja kui nad teda nägid, kummardasid nad
teda, aga mõned kahtlesid. **18** Siis Jeesus astus nende juurde ja
rääkis nendega: „Minu kätte on antud kõik meelevald taevas ja
maa peal. **19** Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides
neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel **20** ja õpetades neid järgima
kõike, mida mina teid olen käskinud! Pidage meeles, et mina
olen iga päev koos teiega kuni selle ajastu lõpuni!“ **(aiōn g165)**

Markuse

1 Jeesuse Messia, Jumala Poja evangeeliumi algus, **2** nagu
sellest on kirjutatud prohvet Jesaja raamatus: „Vaata, ma saadan
sinu ees oma saadiku, kes valmistab sulle teed. **3** Hüüdja hääl
on kõrbes: „Valmistage Issandale tee, tehke tasaseks tema
teerajad!““ **4** Ja nõnda Ristija Johannes oli kõrbes ja kuulutas
meeleparandusristimist pattude andeksandmiseks. **5** Tema
juurde läks kogu Juudamaa ja kõik Jeruusalemma inimesed.
Nad tunnistasid üles oma patud ja ta ristis nad Jordani jões.
6 Johannesel olid kaamelikarvadest rõivad ja nahkvöö vööl
ning ta sõi rohutirtse ja metsmett. **7** Ta kuulutas: „Pärast mind
tuleb minust vägevam, kelle sandaalegi ma ei ole väärt maha
kummardudes lahti siduma. **8** Mina ristin teid veega, tema
ristib teid Püha Vaimuga.“ **9** Neil päevil tuli Jeesus Naatsaretist
Galileamaalt ja Johannes ristis ta Jordanis. **10** Kui Jeesus
veest välja tuli, nägi ta taevast avanemas ja Vaimu kui tuvi
laskumas tema peale. **11** Ja taevast kostis hääl: „Sina oled
mu armas Poeg, sinu üle on mul hea meel!“ **12** Ning kohe viis
Vaim ta kõrbe. **13** Kõrbes oli ta nelikümmend päeva saatana
kiusata. Ta oli metsloomade seas ning inglid teenisid teda.
14 Pärast Johannese vangistamist tuli Jeesus Galileasse ja
kuulutas Jumala evangeeliumi: **15** „Aeg on käes ja Jumala
riik on lähedal, parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!“
16 Kui Jeesus kõndis Galilea mere kaldal, nägi ta Siimonit
ja tema venda Andreast võrku merre heitmas, sest nad olid
kalurid. **17** Ja Jeesus ütles neile: „Järgnege mulle ja teist
saavad inimestepüüdjad!“ **18** Nad jätsid kohe oma võrgud ja
järgnesid talle. **19** Kui ta oli pisut edasi läinud, nägi Jeesus
Sebedeuse poega Jaakobust ja tema venda Johannest paadis

võrke parandamas **20** ja otsekohe kutsus ka neid. Nemad jätsid
oma isa Sebedeuse koos palgalistega paati ning järgnesid talle.
21 Ja nad läksid Kapernauma. Järgmisel hingamispäeval läks
Jeesus sünagoogi ja hakkas õpetama. **22** Rahvas aga jahmus
tema õpetusest, sest ta õpetas mitte nagu kirjatundjad, vaid
nagu see, kellel on meelevald. **23** Parajasti oli sünagoogis keegi
mees, kes oli rüveda vaimu poolt vallatud. See kisendas: **24**
„Mis on meil asja sinuga, Naatsareti Jeesus? Kas sa oled tulnud
meid hävitama? Ma tean küll, kes sa oled – Jumala Püha!“
25 Jeesus sõitles teda: „Jää vait ja mine temast välja!“ **26** Ja
rüve vaim väljus mehest teda raputades ja valjusti kisendades.
27 Sellest olid kõik nii vapustatud, et nad arutasid omavahel:
„Mis see siis on? Kas uus õpetus, ja sellise meelevallaga?
Tema käsutab rüvedaid vaime, ja need kuulavad tema sõna!“ **28**
Ning kuuldus temast levis kiiresti kõikjale Galilea ümbruskonda.
29 Pärast sünagoogist lahkumist tulid nad koos Jaakobuse ja
Johannesega Siimoni ja Andrease majja. **30** Aga Siimoni ämm
lamas palavikuga voodis, ja otsekohe räägiti temast Jeesusele.
31 Jeesus läks tema juurde, võttis tal käest kinni ja aitas üles.
Palavik lahkus Siimoni ämmast ning ta tõusis ja kattis neile
laua. **32** Sel õhtul pärast päikeseloojangut toodi Jeesuse juurde
kõik haiged ja kurjast vaimust vaevatud. **33** Terve linn kogunes
maja ukse ette **34** ja Jeesus tervendas paljusid, kellel olid
mitmesugused haigused. Samuti ajas ta välja palju kurje vaime
ega lubanud kurjadel vaimudel rääkida, sest need teadsid, kes
ta on. **35** Hommikul vara enne valget tõusis Jeesus üles, lahkus
majast ja läks üksildasse paika, kus ta palvetas. **36** Siimon ja
ta kaaslased ruttasid talle järele, **37** ja kui nad ta üles leidsid,
hüüdsid nad: „Kõik otsivad sind!“ **38** Jeesus aga vastas neile:

„Lähme kuhugi mujale, ümberkaudsetesse küladesse, et ma
saaksin ka seal kuulutada! Selleks olen ma tulnud!“ **39** Ja
Jeesus käis läbi kogu Galilea, kuulutades nende sünagoogides
ja ajades välja kurje vaime. **40** Jeesuse juurde tuli pidalitõbine,
laskus põlvili ja palus teda: „Kui sa tahad, siis sa võid mu
puhtaks teha!“ **41** Jeesusel hakkas temast kahju, ta sirutas
oma käe, puudutas teda ja ütles: „Ma tahan, saa puhtaks!“ **42**
Sedamaid lahkus pidalitõbi temast ja ta sai puhtaks. **43** Jeesus
saatis ta kohe minema, teda rangelt hoiatades: **44** „Vaata, et sa
kellelegi sellest ei räägi, vaid mine näita ennast preestrile ja
ohverda puhtakssaamise eest, mis Mooses on käskinud, neile
tunnistuseks!“ **45** Kuid mees läks ja hakkas igal pool jutustama
ja seda lugu levitama, nii et Jeesus ei saanud enam avalikult
minna ühtegi linna, vaid pidi viibima väljas kõrvalistes kohtades,
kuid inimesed tulid siiski kõikjalt tema juurde.

2 Mõni päev hiljem tuli Jeesus taas Kapernauma. Kui saadi
kuulda, et ta on kodus, **2** kogunes palju rahvast, nii et isegi
väljas ukse ees ei olnud enam ruumi. Ja Jeesus kõneles neile
Jumala sõna. **3** Siis tulid tema juurde neli meest, kes kandsid
halvatut. **4** Ja kui nad rahvarohkuse tõttu ei pääsenud halvatuga
talle ligi, tegid nad Jeesuse pea kohal katusesse avause ja
lasksid alla magamisaseme, millel halvatu lamas. **5** Nende
usku nähes ütles Jeesus halvatule: „Poeg, sinu patud on sulle
andeks antud!“ **6** Aga seal istusid mõned kirjatundjad ja need
mõtlesid iseeneses: **7** „Kuidas see mees võib öelda nõnda?
Ta teotab Jumalat! Kes veel võib patte andeks anda kui vaid
Jumal üksi?“ **8** Kuid Jeesus teadis kohe oma vaimus, et nad
niimoodi oma südames mõtlevad, ja ta ütles neile: „Miks te
nõnda mõtlete? **9** Kumb on kergem, kas öelda halvatule „Sinu

patud on andeks antud“ või öelda talle „Tõuse üles, võta oma
ase ja kõnni“? **10** Aga teadke, et Inimese Pojal on meelevald
patte andeks anda maa peal!“ Ja ta ütles halvatule: **11** „Tõuse
üles, võta oma ase ja mine koju!“ **12** Sedamaid tõusis mees
üles, võttis oma magamisaseme ja väljus kõigi nähes, nii et kõik
hämmastusid ja ülistasid Jumalat, öeldes: „Midagi sellist pole me
kunagi näinud!“ **13** Jeesus läks taas välja järve äärde ja ta juurde
kogunes rahvahulk ja ta õpetas neid. **14** Edasi minnes nägi ta
Leevit, Alfeuse poega, maksukoguja pingil istumas ja ütles talle:
„Järgne mulle!“ Ja Leevi tõusis ja järgnes talle. **15** Kui siis Jeesus
istus lauas tema kodus, oli ka hulk maksukogujaid ja patuseid
söömas koos tema ja ta jüngritega, sest paljud järgnesid talle.
16 Ja kui variseride kirjatundjad nägid, et Jeesus sööb koos
patuste ja maksukogujatega, ütlesid nad tema jüngritele: „Miks ta
sööb koos maksukogujate ja patustega?“ **17** Seda kuuldes ütles
Jeesus neile: „Arsti ei vaja terved, vaid haiged. Ma pole tulnud
kutsuma õigeid, vaid patuseid.“ **18** Johannese jüngrid ja variserid
pidasid aga parajasti paastu. Siis tulid mõned inimesed Jeesuse
juurde ja küsisid: „Miks Johannese jüngrid ja variseride jüngrid
paastuvad, aga sinu jüngrid ei paastu?“ **19** Jeesus vastas neile:
„Ei sobi pulmalistel leinata ajal, kui peigmees on nende juures!
Niikaua kui peigmees on nende juures, nad ei või paastuda. **20**
Kuid tuleb aeg, mil peigmees neilt ära võetakse, küll nad siis
sel päeval paastuvad. **21** Keegi ei õmble vanutamata riidetükki
paigaks vanale rõivale, muidu rebeneb vana rõivas uue paiga
servast ja auk läheb suuremaks. **22** Ka ei vala keegi värsket veini
vanadesse nahklähkritesse, muidu vein pressib lähkrid lõhki ning
siis ollakse ilma nii veinist kui lähkritest. Värske vein valatakse
uutesse nahklähkritesse.“ **23** Ühel hingamispäeval juhtus Jeesus

minema läbi viljapõldude ja ta jüngrid hakkasid teed käies
viljapäid katkuma. **24** Ja variserid ütlesid Jeesusele: „Vaata neid!
Miks nad teevad seda, mida hingamispäeval teha ei tohi?“ **25**
Jeesus vastas neile: „Kas te pole kunagi lugenud, mida tegi
Taavet, kui tal oli puudus ning tema ja ta kaaslased olid näljas?
26 Ta läks Jumala kotta ülempreester Ebjatari päevil ning sõi ära
ohvrileivad, mida oli lubatud süüa ainult preestritel. Ja ta andis
ka oma kaaslastele.“ **27** Ja Jeesus ütles neile: „Hingamispäev
on seatud inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks. **28**
Seepärast on Inimese Poeg ka hingamispäeva Issand!“

3 Ühel teisel korral, kui Jeesus läks sünagoogi, oli seal kärbunud
käega mees. **2** Aga mõned seal jälgisid tähelepanelikult, kas ta
tervendab hingamispäeval, et oleks põhjust tema süüdistamiseks.
3 Siis Jeesus ütles kärbunud käega mehele: „Seisa meie ette!“ **4**
Ja ta küsis neilt: „Kumb on hingamispäeval lubatud: kas teha
head või kurja, päästa elu või tappa?“ Kuid nad ei vastanud talle.
5 Ta vaatas vihaselt nende peale, olles ühtlasi ahastuses nende
kalkide südamete pärast, ja ütles mehele: „Siruta välja oma
käsi!“ Mees sirutas, ja see sai kohe terveks. **6** Sedamaid läksid
variserid välja ja hakkasid koos heroodeslastega plaanima,
kuidas Jeesus tappa. **7** Jeesus läks oma jüngritega eemale
järve äärde ja neile järgnes suur rahvahulk Galileast. **8** Kui
nad kuulsid kõigest, mis ta tegi, tuli palju inimesi tema juurde
Juudamaalt, Jeruusalemmast, Idumeast, sealtpoolt Jordanit ning
Tüürose ja Siidoni ümbrusest. **9** Ta ütles oma jüngritele, et nad
paneksid väikese paadi tema jaoks valmis inimeste pärast, et
need talle peale ei pressiks. **10** Kuna ta tegi terveks paljusid,
surusid tema peale kõik haiged, et teda puudutada. **11** Ja kui
rüvedad vaimud nägid Jeesust, langesid nad ta ette maha ja

kisendasid: „Sina oled Jumala Poeg!“ **12** Aga Jeesus keelas
neid karmilt rääkimast, kes ta on. **13** Siis Jeesus läks üles mäele
ja kutsus enese juurde, keda ta soovis, ja nemad tulid ta juurde.
14 Ta nimetas kaksteist, keda ta nimetas apostliteks, et need
oleksid koos temaga ja ta võiks nad läkitada kuulutama **15** ning
et neil oleks meelevald kurje vaime välja ajada. **16** Need on
kaksteist, kelle ta nimetas: Siimon (ja pani talle nimeks Peetrus),
17 Jaakobus, Sebedeuse poeg, ja Jaakobuse vend Johannes
(ja andis neile nimeks Boanerges, see on Kõuepojad), **18** ja
Andreas, Filippus, Bartolomeus, Matteus, Toomas, Jaakobus,
Alfeuse poeg, Taddeus, Siimon Kaanalane, **19** ja Juudas Iskariot,
kes tema ära andis. **20** Siis Jeesus tuli koju ja taas kogunes
rahvahulk, nii et tema ja jüngrid ei saanud mahti süüagi. **21** Kui
ta omaksed sellest kuulsid, tulid nad teda enda hoole alla võtma,
sest nad ütlesid: „Ta on arust ära!“ **22** Ent kirjatundjad, kes olid
tulnud Jeruusalemmast, ütlesid: „Temas on Peltsebul! Ta ajab
kurje vaime välja kurjade vaimude valitseja abil!“ **23** Siis Jeesus
kutsus nad enese juurde ja rääkis neile tähendamissõnadega:
„Kuidas saab saatan ajada välja saatanat? **24** Kui kuningriik on
omavahelises riius lõhenenud, siis see kuningriik ei püsi. **25** Kui
perekond on omavahelises riius lõhenenud, siis see perekond ei
püsi. **26** Kui saatan tõuseb iseenese vastu ja on lõhenenud,
ei saa ta püsida, vaid tema lõpp on käes. **27** Keegi ei saa
tungida vägimehe majja ta asju röövima, kui ta esmalt ei seo
vägimeest kinni, ja alles siis saab ta tema maja röövida. **28**
Tõesti, ma ütlen teile, inimestele antakse andeks kõik patud ja
pühaduseteotused, kuidas nad iganes ka oleksid teotanud, **29**
aga kes peaks teotama Püha Vaimu, ei saa andeks iialgi, vaid
ta on süüdi igaveses patus!“ **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Jeesus

ütles seda, sest nad ütlesid, et Jeesusel on rüve vaim. **31** Siis
tulid Jeesuse ema ja ta vennad, ja väljas seistes saatsid kellegi
Jeesust kutsuma. **32** Ja rahvahulk istus Jeesuse ümber, kui talle
öeldi: „Su ema, vennad ja õed on väljas ja otsivad sind.“ **33**
Jeesus aga vastas neile: „Kes on mu ema ja vennad?“ **34** Ta
silmitses enda ümber istujaid ning ütles: „Siin on mu ema ja mu
vennad! **35** Sest kes iganes teeb Jumala tahtmist, see on mu
vend ja õde ja ema.“

4 Jeesus hakkas taas õpetama järve ääres. Tema juurde
kogunes nii palju rahvast, et ta pidi astuma paati ja istuma
selles järvel, samal ajal kui inimesed seisid piki kallast vee
serval. **2** Ta õpetas neile palju asju tähendamissõnadega ja
rääkis neile oma õpetuses: **3** „Kuulake! Põllumees läks välja
külvama. **4** Kui ta külvas, kukkus osa seemet teeveerele ning
linnud tulid ja nokkisid selle. **5** Osa kukkus kivisele maale, kus
ei olnud palju mulda, ja see idanes kohe, sest muld ei olnud
sügav. **6** Aga kui päike tõusis, kuivasid taimed ära, sest neil ei
olnud juurt. **7** Osa seemet kukkus ohakate sekka, ning ohakad
sirgusid ja lämmatasid taimed, nii et need ei kandnud vilja. **8**
Aga osa seemet kukkus heasse mulda. See idanes ja kasvas ja
kandis vilja: mõni kolmkümmend, mõni kuuskümmend, mõni
sada korda rohkem.“ **9** Ja ta ütles: „Kellel kõrvad on kuulda,
see kuulgu!“ **10** Kui Jeesus üksi oli, küsisid kaksteist jüngrit, ja
teised tema ümber, temalt seletust tähendamissõnade kohta. **11**
Ta ütles neile: „Teie kätte on antud Jumala riigi saladus, aga
neile, kes on väljas, räägitakse kõike tähendamissõnadega, **12**
„et nad vaataksid ega näeks ja kuuleksid ega mõistaks, sest
muidu nad pöörduksid, ja neile antaks andeks.““ **13** Siis ütles
Jeesus neile: „Kas te ei mõista selle tähendamissõna tähendust?

Kuidas te siis võiksite mõista ühtki tähendamissõna? **14** Külvaja
külvab sõna. **15** Mõned inimesed on nagu teeveered, kuhu sõna
langeb. Niipea kui nad seda kuulevad, tuleb saatan ja võtab ära
neisse külvatud sõna. **16** Kivisele maale külvatu sarnased on
need, kes sõna kuuldes võtavad selle kohe rõõmuga vastu, **17**
ent neil pole juurt ja nad püsivad lühikest aega. Kui siis sõna
pärast tuleb tüli või tagakius, langevad nad kiiresti. **18** Ohakate
sekka külvatu sarnased on need, kes sõna küll kuulevad, **19**
ent elumured ja rikkuse petlik ahvatlus ja mitmesugused muud
soovid tulevad ja lämmatavad sõna nii, et see jääb viljatuks. **(aiōn
g165)** **20** Kuid heasse mulda külvatu on need, kes sõna kuulevad
ja selle vastu võtavad ja vilja kannavad: mõni kolmkümmend,
mõni kuuskümmend, mõni sada korda rohkem." **21** Jeesus
ütles neile: „Kas lamp tuuakse tuppa selleks, et see panna
vaka või voodi alla? Eks panda see pigem lambijalale? **22**
Sest kõik peidetu on olemas vaid avalikuks saamiseks, kõik
varjatu vaid ilmsiks tulemiseks. **23** Kui kellelgi on kõrvad kuulda,
see kuulgu!" **24** Ja Jeesus ütles neile: „Pange tähele, mida te
kuulete! Mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka
teile, ja enamgi veel. **25** Kellel on, sellele antakse, ja kellel ei
ole, selle käest võetakse seegi, mis tal on." **26** Jeesus ütles ka:
„Just selline on Jumala riik: mees viskab seemne mulda. **27** Ta
heidab magama või ärkab üles, öösel ja päeval, ning seeme
idaneb ja kasvab, kuid ta ei tea, kuidas. **28** Maa kannab vilja
iseenesest, esmalt orast, siis päid, siis täit tera viljapea sees.
29 Aga niipea kui vili on küps, saadab ta sirbi, sest lõikusaeg
on käes." **30** Ja Jeesus ütles: „Millega võiks võrrelda Jumala
riiki või millise tähendamissõnaga seda kujutada? **31** See on
nagu sinepiseeme, mis on väikseim kõigist seemneist maa

peal. **32** Ent kui see on külvatud, siis see võrsub ja kasvab
suuremaks kõigist aiataimedest ja kasvatab suured oksad, nii
et taeva linnud võivad pesitseda selle varjus.“ **33** Ja Jeesus
rääkis neile Jumala sõna paljude selliste tähendamissõnadega,
nii palju kui nad suutsid mõista. **34** Aga ilma tähendamissõnata
ei rääkinud ta neile midagi. Kuid omavahel olles seletas ta
jüngritele kõike. **35** Samal päeval õhtu jõudes ütles Jeesus
jüngritele: „Lähme vastaskaldale!“ **36** Nad jätsid rahvahulga
maha ning võtsid Jeesuse kaasa, nii nagu ta paadis oli; ka teisi
paate oli temaga. **37** Järsku tõusis tugev raju ja lained lõid
üle paadi, nii et paat juba täitus veest. **38** Aga Jeesus magas
paadipäras, pea padjal. „Õpetaja, kas sa ei hooli sellest, et me
upume?“ hüüdsid jüngrid teda üles äratades. **39** Jeesus tõusis
püsti, sõitles tuult ja ütles lainetele: „Vait! Olge tasa!“ Ja tuul
rauges ning järvepind muutus täiesti tasaseks. **40** Jeesus ütles
jüngritele: „Miks te olete nii hirmul? Kuidas teil ei ole usku?“ **41**
Neid valdas aga suur aukartus ja nad küsisid üksteiselt: „Kes
see mees küll on, et isegi tuul ja lained kuuletuvad talle?“

5 Nad jõudsid järve vastaskaldale gerasalaste maale. **2** Kui
Jeesus paadist välja astus, tuli tema juurde hauakoobastest
tulnud rüveda vaimuga mees. **3** See mees elas haudades ja
keegi ei olnud suutnud teda isegi ahelatega kinni hoida. **4** Teda
oli korduvalt käsist ja jalust aheldatud, kuid ta oli katki rebinud
ahelad ja purustanud jalarauad. Keegi ei olnud suutnud teda
kinni hoida. **5** Ööl ja päeval viibis ta hauakoobastes ja mägedes,
röökis ning tagus end kividega. **6** Kui mees märkas kaugelt
Jeesust, jooksis ta ja langes põlvili ta ette maha. **7** Ta kisendas
valju häälega: „Mida sa minust tahad, Jeesus, Kõigekõrgema
Jumala Poeg? Jumala nimel, ära piina mind!“ **8** Sest Jeesus oli

öelnud temale: „Rüve vaim, mine temast välja!“ **9** „Mis su nimi
on?“ küsis Jeesus temalt. „Mu nimi on Leegion, sest meid on
palju,“ vastas ta **10** ja anus väga, et Jeesus neid ära ei ajaks
sellelt maalt. **11** Seal lähedal oli mäeveerul suur seakari söömas.
12 Rüvedad vaimud anusid Jeesust: „Saada meid sigadesse,
luba, et me läheksime neisse!“ **13** Ta andis neile loa ning rüvedad
vaimud lahkusid mehest ja läksid sigadesse. Seakari, kokku
umbes kaks tuhat looma, tormas järsakust alla järve ja uppus.
14 Ja seakarjused põgenesid ning rääkisid sellest linnas ja maal
ning inimesed tulid vaatama, mis oli juhtunud. **15** Kui nad tulid
Jeesuse juurde ja nägid kurjast vaimust vaevatud meest, kelles
oli olnud terve Leegion, istumas seal riietatuna ja täie mõistuse
juures, valdas neid hirm. **16** Pealtnägijad kirjeldasid, mis oli
juhtunud kurjast vaimust vaevatud mehe ja sigadega, **17** ja
inimesed hakkasid paluma Jeesust, et ta nende piirkonnast
lahkuks. **18** Ja kui Jeesus oli paati astumas, palus mees, kes oli
olnud kurjast vaimust vaevatud, luba minna koos temaga. **19**
Ent Jeesus ei lubanud, vaid ütles: „Mine koju omade juurde ja
tunnista neile, mida Issand on sinu heaks teinud ja kuidas ta sinu
peale on halastanud.“ **20** Mees läks ära ja hakkas Dekapolises
kuulutama, mida Jeesus oli talle teinud. Ja kõik panid seda
imeks. **21** Ja kui Jeesus oli sõitnud paadiga taas vastaskaldale,
kogunes suur rahvahulk tema ümber, kui ta alles oli järve ääres.
22 Siis tuli Jairus, üks sünagoogi ülemaist, ja langes Jeesuse
ette maha. **23** Ta palus teda tungivalt: „Mu tütreke on suremas!
Tule ometi ja pane käed tema peale, et ta saaks terveks ja jääks
ellu!“ **24** Ja Jeesus läks temaga. Suur rahvahulk käis tema järel
ja tungles tema ümber. **25** Nende hulgas oli kaksteist aastat
verejooksu käes kannatanud naine, **26** kes oli palju pidanud

vaevlema arstide käes ja ära kulutanud kogu oma vara, kuid
polnud saanud abi, vaid haigus oli läinud aina hullemaks. **27** See
naine oli kuulnud lugusid Jeesusest ning tuli nüüd rahvahulga
seas Jeesuse selja taha ja puudutas tema kuube, **28** sest ta
arvas: „Kui ma saaksin kasvõi tema rõivaid puudutada, siis ma
paraneksin!“ **29** Kohe lakkaski verejooks ning ta tundis oma ihus,
et ta oli vabastatud kannatustest. **30** Samal hetkel tundis Jeesus,
kuidas vägi temast väljus, ta pööras rahvahulga seas ümber ja
küsis: „Kes puudutas mu kuube?“ **31** Ta jüngrid ütlesid talle: „Sa
näed ju, milline tunglemine on su ümber, ja küsid veel: „Kes
mind puudutas?““ **32** Ent Jeesus vaatas ringi, et näha, kes seda
oli teinud. **33** Naine, mõistes, mis talle oli sündinud, tuli kartlikult
värisedes ning langes Jeesuse jalge ette maha ja rääkis talle
kogu tõe. **34** Jeesus lausus talle: „Tütar, sinu usk on sind terveks
teinud, mine rahus ja ole vaba oma kannatustest!“ **35** Kui Jeesus
alles rääkis, tuldi sünagoogi ülema kodust ja öeldi: „Su tütar
on surnud, ära enam ilmaaegu Õpetajat tülita!“ **36** Ent Jeesus
ei hoolinud nende jutust, vaid ütles sünagoogi ülemale: „Ära
karda, usu vaid!“ **37** Ta ei lubanud kedagi enesega kaasa tulla
peale Peetruse, Jaakobuse ja tema venna Johannese. **38** Kui
nad saabusid sünagoogi ülema majja, nägi Jeesus käratsemist
ja valjult nutvaid ja halisevaid inimesi. **39** Ta astus sisse ja
küsis neilt: „Miks te käratsete ja nutate? Laps ei ole surnud,
vaid magab!“ **40** Ja nad naersid tema üle. Aga kui ta oli nad
kõik välja saatnud, võttis ta kaasa lapse isa ja ema ja oma
kaaslased ja astus lapse juurde. **41** Ta võttis kinni lapse käest ja
ütles talle: „Talitaa kuum!“ See tähendab „Tüdruk, tõuse üles!“
42 Ja tüdruk tõusis otsekohe püsti ja kõndis ringi; ta oli juba
kaheteistkümneaastane. Ja neid kõiki valdas tohutu hämmastus.

43 Aga Jeesus keelas neid karmilt sellest rääkimast, ja käskis
anda tüdrukule süüa.

6 Siis Jeesus lahkus sealt ja läks jüngritega oma kodulinna. **2**
Hingamispäeva saabudes hakkas ta õpetama sünagoogis ja
paljud, kes teda kuulsid, olid hämmastunud. „Kust see mees
sai selle kõik?“ küsisid nad. „Mis tarkus see küll on, mis talle
on antud? Mida tähendavad need imed, mida ta teeb? **3**
Eks tema ole see puusepp, Maarja poeg ning Jaakobuse,
Joosese, Juudase ja Siimoni vend? Ja eks ka tema õed ole
siin meie juures?“ Ja nad said tema peale vihaseks. **4** Aga
Jeesus ütles neile: „Kuskil ei peeta prohvetist vähem lugu kui
ta oma kodukohas, oma sugulaste juures ja ta oma majas!“
5 Ja ta ei saanud seal teha ainsatki imetegu peale mõne
haige tervendamise, kui ta oli pannud käed nende peale.
6 Ja ta imestas nende uskmatuse üle. Siis Jeesus rändas
ümberkaudsetes külades ja õpetas. **7** Ta kutsus kaksteist jüngrit
enese juurde ja hakkas välja läkitama kahekaupa ja andis neile
meelevalla rüvedate vaimude üle. **8** Need olid tema juhised:
„Ärge võtke tee peale kaasa midagi peale kepi: ei leiba, kotti
ega raha vöö vahel. **9** Kandke sandaale, kuid teist särki ärge
võtke. **10** Kuhu majja te iganes astute, sinna jääge, kuni sellest
linnast lahkumiseni! **11** Ja kui mõnes kohas teid vastu ei võeta
ega kuulata, siis minge edasi ja raputage maha selle koha
tolm oma jalgadelt neile tunnistuseks.“ **12** Nad läksid välja ja
kuulutasid, et inimesed parandaksid meelt. **13** Nad ajasid välja
palju kurje vaime ja võidsid paljusid haigeid õliga ja tegid nad
terveks. **14** Kuningas Heroodes sai kuulda Jeesusest, sest ta
nimi oli saanud tuntuks. Mõned ütlesid: „Ristija Johannes on
üles äratatud surnuist ja sellepärast toimivad temas imelised

väed.“ **15** Teised ütlesid: „Tema on Eelija!“ Ja veel teised ütlesid:
„Ta on nagu üks muistsetest prohvetitest!“ **16** Aga kui Heroodes
seda kuulis, ütles ta: „Johannes, kelle pea ma lasksin maha
raiuda, on surnuist üles tõusnud!“ **17** Sest Heroodes ise oli
lasknud Johannese kinni võtta, ahelatesse panna ja vangi heita.
Ta tegi seda Heroodiase, oma venna Filippuse naise pärast,
kelle ta oli endale naiseks võtnud. **18** Johannes oli talle öelnud:
„Sul ei ole seaduse järgi õigust võtta oma venna naist!“ **19**
Seepärast pidas Heroodias Johannese peale viha ja soovis
teda tappa, ent ei saanud, **20** sest Heroodes kartis Johannest.
Ta teadis, et Johannes on õige ja püha mees, ning kaitses
teda. Ta ka kuulas Johannest meeleldi, kuigi tema kõned viisid
ta kimbatusse. **21** Ent lõpuks saabus sobilik aeg. Heroodes
korraldas oma sünnipäeval pidusöögi kõrgetele ametimeestele,
sõjaväeülematele ja Galilea juhtidele. **22** Heroodiase tütar tuli
sisse ja tantsis. See meeldis Heroodesele ja pidulistele, nii et
kuningas ütles tüdrukule: „Palu mu käest, mida sa iganes soovid,
ja ma annan sulle!“ **23** Ta lubas vandega: „Mida sa iganes
palud, ma annan sulle, olgu või pool minu kuningriiki!“ **24** Ja
tüdruk läks välja ja küsis emalt nõu: „Mida ma peaksin paluma?“
„Ristija Johannese pead!“ vastas ema. **25** Tüdruk tõttas kuninga
juurde tagasi ja ütles: „Ma soovin, et sa otsekohe annaksid mulle
kandikul Ristija Johannese pea!“ **26** Kuningas sai väga kurvaks,
kuid piduliste kuuldes antud vande pärast ei saanud ta tüdruku
soovi tagasi lükata. **27** Ta saatis kohe timuka käsuga tuua
Johannese pea. Timukas läks vanglasse, lõi Johannesel pea
otsast, **28** tõi selle kandikul ja ulatas tüdrukule, kes andis selle
oma emale. **29** Kui Johannese jüngrid sellest kuulsid, tulid nad
ja viisid ta surnukeha ära ning asetasid hauda. **30** Apostlid aga

kogunesid Jeesuse juurde ja andsid talle aru kõigest, mis nad
olid teinud ja õpetanud. **31** Jeesus ütles neile: „Lähme omaette
kõrvalisse kohta ja puhkame pisut!“ Sest inimesi tuli ja läks kogu
aeg, nii et neil ei olnud aega süüagi. **32** Nad sõudsid paadiga
kõrvalisse paika omaette. **33** Kuid nende minekut märgati ja
mitmed tundsid nad ära. Inimesed jooksid sinna kokku kõigist
linnadest ja olid kohal enne neid. **34** Kui Jeesus astus paadist
kaldale ja nägi suurt rahvahulka, hakkas tal neist kahju, sest
nad olid nagu lambad, kellel ei ole karjast. Ja ta hakkas neile
õpetama paljusid asju. **35** Kui aeg oli juba hiline, tulid jüngrid
Jeesuse juurde ja ütlesid: „Paik on üksildane ja aeg juba hiline.
36 Lase inimestel minna, et nad läheksid ümberkaudsetesse
asulatesse ja küladesse ning ostaksid endale midagi süüa!“ **37**
Jeesus vastas: „Andke teie neile süüa!“ Jüngrid küsisid: „See
võtaks rohkem kui poole aasta palga! Kas peaksime minema
ja kulutama nii palju leivale ning andma seda neile süüa?“ **38**
Jeesus ütles neile: „Minge vaadake, mitu leiba teil on!“ Nad
vaatasid ja ütlesid: „Viis leiba ja kaks kala.“ **39** Siis Jeesus
käskis panna kõik inimesed rühmakaupa rohule istuma. **40**
Inimesed istusid maha sajaste ja viiekümneste rühmade kaupa.
41 Ja Jeesus võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles
taevasse, õnnistas ja murdis leivad ning andis jüngrite kätte
rahvale jagamiseks; samuti jagas need kaks kala. **42** Ja kõik
sõid ja said söönuks. **43** Ent leibadest ja kaladest ülejäänud
palukesi korjati kokku kaksteist korvitäit. **44** Sööjaid oli aga
viis tuhat meest. **45** Jeesus käskis kohe seejärel oma jüngritel
astuda paati ning sõita vastaskaldale Betsaidasse, samal ajal
kui tema laseb rahvahulgal minna. **46** Ta saatis nad teele ning
läks mäele palvetama. **47** Õhtu saabudes oli paat keset järve

ja Jeesus üksinda maal. **48** Kui ta nägi jüngreid raskustes
sõudmas, sest tuul oli vastu, tuli ta neljanda valvekorra ajal
nende juurde järve peal kõndides. Ta tahtis neist mööduda, **49**
aga Jeesust järve peal kõndimas nähes arvasid nad, et see on
vaim. Nad hakkasid kisendama, **50** sest nad kõik nägid teda
ja ehmusid. Kuid Jeesus sõnas neile: „Olge julged, see olen
mina! Ärge kartke!“ **51** Ja ta astus nende juurde paati ja tuul
rauges. Jüngrid hämmastusid üliväga. **52** Nad ei olnud leibade
loost midagi mõistnud, sest nende südamed olid tuimad. **53**
Kui nad olid ületanud järve, randusid nad Genneesaretis ja
jäid sinna ankrusse. **54** Ja kui nad paadist maale astusid, tunti
Jeesus kohe ära. **55** Inimesed jooksid läbi kogu ümbruskonna
ning kandsid haigeid magamisasemetel sinna, kus iganes nad
kuulsid Jeesuse olevat. **56** Kuhu ta iganes läks, olgu küladesse,
linnadesse või maakohtadesse, asetati haiged turuplatsidele.
Need anusid teda, et nad saaksid puudutada kasvõi tema
kuuepalistust, ja kes iganes teda puudutasid, said terveks.

7 Kui siis variserid ja mõned Jeruusalemmast tulnud kirjatundjad
kogunesid Jeesuse juurde, **2** märkasid nad mõnda tema
jüngritest pühitsemata, see tähendab pesemata kätega söömas.
3 (Variserid, nagu kõik juudid, söövad ju alles pärast seda, kui on
peotäie veega käsi pesnud, pidades nõnda kinni esivanemate
pärimusest. **4** Nad ei söö ka midagi turult toodut enne, kui
on seda veega pesnud, ja nad peavad kinni veel mitmetest
muudest tavadest: karikate, kannude ja vaskkatelde pesemisest.)
5 Nüüd variserid ja kirjatundjad küsisid Jeesuselt: „Miks sinu
jüngrid ei toimi esivanemate pärimuse järgi, vaid söövad leiba
pühitsemata kätega?“ **6** Jeesus vastas: „Jesajal oli õigus, kui ta
teie, silmakirjatsejate, kohta ennustas; nõnda nagu on kirjutatud:

„See rahvas austab mind oma huultega, nende süda on aga
minust kaugel. **7** Ilmaaegu nad teenivad mind, õpetades õpetusi,
mis on vaid inimeste reeglid.“ **8** Te jätate kõrvale Jumala käsud
ja järgite inimeste kombeid.“ **9** Ja ta jätkas: „Kui osavalt te
heidate Jumala käsud kõrvale, et järgida oma pärimust! **10**
Mooses ütles ju: „Austa oma isa ja ema!“ ning „Kes oma isa
või ema neab, peab surema.“ **11** Kuid teie ütlete, et kui keegi
kuulutab oma isale või emale: „Mis toetust sa iganes minu
käest saad, on korban“ (see tähendab templile pühendatud
ohvriandi), **12** ei lase teie neil enam midagi oma isa või ema
heaks teha. **13** Te teete Jumala sõna tühjaks oma pärimuse
kaudu, mille te olete pärinud. Ja te teete veel palju muudki
niisugust!“ **14** Ja kui Jeesus oli taas rahva enda juurde kutsunud,
ütles ta neile: „Kuulge mind kõik ja mõistke! **15** Miski, mis läheb
väljastpoolt inimest tema sisse, ei või teda rüvetada; aga mis
läheb inimesest välja, see rüvetab inimest. **16** Kellel kõrvad on,
see kuulgu!“ **17** Kui Jeesus läks rahva juurest ära ühte majja,
küsisid jüngrid temalt selle tähendamissõna mõtet. **18** Jeesus
ütles neile: „Kas teiegi olete taipamatud? Kas te ei saa aru, et
miski väljast inimesse tulev ei saa teda rüvetada, **19** sest see ei
lähe tema südamesse, vaid kõhtu, ja heidetakse jälle välja?“
Sel viisil kuulutas Jeesus puhtaks kõik toidud. **20** Aga ta ütles
veel: „Mis inimesest välja tuleb, see rüvetab teda. **21** Sest seest,
inimese südamest, lähtuvad kurjad mõtted, kõlvatu suguelu,
vargused, mõrvad, **22** abielurikkumine, ahnus, kurjus, kavalus,
nilbus, kadedus, laim, ülbus, rumalus. **23** Kõik need pahed
tulevad seestpoolt ja rüvetavad inimest.“ **24** Ja Jeesus läks sealt
Tüürose alale. Ta astus sisse ühte majja, soovides, et keegi
sellest teada ei saaks, kuid ta ei saanud jääda märkamatuks.

25 Temast kuulis keegi naine, kelle väikest tütart vaevas rüve
vaim, ja ta tuli otsekohe ning langes Jeesuse jalge ette. **26** Ta oli
kreeklanna, pärit Sürofoiniikiast. Naine palus Jeesust, et ta ajaks
kurja vaimu tema tütrest välja. **27** Kuid Jeesus ütles talle: „Lase
esmalt lastel saada söönuks! Ei sobi võtta laste leiba ja visata
see koertele!“ **28** Naine aga vastas: „Jah, Issand, aga koerad
söövad ju laua all laste raasukesi!“ **29** „Kui sa nii ütled, siis mine!“
ütles Jeesus. „Kuri vaim on sinu tütrest välja läinud!“ **30** Ja naine
läks koju ning leidis lapse voodis magamas. Kuri vaim oli temast
lahkunud. **31** Jeesus lahkus Tüürose alalt ja tuli Siidoni kaudu
Galilea mere äärde Dekapolise aladele. **32** Tema juurde toodi
kurt, kes vaevu rääkida suutis, ning paluti, et ta paneks oma käe
tema peale. **33** Jeesus viis mehe rahvahulgast eemale, pistis
oma sõrmed ta kõrvadesse, sülitas ja puudutas ta keelt **34** ning
üles taeva poole vaadates õhkas ja ütles talle: „Effataa!“, see
tähendab „Mine lahti!“ **35** Mehe kõrvad avanesid sedamaid ja ta
keel pääses kütkest valla ning ta rääkis korralikult. **36** Jeesus ei
lubanud neil sellest kellelegi rääkida. Aga mida enam ta neid
keelas, seda enam nad jutustasid. **37** Ning kuulajad ütlesid
suures hämmastuses: „Kõik on ta teinud hästi! Ta paneb isegi
kurdid kuulma ja keeletud rääkima!“

8 Neil päevil oli taas suur rahvahulk kokku tulnud. Ja kuna neil ei
olnud midagi süüa, kutsus Jeesus jüngrid enese juurde ning ütles
neile: **2** „Mul on rahvast kahju. Nad on juba kolm päeva minu
juures olnud ja neil pole midagi süüa. **3** Kui ma lasen nad koju
minna näljastena, siis nad nõrkevad teel, sest mõned neist on
tulnud kaugelt.“ **4** Jüngrid vastasid talle: „Kust peaks keegi siin
kõrvalises paigas leiba saama kõigi nende inimeste toitmiseks?“
5 „Mitu leiba teil on?“ küsis Jeesus. „Seitse,“ vastasid nad. **6**

Jeesus käskis rahval maha istuda. Ta võttis need seitse leiba,
tänas, murdis ja andis oma jüngritele jagamiseks, ja nemad
viisid rahvale. **7** Neil olid ka mõned väikesed kalad ja Jeesus
õnnistas neid ning käskis samuti jagada rahvale. **8** Inimesed
sõid ja said söönuks. Ja jüngrid korjasid ülejäänud palukesi
seitse korvitäit. **9** Sööjaid oli aga umbes neli tuhat meest. Siis
Jeesus laskis neil minna. **10** Ta astus kohe koos oma jüngritega
paati ja suundus Dalmanuuta aladele. **11** Variserid tulid ja
hakkasid Jeesust küsitlema. Et teda proovile panna, nõudsid nad
temalt tunnustähte taevast. **12** Jeesus ohkas sügavalt ja ütles:
„Miks see sugupõlv nõuab tunnustähte? Tõesti, ma ütlen teile,
sellele sugupõlvele ei anta tunnustähte!“ **13** Ning ta jättis nad
maha, astus taas paati ning siirdus vastaskaldale. **14** Ent jüngrid
olid unustanud kaasa võtta toitu, neil ei olnud paadis kaasas
muud kui üksainuke leib. **15** „Vaadake ette, hoiduge variseride
juuretisest ja Heroodese juuretisest!“ hoiatas neid Jeesus. **16**
Nemad aga arutasid omavahel: „Ta räägib sellest, et meil ei
ole leiba!“ **17** Seda märgates ütles Jeesus neile: „Miks te leiva
puudumise üle arutate? Kas te ikka veel ei taipa ega saa aru?
Kas teie süda on ikka veel tuim? **18** Kas teil on silmad, aga te ei
näe, kas teil on kõrvad, aga te ei kuule? Kas teil ei ole meeles, **19**
kui ma viis leiba murdsin viiele tuhandele? Mitu korvitäit palukesi
jäi üle?“ „Kaksteist,“ vastasid nemad. **20** „Kui ma seitse leiba
murdsin neljale tuhandele, mitu korvitäit palukesi siis jäi üle?“
Nad vastasid: „Seitse.“ **21** „Kas te ikka veel ei saa aru?“ küsis
Jeesus. **22** Nii nad saabusid Betsaidasse. Tema juurde toodi
pime mees ja anuti, et Jeesus teda puudutaks. **23** Jeesus talutas
kättpidi mehe külast välja, sülitas tema silmadesse, pani käed ta
peale ja küsis: „Kas sa näed midagi?“ **24** Pime vaatas üles ja

ütles: „Ma näen inimesi, nad on nagu puud, mis kõnnivad.“ **25**
Seejärel pani Jeesus uuesti käed ta silmadele ja ta sai täiesti
terveks ja nägi kõike selgesti. **26** Jeesus käskis tal minna koju,
öeldes: „Ära minegi külasse!“ **27** Siis Jeesus ja ta jüngrid läksid
edasi Filippuse Kaisarea küladesse. Teel küsis ta jüngritelt:
„Kelle ütlevad inimesed mind olevat?“ **28** „Mõned ütlevad Ristija
Johannese, mõned Eelija, mõned ühe prohveteist,“ vastasid
nad talle. **29** „Aga teie?“ küsis Jeesus. „Kelle teie ütlete mind
olevat?“ Peetrus vastas talle: „Sina oled Messias!“ **30** Aga
Jeesus hoiatas neid rangelt, et nad sellest kellelegi ei räägiks.
31 Siis Jeesus hakkas neid õpetama, et Inimese Poeg peab
palju kannatama ning hüljatama vanemate ja ülempreestrite ja
kirjatundjate poolt ja tapetama ning kolme päeva pärast üles
tõusma. **32** Ta rääkis sellest avalikult. Peetrus aga viis ta kõrvale
ja hakkas teda noomima. **33** Ent Jeesus pöördus, ja vaadates
oma jüngreid, sõitles Peetrust: „Tagane minust, saatan! Sa oled
mulle takistuseks, sest sa ei mõtle Jumala, vaid inimese viisil.“
34 Ja Jeesus kutsus rahvahulga koos oma jüngritega enese
juurde ja ütles neile: „Kui keegi tahab käia minu järel, siis salaku
ta end maha, võtku oma rist ja järgnegu mulle! **35** Sest kes
tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes kaotab oma elu
minu ja evangeeliumi pärast, päästab selle. **36** Sest mis kasu
on inimesel sellest, kui ta võidaks terve maailma, aga teeks
kahju oma hingele? **37** Sest mis oleks inimesel anda oma hinge
eest? **38** Jah, kes iganes häbeneb mind ja minu sõnu selle
abielurikkuja ja patuse sugupõlve ees, seda häbeneb ka Inimese
Poeg, kui ta tuleb oma Isa auhiilguses koos pühade inglitega.“
9 Ja ta ütles neile: „Tõesti, ma ütlen teile, siin seisavad mõned,
kes ei maitse surma enne, kui näevad Jumala riiki tulnud

olevat väega.“ **2** Kuue päeva pärast võttis Jeesus endaga
kaasa Peetruse, Jaakobuse ja Johannese ning viis nad üles
kõrgele mäele. Ja Jeesust muudeti nende silme all. **3** Tema
rõivad hakkasid erevalgena hiilgama, selliseks ei suuda ükski
maapealne pesija neid valgendada. **4** Ja Eelija koos Moosesega
ilmus neile, ja nad kõnelesid Jeesusega. **5** Siis Peetrus ütles
Jeesusele: „Rabi, siin on meil hea olla. Teeme kolm telki: sinule
ühe, Moosesele ühe ja Eelijale ühe.“ **6** Ta ei teadnud, mida
öelda, sest neid valdas suur hirm. **7** Siis ilmus pilv, mis nende
üle laskus, ja pilvest kostis hääl: „See on minu armas Poeg,
teda kuulake!“ **8** Ja samal hetkel, kui nad ringi vaatasid, ei
näinud nad enam kedagi muud kui ainult Jeesust üksi nende
juures. **9** Mäelt alla laskudes keelas Jeesus neid, et nad kellelegi
nähtust ei räägiks, enne kui Inimese Poeg on üles tõusnud
surnuist. **10** Nii nad tegidki, ent omavahel arutasid, mida võib
tähendada surnuist ülestõusmine. **11** Ja nad küsisid Jeesuselt:
„Miks kirjatundjad ütlevad, et enne peab tulema Eelija?“ **12**
„Eelija tulebki esimesena,“ vastas ta, „ja seab taas kõik korda.
Ent Inimese Pojast on kirjutatud, et tema peab palju kannatama
ja teda põlatakse. **13** Aga Eelija kohta ma ütlen teile, et ta on juba
tulnud, ent nad on talle teinud, mida nad tahtsid, nõnda nagu
temast on kirjutatud.“ **14** Kui nad tulid teiste jüngrite juurde, nägid
nad suurt rahvahulka nende ümber ja kirjatundjaid nendega
vaidlemas. **15** Niipea kui rahvahulk Jeesust märkas, olid nad kõik
hämmastuses ja jooksid tema juurde teda tervitama. **16** Jeesus
küsis neilt: „Mille üle te nendega vaidlete?“ **17** Keegi rahva
hulgast vastas talle: „Õpetaja, ma tõin sinu juurde oma poja.
Tema kallal on kuri vaim, kes ei lase tal rääkida. **18** Kus iganes
see teda haarab, paiskab see poisi maha ning ta ajab vahtu

suust, kiristab hambaid ja kangestub. Ma palusin su jüngreid, et
nad ajaksid selle välja, kuid nad ei suutnud.“ **19** Jeesus vastas
neile: „Oh uskmatu sugupõlv! Kui kaua ma pean teie juures
olema? Kui kaua ma pean teiega kannatama? Tooge poiss minu
juurde!“ **20** Nad tõid ta Jeesuse juurde. Kui vaim nägi Jeesust,
raputas see sedamaid poissi, nii et ta kukkus ja vähkres maas
vahtu suust välja ajades. **21** Jeesus küsis poisi isalt: „Kui kaua
see temaga nõnda on?“ „Lapsest saadik,“ vastas isa. **22** „See on
teda sageli maha paisanud, isegi tulle ja vette, et teda surmata.
Aga kui sa nüüd midagi teha suudad, siis tunne meile kaasa
ja aita meid!“ **23** Jeesus lausus: „Sa ütled „kui sa suudad“?
Kõik on võimalik sellele, kes usub!“ **24** Sedamaid hüüatas lapse
isa: „Ma usun! Aita mind üle mu uskmatusest!“ **25** Kui Jeesus
nägi, et rahvahulk kokku jookseb, sõitles ta rüvedat vaimu: „Sina
kurt ja tumm vaim, ma käsin sind, mine temast välja ja ära
tule kunagi enam tema sisse!“ **26** Vaim läks välja kisendades
ja teda tugevasti raputades ning poiss jäi otsekui surnuks, nii
et paljud ütlesid, et ta on nüüd surnud. **27** Kuid Jeesus võttis
poisi käest kinni, aitas ta üles, ja poiss tõusis püsti. **28** Kui nad
sisse läksid, küsisid ta jüngrid Jeesuselt omavahel olles: „Miks
meie ei suutnud seda välja ajada?“ **29** Jeesus ütles neile: „See
tõug ei lähe välja teisiti kui palve ja paastuga.“ **30** Nad lahkusid
sealt ja rändasid läbi Galilea. Jeesus ei tahtnud, et keegi saaks
teada, **31** sest ta õpetas oma jüngreid. Ta ütles neile: „Inimese
Poeg antakse inimeste kätte ja nad tapavad tema, ja ta tõuseb
kolmandal päeval surnuist üles!“ **32** Aga nemad ei saanud aru,
mida ta sellega mõtles, ja nad kartsid temalt seletust küsida. **33**
Seejärel tulid nad Kapernauma. Ja kui nad jõudsid koju, küsis
Jeesus neilt: „Mille üle te tee peal vaidlesite?“ **34** Nemad aga jäid

vait, sest nad olid teel omavahel vaielnud, kes neist on suurim.
35 Jeesus istus maha, kutsus kaksteist jüngrit ja ütles neile: „Kui
keegi tahab olla esimene, siis ta olgu viimane, ja kõikide teenija!“
36 Ja ta võttis ühe väikese lapse ja pani nende keskele seisma.
Teda kätele võttes ta ütles: **37** „Kes iganes ühe sellise lapse
vastu võtab minu nimel, võtab vastu minu, ja kes vastu võtab
minu, võtab vastu mitte minu, vaid tema, kes mind on läkitanud.“
38 Johannes ütles Jeesusele: „Õpetaja, me nägime üht meest
sinu nimel kurje vaime välja ajamas ja me keelasime teda, sest
ta ei järgi meiega koos sind.“ **39** Aga Jeesus vastas: „Ärge
keelake teda, sest ükski, kes teeb minu nimel vägeva teo, ei saa
samal ajal rääkida minust halvasti. **40** Sest kes ei ole meie vastu,
see on meie poolt. **41** Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes annab
teile juua klaasitäie vett, sellepärast et te Messiale kuulute, ei jää
kindlasti oma tasust ilma. **42** Kes iganes ahvatleb patule ühe
neist väikestest, kes minusse usuvad, sellele oleks parem, kui
talle seotaks veskikivi kaela ja ta visataks merre. **43** Kui su käsi
ahvatleb sind patule, raiu see küljest, sest sul on parem minna
vigasena ellu kui kahe käega põrgusse kustumatusse tulle,
(Geenna g1067) **44** kus nende uss ei sure ja nende tuli ei kustu. **45**
Ja kui su jalg sind ahvatleb patustama, raiu see maha, sest
sul on parem minna jalutuna ellu kui kahe jalaga olla heidetud
põrgusse, **(Geenna g1067)** **46** kus nende uss ei sure ja nende tuli
ei kustu. **47** Ja kui su silm ahvatleb sind patule, rebi see välja,
sest sul on parem minna ühe silmaga Jumala riiki kui olla kahe
silmaga heidetud põrgusse, **(Geenna g1067)** **48** „kus nende uss ei
sure ja nende tuli ei kustu!“ **49** Sest kõiki soolatakse tulega. **50**
Sool on hea; aga kui sool läheb magedaks, millega te seda siis
maitsestate? Olgu teil soola enestes ja pidage rahu üksteisega!“

10 Jeesus lahkus sealt ja tuli Juudamaa aladele sealpool
Jordanit. Jälle kogunes hulk rahvast tema juurde ja ta õpetas
neid, nagu tal oli kombeks. **2** Jeesuse juurde tulid mõned
variserid, et teda proovile panna, ja küsisid: „Kas mehel on
luba oma naisest lahutada?“ **3** Jeesus küsis neilt: „Kuidas
Mooses teid käskis?“ **4** Nad vastasid: „Mooses lubas kirjutada
lahutustunnistuse ja naise minema saata.“ **5** Jeesus ütles neile:
„Teie kõva südame pärast kirjutas ta teile selle käsu. **6** Aga
loomise algul lõi Jumal nad meheks ja naiseks. **7** Seepärast
jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole **8**
ja need kaks saavad üheks. Siis nad ei ole enam kaks, vaid
üks liha. **9** Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene
lahutagu!“ **10** Kodus küsisid jüngrid uuesti temalt selle kohta
11 ja Jeesus ütles neile: „Kes lahutab oma naisest ja abiellub
teisega, rikub temaga abielu. **12** Ja kui naine on maha jätnud
oma mehe ja abiellub teisega, rikub ta abielu.“ **13** Jeesuse
juurde toodi väikesi lapsi, et ta neid puudutaks. Jüngrid aga
tõrelesid toojatega, **14** kuid Jeesus sai seda nähes pahaseks ja
ta ütles neile: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake
neid, sest selliste päralt on Jumala riik. **15** Tõesti, ma ütlen
teile, kes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei pääse sinna
sisse.“ **16** Ta võttis lapsed sülle ja õnnistas neid, pannes käed
nende peale. **17** Kui Jeesus asus teele, jooksis üks mees tema
juurde ja langes ta ette põlvili, küsides: „Hea Õpetaja, mida
ma pean tegema, et ma päriksin igavese elu?“ **(aiōnios g166)**
18 Jeesus vastas talle: „Miks sa nimetad mind heaks? Keegi
muu ei ole hea kui üks – Jumal. **19** Käske sa tead: ära tapa,
ära riku abielu, ära varasta, ära anna valetunnistust, ära peta,
austa oma isa ja ema!“ **20** Mees aga vastas talle: „Õpetaja,

seda kõike olen ma pidanud poisieast alates.“ **21** Jeesus aga
vaatas talle otsa, tundis armastust tema vastu ja ütles: „Üks asi
puudub sul. Mine müü ära kõik, mis sul on, ja jaga vaestele, ja
sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!“ **22** Kui noormees
neid sõnu kuulis, lahkus ta kurvana, sest tal oli palju vara. **23**
Jeesus vaatas enda ümber ja ütles oma jüngritele: „Kui raske on
rikastel pääseda Jumala riiki!“ **24** Aga jüngrid hämmastusid tema
sõnade peale; ja Jeesus ütles jälle: „Lapsed, kui raske on minna
Jumala riiki! **25** Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma
kui rikkal minna Jumala riiki.“ **26** Jüngrid aga jahmusid veelgi
enam ja küsisid üksteiselt: „Kes siis võib saada päästetud?“ **27**
Jeesus ütles neile otsa vaadates: „Inimesel on see võimatu, aga
mitte Jumalal. Jumalal on kõik võimalik!“ **28** Peetrus hakkas
rääkima: „Vaata, meie oleme jätnud kõik maha, et järgneda
sulle!“ **29** Jeesus ütles: „Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes
on maha jätnud maja, vennad või õed, ema, isa või lapsed või
põllud minu pärast ja evangeeliumi pärast **30** ega saaks vastu
nüüd, praegusel ajal, sajavõrra maju, vendi ja õdesid, emasid
ja lapsi ja põlde tagakiusamise kestelgi, ning tuleval ajastul
igavest elu. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Aga paljud esimesed
jäävad viimasteks ja viimased saavad esimesteks.“ **32** Kui nad
olid teel üles Jeruusalemma, kõndis Jeesus nende ees. Jüngrid
olid ehmunud, aga kaasaminejaid valdas hirm. Jeesus viis
kaksteist jüngrit taas kõrvale ja hakkas neile rääkima, mis teda
ees ootab: **33** „Me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg
antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte. Need mõistavad
ta surma ja annavad üle uskmatuile. **34** Need mõnitavad teda
ja sülitavad ta peale, piitsutavad teda ja tapavad ta ära. Kuid
kolme päeva pärast tõuseb ta surnuist üles.“ **35** Ja Sebedeuse

pojad Jaakobus ja Johannes astusid Jeesuse juurde. „Õpetaja,“
ütlesid nad talle, „me tahame, et sa meile teeksid, mida me
iganes küsime!“ **36** „Mida te tahate, et ma teile teeksin?“ küsis
Jeesus. **37** Nad vastasid: „Luba meile, et me istuksime sinu
auhiilguses üks sinu paremal ja teine sinu vasakul käel!“ **38** Kuid
Jeesus ütles neile: „Teie ei tea, mida te palute. Kas te võite juua
karikast, mida mina joon, või saada ristitud selle ristimisega,
millega mind ristitakse?“ **39** „Võime küll!“ vastasid nad. Jeesus
ütles neile: „Küllap te joote karikast, millest mina joon, ja teid
ristitakse ristimisega, millega mind ristitakse. **40** Kuid kes istub
mu paremal või vasakul käel, ei ole minu määrata, vaid see
antakse neile, kellele see on valmistatud.“ **41** Kui need kümme
sellest kuulsid, vihastasid nad Jaakobuse ja Johannese peale.
42 Jeesus kutsus nad enese juurde ja ütles neile: „Te teate, et
rahvaste valitsejad peremehetsevad nende üle ja võimukandjad
kasutavad nende kallal jõudu. **43** Nõnda ärgu olgu teie seas, vaid
kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, **44**
ning kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu kõigi sulane.
45 Sest ka Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida,
vaid et ise teenida ja anda oma elu lunastuseks paljude eest!“
46 Seejärel jõudsid nad Jeerikosse. Kui Jeesus koos jüngrite ja
suure rahvahulgaga linnast lahkus, istus tee ääres pime kerjus
Bartimeus (mis tähendab Timeuse poega). **47** Kui ta kuulis,
et Naatsareti Jeesus on lähedal, hakkas ta karjuma: „Jeesus,
Taaveti Poeg, halasta minu peale!“ **48** Mitmed pahandasid
temaga, et ta jääks vait, kuid tema karjus veel kõvemini: „Taaveti
Poeg, halasta minu peale!“ **49** Jeesus seisatas ja ütles: „Kutsuge
ta siia!“ Ja nad kutsusid pimedat: „Ole julge! Tõuse üles, tema
kutsub sind!“ **50** Pime viskas kuue seljast, hüppas püsti ja tuli

Jeesuse juurde. **51** Jeesus küsis temalt: „Mida sa tahad, et ma
sulle teeksin?“ Aga pime vastas: „Rabi, ma tahan näha!“ **52**
Jeesus ütles talle: „Mine, sinu usk on su terveks teinud!“ Ja kohe
nägi pime jälle ning läks Jeesusega teele kaasa.

11 Kui nad lähenesid Jeruusalemmale ning tulid Betfagesse ja
Betaaniasse Õlimäe juurde, läkitas Jeesus kaks oma jüngritest
2 sõnadega: „Minge külla, mis on teie ees. Kohe sinna jõudes te
leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole istunud veel keegi.
Siduge ta lahti ja tooge siia! **3** Ja kui keegi küsib, miks te seda
teete, siis öelge, et Issand vajab teda ja saadab ta peatselt
tagasi!“ **4** Jüngrid läksid, leidsid sälu ukse külge seotuna tänaval
ja päästsid ta lahti. **5** Mõned sealseisjatest küsisid: „Miks te sälu
köidikuist vabastate?“ **6** Ja jüngrid vastasid neile nõnda, nagu
Jeesus oli käskinud, ja neil lasti minna. **7** Nad tõid sälu Jeesuse
juurde, heitsid oma kuued ta peale ning Jeesus istus sälu selga.
8 Ja paljud laotasid tee peale oma rõivaid, ja teised väljadelt
lõigatud oksi. **9** Ja need, kes käisid Jeesuse eel ja järel, hüüdsid:
„Hoosanna!“ „Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!“ **10**
„Õnnistatud olgu meie isa Taaveti saabuv kuningriik!“ „Hoosanna
kõrgeimas taevas!“ **11** Jeesus saabus Jeruusalemma. Ta sisenes
templisse ja silmitses kõike ümberringi, kuid kuna aeg oli juba
hiline, läks ta koos nende kaheteistkümnega Betaaniasse. **12** Ja
järgmisel päeval Betaaniast lahkumisel tundis Jeesus nälga. **13**
Nähes eemal lehis viigipuud, läks ta vaatama, kas seal ka vilju
on. Puu juurde jõudes ei leidnud ta aga midagi peale lehtede,
sest ei olnud viigimarjade aeg. **14** Jeesus ütles puule: „Ärgu
keegi enam iialgi söögu sinu vilja!“ Ja ta jüngrid kuulsid seda.
(aiōn g165) **15** Jeruusalemma jõudes läks Jeesus templisse ning
hakkas välja ajama neid, kes seal müüsid ja ostsid. Ta lükkas

kummuli rahavahetajate lauad ja tuvimüüjate pingid **16** ega
lubanud, et keegi kannaks kaupa läbi pühakoja. **17** Ta õpetas
neid: „Eks ole kirjutatud: „Minu koda hüütagu palvekojaks kõigile
rahvastele“? Aga teie olete teinud selle röövlikoopaks!“ **18**
Ülempreestrid ja kirjatundjad said sellest kuulda ning otsisid
võimalust Jeesust tappa, sest nad kartsid teda, kuna kogu rahvas
oli vapustatud tema õpetusest. **19** Õhtu saabudes läksid Jeesus
ja jüngrid linnast välja. **20** Varahommikul nägid nad viigipuust
möödudes, et see oli juurteni ära kuivanud. **21** Peetrusele
meenus, mis oli juhtunud, ja ta ütles Jeesusele: „Rabi, vaata!
Viigipuu, mille sa needsid, on ära kuivanud!“ **22** Jeesus vastas
neile: „Olgu teil usku Jumalasse! **23** Tõesti, ma ütlen teile, kui
keegi ütleb sellele mäele: „Tõuse paigast ja lange merre!“ ega
kõhkle oma südames, vaid usub, et see, mis ta ütleb, sünnib,
siis see saabki talle! **24** Seepärast ma ütlen teile, kõike, mida
te palves palute – uskuge, et te olete selle saanud, ja see
saabki teile! **25** Ja kui te olete palvetamas, siis andke andeks,
kui teil on midagi kellegi vastu, et ka teie Isa, kes on taevas,
annaks teie eksimused teile andeks. **26** Kui te aga ei anna
andeks, siis ei anna ka teie Isa, kes on taevas, teie eksimusi teile
andeks.“ **27** Nad tulid taas Jeruusalemma. Kui Jeesus kõndis
templis, astusid ülempreestrid, kirjatundjad ja rahvavanemad
tema juurde. **28** Nad nõudsid temalt: „Millise meelevallaga sa
seda kõike teed? Kes on andnud sulle selle meelevalla neid
asju teha?“ **29** Jeesus vastas: „Minagi küsin teilt midagi. Teie
vastake mulle, ja siis ma ütlen teile, millise meelevallaga ma
seda teen. **30** Kas Johannese ristimine oli taevast või inimestest?
Öelge mulle!“ **31** Nad arutasid omavahel: „Kui me ütleme, et
taevast, siis ta ütleb: „Miks te siis ei uskunud teda?“ **32** Aga kui

me ütleme, et inimestest…“ (Nad kartsid rahvast, sest kõikide
meelest oli Johannes tõepoolest olnud prohvet.) **33** Nii nad
vastasid Jeesusele: „Me ei tea!“ „Ega siis minagi ütle teile, millise
meelevallaga ma seda teen,“ ütles Jeesus.

12 Siis Jeesus hakkas neile tähendamissõnadega rääkima:
„Üks mees istutas viinamäe, piiras aiaga, õõnestas kaljusse
surutõrre ja ehitas valvetorni. Ta andis viinamäe rentnike kätte
ja reisis ära. **2** Viljakoristamise ajal läkitas ta sulase rentnike
juurde, et see võtaks nende käest vastu tema osa viinamäe
saagist. **3** Kuid rentnikud võtsid sulase kinni, peksid teda ning
saatsid minema tühjade kätega. **4** Siis isand läkitas nende
juurde teise sulase. Seda nad lõid pähe ja teotasid teda. **5** Ta
läkitas järgmise ja selle nad tapsid. Ja nii oli paljude teistega,
mõnda nad peksid ja mõne tapsid. **6** Üks oli tal veel, tema
armas poeg. Lõpuks ta läkitas nende juurde poja, mõeldes:
„Minu poega nad austavad!“ **7** Kuid rentnikud rääkisid omavahel:
„Tema ongi see pärija! Lähme, tapame ta ära, siis pärand saab
meile!“ **8** Nad võtsid ta kinni, tapsid ta ära ja viskasid viinamäelt
välja. **9** Mida teeb nüüd viinamäe isand? Ta tuleb ja hukkab
need rentnikud ja annab viinamäe teiste kätte. **10** Kas te pole
lugenud seda kirjakohta: „Kivi, mille ehitajad pidasid kõlbmatuks,
on saanud nurgakiviks. **11** See tuli Issandalt ja on imeline meie
silmis.““ **12** Siis ülempreestrid, kirjatundjad ja vanemad otsisid
võimalust teda kinni võtta, sest nad teadsid, et Jeesus oli selle
tähendamissõna rääkinud nende kohta. Aga kuna nad kartsid
rahvast, jätsid nad ta rahule ja läksid minema. **13** Hiljem saadeti
Jeesuse juurde mõned variserid ja heroodeslased, et teda tema
sõnadest püüda. **14** Nad tulid ja ütlesid talle: „Õpetaja, me
teame, et sa oled aus mees. Teised ei saa sind mõjutada, sest

sulle pole oluline, kes nad on. Sa õpetad Jumala teed kooskõlas
tõega. Kas on õige maksta keisrile impeeriumi maksu? **15**
Kas peame maksma või ei pea?“ Aga Jeesus, teades nende
silmakirjalikkust, ütles neile: „Miks te mind kiusate? Tooge mulle
teenar näha!“ **16** Nad tõidki ja ta küsis neilt: „Kelle pilt ja nimi
siin on?“ „Keisri,“ vastasid nad talle. **17** Jeesus ütles neile:
„Andke siis keisrile, mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub
Jumalale!“ Ja nad imestasid tema üle. **18** Jeesuse juurde tulid
saduserid, kes eitavad surnuist ülestõusmist, ja küsisid: **19**
„Õpetaja, Mooses on meile kirjutanud, et kui mehe vend sureb ja
maha jääb naine, aga ei jää last, siis peab see mees abielluma
lesega ja oma vennale järglasi kasvatama. **20** Oli seitse venda.
Vanim võttis naise ja surres ei jätnud last järele. **21** Siis teine
abiellus lesega ja temagi suri last jätmata, samuti kolmas. **22**
Need seitse võtsid ta naiseks ja ükski neist ei jätnud järele
last. Kõige viimasena suri ka naine. **23** Kui nad ülestõusmisel
surnuist üles tõusevad, siis kelle naine ta nende seast on? Ta on
ju olnud abielus seitsmega.“ **24** Jeesus vastas neile: „Kas te
mitte ei eksi, sellepärast et te ei tunne Pühakirja ega Jumala
väge? **25** Kui surnud üles tõusevad, siis nad ei võta naisi ega
lähe mehele, vaid on nagu inglid taevas. **26** Aga mis puutub
surnute ülestõusmisse, kas te ei ole lugenud Moosese raamatust
kibuvitsapõõsa loost, kuidas Jumal ütles Moosesele: „Mina olen
Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal.“ **27** Jumal
ei ole surnute, vaid elavate Jumal. Te eksite rängalt!“ **28** Üks
kirjatundjatest tuli ja kuulis neid vaidlemas. Mõistes, et Jeesus
oli neile hästi vastanud, küsis ta: „Milline on kõige tähtsam
käsk?“ **29** Jeesus vastas: „Kõige tähtsam on: „Kuule, Iisrael,
Issand, meie Jumal, on üks Issand. **30** Armasta Issandat, oma

Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest ja kogu oma
mõistusest ja kogu oma jõust!“ **31** Teine on see: „Armasta oma
ligimest nagu iseennast!“ Neist suuremat käsku ei ole.“ **32** „Hästi
öeldud, Õpetaja,“ vastas see mees. „Sul on õigus, kui sa ütled,
et Jumal on Üks ja ei ole teist peale tema. **33** Ja armastada teda
kogu oma südamest ja kogu oma mõistmisest ja kogu oma jõust
ning armastada ligimest nagu iseennast on palju tähtsam kui
kõik põletusohvrid ja muud ohvrid.“ **34** Ja Jeesus, nähes, et
kirjatundja vastas arukalt, ütles talle: „Sa ei ole kaugel Jumala
riigist.“ Ja keegi ei julgenud Jeesuselt enam midagi küsida. **35**
Templis õpetades küsis Jeesus: „Miks kirjatundjad ütlevad, et
Messias on Taaveti poeg? **36** Taavet ise ütles Pühas Vaimus
rääkides: „Issand ütles minu Issandale: „Istu mu paremale käele,
kuni ma panen sinu vaenlased su jalge alla.““ **37** Taavet ise
nimetab teda Issandaks. Kuidas siis Messias saab olla Taaveti
poeg?“ Ja suur rahvahulk kuulas Jeesust meeleldi. **38** Ja ta
ütles neid õpetades: „Hoiduge kirjatundjate eest! Neile meeldib
ringi jalutada pikkades kuubedes ja saada aupaklikke tervitusi
turuplatsidel, **39** sünagoogides on neil kõige tähtsamad istekohad
ja pidulaudades aukohad. **40** Nad neelavad alla lesknaiste majad
ja silmakirjaks peavad pikki palveid. Nad saavad seda rängema
karistuse.“ **41** Ohvrirahakirstu vastas istudes vaatas Jeesus,
kuidas rahvas paneb sinna raha. Mitmed rikkad andsid palju. **42**
Siis tuli üks vaene lesknaine ja pani kaks leptonit, see on ühe
veeringu. **43** Jeesus kutsus oma jüngrid enese juurde ja ütles
neile: „Tõesti, ma ütlen teile, see vaene lesknaine pani rohkem
kui ükski teine. **44** Sest nemad panid oma küllusest, tema pani
aga oma vaesusest kõik, mis tal oli, kogu oma elatise.“

13 Kui Jeesus oli templist lahkumas, ütles üks ta jüngreid
talle: „Õpetaja, vaata, millised võimsad kivid ja millised vägevad
hooned!“ **2** „Kas sa imetled neid vägevaid hooneid?“ küsis
Jeesus, „Siin ei jäeta kivi kivi peale, kõik kistakse maha!“ **3**
Kui Jeesus istus Õlimäel pühakoja vastas, küsisid Peetrus,
Jaakobus, Johannes ja Andreas temalt omavahel olles: **4** „Ütle
meile, millal see kõik sünnib ja mis on tunnustäheks, kui kõik
see hakkab täituma?“ **5** Jeesus ütles neile: „Vaadake, et keegi
teid ei eksitaks! **6** Paljud tulevad minu nimel, öeldes: „Mina olen
tema!“ ja eksitavad paljusid. **7** Aga kui te kuulete sõdadest ja
kuulujutte sõdadest, ärge heituge. Need asjad peavad sündima,
kuid veel ei ole lõpp käes. **8** Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja
kuningriik kuningriigi vastu, paljudes paikades on maavärinaid ja
näljahäda. See on sünnitusvalude algus. **9** Teie aga olge valvel!
Minu pärast antakse teid ära võimude kätte ja teid pekstakse
sünagoogides. Teil tuleb seista maavalitsejate ja kuningate ees,
neile minust tunnistades. **10** Kuid kõigile rahvaile peab enne
kuulutatama evangeeliumi. **11** Kui nad teid kinni võtavad ja
kohtusse annavad, ärge muretsege ette, mida rääkida. Rääkige
seda, mida teile antakse sel hetkel, sest teie pole rääkijad, vaid
Püha Vaim. **12** Vend saadab surma venna ja isa lapse ning
lapsed tõusevad vanemate vastu ja lasevad nad surmata. **13**
Minu nime pärast olete te kõigi poolt vihatud, ent kes peab vastu
lõpuni, see pääseb. **14** Aga kui te näete hävituse koletist seismas
seal, kuhu ta ei kuulu – et lugeja mõistaks – siis need, kes on
Juudamaal, põgenegu mägedesse. **15** Kes on katusel, ärgu
mingu majast midagi võtma, **16** ja kes on väljal, ärgu pöördugu
tagasi võtma oma kuube! **17** Aga häda neile, kes on lapseootel,
ja neile, kes imetavad sellel ajal! **18** Palvetage, et see ei juhtuks

talvel, **19** sest neil päevil on selline viletsus, millist ei ole olnud
loomise algusest, Jumala loomistööst kuni praeguse ajani, ega
tulegi enam. **20** Ja kui Issand ei oleks seda aega lühendanud,
siis ei pääseks ükski inimene. Aga väljavalitute pärast, keda
tema on valinud, on ta neid päevi lühendanud. **21** Ja kui sel
ajal siis keegi teile ütleb: „Näe, Messias on siin!“ või „Vaata,
ta on seal!“, siis ärge uskuge! **22** Sest tõuseb valemessiaid ja
valeprohveteid ja nad teevad tunnustähti ja imesid, et eksitada,
kui võimalik, isegi valituid. **23** Teie olge valvel! Ma olen teile
kõik ette öelnud! **24** Kuid neil päevil pärast seda viletsust „päike
pimeneb ja kuu ei anna valgust **25** ning tähed kukuvad taevast
ja taeva vägesid kõigutatakse.“ **26** Ja sel ajal näevad rahvad
Inimese Poega tulemas pilvedes suure väe ja kirkusega. **27**
Ja siis ta läkitab inglid ja kogub kokku oma valitud neljast
ilmakaarest, maa äärest taeva ääreni. **28** Ent õppige viigipuult!
Kui selle okstele tärkavad võrsed ja ajavad lehti, siis te teate, et
suvi on lähedal. **29** Nõnda ka teie, kui te näete seda sündimas,
siis teadke, et tema on lähedal, ukselävel! **30** Tõesti, ma ütlen
teile, see sugupõlv ei kao enne, kui kõik see on sündinud. **31**
Taevas ja maa kaovad, kuid minu sõnad ei kao iial. **32** Seda
päeva või tundi ei tea keegi, ei inglid taevas ega Poeg, vaid
Isa üksi. **33** Olge valvel! Pange tähele! Te ei tea, millal see
aeg on käes! **34** Nii nagu inimene, kes läks reisile ja jättis oma
maja, andes oma sulastele meelevalla, igaühele tema töö, ja
käskis uksehoidjal valvata. **35** Seepärast valvake, sest teie ei
tea, millal majaisand tuleb, kas õhtul, kesköö l, kukelaulu ajal või
varahommikul, **36** et ta äkitselt tulles ei leiaks teid magamas. **37**
Aga mida ma ütlen teile, ütlen kõigile: „Valvake!““

14 Kahe päeva pärast oli paasa- ja hapnemata leibade püha.
Ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid võimalust, kuidas Jeesust
kavalusega kinni võtta ja tappa. **2** „Teda ei saa kinni võtta
keset pühi, sest rahvas hakkaks mässama!“ ütlesid nad. **3**
Jeesus oli Betaanias pidalitõvest paranenud Siimoni majas.
Kui ta istus lauas, tuli naine, kellel oli alabasternõu puhta ja
ülihinnalise nardisalviga. Ta murdis alabasternõu katki ja valas
salvi Jeesusele pähe. **4** Ent mõned nurisesid naise teo üle:
„Milleks küll see raiskamine? **5** Selle salvi oleks võinud ju müüa
rohkem kui kolmesaja teenari eest ja raha anda vaestele.“ Ja
nad hurjutasid naist. **6** Kuid Jeesus ütles: „Jätke ta rahule!
Miks te tülitate teda? Ta on teinud mulle kauni teo. **7** Vaeseid
on teie juures alati, ja te võite neile head teha millal tahes.
Mind aga ei ole teil alati. **8** Ta on teinud, mis ta võis: ta on
ette võidnud mu ihu matmiseks. **9** Tõesti, ma ütlen teile, kus
iganes kogu maailmas evangeeliumi kuulutatakse, kõneldakse
tema mälestuseks ka sellest, mida ta on teinud.“ **10** Aga Juudas
Iskariot, üks neist kaheteistkümnest, läks ülempreestrite juurde,
et teda neile reeta. **11** Seda kuuldes ülempreestrid rõõmustasid
ja lubasid anda talle raha. Nüüd Juudas otsis võimalust, kuidas
Jeesust reeta. **12** Hapnemata leibade püha esimesel päeval,
kui paasatalle tapetakse, küsisid jüngrid Jeesuselt: „Kus sa
tahad, et me sulle paasasöögi ette valmistaksime?“ **13** Ta läkitas
kaks oma jüngrit ja ütles neile: „Minge Jeruusalemma ja te
kohtate veekannu kandvat meest. Järgnege talle, **14** ja kuhu ta
ka sisse astub, selle maja peremehele öelge: „Õpetaja küsib:
„Kus on mu külalistetuba, kus ma võiksin süüa paasat oma
jüngritega?““ **15** Tema näitab teile suurt tuba ülemisel korrusel,
kus kõik on valmis seatud. Seal valmistage meile kõik ette.“ **16**

Jüngrid lahkusid ja läksid linna ning leidsid kõik täpselt nii, nagu
Jeesus oli neile öelnud. Ja nad valmistasid paasasöögi. **17** Õhtu
saabudes tuli Jeesus kaheteistkümne jüngriga. **18** Kui nad lauas
istusid ja sõid, ütles Jeesus: „Tõesti, ma ütlen teile, üks teie
seast annab mu ära, üks, kes koos minuga sööb!“ **19** Jüngrid
muutusid väga murelikuks ja hakkasid üksteise järel temalt
küsima: „Ega sa mind ei mõtle?“ **20** Jeesus vastas neile: „Üks
teist kaheteistkümnest, kes kastab oma leiva minuga samasse
kaussi. **21** Inimese Poeg läheb küll ära, nõnda nagu tema kohta
on kirjutatud, aga häda sellele inimesele, kes Inimese Poja ära
annab! Talle oleks parem, kui ta ei oleks sündinud!“ **22** Ja kui
nad sõid, võttis Jeesus leiva, õnnistas, murdis ja andis neile ning
ütles: „Võtke, see on minu ihu!“ **23** Siis ta võttis karika, tänas
Jumalat ja andis selle neile, ja nad kõik jõid sellest. **24** Jeesus
ütles neile: „See on minu lepinguveri, mis valatakse paljude
eest. **25** Tõesti, ma ütlen teile, mina ei joo enam viinapuu viljast
kuni selle päevani, mil ma joon uut Jumala riigis.“ **26** Ja kui nad
olid laulnud kiituslaulu, läksid nad välja Õlimäele. **27** Jeesus
ütles neile: „Te kõik hülgate minu, sest kirjutatud on: „Ma löön
karjast ja karja lambad pillutatakse laiali.“ **28** Kuid pärast minu
ülesäratamist lähen ma teie ees Galileasse.“ **29** Aga Peetrus
ütles talle: „Kui ka kõik sind hülgavad, siis ometi mitte mina!“ **30**
„Tõesti, ma ütlen sulle, täna, selsamal ööl, enne kui kukk kaks
korda kireb, salgad sina mind kolm korda maha!“ vastas Jeesus.
31 Ent Peetrus sõnas veel tungivamalt: „Kui ma ka peaksin koos
sinuga surema, mina ei salga sind maha!“ Sama kinnitasid ka
kõik teised. **32** Nad tulid paika, mida kutsuti Ketsemaniks, ja
Jeesus ütles oma jüngritele: „Istuge siin, kuni ma palvetan!“ **33**
Ta võttis enesega kaasa Peetruse, Jaakobuse ja Johannese.

Jeesus langes sügavasse ahastusse ja vaeva. **34** Ta ütles neile:
„Mu hing on väga kurb surmani. Jääge siia ja valvake!“ **35** Ta läks
pisut eemale, heitis näoli maha ja palvetas, et kui on võimalik,
siis see tund läheks temast mööda. **36** Ta ütles: „Abba, Isa! Sinul
on kõik võimalik! Võta see karikas minult ära! Kuid ärgu sündigu
see, mida mina tahan, vaid mida sina tahad!“ **37** Siis Jeesus
tuli tagasi jüngrite juurde ja leidis nad magamast. Ta sõnas
Peetrusele: „Siimon, kas sa magad? Kas sa ei jaksa ühtki tundi
valvata? **38** Valvake ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse!
Vaim on küll valmis, kuid liha on nõder.“ **39** Ta läks uuesti
eemale ja palvetas, lausudes samad sõnad. **40** Tagasi tulles
leidis ta jüngrid taas magamas, sest nende silmad olid rasked
unest. Nad ei teadnud, mida talle vastata. **41** Siis tuli Jeesus
kolmandat korda ja ütles neile: „Teie aina magate ja puhkate!
Küllalt! Tund on saabunud, Inimese Poeg antakse patuste kätte!
42 Tõuske üles, lähme! Mu äraandja on lähedal!“ **43** Ja kui
ta kõneles, saabuski Juudas, üks kaheteistkümnest. Ja ühes
temaga ülempreestrite, kirjatundjate ja rahvavanemate saadetud,
nuiade ja mõõkadega relvastatud jõuk. **44** Jeesuse äraandja oli
andnud neile märgi: „Tema on see, keda ma suudlen. Võtke ta
kinni ja viige valve all ära!“ **45** Ja Juudas tuli, astus kohe Jeesuse
juurde ja sõnas: „Rabi!“ ning suudles teda tervituseks. **46** Mehed
haarasid Jeesusest ja võtsid ta kinni. **47** Ent üks juuresolijaist
tõmbas mõõga ja lõi ülempreestri sulast nõnda, et raius tal kõrva
peast. **48** „Kas ma juhin mässu,“ küsis Jeesus, „et te olete tulnud
mind mõõkade ja nuiadega kinni võtma? **49** Ma olin iga päev
teiega templis õpetamas, ja te ei võtnud mind kinni! Aga Pühakiri
peab täide minema!“ **50** Kõik Jeesusega koos olnud põgenesid
ja jätsid ta maha. **51** Jeesusele järgnes keegi nooruk, kes kandis

linast särki. Nad püüdsid teda kinni võtta, **52** aga ta jättis särgi
maha ja põgenes alasti. **53** Nad viisid Jeesuse ülempreestri ette.
Ja kõik ülempreestrid, rahvavanemad ja kirjatundjad tulid kokku.
54 Peetrus järgnes Jeesusele eemalt, kuni jõudis ülempreestri
sisehoovi. Ta istus koos valvuritega ja soojendas ennast tule
ääres. **55** Ülempreestrid ja kogu Suurkohus otsisid tunnistust
Jeesuse surmamiseks, kuid ei leidnud. **56** Paljud küll tunnistasid
valet tema vastu, kuid nende tunnistused olid vastuolus. **57** Siis
tõusid püsti mõned, kes andsid tema vastu valetunnistuse: **58**
„Me oleme kuulnud teda ütlemas: „Mina kisun maha selle kätega
tehtud templi ja ehitan kolme päevaga teise, mis ei ole kätega
tehtud.““ **59** Aga ka selles ei läinud nende tunnistus kokku. **60**
Siis ülempreester tõusis nende ees püsti ja küsis Jeesuselt: „Kas
sa ei vasta midagi selle kohta, mida nad sinu vastu tunnistavad?“
61 Kuid Jeesus vaikis ega vastanud midagi. Taas küsis temalt
ülempreester: „Kas sina oled Messias, Õnnistatu Poeg?“ **62** Ja
Jeesus vastas: „Mina olen. Ja te näete Inimese Poega istumas
Kõigeväelise paremal käel ja tulemas taeva pilvede peal.“ **63**
Ülempreester käristas oma riided lõhki ja ütles: „Mis tunnistajaid
meil veel vaja on? **64** Te olete ise kuulnud jumalateotust.
Mis te arvate?“ Nad kõik otsustasid, et ta väärib surma. **65**
Siis mõned hakkasid sülitama Jeesuse peale, katsid ta näo
kinni, peksid teda rusikatega ning ütlesid talle: „Prohveteeri!“ Ja
valvurid peksid teda. **66** Peetrus oli all hoovis. Sinna tuli üks
ülempreestri teenijatüdruk **67** ja, märganud Peetrust ennast
soojendamas, vaatas teda tähelepanelikult. Ta ütles: „Sina olid
ka selle Naatsaretlase, Jeesusega.“ **68** Kuid Peetrus salgas: „Ma
ei tea ega mõista, millest sa räägid!“ Ja läks sealt välja eeshoovi.
69 Teenijatüdruk nägi teda seal uuesti ja taas ütles Peetruse

kohta: „See mees on üks nende hulgast!“ **70** Aga Peetrus salgas
taas. Pisut hiljem sõnas keegi sealolijatest Peetrusele: „Tõesti,
sina oled nende seast, sinagi oled ju galilealane.“ **71** Peetrus
hakkas sajatama ja vanduma: „Ma ei tunne seda meest, kellest
teie räägite!“ **72** Ja kohe kires kukk teist korda. Siis Peetrusele
meenusid sõnad, mida Jeesus oli talle öelnud: „Enne kui kukk
kaks korda kireb, salgad sina mind kolm korda maha!“ Ja ta
puhkes nutma.

15 Hommikul vara langetasid ülempreestrid koos vanemate ja
kirjatundjate ja kogu Suurkohtuga otsuse. Nad sidusid Jeesuse
kinni, viisid ta minema ja andsid Pilaatuse kätte. **2** Pilaatus
küsis Jeesuselt: „Kas sina oled juutide kuningas?“ „Need on
sinu sõnad!“ vastas Jeesus. **3** Ülempreestrid süüdistasid teda
paljus. **4** Pilaatus küsis Jeesuselt: „Kas sa midagi ei vasta?
Kuula, kui paljudes asjades nad sind süüdistavad!“ **5** Kuid
Pilaatuse imestuseks ei vastanud Jeesus enam midagi. **6**
Paasapühade ajal oli maavalitsejal tavaks vabastada üks vang,
keda rahvas nõudis. **7** Mees nimega Barabas oli vangis koos
mässajatega, kes olid ülestõusu ajal toime pannud tapmise.
8 Rahvahulk tuli ja hakkas paluma, et Pilaatus teeks, nagu ta
ikka oli teinud. **9** Pilaatus küsis: „Kas te tahate, et ma lasen
teile vabaks juutide kuninga?“ **10** teades, et ülempreestrid olid
kadedusest Jeesuse tema kätte andnud. **11** Ent ülempreestrid
ässitasid rahvahulka nõudma, et ta pigem laseks neile vabaks
Barabase. **12** Pilaatus küsis neilt veel kord: „Mis ma siis pean
tegema temaga, keda te nimetate juutide kuningaks?“ **13** „Löö ta
risti!“ karjusid nad taas. **14** Pilaatus küsis neilt: „Mis ta kurja on
teinud?“ Kuid rahvahulk karjus aina valjemini: „Löö ta risti!“ **15** Ja
Pilaatus, tahtes olla rahvale meelepärane, laskis neile vabaks

Barabase. Ent Jeesust laskis piitsutada ja andis ta risti lüüa. **16**
Sõdurid juhatasid Jeesuse paleesse (see on pretooriumisse) ja
kutsusid kokku terve väesalga. **17** Ja nad riietasid ta purpurrüüga
ja punusid kibuvitstest pärja ning panid temale pähe. **18** Ja
nad hakkasid teda teretama: „Tervitus, juutide kuningas!“ **19**
Nad tagusid talle pillirookepiga pähe, sülitasid ta peale ning
kummardasid teda maha põlvitades. **20** Ja kui nad olid teda
küllalt mõnitanud, võtsid nad temalt purpurrüü seljast ja riietasid
ta oma rõivastesse. Nad viisid Jeesuse välja ristilöömiseks. **21**
Üks Küreene mees nimega Siimon, Aleksandrose ja Ruufuse
isa, tuli just maalt linna ja oli parasjagu möödumas. Nad sundisid
teda kandma Jeesuse risti. **22** Ja nad viisid Jeesuse paika, mida
hüüti Kolgataks (mis tähendab Pealuu koht). **23** Talle pakuti
mürriga segatud veini, aga ta ei võtnud seda vastu. **24** Nad
lõid ta risti ja jagasid ta rõivad omavahel, heites liisku nende
üle, kes mida saab. **25** Oli kolmas tund, kui nad Jeesuse risti
lõid. **26** Tema süütahvlilt võis lugeda: Juutide kuningas. **27**
Koos temaga lõid nad risti kaks kurjategijat: ühe ta paremale
ja teise vasakule käele. **28** Nii läks täide kiri, mis ütleb: „Ta
on ülekohtuste sekka arvatud.“ **29** Möödujad aga pilkasid teda
päid vangutades: „Noh, templi lammutaja ja kolme päevaga
üles ehitaja! **30** Päästa nüüd iseennast ja astu ristilt alla!“ **31**
Nõndasamuti pilkasid teda isekeskis ka ülempreestrid koos
kirjatundjatega, üteldes: „Teisi on ta päästnud, aga iseennast
ei suuda ta päästa! **32** Messias, Iisraeli kuningas, astugu
nüüd ristilt alla, et me näeksime ja usuksime!“ Ka need, kes
temaga koos olid risti löödud, pilkasid teda. **33** Kuuendal tunnil
langes pimedus üle kogu maa ja kestis üheksanda tunnini. **34**
Üheksandal tunnil kisendas Jeesus valju häälega: „Eloii, eloii,

lemaa sabahtani?“, see tähendab „Mu Jumal, mu Jumal, miks sa
mu maha jätsid?“ **35** Mõned juuresseisjaist ütlesid seda kuuldes:
„Kuulete, ta hüüab Eelijat!“ **36** Siis jooksis keegi, immutas
käsna veiniäädikaga, pistis selle pilliroo otsa ja pakkus talle
juua, sõnades: „Vaatame, kas Eelija tuleb teda maha võtma!“
37 Aga Jeesus kisendas valju häälega ja heitis hinge. **38** Ja
templi eesriie rebenes ülalt alla kaheks. **39** Aga Jeesuse vastas
seisev sadakonna ülem, nähes teda nõnda suremas, ütles: „See
inimene oli tõesti Jumala Poeg!“ **40** Aga seal oli ka naisi eemalt
vaatamas, nende seas Maarja Magdaleena ning teine Maarja
(Jaakobus Noorema ja Joosese ema) ning Saloome. **41** Nad
olid Jeesusele järgnenud ja tema eest hoolitsenud Galileast
saadik. Seal oli veel mitmeid naisi, kes olid koos Jeesusega
tulnud Jeruusalemma. **42** Õhtu oli kätte jõudmas ja käes oli
pühade valmistuspäev, see on hingamispäevaeelne päev. **43**
Siis tuli Joosep Arimaatiast, nõukogu lugupeetud liige, kes ka ise
ootas Jumala riiki. Ta astus julgelt Pilaatuse juurde ning palus
enesele Jeesuse surnukeha. **44** Pilaatus imestas, et Jeesus on
juba surnud, ja kutsus enda juurde sadakonna ülema ning küsis
temalt, kas Jeesus tõesti juba suri. **45** Kui sadakonna ülem seda
kinnitas, andis ta surnukeha Joosepile. **46** Joosep ostis linase
kanga, võttis Jeesuse ristilt maha, mähkis linasse ning asetas
kaljusse raiutud hauda. Siis veeretas ta kivi hauakambri uksele.
47 Aga Maarja Magdaleena ja Joosese ema Maarja nägid, kuhu
Jeesus pandi.

16 Kui hingamispäev oli möödas, ostsid Maarja Magdaleena,
Jaakobuse ema Maarja ja Saloome lõhnarohte, et tulla Jeesust
võidma. **2** Ja nädala esimesel päeval väga vara, kui päike oli
just tõusmas, tulid nad haua juurde. **3** Nad ütlesid üksteisele:

„Kes küll veeretab meil kivi hauakambri ukse eest ära?“ **4**
Ja sinna vaadates nägid nad, et kivi oli ära veeretatud. Aga
see oli väga suur kivi. **5** Ja hauakambrisse sisenedes nägid
nad paremal pool istumas noort meest, pikk valge rüü seljas.
Naised kohkusid. **6** Nooruk ütles neile: „Ärge kartke! Te otsite
ristilöödud Naatsareti Jeesust. Ta on üles tõusnud! Teda ei ole
siin! Vaadake, siin on paik, kuhu ta pandi! **7** Ent minge öelge
tema jüngritele ja Peetrusele, et ta läheb teie ees Galileasse.
Seal te saate teda näha, nõnda nagu ta teile ütles.“ **8** Naised tulid
välja ja põgenesid haua juurest hirmust värisedes ja segaduses.
Nad ei öelnud kellelegi midagi, sest nad kartsid. **9** **(note: The
most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)**
Ja kui Jeesus nädala esimesel päeval vara oli surnuist üles
tõusnud, ilmus ta esmalt Maarja Magdaleenale, kellest ta oli
seitse kurja vaimu välja ajanud. **10** Maarja läks ja kuulutas
neile, kes olid käinud koos Jeesusega, nüüd aga leinasid ja
nutsid. **11** Ja nemad ei uskunud, kui said kuulda, et Jeesus elab,
ja et Maarja Magdaleena oli teda elusana näinud. **12** Pärast
seda ilmus Jeesus teisel kujul kahele teekäijale nende seast,
kes olid minemas maale. **13** Ja need tulid tagasi ja kuulutasid
teistele, aga nad ei uskunud neidki. **14** Viimaks ilmus Jeesus
neile üheteistkümnele, kui nad lauas istusid. Ta noomis neid
uskmatuse ja tõrksuse pärast, et nad ei olnud uskunud neid,
kes olid teda näinud pärast ta ülesäratamist. **15** Ja Jeesus
ütles neile: „Minge kõike maailma ja kuulutage evangeeliumi
kogu loodule! **16** Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga
kes ei usu, mõistetakse hukka. **17** Kuid uskujaid saadavad
sellised tunnustähed: minu nimel ajavad nad välja kurje vaime
ja räägivad uusi keeli. **18** Nad tõstavad paljaste kätega üles

mürkmadusid, ja kui nad mõnd surmavat mürki joovad, siis ei
tee see neile kahju. Haigete peale nad panevad käed, ja need
saavad terveks.“ **19** Ja kui Issand Jeesus oli nendega rääkinud,
võeti ta üles taevasse ja ta istus Jumala paremale käele. **20** Aga
jüngrid läksid välja ja kuulutasid kõikjal, ning Issand töötas koos
nendega ning kinnitas oma sõna tunnustähtedega.

Luuka

1 Juba mitmed on võtnud ette koostada ülevaadet neist asjust,
mis meie seas on täide viidud, **2** kooskõlas sellega, kuidas
pealtnägijad ja sulased need on meile edasi andnud. **3** Nõnda
olen minagi otsustanud, kuna ma olen algusest peale kõik
täpselt järele uurinud, kirjutada korralik ülevaade sulle, kõrgesti
austatud Teofilos, **4** et sa teaksid, kui usaldusväärne on sulle
antud õpetus. **5** Juuda kuninga Heroodese ajal elas Sakariase
nimeline preester, Abija teenistuskorrast. Tema naine oli Aaroni
järeltulija ja naise nimi oli Eliisabet. **6** Nad mõlemad olid õiged
Jumala silmis, elades laitmatult kõigis Issanda käskudes ja
korraldustes. **7** Aga neil ei olnud last, sest Eliisabet oli viljatu,
ja nad mõlemad olid eakad. **8** Kord aga, kui Sakarias oli oma
teenistuskorra ajal preestritalituses Jumala ees, **9** langes talle
liisk minna preestrite kombe kohaselt Issanda templisse viirukit
suitsutama. **10** Ja kui viiruki suitsutamise aeg saabus, palvetas
kokku tulnud rahvahulk väljas. **11** Siis ilmus talle Issanda ingel,
seistes suitsutusaltari paremal pool. **12** Teda nähes Sakarias
ehmus ja teda valdas hirm. **13** Kuid ingel ütles talle: „Ära karda,
Sakarias, sest su palvet on kuuldud. Su naine Eliisabet sünnitab
sulle poja, ja sa paned talle nimeks Johannes. **14** Sul on temast
rõõmu ja hõiskamist ning paljud rõõmustavad tema sündimisest,
15 sest ta saab suureks Issanda silmis. Ta ei tohi juua veini
ega teisi kääritatud jooke, ja ta täidetakse Püha Vaimuga juba
enne sündimist emaihus. **16** Ta pöörab palju Iisraeli rahvast
tagasi Issanda, nende Jumala poole. **17** Ta kõnnib Issanda ees
Eelija vaimus ja väes, et pöörata vanemate südamed nende
laste poole ja sõnakuulmatud õigete tarkusse, et valmistada
rahvas ette Issanda jaoks.“ **18** Sakarias küsis inglilt: „Kuidas

ma saan selles kindel olla? Ma olen juba vana mees ja mu
nainegi on eakas.“ **19** Ingel vastas talle: „Mina olen Gaabriel,
kes seisab Jumala ees, ja mind on läkitatud sinuga rääkima
ja kuulutama sulle seda rõõmusõnumit. **20** Nüüdsest jääd sa
tummaks ega saa rääkida päevani, mil need asjad sünnivad,
sest sa ei uskunud mu sõnu, mis lähevad täide määratud ajal.“
21 Samal ajal ootas rahvas Sakariast ja pani imeks, et ta nii
kaua templis viibib. **22** Kui ta lõpuks välja tuli, siis ei saanud
ta nendega rääkida. Nad mõistsid, et ta oli templis näinud
nägemust, sest ta viipas neile käega, kuid ei suutnud rääkida.
23 Kui Sakariase teenistuskord läbi sai, läks ta koju. **24** Mõne
aja pärast jäi ta naine Eliisabet lapseootele ja tõmbus viieks
kuuks üksindusse. Ta ütles: **25** „Nõnda on Issand mulle neil
päevil teinud, et ta näitas mulle oma soosingut ning võttis ära
mu häbi inimeste ees.“ **26** Kuue kuu pärast läkitas Jumal ingel
Gaabrieli Naatsareti linna Galileas, **27** neitsi juurde, kelle nimi
oli Maarja. Maarja oli kihlatud Joosepiga, kes põlvnes Taaveti
soost. **28** Gaabriel läks tema juurde ja ütles: „Ole tervitatud, sa
armuleidnu! Issand on sinuga!“ **29** Maarja kohkus väga neist
sõnadest ja mõtles, mida see tervitus võiks tähendada. **30** Aga
ingel ütles talle: „Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu
Jumala silmis! **31** Sa jääd lapseootele ja sünnitad poja ja paned
talle nimeks Jeesus. **32** Tema saab suureks ja teda kutsutakse
Kõigekõrgema Pojaks ning Issand Jumal annab talle tema esiisa
Taaveti trooni. **33** Ta valitseb kuningana Jaakobi soo üle igavesti
ning tema valitsus ei lõpe iialgi.“ **(aiōn g165)** **34** Maarja küsis
inglilt: „Kuidas see võimalik on, kui ma olen neitsi?“ **35** Ingel
vastas talle: „Püha Vaim tuleb sinu peale ja Kõigekõrgema vägi
katab sind. Seepärast on laps, kes sinust sünnib, Püha, ja teda

kutsutakse Jumala Pojaks. **36** Isegi su sugulane Eliisabet on
pojaootel oma vanas eas ja see on kuues kuu temal, keda öeldi
olevat viljatu. **37** Sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu."
38 Maarja ütles: „Mina olen Issanda teenija, sündigu mulle nii,
nagu sa ütlesid!" Ja ingel läks tema juurest ära. **39** Neil päevil
asus Maarja teele ja ruttas mäestikku Juuda linna. **40** Ta läks
Sakariase majja ja tervitas Eliisabetti. **41** Kui Eliisabet kuulis
Maarja tervitust, hüppas laps tema üsas ja Eliisabet sai täis
Püha Vaimu. **42** Ta hüüdis valju häälega: „Õnnistatud oled
sina naiste seas ja õnnistatud on laps, keda sa kannad! **43**
Aga miks saab mulle osaks selline arm, et mu Issanda ema
tuleb minu juurde? **44** Niipea kui su tervituse hääl mu kõrvu
kostis, hüppas laps mu ihus rõõmu pärast. **45** Õnnistatud on
see, kes on uskunud, et Issand täidab oma tõotused, mis ta on
lubanud!" **46** Maarja ütles: „Mu hing ülistab Issandat **47** ja mu
vaim hõiskab Jumalas, minu Päästjas, **48** sest ta on pannud
tähele oma sulase alandlikku olekut. Siitpeale hüüavad mind
õnnistatuks kõik sugupõlved, **49** sest mulle on suuri asju teinud
Vägev. Tema nimi on püha, **50** tema halastus ulatub nendeni,
kes teda kardavad, sugupõlvest sugupõlveni. **51** Ta on teinud
vägevaid tegusid oma käega, ta on pillutanud laiali need, kes
on uhked oma mõtetes. **52** Ta on tõuganud maha valitsejad
aujärgedelt ja ülendanud alandlikke. **53** Näljased on ta täitnud
heade andidega, ent rikkad saatnud tühjalt minema. **54** Ta on
kandnud hoolt oma sulase Iisraeli eest, ja osutanud halastust,
55 nõnda nagu ta on lubanud meie esivanematele, Aabrahamile
ja tema järeltulijatele igavesti." **(aiōn g165)** **56** Maarja jäi Eliisabeti
juurde umbes kolmeks kuuks ja pöördus siis tagasi koju. **57** Kui
Eliisabetil tuli aeg sünnitada, tõi ta ilmale poja. **58** Tema naabrid

ja sugulased kuulsid, et Issand oli osutanud talle suurt halastust,
ja nad rõõmustasid koos temaga. **59** Nad tulid kaheksandal
päeval lapse ümberlõikamisele ja tahtsid panna talle tema isa
nime Sakarias. **60** Kuid lapse ema ütles: „Ei, tema nimi peab
olema Johannes!“ **61** Nad ütlesid talle: „Su suguvõsas pole
kedagi sellenimelist!“ **62** Ja nad viipasid lapse isale, küsides, mis
nime tema tahab lapsele panna. **63** Sakarias küsis tahvlit ning
kirjutas kõigi imestuseks: „Tema nimi on Johannes!“ **64** Samal
hetkel pääsesid ta keelepaelad valla ja ta hakkas rääkima,
kiites Jumalat. **65** Aukartus valdas kõiki naabreid ja neist asjust
räägiti kogu Juuda mägismaal. **66** Kõik, kes sellest kuulsid,
imestasid ja küsisid: „Mis küll saab sellest lapsest?“ Sest Issanda
käsi oli temaga. **67** Lapse isa Sakarias sai täis Püha Vaimu ja
prohveteeris: **68** „Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, et ta on
tulnud oma rahva hulka ja nad lunastanud. **69** Ta on meile üles
tõstnud päästesarve oma sulase Taaveti soost, **70** nagu ta on
rääkinud ajastute algusest oma pühade prohvetite suu kaudu,
(aiōn g165) **71** pääste meie vaenlaste käest ja kõigi vihameeste
käest, **72** et armu anda meie vanematele ja pidada meeles oma
püha lepingut, **73** vannet, mille ta on vandunud meie esiisale
Aabrahamile: **74** päästa meid meie vaenlaste käest ja lubada
meil teda kartmatult teenida **75** pühaduses ja õigluses tema
ees kõik meie elupäevad. **76** Ja sind, minu laps, hüütakse
Kõigekõrgema prohvetiks, sest sa lähed Issanda ees temale
teed valmistama, **77** et anda tema rahvale teada päästest nende
pattude andeksandmises, **78** meie Jumala südamliku halastuse
läbi, millega meile tuleb päikesetõus taevast, **79** et paista nende
peale, kes elavad pimeduses ja surma varjus ja juhtida meie

jalgu rahuteele.“ **80** Aga laps kasvas ja sai tugevaks vaimus. Ta
elas kõrbes selle päevani, mil ta astus avalikult Iisraeli ette.

2 Neil päevil andis keiser Augustus käsu kirjutada üles kogu
Rooma riigi rahvas. **2** See oli esimene üleskirjutus, mis toimus
ajal, kui Küreenius oli Süüria maavalitseja. **3** Igaüks läks enda
kirjapanekuks oma sünnilinna. **4** Nii läks ka Joosep Galileast
Naatsareti linnast üles Juudamaale Taaveti linna, mida hüütakse
Petlemmaks, sest ta oli Taaveti soost ja pärusmaalt. **5** Ta
läks sinna, et end kirja panna koos Maarjaga, oma kihlatuga,
kes ootas last. **6** Seal olles saabus lapse sündimise aeg ning
Maarja **7** tõi ilmale oma esmasündinud poja. Ta mähkis lapse
mähkmetesse ja asetas sõime, sest nende jaoks ei olnud majas
enam kohta. **8** Seal olid karjased väljadel ja valvasid öösel oma
karja. **9** Järsku ilmus neile Issanda ingel ja Issanda auhiilgus
säras nende ümber ja nad olid hirmunud. **10** Kuid ingel ütles
neile: „Ärge kartke! Ma kuulutan teile head sõnumit, mis toob
palju rõõmu kogu rahvale! **11** Teile on täna sündinud Taaveti
linnas Päästja, kes on Messias, Issand. **12** Ja see on teile
tunnustäheks, et te leiate mähitud lapse sõimes magamas.“ **13**
Ühtäkki oli ingliga koos suur taevane väehulk Jumalat kiitmas: **14**
„Au olgu Jumalale kõrgeimas taevas ja maa peal rahu nendele,
kelle peal on tema soosing!“ **15** Kui inglid olid nende juurest
läinud tagasi taevasse, ütlesid karjased üksteisele: „Mingem siis
Petlemma ja vaadakem seda, mis on sündinud, mida Issand
on meile teatanud!“ **16** Nad läksid rutates ja leidsid Maarja ja
Joosepi ja sõimes lebava lapse. **17** Seda nähes nad jutustasid,
mida neile oli lapse kohta öeldud. **18** Kõik, kes karjaste lugu
kuulsid, panid seda imeks, **19** aga Maarja talletas kõik need lood
ning mõtiskles nende üle oma südames. **20** Karjased pöördusid

tagasi, ülistades ja kiites Jumalat kõige eest, mida nad olid
kuulnud ja näinud. Kõik oli olnud nii, nagu neile oli räägitud. **21**
Kaheksa päeva hiljem, kui laps ümber lõigati, pandi talle nimeks
Jeesus – nimi, mille ingel oli andnud enne lapse eostamist.
22 Kui Moosese Seaduses nõutud puhastuspäevad täis said,
viisid Joosep ja Maarja lapse Jeruusalemma, et teda Issanda
ette seada, **23** nii nagu on Issanda Seaduses kirjutatud: „Iga
esmasündinud poeg on pühitsetud Issandale.“ **24** Ka tuli neil
ohverdada paar turteltuvi või kaks tuvipoega, nii nagu Issanda
Seaduses on öeldud. **25** Jeruusalemmas oli mees nimega
Siimeon. Ta oli õiglane ja vaga ning ootas Iisraeli lohutust, ja
Püha Vaim oli tema peal. **26** Püha Vaim oli talle ilmutanud, et ta
ei sure enne, kui on näinud Issanda Messiat. **27** Siimeon tuli
Vaimu ajel templisse, ja kui Jeesuse vanemad tõid lapse sinna,
et toimida temaga nii, nagu Seadus nõudis, **28** võttis ta lapse
sülle, kiitis Jumalat ja ütles: **29** „Issand, nagu sa oled lubanud,
võid sa nüüd lasta oma sulasel rahus minna, **30** sest mu silmad
on näinud sinu päästet, **31** mille sa oled valmistanud kõikidele
rahvastele: **32** valgust, mis ilmub uskmatutele, ja auhiilgust
sinu Iisraeli rahvale.“ **33** Jeesuse isa ja ema panid imeks, mida
lapse kohta räägiti. **34** Siimeon õnnistas neid ja ütles Maarjale,
ta emale: „Vaata, see laps on seatud languseks ja tõusuks
paljudele Iisraelis ja tunnustäheks, mille vastu räägitakse, **35** et
saaksid avalikuks paljude südamete mõtted. Ja mõõk läbistab ka
sinu enda hinge.“ **36** Seal oli ka prohvet Anna, Aaseri suguharust
pärit Penueli tütar. Ta oli kõrges eas; ta oli elanud oma mehega
seitse aastat pärast abiellumist **37** ja oli nüüd kaheksakümne
nelja aastane lesk. Ta ei lahkunud kunagi templist, vaid ülistas
Jumalat ööd ja päevad paastumise ja palvetamisega. **38** Just

sel ajal tuli ta sinna ja kiitis Jumalat ning kõneles Jeesusest
kõigile, kes ootasid Jeruusalemma lunastust. **39** Kui Joosep ja
Maarja olid täitnud kõik, mida Issanda Seadus nõuab, pöördusid
nad tagasi Galileasse, oma kodulinna Naatsaretti. **40** Laps
kasvas, sai tugevaks ja täitus tarkusega. Jumala arm oli tema
peal. **41** Jeesuse vanemad läksid igal aastal paasapühadeks
Jeruusalemma. **42** Kui ta oli saanud kaheteistkümneaastaseks,
läksid nad sinna pühadeaja kombe järgi üheskoos. **43** Pärast
pühi, kui tema vanemad läksid tagasi koju, oli poiss Jeesus
jäänud vanemate teadmata Jeruusalemma. **44** Arvates ta olevat
teekaaslaste hulgas, käisid nad ära ühe päeva tee ning hakkasid
alles siis teda sugulaste ja tuttavate juurest otsima. **45** Ja kui
nad Jeesust ei leidnud, pöördusid nad teda otsides tagasi
Jeruusalemma. **46** Kolme päeva pärast leidsid nad Jeesuse
templis istumas õpetajate keskel neid kuulamas ja küsimusi
esitamas. **47** Kõik, kes teda kuulsid, olid hämmastunud tema
arusaamisest ja vastustest. **48** Jeesuse vanemad olid teda nähes
jahmunud ning ta ema ütles talle: „Poeg, miks sa oled meile
nõnda teinud? Su isa ja mina oleme sind suure ahastusega
otsinud.“ **49** Kuid tema vastas neile: „Miks te olete mind otsinud?
Kas te siis ei teadnud, et ma pean olema oma Isa majas?“ **50**
Kuid nad ei saanud aru, mida ta tahtis neile öelda. **51** Jeesus
läks koos nendega alla Naatsaretti ning oli neile kuulekas. Kuid
ta ema talletas kõik need lood oma südames. **52** Ja Jeesus
kasvas tarkuses ja pikkuses ning leidis soosingut Jumala ja
inimeste juures.

3 Oli keiser Tiberiuse viieteistkümnes valitsusaasta. Pontius
Pilaatus oli Juudamaa maavalitseja ja Heroodes Galilea
nelivürst, tema vend Filippus Iturea ja Trakoniitise nelivürst ja

Lüsaanias Abileene nelivürst **2** ning ülempreestrid olid Hannas
ja Kaifas. Sel ajal tuli Jumala sõna kõrbes Sakariase pojale
Johannesele. **3** Ta käis läbi kogu Jordani ümbruskonna ja
kuulutas meeleparandusristimist pattude andeksandmiseks. **4**
Nõnda nagu on kirjutatud prohvet Jesaja sõnade raamatusse:
„Hüüdja hääl on kõrbes: „Valmistage Issandale tee, tehke
tasaseks tema teerajad! **5** Kõik orud täidetagu ning kõik mäed ja
kingud tasandatagu, kõverad teed saagu sirgeks ja konarlikud
rajad tasaseks. **6** Ja kõik inimesed saavad näha Jumala
päästet.““ **7** Johannes ütles nüüd rahvale, kes oli tulnud, et
lasta ennast temal ristida: „Rästikute sugu, kes teile andis
märku põgeneda saabuva viha eest? **8** Seepärast kandke
meeleparandusele kohast vilja ja ärge hakake endamisi ütlema:
„Meie isa on Aabraham!“ Sest ma ütlen teile, Jumal võib nendest
kividest äratada lapsi Aabrahamile. **9** Kirves on ka juba pandud
puude juurte külge. Iga puu, mis ei kanna head vilja, raiutakse
maha ja visatakse tulle.“ **10** Inimesed küsisid Johanneselt: „Mida
me siis peame tegema?“ **11** Ta vastas: „Kellel on kaks särki,
andku sellele, kellel ei ole, ning kellel on toitu, tehku samuti.“ **12**
Isegi maksukogujaid tuli, et lasta ennast ristida. Nad küsisid:
„Õpetaja, mida me peame tegema?“ **13** Johannes ütles neile:
„Ärge võtke rohkem, kui teile on määratud!“ **14** Ja temalt küsisid
ka sõdurid: „Ja meie, mida meie peame tegema?“ Ta vastas
neile: „Ärge pressige raha välja ja ärge süüdistage inimesi
alusetult, olge rahul oma palgaga!“ **15** Rahvas oli täis ootust
ja kõik arvasid oma südames, et ehk Johannes ongi Messias.
16 Siis vastas ta kõikidele: „Mina ristin teid veega, kuid tuleb
minust vägevam, kelle sandaalegi ma pole väärt lahti siduma.
Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega. **17** Tal on tuulamiskühvel

käes ja ta teeb puhtaks oma rehealuse. Ta kogub nisu aita, aga
aganad ta põletab ära kustumatu tulega.“ **18** Ja veel paljude
muude sõnadega manitses Johannes inimesi ja kuulutas neile
head sõnumit. **19** Aga kui nelivürst Heroodes sai Johannese
käest noomida oma venna Filippuse naise Heroodiase ja kõige
muu kurja pärast, mida ta oli teinud, **20** tegi Heroodes veel
sedagi, et pani Johannese vangi. **21** Kui kogu rahvast ristiti,
siis ristiti ka Jeesus. Ja kui ta palvetas, avanes taevas **22** ja
Püha Vaim laskus tema peale ihulikul kujul kui tuvi. Ja taevast
kostis hääl: „Sina oled minu Poeg, keda ma armastan, sinu
üle on mul hea meel!“ **23** Jeesus oli oma tegevust alustades
umbes kolmkümmend aastat vana. Ta oli – nagu arvati – Joosepi
poeg, Joosep oli Eeli poeg, **24** tema oli Mattati, tema oli Leevi,
tema oli Melki, tema oli Jannai, tema oli Joosepi, **25** tema oli
Mattitjahu, tema oli Aamose, tema oli Nahumi, tema oli Hesli,
tema oli Naggai, **26** tema oli Mahati, tema oli Mattitjahu, tema oli
Simei, tema oli Jooseki, tema oli Jooda, **27** tema oli Joohanani,
tema oli Reesa, tema oli Serubbaabeli, tema oli Sealtieli, tema
oli Neeri, **28** tema oli Melki, tema oli Addi, tema oli Koosami,
tema oli Elmadami, tema oli Eeri, **29** tema oli Jeesuse, tema oli
Elieseri, tema oli Joorimi, tema oli Mattati, tema oli Leevi, **30**
tema oli Siimeoni, tema oli Juuda, tema oli Joosepi, tema oli
Joonami, tema oli Eljakimi, **31** tema oli Melea, tema oli Menna,
tema oli Mattata, tema oli Naatani, tema oli Taaveti, **32** tema oli
Iisai, tema oli Oobedi, tema oli Boase, tema oli Salma, tema oli
Nahsoni, **33** tema oli Amminadabi, tema oli Raami, tema oli
Hesroni, tema oli Peretsi, tema oli Juuda, **34** tema oli Jaakobi,
tema oli Iisaki, tema oli Aabrahami, tema oli Terahi, tema oli
Naahori, **35** tema oli Serugi, tema oli Reu, tema oli Pelegi,

tema oli Eeberi, tema oli Selahi, **36** tema oli Keenani, tema oli
Arpaksadi, tema oli Seemi, tema oli Noa, tema oli Lemeki, **37**
tema oli Metuusala, tema oli Eenoki, tema oli Jeredi, tema oli
Mahalaleli, tema oli Keenani, **38** tema oli Enose, tema oli Seti,
tema oli Aadama, tema oli Jumala poeg.

4 Jeesus, täis Püha Vaimu, tuli tagasi Jordani äärest ja Vaim
viis ta kõrbe, **2** kus kurat teda nelikümmend päeva kiusas. Ta ei
söönud midagi neil päevil ja kui see aeg oli möödunud, tundis ta
nälga. **3** Ja kurat ütles talle: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis käsi
sellel kivil siin muutuda leivaks.“ **4** Jeesus vastas talle: „Kirjutatud
on: „Inimene ei ela üksnes leivast.““ **5** Siis viis kurat Jeesuse
kõrgele ja näitas talle ühe hetkega kõiki maailma kuningriike **6**
ning ütles: „Ma annan sulle meelevalla kõigi nende üle ning
nende hiilguse, sest see on minu kätte antud ja mina võin selle
anda, kellele ma tahan. **7** Kui sa ülistad mind, siis on see kõik
sinu päralt.“ **8** Jeesus vastas talle: „Kirjutatud on: „Kummarda
Issandat, oma Jumalat, ja teeni ainult teda!““ **9** Seejärel viis
kurat Jeesuse Jeruusalemma, pani ta seisma templi katusele ja
ütles: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta end siit alla. **10**
Sest kirjutatud on: „Sinu pärast ta käsib oma ingleid, et nad
sind hoiaksid. **11** Nad kannavad sind kätel, et sa oma jalga
vastu kivi ei lööks.““ **12** Kuid Jeesus vastas talle: „On öeldud:
„Ära pane Issandat, oma Jumalat, proovile!““ **13** Kui kurat oli
kiusamise lõpetanud, jättis ta Jeesuse mõneks ajaks rahule.
14 Jeesus tuli Vaimu väes tagasi Galileasse ja kuuldus temast
levis kogu ümbruskonnas. **15** Ta õpetas nende sünagoogides,
ja kõik tunnustasid teda. **16** Jeesus suundus Naatsaretti, kus
ta oli üles kasvanud, ja läks nagu tavaliselt hingamispäeval
sünagoogi. Ja kui ta tõusis lugema, **17** anti prohvet Jesaja

raamat tema kätte. Ta avas rullraamatu ja leidis koha, kuhu oli
kirjutatud: **18** „Issanda Vaim on minu peal, sellepärast on ta mind
võidnud kuulutama vaestele rõõmusõnumit. Ta on läkitanud mind
kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist,
laskma vabadusse rõhutuid, **19** kuulutama Issanda meelepärast
aastat.“ **20** Ja keeranud rullraamatu kokku, andis Jeesus selle
sünagoogi teenri kätte ja istus maha. Nüüd vaatasid sünagoogis
kõik teda üksisilmi. **21** Ta hakkas neile rääkima: „Täna on
see kirjakoht teie kuuldes täide läinud.“ **22** Kõik tunnustasid
teda ja imestasid, et tema suust tulid sellised armulikud sõnad,
ning ütlesid: „Eks tema ole Joosepi poeg?“ **23** Kuid ta sõnas
neile: „Kindlasti te tuletate mulle meelde vanasõna „Arst, aita
iseennast!“. Ja ütlete: „Tee seda ka siin, oma kodukohas, mida
oleme kuulnud sündivat Kapernaumas!““ **24** Jeesus jätkas:
„Tõesti, ma ütlen teile: ükski prohvet ei ole tunnustatud oma
kodukohas. **25** Kuid tõepoolest, ma kinnitan teile, palju lesknaisi
oli Iisraelis Eelija päevil, kui taevas oli suletud kolm aastat
ja kuus kuud, nii et kogu maale tuli suur nälg. **26** Ometi ei
saadetud Eelijat kellegi juurde nende hulgast, vaid Sareptasse
Siidonimaal ühe lesknaise juurde. **27** Ja palju pidalitõbiseid oli
Iisraelis prohvet Eliisa ajal, kuid keegi neist ei saanud puhtaks,
vaid hoopis süürlane Naaman.“ **28** Seda kuuldes läksid raevu
kõik sünagoogis viibijad, **29** tõusid püsti ja kihutasid Jeesuse
linnast välja. Nad viisid ta üles mäeseljale, mille peale oli
ehitatud nende linn, et teda järsakust alla tõugata. **30** Ent Jeesus
kõndis rahvahulgast läbi ja läks oma teed. **31** Jeesus läks alla
Kapernauma Galilea linna. Ta õpetas seal hingamispäeviti **32**
ja nad olid vapustatud tema õpetusest, sest tema sõnadel oli
meelevald. **33** Sünagoogis oli mees, kellel oli kuri vaim. See

kisendas valju häälega: **34** „Mine minema! Mis on meil asja
sinuga, Naatsareti Jeesus? Kas sa oled tulnud meid hävitama?
Ma tean küll, kes sa oled – Jumala Püha!“ **35** Jeesus sõitles
teda: „Jää vait ja mine temast välja!“ Siis kuri vaim paiskas
mehe nende keskele maha ja läks temast välja ega teinud
talle midagi viga. **36** Ühtäkki olid kõik hämmastunud ja ärevil
ning rääkisid omavahel: „Mida see veel tähendab? Ta käsutab
meelevalla ja väega rüvedaid vaime, ja need lähevadki välja!“ **37**
Kuuldus temast levis kogu ümbruskonnas. **38** Aga Jeesus tõusis,
lahkus sünagoogist ja tuli Siimoni majja. Siimoni ämm oli kõrges
palavikus, ja nad palusid Jeesust teda aidata. **39** Jeesus astus
ta peatsi juurde, sõitles palavikku ning see lahkus temast. Naine
tõusis otsekohe üles ja kattis neile laua. **40** Päikeseloojangul
toodi kõik need, kellel olid mitmesugused haigused, Jeesuse
juurde. Ta pani oma käed neist igaühe peale ja tegi nad terveks.
41 Ka kurjad vaimud läksid paljudest välja, ise kisendades: „Sina
oled Jumala Poeg!“ Jeesus sõitles kurje vaime ja keelas neil
rääkida, sest nad teadsid, et tema on Messias. **42** Päeva hakul
Jeesus väljus ja läks tühermaale. Inimesed otsisid teda, ja kui
nad tema juurde jõudsid, püüdsid nad teda kinni pidada, et ta
nende juurest ära ei läheks. **43** Aga tema ütles neile: „Ma pean
ka teistele linnadele kuulutama evangeeliumi Jumala riigist, sest
selleks on mind läkitatud.“ **44** Ja ta jätkas kuulutamist Juudamaa
sünagoogides.

5 Kord, kui Jeesus seisis Genneesareti järve ääres, kogunes
rahvas tema ümber ja kuulas Jumala sõna. **2** Ta nägi kaht paati
kaldaserval, mille olid sinna jätnud kalamehed, kes ise võrke
pesid. **3** Ta astus paati, mis kuulus Siimonile, ja palus teda
kaldast pisut eemale sõuda. Ning ta istus ja õpetas rahvast

paadist. **4** Kui ta lõpetas kõnelemise, sõnas ta Siimonile: „Sõua
sügavasse vette, lase oma võrgud sisse ja vaata, kas näkkab!“
5 Siimon vastas talle: „Õpetaja, me oleme terve öö rüganud ega
ole midagi saanud! Aga sinu sõna peale ma lasen võrgud vette.“
6 Kui nad olid seda teinud, said nad nii suure hulga kalu, et
nende võrgud rebenesid. **7** Nad viipasid oma kaasosanikele
teises paadis, et nad tuleksid neile appi. Nad tulid ja täitsid
mõlemad paadid, nii et need hakkasid vajuma. **8** Kui Siimon
Peetrus seda nägi, langes ta Jeesuse jalge ette ja ütles: „Mine
minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!“ **9** Sest
tema ja kõik ta kaaslased olid hämmastunud kalasaagist, mis
nad olid püüdnud, **10** ja samamoodi olid Sebedeuse pojad
Johannes ja Jaakobus, kes olid Siimoni kaasosanikud. Jeesus
ütles Siimonile: „Ära karda! Nüüdsest peale hakkad sa püüdma
inimesi!“ **11** Ja nii nad tõmbasid paadid kaldale, jätsid kõik maha
ja järgnesid talle. **12** Kui Jeesus viibis ühes linnas, tuli nende
lähedale pidalitõbine mees. Jeesust nähes langes ta silmili maha
ja anus teda: „Issand, kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks
teha!“ **13** Jeesus sirutas käe, puudutas teda ja ütles: „Ma tahan,
saa puhtaks!“ Kohe lahkus pidalitõbi mehest. **14** Jeesus keelas
teda juhtunust kellelegi rääkimast ja ütles: „Mine, näita ennast
preestrile ja ohverda puhtakssaamise eest, mis Mooses on
käskinud, neile tunnistuseks!“ **15** Ent sõnum Jeesusest levis
seda enam ning suur rahvahulk tuli kokku teda kuulama ja
oma haigustest terveks saama. **16** Kuid Jeesus tõmbus tihti
üksildastesse paikadesse palvetama. **17** Ühel päeval oli Jeesus
õpetamas ja seal istusid ka variserid ja kirjatundjad. Nad olid
tulnud igast Galilea ja Juudamaa külast ning Jeruusalemmast.
Ja Issanda vägi oli Jeesuse peal haigete tervendamiseks. **18**

Mõned mehed kandsid magamisasemel halvatut ja püüdsid teda
viia majja, et Jeesuse ette asetada. **19** Ja kui nad rahvahulga
pärast ei leidnud selleks võimalust, läksid nad üles katusele,
võtsid ära osa katusekive ning lasksid ta asemel alla rahva
keskele otse Jeesuse ette. **20** Nende usku nähes ütles Jeesus:
„Sõber, sinu patud on sulle andeks antud!“ **21** Seepeale mõtlesid
kirjatundjad ja variserid: „Kes see selline küll on, kes räägib
Jumalat teotades? Kes muu saab patte andeks anda kui vaid
Jumal üksi?“ **22** Jeesus teadis, mida nad mõtlesid, ja küsis:
„Miks te mõtlete selliseid asju oma südames? **23** Kumb on
kergem, kas öelda „Sinu patud on sulle andeks antud“ või
„Tõuse üles ja kõnni“? **24** Aga teadke, et Inimese Pojal on
meelevald patte andeks anda maa peal.“ Ta sõnas halvatule:
„Sulle ma ütlen: tõuse üles, võta oma ase ja mine koju!“ **25**
Kohe tõusis mees üles nende nähes, võttis oma magamisaseme
ja läks koju Jumalat ülistades. **26** Kõiki valdas hämmastus
ja nad ülistasid Jumalat. Aukartlikult ütlesid nad: „Me oleme
täna imelisi asju näinud!“ **27** Pärast seda läks Jeesus välja ja
nägi maksukogujat, nimega Leevi, istumas maksukoguja pingil.
Jeesus ütles talle: „Järgne mulle!“ **28** Ja Leevi tõusis, jättis kõik
maha ja järgnes talle. **29** Leevi tegi Jeesusele oma kodus suure
pidusöögi. Lauas oli nendega koos palju maksukogujaid ja hulk
teisigi. **30** Variserid ja kirjatundjad, kes nende hulka kuulusid,
pahandasid Jeesuse jüngritega: „Miks te sööte ja joote koos
maksukogujate ja patustega?“ **31** Jeesus vastas neile: „Arsti ei
vaja terved, vaid haiged. **32** Ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid
patuseid meeleparandusele.“ **33** Nemad aga ütlesid Jeesusele:
„Johannese jüngrid paastuvad sageli ja palvetavad, samuti ka
variseride jüngrid, kuid sinu omad söövad ja joovad!“ **34** Jeesus

vastas neile: „Kas te saate peigmehe sõpru panna paastuma
ajal, kui peigmees on nendega? **35** Tuleb aeg, mil peigmees
võetakse neilt ära, küll nad siis paastuvad.“ **36** Ta rääkis neile ka
selle tähendamissõna: „Keegi ei rebi tükki uue rõiva küljest, et
paigata vana, muidu see käristab ka uue katki ning paik uue
küljest ei sobi vanale rõivale. **37** Ja keegi ei vala värsket veini
vanadesse nahklähkritesse, muidu värske vein rebestab lähkrid
lõhki ja voolab maha ning lähkrid muutuvad kõlbmatuks. **38**
Värske vein tuleb valada ikka uutesse lähkritesse. **39** Ja keegi,
kes on joonud vana veini, ei soovi uut, vaid ütleb: „Vana on
parem!““

6 Ühel hingamispäeval, kui Jeesus läks läbi viljapõldude,
katkusid ta jüngrid viljapäid, hõõrusid neid käte vahel ja sõid. **2**
Ent mõned variserid küsisid: „Miks te teete seda, mida ei tohi teha
hingamispäeval?“ **3** Jeesus vastas neile: „Kas te ei ole lugenud,
mida tegi Taavet, kui temal ja ta kaaslastel oli nälg? **4** Kuidas ta
läks Jumala kotta ja võttis ohvrileibu, sõi ja andis oma meestele,
ehkki neid ei ole lubatud süüa kellelgi peale preestrite?“ **5**
Jeesus ütles neile: „Inimese Poeg on hingamispäeva Issand!“ **6**
Ühel teisel hingamispäeval, kui Jeesus oli läinud sünagoogi ja
õpetas, juhtus seal olema mees, kelle parem käsi oli kärbunud. **7**
Kirjatundjad ja variserid otsisid põhjust, et Jeesust süüdistada, ja
nõnda nad jälgisid, kas ta tervendab hingamispäeval. **8** Jeesus
teadis nende mõtteid. Ta lausus mehele, kellel oli kärbunud käsi:
„Tõuse püsti ja seisa meie ette!“ Ta tõusis ja jäi seisma. **9** Jeesus
ütles neile: „Ma küsin teilt, mida on hingamispäeval lubatud teha:
head või halba, päästa elu või see hävitada?“ **10** Ta vaatas neist
igaühele otsa ja ütles mehele: „Siruta oma käsi!“ Mees tegi seda
ja ta käsi sai täiesti terveks. **11** Kirjatundjad ja variserid läksid

aga raevu ja hakkasid arutama, mida nad võiksid Jeesusele
teha. **12** Mõni aeg hiljem läks Jeesus mäele palvetama ja
veetis kogu öö Jumalat paludes. **13** Päeva saabudes kutsus ta
jüngrid enese juurde ja valis nende hulgast kaksteist, keda ta
määras ka apostliteks. Need olid: **14** Siimon, keda ta nimetas
Peetruseks, tema vend Andreas, Jaakobus, Johannes, Filippus,
Bartolomeus, **15** Matteus, Toomas, Jaakobus, Alfeuse poeg,
Siimon, keda kutsutakse Selooteseks, **16** Juudas, Jaakobuse
poeg, ja Juudas Iskariot, kes sai äraandjaks. **17** Kui Jeesus oli
tulnud nendega koos mäelt alla, peatus ta tasases paigas. Seal
oli suur hulk tema jüngreid ja arvukalt rahvast kogu Juudamaalt,
Jeruusalemmast ning Tüürose ja Siidoni rannikualalt, **18** kes
olid tulnud teda kuulama ja oma haigustest terveks saama.
Paranesid ka rüvedatest vaimudest piinatud inimesed. **19** Kõik
püüdsid teda puudutada, sest temast tuli vägi välja ja see
tervendas neid kõiki. **20** Jeesus vaatas oma jüngrite poole ja
ütles: „Õnnistatud olete teie, kes te olete vaesed, sest teie päralt
on Jumala riik! **21** Õnnistatud olete teie, kes te praegu nälgite,
sest teid toidetakse! Õnnistatud olete teie, kes te praegu nutate,
sest teie saate naerda! **22** Õnnistatud olete teie, kui inimesed
teid vihkavad ja teid endi hulgast välja heidavad, kui nad teid
teotavad ja teie nime põlgavad Inimese Poja pärast! **23** Olge
rõõmsad sel päeval ja hüpake, sest teie tasu on suur taevas!
Just samuti tegid nende esivanemad prohvetitega. **24** Ent häda
teile, kes te olete rikkad, sest teil on lohutus juba käes! **25** Häda
teile, kes te praegu olete hästi toidetud, sest teie saate veel
nälgida! Häda teile, kes te praegu naerate, sest teie saate leinata
ja nutta! **26** Häda teile, kui kõik inimesed räägivad teist hästi,
sest samuti tegid ju nende esivanemad valeprohvetitele! **27** Kuid

ma ütlen teile, kes kuulete: armastage oma vaenlasi, tehke head
neile, kes teid vihkavad. **28** Õnnistage neid, kes teid neavad,
palvetage nende eest, kes teid laimavad. **29** Kui keegi lööb sind
ühele põsele, pööra tema poole ka teine, ja kui keegi võtab sinult
kuue, sellele ära keela ka särki! **30** Anna igaühele, kes sinult
küsib, ja kes võtab sinu oma, sellelt ära nõua tagasi! **31** Tehke
teistele seda, mida soovite, et nad ka teile teeksid! **32** Kui te
armastate neid, kes teid armastavad, mis kasu te sellest ootate?
Isegi patused armastavad neid, kes neid armastavad. **33** Ja kui
te teete head neile, kes teile head teevad, mis tunnustust te
selle eest ootate? Isegi patused teevad sedasama. **34** Kui te
laenate neile, kellelt te loodate tagasi saada, mis tunnustust
te selle eest ootate? Ka patused laenavad patustele, et nad
samavõrra tagasi saaksid. **35** Armastage oma vaenlasi, tehke
head ja laenake neile ilma midagi tagasi lootmata. Siis on teie
tasu suur ja te olete Kõigekõrgema lapsed, sest tema on hea
tänamatute ja kurjade vastu! **36** Olge armulised, nagu teie Isa on
armuline! **37** Ärge mõistke kohut, ja ka teie üle ei mõisteta kohut!
Ärge mõistke hukka, ja ka teid ei mõisteta hukka! Andke andeks,
ja teile antakse andeks! **38** Andke, ja teile antakse – hea,
tihedaks vajutatud, kokku raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie
rüppe. Selle mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse teile
tagasi.“ **39** Ta rääkis neile ka tähendamissõna: „Kas pime saab
juhtida pimedat? Eks nad mõlemad kuku auku? **40** Ei ole jünger
õpetajast üle, kuid iga väljaõppe saanu on nagu tema õpetaja.
41 Miks sa näed pindu oma venna silmas, aga palki enda silmas
ei märka? **42** Kuidas sa võid oma vennale öelda: „Vend, lase ma
tõmban välja pinnu sinu silmast!“ ja ise ei näe palki oma silmas?
Silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast välja, ja siis

sa näed ka pindu oma venna silmast välja tõmmata! **43** Ükski
hea puu ei kanna halba vilja, ega halb puu head. **44** Iga puud
tuntakse tema viljast. Viigimarju ei korjata kibuvitstelt ega koguta
viinamarjakobaraid ohakailt. **45** Hea inimene toob välja head
oma südame heast tagavarast ja kuri inimene toob kurjusest
välja kurja. Sest ta suu räägib sellest, mida ta süda on täis. **46**
Aga miks te mind hüüate: „Issand, Issand!“ ega tee, mida ma
ütlen? **47** Ma näitan teile, milline on inimene, kes minu juurde
tulles kuuleb mu sõnu ja teeb nende järgi. **48** Ta on inimese
sarnane, kes maja ehitades kaevas sügavale ja ladus alusmüüri
kaljule. Kui tuli üleujutus, sööstis tulvavesi vastu maja, kuid ei
suutnud seda kõigutada, sest see oli ehitatud hästi. **49** Aga
kes kuuleb ega tee, see on inimese sarnane, kes ehitas maja
maapinnale ilma alusmüürita. Tulvavesi sööstis vastu maja ja
see varises kokku ning hävis täielikult.“

7 Kui Jeesus oli kõnelenud kõike seda teda kuulanud rahvale,
läks ta Kapernauma. **2** Ühe sadakonna ülema sulane oli haige
ja suremas. Sadakonna ülem hindas oma sulast väga **3** ning,
kuulnud Jeesusest, läkitas ta juutide vanemad tema juurde
palvega, et Jeesus tuleks ja teeks terveks tema sulase. **4** Nad
tulid Jeesuse juurde ja palusid teda tungivalt: „See mees väärib
sinu abi, **5** sest ta armastab meie rahvast. Ta on ehitanud meile
ka sünagoogi.“ **6** Ja Jeesus läks nendega kaasa. Ta ei olnud
enam kuigi kaugel sellest majast, kui sadakonna ülem saatis
oma sõbrad talle ütlema: „Issand, ära tee enesele rohkem tüli,
sest ma ei ole väärt, et sina minu katuse alla tuled! **7** Seepärast
ma ei ole ka ennast arvanud väärt sinu juurde tulema. Anna vaid
käsk ja mu teener paraneb! **8** Mina ise olen ju samuti võimu
alla seatud ja minule alluvad sõdurid. Kui ma ütlen ühele neist:

„Mine!“, siis ta läheb. Ma ütlen teisele: „Tule!“ ja ta tuleb. Ma
ütlen oma teenrile: „Tee seda!“ ja ta teeb.“ **9** Seda kuuldes
Jeesus imestas ta üle, ja pöördudes rahvahulga poole, kes
käis temaga kaasas, sõnas: „Ma ütlen teile, isegi Iisraelis ei
ole ma leidnud nii suurt usku!“ **10** Ja kui saadikud majja tagasi
pöördusid, leidsid nad sulase tervena. **11** Mõni aeg hiljem läks
Jeesus Naini linna ning temaga läksid kaasa ta jüngrid ja suur
rahvahulk. **12** Aga kui ta linnaväravale lähenes, kanti sealt
välja surnut. See oli ema ainus poeg, ja ema oli lesk. Teda
saatis suur hulk linnarahvast. **13** Kui Issand nägi ema, siis
tal hakkas temast kahju ja ta ütles: „Ära nuta!“ **14** Ta astus
ligi, puudutas surnuraami, ning kandjad jäid seisma. Jeesus
ütles: „Noormees, ma ütlen sulle, tõuse üles!“ **15** Surnu tõusis
istuli ja hakkas rääkima. Jeesus andis poja ta emale. **16** Neid
kõiki täitis aukartus ja nad ülistasid Jumalat. Nad ütlesid: „Meie
seas on tõusnud suur prohvet!“ ja „Jumal on tulnud aitama
oma rahvast!“ **17** Ja jutt Jeesusest levis kogu Juudamaal ja
selle ümbruskonnas. **18** Kõigest sellest jutustasid Johannesele
tema jüngrid. Ja Johannes kutsus kaks oma jüngritest enda
juurde **19** ja saatis nad Issanda käest küsima: „Kas sina oled
see, kes pidi tulema, või me peame ootama kedagi teist?“ **20**
Mehed tulid Jeesuse juurde ja ütlesid: „Ristija Johannes läkitas
meid sinu käest küsima, kas sina oled see, kes pidi tulema, või
me peame ootama kedagi teist?“ **21** Samal tunnil tegi Jeesus
paljud terveks haigustest, vaevadest ja kurjadest vaimudest ning
paljudele pimedatele andis nägemise. **22** Ja Jeesus vastas neile:
„Minge ja teatage Johannesele, mida te olete näinud ja kuulnud:
pimedad saavad nägijaks, jalust vigased kõnnivad, pidalitõbised
saavad puhtaks, kurdid kuulevad, surnud ärkavad üles, vaestele

kuulutatakse evangeeliumi **23** ning õnnistatud on igaüks, kes
minu pärast ei pahanda.“ **24** Kui Johannese saadikud olid ära
läinud, hakkas Jeesus rahvale rääkima Johannesest: „Mida te
käisite kõrbes vaatamas? Kas tuules kõikuvat kõrt? **25** Või mida
te tahtsite välja minnes näha? Kas peenetes rõivastes meest?
Need, kes kannavad kalleid rõivaid ja elavad toretsemises, on
kuningakodades. **26** Mida te siis tahtsite näha? Kas prohvetit?
Jah, ma ütlen teile, palju enam kui prohvetit! **27** Tema on see,
kellest on kirjutatud: „Vaata, ma saadan sinu ees oma saadiku,
kes valmistab sinu tee su ees!“ **28** Ma ütlen teile, ei ole naisest
sündinute seas keegi suurem kui Johannes, ent vähim Jumala
riigis on temast suurem. **29** Kogu rahvas, kes teda kuulis, ja
isegi maksukogujad tunnistasid, et Jumala tee on õige, ning
lasid endid ristida Johannese ristimisega. **30** Kuid variserid ja
kirjatundjad lükkasid tagasi Jumala kavatsuse eneste kohta
sellega, et ei lasknud Johannesel ennast ristida. **31** Kellega ma
võiksin võrrelda selle sugupõlve inimesi? Kelle sarnased nad on?
32 Nad on laste sarnased, kes turuplatsil istuvad ja üksteisele
nõnda hõikavad: „Meie mängisime teile vilepilli, aga teie ei
tantsinud! Meie itkesime kurvalt, aga teie ei nutnud!“ **33** Sest
Ristija Johannes tuli, ta ei söö leiba ega joo veini, ja teie ütlete:
„Tal on kuri vaim!“ **34** Inimese Poeg on tulnud, sööb ja joob,
ning siis te ütlete: „Vaadake, see inimene on õgard ja joodik,
maksukogujate ja patuste sõber!“ **35** Kuid tarkust kinnitavad kõik
tema lapsed.“ **36** Üks variseridest kutsus Jeesuse enda juurde
sööma. Ta läks variseri koju ja istus lauda. **37** Linnas oli keegi
naine, kes elas patust elu. Kui ta sai teada, et Jeesus istub
variseri majas lauas, tuli naine sinna alabasternõus lõhnasalviga.
38 Ta astus Jeesuse taha ta jalgade juurde, niisutas nuttes tema

jalgu pisaratega ja kuivatas neid oma juustega, suudles ta jalgu
ja võidis neid lõhnasalviga. **39** Kui variser, kes oli Jeesuse külla
kutsunud, seda nägi, mõtles ta endamisi: „Kui ta oleks prohvet,
siis ta taipaks, missugune naine see on, kes teda puudutab,
et see naine on patune.“ **40** Kuid Jeesus ütles talle: „Siimon,
mul on sulle midagi öelda!“ „Räägi, Õpetaja!“ vastas ta. **41**
„Ühel rahalaenajal oli kaks võlglast. Üks neist oli võlgu viissada
teenarit, teine viiskümmend. **42** Kuna neil ei olnud raha talle
tagasi maksta, siis ta kustutas nende mõlema võla. Kumb neist
nüüd teda rohkem armastab?“ **43** Siimon vastas: „Ma arvan,
et see, kelle võlg oli suurem.“ Jeesus ütles talle: „Sa arvasid
õigesti.“ **44** Pöördudes naise poole, lausus ta Siimonile: „Kas sa
näed seda naist? Ma tulin sinu majja. Sina ei andnud mu jalgade
pesuks vett, kuid tema on oma pisaratega mu jalgu niisutanud ja
juustega kuivatanud. **45** Sina ei suudelnud mind tervituseks, kuid
tema ei ole sellest ajast peale, kui ta sisse astus, lakanud mu
jalgu suudlemast. **46** Sina ei võidnud mu pead õliga, kuid tema
on võidnud mu jalgu lõhnasalviga. **47** Seetõttu ma ütlen sulle,
et tema paljud patud on talle andeks antud, nagu tema suur
armastus on näidanud. Aga kellele antakse andeks pisut, see
ka armastab pisut.“ **48** Ja ta ütles naisele: „Su patud on sulle
andeks antud.“ **49** Lauasolijad küsisid isekeskis: „Kes see on,
kes isegi patte andeks annab?“ **50** Jeesus ütles naisele: „Sinu
usk on sind päästnud. Mine rahus!“

8 Pärast seda rändas Jeesus linnast linna ja külast külla,
kuulutades evangeeliumi Jumala riigist. Kaksteist jüngrit olid
koos temaga **2** ja samuti mõned naised, keda ta oli vabastanud
kurjadest vaimudest ja haigustest. Need olid Maarja, keda
kutsutakse Magdaleenaks, kellest oli seitse kurja vaimu välja

läinud; **3** Johanna, Heroodese majapidaja Kuusase naine;
Susanna ja paljud teised. Need naised toetasid neid oma varaga.
4 Samal ajal kui suur rahvahulk kogunes ja paljudest linnadest
Jeesuse juurde tuli, rääkis ta neile tähendamissõna: **5** „Külvaja
läks välja seemet külvama. Külvamisel kukkus osa seemet
teeveerde, selle peal tallati ja linnud sõid selle ära. **6** Osa
kukkus kivisele pinnale, ja tärgates see kuivas, sest seal ei olnud
niiskust. **7** Osa seemet kukkus ohakate sekka, ja kasvavad
ohakad lämmatasid selle. **8** Aga osa kukkus heasse mulda ja
kandis saaki sada korda rohkem kui külvati.“ Kui ta oli seda
öelnud, hüüdis Jeesus: „Kellel kõrvad on, see kuulgu!“ **9** Jeesuse
jüngrid küsisid temalt, kuidas seda tähendamissõna mõista.
10 Jeesus ütles: „Teile on antud teada Jumala riigi saladusi,
aga teistele räägitakse tähendamissõnades, et nad „vaadates
ei näeks ja kuuldes ei mõistaks.“ **11** Tähendamissõna tuleb
mõista nii: seeme on Jumala sõna. **12** Teeveered on need, kes
kuulevad, aga siis tuleb kurat ja võtab sõna ära nende südamest,
et nad ei usuks ega pääseks. **13** Kivisele pinnale külvatud on
need, kes kuuldes võtavad sõna rõõmuga vastu, kuid neil ei
ole juurt. Nad usuvad lühikest aega, aga katsumuste ajal nad
langevad ära. **14** Ohakatesse kukkunud seeme on aga need,
kes küll kuulevad, kuid siis lämmatavad neid elumured, rikkus ja
naudingud ning nad ei saa küpseks. **15** Kuid heas mullas seeme
on need, kellel on üllas ja hea süda, kes sõna kuuldes seda
hoiavad ning kannatlikkuses vilja kannavad. **16** Mitte keegi, kes
on süüdanud lambi, ei kata seda savipotiga ega pane seda ka
voodi alla, vaid paneb selle lambijalale, et sisenejad näeksid
valgust. **17** Sest ei ole midagi varjatut, mis ei tuleks ilmsiks, ega
midagi salajast, mis ei saaks teatavaks ega tehtaks avalikuks.

18 Seetõttu kaaluge hoolikalt, kuidas te kuulate! Kellel on, sellele
antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mida ta arvab
enesel olevat.“ **19** Jeesuse juurde tulid ta ema ja vennad, kuid ei
saanud temaga rahvahulga tõttu kokku. **20** Keegi ütles talle: „Su
ema ja vennad seisavad väljas ja tahavad sind näha.“ **21** Ta
vastas: „Minu ema ja mu vennad on need, kes Jumala sõna
kuulevad ja selle järgi teevad.“ **22** Ühel päeval ütles Jeesus
oma jüngritele: „Sõidame üle järve teisele kaldale.“ Nii nad
astusid paati ja asusid teele. **23** Purjetamise ajal jäi ta magama.
Kuid järvel tõusis raju, paat läks vett täis ja nad olid suures
ohus. **24** Jüngrid läksid ta juurde, öeldes: „Õpetaja, Õpetaja, me
upume!“ Ta ärkas üles, sõitles tuult ja mässavaid laineid. Torm
vaibus ja kõik oli rahulik. **25** Jeesus küsis jüngritelt: „Kus on
teie usk?“ Nemad lõid kartma ja küsisid üksteiselt imestades:
„Kes see mees küll on, et ta käsutab isegi tuuli ja vett ning need
kuuletuvad talle?“ **26** Nad purjetasid gerasalaste maale, mis on
Galileast teisel pool järve. **27** Kui Jeesus maale astus, oli tal
vastas kurjast vaimust vaevatud mees, kes oli tulnud linnast. See
mees ei kandnud ammu enam rõivaid ega elanud majas, vaid
haudades. **28** Jeesust nähes hakkas ta karjuma, langes tema
jalge ette maha ja kisendas: „Mida sa minust tahad, Jeesus,
Kõigekõrgema Jumala Poeg? Ma anun sind, ära piina mind!“ **29**
Jeesus oli ju käskinud rüvedal vaimul mehest välja minna. See oli
teda palju kordi oma valdusse haaranud. Ja kuigi teda oli kätest
ja jalgadest aheldatud ning valve all hoitud, oli ta ahelad katki
rebinud ning kuri vaim oli teda kihutanud tühermaale. **30** „Mis su
nimi on?“ küsis Jeesus. Mees vastas: „Leegion.“ Sest temasse
oli läinud palju kurje vaime. **31** Need palusid Jeesust korduvalt,
et ta ei käsiks neid sügavikku minna. **(Abyssos g12)** **32** Aga seal

oli suur seakari mäe peal söömas. Kurjad vaimud palusid teda,
et ta lubaks neil minna sigade sisse, ja Jeesus lubas. **33** Kui nad
olid mehest väljunud, läksid nad sigadesse ning kari tormas
järsakust alla järve ja uppus. **34** Kui karjused nägid, mis oli
sündinud, põgenesid nad ja jutustasid sellest linnas ja maal.
35 Inimesed tulid vaatama, mis oli juhtunud. Kui nad jõudsid
Jeesuse juurde ja leidsid mehe, kellest kurjad vaimud olid välja
läinud, rõivastatult ja selge aruga Jeesuse jalge ees istumas,
lõid nad kartma. **36** Pealtnägijad kirjeldasid neile, kuidas kurjast
vaimust vaevatu oli terveks tehtud. **37** Kõik gerasalaste piirkonna
elanikud palusid Jeesust, et ta lahkuks nende juurest, sest suur
hirm valdas neid. Jeesus astus siis paati ning pöördus tagasi. **38**
Aga mees, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, anus Jeesust,
et ta võiks minna koos temaga. Kuid Jeesus saatis ta minema,
öeldes: **39** „Mine tagasi oma koju ja räägi, kui palju Jumal sinu
heaks on teinud.“ Siis mees läks ja kuulutas kogu linnas, mida
Jeesus oli talle teinud. **40** Kui nüüd Jeesus tagasi jõudis, võttis
teda vastu rahvahulk, sest nad kõik ootasid teda. **41** Sinna tuli
mees, nimega Jairus, kes oli sünagoogi ülem. Ta langes Jeesuse
jalge ette ning palus teda tulla oma koju. **42** Sest ta ainus laps,
umbes kaheteistkümneaastane tütar, oli suremas. Kui Jeesus oli
teel sinna, pressis rahvas talle peale. **43** Nende hulgas oli naine,
kes oli kannatanud kaksteist aastat verejooksu. Ta oli arstide
peale kulutanud kogu oma vara, kuid keegi ei olnud suutnud teda
terveks teha. **44** See naine läks Jeesuse selja taha ja puudutas
ta kuue serva. Otsekohe verejooks lakkas. **45** Jeesus küsis: „Kes
puudutas mind?“ Kui kõik eitasid, ütles Peetrus: „Õpetaja, rahvas
tungleb ja pressib sulle peale.“ **46** Ent Jeesus ütles: „Keegi
puudutas mind, sest ma tundsin väge enesest välja minevat.“ **47**

Kui naine nägi, et ta ei saa tähelepandamatuks jääda, tuli ta
värisedes ja langes Jeesuse jalge ette. Ja ta jutustas kogu rahva
ees, miks ta oli Jeesust puudutanud ja kuidas ta otsekohe oli
terveks saanud. **48** Jeesus ütles naisele: „Tütar, sinu usk on
sind terveks teinud, mine rahus!“ **49** Kui Jeesus alles rääkis, tuli
keegi sünagoogi ülema majast ja ütles: „Su tütar on surnud. Ära
tülita enam Õpetajat!“ **50** Seda kuuldes ütles Jeesus Jairusele:
„Ära karda! Usu ainult, ja ta saab terveks!“ **51** Jairuse majja
jõudes ei lubanud ta kedagi endaga koos sisse tulla peale
Peetruse, Johannese, Jaakobuse ning lapse isa ja ema. **52** Kõik
inimesed nutsid ja halasid, kuid Jeesus ütles: „Ärge nutke! Ta ei
ole surnud, vaid magab!“ **53** Ja nad naersid tema üle, sest nad
teadsid, et tüdruk on surnud. **54** Kuid Jeesus võttis ta käest kinni
ja hüüdis: „Lapsuke, tõuse üles!“ **55** Ja vaim pöördus tüdrukusse
tagasi ja ta tõusis kohe üles ning Jeesus käskis talle süüa anda.
56 Tüdruku vanemad olid hämmastunud, kuid Jeesus keelas
neid kellelegi kõnelemast, mis oli sündinud.

9 Kutsunud kokku kaksteist jüngrit, andis Jeesus neile väe ja
meelevalla välja ajada kurje vaime ja ravida haigusi **2** ning
läkitas nad kuulutama Jumala riiki ja tervendama haigeid. **3**
Ta ütles neile: „Ärge võtke midagi teele kaasa, ei keppi ega
reisipauna ega leiba ega raha ega teist särki! **4** Kuhu majja te ka
sisse astute, sinna jääge, kuni te linnast lahkute. **5** Kus teid
vastu ei võeta, sellest linnast lahkuge ja raputage selle koha
tolm oma jalgelt maha tunnistuseks nende vastu!“ **6** Nad asusid
teele ja käisid külast külla, kuulutasid evangeeliumi ja tegid
haigeid terveks kõikjal. **7** Nelivürst Heroodes sai kuulda kõigest
toimunust ja oli kimbatuses, sest mõned ütlesid, et Johannes
on üles äratatud surnuist, **8** teised aga, et Eelija on ilmunud ja

kolmandad, et keegi muistsetest prohvetitest on üles tõusnud! **9**
Kuid Heroodes ütles: „Johannese pea lasksin ma maha raiuda.
Kes on aga siis see, kellest ma kuulen sääraseid asju?“ Ja ta
püüdis Jeesust näha saada. **10** Kui apostlid pöördusid tagasi,
jutustasid nad Jeesusele, mida nad olid teinud. Jeesus võttis nad
kaasa ja eraldus koos nendega linna, mida kutsuti Betsaidaks.
11 Aga kui rahvas sellest teada sai, järgnesid nad talle. Jeesus
võttis nad vastu ning rääkis neile Jumala riigist ja tervendas need,
kes tervendamist vajasid. **12** Päev hakkas õhtusse jõudma ja ta
juurde astusid kaksteist jüngrit ja ütlesid: „Saada rahvas minema,
et nad läheksid ümberkaudsetesse linnadesse ja asulatesse toitu
ja öömaja otsima, sest me oleme siin inimtühjas paigas.“ **13** Kuid
Jeesus ütles neile: „Andke teie neile midagi süüa!“ Nad vastasid:
„Meil ei ole rohkem kui viis leiba ja kaks kala, kui me just ei lähe
ega osta toitu kogu sellele rahvale.“ **14** Seal oli umbes viis tuhat
meest. Siis ütles Jeesus oma jüngritele: „Seadke nad istuma
gruppidesse umbes viiekümne kaupa.“ **15** Jüngrid tegid nõnda ja
kõik istusid maha. **16** Jeesus võttis need viis leiba ja kaks kala,
vaatas üles taevasse, õnnistas neid ja murdis ning andis jüngrite
kätte rahvale jagamiseks. **17** Nad sõid ja kõikide kõhud said täis.
Ja neist üle jäänud palukesi korjati kokku kaksteist korvitäit. **18**
Kord, kui Jeesus oli üksi palvetamas ja ta jüngrid olid temaga,
küsis ta neilt: „Kelle ütlevad inimesed mind olevat?“ **19** Nad
vastasid talle: „Mõned ütlevad Ristija Johannese, mõned Eelija
ja mõned kellegi muistsetest prohvetitest, kes on üles tõusnud.“
20 Jeesus küsis neilt: „Aga teie? Kelle teie ütlete mind olevat?“
Peetrus vastas: „Jumala Messia!“ **21** Aga Jeesus hoiatas neid
ja keelas sellest kellelegi rääkimast. **22** Ja ta ütles: „Inimese
Poeg hüljatakse ning ta peab palju kannatama rahvavanemate,

ülempreestrite ja kirjatundjate käes; ta tapetakse ning kolmandal
päeval äratatakse üles.“ **23** Jeesus ütles kõikidele: „Kui keegi
tahab olla minu jünger, siis ta salaku end maha ja kandku iga
päev oma risti ja järgnegu mulle! **24** Sest kes tahab päästa oma
elu, kaotab selle, kuid kes kaotab oma elu minu pärast, see
päästab selle. **25** Mis kasu on inimesel, kui ta võidaks kogu
maailma, oma hingele teeks aga kahju? **26** Igaüks, kes häbeneb
mind ja minu sõnu, seda häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb
oma auhiilguses ning Isa ja pühade inglite auhiilguses. **27** Kuid
tõesti, ma ütlen teile, siin seisavad mõned, kes ei maitse surma,
enne kui nad näevad Jumala riiki.“ **28** Umbes nädal pärast seda
võttis Jeesus kaasa Peetruse, Johannese ja Jaakobuse ning
läks üles mäele palvetama. **29** Palvetamise ajal muutus tema
pale ja ta riided muutusid säravaks kui välgu valgus. **30** Ja
ennäe, kaks meest, Mooses ja Eelija, kõnelesid temaga. **31** Nad
ilmusid auhiilguses ja kõnelesid tema lahkumisest, mille ta pidi
täide viima Jeruusalemmas. **32** Peetrus ja tema kaaslased olid
väsimusest uinunud, aga kui nad ärkasid, nägid nad Jeesuse
auhiilgust ja kahte meest tema juures seisvat. **33** Kui Mooses ja
Eelija olid Jeesuse juurest lahkumas, ütles Peetrus: „Õpetaja,
siin on meil hea olla. Teeme kolm telki: ühe sulle, ühe Moosesele
ja ühe Eelijale.“ **34** Kui Peetrus kõneles, tuli pilv ja varjas neid.
Jüngrid kartsid, kui pilv neid kattis. **35** Pilve seest kostis hääl:
„See on minu Poeg, kelle ma olen valinud. Teda kuulake!“ **36**
Kui hääl oli rääkinud, nägid nad, et Jeesus oli üksi. Jüngrid
hoidsid selle enese teada ega rääkinud sel ajal kellelegi, mida
nad olid näinud. **37** Järgmisel päeval, kui nad mäelt laskusid, tuli
Jeesusele vastu suur rahvahulk. **38** Ja üks mees rahva hulgast
kisendas: „Õpetaja, ma anun sind, vaata mu poja peale, sest ta

on mu ainus laps! **39** Vaim haarab temast kinni ja poiss karjatab
äkki. Vaim heidab ta krampidesse, nii et ta suust tuleb välja
vahtu. Ta ei jäta teda peaaegu mitte kunagi ja hävitab ta. **40**
Ma anusin sinu jüngreid, et nad ajaksid ta välja, aga nad ei
suutnud." **41** Jeesus vastas: „Oh uskmatu ja rikutud sugupõlv!
Kui kaua ma pean teie juures olema ja teid välja kannatama?
Too oma poeg siia!" **42** Kui poiss oli alles lähenemas, virutas kuri
vaim ta krampides maha ja kägistas teda. Jeesus aga sõitles
rüvedat vaimu, tegi poisi terveks ning andis isale tagasi. **43** Kõik
jahmusid Jumala vägevusest. Aga kui kõik panid imeks Jeesuse
tegusid, siis ütles ta oma jüngritele: **44** „Kuulake tähelepanelikult,
mida ma teile ütlen – Inimese Poeg antakse inimeste kätte!" **45**
Aga nemad ei saanud aru, mida ta sellega mõtles. See oli nende
eest varjatud, et nad ei saaks aru, ja nad kartsid Jeesuselt selle
kohta küsida. **46** Jüngrite hulgas tõusis tüli selle üle, kes neist on
suurim. **47** Kuid Jeesus, teades nende mõtteid, võttis ühe lapse,
pani ta enese kõrvale seisma **48** ja ütles neile: „Kes iganes võtab
sellise lapse vastu minu nimel, võtab vastu minu. Ja kes iganes
võtab vastu minu, võtab vastu selle, kes mind on läkitanud. Sest
kes on väikseim teie hulgas, on suurim." **49** Siis ütles Johannes:
„Õpetaja, me nägime üht meest sinu nimel kurje vaime välja
ajamas ja me keelasime teda, sest ta ei järgi meiega koos sind."
50 Kuid Jeesus ütles talle: „Ärge keelake teda, sest kes ei ole
teie vastu, see on teie poolt!" **51** Kui Jeesuse taevasse võtmise
aeg kätte jõudis, hakkas ta otsustavalt Jeruusalemma poole
minema. **52** Ja ta saatis enese ees sõnumitoojad, kes läksid ühte
samariitlaste külla tema jaoks öömaja valmis seadma. **53** Kuid
külarahvas ei võtnud teda vastu, sest ta oli teel Jeruusalemma.
54 Seda nähes ütlesid jüngrid Jaakobus ja Johannes: „Issand,

kas sa tahad, et me käsime tulel taevast alla langeda ja nad
ära hävitada?“ **55** Jeesus aga pöördus ümber ja sõitles neid.
56 Ja ta läks koos jüngritega edasi teise külla. **57** Kui nad olid
teed käimas, ütles keegi Jeesusele: „Ma järgnen sulle, kuhu
sa iganes lähed!“ **58** Jeesus kostis talle: „Rebastel on urud
ja lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu oma pead
panna.“ **59** Ja ühele teisele ütles Jeesus: „Järgne mulle!“ Ent see
vastas: „Issand, luba mul esmalt minna isa matma!“ **60** Jeesus
ütles talle: „Las surnud matta ise oma surnuid, sina aga mine ja
kuuluta Jumala riiki!“ **61** Ja veel keegi ütles: „Issand, ma tahan
sulle järgneda, kuid luba mul esmalt jätta hüvasti oma perega.“
62 Kuid Jeesus vastas: „Ükski, kes on pannud käe adra külge ja
siis vaatab tagasi, ei kõlba Jumala riigi teenistusse!“

10 Pärast seda määras Issand veel seitsekümmend kaks
jüngrit ja saatis nad kahekaupa enda ees igasse linna ja paika,
kuhu ta oli minemas. **2** Ta ütles neile: „Lõikus on suur, aga
töötegijaid on vähe. Seepärast paluge lõikuse Issandat, et ta
saadaks töötegijaid välja oma lõikusele! **3** Minge! Ma saadan
teid otsekui tallekesi huntide sekka. **4** Ärge võtke rahakotti
ega kotti ega sandaale ja ärge tervitage kedagi teel! **5** Kui te
sisenete majja, öelge kõigepealt: „Rahu sellele kojale!“ **6** Ja
kui seal on rahulaps, jääb teie rahu tema peale, aga kui mitte,
pöördub rahu teie juurde tagasi. **7** Jääge sinna majja, sööge
ja jooge kõike, mida nad teile pakuvad, sest töötegija on oma
palka väärt. Ärge käige ühest majast teise! **8** Kui te lähete
linna ja teid võetakse vastu, sööge, mis teie ette pannakse.
9 Tervendage sealseid haiged ja öelge neile: „Jumala riik on
teie lähedal!“ **10** Aga kui te lähete linna ja teid ei võeta vastu,
minge linnaväljakule ja öelge: **11** „Isegi teie linna tolmu, mis

on meie jalgadel, pühime me ära teile hoiatuseks. Kuid teadke
seda: Jumala riik on lähedal!“ **12** Ma ütlen teile, Soodomal läheb
sel päeval kergemini kui sellel linnal. **13** Häda sulle, Korasin!
Häda sulle, Betsaida! Kui Tüüroses ja Siidonis oleksid sündinud
need imeteod, mis teie juures sündisid, siis oleksid nad ammugi
kotiriides ja tuhas meelt parandanud. **14** Aga Tüürosel ja Siidonil
läheb kohtupäeval kergemini kui teil. **15** Ja sina, Kapernaum,
kas sind peaks ülendatama taevani? Sa langed alla põrgupõhja!
(Hadēs g86) **16** Kes iganes teid kuulab, see kuulab mind, kes teid
ära tõukab, see tõukab ära minu; aga kes minu ära tõukab,
tõukab ära tema, kes mind läkitas.“ **17** Seitsekümmend kaks
jüngrit saabusid tagasi rõõmsatena ja ütlesid: „Issand, isegi
kurjad vaimud alluvad meile sinu nimes!“ **18** Ta vastas: „Ma nägin
saatanat kui välku taevast langemas. **19** Ma olen andnud teile
meelevalla tallata madude ja skorpionite peal ja kogu vaenlase
väe peal. Miski ei tee teile kahju. **20** Kuid ärge rõõmustage,
et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmustage, et teie nimed on
taevasse kirja pandud!“ **21** Selsamal ajal täitus Jeesus rõõmuga
Pühas Vaimus ja ütles: „Ma ülistan sind, Isa, taeva ja maa
Issand, et sa selle oled pannud varjule tarkade ja arusaajate
eest, kuid ilmutanud lapsemeelsetele! Jah, Isa, nõnda on see
olnud sulle meelepärane. **22** Kõik on mu Isa andnud minu kätte.
Keegi ei tea, kes on Poeg, kui ainult Isa, ja kes on Isa, kui vaid
Poeg, ja see, kellele Poeg soovib teda ilmutada.“ **23** Ja omavahel
olles Jeesus pöördus jüngrite poole ja ütles: „Õnnistatud on
silmad, mis näevad seda, mida teie näete. **24** Sest ma ütlen
teile, paljud prohvetid ja kuningad tahtsid näha seda, mida teie
näete, ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole
kuulnud.“ **25** Kord tõusis üks kirjatundja püsti, et Jeesust proovile

panna. „Õpetaja,“ küsis ta, „mida ma pean tegema, et pärida
igavest elu?“ **(aiōnios g166)** **26** „Mis on Seaduses kirjas?“ küsis ta.
„Kuidas sa seda mõistad?“ **27** Ta vastas: „Armasta Issandat,
oma Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest ning
kogu oma jõust ja kogu oma mõistusest, ja armasta oma ligimest
nagu iseennast!“ **28** „Sa oled õigesti vastanud,“ vastas Jeesus.
„Tee seda, ja sa jääd elama!“ **29** Aga tahtes ennast õigustada,
küsis ta Jeesuselt: „Ja kes on minu ligimene?“ **30** Jeesus ütles
vastuseks: „Üks mees läks Jeruusalemmast alla Jeerikosse, kui
ta sattus röövlite kätte. Nad röövisid ta riided, peksid teda ja
läksid ära, jättes ta poolsurnuna maha. **31** Sama teed juhtus
minema keegi preester ja meest nähes möödus temast teisel
pool teed. **32** Nõndasamuti ka leviit: kui ta selle kohani jõudis
ja teda nägi, läks teisele poole teed. **33** Ka üks samaarlane
jõudis samasse kohta, ja kui ta nägi meest, oli tal temast hale.
34 Ta läks mehe juurde, sidus tema haavad ning valas neile
õli ja veini. Siis ta pani mehe oma eesli selga, viis öömajale ja
hoolitses tema eest. **35** Järgmisel päeval võttis ta kaks teenarit
ja andis need peremehele: „Kanna tema eest hoolt, ja kui ma
tulen tagasi, hüvitan lisakulud, mida sa tema pärast tegid.“ **36**
Milline neist kolmest oli sinu arvates ligimene sellele mehele,
kes röövlite kätte langes?“ **37** Kirjatundja vastas: „See, kes tema
vastu armuline oli.“ Jeesus ütles: „Mine ja tee samamoodi!“ **38**
Kui Jeesus ja ta jüngrid olid teel, jõudsid nad külla, kus üks
naine, Marta, ta vastu võttis. **39** Tal oli õde nimega Maarja, kes
istus Issanda jalge ees ja kuulas, mida ta rääkis. **40** Aga Marta
oli mures kõigi toimetuste pärast, mis ta pidi tegema. Ta tuli
Jeesuse juurde ja küsis: „Issand, kas sa ei hooli, et mu õde jättis
kogu töö ainult minu kanda? Ütle talle, et ta mind aitaks!“ **41**

„Marta, Marta,“ vastas Issand, „sa oled mures ja rahulolematu
paljude asjade pärast, **42** kuid tarvis on vaid üht. Maarja on
valinud selle, mis on parem, ja seda ei võeta temalt ära.“

11 Jeesus oli ühes paigas palvetamas. Kui ta lõpetas, ütles
üks tema jüngritest talle: „Issand, õpeta meid palvetama, nii
nagu Johannes õpetas oma jüngreid!“ **2** Ta ütles neile: „Kui te
palvetate, siis ütelge: „Isa! Pühitsetud olgu sinu nimi! Sinu riik
tulgu! **3** Meie igapäevast leiba anna meile iga päev. **4** Anna meile
andeks meie patud, nõnda nagu meie andestame igaühele, kes
patustab meie vastu! Ja ära saada meid kiusatusse.““ **5** Jeesus
ütles neile: „Oletame, et ühel teist on sõber, kes tuleb kesköö l
tema juurde ja ütleb: „Sõber, anna mulle kolm pätsi leiba, **6** sest
mu sõber on reisilt tulnud minu juurde ja mul ei ole midagi talle
süüa pakkuda.“ **7** Ja seesolija vastab: „Ära tüüta mind. Uks on
juba lukus ja lapsed on minuga voodis. Ma ei saa üles tõusta
ja sulle anda!“ **8** Ma ütlen teile, et kui ta ei tõuse leiba andma
tema sõpruse pärast, siis teeb ta seda tema järjekindluse pärast
ja annab talle nii palju, kui vaja. **9** Nii ma ütlen teile: küsige,
ja teile antakse; otsige, ja te leiate; koputage uksele, ja teile
avatakse! **10** Igaüks, kes palub, see saab; kes otsib, see leiab;
ja kes koputab, sellele avatakse! **11** Aga missugune isa teie
seast, kellelt poeg palub kala, annaks talle kala asemel mao?
12 Või kui ta küsib muna, annaks talle skorpioni? **13** Kui nüüd
teie, kes te olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui
palju enam teie Isa taevas annab Püha Vaimu nendele, kes
teda paluvad!“ **14** Kord ajas Jeesus välja kurja vaimu, kes oli
keeletu. Kui kuri vaim oli lahkunud, hakkas tumm mees rääkima
ja rahvas oli imestunud. **15** Aga mõned neist ütlesid: „Ta ajab
kurje vaime välja kurjade vaimude valitseja Peltsebuli abil!“ **16**

Teised panid teda aga proovile, küsides tunnustähte taevast. **17**
Jeesus teadis nende mõtteid ja ütles neile: „Iga kuningriik, mis
on riius lõhenenud, laastatakse, ja maja, mis on lõhenenud,
hävitatakse. **18** Kui saatan on riius iseendaga, kuidas saab
tema kuningriik püsida? Teie ju ütlete, et ma ajan kurje vaime
välja Peltsebuliga. **19** Kui mina peaksin kurje vaime välja ajama
Peltsebuli abil, kelle abil siis teie kasvandikud neid välja ajavad?
Seepärast mõistku nemad kohut teie üle! **20** Aga kui mina ajan
Jumala sõrmega kurje vaime välja, siis on Jumala riik saabunud
teie juurde. **21** Kui vägimees valvab täies relvastuses oma maja,
on tema vara kaitstud. **22** Aga kui keegi veel tugevam teda
ründab ja ta alistab, siis võtab ta ära tema relvastuse ja jagab
laiali temalt saadud saagi. **23** Kes ei ole minuga, on minu vastu,
ja kes ei kogu minuga, pillub laiali. **24** Kui rüve vaim väljub
inimesest, hulgub ta põuastes paikades ja otsib hingamist, kuid
ei leia seda. Siis ta ütleb: „Ma pöördun tagasi oma majja, kust
ma ära tulin.“ **25** Tulles leiab ta selle tühjana, puhtaks pühitud ja
ehitud. **26** Siis võtab ta kaasa veel seitse vaimu, kes on kurjemad
kui ta ise, ning asub sinna elama. Selle inimese hilisem olukord
läheb halvemaks kui varasem.“ **27** Kui Jeesus seda kõike rääkis,
tõstis üks naine rahva hulgas häält: „Õnnistatud on ema, kes su
sünnitas ja sind imetas.“ **28** Ta vastas: „Pigem on õnnistatud
need, kes Jumala sõna kuulevad ja sellele kuuletuvad.“ **29** Aga
kui rahvahulk kasvas, ütles Jeesus: „See sugupõlv on kuri. Ta
nõuab tunnustähte, aga talle ei anta muud kui Joona tunnustäht.
30 Nii nagu Joona sai tunnustäheks Niineve rahvale, nii on ka
Inimese Poeg sellele sugupõlvele. **31** Lõunamaa kuninganna
tõuseb üles kohtupäeval koos selle sugupõlvega ja mõistab ta
süüdi, sest tema tuli maailma otsast kuulama Saalomoni tarkust,

ja nüüd on siin keegi suurem kui Saalomon! **32** Niineve mehed
astuvad kohtupäeval üles selle sugupõlve vastu ja mõistavad ta
süüdi, sest nemad parandasid meelt Joona kuulutuse peale,
aga siin on nüüd üks, kes on suurem kui Joona. **33** Keegi ei
süüta lampi ja peida seda ära või pane vaka alla. Ta paneb selle
lambijalale, et sisseastuja näeks valgust. **34** Silm on ihu lamp.
Kui su silm on hea, on su ihu täidetud valgusega. Aga kui see
on kuri, on ihu täis pimedust. **35** Vaata siis, et valgus su sees ei
oleks pimedus! **36** Seepärast, kui kogu su ihu on valgust täis
ja ükski osa pole pimeduses, siis on ta sama valgusküllane
nagu siis, kui lamp sind valgustaks!“ **37** Kui Jeesus oli rääkimise
lõpetanud, kutsus keegi variser teda enda juurde sööma. Ta
läks ja istus lauda. **38** Aga variser oli üllatunud, et Jeesus enne
sööki käsi ei pesnud. **39** Issand ütles talle: „Teie, variserid,
puhastate karika ja kausi väljastpoolt, aga seestpoolt olete
täidetud kadeduse ja kurjusega. **40** Te mõistmatud inimesed! Kas
mitte tema, kes tegi välise, ei teinud ka sisemise? **41** Ent andke
kausis olev vaestele, ja siis on teie jaoks kõik puhas! **42** Häda
teile, variserid, et te annate kümnist mündist, ruudist ja igast
maitsetaimest, aga te ei hooli õiglusest ja Jumala armastusest.
Te peaksite tegema teist, jätmata esimest unarusse. **43** Häda
teile, variserid, et te armastate tähtsaid istmeid sünagoogides ja
tervitusi turuplatsidel. **44** Häda teile, et te olete kui tähistamata
hauad, millel inimesed teadmata kõnnivad.“ **45** Üks kirjatundja
vastas talle: „Õpetaja, seda öeldes sa solvad ka meid.“ **46**
Jeesus aga vastas: „Häda ka teile, kirjatundjad, sest te rõhute
inimesi koormatega, mida nad vaevu suudavad kanda, ja te
ise ei liiguta nende aitamiseks sõrmegi! **47** Häda teile, sest te
ehitate prohvetitele haudu, teie esiisad on nad aga tapnud! **48**

Nii te ise tunnistate, et kiidate heaks oma esiisade teod. Nemad
tapsid prohvetid, aga teie ehitate neile hauad. **49** Seepärast ütleb
Jumal oma tarkuses: „Ma saadan neile prohvetid ja apostlid,
osa neist nad tapavad ja teisi kiusavad taga.“ **50** Sellepärast
vastutab see sugupõlv kõigi prohvetite vere eest, mis on valatud
maailma algusest peale, **51** Aabeli verest kuni Sakarja vereni,
kes tapeti altari ja templi vahel. Jah, ma ütlen teile, see sugupõlv
vastutab kõige selle eest! **52** Häda teile, kirjatundjad, sest te
olete ära võtnud teadmise võtme. Ise te sisse ei läinud, aga
olete takistanud neid, kes tahavad minna!“ **53** Kui Jeesus sealt
lahkus, hakkasid variserid ja kirjatundjad talle vihaselt vastu teda
küsimustega rünnates ja **54** oodates, et ta ütleks midagi, millest
kinni hakata.

12 Vahepeal, kui kokku oli kogunenud mitmetuhandeline
rahvahulk, nii et üksteise peal tallati, kõneles Jeesus esmalt
oma jüngritele: „Olge valvel variseride juuretise pärast, mis on
silmakirjalikkus! **2** Midagi ei ole varjatut, mida ei paljastataks,
ega salajast, mis teatavaks ei saaks. **3** Mis te olete pimedas
öelnud, saab kuuldavaks valges, ja mida te kõrva sosistate
salakambrites, seda kuulutatakse katustelt. **4** Ma ütlen teile,
sõbrad, ärge kartke neid, kes ihu tapavad ja pärast seda ei saa
midagi teha! **5** Aga ma näitan teile, keda te peate kartma: kartke
teda, kellel on meelevald teid pärast tapmist heita põrgusse!
Jah, ma ütlen teile, teda kartke! **(Geenna g1067)** **6** Kas ei müüda
viit varblast kahe penni eest? Ometi pole Jumal unustanud ühtki
neist. **7** Ent teie juuksekarvadki on kõik ära loetud. Ärge kartke, te
olete rohkem väärt kui palju varblasi. **8** Ma ütlen teile, et igaüks,
kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistab ka Inimese
Poeg Jumala inglite ees. **9** Aga kes mind ära salgab inimeste

ees, salatakse ära ka Jumala inglite ees. **10** Igaühele, kes ütleb
sõna Inimese Poja vastu, antakse andeks, aga kes teotab Püha
Vaimu, sellele ei andestata. **11** Kui teid viiakse sünagoogidesse
ning võimude ja valitsejate ette, siis ärge muretsege, kuidas end
kaitsta või mida öelda, **12** sest sel hetkel õpetab Püha Vaim
teile, mida te peate ütlema." **13** Keegi rahva seast ütles talle:
„Õpetaja, käsi mu vennal jagada pärandus minuga!" **14** Jeesus
vastas: „Kes mind on määranud teie vahele kohtunikuks või
õigusemõistjaks?" **15** Siis ta ütles neile: „Olge valvel igasuguse
ahnuse pärast, sest inimese elu ei seisne tema omandi külluses."
16 Ja siis ta rääkis neile tähendamissõna: „Ühe rikka mehe
põld andis hea saagi. **17** Ta mõtles endamisi: „Mida ma pean
tegema? Mul pole kuhugi oma saaki panna." **18** Ja ta ütles:
„Ma teen nii: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad,
kuhu ma kogun vilja ülejäägi. **19** Ja ma ütlen iseendale: „Sul
on kõrvale pandud külluses vara paljudeks aastateks. Puhka,
söö, joo ja ole rõõmus!"" **20** Aga Jumal ütles talle: „Sina rumal!
Selsamal ööl võetakse sinult su elu. Aga kes saab siis selle,
mis sa oled endale soetanud?" **21** Nii on igaühega, kes kogub
asju enda jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas." **22** Siis Jeesus ütles
jüngritele: „Seepärast ma ütlen teile, ärge muretsege oma elu
pärast, mida süüa, ega ihu pärast, mida selga panna, **23** sest
elu on enam kui toit ja ihu enam kui rõivad. **24** Vaadake kaarnaid
– nad ei külva ega lõika, neil ei ole hoiuruumi ega aita, ometi
Jumal toidab neid. Kui palju enam väärt lindudest olete teie! **25**
Aga kes teie seast suudaks muretsemisega ennast ühe küünragi
pikemaks teha? **26** Ja kui te seda väikest asja ei suuda, milleks
siis teiste asjade pärast muretseda! **27** Vaadake, kuidas lilled
kasvavad! Nad ei tööta ega ketra. Siiski ma ütlen teile, isegi

Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud riietatud nii nagu igaüks
neist. **28** Kui aga Jumal niimoodi riietab väljal rohtu, mis täna on,
aga homme heidetakse tulle, kui palju enam ta riietab siis teid, te
nõdrausulised! **29** Ärge muretsege selle pärast, mida süüa või
juua, ärge vaevake ennast sellega. **30** Sest kõigi nende asjade
järel jookseb paganlik maailm, kuid teie Isa ju teab, et te seda
vajate. **31** Pigem otsige tema kuningriiki, ja see kõik antakse
teile samuti! **32** Ära karda, väike karjake, sest teie Isal on hea
meel anda teile kuningriik! **33** Müüge enda omand ja andke
tulu vaestele! Varuge enesele kulumatud kukrud ja soetage
püsiv varandus taevas, kuhu varas ei tule ja mida koi ei riku. **34**
Sest kus on su varandus, seal on ka su süda! **35** Olge riietatud
teenimiseks ja hoidke oma lambid põlemas **36** nagu inimesed,
kes ootavad isandat pulmapeolt koju. Et kui ta tuleb ja koputab,
on nad otsekohe valmis talle ust avama. **37** Õnnistatud on need
sulased, kelle isand saabudes leiab nad ootamas. Ma kinnitan
teile: ta riietab end teenimiseks, paneb nad lauda istuma ja
toidab neid. **38** Õnnistatud on need sulased, kelle isand leiab
nad valvamas, isegi kui ta tuleb teise või kolmanda vahikorra
ajal öösel. **39** Küllap te mõistate, et kui peremees teaks, millisel
öötunnil varas tuleb, ei laseks ta oma majja sisse murda. **40** Ka
teie olge valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!“
41 Peetrus küsis: „Issand, kas sa räägid seda tähendamissõna
meile või kõikidele?“ **42** Issand vastas: „Kes küll on ustav ja
arukas majapidaja, kelle isand seab oma sulaste üle neid õigel
ajal toitma? **43** Õnnistatud on sulane, kelle ta isand tulles leiab
nõnda tegevat! **44** Tõesti, ma ütlen teile, ta annab tema hoolde
kogu oma vara. **45** Aga kui see sulane mõtleb: „Mu isanda tulek
viibib,“ ning hakkab peksma teisi sulaseid ja tüdrukuid, sööma ja

jooma ja purjutama, **46** siis selle sulase isand tuleb päeval, mil
ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea. Ta raiub sulase tükkideks
ja annab talle sama koha uskmatutega. **47** See sulane, kes
küll teab oma isanda tahtmist, kuid ei valmistu ega tee tema
tahtmise järgi, saab palju peksa. **48** Kuid kes ei tea, aga teeb
karistamist väärivaid asju, saab peksa vähem. Igaühelt, kellele
on antud palju, nõutakse palju, ja kellele on usaldatud palju,
sellelt küsitakse palju rohkem. **49** Tuld olen ma tulnud tooma
maa peale, ja kuidas ma soovin, et see oleks juba süttinud! **50**
Aga mul on vaja läbi minna ristimisest! Ja millise koorma all ma
olen, kuni see on lõpetatud! **51** Kas te arvate, et ma tulin rahu
tooma maa peale? Ei, üldse mitte, vaid lahkmeelt. **52** Nüüdsest
on ühes peres viis üksteise vastu lahkmeeles: kolm kahe vastu
ja kaks kolme vastu. **53** Lahkmeeles on isa poja vastu ja poeg
isa vastu, ema tütre vastu ja tütar ema vastu, ämm minia vastu
ja minia ämma vastu." **54** Jeesus ütles ka rahvahulgale: „Kui te
näete pilve tõusmas läänest, ütlete kohe: „Läheb vihmale." Ja
nii ta läheb. **55** Ja kui puhub lõunatuul, siis te ütlete: „Läheb
palavaks." Ja nõnda see on. **56** Te silmakirjatsejad! Maa ja taeva
ilmeid te teate, kuidas tõlgendada! Aga kuidas te siis praegust
aega ei oska tõlgendada? **57** Miks te ise ei otsusta, mis on õige?
58 Kui sa oma vastasega lähed valitseja ette, püüa temaga
ruttu teel olles ära leppida, et ta sind ei veaks kohtuniku juurde
ja kohtunik ei annaks sind kohtuteenri kätte ja kohtuteener ei
heidaks sind vanglasse. **59** Ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt
enne, kui sa oled tagasi maksnud viimsegi veeringu."

13 Samal ajal olid seal mõned, kes rääkisid Jeesusele
galilealastest, kelle verd oli Pilaatus seganud nende ohvriandide
sisse. **2** Jeesus vastas: „Kas te arvate, et need galilealased

olid patusemad kui teised, et nad niimoodi kannatasid? **3** Ma
ütlen teile – ei. Kui teie ei paranda meelt, hukkute ka teie. **4**
Või need kaheksateist, kes said surma, kui Siiloahi torn nende
peale langes – kas te arvate, et nad olid rohkem süüdi kui
kõik teised, kes Jeruusalemmas elavad? **5** Ma ütlen teile – ei!
Aga kui te meelt ei paranda, hukkute samamoodi.“ **6** Siis ta
rääkis neile tähendamissõna: „Ühel mehel oli viigipuu istutatud
viinamäele ja ta läks selle juurde vilja otsima, kuid ei leidnud.
7 Siis ta ütles aednikule: „Juba kolm aastat käin ma sellelt
viigipuult vilja otsimas, kuid ei leia. Raiu see maha! Mis ta raiskab
mulda!“ **8** „Isand,“ vastas mees, „las see olla veel üks aasta: ma
kaevan selle ümber ja panen sõnnikut. **9** Võib-olla kannab see
järgmisel aastal vilja. Kui mitte, siis raiun ta maha!““ **10** Jeesus
oli õpetamas ühes sünagoogis hingamispäeval **11** ja seal oli
naine, keda vaim oli hoidnud kaheksateist aastat haigena. Ta
käis kõveras ega saanud ennast sirgu ajada. **12** Teda nähes
kutsus Jeesus ta enda juurde ja ütles talle: „Naine, sind on
tehtud vabaks su haigusest!“ **13** Ja ta pani käed tema peale ning
otsekohe läks ta sirgeks ja kiitis Jumalat. **14** Sünagoogi ülem
oli vihane sellepärast, et Jeesus tervendas hingamispäeval,
ja ta ütles inimestele: „Kuus päeva on töö tegemiseks. Tulge
ja saage terveks nendel päevadel, mitte hingamispäeval!“ **15**
Issand vastas talle: „Te silmakirjatsejad! Eks igaüks teist vabasta
ka hingamispäeval oma härja või eesli sõime küljest ja vii teda
jooma? **16** Kas siis ei peaks see naine, Aabrahami tütar, keda
saatan juba kaheksateist aastat on hoidnud seotuna, saama
vabaks sellest hingamispäeval?“ **17** Selle ütlusega said tema
vastased häbistatud, aga rahvas rõõmustas auliste tegude
pärast, mida ta korda saatis. **18** Siis Jeesus küsis: „Mille sarnane

on Jumala riik? Millega ma peaksin seda võrdlema? **19** See on
kui sinepiseeme, mille mees võttis ja oma aeda istutas. See
kasvas ja sai puuks ja linnud pesitsesid selle okstes." **20** Ja jälle
ta küsis: „Millega ma veel peaksin võrdlema Jumala riiki? **21** See
on kui juuretis, mille naine võttis ja segas umbes kolmekümne
kilogrammi jahu sekka, kuni kogu taigen läks hapnema." **22**
Jeesus käis läbi linnade ja külade, õpetades ja jätkates teed
vaatega Jeruusalemmale. **23** Keegi küsis temalt: „Issand, kas
ainult vähesed saavad päästetud?" Ta ütles neile: **24** „Tehke
kõik selleks, et minna sisse kitsast uksest, sest paljud, ma ütlen
teile, püüavad siseneda, aga ei suuda! **25** Pärast seda, kui
majaperemees üles tõuseb ja ukse sulgeb, seisate te väljas ja
palute: „Issand, ava meile uks!" Aga ta vastab: „Ma ei tea, kes te
olete või kust te tulete." **26** Siis te ütlete: „Me sõime ja jõime
koos sinuga ja sa õpetasid meie tänavatel." **27** Aga tema vastab:
„Ma ei tea, kes te olete või kust te tulete. Minge minema, kõik te
ülekohtused!" **28** Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine,
kui te näete Aabrahami, Iisakut ja Jaakobit ja kõiki prohveteid
Jumala riigis, teie aga olete välja tõugatud. **29** Inimesed tulevad
idast ja läänest, põhjast ja lõunast ning istuvad pidulauda Jumala
riigis. **30** Tõesti, seal saavad viimased esimesteks, ja esimesed
jäävad viimasteks." **31** Samal ajal tulid mõned variserid Jeesuse
juurde ja ütlesid: „Lahku siit ja mine kuhugi mujale. Heroodes
tahab sind tappa!" **32** Aga tema vastas: „Minge ja öelge sellele
rebasele: „Ma ajan kurje vaime välja ja teen inimesi terveks
täna ja homme ning kolmandal päeval jõuan oma eesmärgini."
33 Igal juhul pean ma jätkama täna ja homme ja järgmisel
päeval, sest tõepoolest, ükski prohvet ei saa surra väljaspool
Jeruusalemma. **34** Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes sa tapad

prohveteid ja viskad kividega surnuks sinu juurde läkitatuid! Kui
tihti ma olen soovinud koguda su lapsi, nii nagu kana kogub oma
poegi tiibade alla, aga te ei ole tahtnud! **35** Vaata, teie koda on
maha jäetud. Ma ütlen teile, te ei näe mind enne, kui te ütlete:
„Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!““

14 Ühel hingamispäeval, kui Jeesus läks tuntud variseri koju
sööma, jälgiti teda tähelepanelikult. **2** Tema ees oli üks mees,
kes kannatas vesitõve käes. **3** Jeesus küsis variseridelt ja
kirjatundjatelt: „Kas hingamispäeval tohib tervendada või mitte?“
4 Nemad aga vaikisid. Ta puudutas meest, tegi ta terveks ja saatis
ära. **5** Siis ta küsis neilt: „Kui teist kellegi poeg või härg kukub
kaevu hingamispäeval, kas te siis ei tõmba teda kohe välja?“ **6**
Ja neil ei olnud midagi öelda. **7** Kui ta märkas külalisi laua ääres
aulisemaid istekohti valimas, rääkis ta neile tähendamissõna:
8 „Kui sind keegi kutsub pulma, ära võta endale aulist kohta,
sest võib-olla on keegi kutsutu sinust auväärsem. **9** Ja siis tuleb
peremees, kes teid mõlemaid kutsus, sinu juurde ja ütleb: „Anna
koht temale!“ Ja sa pead häbistatuna võtma kõige viimase koha.
10 Aga kui sa oled kutsutud, siis võta kõige tagasihoidlikum
koht, et kui peremees tuleb ja sulle ütleb: „Sõber, tule paremale
kohale!“, siis sind austatakse kõigi teiste külaliste juuresolekul.
11 Sest igaüht, kes ennast ise ülendab, alandatakse, ja kes
ennast ise alandab, seda ülendatakse!“ **12** Siis ütles Jeesus
oma võõrustajale: „Kui sa pakud lõuna- või õhtusööki, siis ära
kutsu oma sõpru, vendi ja õdesid, sugulasi või rikkaid naabreid,
sest kui sa seda teed, võivad nad tasuks sind vastu kutsuda. **13**
Vaid kui sa pakud pidusööki, siis kutsu vaeseid ja vigaseid ja
jalutuid ja pimedaid, **14** ja sa saad õnnistatud. Sest nemad ei
saa sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.“

15 Kui aga üks nendest lauas istujatest seda kuulis, ütles ta
Jeesusele: „Õnnistatud on see, kes sööb pidulauas Jumala
riigis!“ **16** Jeesus vastas: „Üks mees valmistas suure pidusöögi
ja kutsus palju külalisi. **17** Määratud tunnil saatis ta sulased
kutsutuile ütlema: „Tulge! Kõik on valmis!“ **18** Aga nemad kõik
hakkasid vabandama. Esimene ütles: „Ma just ostsin põllu ja
pean minema seda vaatama. Palun vabanda!“ **19** Teine ütles:
„Ma just ostsin viis paari härgi ja lähen neid proovima. Palun
vabanda mind!“ **20** Ja veel üks ütles: „Ma just abiellusin ega saa
tulla!“ **21** Siis sulane tuli tagasi ja teatas sellest peremehele.
Majaperemees vihastas ja ütles sulasele: „Mine ruttu linna
väljakutele ja tänavatele ja too siia vaesed, vigased, pimedad ja
jalutud!“ **22** „Isand,“ ütles sulane, „mis sa käskisid, on tehtud,
aga veel on ruumi.“ **23** Ja peremees ütles: „Mine välja teedele ja
radadele ja veena inimesi tulema, et mu maja oleks täis!“ **24** Ma
ütlen teile, ükski kutsutuist ei saa minu pidusööki maitsta!“ **25**
Jeesust saatis suur rahvahulk. Ta ütles nende poole pöördudes:
26 „Kui keegi minu juurde tuleb ega vihka oma isa ja ema, naist
ja lapsi, vendi ja õdesid, ega tõepoolest ka omaenese elu, see
ei saa olla minu jünger. **27** Kes ei kanna oma risti ega järgne
mulle, ei saa olla minu jünger. **28** Kui keegi teie seast tahaks
ehitada torni, kas ta ei istuks esmalt maha, et arvutada välja
maksumus, ja kas tal selle lõpetamiseks raha jätkub? **29** Sest
kui ta rajab vundamendi, aga ei suuda ehitust lõpetada, hakkab
igaüks seda nähes teda pilkama: **30** „See mees hakkas ehitama,
aga ei suutnud lõpetada!“ **31** Või kui kuningas läheb sõtta teise
kuninga vastu. Eks ta siis istu esmalt maha ja mõtle, kas ta on
võimeline minema kümne tuhandega selle vastu, kes talle peale
tuleb kahekümne tuhandega? **32** Ja kui ta ei ole võimeline, eks

ta läkita saadikuid paluma rahutingimusi, kui vastane on veel
kaugel. **33** Samamoodi ei saa ükski teie seast, kes ei loobu
kõigest, mis tal on, olla minu jünger. **34** Sool on küll hea, aga kui
sool kaotab maitse, kuidas siis sellele maitse tagasi anda? **35**
See ei kõlba mulda ega sõnnikuhunnikusse. See visatakse ära.
Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu!“

15 Kõik maksukogujad ja patused kogunesid teda kuulama. **2**
Aga variserid ja kirjatundjad nurisesid: „See mees võtab vastu
patuseid ja sööb koos nendega!“ **3** Siis Jeesus rääkis neile
tähendamissõna: **4** „Kui kellelgi teie hulgast oleks sada lammast
ja ta ühe neist kaotaks, kas ta ei jätaks üheksakümmend üheksat
tühermaale ega läheks kadunut otsima, kuni ta tema leiab? **5** Ja
kui ta on tema leidnud, võtab ta tema rõõmuga oma õlgadele **6**
ja läheb koju. Ta kutsub kokku sõbrad ja naabrid ning ütleb:
„Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud
lamba!“ **7** Ma ütlen teile, samamoodi on taevas ühe meelt
parandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne
üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeleparandust. **8** Või
naine, kellel on kümme hõbemünti ja ta kaotab neist ühe. Kas ta
ei süüta lampi ega pühi kogu maja ega otsi tähelepanelikult,
kuni ta selle leiab? **9** Ja kui ta selle on leidnud, kutsub ta kokku
sõbrad ja naabrid ning ütleb: „Rõõmustage koos minuga, sest
ma olen leidnud oma kadunud mündi!“ **10** Samamoodi, ma ütlen
teile, rõõmustatakse Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes
meelt parandab.“ **11** Jeesus jätkas: „Ühel mehel oli kaks poega.
12 Noorem ütles isale: „Isa, anna mulle kätte minu osa pärandist!“
Ja ta jagas vara nende vahel. **13** Mõne päeva pärast kogus
noorem poeg kõik kokku ning läks kaugele maale ja raiskas
prassides oma vara. **14** Kui ta oli kõik ära kulutanud, tuli suur

näljahäda sellele maale, ja talle tuli puudus kätte. **15** Nii ta läks
ühe kohaliku inimese juurde, kes saatis ta oma väljadele sigu
karjatama. **16** Ta igatses kõhtu täita kaunadega, mida sead sõid;
aga ükski ei andnud talle. **17** Kui ta arusaamisele tuli, ütles ta:
„Kui paljudel minu isa palgalistel on toitu küllaga, aga mina suren
siin nälga! **18** Ma asun teele ja lähen tagasi oma isa juurde ja
ütlen talle: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu vastu.
19 Ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks! Tee mind
üheks oma palgalistest!““ **20** Nii ta tõusis ja läks oma isa juurde.
Aga kui ta veel kaugel oli, nägi isa teda ja tal oli temast kahju.
Ta jooksis pojale vastu, langes talle kaela ja suudles teda. **21**
Poeg ütles talle: „Isa, ma olen teinud pattu taeva vastu ja sinu
vastu. Ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!“ **22** Aga
isa ütles oma sulastele: „Ruttu! Tooge parim rüü ja pange talle
selga! Pange sõrmus ta sõrme ja sandaalid talle jalga! **23** Tooge
nuumvasikas ja tapke see! Tehkem pidusöök ja rõõmustagem!
24 Sest mu poeg oli surnud, aga ta elab jälle; ta oli kadunud, ja on
leitud!“ Ja nii nad hakkasid pidutsema. **25** Samal ajal oli vanem
poeg põllul. Kui ta kodule lähenes, kuulis ta muusikat ja tantsu.
26 Ta kutsus ühe sulastest ja küsis, mis lahti on. **27** „Su vend on
tulnud koju,“ vastas ta, „ja su isa on tapnud nuumvasika, sest
ta on tervena tagasi.“ **28** Ent vanem vend vihastas ja keeldus
sisse minemast. Siis tuli isa välja ja veenis teda. **29** Tema aga
vastas isale: „Vaata! Kõik need aastad olen ma orjanud ega ole
kunagi astunud üle su käsust. Aga mulle pole sa andnud isegi
noort sikku, et ma võiksin oma sõpradega pidutseda! **30** Aga kui
see sinu poeg tuleb koju, kes su varanduse on hooradega ära
raisanud, tapad sa talle nuumvasika!“ **31** „Mu poeg,“ vastas isa,
„sina oled alati minu juures, ja kõik, mis on mul, kuulub ka sulle.

32 Nüüd aga oli meil tarvis pidutseda ja olla rõõmsad, sest see
su vend oli surnud ja ta elab jälle, ta oli kadunud ja on leitud.““

16 Jeesus rääkis oma jüngritele: „Oli üks rikas mees, kelle
majapidajat süüdistati tema vara raiskamises. **2** Mees kutsus
majapidaja ja küsis: „Mis see on, mis ma sinu kohta kuulen?
Anna aru oma tööst, sest sa ei saa enam majapidaja olla!“ **3**
Majapidaja mõtles: „Mis ma nüüd teen? Peremees võtab mu
töö ära! Ma ei ole nii tugev, et kraavi kaevata ja mul on häbi
kerjata; **4** ma tean, mida ma teen, et inimesed kutsuksid mind
oma kodudesse, kui ma kaotan siin oma töö!“ **5** Nii ta kutsus
enda juurde kõik peremehe võlgnikud. Ta küsis esimese käest:
„Kui palju sa oled võlgu mu peremehele?“ **6** „Sada tünni oliiviõli,“
vastas see. Majapidaja ütles talle: „Võta oma arveraamat, istu
kähku maha ja kirjuta selle asemel kaheksakümmend!“ **7** Siis ta
küsis teise käest: „Aga kui palju sina võlgned?“ „Kolmkümmend
vakka nisu,“ ta vastas. Ta ütles temale: „Võta oma arveraamat
ja kirjuta selle asemel kakskümmend neli!“ **8** Peremees kiitis
ebaausat majapidajat, sest ta oli nutikalt toiminud. Sest selle
maailma inimesed on omasuguste suhtes nutikamad kui valguse
lapsed. **(aiōn g165)** **9** Ma ütlen teile, kasutage maist vara, et
endale sõpru leida, et kui see on läinud, teid võetaks vastu
igavesse kodusse. **(aiōnios g166)** **10** Kes on ustav piskus, see
on ustav ka paljus, ja kes on ebaaus piskus, see on ebaaus
ka paljus. **11** Kui te nüüd maist vara käsutades ei ole olnud
ustavad, kes usaldaks teile siis tõelised rikkused? **12** Ja kui te
võõra varaga ei ole olnud ustavad, kes annaks siis teie kätte teie
oma vara? **13** Ükski sulane ei või teenida kahte isandat: ta kas
vihkab üht ja armastab teist või kiindub ühesse ja jälestab teist.
Teiegi ei saa teenida korraga Jumalat ja mammonat!“ **14** Aga

seda kõike kuulsid variserid, kes olid ahned, ja irvitasid Jeesuse
üle. **15** Ta ütles neile: „Teie olete need, kes õigustavad endid
inimeste ees, aga Jumal teab teie südameid. Mida inimesed
hindavad kõrgelt, on Jumala silmis jälestusväärne. **16** Seadust
ja Prohveteid kuulutati kuni Johanneseni. Sellest ajast peale
kuulutatakse Jumala riiki ja igaüks pressib sinna sisse. **17** Maa
ja taevas kaovad kergemini kui üksainus kriips Seadusest. **18**
Igaüks, kes lahutab oma naisest ja abiellub teisega, rikub abielu,
ja mees, kes abiellub lahutatud naisega, rikub abielu. **19** Oli üks
rikas mees, kes kandis purpurist ja peenest linasest rõivaid ja
elas luksuslikult iga päev. **20** Tema värava ees lamas kerjus
nimega Laatsarus, kes oli täis paiseid **21** ja igatses süüa seda,
mis rikka mehe laualt maha pudenes. Isegi koerad tulid ja
lakkusid tema paiseid. **22** Saabus aeg, kui kerjus suri ja inglid
kandsid ta Aabrahami sülle. Rikas mees suri samuti ja maeti
maha. **23** Põrgus piineldes vaatas ta üles ja nägi Aabrahami
kaugelt ja Laatsarust tema süles. **(Hadēs g86)** **24** Ta hüüdis talle:
„Isa Aabraham, ole mulle armuline ja saada Laatsarus, et ta
kastaks oma sõrme vette ja jahutaks mu keelt, sest ma piinlen
selles tules!“ **25** Aga Aabraham vastas: „Poeg, kas sa mäletad,
et sa said oma hea põlve eluajal kätte, samal ajal kui Laatsarus
halva; nüüd lohutatakse teda siin, sina aga oled piinas. **26** Lisaks
sellele on meie ja teie vahele seatud suur kuristik, et need,
kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulda ka sealt
siia.“ **27** Ta vastas: „Siis ma anun sind, isa, saada Laatsarus mu
isa majja, **28** sest mul on viis venda. Las ta hoiatab neid, et
ka nemad ei satuks sellesse piinakohta!“ **29** Kuid Aabraham
vastas: „Neil on Mooses ja Prohvetid, kuulaku neid!“ **30** „Ei,
isa Aabraham,“ ütles ta, „vaid kui keegi surnuist nende juurde

läheks, siis parandaksid nad meelt!“ **31** Aabraham aga ütles
talle: „Kui nad ei kuula Moosest ja Prohveteid, ei veena neid
isegi see, kui keegi surnuist üles tõuseks!““

17 Jeesus rääkis oma jüngritele: „On võimatu, et ei tuleks
ahvatlusi patule, aga häda sellele, kelle kaudu need tulevad. **2**
Talle oleks parem, kui ta merre heidetaks veskikivi kaelas, kui
et ta ahvatleb üht neist väikestest patule. **3** Vaadake ette! Kui
su vend teeb pattu, manitse teda! Ja kui ta meelt parandab,
anna talle andeks! **4** Isegi kui ta seitse korda päevas sinu vastu
patustab ja seitse korda tuleb tagasi ja ütleb: „Ma kahetsen!“,
andesta ikka talle!“ **5** Apostlid ütlesid Issandale: „Suurenda
meie usku!“ **6** Issand vastas: „Kui teie usk oleks väike nagu
sinepiseeme, võiksite öelda sellele mooruspuule: „Juuri end välja
ja istuta merre!“ ja see kuuletub teile. **7** Kui kellelgi teist oleks
sulane kündmas või karja hoidmas, kas ta ütleks väljalt tulnud
sulasele „Tule nüüd, istu maha ja söö“? **8** Eks ta pigem ütleks
„Valmista mulle õhtusöök, sea end valmis ning teeni mind, kuni
ma söön ja joon, ning pärast seda söö ja joo ise“. **9** Kas ta sulast
selle eest tänab, et ta tegi, mida kästi? **10** Nii ka teie: kui te olete
teinud kõik, mida teil on kästud, siis öelge: „Me oleme tühised
sulased ja täitsime ainult oma kohust.““ **11** Teel Jeruusalemma
läks Jeesus mööda Samaaria ja Galilea vahelist piiri. **12** Ühte
külla minnes oli ta teel kümme pidalitõbist. Nad seisid eemal **13**
ja hüüdsid valju häälega: „Jeesus, Õpetaja, halasta meie peale!“
14 Neid nähes ütles Jeesus: „Minge näidake endid preestritele!“
Ja nii kui nad läksid, said nad puhtaks. **15** Üks neist tuli tagasi,
kui ta nägi, et ta on tervendatud, ja kiitis valju häälega Jumalat.
16 Ta langes Jeesuse jalge ette teda tänades. See mees oli
samaarlane. **17** Jeesus küsis: „Eks kõik kümme ole tehtud

puhtaks? Kus on ülejäänud üheksa? **18** Kas ühtki ei ole leidunud,
kes annaks au Jumalale, peale selle võõramaalase?“ **19** Ja ta
ütles talle: „Tõuse üles ja mine! Sinu usk on sind tervendanud!“
20 Aga kui variserid temalt küsisid, millal saabub Jumala riik,
vastas Jeesus: „Jumala riik ei ole midagi, mida saab vaadelda,
21 ega ka öelda: „See on siin!“ või „Seal!“ sest vaata, Jumala riik
on teie sees!“ **22** Aga oma jüngritele ütles ta: „Tuleb aeg, mil
te igatsete näha üht Inimese Poja päevadest, kuid ei näe. **23**
Siis öeldakse teile: „Ta on siin!“ või „Ta on seal!“ Ärge jookske
nende järel! **24** Sest Inimese Poeg on oma päeval otsekui
välgusähvatus, mis valgustab taevast ühest servast teise. **25**
Kuid enne peab ta palju kannatama ja see sugupõlv hülgab
ta. **26** Nõnda nagu oli Noa päevil, saab olema ka Inimese Poja
päevil: **27** inimesed sõid ja jõid, võtsid naisi ja läksid mehele
selle päevani, mil Noa läks laeva. Siis tuli veeuputus ja hävitas
nad kõik. **28** Samamoodi oli ka Loti päevil. Inimesed sõid ja jõid,
ostsid ja müüsid, istutasid ja ehitasid. **29** Aga sel päeval, mil Lott
lahkus Soodomast, sadas taevast tuld ja väävlit ning hävitas
nad kõik. **30** Täpselt samamoodi on sel päeval, mil Inimese
Poeg ilmub. **31** Kes sel päeval on katusel ja ta asjad on majas,
ärgu mingu alla neid võtma. Samuti ärgu mingu väljal olija koju
tagasi! **32** Meenutage Loti naist! **33** Kes iganes oma elu püüab
hoida, kaotab selle, ja kes iganes oma elu kaotab, leiab selle. **34**
Ma ütlen teile, sel ööl on kaks ühes voodis – üks võetakse ära,
teine jäetakse maha. **35** Kaks naist jahvatavad üheskoos – üks
võetakse ära, teine jäetakse maha. **36** Kaks meest on väljal
– üks võetakse ära ja teine jäetakse maha.“ **37** Nad küsisid:
„Kuhu, Issand?“ Ta vastas: „Kus on korjus, sinna kogunevad
raisakotkad!“

18 Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna sellest, et
nad peavad alati palvetama ja mitte alla andma. **2** Ta ütles:
„Ühes linnas oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega hoolinud
inimeste arvamusest. **3** Selles linnas oli ka lesknaine, kes tuli
alatasa tema juurde palvega: „Anna mulle õigus mu vastase üle!“
4 Mõnda aega kohtunik keeldus. Aga lõpuks ta mõtles endamisi:
„Kuigi ma ei karda Jumalat ega hooli inimeste arvamusest, **5** siis
kuna see lesk mind tüütab, vaatan, et ta saaks õiguse. Muidu
vaevab ta mind oma mangumisega ära!““ **6** Ja Issand ütles:
„Kuulake, mida ebaõiglane kohtunik ütleb! **7** Kas siis Jumal ei
peaks tegema õigust oma valitutele, kes tema poole kisendavad
päevad ja ööd? Kas ta peaks viivitama neile vastamisega? **8** Ma
ütlen teile, küll ta vaatab, et nad peagi õiguse saavad! Ometi,
kui Inimese poeg tuleb, kas ta siis leiab usku maa pealt?“ **9**
Mõnele neist, kes olid kindlad, et nad on Jumala silmis laitmatud
ja seetõttu suhtusid teistesse üleolevalt, rääkis Jeesus selle
tähendamissõna: **10** „Kaks meest läksid templisse palvetama,
üks oli variser ja teine maksukoguja. **11** Variser tõusis püsti ja
palvetas: „Jumal, ma tänan sind, et mina ei ole selline nagu muud
inimesed: röövlid ja kurjategijad, abielurikkujad, ega ka selline
nagu see maksukoguja. **12** Mina paastun kaks korda nädalas ja
maksan kümnist kõigest, mis ma saan.“ **13** Aga maksukoguja
seisis eemal. Ta ei julgenud isegi taevasse vaadata, vaid lõi
endale vastu rinda ja ütles: „Oh Jumal, ole mulle patusele
armuline!“ **14** Ma ütlen teile, tema läks koju õigeks mõistetuna
Jumala ees, mitte teine. Sest igaüht, kes ennast ise ülendab,
alandatakse; aga kes ennast alandab, seda ülendatakse!“ **15**
Inimesed tõid ka Jeesuse juurde lapsi, et ta neid puudutaks. Aga
seda nähes jüngrid sõitlesid neid. **16** Ent Jeesus kutsus lapsed

enese juurde ja ütles: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge
keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik. **17** Tõesti, ma
ütlen teile, kes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei pääse
sinna sisse.“ **18** Üks valitseja küsis Jeesuselt: „Hea Õpetaja,
mida ma pean tegema, et ma päriksin igavese elu?“ **(aiōnios**
g166) **19** „Miks sa nimetad mind heaks?“ vastas Jeesus, „Keegi
muu ei ole hea kui üks – Jumal. **20** Käske sa tead: ära riku
abielu, ära tapa, ära varasta, ära anna valetunnistust, austa
oma isa ja ema!“ **21** Tema aga ütles: „Seda kõike olen ma
pidanud poisieast alates.“ **22** Seda kuuldes ütles Jeesus talle:
„Üks asi on sul veel puudu: müü ära kõik, mis sul on, ja jaga
vaestele, ja sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!“ **23**
Aga seda kuuldes muutus ta kurvaks, sest ta oli väga rikas.
24 Jeesus vaatas teda ja ütles: „Kui raske on rikastel pääseda
Jumala riiki! **25** Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui
rikkal minna Jumala riiki.“ **26** Ent kuulajad küsisid: „Kes siis
võib saada päästetud?“ **27** Jeesus vastas: „Mis inimestele on
võimatu, on Jumalale võimalik!“ **28** Peetrus ütles: „Me oleme
kõigest loobunud, et sulle järgneda.“ **29** „Tõesti, ma ütlen teile,“
vastas Jeesus, „ei ole kedagi, kes on loobunud kodust või
naisest või vendadest ja õdedest või vanematest või lastest
Jumala riigi pärast, **30** kes mitmekordselt tagasi ei saaks sellel
ajal ja tuleval ajastul igaveses elus.“ **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31**
Jeesus võttis endaga kaksteist jüngrit ja ütles neile: „Me läheme
üles Jeruusalemma ja seal täitub kõik see, mis prohvetid on
kirjutanud Inimese Poja kohta! **32** Ta antakse rahvaste kätte.
Teda teotatakse, solvatakse ja tema peale sülitatakse, **33** nad
peksavad teda ja tapavad ta. Ja kolmandal päeval tõuseb ta
üles.“ **34** Jüngrid ei mõistnud sellest midagi. See sõna oli nende

eest varjatud ja nad ei teadnud, millest ta räägib. **35** Aga kui
Jeesus Jeerikole lähenes, istus üks pime mees tee ääres ja
kerjas. **36** Kui ta kuulis rahvahulka möödumas, päris ta, mis
lahti on. **37** Nad teatasid: „Naatsareti Jeesus läheb mööda!“
38 Ja ta hüüdis: „Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!“
39 Möödujad sõitlesid teda ja käskisid tal vait olla, aga tema
hüüdis seda enam: „Taaveti Poeg, halasta minu peale!“ **40**
Jeesus peatus ja käskis pimeda enda juurde tuua. Aga kui pime
lähemale tuli, küsis Jeesus temalt: **41** „Mida sa tahad, et ma
sulle teeksin?“ „Issand, ma tahan näha!“ vastas ta. **42** Jeesus
ütles talle: „Võta vastu oma nägemine! Sinu usk on su terveks
teinud!“ **43** Otsekohe nägi ta jälle ja järgnes Jeesusele Jumalat
kiites. Kui inimesed seda nägid, kiitsid ka nemad Jumalat.

19 Kui Jeesus jõudis Jeerikosse, läks ta sealt läbi. **2** Seal
oli mees nimega Sakkeus; ta oli maksukogujate ülem ja ta oli
rikas. **3** Sakkeus tahtis näha, kes Jeesus on, aga ei näinud üle
rahvahulga, sest ta oli lühikest kasvu. **4** Ta jooksis ettepoole ja
ronis metsviigipuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu
minema. **5** Kui Jeesus selle kohani jõudis, vaatas ta üles ja ütles:
„Sakkeus, tule kohe alla! Ma pean täna sinu kodus peatuma!“
6 Sakkeus tuli alla ja võttis ta rõõmsalt vastu. **7** Seda nähes
nurisesid kõik: „Tema on patuse mehe juurde külla läinud!“ **8**
Kuid Sakkeus ütles Issanda ette astudes: „Vaata, Issand! Siin ja
praegu annan ma poole oma varandusest vaestele, ja kui oma
olen kelleltki midagi välja petnud, maksan selle neljakordselt
tagasi.“ **9** Siis Jeesus ütles temale: „Pääste on tulnud täna
sellesse majja, sest ka see mees on Aabrahami poeg. **10** Sest
Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut.“ **11** Kui
nad teda kuulasid, rääkis Jeesus veel ühe tähendamissõna,

sest ta oli Jeruusalemma lähedal ja inimesed arvasid, et Jumala
riik saabub kohe. **12** Ta ütles: „Üks kõrgest soost mees reisis
kaugele maale, et lasta end seal määrata kuningaks ja siis tulla
tagasi. **13** Niisiis ta kutsus kümme oma sulastest ja andis neile
kümme naela raha: „Kaubelge seni, kuni ma tagasi tulen!“ **14**
Aga tema alamad vihkasid teda ja läkitasid saadikud talle järele
ütlema: „Me ei taha seda meest endale kuningaks!“ **15** Aga
ta sai kuningaks ja läks tagasi koju. Ta käskis kutsuda need
sulased, kellele ta oli raha andnud, et näha, kui palju nad olid
teeninud. **16** Esimene tuli ja ütles: „Isand, sinu nael on kümme
juurde teeninud.“ **17** „Hästi tehtud, mu hea sulane!“ vastas
peremees. „Kuna sa oled olnud ustav nii väheses, siis annan
sulle meelevalla kümne linna üle.“ **18** Teine tuli ja ütles: „Isand,
sinu nael on viis juurde teeninud.“ **19** Peremees vastas sellelegi:
„Sina valitse viie linna üle!“ **20** Siis tuli järgmine sulane ja ütles:
„Isand, siin on sinu nael, mida ma olen hoidnud taskurätikus.
21 Ma kartsin sind, sest sa oled karm mees. Sa võtad sealt,
kuhu ei ole pannud, ja lõikad, mida sa ei külvanud.“ **22** Ta isand
vastas: „Sinu enda sõnade põhjal ma mõistan su üle kohut, sa
nurjatu sulane! Sa teadsid, et ma olen karm mees: võtan, kuhu
ma ei ole pannud, ja lõikan, mida ma ei ole külvanud. **23** Miks sa
siis ei pannud mu raha panka, et ma oleksin selle tagasi tulles
kasuga tagasi saanud!“ **24** Ja ta ütles juuresolijaile: „Võtke tema
nael tema käest ära ja andke sellele, kellel on kümme naela!“ **25**
„Isand,“ ütlesid nemad, „tal on juba kümme!“ **26** Ta vastas: „Ma
ütlen teile, et igaühele, kellel on, antakse juurde, aga kellel ei
ole, sellelt võetakse ära ka see, mis tal on. **27** Aga need minu
vaenlased, kes mind ei tahtnud enda kuningaks, tooge siia ja
surmake minu ees!““ **28** Ja kui Jeesus oli seda kõnelnud, jätkas

ta teed Jeruusalemma. **29** Nii kui ta jõudis Betfage ja Betaania
lähedale mäe juurde, mida nimetatakse Õlimäeks, läkitas ta
kaks oma jüngritest ning ütles: **30** „Minge külla, mis on teie ees.
Seal te leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole keegi istunud.
Siduge see lahti ja tooge siia! **31** Kui keegi teilt küsib: „Miks
te selle lahti seote?“, siis öelge: „Issandal on teda tarvis!““ **32**
Läkitatud läksid ja leidsid kõik täpselt nii, nagu Jeesus neile oli
öelnud. **33** Aga kui nad sälu lahti sidusid, küsisid selle omanikud
neilt: „Miks te sälu lahti seote?“ **34** Ja nad vastasid: „Issand vajab
teda!“ **35** Nad tõid ta Jeesuse juurde, heitsid oma kuued sälu
peale ja panid Jeesuse tema selga istuma. **36** Kui ta edasi liikus,
laotasid inimesed oma rõivad tee peale. **37** Aga kui ta jõudis
kohani, kus tee läheb alla Õlimäe juurde, hakkas kogu jüngrite
hulk rõõmustades valju häälega Jumalat kiitma kõigi imede eest,
mida nad olid näinud: **38** „Õnnistatud olgu kuningas, kes tuleb
Issanda nimel!“ „Rahu taevas ja au kõige kõrgemal!“ **39** Mõned
variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusele: „Õpetaja, sõitle oma
jüngreid!“ **40** „Ma ütlen teile,“ vastas ta, „kui nemad vaikiksid,
hakkaksid kivid kisendama!“ **41** Nii kui Jeesus Jeruusalemma
lähedale jõudis ja linna nägi, nuttis ta tema pärast **42** ja ütles:
„Kui ometi sinagi oleksid ära tundnud, mis sulle rahu toob –
ent nüüd on see sinu silmade eest varjatud. **43** Sest päevad
tulevad sinu peale, mil su vaenlased rajavad sinu ümber valli ja
piiravad su sisse ja ahistavad sind igast küljest. **44** Nad teevad
su maatasa, sinu ja su lapsed koos müüridega. Nad ei jäta
kivi kivi peale, sest sa ei tundnud ära aega, millal Jumal sinu
juurde tuli.“ **45** Jeesus läks templisse ja hakkas välja ajama
neid, kes seal ostsid ja müüsid. **46** Ta ütles neile: „Kirjutatud on:
„Minu koda peab olema palvekoda“, aga teie olete teinud selle

röövlikoopaks!“ **47** Jeesus õpetas templis päevast päeva; aga
ülempreestrid, kirjatundjad ja rahvavanemad otsisid võimalust
teda tappa. **48** Siiski ei leidnud nad ühtki viisi, sest inimesed olid
kogu aeg tema ümber tähelepanelikult kuulamas.

20 Ühel päeval, kui Jeesus rahvast templis õpetas ja
evangeeliumi kuulutas, tulid ülempreestrid ja kirjatundjad koos
vanematega tema juurde **2** ja küsisid: „Ütle, millise meelevallaga
sa neid asju teed? Kes sulle selle meelevalla on andnud?“ **3**
Jeesus vastas: „Mina tahan ka teie käest midagi küsida: **4**
kas Johannese ristimine oli taevast või inimestest?“ **5** Nad
aga arutasid omavahel: „Kui me ütleme, et taevast, siis ta
küsib: „Miks te siis ei uskunud teda?“ **6** Aga kui me ütleme, et
inimestest, siis rahvas viskab meid kividega surnuks, sest nemad
on veendunud, et Johannes oli prohvet.“ **7** Nii nad vastasid:
„Me ei tea, kust see oli.“ **8** Jeesus ütles: „Ega minagi ütle teile,
millise meelevallaga ma seda teen.“ **9** Ta jätkas ja rääkis rahvale
selle tähendamissõna: „Üks mees istutas viinamäe ja andis selle
rentnike kätte ja reisis ära. **10** Viljakoristamise ajal läkitas ta
sulase tööliste juurde, et need annaksid talle osa tema viinamäe
viljast. Aga rentnikud peksid teda ja saatsid ta minema tühjade
kätega. **11** Ta saatis veel teise sulase, aga ka teda nad peksid,
käitusid häbiväärselt ning saatsid minema tühjade kätega. **12** Ta
saatis veel kolmandagi, aga nad haavasid ka teda ja tõukasid
välja. **13** Siis mõtles viinamäe omanik: „Mis ma nüüd teen? Ma
saadan oma armsa poja, ehk nad austavad teda.“ **14** Aga teda
nähes arutasid rentnikud omavahel: „See on pärija! Tapame ta
ära, et pärand saaks meile!“ **15** Nii nad viskasid ta viinamäelt
välja ja tapsid. Mida nüüd viinamäe omanik teeb nendega? **16**
Ta tuleb ja tapab need rentnikud ja annab viinamäe teiste kätte.“

Seda kuuldes nad ütlesid: „Seda ei tohi juhtuda!“ **17** Jeesus
küsis neile otsa vaadates: „Mida siis tähendab see kirjasõna:
„Kivi, mille ehitajad pidasid kõlbmatuks, on saanud nurgakiviks?“
18 Igaüks, kes selle kivi peale kukub, kukub end puruks, ja
kelle peale see kivi langeb, selle see purustab.“ **19** Kirjatundjad
ja ülempreestrid otsisid võimalust teda kinni võtta, kuid nad
kartsid inimesi. Nad said aru, et Jeesus oli selle tähendamissõna
rääkinud nende kohta. **20** Ja nad läkitasid Jeesust varitsema
nuhid, kes teesklesid siiraid inimesi, et teda tabada sõnadelt ja
teda ära anda maavalitseja võimusesse ja meelevalda. **21** Ja
nuhid küsitlesid teda: „Õpetaja, me teame, et sa räägid ja õpetad
õigesti ega ole erapoolik, vaid õpetad Jumala teed kooskõlas
tõega. **22** Kas on õige maksta keisrile maksu või mitte?“ **23**
Aga Jeesus nägi nende salakavaluse läbi ja ütles ta neile: **24**
„Näidake mulle teenarit! Kelle pilt ja kiri sellel on?“ „Keisri,“
vastasid nemad. **25** Jeesus ütles neile: „Andke siis keisrile,
mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale!“ **26** Ja
nad ei saanud teda lõksu püüda sellega, mis ta oli avalikult
öelnud. Ja olles hämmastunud tema vastusest, jäid nad vait. **27**
Jeesuse juurde astusid mõned saduserid, kes eitavad surnuist
ülestõusmist, ja küsisid temalt: **28** „Õpetaja, Mooses on meile
kirjutanud, et kui mehe vend sureb ja maha jääb naine, aga
ei jää lapsi, siis peab see mees abielluma lesega ja vennale
järglasi kasvatama. **29** Oli kord seitse venda. Esimene neist
võttis naise ja suri lasteta. **30** Siis teine **31** ja kolmas abiellusid
temaga ja samamoodi kõik seitse surid, jätmata järele ühtki last.
32 Lõpuks suri ka naine. **33** Kuidas on surnute ülestõusmisel:
kelle naine ta on, sest kõik seitse olid temaga abielus?“ **34**
Jeesus vastas: „Selle maailma inimesed võtavad naisi ja lähevad

mehele. **(aiōn g165)** **35** Kuid need, keda peetakse vääriliseks
olema tulevases ajastus ja surnute ülestõusmises, ei võta naisi
ega lähe mehele, **(aiōn g165)** **36** sest nad ei saa ka enam surra;
nad on inglite sarnased. Nemad on Jumala lapsed, sest nad on
ülestõusmise lapsed. **37** Aga et surnud tõusevad üles, seda
näitas isegi Mooses põleva põõsa loos, kui ta ütleb, et Issand on
Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal. **38** Jumal ei ole
surnute, vaid elavate Jumal, sest tema jaoks on kõik elus." **39**
Siis mõned kirjatundjad kostsid: „Hästi öeldud, Õpetaja!" **40** Ja
keegi ei tihanud rohkem midagi küsida. **41** Siis Jeesus ütles
neile: „Miks öeldakse, et Messias on Taaveti poeg? **42** Taavet ise
ütleb Laulude raamatus: „Issand ütles minu Issandale: „Istu mu
paremale käele, **43** kuni ma panen sinu vaenlased su jalge alla
jalajäriks."" **44** Taavet hüüab teda Issandaks, kuidas ta siis on
tema poeg?" **45** Aga ta ütles kogu rahva kuuldes jüngritele: **46**
„Hoiduge kirjatundjate eest! Neile meeldib kõndida lendlevates
kuubedes ja nad armastavad aupaklikke tervitusi turuplatsidel
ja esimesi istmeid sünagoogides ja aukohti pidulauas. **47** Nad
neelavad alla lesknaiste majad ja silmakirjaks peavad pikki
palveid. Nad saavad seda rängema karistuse."

21 Kui Jeesus tõstis pilgu, nägi ta rikkaid oma ande templi
ohvrikasti panemas. **2** Ta nägi ka üht vaest lesknaist, kes pani
sinna kaks leptonit. **3** „Tõesti, ma ütlen teile," ütles ta, „see
vaene lesknaine andis rohkem kui keegi teine. **4** Sest nemad
panid oma küllusest, tema aga oma vaesusest kogu elatise, mis
tal oli." **5** Mõned tema jüngritest rääkisid templi kohta, et see
on imeilusate kivide ning hinnaliste kingitustega Jumala jaoks
kaunistatud. Jeesus ütles: **6** „Tuleb aeg, kui sellest kõigest,
mida te näete, ei jäeta kivi kivi peale, vaid kõik kistakse maha!"

7 „Õpetaja,“ küsisid nad, „millal see siis sünnib? Ja mis on
tunnustäheks, et aeg on käes?“ **8** Ta vastas: „Vaadake, et teid ei
petetaks! Sest paljud tulevad minu nimel, kinnitades: „Mina olen
see!“ ja „Aeg on lähedal!“ Ärge minge nende järel! **9** Aga kui te
kuulete sõdadest ja rahutustest, siis ärge kartke! Need asjad
peavad enne sündima, kuid lõpp ei ole veel käes.“ **10** Siis ta
ütles neile: „Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi
vastu. **11** Tuleb suuri maavärinaid ja näljahäda ja katku ning
hirmsaid sündmusi ja tunnustähti taevast. **12** Aga enne seda
kõike panevad nad oma käed teie külge ja kiusavad teid taga.
Nad annavad teid ära sünagoogidesse ja vanglatesse, teid
viiakse kuningate ja valitsejate ette minu nime pärast. **13** Ja nii
te saate minust tunnistada. **14** Ärge muretsege enneaegu oma
südames, mida vastata enda kaitseks. **15** Sest mina annan teile
sõnad ja tarkuse, mille vastu ei suuda seista ega rääkida ükski
teie vastane. **16** Ka teie vanemad, vennad ja õed, sugulased ja
sõbrad annavad teid ära ning tapavad mõned teie seast. **17**
Ja teid vihkavad kõik inimesed minu nime pärast. **18** Ent ükski
juuksekarv ei hävi teie peast! **19** Seiske kindlalt, ja te võidate
elu. **20** Aga kui te näete Jeruusalemma vaenlase vägede poolt
piiratuna, siis teadke, et häving on lähedal. **21** Siis need, kes
on Juudamaal, põgenegu mägedesse, ja need, kes on linnas,
lahkugu kiiresti, ja need, kes on maal, ärgu mingu linna. **22** Sest
need on kättemaksupäevad, et läheks täide, mis on kirjutatud. **23**
Häda neile, kes on lapseootel, ja neile, kes imetavad sellel ajal!
Sest suur häda on maa peal ja viha selle rahva vastu! **24** Ja nad
langevad mõõga läbi ja nad viiakse vangi kõigi rahvaste sekka.
Jeruusalemm jääb rahvaste tallata, kuni rahvaste aeg saab täis.
25 Päikeses, kuus ja tähtedes nähakse ennustuse märke. Maa

peal aga on rahvad ahastuses ja hädas mere möirgamise ja
veevoogude pärast. **26** Inimesed nõrkevad õudusest maa peale
tulevate õnnetuste kartuses, sest taeva vägesid kõigutatakse. **27**
Ja sellel ajal nad näevad Inimese Poega tulemas pilvedes väe
ja suure kirkusega. **28** Aga kui see kõik hakkab sündima, siis
sirutage ennast ja tõstke oma pead, sest teie lunastus läheneb!“
29 Ta rääkis neile tähendamissõna: „Vaadake viigipuud ja kõiki
puid! **30** Kui pungad pakatavad, siis te võite ise näha, et suvi on
lähedal. **31** Nõnda ka teie, kui te näete kõike seda sündimas, siis
teadke, et Jumala riik on lähedal. **32** Tõesti, ma ütlen teile, see
sugupõlv ei kao, kuni kõik see on sündinud. **33** Taevas ja maa
kaovad, kuid minu sõnad ei kao iial. **34** Hoidke end, et teie süda
ei oleks koormatud liigsöömise, joomingute ega elumuredega, et
see päev ei püüaks teid ootamatult lõksu. **35** Sest see langeb
kõikide peale, kes maa peal elavad! **36** Valvake ja palvetage
kogu aeg, et teid arvataks väärt põgenema kõige selle eest, mis
tuleb, ja seisma Inimese Poja ees!“ **37** Jeesus õpetas iga päev
templis, õhtuti läks ta välja ning ööbis mäel, mida kutsutakse
Õlimäeks, **38** ja kõik inimesed tulid varahommikul teda templisse
kuulama.

22 Saabumas oli hapnemata leibade püha, mida kutsutakse
paasapühaks, **2** ning ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid viisi,
kuidas Jeesusest lahti saada, sest nad kartsid rahvast. **3**
Siis sisenes saatan Juudasesse, keda kutsuti Iskariotiks, kes
oli üks kaheteistkümnest. **4** Ja Juudas läks ülempreestrite ja
templivalvurite juurde ning arutas nendega, kuidas ta saaks
Jeesuse ära anda nende kätte. **5** Neil oli selle üle hea meel
ja nad leppisid kokku, et nad annavad talle raha. **6** Juudas
nõustus ning hakkas otsima Jeesuse äraandmiseks võimalust,

mil rahvast ei ole lähedal. **7** Saabus hapnemata leibade püha, mil
tuli ohverdada paasatall. **8** Jeesus läkitas Peetruse ja Johannese
ning ütles: „Minge ja tehke ettevalmistusi, et saaksime süüa
paasa õhtusööki!“ **9** „Kus sa tahad, et me selle valmistaksime?“
küsisid nad. **10** Ta vastas: „Kui te lähete linna sisse, tuleb teile
vastu mees, kes kannab veekannu. Minge tema järel majja **11** ja
öelge peremehele: „Õpetaja küsib: Kus on külalistetuba, kus ma
võiksin süüa paasat oma jüngritega?“ **12** Ta näitab teile suurt
ülemist tuba kõige vajalikuga. Valmistage seal kõik ette!“ **13**
Nad läksid ja leidsid asjad täpselt nii, nagu Jeesus neile oli
öelnud. Ja nad valmistasid paasasöögi. **14** Kui see tund saabus,
istusid Jeesus ja tema apostlid lauda. **15** Ta ütles neile: „Ma
olen väga igatsenud seda paasasööki süüa koos teiega enne
oma kannatusi. **16** Sest ma ütlen teile, ma ei söö seda enam,
kuni kõik on läinud täide Jumala riigis!“ **17** Siis võttis ta karika,
tänas ja ütles: „Võtke see ning jagage eneste vahel! **18** Sest
ma ütlen teile, mina ei joo enam viinapuu viljast, enne kui tuleb
Jumala riik.“ **19** Ja ta võttis leiva, tänas ja murdis ning andis
selle neile ja ütles: „See on minu ihu, mis teie eest antakse;
seda tehke minu mälestuseks!“ **20** Selsamal kombel võttis ta
pärast sööki karika ja ütles: „See karikas on uus leping minu
veres, mis teie eest valatakse. **21** Aga selle käsi, kes mu ära
annab, on minuga lauas. **22** Inimese poeg läheb küll ära, nii
nagu see on määratud, aga häda sellele, kes ta ära annab!“
23 Nad hakkasid üksteiselt küsima, kes see küll peaks nende
seast olema, kes seda teeb. **24** Samuti tõusis nende seas
vaidlus selle üle, kes neist on suurim. **25** Jeesus ütles neile:
„Rahvaste kuningad peremehetsevad nende üle ja nende kallal
võimutsejaid kutsutakse heategijaiks. **26** Aga teie ei tohi sellised

olla! Vaid suurim teie hulgas olgu nagu noorim, ja juht nagu see,
kes teenib. **27** Sest kumb on suurem, kas see, kes istub lauas,
või see, kes teenib? Eks see, kes istub lauas? Ent mina olen
teie hulgas nii nagu see, kes teenib. **28** Teie olete need, kes on
minu kõrval olnud minu katsumustes. **29** Ja mina annan teile
Kuningriigi, nõnda nagu minu Isa mulle on andnud, **30** et te
sööksite ja jooksite minu lauas minu riigis ja istuksite aujärgedel
ja mõistaksite kohut Iisraeli kaheteistkümne suguharu üle! **31**
Siimon, Siimon, saatan on nõudnud luba sõeluda teid kõiki
nagu nisu! **32** Aga mina olen sinu eest palunud, Siimon, et su
usk ära ei lõpeks, ja kui sa pärast pöördud, siis kinnita oma
vendi!“ **33** Aga ta vastas: „Issand, ma olen valmis sinuga minema
vanglasse ja surma!“ **34** Jeesus vastas: „Ma ütlen sulle, Peetrus,
enne kui kukk täna kireb, oled sa kolm korda salanud, et mind
tunned!“ **35** Siis Jeesus küsis nende käest: „Kui ma läkitasin teid
kukruta, kotita ja sandaalideta, kas teil oli millestki puudus?“
„Mitte millestki,“ vastasid nad. **36** Siis ta ütles neile: „Aga nüüd,
kellel on kukkur, võtku see kaasa, samuti kott, ja kellel ei ole, see
müügu ära oma kuub ja ostku mõõk! **37** Sest ma ütlen teile, et
minus peab minema täide, mis on kirjutatud: „Ta on ülekohtuste
sekka arvatud.“ Jah, mis minu kohta on kirjutatud, on täitumas.“
38 Jüngrid ütlesid: „Issand, siin on kaks mõõka!“ „Sellest piisab!“
vastas ta. **39** Välja minnes läks Jeesus nagu tavaliselt Õlimäele
ja jüngrid järgnesid talle. **40** Kui ta jõudis kohale, ütles ta neile:
„Palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“ **41** Ta läks neist eemale
kiviviske kaugusele, pani põlved maha ja palvetas: **42** „Isa,
kui sa tahad, võta see karikas minult ära; ometi täitugu mitte
minu, vaid sinu tahtmine!“ **43** Siis ilmus ingel taevast ja kinnitas
teda. **44** Ja ahastuses olles palvetas ta veelgi pingsamalt, ja ta

higi muutus nagu maha tilkuvateks verepiiskadeks. **45** Kui ta
palvetamast tõusis ja jüngrite juurde tagasi läks, leidis ta nad
magamas kurbusest kurnatuna. **46** „Miks te magate?“ küsis ta
neilt. „Tõuske üles ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“ **47**
Kui Jeesus alles rääkis, tuli üles rahvajõuk, ja see mees, keda
kutsuti Juudaseks, üks neist kaheteistkümnest, juhtis neid. Ta
astus Jeesuse juurde ja suudles teda. **48** Aga Jeesus küsis
temalt: „Juudas, kas sa annad Inimese Poja suudlusega ära?“ **49**
Kui Jeesuse jüngrid nägid, mis on tulemas, küsisid nad: „Issand,
kas me peaksime neid mõõkadega lööma?“ **50** Ja üks neist lõigi
ülempreestri sulast, raiudes ära tema parema kõrva. **51** Jeesus
vastas: „Aitab sellest!“ Ta puudutas mehe kõrva ja tegi selle
terveks. **52** Siis Jeesus ütles ülempreestritele, templivalvuritele
ja rahvavanematele, kes olid talle järele tulnud: „Kas ma juhin
mässu, et te olete tulnud mõõkade ja keppidega? **53** Ma olin iga
päev teiega templis ja te ei pannud käsi mu külge. Kuid see on
teie tund, kus valitseb pimedus.“ **54** Nad võtsid Jeesuse kinni,
viisid ta ära ja tõid ülempreestri majja. Peetrus järgnes eemalt.
55 Aga kui mõned inimesed sisehoovis tule süütasid ja maha
istusid, istus ka Peetrus nende sekka. **56** Üks teenijatüdruk
nägi teda tulevalgel istumas. Ta vaatas teda tähelepanelikult ja
ütles: „See mees oli koos Jeesusega.“ **57** Aga Peetrus salgas:
„Naine, ma ei tunne teda.“ **58** Pisut hiljem nägi keegi teine
teda ja ütles: „Ka sina oled üks neist.“ „Mees, mina ei ole,“
vastas Peetrus. **59** Umbes tund aega hiljem kinnitas keegi teine:
„Kindlasti oli see mees temaga, ta on ju galilealane.“ **60** Peetrus
vastas: „Mees, ma ei tea, millest sa räägid.“ Ja otsekohe, kui
ta alles rääkis, kires kukk. **61** Ning Issand pöördus ja vaatas
Peetrusele otsa. Siis tuli Peetrusele meelde sõna, mis Issand oli

talle öelnud: „Enne kui täna kukk kireb, salgad sina mu kolm
korda ära.“ **62** Ja ta läks välja ja nuttis kibedasti. **63** Aga mehed,
kes Jeesust valvasid, pilkasid ja peksid teda. **64** Nad katsid
kinni ta silmad ja nõudsid: „Prohveteeri! Kes sind praegu lõi?“
65 Ja palju muid solvavaid sõnu ütlesid nad talle. **66** Koidikul
kogunesid rahvavanemad, ülempreestrid ja kirjatundjad ning
Jeesus viidi nende ette. **67** „Kui sina oled Messias,“ nõudsid nad,
„siis ütle seda meile!“ Jeesus aga vastas: „Kui ma teile ütleksin,
siis te ei usuks mind, **68** ja kui ma teie käest küsiksin, siis te
ei vastaks. **69** Aga siitpeale istub Inimese Poeg Kõigeväelise
Jumala paremal käel.“ **70** Aga nad kõik küsisid: „Kas siis sina
oled Jumala Poeg?“ Ta vastas: „Need on teie sõnad, et mina
olen.“ **71** Nemad aga ütlesid: „Mis tunnistust meil veel on vaja?
Me oleme seda tema enese suust kuulnud!“

23 Ja terve nõukogu tõusis püsti ning viis Jeesuse Pilaatuse
juurde. **2** Nad hakkasid teda süüdistama: „Me oleme leidnud,
et see mees õõnestab meie rahvast. Ta on keisrile maksude
maksmise vastu ja väidab, et tema on Messias, kuningas.“
3 Pilaatus küsis Jeesuselt: „Kas sina oled juutide kuningas?“
„Need on sinu sõnad,“ vastas Jeesus. **4** Siis Pilaatus teatas
ülempreestritele ja rahvale: „Ma ei näe põhjust selle mehe
süüdimõistmiseks.“ **5** Nemad aga pressisid peale: „Ta keerab
oma õpetusega rahva üles kogu Juudamaal. Ta alustas Galileas
ja on tulnud kogu tee siia.“ **6** Seda kuuldes küsis Pilaatus, kas
see mees on galilealane. **7** Kui ta sai teada, et Jeesus on
Heroodese valitsuse all, saatis ta tema Heroodese juurde, kes
ka viibis neil päevil Jeruusalemmas. **8** Heroodesel oli Jeesust
nähes hea meel, sest ta oli juba tükk aega tahtnud teda näha.
Ta oli temast palju kuulnud ja lootis näha teda imet tegemas. **9**

Ta pinnis teda paljude küsimustega, aga Jeesus ei vastanud. **10**
Ent ülempreestrid ja kirjatundjad seisid sealsamas teda ägedalt
süüdistades. **11** Siis pilkasid teda ka Heroodes ja tema sõdurid.
Nad riietasid ta uhkesse rüüsse ja saatsid tagasi Pilaatuse
juurde. **12** Sel päeval said Pilaatus ja Heroodes sõpradeks, sest
enne seda olid nad olnud vaenlased. **13** Pilaatus kutsus kokku
ülempreestrid, valitsejad ja rahva **14** ning ütles neile: „Te olete
toonud minu juurde selle mehe ja väidate, et ta õhutab rahvast
mässama. Ma olen teda küsitlenud teie ees ega ole tema vastu
leidnud ühtki süüd, mida teie tema peale kaebate. **15** Niisamuti
pole ka Heroodes, sest ta saatis tema tagasi meie juurde. Nagu
näete, ta pole teinud midagi, mis vääriks surma. **16** Ma karistan
teda ja lasen tal minna.“ **17** Sest ta pidi ühe neist pühade
puhul vabaks laskma. **18** Aga kogu rahvas karjus ühel häälel:
„Võta see mees! Vabasta meile Barabas!“ **19** Barabas oli vangi
pandud linnas sündinud mässu ja tapmise pärast. **20** Pilaatus
pöördus uuesti nende poole, tahtes vabastada Jeesust. **21** Aga
need karjusid: „Löö ta risti! Löö ta risti!“ **22** Tema rääkis neile
kolmandat korda: „Miks? Mis kuriteo on see mees siis teinud?
Ma ei ole tema surmamõistmiseks põhjust leidnud. Sellepärast
ma karistan teda ja lasen ta vabaks.“ **23** Nemad aga nõudsid
valjult karjudes tema ristilöömist, ja nende kisa jäi peale. **24** Siis
Pilaatus otsustas teha nende tahtmist. **25** Ta vabastas mehe,
kes mässamise ja tapmise pärast oli vangi heidetud, nagu nad
palusid, aga Jeesuse andis ta nende meelevalla alla. **26** Kuid
teda ära viies said nad kätte Siimoni Küreenest, kes just tuli
maalt linna, ja nad panid risti tema selga, et ta kannaks seda
Jeesuse järel. **27** Suur hulk rahvast käis nende järel tema pärast
leinates ja nuttes. **28** Jeesus aga ütles nende poole pöördudes:

„Jeruusalemma tütred, ärge nutke minu pärast, nutke iseendi ja
oma laste pärast! **29** Sest tuleb aeg, kui te ütlete: „Õnnistatud on
viljatud naised, kelle ihu pole kunagi last ilmale kandnud ja rinnad
imetanud!“ **30** Siis nad ütlevad mägedele: „Langege meie peale!“
ja küngastele: „Katke meid!“ **31** Sest kui seda tehakse toore
puuga, mis saab veel siis kuivaga?“ **32** Kaks teist kurjategijat
viidi hukkamisele koos temaga. **33** Kui nad jõudsid kohani,
mida kutsutakse Pealuuks, siis nad lõid Jeesuse seal risti koos
kurjategijatega, üks temast paremal ja teine vasakul pool. **34**
Jeesus ütles: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad
teevad!“ Ja nad jagasid liisku heites omavahel ära tema riided.
35 Inimesed vaatasid sealsamas pealt ja isegi valitsejad irvitasid
Jeesuse üle. Nad ütlesid: „Teisi on ta päästnud, las ta nüüd
päästab iseennast, kui ta on tõesti äravalitu, Jumala Messias!“
36 Ka sõdurid pilkasid teda. Nad astusid ta juurde, pakkusid talle
veiniäädikat **37** ja ütlesid: „Kui sina oled juutide kuningas, siis
päästa iseennast!“ **38** Ja tema kohal oli sildile kirjutatud: See on
juutide kuningas. **39** Üks ristil rippuvatest kurjategijatest teotas
Jeesust: „Kas sa ei ole siis Messias? Päästa iseennast ja meid!“
40 Aga teine sõitles teda. „Kas sinagi ei karda Jumalat?“ küsis ta,
„Kuna sa ise oled sellesama karistuse all! **41** Meid karistatakse
õiglaselt, sest me saame, mis me välja teenisime. Kuid see
mees pole midagi valesti teinud.“ **42** Siis ta ütles: „Jeesus, hoia
mind meeles, kui sa tuled oma Kuningriiki!“ **43** Jeesus vastas
talle: „Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga
paradiisis.“ **44** Saabunud oli kuues tund, kui pimedus langes
üle kogu maa kuni üheksanda tunnini, **45** sest päike pimenes.
Ja templi eesriie rebenes kaheks. **46** Jeesus kisendas valju
häälega: „Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu!“ Ja kui ta seda

oli öelnud, heitis ta hinge. **47** Kui sadakonna ülem juhtunut nägi,
andis ta Jumalale au ja ütles: „See inimene oli tõesti õige!“ **48**
Ja need inimesed, kes olid kokku tulnud seda vaatama, lõid
sündivat nähes endale vastu rindu ja läksid minema. **49** Aga
kõik, kes Jeesust tundsid, ja naised, kes olid teda Galileast peale
saatnud, seisid eemal ja nägid seda. **50** Seal oli üks nõukogu
liige, kelle nimi oli Joosep, hea ja õiglane mees, **51** kes ei olnud
nõus nende otsuse ja tegevusega. Ta oli pärit Juuda linnast
Arimaatiast ja ta ootas Jumala riiki. **52** Ta läks Pilaatuse juurde
ja küsis enesele Jeesuse surnukeha. **53** Ja ta võttis selle alla,
mähkis linast kangasse ja asetas kaljusse raiutud hauda, kuhu
polnud veel kedagi maetud. **54** Ja see oli valmistumispäev, ning
hingamispäev oli algamas. **55** Naised, kes olid Jeesusega koos
tulnud Galileast, läksid Joosepi järel ning nägid hauakambrit ja
seda, kuidas tema ihu sinna pandi. **56** Siis nad läksid koju ja
panid valmis lõhnarohte ja salvi. Ja hingamispäeval puhkasid
nad käsu järgi.

24 Nädala esimese päeva varahommikul võtsid naised kaasa
lõhnarohud, mis nad olid valmis pannud, ja läksid hauale. **2** Nad
leidsid kivi haua eest ära lükatuna, **3** aga kui nad hauda sisse
läksid, ei leidnud nad sealt Issanda Jeesuse ihu. **4** Ja kui nad
selle üle pead murdsid, seisid järsku nende kõrval kaks meest
välguna helkivates riietes. **5** Aga kui naised hirmunult näoga
vastu maad kummardasid, ütlesid mehed neile: „Miks te otsite
elavat surnute juurest?“ **6** Teda ei ole siin! Ta on üles tõusnud!
Tuletage meelde, mida ta teile ütles veel Galileas olles: **7**
„Inimese Poeg tuleb anda patuste kätte ja risti lüüa ja kolmandal
päeval ta tõuseb jälle üles.“ **8** Siis neile meenusid Jeesuse
sõnad. **9** Kui nad pöördusid haua juurest tagasi, kuulutasid nad

kõike seda neile üheteistkümnele ja kõigile teistele. **10** Need olid
Maarja Magdaleena ja Johanna ja Maarja, Jaakobuse ema, ja
teised naised koos nendega, kes rääkisid sellest apostlitele. **11**
Aga nad ei uskunud nende juttu, see tundus neile kui mõttetus.
12 Peetrus aga tõusis püsti ja jooksis haua juurde. Ja kummargil
sisse vaadates nägi ta surilinu ning ta läks ära pead murdes
selle üle, mis oli sündinud. **13** Selsamal päeval läksid kaks
nendest külla nimega Emmaus, see on Jeruusalemmast umbes
üheteistkümne kilomeetri kaugusel. **14** Nad vestlesid omavahel
kõigest, mis oli juhtunud. **15** Ja kui nad vestlesid ning neid asju
arutasid, tuli nende juurde Jeesus ise ja kõndis nendega kaasa,
16 aga nad ei tundnud teda ära. **17** Jeesus küsis nende käest:
„Mida te siin omavahel kõndides arutate?“ Nad seisid vaikselt
ja vaatasid kurvalt maha. **18** Üks neist, Kleopas, küsis tema
käest: „Sa oled vist ainus külaline Jeruusalemmas, kes veel ei
tea, mis neil päevil seal on juhtunud?“ **19** „Mis siis?“ küsis ta.
„See, mis juhtus Naatsareti Jeesusega,“ vastasid nemad. „Ta oli
prohvet, vägev sõnalt ja tegudelt Jumala ja kõigi inimeste ees. **20**
Ülempreestrid ja meie valitsejad andsid ta ära surmamõistmiseks
ja lõid ta risti, **21** aga meie lootsime, et tema ongi see, kes
Iisraeli lunastab. Ja veel enam, täna on kolmas päev, kui see
kõik juhtus. **22** Lisaks panid mõned naised meid hämmastuma.
Nad käisid täna hommikul haua juures, **23** kuid ei leidnud tema
ihu. Naised tulid ja rääkisid meile, et olid näinud nägemust
inglitest, kes ütlesid, et Jeesus on elus. **24** Siis mõned meie
kaaslastest läksid haua juurde ja leidsid selle täpselt, nagu
naised olid öelnud; teda ennast nad aga ei näinud.“ **25** Ja
tema ütles neile: „Kui taipamatud te olete ja kui aeglased oma
südames uskuma kõike, mida prohvetid on rääkinud! **26** Kas

Messias ei pidanud seda kõike kannatama ja oma kirkusesse
astuma?“ **27** Ning alustades Moosesest ja kõikidest prohvetitest,
seletas Jeesus neile, mida Pühakiri tema kohta ütles. **28** Ja
kui nad lähenesid külale, kuhu nad olid minemas, tegi Jeesus,
nagu ta läheks edasi. **29** Aga nad käisid talle peale: „Jää meie
juurde, sest peagi on õhtu. Päev on kohe lõppemas!“ Ja tema
läks sisse ja jäi nendega. **30** Kui ta nendega lauas istus, võttis ta
leiva, õnnistas ja murdis ning andis neile. **31** Siis avati nende
silmad ja nad tundsid ta ära! Ja ta kadus nende silmist. **32** Nad
küsisid üksteiselt: „Eks meie südamed põlenud meie sees, kui
ta tee peal meiega rääkis ja meile Pühakirja avas?“ **33** Nad
tõusid ja läksid tagasi Jeruusalemma. Seal nad leidsid üksteist
jüngrit ja teised koos nendega, **34** kes ütlesid: „See on tõsi!
Issand on tõesti üles tõusnud ja Siimonile ilmunud!“ **35** Siis need
kaks rääkisid, mis oli tee peal sündinud ja kuidas nad Jeesuse
leiva murdmisest ära tundsid. **36** Kui nad sellest alles rääkisid,
seisis Jeesus ise nende keskel ja ütles: „Rahu olgu teiega!“ **37**
Nad olid jahmunud ja hirmul, arvates, et nad näevad vaimu.
38 Ta ütles neile: „Miks te olete ärevuses ja miks on kahtlus
tõusnud teie meeltesse? **39** Vaadake mu käsi ja mu jalgu. See
olen mina! Puudutage mind ja vaadake, sest vaimul ei ole liha
ja luid, aga te näete, et minul on!“ **40** Ja seda öeldes näitas
Jeesus neile oma käsi ja jalgu. **41** Aga kui nad rõõmu pärast
ikka veel ei uskunud ja imestasid, küsis ta nende käest: „Kas teil
on siin midagi süüa?“ **42** Nad andsid talle tüki küpsetatud kala ja
meekärge, **43** ja Jeesus võttis ja sõi nende ees. **44** Ta ütles neile:
„Need on mu sõnad, mis ma teile ütlesin, kui ma olin veel teiega:
kõik peab täide minema, mis Moosese Seaduses, prohvetites
ja lauludes on minu kohta kirjutatud.“ **45** Siis ta avas nende

mõistuse, et nad saaksid Pühakirjast aru. **46** Ja ütles neile:
„Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal
päeval üles tõusma surnuist, **47** ja tema nimel peab kuulutatama
meeleparandust pattude andeksandmiseks kõigi rahvaste seas,
alates Jeruusalemmast. **48** Teie olete nende asjade tunnistajad.
49 Mina läkitan teie peale oma Isa tõotuse! Teie aga jääge
sellesse linna seni, kuni teid on riietatud taevase väega!“ **50**
Jeesus viis nad välja Betaania lähedale, tõstis oma käed ja
õnnistas neid. **51** Ja neid õnnistades lahkus Jeesus nende
juurest ja võeti üles taevasse. **52** Nemad aga kummardasid teda
ja pöördusid suure rõõmuga tagasi Jeruusalemma. **53** Ja viibisid
püsivalt templis Jumalat kiites.

Johannese

1 Alguses oli Sõna. Sõna oli Jumala juures ja Sõna oli Jumal. **2**
Tema oli alguses koos Jumalaga. **3** Tema läbi on tekkinud kõik,
ilma temata ei ole tekkinud midagi. **4** Mis on tekkinud temas,
oli elu, ja elu oli kogu inimkonna valgus. **5** See valgus paistab
pimeduses, aga pimedus ei suuda seda vastu võtta. **6** Oli Jumala
läkitatud mees, kelle nimi oli Johannes. **7** Ta tuli tunnistajana
tunnistama valgusest, selleks, et kõik võiksid tema läbi uskuda.
8 Tema ise ei olnud valgus, tema tuli vaid tunnistama valgusest.
9 Tõeline valgus, mis valgustab iga inimest, oli tulemas maailma.
10 Ta tuli maailma, ja kuigi maailm oli tema läbi loodud, ei
tundnud maailm teda ära. **11** Ta tuli sellesse, mis oli tema oma,
kuid tema enda omad ei võtnud teda vastu. **12** Aga kõigile, kes
tema vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks,
neile, kes usuvad tema nimesse, **13** kes ei ole sündinud verest,
ei liha otsusest ega mehe tahtest, vaid Jumalast. **14** Sõna sai
lihaks ja elas meie keskel. Me oleme näinud tema au – ühe ja
ainsa Poja au, kes tuli Isa juurest täis armu ja tõde. **15** Johannes
tunnistas temast ja kuulutas avalikult: „Tema kohta ma ütlesin:
„See, kes tuleb minu järel, on minust ülem, sest tema oli enne
mind.““ **16** Tema täiusest oleme me kõik saanud armu armu
peale. **17** Sest Jumal andis Seaduse Moosese kaudu, arm ja
tõde on aga ilmunud Jeesuse Kristuse kaudu. **18** Keegi pole iial
näinud Jumalat, kui ainult Poeg, kes ise on Jumal. Tema on Isa
läheduses ja on meile teda ilmutanud. **19** See oli Johannese
tunnistus, kui juutide juhid Jeruusalemmast saatsid preestreid ja
leviite, et nad uuriksid temalt, kes ta on. **20** Johannes vastas
neile salgamata, tunnistades avalikult: „Mina ei ole Messias.“ **21**
Nemad aga küsisid: „Kes sa siis oled? Oled sa Eelija?“ Ja ta

vastas: „Mina ei ole.“ „Oled sa prohvet?“ Ta vastas: „Ei.“ **22** Siis
nad küsisid temalt: „Kes sa oled? Me peame viima vastuse neile,
kes meid läkitasid. Mida sa ütled enda kohta?“ **23** Johannes
kostis prohvet Jesaja sõnadega: „Mina olen hääl, kes hüüab
kõrbes: „Tehke tasaseks Issanda tee!““ **24** Läkitatute seas oli ka
varisere **25** ja need küsisid temalt: „Miks sa siis ristid, kui sa
ei ole ei Messias ega Eelija ega prohvet?“ **26** „Mina ristin teid
veega,“ vastas Johannes, „kuid teie keskel seisab see, keda
te ei tunne, **27** tema, kes tuleb pärast mind. Mina ei ole väärt
tema sandaalegi lahti siduma.“ **28** See kõik juhtus teisel pool
Jordanit Betaanias, kus Johannes oli ristimas. **29** Järgmisel
päeval nägi Johannes Jeesust enda poole tulemas ja ütles:
„Ennäe, Jumala Tall, kes võtab ära maailma patu! **30** Tema
on see, kelle kohta ma ütlesin: „Pärast mind tuleb mees, kes
on üle minu, sest tema oli enne mind.“ **31** Minagi ei tundnud
teda, aga just selleks olen ma tulnud veega ristima, et ta saaks
Iisraelile nähtavaks.“ **32** Johannes tunnistas: „Ma nägin Jumala
Vaimu otsekui tuvi taevast alla laskumas ja tema peale jäämas.
33 Ma ei oleks teadnud, kes ta on, aga see, kes läkitas mind
veega ristima, ütles mulle: „Kelle peale sa näed Vaimu laskumas
ja jäämas, see ristib Püha Vaimuga!“ **34** Ma olen näinud ja
kuulutan avalikult, et tema on Jumala Poeg.“ **35** Järgmisel päeval
seisis Johannes seal jälle koos kahe oma jüngriga **36** ning,
nähes Jeesust möödumas, ütles ta: „Ennäe, see on Jumala
Tall!“ **37** Kui need kaks jüngrit seda kuulsid, järgnesid nad
Jeesusele. **38** Jeesus aga pöördus ümber ja, nähes neid enda
järel tulemas, küsis: „Mida te tahate?“ Nad ütlesid: „Rabi (mis
tähendab Õpetajat), kus sa peatud?“ **39** „Tulge ja vaadake!“
vastas Jeesus. Oli umbes kümnes tund. Nad läksid, nägid, kus

ta peatus, ja jäid selleks päevaks temaga. **40** Andreas, Siimon
Peetruse vend, oli üks neist kahest, kes oli Johannest kuulnud ja
Jeesusele järgnenud. **41** Ta otsis nüüd kõigepealt üles oma
venna Siimoni ja teatas talle: „Me oleme leidnud Messia!“ (See
tähendab Kristuse.) **42** Ta tõi venna Jeesuse juurde. Jeesus
vaatas talle otsa ja ütles: „Sina oled Siimon, Johannese poeg.
Sinu nimeks saab Keefas.“ **43** Järgmisel päeval otsustas Jeesus
minna Galileasse. Ta leidis Filippuse ja ütles talle: „Järgne mulle!“
44 Filippus oli pärit Betsaidast, samast linnast, kust Andreas ja
Peetrus. **45** Filippus otsis üles Naatanaeli ja ütles talle: „Me
oleme leidnud tema, kellest kirjutatakse Moosese Seaduses ja
prohvetite raamatutes: Jeesuse, Joosepi poja Naatsaretist!“ **46**
„Kas Naatsaretist võib tulla midagi head?“ küsis Naatanael. „Tule
ja vaata!“ vastas Filippus. **47** Nähes Naatanaeli lähenemas, ütles
Jeesus: „See on tõeline iisraellane, kelles ei ole pettust!“ **48**
„Kust sa mind tunned?“ imestas Naatanael. „Ma nägin sind, kui
sa olid viigipuu all, enne kui Filippus sind kutsus,“ ütles Jeesus.
49 „Rabi,“ vastas Naatanael talle, „sina oled Jumala Poeg, sina
oled Iisraeli kuningas!“ **50** „Sa usud, kuna ma ütlesin, et ma
nägin sind viigipuu all?“ ütles Jeesus. „Sa saad näha suuremaid
asju kui see. **51** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te näete taevast
avatuna ning Jumala ingleid tõusmas ja laskumas Inimese Poja
juurde.“

2 Kolmandal päeval peeti pulmi Kaanas Galileamaal. Ka
Jeesuse ema oli seal **2** ning Jeesus oma jüngritega oli samuti
pulmapeole kutsutud. **3** Kui vein otsa sai, ütles ema Jeesusele:
„Neil on vein otsas!“ **4** Kuid Jeesus vastas talle: „Naine, mis see
minusse puutub? Minu aeg ei ole veel tulnud!“ **5** Ta ema aga
käskis teenijaid: „Mida iganes ta teile ütleb, seda tehke!“ **6** Seal

oli kuus kivist veeanumat juudi puhastustalituste tarvis, igaüks
neist mahutas kaheksakümmend kuni sada kakskümmend liitrit.
7 „Täitke need anumad veega!“ käskis Jeesus, ja nad täitsid
need ääreni. **8** Siis ta ütles neile: „Ammutage nüüd sellest
ja viige pulmavanemale!“ Nad tegid seda, **9** ja pulmavanem
maitses vett, mis oli veiniks muutunud. Ta ei teadnud, kust see
toodud oli, kuid teenijad, kes olid vee valanud, teadsid. Ta kutsus
peigmehe kõrvale **10** ja ütles talle: „Iga peoperemees pakub
esmalt parimat veini ja kui on joodud küllalt, siis kehvemat. Sina
aga oled hoidnud parimat siiani!“ **11** Selle tunnustähega Kaanas
Galileamaal ilmutas Jeesus esmakordselt oma jumalikku au,
ning ta jüngrid uskusid temasse. **12** Seejärel peatus ta oma
ema, vendade ja jüngritega mõne päeva Kapernaumas. **13**
Juutide paasapühad olid tulemas ja Jeesus läks Jeruusalemma.
14 Nähes templiõues veiste, lammaste ja tuvide müüjaid ning
rahavahetajaid laudade taga, **15** tegi ta nööridest piitsa ja kihutas
templist välja kõik, nii veised kui ka lambad. Ta puistas laiali
rahavahetajate mündid ja keeras kummuli nende lauad. **16** Ja
ta käskis tuvimüüjaid: „Viige need siit minema! Ärge tehke mu
Isa koda laadaplatsiks!“ **17** Tema jüngritele meenus siis, et on
kirjutatud: „Kiivus su koja pärast neelab mu ära!“ **18** Seepeale
nõudsid juudid Jeesuse käest: „Kas sul on näidata meile mingit
tunnustähte, mis kinnitaks, et sul on meelevald teha sääraseid
asju?“ **19** Jeesus vastas neile: „Lõhkuge see tempel, ja ma
taastan selle kolme päevaga!“ **20** Nemad vastasid: „Seda templit
on ehitatud nelikümmend kuus aastat, ja sina taastad selle kolme
päevaga?“ **21** Kuid tempel, millest Jeesus rääkis, oli tema ihu.
22 Pärast tema ülestõusmist surmast meenus jüngritele, et ta
seda oli öelnud, ning nad uskusid Pühakirja ja Jeesuse sõnu. **23**

Kui Jeesus paasapühade ajal Jeruusalemmas tunnustähti andis,
hakkasid paljud temasse uskuma. **24** Tema aga ei usaldanud
ennast nende kätte, sest ta tundis inimesi. **25** Tal polnud vaja
tunnistust inimeste kohta, sest ta teadis, mis on iga inimese
sees.

3 Seal oli variser, mees nimega Nikodeemos, kes oli üks juutide
ülemaid. **2** Ta läks öösel Jeesuse juurde ja ütles: „Rabi, me
teame, et sina oled Õpetaja, kes on Jumala juurest tulnud. Ükski
inimene ei suuda anda selliseid tunnustähti, kui Jumal pole
temaga.“ **3** Jeesus vastas: „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kui
inimene ei sünni uuesti, ei või ta näha Jumala riiki.“ **4** „Kuidas
saab inimene sündida, kui ta on juba täiskasvanud?“ imestas
Nikodeemos. „Ta ei saa ju minna tagasi emaüsasse ja teist
korda sündida?“ **5** „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle,“ vastas Jeesus,
„kui inimene ei sünni veest ja Vaimust, ei pääse ta Jumala riiki!
6 Inimesest sündinu on inimene, Vaimust sündinu on vaim. **7**
Ära imesta, et ma ütlesin sulle: „Te peate uuesti sündima!“ **8**
Tuul puhub, kuhu ta tahab. Sa kuuled ta häält, aga ei tea, kust
ta tuleb ja kuhu läheb. Samuti on igaühega, kes on sündinud
Vaimust.“ **9** „Kuidas on see võimalik?“ küsis Nikodeemos. **10**
„Sina oled õpetaja Iisraelis, aga ei mõista seda?“ vastas Jeesus.
11 „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, me räägime sellest, mida me
teame, ja tunnistame avalikult, mida oleme näinud, ja siiski te
ei usu meie tunnistust. **12** Kui te ei usu, mida ma olen teile
rääkinud maapealsetest asjadest, kuidas te usute siis, kui ma
räägin teile taevastest asjadest? **13** Ei ole ju keegi teine olnud
ülal taevas kui vaid see, kes on tulnud taevast alla – Inimese
Poeg. **14** Nii nagu Mooses tõstis kõrbes üles pronksmao, nõnda
peab ka Inimese Poeg kõrgele tõstetama, **15** et igaühel, kes

temasse usub, oleks igavene elu. **(aiōnios g166)** **16** Sest nõnda on
Jumal maailma armastanud, et ta andis oma ainusündinud Poja,
et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene
elu. **(aiōnios g166)** **17** Jumal ei saatnud ju Poega maailma üle
kohut mõistma, vaid et maailm võiks tema läbi pääseda. **18** Kes
iganes usub Pojasse, seda ei mõisteta süüdi, aga kes ei usu, on
juba süüdi mõistetud, sest ta ei ole uskunud Jumala ainsasse
Pojasse. **19** Nende süü seisneb selles: valgus tuli maailma, aga
inimesed armastasid pimedust rohkem kui valgust, sest nende
teod olid kurjad. **20** Kõik, kes teevad kurja, vihkavad valgust
ega tule valguse kätte hirmust, et nende tegusid ei paljastataks.
21 Aga need, kes elavad tões, tulevad valguse kätte, nõnda
et oleks selgelt näha, mida nad on teinud, sest see on tehtud
Jumala silma all." **22** Pärast seda läks Jeesus oma jüngritega
Juudamaale. Ta viibis seal mõnda aega koos nendega ja ristis
inimesi. **23** Samal ajal ristis ka Johannes Ainonis Salimi lähedal,
kuna seal oli palju vett. Inimesed tulid ta juurde ja lasid end
ristida. **24** See oli veel enne Johannese vangistamist. **25** Kord
tõusis Johannese jüngritel ühe juudiga vaidlus puhastustalituse
üle. **26** Nad läksid Johannese juurde ja ütlesid talle: „Rabi, see
mees, kes oli koos sinuga Jordani taga ja kellest sa tunnistasid,
temagi ristib nüüd, ja kõik lähevad tema juurde." **27** Johannes
vastas: „Inimene ei saa võtta endale midagi, kui see ei ole talle
antud taevast. **28** Te võite ise kinnitada, et ma ütlesin: „Mina
ei ole Messias, mind on läkitatud tema ees." **29** Pruut kuulub
peigmehele. Peiupoiss ootab ja kuulab teda ning on rõõmus,
kui ta kuuleb peigmehe häält. See on minu rõõm ja nüüd on
see täielikuks saanud. **30** Tema peab kasvama, aga mina pean
kahanema. **31** Kes tuleb ülalt, on üle kõikide. Kes pärineb maa

pealt, on maine ja räägib maistest asjadest. Kes tuleb taevast, on
üle kõikide, **32** ta tunnistab sellest, mida ta on näinud ja kuulnud,
kuid tema tunnistust ei usuta. **33** Kes usub tema tunnistust,
kinnitab, et Jumalas on tõde. **34** Kelle Jumal on läkitanud, räägib
Jumala sõnu, sest Jumal annab talle Vaimu piiramatult. **35** Isa
armastab Poega ja on andnud kõik tema kätte. **36** Kes usub
Pojasse, sellel on igavene elu. Kes Pojale vastu hakkab, sellele
ei anta elu, vaid ta jääb Jumala viha alla." **(aiōnios g166)**

4 Jeesus sai teada, et variserideni on jõudnud kuuldus, nagu
oleks ta kogunud ja ristinud rohkem jüngreid kui Johannes.
2 Kuid tegelikult Jeesus ise ei ristinud, vaid tema jüngrid. **3**
Ta lahkus Juudamaalt ja suundus uuesti tagasi Galileasse. **4**
Selleks pidi ta minema läbi Samaaria. **5** Nii jõudis ta Samaaria
linnani nimega Sühhar, selle maavalduse lähedale, mille Jaakob
oli kinkinud oma pojale Joosepile. **6** Sealsamas asub ka Jaakobi
kaev, mille kõrvale Jeesus istuski teekäigust väsinuna. Oli kuues
tund. **7** Peagi tuli üks samaaria naine vett võtma. „Anna mulle
juua!" palus Jeesus teda. **8** Sest Jeesuse jüngrid olid läinud linna
toitu hankima. **9** „Kuidas sina, juut, palud vett minult, Samaaria
naiselt?" imestas naine. (Sest juutidel ei tohtinud samaarlastega
midagi tegemist olla.) **10** Jeesus vastas talle: „Kui sa ainult
teaksid, mida Jumalal on anda ja kes see on, kes küsib sinult
juua, siis sa oleksid teda palunud ja ta oleks sulle elavat vett
andnud." **11** „Isand, sul ei ole ju ämbrit, millega vett ammutada,"
ütles naine, „ja see kaev on sügav. Kust sa siis saad seda elavat
vett? **12** Või oled sa suurem kui meie isa Jaakob, kes andis meile
kaevu, jõi sellest ise ning jõid ka tema pojad ja kariloomad?"
13 „Igaüks, kes joob seda vett," vastas Jeesus talle, „tunneb
varsti jälle janu. **14** Aga kes joob vett, mida mina annan, ei tunne

enam iialgi janu. Minu antud vesi muutub tema sees veeallikaks,
millest voolab vett igaveseks eluks.“ **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15**
„Isand, anna mulle seda vett,“ ütles naine, „et ma ei peaks janu
tundma ega käima siit vett toomas!“ **16** „Mine kutsu oma mees ja
tule tagasi!“ käskis Jeesus. **17** „Mul pole meest,“ vastas naine.
„Sa ütlesid õigesti, et sul pole meest,“ ütles Jeesus. **18** „Sest
viis meest on sul olnud ja see, kes sul praegu on, ei ole sinu
mees. See on tõsi!“ **19** „Isand, ma näen, et sa oled prohvet,“
ütles naine. **20** „Meie esiisad ülistasid Jumalat sellel mäel, aga
teie, juudid, ütlete, et Jeruusalemm on koht, kus peab Jumalat
ülistama.“ **21** „Usu mind, naine,“ ütles Jeesus. „Tuleb aeg, mil te
ei kummarda Isa enam sellel mäel ega Jeruusalemmas. **22** Teie,
samaarlased, kummardate seda, keda te ei tunne. Meie teame,
keda me kummardame, sest pääste tuleb juutidelt. **23** Tuleb
aeg, ja see on juba tulnud, mil tõelised ülistajad teenivad Isa
vaimus ja tões. Just sääraseid ülistajaid otsib Isa. **24** Jumal on
Vaim ja kes teda ülistab, peab seda tegema vaimus ja tões.“
25 Naine ütles: „Ma tean, et tuleb Messias“ (keda kutsutakse
Kristuseks). „Kui tema tuleb, siis ta seletab meile kõik.“ **26**
„Mina, kes ma sinuga räägin, olengi see,“ ütles Jeesus talle. **27**
Just siis jõudsid jüngrid tagasi ja olid üllatunud, nähes Jeesust
naisterahvaga rääkimas. Siiski ei küsinud ükski neist: „Mis tal
vaja on?“ või „Miks sa temaga räägid?“ **28** Ent naine jättis oma
veekannu kaevu juurde, tõttas linna ja rääkis kõigile: **29** „Tulge
vaatama meest, kes ütles mulle kõik, mis ma iial olen teinud! Kas
ehk tema ongi Messias?“ **30** Seepeale tulid teisedki selle linna
elanikud Jeesuse juurde. **31** Samal ajal käisid jüngrid Jeesusele
peale, öeldes: „Rabi, söö midagi!“ **32** Tema aga ütles neile:
„Mul on toitu, millest teie midagi ei tea.“ **33** Siis arutasid jüngrid

isekeskis: „Kas keegi on talle süüa toonud?“ **34** Jeesus ütles
neile: „Minu toit on see, et ma täidan selle tahtmist, kes mind on
läkitanud, ja viin lõpule tema töö. **35** Kas teil ei ole ütlust „Veel
on neli kuud, ja alles siis tuleb lõikus“? Aga mina ütlen teile,
avage oma silmad ja vaadake põlde! Need on lõikuseks küpsed!
36 Juba praegu saab lõikaja palka ja kogub vilja igavesse ellu, et
külvaja ja lõikaja võiksid rõõmustada üheskoos. **(aiōnios g166)**
37 Ega ilmaasjata öelda, et üks külvab, aga teine lõikab. **38**
Mina saadan teid lõikama sealt, kus teie ei ole vaeva näinud.
Teised on näinud vaeva, teie lõikate nende töö vilja.“ **39** Aga
paljud samaarlased sellest linnast hakkasid uskuma Jeesusesse
temaga rääkinud naise tunnistuse pärast: „Ta ütles mulle kõik,
mis ma iial olen teinud!“ **40** Kui samaarlased nüüd Jeesuse
juurde tulid, käisid nad talle peale, et ta jääks nende linna. Ja
Jeesus jäigi sinna kaheks päevaks, **41** ning veel paljud hakkasid
uskuma, kui nad tema sõnu kuulsid. **42** Naisele, kes oli rääkinud
neile Jeesusest, ütlesid nad: „Nüüd me usume mitte enam
sinu jutu pärast, vaid me oleme teda ise kuulnud ja teame, et
tema on tõepoolest maailma Päästja.“ **43** Kahe päeva pärast
läks Jeesus edasi Galileasse. **44** Ta oli varem ise öelnud, et
ühtki prohvetit ei tunnustata tema kodumaal. **45** Kui ta nüüd
Galileasse tuli, tervitasid inimesed teda rõõmuga, sest nad olid
käinud paasapühade ajal Jeruusalemmas ja näinud kõike, mida
Jeesus oli teinud. **46** Jeesus läks uuesti Kaanasse Galileamaal,
kus ta oli muutnud vee veiniks. Samal ajal oli seal keegi kuninga
ametnik, kelle poeg oli Kapernaumas haige. **47** Kuuldes, et
Jeesus on tulnud Juudamaalt Galileasse, läks ta tema juurde ja
palus, et Jeesus tuleks Kapernauma ja teeks terveks tema poja,
kes oli suremas. **48** Jeesus ütles: „Ükski teist ei usu muidu, kui

ta ei näe tunnustähti ja imesid!“ **49** Ametnik aga palus: „Issand,
tule enne, kui mu laps sureb!“ **50** „Mine koju, su poeg jääb ellu,“
vastas Jeesus talle. Mees uskus tema sõna ja läks koju. **51** Juba
tee peal tulid sulased talle vastu ning teatasid, et ta poeg elab.
52 Siis ta uuris nende käest, millal poiss oli paranema hakanud.
„Eile seitsmendal tunnil kadus tal äkki palavik,“ vastasid nad. **53**
Nüüd meenus poisi isale, et just sel ajal oli Jeesus talle öelnud:
„Sinu poeg jääb ellu!“ Nii sai usklikuks see ametnik ja kogu ta
pere. **54** See oli Jeesuse teine tunnustäht, mille ta andis pärast
Juudamaalt Galileasse tulekut.

5 Pärast seda läks Jeesus juudi pühadeks Jeruusalemma. **2**
Jeruusalemmas Lambavärava lähedal on tiik heebreakeelse
nimega Betsata, mille juurde kuulub viis sammaskäiku. **3** Nende
juures lebas palju haigeid: pimedaid, jalutuid, halvatuid, kes
ootasid vee liikumist. **4** Sest aeg-ajalt laskus Issanda ingel alla
tiiki ja segas vett. Kes siis pärast vee segamist esimesena tiiki
astus, tervenes, ükskõik millisest haigusest. **5** Seal oli mees, kes
oli juba kolmkümmend kaheksa aastat haige olnud. **6** Jeesus
nägi teda lamamas, ja kuulnud tema pikaaegsest haigusest,
küsis ta mehelt: „Kas sa tahad terveks saada?“ **7** „Isand,“ vastas
haige talle, „mul ei ole kedagi, kes mind tiiki aitaks, kui vett
liigutatakse. Iga kord, kui ma minema hakkan, jõuab keegi minust
ette.“ **8** „Tõuse,“ ütles Jeesus talle, „võta oma ase ja kõnni!“
9 Otsekohe sai mees terveks, võttis oma aseme ja kõndis.
See päev oli aga hingamispäev. **10** Seepärast ütlesid juutide
ülemad tervenenule: „Täna on hingamispäev, sul on keelatud
magamisaset kanda!“ **11** Ent tema vastas neile: „See, kes mu
terveks tegi, käskis mind: „Võta oma ase ja kõnni!““ **12** „Kes on
see mees, kes käskis sul selle võtta ja kõndida?“ nõudsid ülemad

temalt. **13** Kuid tervenenu ei teadnud, kes oli ta tervendaja, sest
Jeesus oli kadunud rahva hulka. **14** Hiljem kohtas Jeesus teda
templis ja ütles talle: „Nüüd, kus sa oled saanud terveks, ära tee
enam pattu, et sind ei tabaks midagi halvemat!“ **15** Tema läks
seepeale tagasi ja teatas juutide ülemaile, et ta tervendaja oli
Jeesus. **16** Kuna aga Jeesus oli tervendanud hingamispäeval,
hakkasid need nüüd Jeesust taga kiusama. **17** Jeesus ütles
neile enda kaitseks: „Minu Isa teeb tööd tänase päevani ja ka
mina töötan!“ **18** Seepeale hakkasid juutide ülemad veel enam
otsima võimalust teda tappa. Sest ta oli rikkunud mitte ainult
hingamispäeva, vaid ka nimetanud Jumalat oma Isaks, tehes
end Jumalaga võrdseks. **19** Jeesus aga vastas: „Tõesti, tõesti,
ma ütlen teile, Poeg ei saa teha midagi omapäi, ta teeb vaid
seda, mida näeb Isa ees tegevat. Mida iganes Isa teeb, seda
teeb ka Poeg, **20** sest Isa armastab Poega ja näitab talle kõike,
mida ta ise teeb. Ja ta näitab talle veel suuremaid tegusid kui
need, mida te olete näinud, nii et te hämmastute. **21** Nõnda nagu
Isa äratab üles surnuid ja teeb nad elavaks, annab ka Poeg
elu neile, kellele soovib anda. **22** Enamgi veel – Isa ei mõista
kohut kellegi üle, vaid on kogu kohtumõistmise usaldanud Poja
kätte, **23** et kõik võiksid austada Poega, nagu nad austavad Isa.
Kes keeldub austamast Poega, ei austa ka Isa, kes tema on
läkitanud. **24** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes võtab kuulda
minu sõnu ja usub mu Läkitajat, sellel on igavene elu ja teda ei
mõisteta süüdi, vaid ta on läinud surmast ellu. **(aiōnios g166)** **25**
Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, tuleb aeg, ja see on juba käes,
mil surnud kuulevad Jumala Poja häält ja need, kes kuulevad,
elavad. **26** Sest nõnda nagu Isal on elu iseendas, on ta andnud
elu ka Pojale. **27** Ja ta on andnud temale meelevalla kohut

mõista, sest ta on Inimese Poeg. **28** Ärge hämmastuge, tuleb
aeg, mil kõik, kes on haudades, kuulevad tema häält **29** ja
tõusevad üles: need, kes on teinud head – selleks et elada,
ning need, kes on teinud halba – selleks et kanda karistust. **30**
Mina ei saa teha midagi omapäi; ma mõistan kohut nii, nagu
mulle öeldakse. Minu kohtumõistmine on õiglane, sest ma ei
püüa teha enese tahtmist, vaid oma Läkitaja tahtmist. **31** Kui
ma annaksin tunnistust iseenda kohta, ei oleks mu tunnistus
tõde. **32** Aga keegi teine tunnistab minu kasuks, ja ma tean, et
tema tunnistus on tõde. **33** Teie saatsite käskjalgu Johannese
juurde ja tema on tunnistanud tõest. **34** Mitte et ma võtan vastu
inimlikku tunnistust, aga ma räägin seda selleks, et teie saaksite
päästetud. **35** Johannes oli lamp, mis läideti ja andis valgust,
ning mõnda aega te rõõmustasite tema valguse üle. **36** Minul on
tunnistus, mis on mõjuvam Johannese omast: töö, mille Isa on
andnud mulle lõpule viia. Need teod, mida mina teen, tõendavad,
et Isa on minu läkitanud. **37** Isa, kes mind saatis, on ise minu
kohta tunnistusi andnud. Teie ei ole kunagi kuulnud ta häält
ega näinud ta kuju, **38** teie südames ei ole kohta tema sõnale,
sest te ei usu teda, kelle tema on läkitanud. **39** Te uurite küll
hoolega Pühakirja, sest arvate, et see annab teile igavese elu.
Aga seesama Pühakiri tunnistab minust! **(aiōnios g166)** **40** Ja
siiski ei taha te tulla minu juurde, et saada elu. **41** Ma ei vaja
austust inimestelt, **42** aga ma tunnen teid. Ma tean, et teil ei ole
südames Jumala armastust. **43** Mina olen tulnud oma Isa nimel,
aga teie ei võta mind vastu. Samas kui mõni tuleb iseenda nimel,
siis tema te võtate vastu. **44** Kuidas te võiksitegi uskuda, kui te
võtate vastu austust üksteiselt, aga ei otsi seda austust, mis
tuleb ainsalt Jumalalt. **45** Ometi ärge arvake, et mina hakkan

teid Isa ees süüdistama. Teie süüdistaja on hoopis Mooses,
kelle peale te loodate. **46** Kui te tõepoolest usuksite Moosest,
siis te usuksite ka mind, sest tema on minust kirjutanud. **47** Aga
kui te isegi tema kirjutatut ei usu, kuidas te siis saate uskuda
minu sõnu?“

6 Pärast seda läks Jeesus teisele poole Galilea merd (ehk
Tibeeria merd). **2** Talle järgnes suur rahvahulk, sest nad olid
näinud tunnustähti, mida ta oli haigeid tervendades teinud.
3 Jeesus aga läks üles mäeseljale ja istus seal koos oma
jüngritega maha. **4** Juutide paasapühad olid lähedal. **5** Kui ta
nüüd ringi vaatas, nägi ta suurt rahvahulka enda poole tulemas,
ja Jeesus küsis Filippuselt: „Kust peaksime me leiba ostma, et
neile süüa anda?“ **6** Kuid seda küsis Jeesus, et teda proovile
panna, sest ta teadis, mida ta kavatses teha. **7** Filippus vastas:
„Isegi kui me ostaksime leiba kasvõi kahesaja teenari eest, ei
jätkuks igaühele ikka üht suutäitki.“ **8** Siis ütles teine jünger,
Siimon Peetruse vend Andreas: **9** „Siin on poisike, kellel on viis
odrakakku ja kaks kala. Aga kui kauaks sellest sellise rahvahulga
jaoks jagub?“ **10** „Seadke inimesed istuma!“ käskis Jeesus.
Kõik istusidki maha haljale rohule; ainuüksi mehi oli kokku
umbes viis tuhat. **11** Siis võttis Jeesus leivad, tänas Jumalat ning
jagas inimestele nii palju, kui nad soovisid. Samamoodi tegi ta
kaladega. **12** Kui kõigil said kõhud täis, ütles Jeesus jüngritele:
„Korjake ülejääk kokku, et midagi raisku ei läheks!“ **13** Siis nad
korjasid viiest odraleivast ülejäänud palukesed kokku ja said
kaksteist korvitäit. **14** Pärast seda, kui inimesed nägid Jeesuse
antud tunnustähte, hakkasid nad rääkima: „Tõesti, tema on see
prohvet, kes on siia maailma tulnud.“ **15** Jeesus aga teadis,
et rahvas tahab tulla ja teda vägisi kuningaks teha. Seepärast

pöördus ta üksi tagasi mägedesse. **16** Kui õhtu kätte jõudis,
läksid jüngrid alla järve äärde, **17** astusid paati ning sõitsid üle
järve Kapernauma. Väljas oli juba pime ja Jeesus ei olnud tulnud
nende juurde. **18** Puhus kõva tuul ja tõusid tormilained. **19**
Olles sõudnud kolm või neli miili, nägid jüngrid Jeesust järvel
kõndimas ja paadile lähenemas, ning neid haaras hirm. **20** „See
olen mina," hüüdis Jeesus, „ärge kartke!" **21** Nad kutsusid ta
paati, ja kohe oligi paat kaldal, kuhu nad olid tahtnud jõuda.
22 Järgmisel päeval sai teisele poole järve jäänud rahvahulk
teada, et kaldal oli olnud ainult üks paat, kuid Jeesus ei olnud
läinud sellesse koos jüngritega, vaid jüngrid olid lahkunud ilma
temata. **23** Siis maabusid mõned teised paadid Tibeeriast selle
paiga lähedal, kus nad olid söönud Issanda õnnistatud leiba.
24 Kui nüüd inimesed nägid, et Jeesust ega ta jüngreid seal
ei olnud, astusid nad paatidesse ja sõitsid teda Kapernauma
otsima. **25** Nad leidsid ta järve teiselt kaldalt ja küsisid: „Rabi,
millal sina siia tulid?" **26** „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile," vastas
Jeesus, „te ei otsi mind mitte sellepärast, et nägite tunnustähti,
vaid et te sõite leiba ja saite kõhud täis! **27** Ärge töötage toidu
nimel, mis rikneb, vaid hankige toitu, mis säilib igaveseks eluks
– mida Inimese Poeg teile annab. Sest tema peale on Jumal
Isa pannud oma heakskiidu pitseri." **(aiōnios g166)** **28** „Mida me
peame tegema, et meie teod oleksid Jumalale meelepärased?"
küsisid nad temalt. **29** „Jumalale meelepärane tegu on see,"
vastas Jeesus, „et te usute sellesse, kelle tema on läkitanud."
30 Nemad ütlesid: „Millise tunnustähe sa meile annad, et me
võiksime sind uskuda? Mis teo sa teed? **31** Meie esivanemad
sõid kõrbes mannat, nagu Pühakirjas öeldakse: „Ta andis neile
taevast leiba süüa."" **32** „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile," vastas

Jeesus, „mitte Mooses ei andnud teile taevast leiba, vaid minu
Isa; tema annab teile ka nüüd tõelise leiva taevast. **33** Sest
Jumala leib on see, kes tuleb taevast alla ja annab maailmale
elu.“ **34** Siis ütlesid nad talle: „Issand, anna meile alati seda
leiba!“ **35** „Mina olengi eluleib,“ vastas Jeesus. „Kes tuleb minu
juurde, ei tunne iial nälga; kes usub minusse, ei tunne iial janu.
36 Aga ma ju ütlesin, te olete mind näinud, kuid siiski te ei usu.
37 Kõik, kelle Isa mulle annab, tulevad minu juurde, ja seda, kes
minu juurde tuleb, ei tõuka ma ära. **38** Sest mina ei ole tulnud
taevast, et teha oma tahtmist, vaid oma Läkitaja tahtmist. **39** Ent
minu Läkitaja tahtmine on see, et ma ei kaotaks ühtki neist,
keda tema on mulle andnud, vaid tõstaksin nad üles viimasel
päeval. **40** Sest minu Isa tahtmine on, et igaühel, kes näeb
Poega ja usub temasse, oleks igavene elu. Ja mina tõstan nad
üles viimasel päeval.“ **(aiōnios g166)** **41** Siis hakkasid juudid tema
üle nurisema, kuna ta oli öelnud: „Mina olen taevast tulnud
leib.“ **42** Nad ütlesid: „Eks see ole ju Jeesus, Joosepi poeg,
kelle isa ja ema me tunneme? Kuidas ta siis nüüd ütleb „Mina
olen taevast alla tulnud“?“ **43** Jeesus vastas neile: „Lõpetage
see omavaheline nurisemine! **44** Keegi ei saa tulla minu juurde,
kui teda ei tõmba Isa, minu Läkitaja; ning mina tõstan ta üles
viimasel päeval. **45** Prohvetite raamatutes on kirjutatud: „Siis
õpetab neid kõiki Jumal.“ Kõik, kes on kuulnud Isa ja temalt
õppinud, tulevad minu juurde. **46** Mitte keegi pole Isa näinud
peale selle, kes on tulnud Jumala juurest – tema on Isa näinud.
47 Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub, sellel on igavene elu!
(aiōnios g166) **48** Mina olen eluleib. **49** Teie esivanemad sõid
kõrbes mannat, aga surid siiski. **50** See on leib, mis taevast alla
tuleb, et inimene seda sööks ega sureks. **51** Mina olen taevast

tulnud elav leib. Kes seda leiba sööb, elab igavesti. Leib, mille
mina annan selleks, et maailm võiks elada, on minu liha." **(aiōn**
g165) **52** Siis puhkes kuulajate seas äge vaidlus. „Kuidas saab
see mees anda meile süüa oma liha?" küsisid nad. **53** Jeesus
aga vastas neile: „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui te ei söö
Inimese Poja liha ega joo tema verd, siis teis ei ole elu. **54** Kes
sööb minu liha ja joob minu verd, sellel on igavene elu, ja mina
äratan ta üles viimasel päeval. **(aiōnios g166)** **55** Sest minu liha on
tõeline söök ja minu veri on tõeline jook. **56** Kes sööb minu
liha ja joob minu verd, jääb minusse, ja mina jään temasse. **57**
Nii nagu Isa on mind saatnud ja ma elan Isa pärast, elab minu
pärast see, kes minust sööb. **58** See ongi leib, mis on alla tulnud
taevast. Teie esivanemad sõid mannat ja surid, aga kes iganes
seda leiba sööb, elab igavesti." **(aiōn g165)** **59** Nii õpetas Jeesus
Kapernauma sünagoogis. **60** Seda kuuldes ütlesid paljud ta
jüngritest: „See õpetus on raske. Kes suudab seda vastu võtta?"
61 Jeesus teadis, et jüngrid nurisevad tema üle, ning ütles neile:
„Kas teid pahandab see, mida ma rääkisin? **62** Mis te veel siis
teete, kui te näete Inimese Poega minevat üles sinna, kus ta oli
kõigepealt? **63** Vaim on see, kes annab elu. Lihast ei ole abi.
Sõnad, mis ma teile rääkisin, on täis Vaimu ja elu. **64** Kuid teie
seas on mõned, kes ei usu." Sest Jeesus teadis ju algusest
peale, kes temasse ei usu ja kes ta lõpuks ära annab. **65** Ta ütles
veel: „Seepärast ma ütlesingi teile, et keegi ei saa tulla minu
juurde, kui seda ei ole talle andnud Isa." **66** Sellest ajast alates
pöörasid paljud jüngrid talle selja ja loobusid talle järgnemast.
67 Siis küsis Jeesus oma kaheteistkümnelt: „Kas teiegi tahate
lahkuda?" **68** Talle vastas Siimon Peetrus: „Issand, kelle juurde
oleks meil minna? Sinul on igavese elu sõnad! **(aiōnios g166)**

69 Me usume ja teame, et sina oled Jumala Püha.“ **70** Jeesus
vastas neile: „Eks valinud ju mina teid kahtteistkümmet. Aga üks
teie seast on kurat.“ **71** Seda ütles ta Juudase, Siimon Iskarioti
poja kohta, sest see, üks kaheteistkümnest, andis ta hiljem ära.

7 Pärast seda käis Jeesus Galileas ringi. Ta ei tahtnud liikuda
Juudamaal, sest juutide juhid otsisid võimalust teda tappa. **2**
Kuna saabumas oli juutide lehtmajadepüha, **3** ütlesid Jeesuse
vennad temale: „Lahku siit ja mine Juudamaale, et su jüngrid
näeksid su suuri tegusid. **4** Kes tahab tegutseda avalikult, ei saa
olla salajas. Kui sa juba teed sääraseid asju, siis näita end kogu
maailmale!“ **5** Sest isegi Jeesuse vennad ei uskunud temasse.
6 Jeesus vastas neile: „Minu aeg ei ole veel saabunud, aga teile
on iga hetk ühtviisi sobiv. **7** Maailmal ei ole põhjust teid vihata,
kuid mind ta vihkab, sest ma tunnistan, et ta teod on kurjad. **8**
Minge teie pühi pidama. Mina ei lähe neile pidustustele, sest
minu aeg ei ole veel käes.“ **9** Seda öelnud, jäi ta Galileasse. **10**
Ent kui ta vennad olid läinud pidustustele, läks ka Jeesus, aga
mitte avalikult, vaid salaja. **11** Juutide ülemad otsisid Jeesust
piduliste hulgast, küsides: „Kus ta siis on?“ **12** Rahva seas oli
tema kohta palju sosistamist. Ühed arvasid: „Ta on hea inimene.“
Teised vaidlesid vastu: „Ei ole, ta eksitab rahvast.“ **13** Kuid
keegi ei rääkinud temast avalikult hirmust juhtide ees. **14** Kui
pühadenädal oli juba poole peal, läks Jeesus templisse ja hakkas
õpetama. **15** „Kuidas see õppimata mees on säärase õpetuse
saanud?“ imestasid juutide ülemad. **16** Jeesus vastas neile:
„Minu õpetus ei pärine minult endalt, vaid mu Läkitajalt. **17** Kõik,
kes otsustavad teha Jumala tahtmist, näevad, kas minu õpetus
tuleb Jumalalt või kõnelen ma iseenesest. **18** Iseenesest rääkijad
teevad seda selleks, et endale au saada. Aga kes otsib tema

au, kes teda saatis, kannab tõde. Temas pole midagi valelikku.
19 Eks ole Mooses andnud teile Seaduse. Kuid keegi teist ei
pea Seadust. Miks te tahate mind tappa?“ **20** Siis öeldi rahva
hulgast: „Sinus on kuri vaim. Kes sind tappa tahab?“ **21** Jeesus
vastas neile: „Ma tegin ühe ime ja te kõik olete imestunud. **22**
Eks ole, Mooses andis teile ümberlõikamiskäsu (ehkki see ei
pärine Mooseselt, vaid esiisadelt) ja seepärast te lõikate inimese
ümber ka hingamispäeval. **23** Kui isegi hingamispäeval tuleb
inimene ümber lõigata, et Moosese Seadust ei rikutaks, miks
te siis mulle pahaks panete, et ma tegin kogu inimese terveks
hingamispäeval? **24** Ärge hinnake välise järgi, vaid hinnake
õiglaselt!“ **25** Siis arutasid mõned jeruusalemlased omavahel:
„Kas see pole sama mees, keda tahetakse tappa? **26** Ja näe,
nüüd kõneleb ta avalikult ja talle ei öelda midagi. Ega ometi
võimumehed ole jõudnud järeldusele, et tema ongi Messias? **27**
Aga meie ju teame, kust ta on pärit. Kui Messias tuleb, ei tea
keegi, kust ta on.“ **28** Siis hüüdis Jeesus templis õpetades: „Teie
teate mind ja minu päritolu? Mina ei ole tulnud iseenda nimel.
Mul on tõeline Läkitaja, keda teie ei tunne. **29** Kuid mina tunnen
teda, sest ma olen tulnud tema juurest ja tema on mind saatnud.“
30 Siis tahtsid nad teda kinni võtta, kuid keegi ei puutunud teda,
sest tema tund ei olnud veel käes. **31** Ent paljud rahva seast
uskusid temasse, öeldes: „Kui Messias tuleb, kas ta peaks
andma rohkem tunnustähti, kui see mees on teinud?“ **32** Kui
variserid kuulsid, mida rahvas Jeesuse kohta sosistas, saatsid
nemad ja ülempreestrid mõned templivalvurid teda vahistama.
33 Jeesus aga rääkis: „Veel pisut aega olen ma teie juures ja
siis lähen tagasi oma Läkitaja juurde. **34** Te otsite mind, aga ei
leia. Ja kus mina olen, sinna teie ei saa tulla.“ **35** Siis arutasid

juudid omavahel: „Kuhu ta mõtleb minna, et me teda ei leia?
Ega ta ometi lähe võõrsil kreeklaste seas elavate juutide juurde,
et hakata õpetama kreeklasi? **36** Mida see tähendab, kui ta ütles
„Te otsite mind, aga ei leia“ ja „Kus mina olen, sinna teie ei saa
tulla“?“ **37** Pidustuste viimasel, kõige tähtsamal päeval seisis
Jeesus, hüüdes: „Kellel on janu, see tulgu minu juurde ja joogu!
38 Kes iganes usub minusse, sellest voolavad elava vee jõed,
nagu Pühakirjas on öeldud.“ **39** Seda ütles ta Jumala Vaimu
kohta, kelle pidid hiljem saama need, kes temasse usuvad.
Vaimu ei olnud veel antud, sest Jeesus ei olnud veel ausse
tõstetud. **40** Neid sõnu kuuldes kostsid mõned rahva seast: „See
mees on tõesti prohvet!“ **41** Teised arvasid: „Tema on Messias!“
„Kindlasti mitte,“ vaidlesid kolmandad, „ega siis Messias tule
Galileast? **42** Pühakirjas ju öeldakse, et Messias tuleb Taaveti
soost ja Petlemma külast, kus Taavet sündis.“ **43** Nii läksid
rahva arvamused tema kohta lahku. **44** Mõned neist tahtsid teda
kinni võtta, kuid siiski ei puutunud teda keegi. **45** Nüüd läksid
templivalvurid tagasi ülempreestrite ja variseride juurde, kes
küsisid neilt: „Miks te teda kaasa ei toonud?“ **46** „Ükski inimene
pole ealeski kõnelenud nõnda nagu tema,“ vastasid valvurid. **47**
„Kas teiegi lasite end eksitada?“ küsisid variserid. **48** „On siis
keegi valitsejatest või variseridest uskunud temasse? **49** Aga
see rahvahulk, kes ei tunne Seadust, on neetud!“ **50** Siis võttis
sõna üks nende seast, Nikodeemos, seesama, kes oli käinud
varem Jeesuse juures. Ta ütles: **51** „Meie Seadus ei mõista ju
kedagi süüdi enne, kui on kuulanud ta üle ja uurinud välja, mida
ta on teinud.“ **52** Nemad aga vastasid talle: „Kas ehk sinagi oled
Galileast? Uuri järele ja sa näed, et Galileast ei võrsu prohvetit!“
53 Siis läksid nad kõik koju.

8 Aga Jeesus läks Õlimäele. **2** Varahommikul tuli ta tagasi
templisse ning tema ümber kogunes suur rahvahulk. Ta istus
ja hakkas neid õpetama. **3** Siis tõid kirjatundjad ja variserid
sinna naise, kes oli tabatud abielurikkumiselt. Nad panid ta kõigi
ette seisma **4** ja ütlesid Jeesusele: „Õpetaja, see naine tabati
äsja abielurikkumiselt. **5** Moosese Seadus käsib meil säärased
naised kividega surnuks visata, aga mida ütled sina?“ **6** Selle
küsimusega püüdsid nad teda lõksu meelitada, et saada alust
tema süüdistamiseks. Ent Jeesus kummardas maha ja kirjutas
sõrmega maapinnale. **7** Kui nad aga küsimist ei jätnud, ajas ta
enese sirgu ja ütles: „Kes teie seast on patuta, visaku esimesena
kivi!“ **8** Siis kummardas ta jälle ja kirjutas maapinnale. **9** Ent
need, kes olid kuulnud ta sõnu, lahkusid üksteise järel, alates
vanimast, kuni kohale jäid vaid Jeesus ja naine, kes ikka veel
seisis. **10** Jeesus ajas enese sirgu ja küsis: „Naine, kus nad siis
on? Kas keegi ei mõistnudki sind surma?“ **11** „Ei keegi, Issand!“
vastas naine. „Minagi ei mõista sind surma,“ ütles Jeesus. „Mine,
ja siitpeale ära tee enam pattu!“ **12** Kui Jeesus rääkis taas
rahvale, ütles ta: „Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle,
ei kõnni iialgi pimeduses, vaid tal on elu valgus.“ **13** Variserid
ütlesid talle: „Sa tunnistad iseenda kohta. Sinu tunnistus ei
kehti.“ **14** „Isegi kui ma tunnistan iseenda kohta,“ vastas Jeesus,
„on minu tunnistus tõene, sest ma tean, kust ma olen tulnud ja
kuhu ma lähen. Teie aga ei tea, kust ma olen tulnud ja kuhu ma
lähen. **15** Teie mõistate kohut inimliku arusaamise kohaselt,
mina aga ei mõista kellelegi üle kohut. **16** Ja kui ma mõistaksingi
kohut, oleks minu otsus õige, sest ma ei ole üksi, vaid minuga
on Isa, kes mind saatis. **17** Samamoodi on ju ka teie Seaduses
kirjas, et kahe tunnistaja ütlus on tõsi. **18** Mina tunnistan enesest

ja minust tunnistab Isa, kes on mind saatnud.“ **19** „Kus on sinu
isa?“ küsisid nad siis temalt. „Teie ei tunne mind ega minu Isa,“
vastas Jeesus. „Kui te tunneksite mind, siis te tunneksite ka minu
Isa.“ **20** Seda rääkis Jeesus templis varalaeka juures õpetades.
Kuid keegi ei võtnud teda kinni, sest tema tund ei olnud veel
tulnud. **21** Siis ütles Jeesus neile: „Mina lähen ära ja te otsite
mind taga ning surete oma patus. Sinna, kuhu mina lähen, ei
saa teie järele tulla.“ **22** Juudid küsisid üksteiselt: „Ega ta end
ometi tappa kavatse, et ta ütleb „Kuhu mina lähen, sinna ei
saa teie järele tulla“?“ **23** Jeesus ütles neile: „Teie olete pärit
alt, mina olen pärit ülalt. Teie olete sellest maailmast, mina ei
ole sellest maailmast. **24** Ma ütlesin teile, et te surete oma
pattudesse. Kui te ei usu, et mina olen tema, siis te tõesti surete
oma pattudesse.“ **25** „Kes sa siis oled?“ küsisid nemad. „Mida
ma olen teile algusest peale rääkinud?“ vastas Jeesus. **26** „Mul
on palju teie süüdimõistmiseks öelda. Tema, kes mu saatis,
on usaldusväärne, ja mida ma temalt olen kuulnud, räägin ma
maailmale.“ **27** Nad ei mõistnud, et ta rääkis neile Isast. **28**
Jeesus ütles neile: „Kui te olete Inimese Poja ülendanud, siis te
mõistate, et mina olen see, ja et mina ei tee midagi omapäi, vaid
räägin nõnda, nagu Isa mind on õpetanud. **29** Minu Läkitaja on
minuga; ta ei ole iial jätnud mind üksi, sest ma teen alati seda,
mis talle meeldib.“ **30** Seda kuuldes uskusid paljud temasse.
31 Siis ütles Jeesus temasse uskuma hakanud juutidele: „Kui
te jääte minu õpetusse, olete te tõepoolest minu jüngrid. **32**
Siis te tunnetate tõe, ja tõde teeb teid vabaks.“ **33** „Meie oleme
Aabrahami järeltulijad,“ kostsid need talle, „ega ole iial kedagi
orjanud. Kuidas sa siis ütled, et me saame vabaks?“ **34** „Tõesti,
tõesti, ma ütlen teile,“ vastas neile Jeesus, „igaüks, kes teeb

pattu, on patu ori. **35** Aga ori ei jää peresse alatiseks, kuid poeg
jääb alatiseks. **(aiōn g165)** **36** Kui nüüd Poeg teid vabastab, siis
te olete ka tõeliselt vabad. **37** Ma tean, et te olete Aabrahami
järeltulijad. Ometi te tahate mind tappa, sest teie südames ei ole
kohta minu sõnadele. **38** Mina räägin seda, mida olen näinud
oma Isa juures. Teie aga teete seda, mida olete kuulnud oma
isa käest." **39** Nad vastasid: „Meie isa on Aabraham!" „Kui
te oleksite Aabrahami lapsed," ütles Jeesus, „siis te teeksite
Aabrahami tegusid. **40** Nüüd aga tahate tappa mind, inimest,
kes on rääkinud teile tõtt, mida ta on Jumala käest kuulnud.
Aabraham ei teinud nõnda. **41** Teie teete oma isa tegusid."
„Meie ei ole sündinud abielurikkumisest," ütlesid nad, „meil on
üks isa – Jumal." **42** „Kui Jumal oleks teie isa," vastas Jeesus,
„siis te armastaksite mind. Sest mina olen Jumala juurest siia
tulnud. Ma ei ole tulnud omapäi, vaid tema on mu saatnud. **43**
Miks te mu jutust aru ei saa? Sellepärast, et te olete võimetud
sellest aru saama. **44** Teie olete oma isa, kuradi, lapsed ja teete
pigem seda, mida tema soovib. Tema on olnud algusest peale
mõrvar ega ole iial sallinud tõde, sest tema sees ei ole tõde.
Kui ta valetab, räägib ta oma emakeeles, sest ta on valetaja ja
valede isa. **45** Aga kuna mina räägin tõtt, siis te mind ei usu. **46**
Kes teie seast saab tõestada minu süüd üheski patus? Kui ma
aga tõtt räägin, miks te siis mind ei usu? **47** Kes on Jumala
oma, kuuleb Jumala sõnu. Teie ei kuule, sest teie ei ole Jumala
omad." **48** Siis vastasid juudid talle: „Eks me ütle õigesti, et sa
oled samaarlane ja sinus on kuri vaim?" **49** „Kurja vaimu minus
ei ole," vastas Jeesus. „Ma lihtsalt austan oma Isa, teie aga
teotate mind. **50** Mina ei otsi austust iseendale. Aga on üks, kes
seda otsib, ja tema on kohtunik. **51** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile,

kes minu sõnu järgib, ei sure iialgi.“ **(aiōn g165)** **52** Juudid ütlesid
talle: „Nüüd me oleme kindlad, et sinus on kuri vaim. Aabraham
suri ja prohvetid samuti, ent sina ütled: „Kes minu sõnu järgib, ei
maitse surma iialgi!“ **(aiōn g165)** **53** Kas sina oled siis suurem kui
meie isa Aabraham, kes on surnud? Ja prohvetidki on surnud.
Kelleks sa ennast ometi pead?“ **54** „Kui ma iseennast austaksin,“
vastas Jeesus, „ei oleks mu austus midagi väärt. Mind austab
minu Isa, keda teie nimetate oma Jumalaks. **55** Ja siiski te ei
tunne teda! Aga mina tunnen. Kui mina ütleksin, et mina teda ei
tunne, oleksin sama valelik nagu teie. Kuid mina tunnen teda
ja järgin tema sõnu. **56** Teie isa Aabraham juubeldas, et saab
näha minu päeva. Ta nägigi seda ja oli väga rõõmus.“ **57** Juudid
ütlesid talle: „Sa pole veel viiskümmend aastatki vana ja oled
näinud Aabrahami?“ **58** „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile,“ vastas
Jeesus, „enne kui Aabraham sündis, olen mina!“ **59** Seepeale
haarasid nad kive, et teda visata. Jeesus aga peitis end ära ja
lahkus templist.

9 Edasi minnes nägi Jeesus meest, kes oli sünnist saadik pime.
2 „Rabi,“ küsisid jüngrid temalt, „kelle patu pärast sündis ta
pimedana: kas tema enda või ta vanemate?“ **3** „Ei ole pattu
teinud tema ega ta vanemad,“ vastas Jeesus. „See on sündinud,
et temas saaks nähtavaks Jumala töö. **4** Kuni kestab päev,
peame tegema selle töid, kes mind saatis. Öö on saabumas, kui
keegi ei saa midagi teha. **5** Kuni mina olen maailmas, olen ma
maailma valgus.“ **6** Seda öelnud, sülitas Jeesus maha ja tegi
süljest muda, määris seda pimeda silmadele **7** ja ütles talle:
„Mine pese ennast Siiloahi tiigis!“ (Siiloah tähendab läkitatut.)
Mees läks, pesi ja naasis nägijana. **8** Siis imestasid tema
naabrid ja need, kes olid varem näinud teda kerjamas: „Kas

mitte seesama mees ei istunud siin kerjates?“ **9** Ühed kinnitasid:
„Seesama,“ teised vaidlesid: „Ei, vaid tema sarnane.“ Mees ise
aga ütles: „Ma olen seesama mees!“ **10** Siis pärisid nad temalt:
„Kuidas su silmad nägema hakkasid?“ **11** Ta vastas: „Mees
nimega Jeesus tegi muda, määris mu silmadele ning käskis
minna Siiloahi tiigi juurde ja ennast seal pesta. Ma läksin, pesin
ja saingi nägijaks.“ **12** „Kus on see mees praegu?“ küsisid nad
temalt. „Ma ei tea,“ vastas ta. **13** Nad viisid mehe, kes oli pime
olnud, variseride juurde. **14** Nimelt oli Jeesus hingamispäeval
muda teinud ja ta silmad avanud. **15** Nüüd küsisid variserid
temalt, kuidas ta oli saanud nägijaks. Ta rääkis: „Jeesus pani
muda mu silmadele, ma pesin ennast ja nüüd ma näen!“ **16**
Siis ütlesid mõned variserid: „Too mees ei ole Jumalast, sest
ta ei pea hingamispäeva.“ Teised aga küsisid: „Kuidas saaks
patune inimene anda selliseid tunnustähti?“ Ja nad ei leidnud
üksmeelt. **17** Lõpuks küsitlesid nad nägijakssaanut uuesti: „Mida
ütled sina selle inimese kohta? Kas ta avas sinu silmad?“ „Ta on
prohvet,“ vastas tema. **18** Siis ei tahtnud juutide ülemad uskuda,
et ta oli olnud pime ja saanud nägijaks ning kutsusid kohale ta
vanemad. **19** Nad küsisid neilt: „Kas see on teie poeg, kelle te
väidate olevat sündinud pimedana? Kuidas ta nüüd siis näeb?“
20 Tema vanemad vastasid: „Meie teame nii palju, et see on
meie poeg ja ta sündis pimedana. **21** Kuidas ta aga nüüd on
nägema hakanud, seda meie ei tea, ega tea ka, kes ta nägijaks
tegi. Küsige tema enda käest! Ta on täisealine, ta oskab ise
enda eest rääkida.“ **22** Nii vastasid nad seepärast, et kartsid
juutide ülemaid. Need olid omavahel juba kokku leppinud, et kes
iganes tunnistab Jeesuse Messiaks, see heidetakse sünagoogist
välja. **23** Seepärast ütlesidki ta vanemad: „Ta on täisealine.

Küsige tema enda käest!“ **24** Nüüd kutsusid variserid pimedana
sündinu taas enese ette ja ütlesid talle: „Anna Jumalale au tõtt
rääkides. Me teame, et see inimene on patune.“ **25** „Kas ta on
patune või mitte, seda ma ei tea,“ vastas too. „Mina tean vaid, et
olin pime, aga nüüd ma näen!“ **26** „Mida ta sinuga tegi?“ küsisid
nad. „Kuidas ta su silmad avas?“ **27** „Ma ju rääkisin teile,“ vastas
mees, „aga te poleks nagu kuulnudki. Miks te tahate seda uuesti
kuulda? Kas ka teie tahate saada tema jüngriteks?“ **28** Nüüd
nad sõimasid ta läbi ja ütlesid: „Sina ise oled tema jünger! Meie
oleme Moosese jüngrid. **29** Meie teame, et Jumal on rääkinud
Moosesega. Aga kust see mees pärit on, seda me ei tea.“ **30**
„Just see panebki imestama,“ kostis endine pime, „et teie ei tea,
kust see mees pärit on. Ja ometi tema tegi mu nägijaks! **31** Me
ju teame, et Jumal ei võta kuulda patuseid. Aga kui keegi on
jumalakartlik ja täidab tema tahtmist, siis teda võtab ta kuulda.
32 Aegade algusest peale pole kuuldud, et keegi oleks teinud
nägijaks pimedana sündinu. **(aiōn g165)** **33** Kui see mees ei
oleks Jumalast, ei suudaks ta midagi säärast teha.“ **34** „Kas
sina, kes sa oled sündinud üleni pattudes,“ kurjustasid variserid,
„tuled meid õpetama?“ Ja nad viskasid ta sünagoogist välja. **35**
Kuuldes, mis oli juhtunud, otsis Jeesus ta üles ja ütles talle: „Kas
sa usud Inimese Pojasse?“ **36** „Kes see on, Issand?“ küsis ta.
„Räägi mulle, et ma võiksin temasse uskuda!“ **37** Jeesus vastas:
„Just praegu sa teda näedki. Tema on see, kes sinuga räägib.“
38 „Ma usun, Issand,“ ütles too ning põlvitas Jeesuse ette. **39**
„Mina olen maailma tulnud kohut mõistma,“ ütles Jeesus, „et
pimedad võiksid näha ja nägijad jääda pimedaks.“ **40** Seal
olid mõned variserid, kes seda kuuldes Jeesuselt küsisid: „Kas
see tähendab, et ka meie oleme pimedad?“ **41** „Kui te oleksite

pimedad,“ vastas Jeesus, „ei oleks teil pattu. Aga et te nüüd
ütlete: „Meie näeme“, siis ei vabasta miski teid patust.“

10 „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes ei sisene lambatarasse
väravast, vaid ronib sisse mujalt, on varas ja röövel. **2** Väravast
siseneja on lammaste karjane. **3** Temale avab värava valvur ja
lambad kuulavad ta häält. Ta kutsub oma lambaid nimepidi ja
juhib nad tarast välja. **4** Kui ta on viinud välja kogu oma karja,
käib ta nende ees ja lambad järgnevad talle, sest nad tunnevad
ta häält. **5** Võõrale nad ei järgne, vaid põgenevad tema eest,
sest võõraste häält nad ei tunne.“ **6** Sellise tähendamissõna
rääkis Jeesus neile, variserid aga ei taibanud, mida ta tahtis
öelda. **7** Seepärast rääkis Jeesus uuesti: „Tõesti, tõesti, ma
ütlen teile, mina olen lammaste värav. **8** Vargaid ja röövleid on
tulnud enne mind, kuid lambad ei ole neid kuulanud. **9** Mina olen
värav. Kes siseneb minu kaudu, see päästetakse. Nad käivad
sisse ja välja ning leiavad karjamaa. **10** Varas tuleb vaid selleks,
et riisuda, tappa ja hävitada. Mina olen tulnud selleks, et neil
oleks elu kogu selle täiuses. **11** Mina olen hea karjane. Hea
karjane annab oma elu lammaste eest. **12** Palgaline aga ei ole
karjane ega pea lambaid omaks. Kui ta näeb hunti tulemas, jätab
ta lambad maha ja põgeneb. Hunt tungib neile kallale ja ajab
karja laiali. **13** Palgaline põgeneb, sest tema töötab tasu pärast
ega hooli lammastest. **14** Mina olen hea karjane. Mina tunnen
oma lambaid ja nemad tunnevad mind, **15** nagu Isa tunneb mind
ja mina tunnen Isa. Ja ma annan oma elu lammaste eest. **16**
Mul on veel teisi lambaid, kes ei ole sellest tarast. Ma pean
neidki karjatama. Ka nemad kuulavad mu häält. Siis on üks kari
ja üks karjane. **17** Isa armastab mind, sest ma annan oma elu,
et see uuesti tagasi võtta. **18** Keegi ei võta seda minult vägisi.

Ma ise annan selle. Mul on meelevald see ära anda ja mul on
meelevald see tagasi võtta. Nõnda on Isa mul käskinud teha.“ **19**
Nende sõnade peale läksid juutide arvamused lahku. **20** Paljud
ütlesid: „Temas on kuri vaim. Ta ajab segast juttu. Miks teda
üldse kuulata?“ **21** Teised ütlesid: „See ei ole kurjast vaimust
vaevatu jutt. Ega siis kuri vaim saa pimedaid nägijaiks teha!“ **22**
Siis jõudis Jeruusalemmas kätte templipuhastuspüha. Oli talv **23**
ja Jeesus kõndis ringi templis Saalomoni sammaskäigus. **24**
Seal kogunesid juudid tema ümber ja ütlesid talle: „Kaua sa
hoiad meid veel teadmatuses? Kui sina oled Messias, siis ütle
seda meile otse!“ **25** „Ma olen teile öelnud, aga te ei usu,“ vastas
Jeesus. „Minust tunnistavad teod, mida ma teen oma Isa nimel.
26 Aga teie ei usu, sest te ei kuulu mu lammaste hulka. **27** Minu
lambad kuulavad mu häält. Mina tunnen neid ja nad järgnevad
mulle. **28** Mina annan neile igavese elu ja nad ei hukku iial. Keegi
ei saa neid minu käest röövida. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Minu
Isa, kes andis nad mulle, on suurim kõigist – Isa käest ei saa
neid keegi röövida. **30** Mina ja Isa oleme üks.“ **31** Jälle tahtsid
juudid kive tuua, et teda nendega surnuks visata, **32** aga Jeesus
küsis neilt: „Ma olen teile näidanud palju häid tegusid Isalt. Millise
teo eest te tahate mind kividega visata?“ **33** „Me ei viska sind
kividega heade tegude eest,“ vastasid nad, „vaid jumalateotuse
pärast, et sina, olles inimene, nimetad ennast Jumalaks.“ **34**
Jeesus vastas neile: „Eks ole ju teie Seaduses kirjutatud: „Ma
ütlesin: „Te olete jumalad.““ **35** Kui seal on nimetatud jumalateks
neid, kelle kätte anti Jumala sõna – ja Pühakirja ei saa kõrvale
heita –, **36** siis kuidas te süüdistate jumalateotuses mind, keda
Isa on pühitsenud ja läkitanud maailma, kuna ma ütlesin „mina
olen Jumala Poeg“? **37** Kui ma ei tee oma Isa tegusid, siis ärge

uskuge mind! **38** Kui ma aga teen, siis uskuge neid tegusid,
isegi kui te mind ei usu. Ja te mõistate, et Isa on minus ja mina
olen Isas.“ **39** Seepeale tahtsid nad jälle teda kinni võtta, kuid ta
pääses nende käest. **40** Nüüd läks Jeesus taas teisele poole
Jordanit ning peatus paigas, kus Johannes oli algul ristinud.
41 Tema juurde tuli rohkesti rahvast, kes ütlesid: „Johannes ei
teinud küll ühtki imetegu, aga kõik, mis ta selle mehe kohta ütles,
oli õige.“ **42** Ja paljud seal hakkasid Jeesusesse uskuma.

11 Siis jäi haigeks üks mees – Laatsarus Betaaniast, Maarja ja
tema õe Marta külast. **2** Maarja oli seesama, kes oli võidnud
Issandat hinnalise lõhnasalviga ja kuivatanud ta jalgu oma
juustega – tema vend Laatsarus oligi jäänud haigeks. **3**
Seepärast saatsid õed Jeesusele sõna: „Issand, su sõber, keda
sa armastad, on haige.“ **4** Seda kuuldes ütles Jeesus: „See
haigus ei ole surmaks, vaid Jumala auks, et austada selle
läbi Jumala Poega.“ **5** Jeesus armastas Martat ja ta õde ja
Laatsarust. **6** Kuigi ta kuulis Laatsaruse haigestumisest, jäi
Jeesus veel kaheks päevaks sinna, kus ta viibis, **7** enne kui ütles
oma jüngritele: „Lähme tagasi Juudamaale!“ **8** „Rabi!“ vastasid
need. „Alles see oli, kui juudid tahtsid sind kividega surnuks
visata, ja juba lähed sa tagasi!“ **9** „Eks igas päevas ole kaksteist
tundi?“ ütles Jeesus. „Kui keegi kõnnib päeval, siis ta ei komista,
sest ta näeb selle ilma valgust. **10** Kui aga keegi kõnnib öösel,
siis ta komistab, sest tal pole valgust.“ **11** Seda öelnud, lausus
ta: „Meie sõber Laatsarus on uinunud. Aga ma lähen teda üles
äratama.“ **12** „Issand,“ vastasid jüngrid, „kui ta magab, on tal
varsti parem!“ **13** Ent Jeesus oli rääkinud Laatsaruse surmast,
nemad aga arvasid, et ta mõtles tavalist und. **14** Nüüd ütles
Jeesus neile otse: „Laatsarus on surnud, **15** ja teie pärast ma

olen rõõmus, et mind ei olnud seal, et te võiksite uskuda. Lähme
tema juurde!“ **16** Siis ütles jünger nimega Toomas ehk Kaksik
oma kaaslastele: „Lähme ka meie, et surra koos temaga!“ **17**
Kohale jõudes leidis Jeesus, et Laatsarus oli juba neli päeva
hauas lamanud. **18** Betaania asus Jeruusalemma lähedal, vaid
kolme kilomeetri kaugusel. **19** Paljud juudid olid tulnud Marta
ja Maarja kodusse, et lohutada neid venna surma pärast. **20**
Kui Marta kuulis, et Jeesus on tulemas, läks ta temale vastu.
Maarja aga jäi koju. **21** „Issand, kui sina oleksid olnud siin,“ ütles
Marta Jeesusele, „ei oleks mu vend surnud. **22** Aga ma tean
nüüdki, et Jumal annab sulle, mida sa iganes temalt palud.“ **23**
„Sinu vend tõuseb üles,“ ütles Jeesus. **24** „Ma tean, ta tõuseb
üles viimase päeva ülestõusmises,“ vastas Marta. **25** „Mina olen
ülestõusmine ja elu,“ ütles Jeesus. „Kes minusse usub, see elab,
ehkki ta sureb. **26** Ükski, kes elab ja kes usub minusse, ei sure
iial. Usud sa seda?“ **(aiōn g165)** **27** „Jah, Issand,“ vastas Marta.
„Ma tõesti usun, et sina oled Messias, Jumala Poeg, kes pidi
maailma tulema.“ **28** Seda öelnud, läks Marta koju ja kutsus
vaikselt oma õde Maarjat: „Õpetaja on kohal ja ta kutsub sind!“
29 Nende sõnade peale tõusis Maarja ruttu ja läks Jeesuse
juurde. **30** Jeesus aga ei olnud veel jõudnud külasse, vaid viibis
seal, kuhu Marta oli talle vastu läinud. **31** Kui Maarjat lohutama
tulnud juudid nägid, kui kärmesti ta tõusis ja majast väljus,
järgnesid nad talle, arvates, et ta läheb haua juurde nutma.
32 Kuid Maarja läks sinna, kus oli Jeesus, ja langes ta jalge
ette sõnadega: „Issand, kui sa oleksid olnud siin, ei oleks mu
vend surnud!“ **33** Nähes Maarjat ja temaga kaasa tulnud juute
nutmas, oli Jeesus vaimus vihane ja küsis ärritunult: **34** „Kuhu te
ta panite?“ Nemad vastasid: „Tule ja vaata, Issand!“ **35** Jeesus

nuttis. **36** Seepeale tähendasid juudid üksteisele: „Vaadake,
kuidas ta teda armastas!“ **37** Kuid mõned neist küsisid: „Kas
tema, kes tegi pimeda nägijaks, ei oleks võinud hoida Laatsarust
suremast?“ **38** Jeesus, olles veelkord vihane, tuli hauakambri
juurde. See oli koobas, millele oli kivi sissekäigu ette pandud.
39 „Veeretage kivi kõrvale!“ käskis Jeesus. „Issand,“ vastas
surnu õde Marta, „ta juba lehkab. Täna on neljas päev pärast
matust.“ **40** Jeesus vastas: „Kas ma ei öelnud sulle, et kui sa
usud, siis sa saad näha Jumala au?“ **41** Nüüd veeretati kivi
kõrvale. Jeesus tõstis pilgu taeva poole ja ütles: „Isa, ma tänan
sind, et sa oled mind kuulnud. **42** Mina tean, et sa kuuled mind
alati. Ütlen seda vaid inimeste pärast, kes siin seisavad, et nad
usuksid, et sina oled minu läkitanud.“ **43** Seda öelnud, hüüdis
Jeesus valjusti: „Laatsarus, tule välja!“ **44** Ja surnu tuli hauast
välja, käed ja jalad linasesse riidesse mähitud, higirätik näo
ümber. „Siduge ta lahti ja laske tal minna!“ käskis Jeesus. **45**
Seetõttu hakkasid temasse uskuma paljud juudid, kes olid tulnud
Maarjale külla ja näinud, mis oli sündinud. **46** Kuid mõned neist
läksid variseride juurde ja rääkisid neile, mis Jeesus oli teinud.
47 Siis kutsusid ülempreestrid ja variserid kokku Suurkohtu.
„Mida me ette võtame?“ arutasid nad. „See inimene annab palju
tunnustähti. **48** Kui me jätame ta rahule, hakkavad kõik temasse
uskuma, ning siis tulevad roomlased ja pühivad maa pealt ära nii
meie templi kui ka rahva.“ **49** Ent üks nende seast, mees nimega
Kaifas, kes oli sel aastal ülempreester, ütles: „Te ei tea midagi!
50 Te ei mõista, et teie jaoks on parem, kui üks inimene sureb
rahva eest, kui et kogu rahvas hukkub.“ **51** Neid sõnu ei öelnud
ta omast peast, vaid selle aasta ülempreestrina kuulutas ta
ette, et Jeesus peab surema juudi rahva eest, **52** ja mitte ainult

nende eest, vaid üle kogu maailma pillutatud Jumala laste eest,
tuues nad kokku ja tehes nad üheks. **53** Sellest päevast peale
otsustasid juutide ülemad Jeesuse ära tappa. **54** Seepärast ei
liikunud Jeesus Juudamaal enam avalikult ringi, vaid siirdus
kõrbeäärsesse piirkonda, Efraimi külla, ning peatus seal oma
jüngritega. **55** Ent juutide paasapühad olid tulemas ning palju
maarahvast läks pühade eel aegsasti Jeruusalemma, et võtta
osa puhastustalitustest. **56** Nad otsisid Jeesust ja arutasid
templis seistes: „Mis te arvate? Kas ta ei tulegi pühadeks?“ **57**
Sest ülempreestrid ja variserid olid saatnud laiali korraldused, et
kui keegi teab Jeesuse asukohta, peab ta sellest neile teatama,
et nad saaksid ta kinni võtta.

12 Kuus päeva enne paasapühi jõudis Jeesus Betaaniasse,
kus elas Laatsarus, kelle ta oli surnuist üles äratanud. **2**
Seal korraldati Jeesuse auks pidusöök. Marta kattis laua ning
Laatsarus oli koos teistega Jeesuse juures laua ümber. **3** Siis
võttis Maarja umbes poole kilogrammi jagu ehtsat ja hinnalist
nardisalvi, võidis Jeesuse jalgu ja kuivatas neid oma juustega.
Kogu maja täitus nardisalvi lõhnaga. **4** Kuid Juudas Iskariot,
üks Jeesuse jüngritest – see, kes ta hiljem ära andis – küsis: **5**
„Miks pigem ei müüdud seda salvi kolmesaja teenari eest ega
jagatud raha vaestele?“ **6** Ent seda ta ei öelnud sellepärast,
et ta vaestest hoolis, vaid et ta oli varas. Laekahoidjana võttis
ta endale osa sellest, mis laekasse pandi. **7** Jeesus vastas
talle: „Jäta ta rahule! Ta pidi selle salvi minu matmise päevaks
hoidma. **8** Vaeseid on alati teie juures, aga mind ei ole teil alati.“
9 Siis sai suur hulk juute teada Jeesuse sealviibimisest ja nad
tulid sinna – mitte ainult Jeesuse pärast, vaid ka selleks, et näha
Laatsarust, kelle ta oli surnuist üles tõstnud. **10** Seepärast võtsid

ülempreestrid nõuks tappa ka Laatsaruse, **11** sest tema tõttu
läksid paljud juudid Jeesuse poole üle ning uskusid temasse.
12 Järgmisel päeval kuulis pühadeks tulnud suur rahvahulk, et
Jeesus on teel Jeruusalemma. **13** Nad võtsid kätte palmioksi,
läksid talle vastu ja hüüdsid: „Hoosanna! Õnnistatud olgu, kes
tuleb Issanda nimel! Iisraeli kuningas!“ **14** Jeesus aga leidis
eeslisälu ja istus selle selga, nõnda nagu on kirjutatud: **15** „Ära
karda, Siioni tütar! Vaata, su kuningas tuleb, sõites eeslisälu
seljas!“ **16** Sellest ei saanud Jeesuse jüngrid algul aru, aga
kui Jeesus oli läinud tagasi taevasesse ausse, meenus neile,
et nii oli temast kirjutatud Pühakirjas ning see oli nüüd täide
läinud. **17** Rahva seas oli ka neid, kes olid oma silmaga näinud,
kuidas Jeesus Laatsaruse hauast välja kutsus ja surnuist üles
äratas. Need rääkisid nüüd sellest kõigile avalikult. **18** Seepärast
läkski rahvahulk talle tee peale vastu, et nad olid kuulnud sellest
tunnustähest. **19** Siis rääkisid variserid isekeskis: „Näete, te
ei suuda midagi! Kogu maailm jookseb tema järel!“ **20** Ent
pühadeks Jeruusalemma palvetama tulnud inimeste seas olid ka
mõned kreeklased. **21** Need pöördusid Filippuse poole, kes oli
pärit Betsaidast Galileast, ja palusid teda: „Isand, me tahaksime
kohtuda Jeesusega!“ **22** Filippus läks ja rääkis seda Andreasele;
Andreas ja Filippus läksid siis ja rääkisid seda Jeesusele. **23**
Jeesus vastas: „Tund on tulnud, et Inimese Poega austataks. **24**
Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui nisuiva ei lange mulda ega
sure, siis see jääb üksi. Kui ta aga sureb, kannab see palju
vilja. **25** Kes oma elu armastab, kaotab selle, ja kes oma elu
põlgab selles ilmas, hoiab selle igaveseks eluks. **(aiōnios g166)** **26**
Kui keegi tahab mind teenida, siis ta järgnegu mulle. Kus olen
mina, seal on ka mu teener. Minu Isa austab seda, kes mind

teenib. **27** Nüüd on mu hing ärevil. Mida ma peaksin ütlema?
Isa, päästa mind sellest tunnist! Ei, selle tunni pärast ma olengi
tulnud. **28** Isa, austa oma nime!“ Ja taevast vastas hääl: „Ma
olen seda austanud ja austan veel!“ **29** Mõned juuresolijaist
arvasid, et nad kuulevad kõuemürinat, teised ütlesid: „Ingel
kõneles temaga!“ **30** Jeesus aga ütles: „See hääl ei kostnud
mitte minu, vaid teie pärast. **31** Nüüd mõistetakse kohut selle
maailma üle, nüüd tõugatakse välja selle maailma vürst. **32**
Kui mind tõstetakse maa pealt üles, tõmban ma kõik inimesed
enda juurde.“ **33** Ta ütles seda, et näidata, millisesse surma ta
peab surema. **34** Rahvahulk aga vastas: „Meie oleme Seadusest
kuulnud, et Messias jääb igaveseks. Miks sina siis ütled, et
Inimese Poeg tõstetakse üles? Kes see Inimese Poeg on?“ **(aiōn
g165)** **35** „Veel pisut aega on valgus teie keskel,“ ütles Jeesus.
„Käige valguses, kuni teil seda on, et teid ei haaraks pimedus.
Pimedas käija ei tea, kuhu ta läheb. **36** Kuni teil on valgus,
uskuge valgusesse, et te saaksite valguse lasteks!“ Kui ta seda
oli rääkinud, lahkus ta ja hoidis end nende eest varjul. **37** Kuigi
Jeesus oli andnud nende nähes palju tunnustähti, ei uskunud
inimesed ikka veel temasse, **38** et läheks täide prohvet Jesaja
ettekuulutus: „Issand, kes on uskunud meie kuulutust ja kellele
on ilmutatud Issanda käsivart?“ **39** Seepärast ei suutnud nad
uskuda, sest nagu Jesaja veel on öelnud: **40** „Ta on löönud
pimedusega nende silmi ja mõistmatusega nende südant, et nad
silmadega ei näeks ja südamega ei mõistaks ega pöörduks, et
ma saaksin neid tervendada.“ **41** Seda ütles Jesaja, sest ta
nägi Jeesuse auhiilgust ja rääkis temast. **42** Kõigele vaatamata
uskusid isegi paljud ülemad Jeesusesse, ent kartusest variseride
ees ei rääkinud nad sellest avalikult, et neid sünagoogist välja ei

heidetaks. **43** Nad pidasid inimlikku kiitust tähtsamaks Jumala
kiitusest. **44** Aga Jeesus hüüdis: „Kes usub minusse, ei usu
ainult minusse, vaid ka sellesse, kes minu on läkitanud. **45** Kes
näeb mind, näeb ka minu Läkitajat. **46** Mina olen tulnud maailma
valguseks, et ükski, kes usub minusse, ei jääks pimedusse. **47**
Kes kuuleb mu sõnu ega pea neid, selle üle ei mõista mina
kohut, sest mina ei tulnud maailma üle kohut mõistma, vaid
seda päästma. **48** Kes hülgab minu ega võta kuulda mu sõnu,
sellel on kohtumõistja olemas. Sõna, mida ma olen kuulutanud,
mõistab ta hukka viimasel päeval. **49** Sest mina ei ole seda
rääkinud iseenda nimel, vaid Isa, kes minu saatis, on mind
käskinud öelda kõike seda, mida ma olen rääkinud. **50** Ja ma
tean, et tema käsk viib igavesse ellu. Mida mina räägin, on see,
mida Isa on mul käskinud rääkida.“ **(aiōnios g166)**

13 Paasapühade saabudes teadis Jeesus, et kätte on jõudnud
tund, kui ta läheb siit maailmast Isa juurde. Armastanud omaenda
inimesi, kes olid maailmas, armastas ta neid lõpuni. **2** Jeesus
sõi jüngritega õhtusööki ja kurat oli juba pannud Juudas Iskarioti,
Siimoni poja südamesse, et ta tema reedaks. **3** Jeesus teadis,
et Isa on tema kätte kõik andnud ning et ta on tulnud Jumala
juurest ja läheb tagasi Jumala juurde. **4** Niisiis tõusis Jeesus
söömast, võttis kuue seljast, sidus rätiku vööle, **5** valas vett
kaussi ja hakkas pesema jüngrite jalgu, kuivatades neid oma
vööl oleva rätikuga. **6** Kui ta Siimon Peetruse juurde jõudis,
ütles Peetrus talle: „Issand, kas sina tahad pesta minu jalgu?“
7 „Praegu sa ei mõista seda, mida ma teen,“ vastas Jeesus.
„Aga hiljem saad sa aru.“ **8** „Eluilmaski ei pese sina mu jalgu!“
ütles Peetrus. Jeesus vastas: „Kui mina sind ei pese, ei ole sul
osadust minuga.“ **(aiōn g165)** **9** Siimon Peetrus ütles: „Issand, ära

pese siis ainult mu jalgu, vaid ka mu käsi ja pead!“ **10** Jeesus
vastas: „See, kes on end äsja pesnud, on üleni puhas ega vaja
muud kui jalgade pesemist. Teiegi olete puhtad, aga mitte kõik.“
11 Jeesus ju teadis, kes tema ära annab, seepärast ta ütleski:
„Teie ei ole kõik puhtad.“ **12** Kui Jeesus oli pesnud jüngrite jalgu,
võttis ta kuue ja tuli oma kohale tagasi. „Kas te mõistate, mida
ma teile tegin?“ küsis ta neilt. **13** „Te kutsute mind Õpetajaks ja
Issandaks, ja hästi teete, sest seda ma olen. **14** Kui nüüd mina,
teie Issand ja Õpetaja, olen pesnud teie jalgu, siis peate teiegi
pesema üksteise jalgu. **15** Ma olen jätnud teile eeskuju, et teiegi
teeksite nõnda, nagu mina olen teinud teile. **16** Tõesti, tõesti, ma
ütlen teile, ei ole teener suurem oma isandast ega sõnumitooja
suurem oma läkitajast. **17** Kui te seda teate, olete te õnnistatud,
kui te nõnda ka teete. **18** Ma ei räägi seda teie kõigi kohta.
Ma ju tean, keda ma olen valinud. Ma räägin, et läheks täide
Pühakirja ettekuulutus: „Mees, kes sööb leiba koos minuga, on
pöördunud minu vastu.“ **19** Ma räägin seda teile juba praegu, et
kui see juhtub, siis te võiksite uskuda, et mina olen see, kes ma
olen. **20** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes iganes võtab vastu
selle, kelle mina läkitan, võtab vastu minu. Ja see, kes võtab
vastu minu, võtab vastu selle, kes minu on läkitanud.“ **21** Seda
öelnud, tundis Jeesus vaimus sügavat ängi ja tunnistas: „Tõesti,
tõesti, ma ütlen teile, üks teie seast annab mu ära!“ **22** Jüngrid
vahetasid nõutult pilke ega osanud arvata, kellest ta räägib.
23 Üks neist – jünger, keda Jeesus armastas – oli laua ääres
tema kõrval. **24** Talle andis Siimon Peetrus märku ja ütles: „Küsi
temalt, kes see on.“ **25** See jünger kallutas end Jeesuse rinnale
ja küsis: „Issand, kes see on?“ **26** Jeesus vastas: „See, kelle
jaoks ma kastan leivatüki kastmesse ja ulatan talle.“ Ta kastis

leivatüki kastmesse ja ulatas selle Juudasele, Siimon Iskarioti
pojale. **27** Koos leivatükiga läks saatan Juudase sisse. Siis ütles
Jeesus Juudasele: „Mida sa teed, tee kiiresti!“ **28** Lauasolijad
ei saanud aru, mille kohta ta seda ütles. **29** Kuna Juudas oli
laekahoidja, siis mõned arvasid, et Jeesus käskis tal osta, mis
pühadeks tarvis on või midagi vaestele jagada. **30** Kui Juudas oli
võtnud leivatüki, lahkus ta kohe. Oli öö. **31** Kui nüüd Juudas
oli lahkunud, ütles Jeesus: „Nüüd austatakse Inimese Poeg
ja Jumal austatakse temas. **32** Kui Jumal on temas austatud,
siis austab Jumal Pojas ka ennast ja ta austab teda kohe. **33**
Lapsed, mina olen teie juures veel pisut aega. Te hakkate mind
otsima, ja nagu ma ütlesin juutidele, ütlen nüüd teilegi: „Kuhu
mina lähen, sinna ei saa teie tulla.“ **34** Ma annan teile uue
käsu: armastage üksteist! Nii nagu mina olen teid armastanud,
armastage teiegi üksteist! **35** Sellest tunnevad kõik, et te olete
minu jüngrid, kui te üksteist armastate.“ **36** „Issand, kuhu sa siis
lähed?“ küsis nüüd temalt Siimon Peetrus. „Kuhu mina lähen,“
vastas Jeesus, „sinna ei saa sina mulle praegu järgneda. Aga
sa järgned hiljem.“ **37** „Issand, miks ei saa ma sulle praegu
järgneda?“ küsis Peetrus. „Ma olen valmis andma sinu eest oma
elu!“ **38** „Kas sina oled valmis andma minu eest oma elu?“ ütles
Jeesus. „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, veel enne kui kukk kireb,
salgad sa mind maha kolm korda!“

14 „Ärge laske ärevust oma südameisse! Uskuge Jumalasse
ja uskuge minusse. **2** Minu Isa majas on palju tube. Kui see
nii ei oleks, kas ma oleksin siis öelnud, et ma lähen teile kodu
ette valmistama? **3** Ja kui ma olen läinud ja teile kodu ette
valmistanud, tulen ma tagasi ja võtan teid kaasa enese juurde.
Siis olete teiegi seal, kus olen mina. **4** Ja te teate teed sinna,

kuhu ma lähen.“ **5** Toomas ütles temale: „Issand, me ei tea
ju, kuhu sa lähed, kuidas me võime teada teed?“ **6** Jeesus
vastas: „Mina olen tee ja tõde ja elu. Keegi ei tule Isa juurde
muidu kui minu kaudu. **7** Kui te olete õppinud tundma mind,
siis olete te õppinud tundma ka minu Isa. Nüüdsest te juba
tunnetegi teda ja olete teda näinud.“ **8** „Issand, näita meile Isa,“
palus Filippus, „ja me jääme rahule!“ **9** „Kas sa ei tunne mind,
Filippus?“ vastas Jeesus, „Isegi pärast seda, kui ma olen nii
kaua koos teiega olnud? Kes on näinud mind, on näinud Isa.
Kuidas sa võid öelda „Näita meile Isa“? **10** Kas sa siis ei usu, et
mina olen Isas ja Isa on minus? Ma ei räägi ju midagi iseenda
nimel, vaid Isa, kes elab minus, teeb oma tööd. **11** Uskuge mind,
et mina olen Isas ja Isa on minus. Kui te ei usu muidu, siis
uskuge mu tegude tõttu. **12** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes
usub minusse, teeb samasuguseid tegusid, nagu mina teen, ja
teeb neist suuremaidki – sest mina lähen Isa juurde. **13** Ja mida
iganes te palute minu nimel, seda ma teen, sest nii saab Isa
austatud Pojas. **14** Võite paluda minult ükskõik mida minu nimel,
ja ma teen seda. **15** Kui te armastate mind, siis pidage mu
käske! **16** Ja mina palun Isa ning tema annab teile teise abistaja,
kes jääb teie juurde alatiseks – **(aiōn g165)** **17** Tõe Vaimu, keda
maailm ei saa vastu võtta, kuna ta ei näe ega tunne teda. Teie
aga tunnete teda, sest ta jääb teie juurde ja on teie sees. **18** Ma
ei jäta teid orbudeks, ma tulen teie juurde tagasi. **19** Veel pisut,
ja maailm ei näe mind enam, aga teie näete, sest mina elan ja
teiegi peate elama. **20** Sel päeval te tunnete ära, et mina olen
Isas ja teie olete minus ja mina olen teis. **21** Kes on võtnud
omaks minu käsud ja järgib neid, see armastab mind. Aga kes
armastab mind, seda armastab minu Isa, ja minagi armastan

teda ja näitan ennast talle.“ **22** Juudas, mitte Iskariot, küsis
temalt: „Issand, miks sa kavatsed ennast ilmutada meile, aga
mitte maailmale?“ **23** Jeesus vastas: „Kui keegi armastab mind,
siis ta peab mu õpetust. Minu Isa armastab teda ja me tuleme ja
rajame kodu koos temaga. **24** Kes mind ei armasta, ei pea minu
õpetust. Need sõnad, mida te kuulete, ei kuulu mulle. Need
kuuluvad Isale, kes mu saatis. **25** Seda ma olen teile rääkinud
teie juures viibides. **26** Aga Abistaja, Püha Vaim, kelle Isa läkitab
minu nimel, tema õpetab teile kõik ning tuletab meelde kõik,
mida ma olen teile öelnud. **27** Rahu jätan ma teile, oma rahu ma
annan teile. Mina ei anna seda nõnda, nagu annab maailm. Ärge
laske ärevust oma südamesse ja ärge kartke! **28** Te ju kuulsite,
et ma ütlesin teile: „Ma lähen ära ja tulen tagasi teie juurde.“ Kui
te mind armastaksite, siis te rõõmustaksite, et ma lähen Isa
juurde, sest Isa on minust suurem. **29** Ma olen seda teile öelnud
nüüd, enne neid sündmusi, et te võiksite uskuda, siis kui see
kõik sünnib. **30** Ma ei ütle teile palju enamat, sest selle maailma
valitseja on tulemas. Aga tal pole minu üle mingit voli. **31** Aga
ta tuleb, et maailm võiks teada, et mina armastan Isa ja teen
täpselt nii, nagu Isa on käskinud. Tulge nüüd, lähme siit ära!“

15 „Mina olen tõeline viinapuu ja minu Isa on aednik. **2** Iga
viljatu oksa lõikab ta minu küljest ära. Iga viljakandvat oksa ta
puhastab, et see kannaks veel enam vilja. **3** Teie olete juba
puhtad õpetuse tõttu, mille ma olen teile andnud. **4** Jääge
minusse, ja mina jään teisse. Nagu oks ei saa kanda vilja
omaette; ta peab jääma viinapuu külge. Nii ka teie ei kanna vilja,
kui te ei jää minusse. **5** Mina olen viinapuu, teie olete oksad.
Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja,
sest minust lahus ei saa te midagi teha. **6** Kes ei jää minusse,

on nagu äravisatud oks – ta kuivab. Need korjatakse kokku,
visatakse tulle ja põletatakse ära. **7** Kui te jääte minusse ja
minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes soovite,
ja see sünnib teile. **8** See toob au minu Isale, kui te kannate
palju vilja näidates, et te olete minu jüngrid. **9** Nõnda nagu
Isa on armastanud mind, olen mina armastanud teid. Jääge
minu armastusse! **10** Kui te peate kinni minu käskudest, siis te
jääte minu armastusse, nagu mina olen pidanud kinni oma Isa
käskudest ja jään tema armastusse. **11** Seda ma olen rääkinud
teile, et minu rõõm oleks teis ja teie rõõm oleks täielik. **12**
Minu käsk on see: armastage üksteist, nii nagu mina olen teid
armastanud! **13** Ei ole suuremat armastust kui see, et keegi
loovutab elu oma sõprade eest. **14** Teie olete mu sõbrad, kui te
teete, mida ma teid käsin. **15** Ma ei nimeta teid enam sulasteks.
Sulane ju ei tea, mida ta isand teeb. Ma nimetan teid sõpradeks,
sest ma olen teile teada andnud kõik, mida ma olen kuulnud
oma Isalt. **16** Teie ei ole valinud mind. Mina olen valinud teid ja
määranud nii, et te läheksite välja ja kannaksite vilja, mis jääb
kestma. Ja mida iganes te minu nimel palute, seda Isa annab
teile. **17** See on mu käsk: armastage üksteist! **18** Kui maailm
teid vihkab, siis teadke, et mind on ta vihanud enne teid. **19** Kui
te kuuluksite maailmale, küll maailm siis armastaks teid kui omi.
Aga et te ei kuulu maailmale, vaid mina olen teid maailmast välja
valinud, seepärast maailm vihkab teid. **20** Tuletage meelde, mis
ma teile ütlesin: „Ei ole teener suurem oma isandast.“ Kui nad on
mind taga kiusanud, siis nad hakkavad ka teid taga kiusama. Kui
nad aga on pidanud kinni minu õpetusest, siis peavad nad kinni
ka teie omast. **21** Nad teevad seda teile minu nime pärast, kuna
nad ei tunne teda, kes mind saatis. **22** Kui ma ei oleks tulnud ja

nendega rääkinud, siis ei oleks nad ka süüdi patus. Nüüd aga ei
saa nad vabandada oma pattu. **23** Kes vihkab mind, vihkab ka
minu Isa. **24** Kui ma ei oleks nende nähes teinud tegusid, mida
ei ole teinud keegi teine, siis poleks nad patus süüdi. Nüüd aga
on nad näinud neid tegusid ning vihanud nii mind kui ka minu
Isa. **25** Nõnda läheb täide, mis on kirjas nende Seaduses: „Nad
on vihanud mind ilma põhjuseta.“ **26** Ent kui tuleb Abistaja, kelle
ma teile Isa juurest saadan, Tõe Vaim, kes lähtub Isast, siis
tema tunnistab minust. **27** Ja teiegi peate tunnistama, sest te
olete olnud koos minuga algusest peale.

16 Seda kõike olen ma rääkinud selleks, et te ära ei langeks. **2**
Nad viskavad teid sünagoogist välja ja tuleb aeg, mil igaüks, kes
teid tapab, arvab, et täidab sellega oma kohust Jumala ees. **3**
Ja seda nad teevad, kuna nad ei tunne minu Isa ega mind. **4**
Ma olen seda rääkinud selleks, et kui saabub aeg, tuleb teile
meelde, et ma olen teid nende eest hoiatanud. Ma ei rääkinud
seda teile alguses, sest ma olin ise koos teiega, **5** vaid nüüd, kui
ma lähen tema juurde, kes mind saatis. Ja keegi teist ei küsi
minu käest: „Kuhu sa lähed?“ **6** Te olete kurbusega täidetud,
sest ma olen neid asju rääkinud. **7** Aga tõesti ma ütlen teile, teile
on hea, et ma lahkun. Sest kui ma ei lahkuks, ei tuleks Abistaja
teie juurde. Aga kui ma ära lähen, siis ma saadan tema teie
juurde. **8** Kui ta tuleb, siis ta tõestab, et maailm on ekslik patu,
õiguse ja kohtumõistmise suhtes: **9** patu suhtes, sest inimesed
ei usu minusse; **10** õiguse suhtes, sest ma lähen Isa juurde,
kus te mind enam ei näe; **11** ja kohtumõistmise suhtes, sest
selle maailma valitseja on nüüd süüdi mõistetud. **12** Mul on teile
veel palju öelda, rohkem kui te praegu suudate välja kannatada.
13 Aga kui tuleb Tõe Vaim, siis tema juhib teid kogu tõe sisse.

Sest tema ei räägi iseenesest, vaid ta räägib, mida kuuleb, ja ta
kuulutab teile tulevasi asju. **14** Tema austab mind, sest ta saab
minu käest, mida teile kuulutab. **15** Kõik, mis kuulub Isale, on
minu oma. Seepärast ma ütlesingi, et ta saab minu käest ja
kuulutab teile." **16** Jeesus rääkis edasi ja ütles: „Veel natuke
aega, ja te ei näe mind enam, ja taas natuke aega, ja te näete
mind jälle." **17** Siis küsisid jüngrid üksteiselt: „Mida ta mõtleb
sellega, et veel natuke aega, ja me ei näe teda enam, ja siis
varsti näeme teda jälle, ning et ta läheb Isa juurde?" **18** Nad
ütlesid: „Mida tähendab see „natuke aega"? Me ei mõista, millest
ta räägib." **19** Jeesus sai aru, et nad tahtsid seda temalt küsida,
ning ütles neile: „Kas te arutate omavahel mu sõnade üle „Veel
natuke aega, ja te ei näe mind enam, ja taas natuke aega, ja te
näete mind jälle"? **20** Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te nutate
ja leinate, aga maailm rõõmustab. Teie leinate, kuid teie lein
pöördub rõõmuks. **21** Sünnitusel tunneb naine valu, sest ta aeg
on kätte jõudnud, aga kui laps on sündinud, ei mõtle ta enam
oma vaevale, vaid rõõmustab lapse ilmaletulekust. **22** Nii on ka
teiega. Teil tuleb kannatada valu, aga kui ma näen teid jälle, on
teie süda rõõmus ja seda rõõmu ei võta teilt keegi ära. **23** Sel
päeval ei küsi te minult enam midagi. Tõesti, tõesti, ma ütlen
teile, mida iganes te Isalt palute minu nimel, seda ta annab teile.
24 Seni ei ole te midagi palunud minu nimel – paluge, ja te
saate, et teie rõõm võiks olla täielik! **25** Seda kõike olen ma teile
rääkinud kujundlikult. Tuleb aeg, mil ma ei räägi teiega enam sel
viisil, vaid kuulutan teile oma Isast otse. **26** Sel päeval te palute
minu nimel. Ma ei ütle teile, et mina palun Isa teie pärast. **27** Isa
ise armastab teid, sest te olete armastanud mind ja uskunud, et
mina olen tulnud Jumala juurest. **28** Ma tulin Isa Juurest ja tulin

maailma. Nüüd olen ma maailmast lahkumas ja lähen tagasi Isa
juurde.“ **29** Seepeale ütlesid jüngrid: „Nüüd räägid sa tõesti otse
ega ütle midagi kujundlikult. **30** Nüüd me saame aru, et sina
tead kõike ja meil pole vaja sulle küsimusi esitada. Seetõttu me
usume, et sa tulid Jumala juurest.“ **31** „Kas te nüüd usute?“
küsis Jeesus. **32** „Kätte on jõudmas tund – ja see ongi juba käes
–, et teid pillutatakse igaüks ise kohta. Te jätate mu üksi. Aga
mina ei ole üksi, sest Isa on koos minuga. **33** Seda ma olen teile
rääkinud, et teil oleks rahu minus. Maailmas on teil viletsust, aga
olge julged: mina olen maailma ära võitnud!“

17 Pärast neid sõnu tõstis Jeesus pilgu taeva poole ja ütles:
„Isa, tund on kätte jõudnud, austa oma Poega, et Poeg võiks
austada sind! **2** Sest sa oled andnud talle meelevalla kõigi
inimeste üle, et ta annaks igavese elu kõigile, kelle sa oled
talle andnud. **(aiōnios g166)** **3** Igavene elu aga on see, kui nad
tunnevad sind, ainsat tõelist Jumalat, ning Jeesust Kristust,
kelle sina oled läkitanud. **(aiōnios g166)** **4** Ma olen austanud sind
maa peal, viies lõpule töö, mille sa andsid mulle teha. **5** Nüüd,
Isa, austa mind enda juures austusega, mis kuulus mulle enne
maailma algust sinu juures! **6** Ma olen näidanud sind inimestele,
keda sa oled andnud mulle maailmast. Nad kuulusid sulle, sina
andsid nad mulle ja nad on kuulanud su sõna. **7** Nüüd nad
teavad, et kõik, mis sina oled andnud minule, tuleb sinult. **8**
Sest ma olen andnud neile sõnad, mis sa mulle andsid, ja nad
on need vastu võtnud. Nad teadsid kindlalt, et ma tulin sinu
juurest, ja nad uskusid, et sina saatsid mu. **9** Nende pärast
ma palun. Maailma pärast ma ei palu, küll aga nende pärast,
keda sa oled mulle andnud, sest nad kuuluvad sulle. **10** Kõik,
kes on minu päralt, on sinu päralt, ja kes on sinu päralt, on

minu päralt. Nende kaudu olen ma austatud. **11** Ma ei jää enam
kauemaks maailma. Nemad on veel maailmas, aga mina tulen
sinu juurde. Püha Isa, hoia neid oma nime väega, selle nime,
mis sa mulle andsid, et nad saaksid olla üks nagu mina ja sina
oleme üks. **12** Niikaua kui ma olin nendega koos, kaitsesin ja
hoidsin ma neid sinu nimes, mis sa mulle andsid. Ükski neist ei
läinud kaduma peale ühe, kes läks hukatusse selleks, et Kiri
läheks täide. **13** Ma tulen nüüd sinu juurde, aga räägin neid
sõnu veel maailmas olles, et minu rõõm neis oleks täielik. **14**
Mina olen andnud neile sinu sõna ja maailm on neid vihanud,
sest nad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei ole maailmast. **15**
Ma ei palu, et sa nad maailmast ära võtaksid, vaid et sa hoiaksid
neid kurja eest. **16** Nemad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei
ole maailmast. **17** Pühitse neid tões: sinu sõna on tõde! **18** Nagu
sina läkitasid minu maailma, nii olen mina saatnud maailma
nemad. **19** Nende pärast pühitsen ma ennast, et nemadki oleksid
tõeliselt pühitsetud. **20** Kuid ma ei palu ainult nende, vaid kõikide
pärast, kes nende sõnumi läbi hakkavad minusse uskuma, **21** et
nad kõik oleksid üks. Nagu sina, Isa, oled minus ja mina olen
sinus, nõnda olgu nemadki meis. Et maailm usuks, et sina oled
mu läkitanud. **22** Mina olen andnud neile selle au, mille sina
andsid mulle, et nad oleksid üks, nagu meiegi oleme üks, **23**
mina neis ja sina minus. Nii et nad võiksid saada täiesti üheks.
Siis maailm teab, et sina saatsid minu ja oled armastanud neid,
nii nagu sa oled armastanud mind. **24** Isa, ma tahan, et ka need,
keda sa oled mulle andnud, oleksid minuga seal, kus mina olen,
ja näeksid mu au, mille sa oled andnud mulle, sest sa oled mind
armastanud enne maailma loomist. **25** Õiglane Isa, kuigi maailm
sind ei tunne, tunnen mina sind ja nemad on ära tundnud, et

sina oled minu läkitanud. **26** Ma olen neile näidanud sind ja teen
seda veelgi, et armastus, millega sa mind oled armastanud,
oleks ka nendes ja mina oleksin nendes.“

18 Kui ta oli palvetamise lõpetanud, läks Jeesus koos oma
jüngritega ära. Nad läksid läbi Kidroni oru õlipuuaeda, mis oli
teisel pool orgu. **2** Juudas, kes ta ära andis, teadis seda kohta,
sest Jeesus oli seal tihti jüngritega kokku saanud. **3** Nüüd tuli
Juudas sinna, juhatades sõdurite salka, valvureid ülempreestrite
juurest ja varisere, kõigil kaasas laternad, tõrvikud ja relvad.
4 Teades kõike, mis teda ees ootab, läks Jeesus neile vastu
ja küsis: „Keda te otsite?“ **5** „Naatsareti Jeesust,“ vastasid
need. „Mina olen see,“ ütles Jeesus. Ka äraandja Juudas seisis
sealsamas koos nendega. **6** Kui Jeesus ütles: „Mina olen see,“
kohkusid nad tagasi ja kukkusid maha. **7** Siis küsis ta neilt uuesti:
„Keda te otsite?“ „Naatsareti Jeesust,“ kordasid nad. **8** „Ma ju
ütlesin teile, et mina olen see,“ vastas Jeesus. „Kui te mind otsite,
siis laske neil teistel minna.“ **9** Nõnda läks täide ta ettekuulutus:
„Ma ei ole kaotanud ühtki nendest, keda sa mulle andsid!“ **10** Ent
Siimon Peetrus, kellel oli mõõk, tõmbas selle nüüd välja ja lõi
ülempreestri sulast, raiudes ära ta parema kõrva. (Sulase nimi
oli Malkus.) **11** Jeesus ütles Peetrusele: „Pane oma mõõk tuppe!
Kas ma peaksin keelduma karikast, mille Isa mulle annab?“ **12**
Siis võtsid sõdurid oma ülema juhtimisel ja juudi valvurite abil
Jeesuse kinni ja panid ta köidikuisse. **13** Kõigepealt viisid nad ta
Hannase juurde, kes oli sel aastal ülempreestri ametit pidava
Kaifase äi. **14** Just Kaifas oli andnud juutide juhtidele nõu, et on
parem, kui üks inimene sureb rahva eest. **15** Siimon Peetrus ja
üks teine jünger järgnesid Jeesusele. Kuna see teine jünger
oli ülempreestri tuttav, võis ta siseneda ülempreestri sisehoovi

koos Jeesusega. **16** Peetrus aga jäi ukse taha. Siis läks teine
jünger, kes oli tuttav ülempreestrile, rääkis teenijatüdrukuga
ning viis ka Peetruse sisse. **17** Teenijatüdruk küsis Peetruselt:
„Eks sinagi ole üks selle mehe jüngritest?“ Peetrus vastas: „Ei,
mina ei ole!“ **18** Aga et väljas oli külm, olid sulased ja valvurid
süüdanud sütest lõkke, mille ääres nad end soojendasid. Ja
Peetrus seisis nende seas end soojendades. **19** Samal ajal
küsitles ülempreester Jeesust tema jüngrite ja õpetuse kohta. **20**
Jeesus vastas: „Ma olen avalikult maailmale rääkinud, ma olen
alati õpetanud sünagoogis ja templis, kus kõik juudid kogunevad,
ega ole midagi rääkinud salaja. **21** Miks sa minu käest küsid?
Küsi kuulajatelt, mida ma olen rääkinud. Küll nad teavad, mida
ma olen öelnud.“ **22** Nende sõnade peale lõi üks juures seisnud
valvuritest talle käega näkku, öeldes: „Kas nõnda vastad sa
ülempreestrile?“ **23** Jeesus kostis: „Kui ma midagi valesti ütlesin,
siis ütle, mis see oli. Kui ma aga tõtt rääkisin, siis miks sa mind
peksad?“ **24** Seepeale saatis Hannas Jeesuse kinniseotuna
ülempreester Kaifase juurde. **25** Siimon Peetrus aga seisis lõkke
ääres ja soojendas end. Korraga küsiti temalt: „Kas sinagi oled
üks selle mehe jüngritest?“ „Ei, mina ei ole,“ salgas ta. **26** Siis
ütles talle ülempreestri sulane, kelle sugulase kõrva oli Peetrus
ära raiunud: „Ma ju nägin sind õlipuuaias koos selle mehega!“
27 Peetrus salgas taas, ja kohe kires kukk. **28** Siis viisid nad
Jeesuse Kaifase juurest Rooma maavalitseja kohtukotta. Oli
varahommik. Juudid ise ei astunud majja sisse, et mitte rüvetada
end uskmatute hoones viibimisega – muidu nad poleks võinud
süüa paasatoitu. **29** Seepärast tuli Pilaatus nende juurde välja ja
küsis: „Milles te seda inimest süüdistate?“ **30** „Kui ta ei oleks
kurjategija,“ vastasid nad talle, „ei annaks me teda sinu kätte.“ **31**

Pilaatus ütles neile: „Võtke teie ta ja mõistke ise tema üle kohut
oma Seaduse järgi!“ „Meil ei ole luba kedagi surmata,“ kostsid
juudid. **32** Nii läks täide Jeesuse ettekuulutus selle kohta, millist
surma ta pidi surema. **33** Siis läks Pilaatus tagasi kohtukotta. Ta
kutsus Jeesuse enese ette ja küsis temalt: „Kas sina oled juutide
kuningas?“ **34** „Kas see on sinu enda mõte,“ küsis Jeesus vastu,
„või on sulle keegi teine seda minu kohta öelnud?“ **35** „Kas ma
olen juut?“ vastas Pilaatus. „Su oma rahvas ja ülempreestrid
andsid su minu kätte. Mida sa teinud oled?“ **36** „Minu Kuningriik
ei ole sellest maailmast,“ ütles Jeesus. „Kui mu Kuningriik oleks
sellest maailmast, siis mu sulased oleksid võidelnud, et mind ei
oleks antud juudi ülemate kätte. Aga minu Kuningriik ei ole siit.“
37 „Sina oled siis ikkagi kuningas?“ küsis Pilaatus. „Sina ise
ütled, et mina olen kuningas,“ vastas Jeesus. „Mina olen selleks
sündinud ja tulnud maailma, et tunnistada tõest. Igaüks, kes
on tõe poolel, kuulab mind.“ **38** „Mis on tõde?“ küsis Pilaatus.
Seda öelnud, läks ta jälle juutide juurde välja, kes olid sinna
kogunenud, ning teatas: „Mina ei leia temal ühtki süüd. **39** Aga
teil on kombeks, et ma lasen teile paasapühadel ühe vangi
vabaks. Kas te soovite, et ma lasen vabaks juutide kuninga?“
40 „Mitte tema, vaid Barabase!“ karjusid nad. Ent Barabas oli
osalenud mässus.

19 Siis viis Pilaatus Jeesuse ära ja laskis teda piitsutada. **2**
Sõdurid panid talle pähe kibuvitstest punutud pärja ning selga
purpurpunase rüü. **3** Nad astusid ta ette, öeldes: „Tervitus, juutide
kuningas!“ ning lõid talle vastu nägu. **4** Pilaatus tuli taas välja ja
ütles: „Vaadake, ma toon ta teie ette teile teadmiseks, et mina ei
leia temal ühtki süüd!“ **5** Siis tuli Jeesus välja, kandes peas
kibuvitsapärga ja seljas purpurpunast rüüd. „Siin on see mees!“

ütles Pilaatus neile. **6** Jeesust nähes karjusid ülempreestrid
ja valvurid: „Löö ta risti, löö ta risti!“ „Võtke teie ta ja lööge ise
risti,“ ütles Pilaatus. „Mina ei leia temal ühtki süüd.“ **7** „Meil on
Seadus,“ vastasid juudid, „ja Seaduse järgi peab ta surema, sest
ta on kuulutanud ennast Jumala Pojaks.“ **8** Seda kuuldes hakkas
Pilaatus tõsiselt kartma. **9** Ta läks tagasi kohtukotta ja küsis
Jeesuselt: „Kust sa pärit oled?“ Aga Jeesus ei vastanud. **10** Siis
ütles Pilaatus talle: „Kas sa keeldud minuga rääkimast? Kas sa
ei mõista, et minu võimuses on sind vabaks lasta või risti lüüa?“
11 „Sul ei oleks minu üle mingit võimu,“ vastas Jeesus, „kui see ei
oleks sulle antud ülalt. Seepärast on suurem süü sellel, kes mind
sinu kätte andis.“ **12** Sellest alates üritas Pilaatus Jeesust vabaks
lasta. Ent juudid karjusid: „Kui sa tema vabaks lased, ei ole sa
keisri sõber. Igaüks, kes kuulutab ennast kuningaks, on keisri
vastane.“ **13** Seda kuuldes tõi Pilaatus Jeesuse välja ning istus
kohtunikutoolile paigas, mille nimi on Kivipõrand, heebrea keeles
Gabbatha. **14** Oli paasapühade ettevalmistuspäev, lõunaaeg.
„Siin on teie kuningas!“ ütles Pilaatus juutidele. **15** End need
karjusid vastu: „Vii ta minema! Vii ta minema! Löö ta risti!“ „Kas
ma pean teie kuninga risti lööma?“ küsis Pilaatus. „Meil ei ole
muud kuningat kui keiser,“ vastasid ülempreestrid. **16** Siis andis
Pilaatus Jeesuse ristilöömiseks sõdurite kätte. Sõdurid võtsid
Jeesuse kaasa. **17** Oma risti kandes läks ta Pealuuks hüütud
paika, mis on heebrea keeles Kolgata. **18** Seal lõid nad risti
Jeesuse ja veel kaks meest koos temaga: teine teisele poole ja
tema nende vahele. **19** Pilaatus lasi kirjutada ja ristile kinnitada
sildi. Seal olid sõnad: Naatsareti Jeesus, juutide kuningas **20**
Seda silti luges palju juute, sest Jeesuse ristilöömise paik oli
linna lähedal. Kirjutatud oli heebrea, ladina ja kreeka keeles.

21 Juutide ülempreestrid palusid Pilaatust: „Ära kirjuta „Juutide
kuningas“, vaid: „Tema on öelnud: „Mina olen juutide kuningas.““
22 Kuid Pilaatus vastas: „Mida ma olen kirjutanud, seda ma
olen kirjutanud.“ **23** Kui sõdurid olid Jeesuse risti löönud, võtsid
nad ta riided ja jagasid nelja sõduri vahel ära. Nad võtsid ka
särgi, mis oli ilma õmblusteta, ülalt alla ühes tükis kootud. **24**
Seepärast ütlesid nad üksteisele: „Ärme tee seda katki, vaid
heidame liisku, kellele see saab!“ Nii sündis, et läheks täide
Pühakirja sõna: „Nad on jaotanud omavahel mu riided ja heitnud
liisku mu rõivaste üle.“ Seda sõdurid tegidki. **25** Jeesuse risti
juures seisid ka tema ema, ema õde, Kloopase naine Maarja
ning Maarja Magdaleena. **26** Kui Jeesus nägi oma ema ja
tema kõrval seismas jüngrit, keda ta armastas, ütles ta emale:
„Naine, see on sinu poeg!“ **27** Siis ütles ta oma jüngrile: „See
on sinu ema!“ Sellest ajast võttis jünger Jeesuse ema enda
juurde elama. **28** Pärast seda ütles Jeesus, teades, et nüüd on
kõik lõpetatud, ja et Pühakiri läheks täide: „Mul on janu!“ **29**
Seal seisis anum hapu veiniga. Nad panid veini kastetud käsna
iisopivarre otsa ja tõstsid ta suu juurde. **30** Kui nüüd Jeesus oli
võtnud veini, ütles ta: „See on lõpetatud!“ Siis langetas ta pea ja
heitis hinge. **31** Ent juudid ei tahtnud, et hukatud jääksid ristile
hingamispäevaks – paasanädalal oli see suur püha. Seepärast
palusid nad Pilaatust, et ta käsiks murda ristilöödute jalaluud ja
võtta nad maha. **32** Sõdurid tulidki ja murdsid jalaluud mõlemal
mehel, kes olid risti löödud koos Jeesusega. **33** Kui nad Jeesuse
juurde jõudsid ja nägid, et ta on juba surnud, jätsid nad tema
jalaluud murdmata. **34** Selle asemel torkas üks sõdureist odaga
ta küljesse ning sealt voolas välja verd ja vett. **35** Üks pealtnägija
on seda tunnistanud ja see tunnistus on õige. Ta teab, et ta

räägib tõtt – et teiegi võiksite uskuda. **36** Nii läks täide Pühakirja
ettekuulutus: „Ühtki tema luud ei purustata.“ **37** Ja nagu üks
teine ettekuulutus ütleb: „Nad saavad näha seda, kelle nad on
läbi torganud.“ **38** Pärast seda pöördus Joosep Arimaatiast
Pilaatuse poole palvega, et ta võiks Jeesuse surnukeha ristilt
maha võtta. Joosep oli Jeesuse jünger, aga mitte avalikult, sest
ta kartis juute. Pilaatuse loal ta tuli ja võttis surnukeha maha. **39**
Nüüd saabus ka Nikodeemos, kes oli kord öösel Jeesuse juures
käinud, ja tõi umbes kolmekümne nelja kilogrammi jagu aaloega
segatud mürri. **40** Siis võtsid nad Jeesuse surnukeha ja mähkisid
ta koos lõhnarohtudega linasesse kangasse, nagu on juutide
matusekomme. **41** Ristilöömise kohas oli aed ja seal asus uus
haud, kuhu ei olnud veel kedagi maetud. **42** Et hingamispäev oli
algamas ja haud oli lähedal, siis panid nad Jeesuse sinna.

20 Nädala esimese päeva varahommikul, kui väljas oli veel
pime, läks Maarja Magdaleena Jeesuse hauale ja nägi, et kivi on
hauasuult kõrvale lükatud. **2** Ta tuli jooksuga Siimon Peetruse
ja teise jüngri juurde, keda Jeesus armastas, ning ütles neile:
„Nad on Issanda hauast ära viinud ja me ei tea, kuhu nad
on ta pannud!“ **3** Kiiruga asusid Peetrus ja see teine jünger
haua poole teele. **4** Nad jooksid koos, ent see teine jünger
jooksis Peetrusest kiiremini ja jõudis haua juurde esimesena.
5 Kummargil sisse vaadates nägi ta surilinu, ent sisse ta ei
astunud. **6** Seejärel jõudis kohale ka Siimon Peetrus. Tema läks
hauakoopasse sisse ning nägi maas lebavaid mähiseid **7** ja
higirätikut, mis oli olnud ümber Jeesuse pea; see ei lebanud
mähiste juures, vaid oli kokkulapituna oma kohal. **8** Kui nüüd
teine jünger, kes oli jõudnud haua juurde esimesena, samuti
sisse läks, siis ta nägi ja uskus, **9** sest seni ei olnud nad veel

mõistnud Pühakirja ettekuulutust, mille kohaselt Jeesus pidi
surnuist üles tõusma. **10** Siis läksid jüngrid tagasi sinna, kus nad
peatusid. **11** Maarja aga seisis haua juures väljas ja nuttis. Nuttes
kummardus ta vaatama hauakoopasse **12** ja nägi kaht valgeis
riideis inglit istumas seal, kus oli lebanud Jeesuse surnukeha,
üks peatsis ja teine jalutsis. **13** „Naine, miks sa nutad?“ küsisid
nad temalt. „Nad on mu Issanda ära viinud,“ vastas Maarja, „ja
ma ei tea, kuhu nad on ta pannud.“ **14** Seda öelnud, vaatas ta
selja taha ja nägi Jeesust, kes seal seisis, aga ta ei saanud
aru, et see oli Jeesus. **15** „Naine, miks sa nutad?“ küsis Jeesus
temalt. „Keda sa otsid?“ Pidades teda aednikuks, vastas Maarja:
„Isand, kui sina ta minema viisid, siis ütle mulle, kuhu sa ta
panid, ja ma toon ta ära.“ **16** „Maarja!“ ütles Jeesus talle. Nüüd
pöördus Maarja ringi ja hüüatas heebrea keeles: „Rabbuuni!“
(See tähendab Õpetajat.) **17** „Ära puuduta mind!“ ütles Jeesus
talle. „Sest ma ei ole veel läinud üles oma Isa juurde. Aga mine
mu vendade juurde ja ütle neile, et ma lähen üles oma Isa ja
teie Isa ning oma Jumala ja teie Jumala juurde!“ **18** Maarja
Magdaleena läks ja teatas jüngritele: „Ma nägin Issandat!“ ja ta
rääkis neile, mis Jeesus oli öelnud. **19** Selsamal õhtul, nädala
esimesel päeval, olid jüngrid koos lukus uste taga, sest nad
kartsid juudi ülemaid. Järsku ilmus sinna Jeesus, jäi seisma
nende keskele ja ütles: „Rahu olgu teiega!“ **20** Seda öelnud,
näitas ta neile oma käsi ja külge. Rõõm täitis jüngreid, kui nad
Issandat nägid. **21** Jeesus ütles taas: „Rahu teile! Nagu Isa on
läkitanud minu, nii läkitan mina nüüd teid.“ **22** Seejärel hingas
ta nende peale ja ütles: „Võtke vastu Püha Vaim! **23** Kellele
iganes te patud andeks annate, neile on need andeks antud.
Kelle patte te andeks ei anna, neile ei ole andeks antud.“ **24** Aga

Toomas, üks kaheteistkümnest, hüüdnimega Kaksik, ei olnud
teistega, kui Jeesus tuli. **25** Teised jüngrid ütlesid talle: „Me
nägime Issandat!“ Tema aga vastas: „Ma ei usu enne, kui näen
naelajälgi ta kätes ja panen oma sõrme naelaarmidesse ja oma
käe tema küljehaava.“ **26** Nädal hiljem olid jüngrid jälle koos
suletud ruumis ja ka Toomas oli nendega. Kuigi uksed olid lukus,
tuli Jeesus, jäi seisma nende keskele ja ütles: „Rahu teile!“ **27**
Seejärel ütles ta Toomasele: „Siruta oma sõrm siia ja vaata mu
käsi! Siruta oma käsi ja pane mu küljehaava! Ära kahtle, vaid
usu!“ **28** Toomas vastas talle: „Minu Issand ja minu Jumal!“ **29**
„Sa usud, sest sa oled näinud,“ ütles Jeesus. „Õnnistatud on
need, kes pole näinud, aga siiski usuvad.“ **30** Jeesus andis
jüngrite nähes veel palju muid tunnustähti, mida aga ei ole
kirjutatud sellesse raamatusse. **31** Ent need siin on kirjutatud
üles, et te usuksite, et Jeesus on Messias, Jumala Poeg, ning et
teil uskudes oleks elu temas.

21 Pärast seda ilmus Jeesus jüngritele veel Galilea mere
ääres. See juhtus nõnda. **2** Koos olid Siimon Peetrus, Toomas,
hüüdnimega Kaksik, Naatanael Kaanast Galileast, Sebedeuse
pojad ja veel kaks Jeesuse jüngrit. **3** Siimon Peetrus ütles: „Ma
lähen kala püüdma.“ Teised vastasid: „Me tuleme sinuga kaasa.“
Nad läksid paadiga välja, kuid ei saanud sel ööl midagi. **4** Kui
koidik oli juba käes, seisis Jeesus kaldal, aga jüngrid ei saanud
aru, et see oli Jeesus. **5** „Sõbrad, on teil mõni kala?“ hüüdis
Jeesus. „Ei ole,“ vastasid nad. **6** Jeesus ütles: „Heitke võrk
paremale poole paati ja te leiate mõne!“ Nad heitsidki võrgu
paremale poole ega suutnud seda enam välja tõmmata: seal oli
nii palju kalu! **7** Siis ütles Peetrusele see jünger, keda Jeesus
armastas: „See on Issand!“ Kui Siimon Peetrus kuulis, et see on

Issand, pani ta kuue selga – sest ta oli selle ära võtnud – ja
hüppas vette. **8** Teised jüngrid tulid paadiga võrku järel vedades
– nad olid kaldast umbes kahesaja küünra kaugusel. **9** Kui
nad kaldale jõudsid, nägid nad lõkkeaset hõõguvate sütega,
sellel küpsevat kala ja leiba. **10** „Tooge neid kalu ka, mis te
praegu püüdsite!“ ütles Jeesus. **11** Siimon Peetrus läks tagasi
paati ja tõmbas võrgu maale, seal oli kokku sada viiskümmend
kolm suurt kala. Ja kuigi kalu oli nõnda palju, ei rebenenud võrk
katki. **12** „Tulge hommikust sööma!“ kutsus Jeesus neid. Keegi
jüngritest ei söandanud küsida temalt: „Kes sa oled?“ sest nad
teadsid, et ta on Issand. **13** Jeesus tuli, võttis leiba ja ulatas
neile, samuti kala. **14** See oli juba kolmas kord, kui ta ilmus
jüngritele pärast surnuist ülestõusmist. **15** Kui nad olid söönud,
ütles Jeesus Siimon Peetrusele: „Siimon, Johannese poeg, kas
sa armastad mind rohkem kui nemad?“ „Jah, Issand, sina tead,
et ma armastan sind,“ vastas Peetrus. „Toida mu tallekesi!“ ütles
Jeesus talle. **16** Siis küsis Jeesus temalt teist korda: „Siimon,
Johannese poeg, kas sa armastad mind?“ „Jah, Issand, sina
tead, et ma armastan sind,“ vastas Peetrus. „Hoia mu lambaid!“
ütles Jeesus talle. **17** Siis küsis Jeesus temalt kolmandat korda:
„Siimon, Johannese poeg, kas sa armastad mind?“ Peetrus
jäi kurvaks, et Jeesus temalt kolmandat korda küsis: „Kas sa
armastad mind?“ „Issand, sina tead kõike,“ vastas ta. „Sina
tead, et ma armastan sind.“ „Toida mu lambaid!“ ütles Jeesus
talle. **18** „Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kui sa veel noorem olid,
sidusid sa ise oma vöö vööle ja läksid, kuhu tahtsid. Aga kui sa
vanaks saad, siis sa sirutad käed välja, ning keegi teine riietab
su ja viib sinna, kuhu sa ei taha minna.“ **19** Nende sõnadega
andis Jeesus mõista, millise surmaga Peetrus pidi Jumalale au

tooma. Seejärel ütles ta Peetrusele: „Järgne mulle!“ **20** Selja
taha vaadates nägi Peetrus enda järel jüngrit, keda Jeesus
armastas, sedasama, kes oli toetunud õhtusöögi ajal Jeesuse
rinnale ja küsinud: „Issand, kes on sinu äraandja?“ **21** Nähes
teda, küsis Peetrus Jeesuselt: „Issand, aga tema?“ **22** Jeesus
vastas: „Kui ma tahan, et ta jääb minu tagasitulekuni, mis sinul
sellest? Sina järgne mulle!“ **23** Nii levis vendade seas jutt, nagu
ei sureks see jünger kunagi. Aga Jeesus ei öelnud talle, et ta ei
sure, vaid: „Kui ma tahan, et ta jääb minu tagasitulekuni, mis
sinul sellest?“ **24** See on see jünger, kes tunnistab neist asjadest
ja on need kirja pannud. Me teame, et tema tunnistus on tõsi. **25**
Jeesus tegi veel palju muid asju. Ma arvan, et terves maailmas
poleks ruumi kõigi raamatute jaoks, kui see kõik üles kirjutataks.

Apostlite

1 Oma varasemas raamatus, Teofilos, ma kirjutasin kõigest,
mida Jeesus hakkas tegema ja õpetama, **2** kuni selle päevani,
mil ta võeti taevasse pärast seda, kui ta oma väljavalitud
apostlitele oli Püha Vaimu läbi andnud korraldusi. **3** Pärast oma
kannatusi näitas ta end nendele elavana ja tegi seda veenvalt.
Ta ilmus neile neljakümne päeva jooksul ja kõneles Jumala
Kuningriigist. **4** Ühel korral, kui ta koos nendega sõi, andis ta
neile käsu: „Ärge lahkuge Jeruusalemmast, vaid oodake mu Isa
tõotust, millest te olete minult kuulnud. **5** Sest Johannes ristis
veega, aga mõne päeva pärast ristitakse teid Püha Vaimuga."
6 Kui nad jälle kokku tulid, küsisid nad temalt: „Issand, kas
sa sel ajal taastad Iisraeli kuningriigi?" **7** Ta vastas: „Teile ei
ole teada antud aegu ja ajastuid, mis Isa on oma meelevallas
määranud. **8** Aga te saate Püha Vaimu väe, kes tuleb teie
peale, ja peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kõigel
Juuda- ja Samaariamaal ja maailma otsani!" **9** Kui ta seda oli
öelnud, võeti ta nende nähes üles ja pilv varjas ta nende silme
eest. **10** Kui nad üksisilmi taevasse vaatasid tema lahkumist,
ennäe, siis seisis järsku nende kõrval kaks valgeis riideis meest.
11 Nad ütlesid imestunud jüngritele: „Galilea mehed, miks te
seisate ja vaatate üles taeva poole? See Jeesus, kes teilt üles
võeti taevasse, tuleb samal kombel kui te nägite teda taevasse
minevat!" **12** Apostlid pöördusid Õlimäelt tagasi Jeruusalemma,
mis oli linnast vaid hingamispäeva teekonna kaugusel. **13** Kui
nad sinna jõudsid, läksid nad ülemisse tuppa, kus nad peatusid.
Seal olid: Peetrus, Jaakobus, Johannes, Andreas, Filippus,
Toomas, Bartolomeus, Matteus, Jaakobus Alfeuse poeg, seloot
Siimon ja Juudas, Jaakobuse poeg. **14** Nemad kõik olid ühel

meelel lakkamatus palves ja anumises. Nendega olid naisjüngrid
ja Maarja, Jeesuse ema, ja tema vennad. **15** Neil päevil tõusis
Peetrus usklike hulgas püsti (rahvast oli koos umbes sada
kakskümmend inimest) **16** ja ütles: „Mehed-vennad, täide pidi
minema kirjasõna, mis Püha Vaim on Taaveti suu läbi kõnelenud
Juudase kohta, kes juhatas Jeesuse kinnivõtjaid – **17** tema oli üks
meie hulgast ja valitud samasse ametisse. **18** Ta ostis ülekohtu
palga eest põllu, ja kui ta pea ees alla kukkus, rebis lõhki oma
kõhu ja kogu ta sisikond valgus välja. **19** Igaüks Jeruusalemmas
teab, mis temaga juhtus. Sellepärast kutsutaksegi seda põldu
nende keeles Hakeldamaks, see tähendab Verepõlluks. **20** Sest
lauludes on kirjutatud: „Nende telklaager saagu lagedaks: ärgu
olgu nende telkides elanikke!“ Ja samuti: „Tema amet saagu
teisele!“ **21** Nõnda on tarvis valida tema asendaja nende hulgast,
kes on meiega olnud kogu selle aja, mil Issand Jeesus meiega
sisse ja välja kõndis, **22** alates Johannese ristimisest kuni ajani,
mil Jeesus meilt võeti üles. Üks neist peab saama Jeesuse
ülestõusmise tunnistajaks koos meiega.“ **23** Nõnda nad pakkusid
välja kaks meest: Joosepi, keda kutsuti Barsabaseks (tuntud ka
kui Justus), ja Mattiase. **24** Siis nad palvetasid: „Issand, sina tead
iga inimese südant. Näita meile, kumma neist kahest mehest
sina oled valinud **25** selleks teenistuseks, mille Juudas jättis, et
minna sinna, kuhu ta kuulub.“ **26** Nad heitsid liisku ja liisk langes
Mattiasele. Nõnda lisati ta üheteistkümne apostli hulka.

2 Kui nelipühapäev kätte jõudis, olid nad kõik ühel meelel samas
paigas. **2** Järsku tuli taevast võimas kohin, nagu torm oleks
tulnud, ja see täitis kogu maja, kus nad viibisid. **3** Nad nägid
tulekeeli, mis eraldusid ja jäid iga üksiku peale puhkama. **4** Ja
nad kõik täideti Püha Vaimuga ning hakkasid kõnelema teistes

keeltes, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida. **5** Jeruusalemma
oli tulnud elama jumalakartlikke juute kõigi rahvaste keskelt taeva
all. **6** Kui nad seda häält kuulsid, jooksis rahvas hämmelduses
kokku, sest igaüks kuulis neid rääkimas omaenese keeles.
7 Jahmununa küsisid nad üksteiselt: „Eks need mehed, kes
räägivad, ole kõik Galileast? **8** Kuidas siis nii on, et meist igaüks
kuuleb omaenda keelt? **9** Partlased, meedlased ja eelamlased;
Mesopotaamia, Juudamaa, Kappadookia, Pontose ja Aasia, **10**
Früügia ja Pamfüülia, Egiptuse ja Küreene-äärse Liibüa elanikud.
Need, kes tulnud Roomast **11** (juudid ja juudiusku pöördunud),
kreetalased ja araablased – me kuuleme neid kuulutamas meie
endi keeles Jumala imelisi asju.“ **12** Hämmastuses ja segaduses
pärisid nad üksteise käest: „Mida see küll tähendab?“ **13** Teised
aga pilkasid neid ja ütlesid: „Nad on täis magusat värsket veini.“
14 Siis tõusis Peetrus koos üheteistkümne apostliga püsti, tõstis
häält ja pöördus rahvahulga poole: „Juudid ja kõik, kes te olete
Jeruusalemma tulnud, pange tähele minu sõnu ja olgu see teile
teadmiseks, **15** et need mehed ei ole purjus, nagu te mõtlete,
sest on alles kolmas tund. **16** Vaid see on, mida prohvet Joel on
öelnud: **17** „Viimseil päevil, ütleb Jumal, sünnib, et ma valan
oma Vaimu välja kõigi inimeste peale. Teie pojad ja tütred
prohveteerivad ja teie noored mehed näevad nägemusi ja teie
vanad mehed näevad unenägusid. **18** Ning oma teenijate – nii
meeste kui naiste peale – ma valan neil päevil oma Vaimu ja
nad prohveteerivad. **19** Ma teen imesid ülal taevas ja annan
tunnustähti all maa peal: verd ja tuld ja suitsusambaid. **20** Päike
muutub pimedaks ja kuu vereks, enne kui saabub suur ja vägev
Issanda päev, **21** ja igaüks, kes hüüab appi Issanda nime,
päästetakse.“ **22** Iisraeli mehed, kuulake neid sõnu: Naatsareti

Jeesus, mees Jumala juurest, näitas teile väge ja imesid ja
tunnustähti, mida Jumal tema läbi tegi, nagu te isegi teate. **23**
See mees anti teile üle Jumala seatud eesmärgil ja eelteadmisel;
ja teie tapsite ta ristil ülekohtuste käte läbi. **24** Sellesama äratas
Jumal üles surnuist, vabastades ta surma kannatustest, sest
surmal ei olnud väge teda hoida. **25** Nõnda nagu Taavet ütles
tema kohta: „Ma näen Issandat kogu aeg enese ees. Ta on mu
paremal käel ja ma ei kõigu. **26** Ja nõnda mu süda rõõmustab ja
keel hõiskab, sest mu ihu saab elama lootuses. **27** Sest sa ei
jäta mind surmavalda, ega lase oma Pühal näha kõdunemist.
(Hadēs g86) **28** Sest sa oled mulle andnud teada elu tee ja sinu
ees olemine täidab mind rõõmuga.“ **29** Mehed-vennad, lubage
mul öelda teile otse, et meie esiisa Taavet on surnud ja on maha
maetud ja tema haud on tänaseni siin. **30** Aga ta oli prohvet ja
teadis, et Jumal oli talle vandega tõotanud tõsta troonile ühe
tema järeltulija. **31** Niisiis nägi Taavet ette, mida Jumal teeb, ja
ta kõneles Messia ülestõusmisest, et teda ei jäetud surmavalda,
ega näinud tema ihu kõdunemist. **(Hadēs g86)** **32** Selle Jeesuse
äratas Jumal üles, meie kõik oleme selle tunnistajad. **33** Et ta
on ülendatud Jumala paremale käele, siis ta on saanud Isalt
tõotatud Püha Vaimu ning on ta välja valanud, nagu nüüd kuulete
ja näete. **34** Taavet ei tõusnud ju taevasse, kuid siiski ta ütles:
„Issand ütles minu Issandale: „Istu mu paremale käele, **35** kuni
ma panen sinu vaenlased su jalge alla jalajäriks.““ **36** Andke
siis teada kogu Iisraelile: Jumal on teinud selle Jeesuse, kelle
teie risti lõite, nii Issandaks kui Messiaks!“ **37** Kui rahvas seda
kuulis, lõikas see neil südameisse ja nad ütlesid Peetrusele ja
teistele apostlitele: „Mehed-vennad, mida me peame tegema?“
38 Peetrus vastas neile: „Parandage meelt ja laske ennast ristida

Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks, ja siis
te saate Püha Vaimu anni. **39** See tõotus on teile ja teie lastele ja
kõikidele, kes on kaugel, keda Issand, meie Jumal, enese juurde
kutsub." **40** Veel paljude teistegi sõnadega kinnitas Peetrus neid
ja anus: „Päästke endid sellest korrumpeerunud põlvkonnast!"
41 Kes selle sõnumi vastu võtsid, need ristiti, ja umbes kolm
tuhat hinge lisati nende hulka sel päeval. **42** Nad pühendasid
endid apostlite õpetusele, osadusele, leivamurdmisele ja palvele.
43 Jumalakartus langes iga hinge peale ning palju imetegusid ja
tunnustähti sündis apostlite läbi. **44** Kõik usklikud olid üheskoos
ja jagasid omavahel kõike, mis neil oli. **45** Omandi ja vara
müüsid nad ära ja andsid igaühele, nagu keegi vajas. **46** Nad
kogunesid päevast päeva templis, murdsid leiba kodudes ja sõid
üheskoos rõõmsalt ja siiraste südametega, **47** kiites Jumalat ja
kogedes inimeste poolehoidu. Issand aga lisas päästetuid iga
päev kogudusele.

3 Ühel päeval läksid Peetrus ja Johannes üles templisse
palvusele, mida peeti üheksandal tunnil. **2** Üks mees, kes oli
sünnist saadik halvatud, toodi iga päev templi värava juurde,
mida kutsuti Ilusaks, sisenejailt almust paluma. **3** Kui ta nägi
Peetrust ja Johannest sisenemas, palus ta neilt almust. **4** Aga
Peetrus ja Johannes vaatasid teda üksisilmi. **5** Peetrus ütles
talle: „Vaata meie poole." Ja ta pööras neile tähelepanu, lootes
neilt midagi saada. **6** Peetrus ütles: „Kulda ja hõbedat mul ei
ole, aga mis mul on, selle ma sulle annan – Jeesuse Kristuse,
Naatsaretlase nimel, tõuse ja kõnni!" **7** Ta võttis kinni tema
paremast käest ja aitas ta üles ja silmapilkselt tehti tema jalad ja
pahkluud tugevaks. **8** Ja ta hüppas püsti ja hakkas kõndima. Siis
ta läks koos nendega templisse – kõndides, hüpates ja Jumalat

kiites. **9** Kui inimesed nägid teda kõndimas ja Jumalat kiitmas, **10**
tundsid nad ära temas mehe, kes oli istunud templi Ilusa Värava
ees, ja nad olid kohkunud ja imestunud sellest, mis temaga oli
sündinud. **11** Kui halvatu, kes oli terveks saanud, hoidis Peetruse
ja Johannese lähedale, oli kogu rahvas hämmelduses ja jooksis
nende juurde paika, mida kutsuti Saalomoni sammaskäiguks. **12**
Kui Peetrus seda nägi, ütles ta neile: „Iisraeli mehed, mispärast
see teid üllatab? Miks te vahite meid, justkui meie oleksime
omaenda väe või vagadusega selle mehe pannud kõndima?
13 Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumal, meie isade Jumal on
kirgastanud oma sulast Jeesust. Teie andsite ta ära tapmiseks ja
salgasite ta maha Pilaatuse ees, kuigi too oli otsustanud tema
vabastada. **14** Teie lükkasite ära Püha ja Õige ning küsisite
tema asemel endale mõrtsuka. **15** Teie tapsite Elu Rajaja, kuid
Jumal äratas ta üles surnuist ja selle tunnistajad oleme meie. **16**
Usu läbi Jeesuse nimesse tehti see mees, keda näete ja teate,
tugevaks. Jeesuse nimi ning usk, mis tema läbi tuleb, on andnud
talle täieliku tervenemise teie kõigi nähes. **17** Ja nüüd, vennad,
ma tean, et te olete seda teinud teadmatusest, just nagu ka teie
juhid. **18** Jumal on aga sellega täide saatnud, mida ta on kõigi
prohvetite läbi ette kuulutanud, et Messias peab kannatama. **19**
Seepärast parandage meelt ja pöörduge Jumala poole, et teie
patud kustutataks, nii et Issandalt tuleksid kosumisajad **20** ja ta
läkitaks teie jaoks määratud Messia Jeesuse. **21** Tema peab
jääma taevasse selle ajani, kui taastatakse kõik, millest Jumal
on rääkinud oma pühade prohvetite suu kaudu aegade algusest
peale. **(aiōn g165)** **22** Sest Mooses on öelnud: „Issand, teie
Jumal, tõstab teile Prohveti teie rahva seast, sellise nagu mina.
Teda kuulake kõiges, mida ta teile ütleb. **23** Iga hing, kes seda

Prohvetit ei kuula, hävitatakse rahva hulgast ära.“ **24** Tõepoolest,
alates Saamuelist on kõik prohvetid, kes on rääkinud, neid päevi
ette kuulutanud. **25** Teie olete prohvetite ja selle lepingu pärijad,
mille Jumal sõlmis teie isadega, kui ta Aabrahamile ütles: „Sinu
järeltulijate läbi õnnistatakse kõiki rahvaid maa peal.“ **26** Jumal
on esmalt teie jaoks oma poja Jeesuse üles äratanud ja teie
juurde saatnud teid õnnistama, kui te pöördute oma kurjusest.“

4 Aga kui nad rahvale rääkisid, astusid Peetruse ja Johannese
juurde preestrid, templi korravalvurite kapten ja saduserid. **2**
Neid ärritas, et apostlid õpetasid inimesi ja kuulutasid surnuist
ülestõusmist Jeesuses. **3** Nad võtsid Peetruse ja Johannese kinni
ja kuna oli juba õhtu, panid nad järgmise päevani vangi. **4** Kuid
paljud neist, kes sõnumit kuulsid, uskusid; ja meeste arv kasvas
umbes viie tuhandeni. **5** Ja nõnda sündis, et järgmisel päeval
kogunesid juutide juhid, vanemad ja kirjatundjad Jeruusalemmas.
6 Ka ülempreester Hannas oli seal, samuti Kaifas, Johannes
ja Aleksandros ja teised mehed ülempreestri perekonnast. **7**
Ja nad panid apostlid endi keskele seisma ja pärisid: „Millise
meelevallaga või kelle nimel te olete seda teinud?“ **8** Siis
Peetrus, täis Püha Vaimu, ütles neile: „Rahva juhid ja Iisraeli
vanemad, kuulake! **9** Kui meie oleme täna kutsutud aru andma
halvatule tehtud heateost ja kelle läbi ta on terveks tehtud, **10**
siis olgu teile kõigile ja kogu Iisraeli rahvale teada, et Jeesuse
Kristuse, Naatsaretlase nimel, kelle teie lõite risti ja kelle Jumal
on üles äratanud surnuist, et tema läbi seisab see mees siin
teie ees tervena. **11** Tema on: „Kivi, mille ehitajad pidasid
kõlbmatuks, mis on saanud nurgakiviks.“ **12** Ja üheski teises ei
ole päästet, sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist
nime, kelle läbi meid päästetaks!“ **13** Kui nad nägid Peetruse ja

Johannese julgust ja aru said, et nad on lihtsad, koolitamata
mehed, olid nad hämmastunud ja mõistsid, et need kaks olid
olnud koos Jeesusega. **14** Ja kuna tervendatud mees seisis seal
koos nendega, ei olnud neil midagi enam öelda. **15** Nõnda nad
käskisid neid Suurkohtust lahkuda ja pidasid seejärel koos nõu:
16 „Mis me peaksime nende meestega tegema? Sest igaüks
teab, kes Jeruusalemmas elab, et tunnustäht on sündinud, ja me
ei saa seda salata. **17** Aga et see kaugemale ei leviks rahva
hulgas, peame neid mehi ähvardama, et nad enam ühelegi
inimesele ei räägiks sellest nimest.“ **18** Ja nad kutsusid apostlid
tagasi ning keelasid neil rääkida ja õpetada Jeesuse nimel. **19**
Aga Peetrus ja Johannes vastasid neile: „Otsustage ise, kas
Jumala ees on õige alluda pigem teile või Jumalale? **20** Me ei
saa jätta rääkimata seda, mida me oleme kuulnud ja näinud!“
21 Aga nad ähvardasid neid veelgi ja lasksid apostlid vabaks.
Sest nad ei leidnud viisi, kuidas neid karistada, kuna kõik kiitsid
Jumalat selle eest, mis oli sündinud. **22** Sest mees, kes oli
imepäraselt terveks tehtud, oli üle neljakümne aasta vana. **23**
Pärast vabanemist läksid Peetrus ja Johannes omade juurde
ja jutustasid, mis ülempreestrid ja vanemad olid öelnud. **24**
Seda kuuldes tõstsid nad üheskoos häält Jumala poole palves:
„Issand, sina oled Jumal, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja
kõik, mis on nende sees, **25** kes oled Püha Vaimu läbi meie isa
Taaveti, oma sulase suu kaudu öelnud: „Miks paganad möllavad
ja rahvad mõtlevad tühja? **26** Ilmamaa kuningad on astunud
üles ja valitsejad on kogunenud ühte paika Issanda vastu ning
tema Võitu vastu!“ **27** Siin linnas on Heroodes ja Pontius Pilatus
kogunenud salanõu pidama paganatega ja Iisraeli rahvaga sinu
sulase Jeesuse vastu, keda sa oled võidnud, **28** et teha seda,

mis sinu käsi ja nõu olid ette määranud sündima. **29** Ja nüüd,
Issand, vaata nende ähvarduste peale ja anna oma sulastele
kõige julgusega rääkida sinu sõna. **30** Siruta välja oma käsi, et
tervekssaamised ning imed ja tunnustähed sünniksid sinu püha
sulase Jeesuse nime läbi!“ **31** Ja kui nad olid palvetanud, rappus
paik, kus nad koos olid. Ja nad kõik said täidetud Püha Vaimuga
ja kuulutasid Jumala sõna julgesti. **32** Ja usklike hulk oli üks süda
ja üks hing. Keegi ei öelnud oma vara kohta, et see on tema
oma, vaid nad jagasid kõike, mis neil oli. **33** Apostlid tunnistasid
suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist. Ja Jumala arm
tegutses nii võimsalt neis kõigis, **34** nii et nende seas ei olnud
abivajajaid. Kellel olid maad ja majad, müüsid need ära ning tõid
müügist saadud raha **35** ja panid apostlite jalge ette, ja seda
jagati igaühele, kes seda vajas. **36** Aga Joosep, leviit Küproselt,
keda apostlid kutsusid Barnabaseks (mis tähendab Julgustuse
poega), **37** müüs ära oma põllu ning tõi raha apostlite jalge ette.

5 Keegi mees nimega Ananias ja tema naine Safiira olid samuti
müünud maatüki. **2** Ta hoidis osa rahast naise teadmisel endale,
ülejäänu ta tõi ja pani apostlite jalge ette. **3** Aga Peetrus ütles:
„Ananias, kuidas on saatan nõnda täitnud su südame, et sa
valetasid Pühale Vaimule ja hoidsid enesele osa maa eest
saadud rahast? **4** Eks see kõik ju kuulunud sulle, enne kui see
müüdi? Ja pärastki oli see raha ikka sinu käsutuses. Mis sind
on pannud mõtlema, et sellist asja teha? Sa ei ole valetanud
inimestele, vaid Jumalale.“ **5** Neid sõnu kuuldes kukkus Ananias
maha ja suri. Ja suur hirm haaras kõiki, kes sellest kuulsid. **6**
Noored mehed astusid ette, mähkisid ta linasse, kandsid välja
ja matsid maha. **7** Umbes kolm tundi hiljem saabus Ananiase
naine, kes ei olnud veel kuulnud, mis oli sündinud. **8** Peetrus

küsis ta käest: „Ütle mulle, kas te müüsite maatüki sellise
hinnaga?“ „Jah,“ kostis Safiira, „selle hinnaga.“ **9** Peetrus ütles
talle: „Mispärast on teil üks nõu olnud kiusata Issanda Vaimu?
Vaata! Nende jalad, kes su mehe matsid, on ukse taga ja nad
kannavad ka sinu välja.“ **10** Samal silmapilgul kukkus naine
tema jalge ette ja suri. Ja kui noored mehed sisse tulid, leidsid
nad ta surnuna. Nad kandsid ta välja ja matsid ta mehe kõrvale.
11 Jumalakartus tuli terve koguduse peale ja kõikide peale, kes
sellest kuulsid. **12** Apostlite käte läbi sündis palju tunnustähti
ja imesid rahva hulgas. Ja kõik usklikud olid koos ühel meelel
Saalomoni sammaskäigus. **13** Ehkki muudest inimestest ei
julgenud keegi nendega ühineda, olid apostlid rahva hulgas
kõrgelt hinnatud. **14** Siiski lisati nende hulka üha enam mehi ja
naisi, kes Issandasse uskusid. **15** Nii et haiged toodi tänavatele
ja seati vooditele ja asemetele, et Peetruse möödudes kasvõi
tema varigi langeks mõne peale neist. **16** Ka tuli rahvast kokku
Jeruusalemma ümbruse linnadest, tuues haigeid ja kurjadest
vaimudest vaevatuid, kes kõik tehti terveks. **17** Aga ülempreester
ja kõik ta kaaslased saduseride sektist muutusid kadedaks.
18 Nad võtsid apostlid kinni ja heitsid nad üldvanglasse. **19**
Öösel tuli aga Issanda ingel, avas vangimaja uksed ja viis
nad välja. **20** Ingel ütles neile: „Minge templisse ja kuulutage
rahvale kõik selle elu sõnad!“ **21** Päikesetõusu ajal läksid nad
templisse, nagu neile oli öeldud, ja hakkasid õpetama. Aga kui
ülempreester ja tema kaaslased saabusid, kutsusid nad kokku
Suurkogu – Iisraeli vanematekogu. Ja nad andsid käsu tuua
apostlid vangimajast kogu ette. **22** Kuid vanglasse jõudes ei
leidnud sulased neid sealt. Nad pöördusid tagasi ja teatasid:
23 „Me leidsime vangla kindlalt lukustatuna ja valvurid ustel

valvamas. Aga kui me ukse avasime, ei leidnud seest kedagi.“
24 Seda aruannet kuuldes olid preester, templivalvurite kapten ja
ülempreestrid segaduses, mõeldes, mis küll võis juhtuda. **25**
Siis tuli keegi ja teatas: „Vaadake! Mehed, kelle te panite vangi,
seisavad templis ja õpetavad rahvast!“ **26** Selle peale läks kapten
sulastega kaasa ja tõi apostlid ära. Nad ei kasutanud jõudu,
sest kartsid, et rahvas viskab nad kividega surnuks. **27** Nad
tõid siis apostlid Suurkohtu ette ülempreestrile küsitlemiseks:
28 „Eks me ole teid rangelt keelanud õpetamast selle nimel?
Selle asemel te olete Jeruusalemma oma õpetusega täitnud ja
kavatsete selle mehe surma tuua meie peale.“ **29** Peetrus ja
teised apostlid vastasid: „Jumalale tuleb rohkem kuuletuda kui
inimestele. **30** Meie esiisade Jumal on surnuist üles äratanud
Jeesuse, kelle teie olete tapnud, riputades ta ristipuu külge.
31 Jumal ülendas ta oma paremale käele kui Juhi ja Päästja,
andma Iisraelile meeleparandust ja pattude andeksandmist.
32 Meie oleme kõige selle tunnistajad ja nõnda on ka Püha
Vaim, kelle Jumal on andnud neile, kes talle kuuletuvad.“ **33**
Kui nad seda kuulsid, said nad vihaseks ja tahtsid neid hukata.
34 Aga variser nimega Gamaliel, Seaduse õpetaja, keda kõik
inimesed austasid, tõusis Suurkohtus püsti ja käskis mehed
hetkeks välja saata. **35** Siis ta pöördus Suurkohtu poole: „Iisraeli
mehed, mõelge hästi järele, mida te kavatsete nende meestega
teha. **36** Mõni aeg tagasi ilmus välja Teudas ja väitis enese
kellegi olevat ja ligi nelisada inimest järgis teda. Ta tapeti ja kõik
tema järgijad aeti laiali ja sellest kõigest ei tulnud midagi. **37**
Pärast teda tõusis rahvaloenduse ajal üles galilealane Juudas
ja õhutas inimesi mässama. Ka tema tapeti ja ta järgijad aeti
laiali. **38** Seepärast praegusel juhul ma soovitan teile: jätke need

mehed rahule! Laske neil minna! Sest kui nende eesmärk või
tegevus on inimesest, siis see kukub läbi. **39** Aga kui see on
Jumalast, ei suuda teie neid peatada, vaid teist saavad võitlejad
Jumala vastu!“ **40** Tema kõne veenis neid. Nad kutsusid apostlid
sisse ja peksid neid. Siis nad keelasid neid rääkida Jeesuse
nimel ning lasid neil minna. **41** Apostlid lahkusid Suurkohtu
eest, rõõmustades, et neid oli väärt arvatud kannatama alandust
selle Nime pärast. **42** Ja nad ei lakanud iga päev templis olles
ja majast majja käies õpetamast ja kuulutamast evangeeliumi
Jeesusest Messiast.

6 Neil päevil, kui jüngrite arv kasvas, hakkasid Kreeka päritolu
juudid kurtma Heebrea päritolu juutide üle, et igapäevase toidu
jagamisel nende leskedega ei arvestata. **2** Siis kutsusid need
kaksteist kokku kõik jüngrid ja sõnasid: „See ei oleks õige,
kui jätaksime Jumala sõnaga teenimise unarusse, et teenida
toidulauas. **3** Seepärast, vennad ja õed, valige endi hulgast
seitse meest, kes on täis Püha Vaimu ja tarkust. Me anname
selle vastutuse neile üle **4** ja pühendume ise palvele ja sõna
teenimisele.“ **5** See ettepanek meeldis kõigile. Nad valisid
Stefanose, mehe täis usku ja Püha Vaimu, samuti Filippuse,
Prokorose, Nikanori, Timoni, Parmenase ja Nikolase Antiookiast,
kes oli pöördunud juudiusku. **6** Need mehed tõid nad apostlite
ette, ja kui nad palvetasid, panid nad oma käed nende peale.
7 Nõndaviisi levis Jumala sõna. Jüngrite arv Jeruusalemmas
kasvas väga suureks; ka paljud preestrid võtsid usu omaks.
8 Aga Stefanos, täis Jumala armu ja väge, tegi imetegusid
ja suuri tunnustähti inimeste hulgas. **9** Aga vastuseis kasvas
vabakslastute sünagoogi liikmete hulgas, kelle seas olid juudid
Küreenest ja Aleksandriast, samuti Kiliikia ja Aasia provintsidest.

Need mehed püüdsid Stefanosega vaielda, **10** ent ei suutnud
vastu seista tarkusele ega Vaimule, kes tema läbi rääkis. **11** Siis
nad ärgitasid mõndasid ütlema: „Me oleme kuulnud Stefanost
rääkivat teotavaid sõnu Moosese ja Jumala vastu.“ **12** Ja nõnda
nad ässitasid rahvast, vanemaid ja kirjatundjaid. Nad võtsid
Stefanose kinni ja viisid ta Suurkohtu ette. **13** Nad tõid kohale
valetunnistajaid, kes kinnitasid: „See mees ei lakka rääkimast
püha paiga ja Seaduse vastu, **14** sest me oleme kuulnud teda
ütlemas, et Naatsareti Jeesus hävitab selle koha ja muudab
ära Moosese antud kombed.“ **15** Ja kui kõik Suurkohtus istujad
Stefanost tähelepanelikult vaatasid, nägid nad tema palge olevat
otsekui inglil.

7 Ülempreester küsis temalt: „Kas need süüdistused vastavad
tõele?“ **2** Aga Stefanos vastas: „Mehed, vennad ja isad, kuulake
mind! Au Jumal ilmus meie isale Aabrahamile, kui ta elas
Mesopotaamias, enne Haaranisse siirdumist. **3** „Lahku oma
maalt ja oma rahva hulgast,“ ütles Jumal, „ja mine sinna maale,
mida ma sulle näitan!“ **4** Nõnda ta lahkus kaldealaste maalt ja
seadis end sisse Haaranis. Pärast tema isa surma saatis Jumal
tema sealt siia maale, kus teie nüüd elate. **5** Jumal ei andnud
Aabrahamile siin jalatäitki maad pärandiks. Aga tõotas selle maa
anda omandiks talle ja ta järeltulijatele ajal, mil tal lapsi ei olnud.
6 Jumal rääkis nõnda: „Tema järeltulijad elavad võõrana võõral
maal ja nad tehakse orjadeks ja neile tehakse kurja nelisada
aastat. **7** Ja rahvast, keda nad orjavad, mina karistan,“ ütles
Jumal, „ja pärast seda nad lähevad välja ja teenivad mind selles
paigas.“ **8** Ja Jumal andis Aabrahamile ümberlõikamislepingu. Ja
Aabrahamile sündis Iisak ja ta lõikas tema ümber kaheksandal
päeval. Ja Iisakile sündis Jaakob, ja Jaakobile need kaksteist

patriarhi. **9** Kuna patriarhid olid Joosepi peale kadedad, müüsid
nad ta Egiptusesse orjaks. Ent Jumal oli temaga **10** ja päästis
ta kõigist tema hädadest. Ta andis Joosepile armu ja tarkust
vaarao, Egiptuse kuninga ees, ning tema tõstis ta kogu Egiptuse
ja terve oma koja valitsejaks. **11** Siis tabas Egiptust ja Kaananit
nälg, mis tõi kaasa suuri kannatusi, ja meie isad ei leidnud enam
toitu. **12** Aga kui Jaakob kuulis, et Egiptuses on vilja, läkitas ta
meie isad sinna esimest korda. **13** Ja teisel korral rääkis Joosep
vendadele, kes ta on, ja vaarao sai teada Joosepi päritolu. **14**
Pärast seda laskis Joosep enda juurde tuua oma isa Jaakobi ja
kogu oma suguvõsa, seitsekümmend viis hinge. **15** Ja Jaakob
läks Egiptusesse, kus tema ja meie isad surid. **16** Nende põrmud
viidi Sekemisse ja pandi hauda, mille Aabraham oli hõbeda
eest ostnud Hamori poegadelt Sekemis. **17** Kui lähenes aeg
Jumalal täita Aabrahamile antud tõotus, kasvas meie rahvas
jõudsasti Egiptuses. **18** Kuni tõusis Egiptuse valitsejaks teine
kuningas, kes Joosepist midagi ei teadnud. **19** Tema käitus
salakavalalt meie rahvaga ja tegi kurja meie esiisadele, sundides
neid vastsündinud lapsi ära heitma, et nad sureksid. **20** Sel ajal
sündis Mooses ja ta meeldis Jumalale. Tema eest hoolitseti
kolm kuud tema isa majas. **21** Aga kui ta oli ära heidetud,
võttis vaarao tütar tema ja kasvatas enesele pojaks. **22** Ja
Moosesele õpetati kogu egiptlaste tarkust ja tema oli vägev
sõnadelt ja tegudelt. **23** Kui Mooses oli nelikümmend aastat
vana, tuli talle südamesse minna vaatama oma vendade, Iisraeli
laste olukorda. **24** Ja nähes ühele ülekohut tehtavat, läks ta teda
kaitsma ja lõi egiptlase maha. **25** Mooses arvas, et ta inimesed
mõistavad, kuidas Jumal teda kasutab nende päästeks, aga nad
ei mõistnud. **26** Järgmisel päeval kohtas Mooses kaht riidlevat

iisraellast. Ta püüdis neid lepitada, öeldes: „Mehed, te olete
vennad, miks te tahate üksteisele haiget teha?“ **27** Aga mees,
kes teist halvasti kohtles, tõukas ta eemale ja sõnas: „Kes sind
on määranud meile valitsejaks ja kohtumõistjaks? **28** Kas sa
tahad ka mind tappa, nagu sa eile tapsid egiptlase?“ **29** Nende
sõnade peale Mooses põgenes ja elas võõrana Midjanimaal,
ja talle sündis kaks poega. **30** Ja kui nelikümmend aastat sai
täis, ilmus Moosesele ingel Siinai mäe lähedal kõrbes põlevas
kibuvitsapõõsas. **31** Mooses oli vaatepildist hämmastunud. Ja kui
ta läks seda lähemalt uurima, kuulis ta Issanda häält: **32** „Mina
olen sinu isade Jumal, Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumal.“
Mooses värises hirmust ega julgenud vaadata. **33** Siis ütles
Issand talle: „Võta sandaalid jalast, sest paik, kus sa seisad,
on püha maa! **34** Ma olen küllalt näinud oma rahva rõhumist
Egiptuses. Ma olen kuulnud nende oigamist ning olen alla tulnud
neid vabastama. Tule nüüd, ma läkitan sind Egiptusesse!“ **35**
Sellesama Moosese, kelle nad olid hüljanud sõnadega: „Kes sind
on määranud meile valitsejaks ja kohtumõistjaks?“, sellesama
läkitas Jumal neile valitsejaks ja lunastajaks ingli läbi, kes talle
oli ilmunud kibuvitsapõõsas. **36** Mooses juhtis nad Egiptusest
välja, tehes imesid ja tunnustähti Egiptuses, Punases meres
ja kõrbes neljakümne aasta jooksul. **37** Ja nii ütles Mooses
Iisraeli poegadele: „Jumal tõstab teile teie rahva seast Prohveti,
sellise nagu mina.“ **38** Tema oli kõrbes koos ingliga, kes kõneles
talle Siinai mäel, ja meie isadega, ning ta võttis vastu elavad
sõnad meile edasiandmiseks. **39** Aga meie isad keeldusid talle
allumast. Nad tõukasid ta eemale ja pöördusid oma südames
tagasi Egiptusesse. **40** Nad ütlesid Aaronile: „Tee meile jumalaid,
kes käiksid meie ees. Aga mis puutub vend Moosesesse, kes

meid Egiptusest välja tõi, siis me ei tea, mis temaga juhtunud on!“
41 See oli aeg, kui nad tegid vasika kuju. Nad viisid ebajumalale
ohvreid ja pidutsesid oma käte tegude üle. **42** Kuid Jumal
pöördus neist ära ja jättis nad teenima taeva vägesid. Nõnda on
ka prohvetite raamatus kirjutatud: „Kas teie, Iisraeli sugu, tõite
mulle ohvreid ja ande nelikümmend aastat kõrbes olles? **43** Ei,
vaid te võtsite Mooloki telgi ja oma jumala Raifa tähe, kujud, mis
te olite teinud kummardamiseks. Seepärast pagendan ma teid
teisele poole Paabelit.“ **44** Meie esiisadel oli tunnistustelk kõrbes.
Nõnda nagu oli juhatanud Jumal, kes Moosesel käskis selle teha
eeskuju järgi, mida ta oli näinud. **45** Selle telgi tõid meie isad
Joosua juhtimisel endaga kaasa, kui nad võtsid maa rahvastelt,
kelle Jumal nende eest minema ajas. Nii see oli Taaveti päevini,
46 kes elas Jumala soosingus ja palus, et ta leiaks eluaseme
Jaakobi soole. **47** See oli aga Saalomon, kes ehitas temale koja.
48 Kuid Kõigekõrgem ei ela kätega tehtud kodades. Nõnda nagu
prohvet ütleb: **49** „Taevas on minu troon ja maa minu jalajäri.
Millise koja teie tahate mulle ehitada, ütleb Issand, või kus on
mu puhkepaik? **50** Eks minu käsi ole selle kõik teinud?“ **51** Te
kangekaelsed ja ümberlõikamatud südamelt ja kõrvadelt! Teie
seisate alati vastu Pühale Vaimule, nii nagu teie isad, nõnda
olete ka teie. **52** Kas on olnud prohvetit, keda teie isad ei ole
taga kiusanud? Nad on tapnud isegi need, kes kuulutasid ette
Õige tulemist. Ja nüüd olete teie ta ära andnud ja tapnud, **53** kes
saite Seaduse inglite kaudu, ent ei ole seda pidanud.“ **54** Aga
kui Suurkohtu liikmed seda kuulsid, lõikas see neil südamesse
ja nad kiristasid hambaid. **55** Stefanos aga, täis Püha Vaimu,
vaatas taevasse ja nägi Jumala kirkust ning Jeesust seismas
Jumala paremal käel. **56** „Vaata,“ ütles ta, „ma näen taevast

avatuna ja Inimese Poega seismas Jumala paremal käel!“ **57**
Selle peale nad karjusid valju häälega ja oma kõrvu kätega kinni
kattes tormasid nad tema kallale. **58** Nad tirisid ta linnast välja
ja viskasid teda kividega. Samal ajal panid tunnistajad oma
rõivad ühe noormehe jalge ette, kelle nimi oli Saulus. **59** Ja
nad viskasid kividega Stefanost, kes valjusti palvetas: „Issand
Jeesus, võta mu vaim vastu!“ **60** Siis ta laskus põlvili ja hüüdis
valju häälega: „Issand, ära arva seda pattu neile süüks!“ Ja kui
ta seda oli öelnud, uinus ta.

8 Saulus oli seal ja kiitis tema surma heaks. Sel päeval algas
Jeruusalemmas suur koguduse tagakiusamine ja kõik peale
apostlite pillutati laiali Juudamaal ja Samaarias. **2** Jumalakartlikud
mehed matsid Stefanose ja nutsid valjult tema pärast. **3** Ent
Saulus hakkas hävitama kogudust. Majast majja liikudes tiris
ta välja nii mehi kui naisi ja pani nad vangi. **4** Need, kes olid
laiali pillutatud, kuulutasid sõna igal pool, kuhu nad läksid. **5**
Filippus läks alla ühte Samaaria linna ja kuulutas seal Messiat.
6 Rahvas kuulas Filippust, nad panid tähele tema sõnu ja nägid
tunnustähti, mida ta tegi. **7** Sest paljudest lahkusid kurjad
vaimud kisendades, palju halvatuid ja jalutuid aga sai terveks. **8**
Suur rõõm oli kogu linnas. **9** Juba mõnda aega oli seal linnas
elanud mees nimega Siimon, kes tegeles nõidumisega ja pani
Samaaria inimesi jahmuma. Ta pidas ennast tähtsaks. **10** Talle
pöörasid tähelepanu kõik inimesed, nii kõrged kui madalad, ning
kuulutasid: „Seda meest nimetatakse Jumala Suureks Väeks!“
11 Nad järgisid teda, sest ta oli neid oma nõiakunstiga kaua aega
hämmastanud. **12** Aga kui nad hakkasid uskuma Filippust, kes
neile kuulutas evangeeliumi Jumala riigist ja Jeesuse Kristuse
nimest, siis ristiti nii mehi kui naisi. **13** Ka Siimon uskus ja sai

ristitud. Ta hoidis Filippuse ligi kõikjal, olles hämmastunud tema
läbi sündinud vägevatest tunnustähtedest ja imedest. **14** Kui
apostlid kuulsid Jeruusalemmas, et Samaaria oli Jumala sõna
vastu võtnud, läkitasid nad nende juurde Peetruse ja Johannese.
15 Sinna jõudes palvetasid nad samaarlaste eest, et nad saaksid
Püha Vaimu. **16** Sest Vaim ei olnud veel langenud kellegi peale
neist, nad oli üksnes ristitud Issanda Jeesuse nimesse. **17** Siis
panid Peetrus ja Johannes oma käed nende peale ja nad said
Püha Vaimu. **18** Aga kui Siimon nägi, et Vaim antakse apostlite
käte pealepanemise kaudu, pakkus ta neile raha **19** ja ütles:
„Andke mulle ka see meelevald, et igaüks saaks Püha Vaimu,
kelle peale ma oma käed panen!“ **20** Peetrus vastas: „Hävigu
su hõbe koos sinuga, et sa mõtled Jumala andi saada raha
eest! **21** Sul ei ole mingit osa sellest sõnast, sest su süda ei ole
õige Jumala ees. **22** Seepärast paranda meelt oma kurjusest
ja anu Issandat. Ehk ta andestab sulle, et oled säärast mõtet
oma südames mõelnud. **23** Sest ma näen sind kibeduses ja
ebaõigluse kammitsais.“ **24** Siimon aga vastas: „Paluge teie
Issandat minu pärast, et minu peale ei langeks midagi sellest,
mis te olete öelnud!“ **25** Kui apostlid olid tunnistanud ja rääkinud
Issanda sõna, pöördusid nad tagasi Jeruusalemma ja kuulutasid
evangeeliumi paljudes Samaaria külades. **26** Issanda ingel ütles
Filippusele: „Tõuse ja mine lõuna poole seda teed, mis läheb
Jeruusalemmast alla Gazasse, see on kõrbetee!“ **27** Nõnda ta
asus teele. Ja vaata, oma teel kohtas ta Etioopia eunuhhi, kes
valitses etiooplaste kuninganna Kandake kogu varanduse üle.
See mees oli tulnud Jeruusalemma Jumalat kummardama **28**
ning oli tagasi pöördumas koju ja istus oma kaarikus ja luges
prohvet Jesaja raamatut. **29** Jumala Vaim ütles Filippusele:

„Mine kaariku juurde ja püsi selle lähedal!“ **30** Filippus jooksis
kaariku juurde ja kuulis meest lugemas prohvet Jesaja raamatut.
„Kas sa ka mõistad, mida sa loed?“ küsis Filippus. **31** „Kuidas
ma saan mõista,“ ta ütles, „ilma et keegi mulle selgitaks?“ Ja
ta kutsus Filippuse üles enda kõrvale istuma. **32** Eunuhh oli
parasjagu lugemas seda kirjakohta: „Nagu lammas viidi ta tappa,
ja nagu tall oma niitja ees on vait, nõnda ei avanud ta oma suud!
33 Tema alandamisega on tema õigus ära võetud. Kes jõuab
tema suguvõsast jutustada? Sest ta elu võetakse ära maa pealt.“
34 Eunuhh küsis Filippuselt: „Palun ütle mulle, kellest prohvet siin
räägib, kas endast või kellestki teisest?“ **35** Ja Filippus alustas
samast kirjakohast ja kuulutas talle evangeeliumi Jeesusest. **36**
Kui nad teed mööda edasi sõitsid, jõudsid nad veekoguni ja
eunuhh ütles: „Vaata, vesi! Mis takistab mind saama ristitud?“
37 Filippus vastas: „Kui sa usud kogu südamest, siis on see
võimalik!“ Mees vastas: „Mina usun, et Jeesus Kristus on Jumala
Poeg!“ **38** Ja ta käskis kaariku peatada. Nii Filippus kui eunuhh
astusid vette ja Filippus ristis tema. **39** Aga kui nad veest välja
tulid, võttis Issanda Vaim Filippuse ära, ja eunuhh ei näinud teda
enam; kuid ta läks oma teed edasi rõõmuga. **40** Aga Filippus leiti
Asdodist, ja ta kuulutas evangeeliumi kõigile linnadele, kuni ta
jõudis Kaisareasse.

9 Samal ajal paiskas Saulus ikka veel tapmisähvardusi Issanda
jüngrite vastu. Ta läks ülempreestri juurde **2** ja küsis temalt kirju
sünagoogide jaoks Damaskuses, et kui ta leiab sealt usuteel
käijaid, olgu mehi või naisi, võiks ta need inimesed vangidena
Jeruusalemma tuua. **3** Kui ta teel olles Damaskusele lähenes,
sähvatas äkitselt taevast tema ümber valgus. **4** Ta kukkus maha
ja kuulis häält talle ütlemas: „Saul, Saul, miks sa mind taga

kiusad?“ **5** „Kes sa oled, Issand?“ küsis Saulus. „Mina olen
Jeesus, keda sa taga kiusad. Sul on raske astla vastu takka
üles lüüa,“ vastas Issand. **6** Värisedes ja hämmastuses küsis
ta: „Issand, mida ma pean tegema?“ Ja Issand ütles: „Tõuse
nüüd üles ja mine linna, seal öeldakse sulle, mis sul tuleb teha!“
7 Aga mehed, kes koos Saulusega reisisid, seisid ehmunult;
nad kuulsid küll häält, kuid ei näinud kedagi. **8** Aga Saulus
tõusis maast üles, ja kui ta silmad avas, ei näinud ta enam.
Nõnda ta talutati kättpidi Damaskusesse. **9** Kolm päeva oli ta
pime, ei söönud ega joonud. **10** Ent Damaskuses oli jünger
nimega Ananias. Issand kutsus teda nägemuses: „Ananias!“
„Issand, vaata, siin ma olen!“ vastas Ananias. **11** Issand ütles
talle: „Mine Sirgel tänaval Juudase majja ja küsi Tarsosest pärit
Sauluse järele, sest ta on seal palvetamas. **12** Ta on näinud
nägemuses, kuidas mees nimega Ananias tuli tema juurde ja
pani käed tema peale, et ta nägemise tagasi saaks!“ **13** „Issand,“
vastas Ananias, „ma olen paljudelt kuulnud, kui palju kurja see
mees on teinud sinu pühadele Jeruusalemmas. **14** Ja nüüd on
ta siin ülempreestri volitusel aheldamas kõiki, kes sinu nime
appi hüüavad!“ **15** Aga Issand vastas Ananiasele: „Mine! See
mees on minu valitud tööriist, et kanda minu nimi rahvaste ja
kuningate ja Iisraeli rahva ette. **16** Sest mina tahan talle näidata,
kui palju ta peab kannatama minu nime pärast!“ **17** Siis Ananias
läks sinna majja. Ja kui ta oma käed oli Sauluse peale pannud,
ütles ta: „Vend Saul, Issand Jeesus on mind läkitanud, tema, kes
sulle ilmus tee peal, et sa jälle näeksid ja saaksid täis Püha
Vaimu.“ **18** Otsekohe langes Sauluse silmadelt justkui soomuseid
ja ta nägi jälle. Ta tõusis püsti ja laskis ennast ristida, **19** ja
pärast kehakinnitust tema jõud taastus. Saulus veetis mitu päeva

Damaskuses jüngritega. **20** Ja otsekohe hakkas ta sünagoogides
kuulutama Kristusest, et tema on Jumala Poeg. **21** Aga kõik, kes
teda kuulsid, ehmusid ning küsisid: „Eks tema ole seesama, kes
Jeruusalemmas hävitas selle nime appihüüdjaid? Ja kes on siia
tulnud selleks, et neid viia kinniseotuna ülempreestrite juurde?“
22 Ometi muutus Saulus üha võimsamaks ja ajas segadusse
Damaskuses elavad juudid ning tõestas, et Jeesus on Messias.
23 Ja kui hulk päevi oli möödunud, kavatsesid juudid ta tappa. **24**
Aga Saulus sai nende plaanist teada. Nad panid päevaks ja
ööks isegi linnaväravate juurde valvurid, et teda tappa. **25** Kuid
ühel ööl lasksid jüngrid ta korvi sees müüriava kaudu alla. **26** Kui
ta jõudis Jeruusalemma, püüdis Saulus jüngritega liituda, kuid
kõik kartsid teda ega uskunud, et ta on jünger. **27** Aga Barnabas
võttis Sauluse, viis ta ja apostlite juurde ja rääkis neile, kuidas
Saulus teel olles oli kohanud Issandat ja temaga kõnelnud ja
kuidas ta oli Damaskuses kartmatult Jeesuse nimel kuulutanud.
28 Nii jäi Saulus nende juurde ja liikus vabalt Jeruusalemmas,
kuulutades julgelt Issanda Jeesuse nimel. **29** Ta rääkis ja
vaidles ka Kreeka päritolu juutidega, aga need püüdsid teda
tappa. **30** Ent kui usklikud sellest teada said, viisid nad ta alla
Kaisareasse ja läkitasid Tarsosesse. **31** Nüüd oli kogudusel rahu
kogu Juudamaal, Galileas ja Samaarias, see kasvas ja edenes
Issanda kartuses ning Püha Vaimu julgustusel. **32** Peetrus käis
läbi kogu maa ja läks ka Lüddas elavate pühade juurde. **33** Seal
leidis ta mehe nimega Aineas, kes oli olnud halvatuna voodis
maas kaheksa aastat. **34** „Aineas,“ ütles Peetrus talle, „Jeesus
Kristus teeb su terveks: tõuse ja sea oma ase korda!“ Ja Aineas
tõusis sedamaid. **35** Kõik Lüdda ja Saaroni elanikud nägid
teda ja pöördusid Issanda poole. **36** Aga Joppes oli naisjünger

nimega Tabiita (mis tõlkes tähendab Dorkas); ta tegi palju head
ja aitas vaeseid. **37** Ja neil päevil sündis, et ta jäi haigeks ja suri.
Tema ihu pesti ja pandi ülemisse tuppa. **38** Aga Lüdda oli Joppe
lähedal. Kui jüngrid kuulsid, et Peetrus on seal, läkitasid nad
kaks meest tema juurde palvega: „Tule otsekohe!“ **39** Peetrus
tõusis ja läks nendega. Joppesse jõudes juhatati ta ülemisse
tuppa. Koguduse lesknaised tulid tema juurde, nutsid ja näitasid
talle alussärke ja ülerõivaid, mis Dorkas nendega olles oli teinud.
40 Aga Peetrus saatis nad kõik toast välja, laskus põlvili ja
palvetas. Ta pöördus surnukeha poole ja ütles: „Tabiita, tõuse
üles!“ Tema avas oma silmad ja tõusis Peetrust nähes istuma.
41 Peetrus võttis tal käest ja aitas ta jalule. Ta kutsus pühad ja
lesknaised ning näitas teda neile elavana. **42** See sai teatavaks
kogu Joppes ja paljud uskusid Issandasse. **43** Ja Peetrus jäi
mõneks ajaks Joppesse nahkur Siimoni juurde.

10 Kaisareas elas üks mees nimega Korneelius, kes oli
sadakonna ülem Itaalia rügemendis. **2** Tema ja kogu ta perekond
olid vagad ja jumalakartlikud. Ta jagas abivajajatele heldelt
ande ja palus järjekindlalt Jumalat. **3** Kui ta ühel päeval umbes
üheksandal tunnil palvetas, sai ta selge nägemuse. Ta nägi, et
tema juurde tuli Jumala ingel ja ütles: „Korneelius!“ **4** Korneelius
vaatas teda hirmunult ja küsis: „Mis on, isand?“ Ingel vastas:
„Sinu palved ja annetused vaestele on tõusnud Jumala ette
sind meelde tuletama. **5** Läkita nüüd mehed Joppesse, et tuua
siia mees nimega Siimon, keda kutsutakse Peetruseks. **6** Ta
peatub nahkur Siimoni juures, kelle maja on mere ääres. Tema
räägib sulle, mida sul on vaja teha.“ **7** Kui temaga rääkinud
ingel oli lahkunud, kutsus Korneelius kaks teenrit ja ühe ustava
sõduri nende hulgast, kes alati ta juures olid. **8** Ta jutustas

neile kõigest ning läkitas nad Joppesse. **9** Aga järgmisel päeval
umbes kuuendal tunnil, kui nad teed käies lähenesid linnale, läks
Peetrus katusele palvetama. **10** Talle tuli nälg ja ta tahtis süüa.
Aga samal ajal kui talle toitu valmistati, läks ta otsekui enesest
ära. **11** Ta nägi taeva olevat avatud ja sealt laskus alla anum,
nagu suur palverätik, mida neljast nurgast seotuna alla maa
peale lasti. **12** Selle sees oli igasuguseid ilmamaa neljajalgseid ja
roomajaid ja taeva linde. **13** Ja talle ütles hääl: „Tõuse, Peetrus!
Ohverda ja söö!“ **14** „Kindlasti mitte, Issand!“ vastas Peetrus,
„Ma ei ole kunagi söönud midagi keelatut või roojast!“ **15** Hääl
ütles talle teist korda: „Mida Jumal on puhtaks kuulutanud,
seda sina ära pea roojaseks!“ **16** See sündis kolm korda, ja
kohe võeti anum tagasi taevasse. **17** Samal ajal kui Peetrus
juurdles nägemuse tähenduse üle, olid Korneeliuse läkitatud
mehed juba Siimoni maja üles otsinud ja seisid all värava taga.
18 Nad hüüdsid ning küsisid, kas Siimon, kes on tuntud kui
Peetrus, peatub seal. **19** Peetrus alles mõtles nägemuse üle,
kui Vaim ütles talle: „Vaata, Siimon, kolm meest küsivad sinu
järele. **20** Tõuse üles ja mine alla! Ära kõhkle nendega kaasa
minemast, sest mina olen nad saatnud!“ **21** Peetrus läks alla
meeste juurde ja ütles: „Mina olen see, keda te otsite. Mis
asja pärast te olete tulnud?“ **22** Mehed vastasid: „Me oleme
tulnud sadakonna ülema Korneeliuse juurest. Ta on õiglane ja
jumalakartlik mees, keda kõik juudid austavad. Tema sai pühalt
inglilt käsu sind oma majja kutsuda ja kuulata sinu sõnu.“ **23**
Siis Peetrus kutsus mehed sisse oma külalisteks. Järgmisel
päeval asus Peetrus nendega teele ja mõned Joppe usklikud
ühes temaga. **24** Järgmisel päeval saabusid nad Kaisareasse.
Korneelius ootas neid juba. Ta oli sugulased ja lähedased sõbrad

kokku kutsunud. **25** Kui Peetrus sisse astus, läks Korneelius
talle vastu ja kummardus ta jalge ette maha. **26** Aga Peetrus
palus tal püsti tõusta ja ütles: „Tõuse üles, ka mina olen vaid
inimene!“ **27** Ja temaga vesteldes astus Peetrus sisse ja leidis
eest suure hulga inimesi. **28** Ta ütles neile: „Te kindlasti teate,
et juudi jaoks on seadusevastane käia läbi võõramaalasega
või minna talle külla. Aga Jumal on mulle näidanud, et ühtegi
inimest ei tohi pidada halvaks ega roojaseks. **29** Sellepärast olen
ma ka igasuguse vastupanuta tulnud, kui mind kutsuti. Nüüd
ma küsin, mis põhjusel te olete mind kutsunud.“ **30** Korneelius
vastas: „Neli päeva tagasi ma olin üheksandal tunnil oma majas
palvetamas. Järsku seisis minu ees üks mees säravas rõivas
31 ning ütles: „Korneelius, sinu palvet on kuuldud ja su annid
on Jumalale meelde tulnud. **32** Läkita nüüd mehed Joppesse
Siimoni järele, keda kutsutakse Peetruseks. Tema on võõrsil
nahkur Siimoni kojas mere ääres. Kui ta siia jõuab, räägib
ta sinuga.“ **33** Nõnda ma saatsin otsekohe sinu järele ja on
hea, et sa tulid. Nüüd me oleme siin üheskoos Jumala ees
kuulamas kõike, mis Issand sind on käskinud!“ **34** Siis Peetrus
hakkas rääkima: „Tõepoolest, nüüd ma mõistan, et Jumal ei
eelista kedagi, **35** vaid võtab kõigi rahvaste hulgast vastu selle,
kes teda kardab ja teeb õigust. **36** See on sõna, mille Jumal
on läkitanud Iisraeli rahvale, kuulutades evangeeliumi rahust
Jeesuse Kristuse kaudu, kes on kõikide Issand. **37** Te teate
seda, mis on sündinud tervel Juudamaal, alates Galileast pärast
ristimist, mida Johannes kuulutas, **38** kuidas Jumal Naatsareti
Jeesuse võidis Püha Vaimu ja väega ning kuidas tema käis
mööda maad head tehes ja tervendades kõiki kuradi rõhutuid,
sest Jumal oli temaga. **39** Meie oleme kõige selle tunnistajad,

mis ta on teinud Juudamaal ja Jeruusalemmas. Nad tapsid tema
ristile riputades. **40** Sellesama on Jumal kolmandal päeval üles
äratanud surnuist ja lasknud tal saada avalikuks. **41** Mitte kõigele
rahvale, vaid Jumala ettemääratud tunnistajaile, meile, kes me
oleme temaga koos söönud ja joonud pärast seda, kui ta oli
üles tõusnud surnuist. **42** Ja tema on käskinud meid rahvale
kuulutada ja tunnistada, et tema on Jumala poolt määratud
elavate ja surnute kohtumõistja. **43** Temast tunnistavad kõik
prohvetid, et igaüks, kes temasse usub, saab tema nime läbi
pattude andeksandmise!“ **44** Kui Peetrus alles neid sõnu rääkis,
langes Püha Vaim kõikide peale, kes seda sõnumit kuulsid.
45 Ja kõik need ümber lõigatud usklikud, kes olid Peetrusega
kaasa tulnud, jahmusid sellest, et Püha Vaimu and valati välja ka
teiste rahvaste peale. **46** Sest nad kuulsid neid võõraid keeli
rääkimas ja Jumalat ülistamas. Siis Peetrus ütles: **47** „Kas keegi
võib vett keelata, et ei ristitaks neid, kes on saanud Püha Vaimu
täpselt nagu meie?“ **48** Ja ta käskis neid ristida Jeesuse Kristuse
nimesse. Siis nad palusid Peetrust jääda veel mõneks päevaks
nende juurde.

11 Juudamaal elavad apostlid ja usklikud kuulsid, et ka teised
rahvad olid Jumala sõna vastu võtnud. **2** Ja kui Peetrus tuli
üles Jeruusalemma, riidlesid ümberlõigatud usklikud temaga:
3 „Sina oled läinud ümberlõikamata meeste juurde ja söönud
koos nendega!“ **4** Siis Peetrus parandas nende arusaama ja
seletas neile asja algusest peale: **5** „Mina olin Joppe linnas
palvetamas ja nägin otsekui enesest ära olles nägemust: seal
laskus alla anum, nagu suur palverätik, mida nelja nurka pidi
lasti alla taevast, ja see tuli otse minu juurde. **6** Ja kui ma seda
tähelepanelikult vaatasin, nägin ma ilmamaa neljajalgseid loomi,

metsloomi, roomajaid ja taeva linde. **7** Ja ma kuulsin ka häält
mulle ütlemas: „Tõuse, Peetrus! Ohverda ja söö!“ **8** Aga mina
ütlesin: „Kindlasti mitte, Issand! Sest ma pole kunagi suu sisse
võtnud midagi keelatut või roojast!“ **9** Siis vastas mulle teist korda
hääl taevast: „Mida Jumal on puhtaks kuulutanud, seda sina
ära pea roojaseks!“ **10** See sündis kolm korda, ja kõik tõmmati
jälle taevasse. **11** Ja vaata, samal hetkel seisid maja ees need
kolm meest, kes olid Kaisareast läkitatud minu juurde. **12** Vaim
ütles mulle, et ma läheksin nendega kaasa kõhklemata. Minuga
tulid ka need kuus venda ja me läksime selle mehe majja.
13 Ja ta jutustas meile, kuidas ta oli näinud inglit oma majas
seismas ja ütlemas: „Läkita neli inimest Joppesse Siimoni järele,
keda kutsutakse Peetruseks. **14** Ta toob sulle sõnumi, mille läbi
sina ja kogu su pere saate päästetud.“ **15** Nii kui ma hakkasin
rääkima, langes Püha Vaim nende peale nii nagu meiegi peale
alguses. **16** Siis meenus mulle Issanda sõna, kuidas ta ütles:
„Johannes ristis küll veega, aga teid ristitakse Püha Vaimuga.“
17 Kui nüüd Jumal on andnud neile sama anni kui meilegi, kes
me usume Issandasse Jeesusesse Kristusesse, kes olen siis
mina, et Jumalat keelata?“ **18** Seda kuuldes polnud neil enam
vastuväiteid ja andsid Jumalale au, öeldes: „Siis on Jumal ka
teistele rahvastele andnud meeleparanduse eluks!“ **19** Need,
kes olid Stefanose pärast tekkinud tagakiusu ajal laiali pillutatud,
käisid mööda maad Foiniikiani, Küprose saareni ja Antiookiani,
kuulutades sõna ainult juutidele. **20** Nende hulgas oli ka Küprose
ja Küreene mehi, need rääkisid pärast Antiookiasse jõudmist ka
kreeklastele, kuulutades neile evangeeliumi Issandast Jeesusest.
21 Issanda käsi oli nendega ning suur hulk uskus ja pöördus
Issanda poole. **22** Aga jutt nendest jõudis Jeruusalemma

koguduse kõrvu ja nad läkitasid Barnabase Antiookiasse. **23** Kui
ta sinna jõudis ja Jumala armu nägi, sai ta rõõmsaks ja julgustas
kõiki jääma oma südameis Issandale ustavaks. **24** Ta oli hea
mees, täis Püha Vaimu ja usku. Ja palju inimesi toodi Issanda
juurde. **25** Siis läks Barnabas Tarsosesse Saulust otsima, **26** ja
kui ta leidis tema, tõi ta Antiookiasse. Ja nad käisid terve aasta
koos koguduses ja õpetasid suurt hulka rahvast. Ja Antiookias
hakati jüngreid esimest korda nimetama kristlasteks. **27** Neil
päevil tuli prohveteid Jeruusalemmast alla Antiookiasse. **28** Üks
neist, Agabos nimi, tõusis püsti ja andis Vaimu läbi teada, et suur
nälg on tulemas üle Rooma valduste. (Nõnda ka sündis keiser
Klaudiuse valitsemise ajal.) **29** Siis iga jünger otsustas saata
Juudamaal elavatele vendadele abi vastavalt oma võimalustele.
30 Seda nad tegidki, läkitades annetused Barnabase ja Sauluse
kaudu koguduste vanematele.

12 Aga sel ajal pistis kuningas Heroodes käe mõnede külge
kogudusest, et neile kurja teha. **2** Ta tappis mõõgaga Jaakobuse,
Johannese venna. **3** Kui ta nägi, et see juutidele meeldis, mõtles
ta kinni võtta ka Peetruse. See oli hapnemata leibade pühal. **4**
Heroodes vahistas Peetruse ja heitis ta vangi, andes ta nelja
neljamehelise sõdurite salga valvata. Heroodes kavatses ta
pärast paasapühi kohtumõistmiseks rahva ette tuua. **5** Nõnda
siis oli Peetrus vangis, aga kogudus palvetas tuliselt Jumala
poole tema pärast. **6** Ööl enne seda, kui Heroodes tahtis ta
kohtu ette tuua, magas Peetrus kahe sõduri vahel kahe ketiga
aheldatult, ja tunnimehed valvasid sissepääsu juures. **7** Ja vaata,
järsku ilmus Issanda ingel ja valgus säras vangikongis. Ingel lõi
Peetrust vastu külge ja äratas ta üles. „Ruttu, tõuse üles!“ ütles
ta ja ahelad langesid Peetruse randmetelt. **8** Siis ingel ütles

talle: „Pane riided selga ja sandaalid jalga.“ Ja Peetrus tegi nii.
„Pane kuub endale ümber ja järgne mulle,“ ütles ingel. **9** Peetrus
tuli tema järel vanglast välja ega teadnud, et see, mis ingel tegi,
päriselt sündis; ta mõtles, et ta nägi nägemust. **10** Nad möödusid
esimesest ja teisest valvepostist ja jõudsid linna viiva raudvärava
juurde. See avanes neile iseenesest ja nad väljusid. Kui nad
olid kõndinud ühe tänavapikkuse, jättis ingel ta järsku maha. **11**
Siis Peetrus tuli enesesse tagasi ja ütles: „Nüüd ma tean ilma
igasuguse kahtluseta, et Issand on läkitanud oma ingli ja on
mind päästnud Heroodese käest ja kõigest, mida juudi rahvas
ootas.“ **12** Ja märgates, kus ta on, tuli ta Maarja maja juurde,
kes on Markuseks hüütava Johannese ema. Sinna oli palju
inimesi kogunenud palvetama. **13** Peetrus koputas väravale
ja teenijatüdruk nimega Roode tuli sinna kuulatama. **14** Kui ta
Peetruse hääle ära tundis, oli ta nii rõõmus, et jooksis tagasi
ust avamata ja hüüdis: „Peetrus on värava juures!“ **15** „Sa oled
arust ära,“ ütlesid nad talle. Aga kui ta kinnitas, et see on nõnda,
ütlesid nad: „See on tema ingel!“ **16** Aga Peetrus koputas edasi.
Kui nad ukse avasid, nägid nad teda ja jahmusid. **17** Peetrus
aga viipas käega, et nad vait oleksid, ja jutustas neile, kuidas
Issand oli ta vanglast välja toonud. „Rääkige sellest Jaakobusele
ja vendadele!“ ütles ta ja läks sealt ära teise kohta. **18** Aga
hommikul oli suur segadus sõdurite hulgas, kui nad püüdsid
aru saada, mis Peetrusega oli juhtunud. **19** Ja kui Heroodes
laskis paiga põhjalikult läbi otsida ja teda ei leidnud, kuulas
ta vangivalvurid üle ja käskis nad hukata. Siis läks Heroodes
Juudamaalt Kaisareasse ja jäi sinna mõneks ajaks. **20** Ent
Heroodes kandis viha Tüürose ja Siidoni rahva peale. Need
tulid ühel meelel tema juurde ja, saanud kuninga kambriülema

Blastose poolehoiu, palusid rahu; sest nad said oma toidu
kuninga aladelt. **21** Määratud päeval istus Heroodes kuninglikku
rüüd kandes oma troonil ja pidas rahvale kõne. **22** Rahvas
hüüdis: „See ei ole inimese, vaid jumala hääl!“ **23** Aga otsekohe
lõi teda Issanda ingel, sest et ta ei andnud au Jumalale. Ja
ussidest sööduna ta suri. **24** Aga Jumala sõna kasvas ja levis. **25**
Ja Barnabas ja Saulus tulid tagasi Jeruusalemmast, kui nad olid
täitnud oma ülesande, ning võtsid enestega ühes ka Johannese,
keda hüüti Markuseks.

13 Aga Antiookias olevas koguduses oli prohveteid ja õpetajaid:
Barnabas, Siimeon, keda kutsuti Nigeriks, Luukius Küreenest,
Manaeen (kes oli kasvanud üles koos nelivürst Heroodesega)
ja Saulus. **2** Kui nad olid parasjagu Issandat teenimas ja
paastumas, ütles Püha Vaim: „Eraldage minule Barnabas ja
Saulus tööle, milleks ma olen nad kutsunud!“ **3** Siis nad
paastusid ja palvetasid, panid oma käed nende peale ning
saatsid nad teele. **4** Kui Püha Vaim oli nad teele läkitanud, tulid
nad kahekesi Seleukeiasse ja purjetasid Küprosele. **5** Ja kui
nad jõudsid Salamisesse, kuulutasid nad Jumala sõna juudi
sünagoogides. Neil oli ka Johannes abiliseks. **6** Nad käisid
läbi terve saare Pafosest saadik. Seal kohtasid nad juudi nõida
ja valeprohvetit, Barjeesus nimi, **7** kes oli prokonsul Sergius
Pauluse saatja. Prokonsul, terane mees, kutsus Barnabase ja
Sauluse enese juurde, sest ta soovis kuulata Jumala sõna. **8**
Aga nõid Elümas (sest seda tema nimi tähendab) oli nende
vastu ja püüdis prokonsulit usust kõrvale kallutada. **9** Aga
Saulus, keda hüütakse ka Pauluseks, täis Püha Vaimu, vaatas
teravalt Elümase peale ja ütles: **10** „Sa oled kuradi poeg ja
kõige õiguse vaenlane! Sa oled täis valet ja kõiksugu trikke.

Kas sa kunagi ei lakka Issanda sirgeid teid väänamast? **11** Ja
nüüd, vaata, Issanda käsi tuleb sinu peale. Sa jääd pimedaks
ega näe päikest tükil ajal!“ Otsekohe langes tema peale udu
ja pimedus, ja ta kobas enda ümber, otsides talutajaid. **12**
Kui prokonsul nägi, mis juhtus, uskus ta ja oli hämmastunud
Issanda õpetusest. **13** Paulus ja tema kaaslased purjetasid
edasi Pafosest Pergesse Pamfüülias, kus Johannes lahkus
neist ja pöördus tagasi Jeruusalemma. **14** Aga nemad läksid
Pergest edasi Pisiidia Antiookiasse. Hingamispäeval nad läksid
sünagoogi ja istusid maha. **15** Pärast Seaduse ja Prohvetite
ettelugemist saatsid sünagoogi juhid neile sõna: „Mehed-vennad,
kui teil on julgustav sõnum rahva jaoks, siis öelge!“ **16** Siis tõusis
Paulus püsti, viipas käega ja ütles: „Iisraeli mehed ja teie, kes
te kardate Jumalat, kuulge! **17** Iisraeli rahva Jumal valis meie
isad ja tõstis üles selle rahva, kui nad Egiptuses elasid, ja tõi
nad sealt välja kõrgele tõstetud käsivarrega; **18** ja neljakümne
aasta jooksul ta talus nende käitumist kõrbes; **19** ja ta hävitas
seitse rahvast Kaananimaal ja andis nende maa oma rahvale
pärandiks. **20** Kõik see võttis umbes nelisada viiskümmend
aastat. Ja pärast seda andis Jumal neile kohtumõistjaid prohvet
Saamueli ajani. **21** Ja seejärel nad palusid endale kuningat,
ja Jumal andis neile neljakümneks aastaks Sauli, Kishi poja
Benjamini suguvõsast. **22** Pärast Sauli eemaldamist tõstis ta
neile kuningaks Taaveti. Tema kohta ta tunnistas: „Ma olen
leidnud Taaveti, Iisai poja, minu südame järgi mehe, kes teeb kõik
mu tahtmist mööda.“ **23** Sellesama mehe järeltulijate hulgast on
Jumal oma tõotust mööda tõstnud Jeesuse Iisraelile Päästjaks.
24 Enne Jeesuse tulekut kuulutas Johannes meeleparanduse
ristimist kogu Iisraeli rahvale. **25** Kui Johannes oli oma tööd

lõpetamas, ütles ta: „Mina ei ole see, kelle teie arvate minu
olevat. Pärast mind tuleb tema, kelle sandaale ei ole mina väärt
lahti siduma.“ **26** Mehed-vennad, Aabrahami soo lapsed, ja
need teie hulgas, kes Jumalat kardavad: meile on läkitatud see
päästesõna. **27** Sest Jeruusalemma elanikud ja nende ülemad ei
tundnud teda ära, ja saatsid nõnda oma kohtuotsusega täide
prohvetite ütlused, mida igal hingamispäeval loetakse. **28** Ja
ühtegi surmasüüd leidmata palusid nad Pilaatust, et ta hukataks.
29 Ja kui nad olid täide saatnud kõik, mis temast oli kirjutatud,
võtsid nad ta ristipuult maha ja panid hauda. **30** Jumal aga
äratas ta surnuist üles. **31** Ja tema ilmus palju päevi neile, kes
temaga olid tulnud Galileast üles Jeruusalemma. Needsamad on
nüüd tema tunnistajad rahva ees. **32** Ja meie kuulutame teile
rõõmusõnumit isadele antud tõotusest, **33** et Jumal Jeesust üles
äratades on täielikult täitnud tõotuse nende lastele, meile – nagu
ka teises laulus on kirjutatud: „Sina oled minu Poeg, täna ma
sünnitasin sinu.“ **34** Et Jumal tema on surnuist üles äratanud,
nii et tal iialgi ei ole tarvis kõduneda, sellest on ta öelnud
nõnda: „Mina täidan teile need Taavetile antud pühad ja kindlad
tõotused!“ **35** Sellepärast ta ütleb ka teises paigas: „Sina ei lase
oma Pühal näha kõdunemist!“ **36** Kui Taavet oli täitnud oma
sugupõlve ajal Jumala eesmärgi, uinus ta magama ja maeti oma
esivanemate juurde ning ta ihu kõdunes. **37** Aga see, kelle Jumal
on üles äratanud, ei kõdunenud. **38** Seepärast, mehed-vennad,
olgu teile teada, et tema kaudu kuulutatakse teile teie pattude
andeksandmist, **39** ja et igaüks, kes usub, mõistetakse õigeks
tema sees kõigest sellest, millest te ei võinud õigeks saada
Moosese käsuõpetuse kaudu. **40** Vaadake siis, et teile ei juhtuks,
mis on öeldud prohvetite kirjades: **41** „Vaadake, te põlastajad,

ja imestage ja hävige. Sest ma teen ühe teo teie päevil, teo,
mida te ei usuks, kui keegi seda teile jutustaks.““ **42** Aga kui
juudid olid sünagoogist lahkumas, paluti apostleid ka järgmisel
hingamispäeval neid asju rääkima. **43** Kui kogudus sünagoogist
lahkus, järgis palju juute ja juudiusku pöördunud jumalakartlikke
Paulust ja Barnabast, kes nendega kõnelesid ja kutsusid neid
jääma Jumala armusse. **44** Järgmisel hingamispäeval kogunes
peaaegu kogu linn Issanda sõna kuulama. **45** Rahvahulki nähes
muutusid juudid väga kadedaks ja vaidlesid pilgates vastu
Pauluse sõnadele. **46** Paulus ja Barnabas aga vastasid neile
julgelt: „Meie pidime kõnelema Jumala sõna esmalt teile. Aga
kuna teie lükkasite selle tagasi ega arva end igavest elu väärivat,
siis me pöördume nüüd teiste rahvaste poole. **(aiōnios g166)** **47**
Sest nõnda on Issand meid käskinud: „Ma olen pannud sind
rahvastele valguseks, et sa oleksid päästeks maailma otsani.““
48 Seda kuuldes mittejuudid rõõmustasid ja ülistasid Issanda
sõna ja said usklikuks, nii palju kui neid oli määratud igaveseks
eluks. **(aiōnios g166)** **49** Ja Issanda sõna levis kogu piirkonnas. **50**
Aga juudid ässitasid kõrgemast seisusest jumalakartlikke naisi
ja linna tähtsaid mehi, õhutades neid taga kiusama Paulust ja
Barnabast, ning ajasid nad välja oma piirkonnast. **51** Nemad aga
raputasid tolmu oma jalgadelt nende peale ja tulid Ikoonioni. **52**
Aga jüngrid said täis rõõmu ja Püha Vaimu.

14 Ikoonionis läksid Paulus ja Barnabas nagu tavaliselt juudi
sünagoogi. Nad kõnelesid seal nõnda, et suur hulk juute ja
kreeklasi sai usklikuks. **2** Aga uskmatud juudid õhutasid üles
ja ärritasid teiste rahvaste meeled vihale vendade vastu. **3**
Nõnda jäid Paulus ja Barnabas sinna kauemaks, kuulutades
julgesti Issandat, kes andis tunnistust oma armusõnale ja laskis

sündida nende käte läbi tunnustähti ja imetegusid. **4** Aga
linna elanikud jagunesid kaheks: mõned olid juutide, teised
apostlite poolt. **5** Teised rahvad ja juudid tahtsid koos oma
ülematega apostleid teotada ja nad kividega surnuks visata. **6**
Aga nad said sellest teada ja põgenesid Lükaoonia linnadesse
Lüstrasse ja Derbesse ja nende ümbruskonda, **7** kus nad
jätkasid evangeeliumi kuulutamist. **8** Ja Lüstras istus maas üks
mees, kes oli sünnist saati jalust halvatud ja polnud kunagi
kõndinud. **9** Ta kuulis Paulust kõnelemas. Kui Paulus talle
otsa vaadates nägi, et tal oli usku terveks saada, **10** hüüdis
ta: „Tõuse püsti oma jalgadele!“ Ja mees hüppas kohe püsti
ja kõndis. **11** Kui rahvahulgad nägid, mis Paulus oli teinud,
tõstsid nad häält Lükaoonia keeles: „Jumalad on inimeste kujul
alla tulnud meie juurde!“ **12** Barnabast nad kutsusid Zeusiks ja
Paulust Hermeseks, sest tema pidas kõnet. **13** Ja linna ääres
asuva Zeusi templi preester tõi pullid ja lillevanikud linnaväravate
juurde, sest ta tahtis koos rahvaga neile ohvrit tuua. **14** Aga
kui apostlid Barnabas ja Paulus seda kuulsid, käristasid nad
oma rõivad katki ja tormasid rahva hulka, hüüdes: **15** „Mehed,
miks te seda teete? Meiegi oleme teiesugused inimesed. Me
kuulutame teile evangeeliumi, et te neist kasututest asjadest
pöörduksite elava Jumala poole, kes on teinud taeva ja maa
ja mere ja kõik, mis on nende sees. **16** Varasematel aegadel
on ta lasknud rahvastel oma teed minna. **17** Ja ometi ei ole
jätnud andmata tunnistust iseendast, näidates oma headust: ta
on andnud teile vihma taevast ja saaki nende aastaaegadel,
andnud teile külluslikult toitu ja täitnud teie südant rõõmuga.“ **18**
Isegi nende sõnadega oli neil raske hoida tagasi rahvahulka, et
see neile ei ohverdaks. **19** Siis Antiookiast ja Ikoonionist tulid

mõned juudid ja võitsid rahvahulga enda poole. Nad loopisid
Paulust kividega ning lohistasid ta linnast välja, pidades teda
surnuks. **20** Aga kui jüngrid olid kogunenud tema ümber, tõusis
Paulus üles ja läks tagasi linna. Järgmisel päeval lahkusid
tema ja Barnabas Derbesse. **21** Ja kui nad selles linnas olid
evangeeliumi kuulutanud ja suur hulk oli jüngriteks saanud,
pöördusid nad tagasi Lüstrasse, Ikoonioni ja Antiookiasse, **22**
kinnitades jüngrite hingi, julgustades neid jääma ususse. „Me
peame sisenema Jumala Kuningriiki läbi paljude katsumuste,“
ütlesid nad. **23** Ja kui Paulus ja Barnabas neile igas koguduses
olid määranud vanemad, jätsid nad palvetades ja paastudes
nemad Issanda hooleks, kellesse nad nüüd uskusid. **24** Pärast
Pisiidia läbimist jõudsid nad Pamfüüliasse, **25** ja kui nad Perges
olid sõna kuulutanud, läksid nad Ataaliasse. **26** Ataaliast nad
purjetasid Antiookiasse, kus nad olid usaldatud Jumala armu
alla töö jaoks, mille nad nüüd olid lõpetanud. **27** Sinna jõudes
kogusid nad koguduse kokku ja andsid aru kõigest, mis Jumal
oli nende läbi teinud, ja et ta rahvastele oli avanud usu ukse. **28**
Ja nad jäid sinna jüngritega kauemaks ajaks.

15 Mõned mehed tulid Juudamaalt alla Antiookiasse ja õpetasid
vendi: „Kui te ei lase endid Moosese kombe kohaselt ümber
lõigata, siis te ei saa päästetud.“ **2** Sellest tõusis tüli ning
Paulusel ja Barnabasel oli nendega suur vaidlus. Siis määrati
nii, et Paulus ja Barnabas lähevad koos mõne teise usklikuga
Jeruusalemma selles asjas apostlite ja vanematega kohtuma.
3 Kogudus saatis nad teele ja kui nad reisisid läbi Foiniikia ja
Samaaria, jutustasid nad üksikasjalikult, kuidas mittejuudid olid
pöördunud. See sõnum rõõmustas vendi väga. **4** Ja kui nad
Jeruusalemma saabusid, võtsid kogudus, apostlid ja vanemad

nad südamlikult vastu, kellele nad andsid teada kõigest, mis
Jumal oli nende läbi teinud. **5** Siis mõned variseride hulgast,
kes olid saanud usklikuks, tõusid püsti ja ütlesid: „Neid tuleb
ümber lõigata ja nõuda Moosese Seaduse pidamist.“ **6** Apostlid
ja vanemad tulid kokku asja arutama. **7** Pärast pikka vaidlust
tõusis Peetrus püsti ja ütles: „Vennad, te teate, et mõni aeg
tagasi tegi Jumal teie hulgas valiku, et minu suu läbi kuuleksid
teised rahvad evangeeliumi sõna ja usuksid. **8** Ja südametundja
Jumal näitas, et ta on nad vastu võtnud, andes neile Püha Vaimu
nagu meilegi. **9** Ta ei ole teinud vahet meie ja nende vahel, sest
ta puhastas usu läbi nende südamed. **10** Mispärast te nüüd
kiusate Jumalat, soovides panna jüngrite kaela iket, mida ei ole
suutnud kanda ei meie isad ega meie? **11** Ent meie usume, et
me oleme Issanda Jeesuse armu läbi päästetud samal kombel
nagu nemadki!“ **12** Kogudus jäi vaikseks, kui nad kuulasid,
kuidas Barnabas ja Paulus jutustasid imelistest tunnustähtedest
ja imedest, mida Jumal oli teinud rahvaste hulgas nende läbi.
13 Kui nad olid jutu lõpetanud, võttis Jakoobus sõna: „Vennad,
kuulake mind! **14** Siimon on meile selgitanud, kuidas Jumal
esmalt võttis eesmärgiks valida oma nimele rahvast paganate
hulgast. **15** Sellega lähevad kokku prohvetite sõnad, nagu on
kirjutatud: **16** „Pärast seda ma tulen tagasi ja ehitan üles Taaveti
langenud telgi. Ja ehitan üles selle varemed ja taastan selle
uuesti, **17** et muudki inimesed otsiksid Issandat ja kõik rahvad,
kelle üle on nimetatud minu nimi, ütleb Issand, kes teeb seda,
18 mis on teada igavikust alates.“ **(aiōn g165)** **19** Seepärast
otsustan mina, et me ei teeks seda raskeks neile, kes teiste
rahvaste seast pöörduvad Jumala poole. **20** Vaid selle asemel
kirjutaksime neile, et nad hoiduksid ebajumalate ohvrilihast,

sugukõlvatusest, lämbunud loomade lihast ja verest. **21** Sest
Moosest on ammustest aegadest alates kuulutatud igas linnas
ning loetud igal hingamispäeval sünagoogides.“ **22** Siis apostlid
ja vanemad ühes kogudusega otsustasid valida endi hulgast
mõned mehed ja saata need Antiookiasse koos Barnabase
ja Paulusega. Nad valisid Juudase (Barsabaseks kutsutu) ja
Siilase, kaks meest, kes mõlemad olid juhid vendade hulgas.
23 Nendega nad saatsid järgmise kirja: Apostlid ja vanemad,
teie vennad, Teiste rahvaste päritolu vendadele ja õdedele,
kes elavad Antiookias, Süürias ja Kiliikias: Tervitused. **24** Me
oleme kuulnud, et mõned meie hulgast on välja läinud ilma
meie heakskiiduta ja oma kõnedega teid segadusse ajanud ja
teie hinge rahutuks teinud. **25** Nõnda me oleme otsustanud
valida mõned mehed ja saata need teie juurde koos meie kallite
sõprade Barnabase ja Paulusega, **26** meestega, kes on pannud
oma elu kaalule meie Issanda Jeesuse Kristuse nime pärast. **27**
Seepärast me läkitasime Juudase ja Siilase kinnitama suusõnal
seda, mida me kirjutame. **28** Sest Püha Vaim ja meie oleme
arvanud heaks, et teid ei tohi koormata millegagi peale nende
nõudmiste: **29** te peate hoiduma ebajumalate ohvrilihast, verest,
lämbunud loomade lihast ja sugukõlvatusest. Te teete hästi,
kui te neist hoidute. Jumalaga! **30** Nii nad saadeti teele ja nad
tulid alla Antiookiasse, kutsusid kokku koguduse ja andsid kirja
üle. **31** Kui nad seda olid lugenud, said nad rõõmsaks selle
julgustava sõnumi üle. **32** Juudas ja Siilas, kes ka ise olid
prohvetid, julgustasid usklikke mitmete sõnadega ja kinnitasid
neid. **33** Aga kui nad seal olid mõnda aega viibinud, saatsid
usklikud nad rahu õnnistustega minema nende juurde, kes neid
olid läkitanud. **34** Ja see tundus hea, et Siilas jääb sinna. **35** Aga

Paulus ja Barnabas jäid Antiookiasse, õpetades ja kuulutades
Issanda sõna. **36** Mõni aeg hiljem ütles Paulus Barnabasele:
„Lähme jälle vaatama usklikke kõikides linnades, kus me oleme
kuulutanud Issanda sõna, kuidas neil läheb.“ **37** Barnabas tahtis
võtta kaasa ka Johannese, keda kutsutakse Markuseks, **38** aga
Paulus ei pidanud seda õigeks, sest ta oli neid Pamfüülias maha
jätnud ega olnud ühes nendega läinud tööle. **39** Sellest tekkis
äge vaidlus, nii et nad läksid lahku ning Barnabas võttis kaasa
Markuse ja purjetas Küprosele. **40** Paulus valis aga Siilase ja
läks teele, jättes usklikud Issanda armu hooleks. **41** Ta käis läbi
Süüria ja Kiliikia, kinnitades kogudusi.

16 Paulus saabus Derbesse ja seejärel Lüstrasse. Ja ennäe,
seal elas jünger, Timoteos nimeks, uskliku juuditari poeg. Tema
isa oli kreeklane. **2** Tema kohta andsid Lüstra ja Ikoonioni
usklikud hea tunnistuse. **3** Paulus soovis teda teekonnale
kaasa võtta ja ta lõikas tema ümber kohalike juutide pärast,
sest need kõik teadsid, et Timoteose isa oli kreeklane. **4** Kui
nad käisid linnast linna, andsid nad kogudustele järgimiseks
need korraldused, mis apostlid ja vanemad olid Jeruusalemmas
otsustanud. **5** Sel viisil said kogudused tugevaks usus ja nende
arv kasvas iga päevaga. **6** Paulus ja tema kaaslased käisid
läbi Früügia ja Galaatia alade, sest Püha Vaim oli keelanud neil
sõna kuulutada Aasia provintsides. **7** Kui nad jõudsid Müüsia
piiri äärde, püüdsid nad matkata Bitüüniasse, kuid Jumala Vaim
keelas neid. **8** Nii tulid nad Müüsiast möödudes alla Troasesse.
9 Paulus nägi öösel nägemust Makedoonia mehest, kes seisis ja
palus teda: „Tule Makedooniasse ja aita meid!“ **10** Nii kui Paulus
oli nägemust näinud, seadsime endid kohe Makedooniasse
minekuks valmis, sest me mõistsime, et Jumal on meid kutsunud

neile evangeeliumi kuulutama. **11** Me läksime Troases merele ja
purjetasime otse Samotraakesse, ja järgmisel päeval Neapolisse.
12 Sealt läksime Filippisse, mis on Rooma asundus ja tähtis
linn selles Makedoonia osas. Sinna linna me jäime mitmeks
päevaks. **13** Hingamispäeval me läksime linnaväravast välja jõe
äärde, kus me lootsime leida sobivat paika palvetamiseks. Me
istusime maha ja hakkasime juttu rääkima sinna kokku tulnud
naistega. **14** Üks neist oli Lüüdia, purpurkanga müüja Tüatiira
linnast, kes armastas Jumalat. Issand avas tema südame, nii et
ta pani tähele Pauluse sõnumit. **15** Aga kui Lüüdia ja ta pere
olid ristitud, palus ta meil tulla tema koju. „Kui te peate mind
Issandale ustavaks," ütles ta, „siis tulge ja peatuge minu majas!"
Ja ta käis meile peale. **16** Üks kord kohtasime palvepaika minnes
orjatari, kellel oli lausuja vaim. Ta teenis oma isandatele suurt
raha tuleviku ennustamisega. **17** See tüdruk käis Pauluse ja
meie kannul ja karjus: „Need mehed on kõigekõrgema Jumala
sulased, kes kuulutavad teile, kuidas saada päästetud." **18**
Seda tegi ta palju päevi. Lõpuks tüütas ta Pauluse nii ära, et
too pööras ümber ja ütles vaimule: „Ma käsin sind Jeesuse
Kristuse nimel: mine temast välja!" Ja selsamal tunnil vaim
lahkus temast. **19** Kui nüüd orjatari isandad said aru, et nende
lootus raha teenida on lõppenud, võtsid nad Pauluse ja Siilase
kinni ja tirisid nad turuplatsile linnavõimude ette. **20** Nad viisid
nad linnavanemate ette ja ütlesid: „Need mehed on juudid ja nad
tekitavad meie linnas segadust, **21** levitades kombeid, mida
seadus ei luba meil kui roomlastel vastu võtta ega järgida."
22 Ja rahvahulk ühines rünnakuga Pauluse ja Siilase vastu.
Linnavanemad käskisid neid alasti võtta ja kaigastega peksta.
23 Ja kui nad olid neid rängalt peksnud, heitsid nad apostlid

vanglasse ja käskisid vangivalvurit neid hoolsalt valvata. **24**
Saanud sellised ranged korraldused, heitis valvur nad sisemisse
vangikongi ja pani nende jalad pakku. **25** Umbes südaöö paiku
Paulus ja Siilas palvetasid ja laulsid ülistust Jumalale, ja teised
vangid kuulasid neid. **26** Ja järsku sündis nii suur maavärin, et
vangla alusmüürid värisesid. Ja otsekohe avanesid kõik uksed ja
kõikide ahelad purunesid. **27** Kui nüüd vangivalvur üles ärkas ja
nägi vanglauksi lahti olevat, võttis ta mõõga ja kavatses end
tappa, arvates, et vangid on põgenenud. **28** Aga Paulus hüüdis:
„Ära tee enesele kurja! Me oleme kõik siin!“ **29** Valvur lasi
tuua tuld, tormas sisse ja langes värisedes Pauluse ja Siilase
ette maha. **30** Siis juhatas ta nad välja ja küsis: „Isandad, mis
ma pean tegema, et saada päästetud?“ **31** Nad ütlesid: „Usu
Issandasse Jeesusesse, siis saad päästetud sina koos oma
perega!“ **32** Ja nad kuulutasid Issanda sõna temale ja kõigile,
kes olid tema majas. **33** Vangivalvur võttis Pauluse ja Siilase
selsamal öötunnil endaga kaasa ja pesi nende haavad. Siis ristiti
tema, ta pere ja kõik ta kodakondsed. **34** Ta tõi nad oma koju ja
kattis neile laua. Ta oli väga rõõmus, et ta kogu perekonnaga
oli hakanud uskuma Jumalasse. **35** Päeva saabudes läkitasid
linnavanemad kohtuteenreid vangivalvurile ütlema: „Vabasta
need mehed!“ **36** Vangivalvur teatas Paulusele: „Linnavanemad
on käskinud sinu ja Siilase vabaks lasta! Te võite rahus minna!“
37 Aga Paulus ütles neile: „Nad on meid avalikult peksnud ilma
kohut mõistmata, kuigi me oleme Rooma kodanikud; nad on
meid vangi heitnud ja tahavad nüüd meist salaja lahti saada? Ei!
Las nad tulevad ja saadavad meid ise välja.“ **38** Kohtuteenrid
kandsid sellest linnavanematele ette, ja kui need kuulsid, et
Paulus ja Siilas on Rooma kodanikud, lõid nad kartma. **39** Nad

tulid ja palusid neilt vabandust, tõid nad vanglast välja ja palusid
linnast lahkuda. **40** Siis tulid Paulus ja Siilas vanglast välja ja
läksid Lüüdia juurde, kus nad kohtusid vendadega ja julgustasid
neid. Siis nad lahkusid.

17 Kui nad olid läinud läbi Amfipolise ja Apolloonia, jõudsid
nad Tessaloonikasse, kus oli juudi sünagoog. **2** Ja Paulus
läks, nagu tal kombeks oli, nende juurde sünagoogi, ja arutles
nendega kolmel hingamispäeval Jumala sõna üle, **3** selgitades
ja tõestades, et Messias pidi kannatama ja surnuist üles tõusma.
„See Jeesus, keda mina teile kuulutan, ongi Messias!“ ütles
ta. **4** Mõned neist lasksid end veenda ja ühinesid Pauluse ja
Siilasega, samuti ühines suur hulk jumalakartlikke kreeklasi ja
rohkesti suursuguseid naisi. **5** Aga õpetuse vastu seisvad juudid
said kadedaks, nad võtsid turuplatsilt kaasa mõningaid kurje
mehi ja rahvahulki üles kihutades korraldasid linnas mässu.
Nad ründasid Jaasoni maja, otsides Paulust ja Siilast, et neid
välja rahva ette tuua. **6** Aga kui nad neid ei leidnud, vedasid
nad Jaasoni ja mõned teised usklikud linna valitsejate ette ja
karjusid: „Need mehed, kes kogu ilma on pea peale pööranud,
on nüüd siia tulnud **7** ja Jaason on nad vastu võtnud. Nad
rikuvad keisri korraldusi, rääkides ühest teisest kuningast, keda
kutsutakse Jeesuseks!“ **8** Seda kuuldes rahvahulk ja linna
valitsejad ärritusid, kuid **9** saades Jaasonilt ja teistelt tagatise,
lasksid neil minna. **10** Usklikud saatsid Pauluse ja Siilase öö
saabudes Beroiasse. Sinna jõudes läksid nad juudi sünagoogi.
11 Beroias olid inimesed mõistlikumad kui Tessaloonikas; nemad
võtsid sõna vastu innukalt ja uurisid iga päev Pühakirjast, kas
Paulus rääkis õigust. **12** Paljud juudid hakkasid uskuma, samuti
rohkesti kõrgemast seisusest kreeka naisi ja mehi. **13** Aga kui

Tessaloonika juudid said teada, et Paulus ka Beroias kuulutab
Jumala sõna, tulid nad ka sinna rahvahulka üles kihutama.
14 Siis usklikud saatsid Pauluse otsekohe mere äärde, Siilas
ja Timoteos jäid aga Beroiasse. **15** Pauluse saatjad viisid ta
Ateenani ja lahkusid pärast seda, kui nad olid saanud Siilase ja
Timoteose jaoks juhtnöörid, et need võimalikult ruttu tuleksid
Pauluse juurde. **16** Aga kui Paulus neid Ateenas ootas, siis ta
ärritus vaimus, sest linn oli täis iidolite kujusid. **17** Ta arutles
nüüd sünagoogis juutide ja jumalakartlike kreeklastega ning
turuplatsil iga päev nendega, kes juhtusid seal olema. **18** Aga
mõned epikuurlaste ja stoikute mõttetargad vaidlesid temaga.
Mõned küsisid: „Mida see lobasuu tahab öelda?“ Teised arvasid:
„Tema näib kuulutavat võõraid jumalusi!“ Sest Paulus kuulutas
neile evangeeliumi Jeesusest ja ülestõusmisest. **19** Nad võtsid
ta kinni ja viisid Areopaagile ning ütlesid: „Kas me võime teada
saada, mis uus õpetus see on, millest sa kõneled? **20** Sa tood
meie kõrvu võõrastavaid mõtteid. Me tahame teada, mis asjad
need on.“ **21** (Kõik ateenlased ja seal elavad võõramaalased
veetsid oma aega jutustades ja uudiseid kuulates.) **22** Aga
Paulus seisis keset Areopaagi ning ütles: „Ateena mehed! Ma
näen, et te olete väga jumalakartlikud. **23** Kui ma käisin läbi
teie linna ja vaatasin paiku, mida te kummardate, märkasin
ka üht altarit kirjaga: Tundmatule jumalale. Keda teie nüüd
tundmatuna kummardate, teda kuulutan mina teile. **24** Jumal,
kes on teinud maailma ja kõik selle sees, kes taeva ja maa
Issandana ei ela inimkätega tehtud pühakodades, **25** ega lase
ennast inimkätega teenida, justkui tal oleks midagi vaja, sest
tema ise annab kõikidele elu ja hingamise ja kõik. **26** Tema on
teinud ühestainsast terve inimkonna kõige maa peale elama

ning on neile seadnud ettemääratud ajad ja nende asukohtade
piirid. **27** Ja Jumal soovis, et inimesed teda otsiksid, et nad teda
tunneksid ja leiaksid. Sest ta on meile kõigile väga lähedal.
28 Tema tõttu me elame ja liigume ja temas on meie olemine.
Sest nagu mõned teie enda luuletajad on öelnud: „Meie oleme
tema sugu.“ **29** Kui me nüüd oleme Jumala sugu, ei tohiks me
arvata, et jumalikkus on nagu kuld-, hõbe- ja kivikujutised, mille
on loonud inimesed oma leidlikkuse ja oskusega. **30** Jumal on
küll sellisest teadmatusest minevikus mööda vaadanud, kuid
nüüd käsib ta kõigil inimestel kõigis paigus meelt parandada. **31**
Sest ta on seadnud päeva, mil ta mõistab õiglaselt kohut kogu
maailma üle mehe läbi, kelle ta on määranud, ja ta on andnud
kõigile tõestuse sellega, et on tema üles äratanud surnuist.“ **32**
Kui need kuulsid surnute ülestõusmisest, hakkasid mõned neist
irvitama, teised aga ütlesid: „Me tahame sind selles asjas kuulda
uuesti!“ **33** Nõnda lahkus Paulus nende juurest. **34** Ent mõned
mehed ühinesid temaga ja said usklikuks; nende hulgas oli
Areopaagi liige Dionüüsios, samuti üks naine nimega Damaris,
ja mitmed teised.

18 Pärast neid sündmusi lahkus Paulus Ateenast ja tuli
Korintosesse. **2** Seal ta kohtus Akvilaga, Pontosest pärit juudiga,
kes oli hiljuti tulnud Itaaliast oma naise Priskillaga, sest keiser
Klaudius oli käskinud kõigil juutidel Roomast lahkuda. Nende
juurde tuli Paulus, **3** ja kuna ta oli telgimeister nagu nemadki, jäi
ta sinna ja töötas koos nendega. **4** Igal hingamispäeval Paulus
väitles sünagoogis, püüdes veenda juute ja kreeklasi. **5** Kui
Siilas ja Timoteos Makedooniast sinna jõudsid, pühendus Paulus
täielikult sõna kuulutamisele ja tunnistas juutidele, et Jeesus
on Messias. **6** Aga kui juudid talle vastu olid ja hakkasid teda

teotama, raputas ta tolmu oma rõivastelt ja ütles neile: „Teie veri
tulgu teie eneste peale! Mina olen puhas! Nüüdsest lähen ma
teiste rahvaste juurde.“ **7** Siis lahkus Paulus sünagoogist Titius
Justuse juurde, kes oli jumalakartlik mees ja kelle maja asus
sünagoogi kõrval. **8** Sünagoogi ülem Krispus hakkas uskuma
Issandat kogu oma perega ja palju korintlasi hakkas Paulust
kuulates uskuma ja nad ristiti. **9** Ühel öösel Issand kõneles
Paulusele nägemuses: „Ära karda, jätka kõnelemist ja ära ole
vait! **10** Sest mina olen sinuga ja keegi ei ründa sind ega tee
sulle kurja, sest mul on palju inimesi selles linnas.“ **11** Paulus jäi
sinna pooleteiseks aastaks ja õpetas nende hulgas Jumala sõna.
12 Sel ajal kui Gallio oli Ahhaia prokonsul, tõusid juudid ühiselt
Pauluse vastu ja viisid ta kohtu ette. **13** „See mees,“ süüdistasid
nad, „meelitab inimesi Jumalat kummardama Moosese seaduse
vastaselt.“ **14** Aga kui Paulus avas suu vastamiseks, lausus
Gallio meile: „Kui teie, juudid, esitaksite kaebuse mõne väärteo
või raske kuriteo kohta, peaksin ma teid ära kuulama. **15**
Aga kuna see hõlmab küsimusi sõnade ja nimedega teie endi
seadustes, siis lahendage see asi omavahel. Neis asjus ei
ole mina kohtumõistja.“ **16** Ja ta ajas nad ära. **17** Nemad
aga pöördusid sünagoogi ülema Soostenese vastu ja peksid
teda Gallio ees, aga ta ei hoolinud sellest üldse. **18** Paulus jäi
Korintosesse veel mõneks ajaks. Siis lahkus ta vendadest ja
purjetas koos Priskilla ja Akvilaga Süüriasse. Enne purjetama
minemist oli ta Kenkreas lasknud oma juuksed maha lõigata
tõotuse pärast, mille ta oli andnud. **19** Nad saabusid Efesosse,
kuhu ta Priskilla ja Akvila jättis. Ta ise läks aga sünagoogi ning
vestles juutidega. **20** Aga kui nad palusid tal jääda kauemaks,
Paulus keeldus. **21** Lahkumisel ta lubas: „Pühad on tulemas

ja ma pean sel ajal olema Jeruusalemmas. Ma tulen tagasi,
kui see on Jumala tahe.“ Ja ta lahkus Efesosest. **22** Kui ta
Kaisareas oli maabunud, läks ta üles Jeruusalemma, tervitas
kogudust ja läks siis alla Antiookiasse. **23** Kui ta oli seal mõnda
aega olnud, asus Paulus teele ja käis järgemööda läbi Galaatia
ja Früügia alad, julgustades kõiki jüngreid. **24** Samal ajal tuli
Efesosse Aleksandriast pärit juut Apollos. Ta oli õppinud mees ja
tundis hästi Pühakirja. **25** Teda oli õpetatud tundma Issanda
teed ja vaimult tulisena rääkis ja õpetas õigesti Jeesusest, kuigi
ta teadis ainult Johannese ristimist. **26** Ta hakkas sünagoogis
julgelt rääkima. Kui Priskilla ja Akvila teda kuulsid, kutsusid nad
ta oma koju ja selgitasid talle täpsemalt Jumala teed. **27** Aga kui
Apollos tahtis minna Ahhaiasse, julgustasid teda vennad ja õed
ning kirjutasid sealsetele jüngritele, et nad ta vastu võtaksid.
Sinna jõudes oli ta suureks abiks neile, kes olid hakanud uskuma
armu läbi. **28** Sest ta lükkas avalikes aruteludes osavalt ümber
juutide väited, tõestades Pühakirjast, et Jeesus on Messias.

19 Sel ajal kui Apollos oli Korintoses, sündis, et Paulus käis
läbi sisemaa ja tuli Efesosse. Leides sealt mõned jüngrid, küsis
ta neilt: **2** „Kast te võtsite vastu Püha Vaimu, kui te saite
usklikuks?“ Nad vastasid: „Me pole isegi kuulnud, et Püha Vaim
on.“ **3** Ja ta küsis neilt: „Millesse siis teie olete ristitud?“ Nemad
vastasid: „Johannese ristimisse.“ **4** Aga Paulus ütles: „Johannes
tõepoolest ristis meeleparandusristimisega, öeldes rahvale, et
nad usuksid sellesse, kes tuleb pärast teda, see on Messias
Jeesusesse.“ **5** Seda kuuldes lasksid nad end ristida Issanda
Jeesuse nimesse. **6** Ja kui Paulus pani käed nende peale, tuli
neile Püha Vaim ja nad rääkisid võõraid keeli ja prohveteerisid. **7**
Seal oli kokku umbes tosin meest. **8** Paulus läks siis sünagoogi

ja rääkis julgesti kolm kuud, väideldes ja veendes neid Jumala
riigi asjus. **9** Aga kui mõned tegid oma südame kõvaks ega
uskunud, vaid rahva ees halvustasid usuteed, läks ta ära nende
juurest ja eraldas neist ka jüngrid ning pidas iga päev arutlusi
Türannose koolis. **10** See kestis kaks aastat, nõnda et kõik, kes
Aasias elasid, nii juudid kui kreeklased, said kuulda Issanda
Jeesuse sõna. **11** Ja Jumal tegi erakordseid imesid Pauluse käte
läbi, **12** nii et ka tema ihu pealt võetud higirätikuid ja põllesid viidi
haigete peale ja haigused lahkusid neist ning kurjad vaimud
läksid välja. **13** Aga mõned juudid, kes rännates kurje vaime välja
ajasid, hakkasid kasutama Issanda Jeesuse nime, üteldes: „Ma
käsin teil välja tulla selle Jeesuse nimel, keda Paulus kuulutab!“
14 Ja need olid ühe juudi ülempreestri Skeua seitse poega,
kes seda tegid. **15** Ent kuri vaim ütles: „Jeesust ma tunnen ja
Paulust ma tean, aga kes teie olete?“ **16** Ja mees, kelles oli
kuri vaim, hüppas neile peale ja sai võimust nende üle. Ja ta
andis neile niimoodi peksa, et nad alasti ja haavatuna põgenesid
sellest majast. **17** See lugu sai teatavaks kõigile juutidele ja
kreeklastele, kes elasid Efesoses. Hirm langes nende kõikide
peale ja Issanda Jeesuse nime hoiti suure au sees. **18** Ja paljud
usklikud tulid ning tunnistasid üles oma teod. **19** Paljud neist,
kes olid tegelenud nõiakunstiga, tõid oma raamatud kokku ja
põletasid need ära kõikide silme all. Ja kui nad arvutasid kokku
nende väärtuse, oli see viiskümmend tuhat hõbetükki. **20** Nõnda
võimsalt kasvas ja avaldas oma väge Issanda sõna. **21** Pärast
kõiki neid sündmusi otsustas Paulus Makedoonia ja Ahhaia
kaudu Jeruusalemma minna. „Kui ma seal olen ära käinud,“ ütles
ta, „pean ma nägema ka Roomat.“ **22** Ta läkitas Makedooniasse
kaks oma abilist, Timoteose ja Erastose, ise jäi aga veel mõneks

ajaks Aasiasse. **23** Sel ajal tekkis suur tüli õpetuse pärast.
24 Sest üks hõbesepp nimega Demeetrios, kes tegi hõbedast
Artemise templi kujukesi, tõi sealsetele käsitöölistele rohkesti
tööd. **25** Ta kutsus kokku kõik, kes selles ametis olid, ja ütles
neile: „Mehed, te teate, et meie heaolu sõltub sellest tööst. **26**
Ja te näete ja kuulete, et see Paulus veenab ja pöörab ümber
palju inimesi mitte ainult Efesoses, vaid peaaegu kogu Aasias,
öeldes, et need ei ole jumalad, mis kätega tehakse. **27** Ja
nõnda ähvardab põlu alla sattumine mitte ainult meie äri, vaid
ka suure jumalanna Artemise templit võidakse põlata ja selle
toredus hävitada, ehkki seda kummardab kogu Aasia.“ **28** Seda
kuuldes läksid nad raevu ja hüüdsid: „Suur on efeslaste Artemis!“
29 Ja terve linn täitus segadusega ja nad tungisid teatrisse,
vedades kaasa makedoonlased Gaiuse ja Aristarhose, Pauluse
reisikaaslased. **30** Ja kui Paulus tahtis rahva ette minna, ei
lubanud jüngrid teda. **31** Isegi mõned provintsi ametnikud, kes
olid ta sõbrad, saatsid talle sõnumi paludes, et ta ei läheks
teatrisse. **32** Rahvakogu oli segaduses, sest ühed karjusid üht ja
teised teist ja enamik ei teadnud, mis põhjusel nad olid kokku
tulnud. **33** Siis toodi rahva seast esile Aleksandros, kelle juudid
ette lükkasid. Aleksandros viipas käega, tahtes pidada rahva
ees kaitsekõnet. **34** Aga kui nad said aru, et ta on juut, karjusid
kõik ühehäälselt kaks tundi: „Suur on efeslaste Artemis!“ **35** Aga
linnakirjutaja vaigistas rahvahulga ja ütles: „Efesose mehed,
milline mees ei teaks, et efeslaste linn on suure jumalanna
Artemise templi ja tema taevast Zeusi käest maha langenud
kuju hoidja? **36** Seepärast, kuna need faktid on vaieldamatud,
peaksite olema vait ja mitte midagi tegema kiirustades. **37** Te
olete toonud need mehed siia, kuigi nad ei ole rüüstanud templit

ega teotanud meie jumalannat. **38** Kui nüüd Demeetriosel ja
teistel käsitöölistel on midagi kellegi vastu, siis kohtud on avatud
ja seal on prokonsulid; kaevaku nad seal üksteise peale. **39** Ja
kui teil on veel nõudmisi, siis seletatagu asi korralise rahvakogu
ees. **40** Sest meil on oht sattuda tänase kära pärast uurimise
alla, ja pole ühtegi põhjust, millega sellist korratut kogunemist
õigustada." **41** Ja kui ta seda oli öelnud, saatis ta rahvakoosoleku
laiali.

20 Kui rahutused olid lõppenud, kutsus Paulus jüngrid enese
juurde, ja olles neid julgustanud, jättis ta nendega hüvasti ning
asus teele Makedooniasse. **2** Ta käis läbi selle piirkonna, rääkis
inimestele palju julgustavaid sõnu ja jõudis lõpuks Kreekasse.
3 Ta jäi sinna kolmeks kuuks. Kuna juudid kavandasid tema
vastu kurja samal ajal, kui tema valmistus purjetama Süüriasse,
otsustas ta tagasi pöörduda Makedoonia kaudu. **4** Temaga
koos olid Soopatros, Pürrose poeg Bereast, Aristarhos ja
Sekundus Tessaloonikast, Gaius Derbest, samuti Timoteos, ning
Tühhikos ja Trofimos Aasia maakonnast. **5** Need mehed läksid
ette ja ootasid meid Troases. **6** Meie aga purjetasime pärast
hapnemata leibade pühi Filippist ära ja ühinesime teistega viis
päeva hiljem Troases. Me jäime sinna seitsmeks päevaks. **7**
Nädala esimesel päeval me kogunesime leiba murdma. Paulus
kõneles inimestele. Ja kuna ta plaanis järgmisel päeval lahkuda,
jätkas ta kõnelemist südaööni. **8** Ent mitu lampi põles ülemises
toas, kus me koos olime. **9** Aknal istus noormees nimega
Eutühhos, kes vajus sügavasse unne, kui Paulus rääkis ja
rääkis. Kui ta oli sügavalt magama jäänud, kukkus ta kolmandalt
korruselt alla ja kui ta üles tõsteti, oli ta surnud. **10** Paulus
läks alla, heitis ennast noormehe peale ja haaras ta ümbert

kinni. „Ärge kartke,“ ütles ta, „ta on elus!“ **11** Siis ta läks üles,
murdis leiba ja sõi. Kui ta oli kõnelnud kaua, kuni koiduni, ta
lahkus. **12** Aga rahvas viis noormehe koju elusana ja tundis
suurt lohutust. **13** Meie aga läksime varem laeva ja purjetasime
Assosesse, kus me pidime Pauluse peale võtma. Ta oli niiviisi
korraldanud, sest ta tahtis sinna jalgsi tulla. **14** Kui ta meiega
Assoses kokku sai, võtsime ta laeva ja tulime Mitüleenesse.
15 Sealt me purjetasime järgmisel päeval edasi ja jõudsime
Kiose saare lähedale. Teisel päeval aga purjetasime Samose
saarele ja sellele järgneval päeval saabusime Mileetosesse.
16 Sest Paulus oli otsustanud Efesosest mööda purjetada, et
mitte Aasia provintsis aega viita, sest ta kiirustas, et kui vähegi
võimalik, nelipühapäevaks jõuda Jeruusalemma. **17** Mileetosest
saatis Paulus sõna Efesosse ja kutsus kogudusevanemad
enese juurde. **18** Kui nad saabusid, ütles ta neile: „Te teate,
kuidas alates esimesest päevast, mil ma Aasia maakonda
saabusin, ma kogu selle aja teie juures olen elanud. **19** Ma
teenisin Issandat suure alandlikkusega ja pisaratega ja ränkade
katsumustega juutide kurjade vastuplaanide keskel. **20** Te
teate, et ma pole kõhelnud teile kuulutada ühtki asja, mis
võiks teile kasulik olla, vaid olen õpetanud avalikult ja majast
majja käies. **21** Ma tunnistasin nii juutidele kui kreeklastele,
et nad peavad meeleparanduseks pöörduma Jumala poole
ja uskuma Issandasse Jeesusesse. **22** Ja nüüd lähen ma
Vaimust ajendatuna Jeruusalemma ega tea, mis minuga seal
võib juhtuda. **23** Tean ainult seda, mida Püha Vaim igas linnas
hoiatab ja ütleb, et vangistused ja raskused ootavad mind. **24**
Siiski ma ei pea oma elu endale kalliks. Minu ainus eesmärk
on lõpetada võidujooks ja täita ülesanne, mille Issand Jeesus

on mulle andnud: tunnistada Jumala armu evangeeliumi. **25**
Ma tean, et mitte keegi teist, kelle hulgas ma olen kuningriiki
kuulutanud, ei näe mind enam kunagi. **26** Seetõttu tunnistan
ma teile tänasel päeval, et mina olen puhas kõikide verest.
27 Sest ma pole kartnud teile kuulutada kogu Jumala tahet.
28 Sellepärast pange tähele iseennast ja kõike karja, mille
ülevaatajaks Püha Vaim on teid pannud. Olge karjased Jumala
kogudusele, mille ta on saanud iseenese vere läbi. **29** Ma tean,
et pärast minu lahkumist tulevad teie sekka julmad hundid, kes
karja ei säästa. **30** Isegi teie eneste seast tõusevad mehed
ja moonutavad tõde, et meelitada jüngreid eneste järele. **31**
Sellepärast valvake ja mõelge sellele, et ma kolm aastat ööd ja
päevad ei ole lakanud silmaveega manitsemast igaüht teie seast.
32 Nüüd ma jätan teid Jumala ja tema armusõna hooleks; tema
ehitab teid üles ja annab teile pärandi kõigi pühitsetute seas. **33**
Kellegi hõbedat ega kulda ega rõivaid ei ole ma kadestanud. **34**
Te teate, et need mu käed on teinud tööd ja teeninud minule ja
minu kaaslastele seda, mis vajalik. **35** Kõiges, mida ma tegin,
näitasin teile, et sellise raske tööga peame aitama nõrgemaid,
pidades meeles sõnu, mida Issand Jeesus ise ütles: „Õndsam
on anda kui võtta!““ **36** Kui Paulus oli kõne lõpetanud, põlvitas
ta nende kõikidega maha ja palvetas. **37** Siis puhkesid kõik
valjusti nutma ja kallistasid Paulust ja andsid talle suud. **38** Kõige
rohkem kurvastas neid väide, et nad ei näe tema nägu enam
kunagi. Siis saatsid nad ta laevale.

21 Kui me olime neist lahkunud ja merele läinud, purjetasime
otsekohe Koosi saarele. Järgmisel päeval aga Roodosele ja
sealt edasi Patarasse. **2** Seal me leidsime laeva, mis oli teel
Foiniikiasse. Astusime laevale ja sõitsime minema. **3** Pärast

seda, kui Küpros meile paistma hakkas, möödusime sellest lõuna
poolt ja purjetasime Süüriasse. Ma randusime Tüüroses, kus
pidi laev lossitama. **4** Seal me leidsime jüngreid ja jäime nende
juurde seitsmeks päevaks. Nad ütlesid Paulusele Vaimu mõjul, et
ta ei läheks Jeruusalemma. **5** Kui aeg kätte jõudis, lahkusime ja
jätkasime oma teed. Ja nemad kõik naiste ja lastega saatsid meid
linnast välja, ja me põlvitasime ranna ääres ning palvetasime. **6**
Pärast seda, kui me olime üksteisega hüvasti jätnud, astusime
laeva, nemad aga pöördusid tagasi koju. **7** Meie jätkasime aga
reisi Tüürosest Ptolemaisi, kus me tervitasime vendi ja õdesid
ning jäime üheks päevaks nende juurde. **8** Järgmisel päeval me
lahkusime sealt, jõudsime Kaisareasse ja peatusime evangelist
Filippuse kodus. Filippus oli üks neist seitsmest. **9** Tal oli neli
vallalist tütart, kes kõnelesid prohvetlikult. **10** Kui olime seal mitu
päeva olnud, tuli Juudamaalt alla prohvet Agabos. **11** Ta tuli
meie juurde, võttis Pauluse vöö, sidus sellega kinni oma käed
ja jalad ning ütles: „Nii ütleb Püha Vaim: mehe, kelle oma on
see vöö, seovad juudid Jeruusalemmas kinni ja annavad üle
rahvaste kätte!“ **12** Kui me seda kuulsime, püüdsime meie ja ka
teised veenda Paulust, et ta ei läheks üles Jeruusalemma. **13**
Seepeale vastas Paulus: „Miks te nutate ja murrate mu südant?
Ma olen valmis mitte üksnes laskma ennast Jeruusalemmas
aheldada, vaid ka surema Issanda Jeesuse nime pärast.“ **14**
Aga kui ta ei võtnud meid kuulda, me loobusime ja ütlesime:
„Issanda tahtmine sündigu!“ **15** Pärast seda alustasime oma
teed Jeruusalemma. **16** Meid saatsid mõned jüngrid Kaisareast
ja viisid meid Mnaasoni koju, kus me pidime peatuma. Ta oli
Küproselt pärit mees ja üks varajastest jüngritest. **17** Kui me
Jeruusalemma jõudsime, võtsid vennad ja õed meid soojalt

vastu. **18** Järgmisel päeval läks Paulus meiega Jaakobuse
juurde ja kõik vanemad tulid ka sinna. **19** Paulus tervitas neid ja
kirjeldas üksikasjalikult, mida Jumal tema teenimise läbi oli teiste
rahvaste seas teinud. **20** Seda kuuldes ülistasid nad Jumalat.
Ja nad ütlesid Paulusele: „Näed, vend, kui mitmed tuhanded
juudid on saanud usklikuks, ja nad kõik on Seaduse pidajad!
21 Neile on räägitud, et sa õpetavat võõraste rahvaste seas
elavaid juute Moosesest ära taganema, öeldes, et neil ei ole
vaja oma lapsi ümber lõigata ega elada meie kommete kohaselt.
22 Mida nüüd teha? Kindlasti saavad nad teada, et sa oled
tulnud, **23** seepärast tee nüüd seda, mis me sulle ütleme. Meil
on neli meest, kes on andnud tõotuse. **24** Võta need mehed
enesega ning puhasta ennast koos nendega ja kata nende
kulud, et nad saaksid oma juuksed maha ajada. Siis näevad
kõik, et see on tühi jutt, mis nad sinust on kuulnud, ja et ka
sina elad Seadust pidades. **25** Mis puudutab usklikke teiste
rahvaste hulgast, siis neile oleme saatnud kirja oma otsusest, et
neil on vaja hoiduda ebajumalate ohvrilihast, verest, lämbunud
loomade lihast ja sugukõlvatusest.“ **26** Järgmisel päeval võttis
Paulus mehed ja laskis ennast koos nendega puhastada. Siis
läks ta templisse, et teatada, millal puhastuspäevad lõpevad ja
nende igaühe eest tuuakse ohver. **27** Kui seitse päeva hakkasid
jõudma lõpule, nägid Aasia maakonnast pärit juudid Paulust
templis. Nad ässitasid üles kogu rahva ja võtsid ta kinni, **28**
hüüdes: „Iisraeli mehed, tulge appi! Siin on mees, kes igal
pool õpetab meie rahva ja Seaduse ja selle paiga vastu! Ja
lisaks on ta toonud kreeklased templisse ja selle püha paiga
rüvetanud!“ **29** Sest nad olid enne näinud linnas Paulusega koos
efeslast Trofimust ja arvasid, et Paulus oli ta toonud templisse.

30 Ja kogu linn tõusis liikvele ning inimesi tuli joostes igast
suunast. Ja nad võtsid Pauluse kinni ning vedasid ta templist
välja, ja otsekohe lukustati väravad. **31** Samal ajal, kui nad
püüdsid teda tappa, läks sõnum Rooma vägede ülemani, et
kogu Jeruusalemm on möllamas. **32** Ta võttis sedamaid sõdureid
ja pealikke kaasa ja tuli joostes alla rahva juurde. Kui märatsejad
nägid ülempealikku ja tema sõdureid, lõpetasid nad Pauluse
peksmise. **33** Ülempealik vahistas Pauluse ja käskis ta kahe
ketiga aheldada. Ja siis ta küsis, et kes ta on ja mis ta on
teinud. **34** Aga rahva hulgast hüüdsid ühed üht ja teised teist, ja
kuna ülempealik ei suutnud lärmi pärast midagi selgemalt teada
saada, siis käskis ta Pauluse viia kindlusse. **35** Aga kui Paulus
jõudis treppide juurde, tuli sõduritel rahva vägivaldse käitumise
pärast teda kätel kanda. **36** Sest nende järel käiv rahvahulk
karjus: „Hukka ta ära!“ **37** Kui sõdurid olid Paulust kindlusse
viimas, küsis ta ülempealikult: „Kas ma tohin sulle midagi öelda?“
„Kas sa räägid kreeka keelt?“ vastas tema, **38** „Kas sa ei olegi
see egiptlane, kes mõni aeg tagasi mässu alustas ja viis kõrbe
neli tuhat mõrtsukat?“ **39** Paulus ütles: „Mina olen juut Tarsosest,
kuulsa Kiliikia linna kodanik. Ma palun sind väga, luba mul
rahvale kõnelda!“ **40** Saanud ülempealiku nõusoleku, astus
Paulus trepiastmeile ja viipas rahvale käega. Kui kõik jäid vait,
hakkas ta heebrea keeles kõnet pidama ja ütles:

22 „Vennad ja isad, kuulake nüüd, mida ma teile enese kaitseks
räägin!“ **2** Kui nad kuulsid teda heebrea keeles rääkimas,
jäid nad väga vaikseks. Ja Paulus ütles: **3** „Mina olen juut,
sündinud Tarsoses Kiliikiamaal ja üles kasvanud siin selles
linnas. Ma õppisin Gamalieli käe all ja sain põhjaliku väljaõppe
meie esivanemate Seadusest. Ma olin pühendunud Jumalale

nagu igaüks teist on täna. **4** Ja sellisena ma kiusasin taga
usutee järgijaid kuni nende surmani, pannes ahelaisse ja heites
vanglasse nii mehi kui naisi, **5** nagu ülempreester ja kogu
nõukogu võivad teile tunnistada. Nende käest ma sain isegi
kirju nende kaaslaste jaoks Damaskuses, ja ma läksin sinna
kavatsusega tuua ka need inimesed vangidena Jeruusalemma,
et neid karistataks. **6** Lõuna paiku Damaskuse lähedale jõudes
välgatas äkitselt mu ümber ere valgus taevast. **7** Ma kukkusin
maha ja kuulsin üht häält mulle ütlemas: „Saul! Saul! Miks sa
mind taga kiusad?“ **8** „Kes sa oled, Issand?“ küsisin ma. „Mina
olen Naatsareti Jeesus, keda sa taga kiusad!“ vastas ta. **9**
Minu kaaslased nägid küll valgust, aga nad ei kuulnud tema
häält, kes minuga rääkis. **10** „Mida pean ma tegema, Issand?“
küsisin ma. „Tõuse üles,“ ütles Issand, „ja mine Damaskusesse.
Seal öeldakse sulle, mis sul on määratud teha.“ **11** Kuna ma
selle ereda valguse pärast ei näinud, juhtisid mu kaaslased
mind kättpidi Damaskusesse. **12** Minu juurde tuli mees nimega
Ananias. Ta oli pühendunud Seaduse järgija ja kõrgelt austatud
kõigi seal elavate juutide poolt. **13** Ta seisatas minu kõrval
ja ütles: „Vend Saul, näe jälle!“ Ja selsamal hetkel ma nägin
teda. **14** Siis ta ütles: „Meie esivanemate Jumal on sind valinud
tundma tema tahet ja nägema seda Õiget ning kuulma sõnu
tema suust. **15** Sina oled tema tunnistaja kõikidele inimestele
selles, mida sa oled näinud ja kuulnud. **16** Ja mida sa nüüd
ootad? Tõuse üles, lase ennast ristida ja oma patud ära pesta,
appi hüüdes tema nime!“ **17** Aga kui ma tagasi pöördusin
Jeruusalemma ja templis palvetasin, olin ma nagu enesest
ära **18** ja nägin Issandat minuga rääkimas: „Ruttu!“ ütles ta,
„Lahku kohe Jeruusalemmast, sest siinsed inimesed ei võta

vastu sinu tunnistust minu kohta.“ **19** „Issand,“ vastasin mina,
„nad ju teavad, et ma viisin vangi ja peksin sünagoogides neid,
kes sinusse usuvad. **20** Ja kui sinu märtri Stefanose verd valati,
olin ma seal juures ja kiitsin selle heaks ning valvasin nende
rõivaid, kes teda tapsid.“ **21** Ja Issand ütles mulle: „Mine, ma
läkitan su kaugele võõraste rahvaste sekka!““ **22** Kuni selle
sõnani rahvas kuulas teda. Siis aga tõstsid nad häält ja karjusid:
„Hukka niisugune ära maa pealt, tema ei tohi ellu jääda!“ **23**
Ja kui nad karjusid ja viskasid maha oma kuued, tolmu üles
pildudes, **24** käskis ülempealik Pauluse viia kindlusse. Ta käskis
teda peksta ja välja uurida, miks inimesed tema peale sellisel
kombel karjusid. **25** Aga kui nad ta peksmiseks pikali tõmbasid,
ütles Paulus tema juures seisvale sadakonna ülemale: „Kas
see on seaduslik, et te peksate Rooma kodanikku, keda pole
süüdi mõistetud?“ **26** Kui sadakonna ülem seda kuulis, läks ta
ja kandis ülempealikule ette. „Mida sa kavatsed teha?“ küsis
ta, „See mees on Rooma kodanik!“ **27** Ülempealik tuli Pauluse
juurde ja küsis: „Ütle mulle, kas sa oled Rooma kodanik?“
„Jah, olen!“ vastas Paulus. **28** Ülempealik vastas: „Mina olen
endale kodakondsuse hankinud suure raha eest.“ „Aga mina
olen sellesse sündinud,“ vastas Paulus. **29** Sedamaid lahkusid
need, kes olid teda üle kuulanud. Ülempealik lõi ise aga kartma,
kui ta sai teada, et ta oli pannud Pauluse, Rooma kodaniku,
ahelaisse. **30** Aga järgmisel päeval, tahtes teada saada, milles
täpselt juudid Paulust süüdistavad, vabastas ta tema ahelatest
ja käskis ülempreestritel ja kõigil Suurkohtu liikmetel kokku tulla.
Ja ta viis Pauluse nende ette.

23 Paulus vaatas aga otse Suurkohtu poole ja ütles: „Mu
vennad, mina olen oma kohust Jumala ees täitnud tänini ausa

südametunnistusega.“ **2** Selle peale ülempreester Ananias käskis
Pauluse lähedalseisjaid lüüa talle vastu suud. **3** Siis Paulus ütles
talle: „Küll Jumal lööb ka sind, sa lubjatud sein! Sina istud siin, et
minu üle kohut mõista Seaduse järgi, ise aga rikud Seadust
sellega, et käsid mind lüüa!“ **4** Lähedalseisjad aga küsisid:
„Kuidas sa julged solvata Jumala ülempreestrit?“ **5** Paulus
vastas: „Vennad, ma ei saanud aru, et ta on ülempreester; sest
on ju kirjutatud: „Ärge rääkige oma rahva valitsejatest halvasti.““
6 Kuna Paulus teadis, et osa neist olid saduserid ja teine
osa variserid, siis ta kuulutas Suurkohtus: „Mu vennad, mina
olen variser, olen variseri poeg. Ma seisan kohtu ees surnuist
ülestõusmise lootuse pärast.“ **7** Niipea kui ta seda oli öelnud,
tõusis variseride ja saduseride vahel tüli ja kogu jagunes kaheks.
8 (Saduserid usuvad, et ülestõusmist ei ole ja pole ka ingleid ega
vaime, kuid variserid usuvad seda kõike.) **9** Siis tõusis suur lärm,
ja mõned kirjatundjad variseride hulgast tõusid püsti ja vaidlesid
jõuliselt. „Meie ei leia midagi valet selles mehes,“ ütlesid nad.
„Mis siis, kui vaim või ingel ongi temaga rääkinud?“ **10** Aga
vaidlus muutus vägivaldseks ja ülempealik kartis, et nad võivad
Pauluse tükkideks rebida. Ta saatis väeüksuse välja, et Paulus
nende käest jõuga ära võtta ja kindlusse viia. **11** Järgmisel
öö l seisis Issand Pauluse juures ning ütles: „Ole julge! Nagu
sa minust oled tunnistanud Jeruusalemmas, nõnda pead sa
tunnistama ka Roomas!“ **12** Järgmisel hommikul pidasid juudid
salaplaani ja vandusid vastastikku, et nad ei söö ega joo, enne
kui nad Pauluse on tapnud. **13** Selle kokkuleppega oli seotud
rohkem kui nelikümmend meest. **14** Nad läksid ülempreestrite ja
vanemate juurde ja ütlesid: „Me oleme vandunud, et me ei söö
ega joo, enne kui me Pauluse oleme tapnud. **15** Teie pöörduge

nüüd Suurkohtuga väeülema poole palvega tuua ta enda ette
põhjusel, et tema juhtumit täpsemalt uurida. Meie aga oleme
valmis teda tapma, enne kui ta siia jõuab.“ **16** Pauluse õepoeg
sai sellest vandenõust kuulda, ta läks kindlusse ning teatas
Paulusele. **17** Paulus kutsus ühe sadakonna ülema enese juurde
ja ütles talle: „Vii see noormees ülempealiku juurde. Tal on
midagi temale teatada!“ **18** See viis ta ülema juurde. Sadakonna
ülem ütles: „Vang Paulus kutsus mind enese juurde ja palus tuua
selle noore mehe sinu ette, sest tal on midagi sulle rääkida.“ **19**
Ülempealik võttis noormehel käest kinni, viis ta kõrvale ja küsis:
„Mis sa tahad mulle öelda?“ **20** Tema ütles: „Juudid on leppinud
kokku teid paluda, et te homme tooksite Pauluse Suurkohtu ette
põhjusel, nagu sooviksite tema kohta saada täpsemat teavet. **21**
Ärge teie andke neile järele, sest rohkem kui nelikümmend meest
varitsevad, et teda rünnata. Nad on andnud vande, et ei söö ega
joo, enne kui on ta tapnud. Nad on juba valmis, oodates vaid teie
nõusolekut.“ **22** Ülempealik saatis noormehe ära, hoiatades teda:
„Ära räägi kellelegi, et sa sellest mulle teada andsid.“ **23** Siis ta
kutsus enese juurde kaks sadakonna ülemat ning käskis: „Pange
valmis kakssada sõdurit, seitsekümmend ratsanikku ja kakssada
odameest Kaisareasse minekuks täna öösel kolmandal tunnil.
24 Ja varuge Pauluse jaoks hobused, et ta ohutult maavanem
Feeliksi ette viia.“ **25** Ta kirjutas ka järgmise kirja: **26** Klaudius
Lüüsias, Kõrgesti austatud maavanem Feeliksile: Tervitused. **27**
Selle mehe olid juudid kinni võtnud ja tahtsid teda tappa, aga ma
tulin oma vägedega ja päästsin ta, sest olin teada saanud, et
ta on Rooma kodanik. **28** Tahtes aru saada, milles nad teda
süüdistavad, viisin ma ta Suurkohtu ette. **29** Siis ma leidsin, et
teda süüdistatakse nende Seaduse vaidlusküsimustes, kuid ei

olnud sellist süüd, mis väärinuks surma või vangistust. **30** Et ma
aga kuulsin vandenõust selle mehe vastu, siis ma saadan ta
otsekohe sinu juurde. Samuti käsin süüdistajatel sinule esitada
tema vastu tõendid. **31** Seda käsku täites võtsid sõdurid Pauluse
ja viisid ta öösel Antipatriseni. **32** Järgmisel päeval pöördusid
nad tagasi kindlusse, ratsanikud läksid aga temaga edasi. **33**
Need tulid Kaisareasse, toimetasid kirja maavanema kätte ja
andsid ka Pauluse temale üle. **34** Maavanem luges kirja läbi ja
päris, mis maakonnast ta on. Kuuldes, et ta on Kiliikiast, **35** ütles
ta: „Ma kuulan su ära, kui su süüdistajad siia jõuavad.“ Ja ta
käskis Paulust valvata Heroodese kindluses.

24 Viis päeva hiljem tuli alla Kaisareasse ülempreester Ananias
koos mõne vanema ja advokaadiga, keda hüüti Tertulluseks,
ning nad esitasid maavanemale Pauluse vastu süüdistuse. **2**
Kui Paulus oli sisse kutsutud, alustas Tertullus süüdistuskõnet
Feeliksi ees: „Meie oleme sinu valitsuse all, auline Feeliks,
nautinud pikka aega rahu ja sinu ettenägelikkus on toonud
muutust meie rahva hulgas. **3** Ja seda me tunnustame igal
pool ja igal viisil sügava tänuga. **4** Et sind aga kauem mitte
väsitada, siis palun sind, et sa oma lahkuses meie asja lühidalt
ära kuulad. **5** Sest me oleme leidnud, et see mees tekitab
tüli, õhutades mässu kõigi juutide seas kogu maailmas. Ta on
Naatsaretlaste usulahu juht **6** ja ta on püüdnud isegi templit
rüvetada. Sellepärast me ta kinni võtsimegi et tema üle kohut
mõista meie Seaduse järgi. **7** Ülempealik Lüüsias tuli aga vahele
ning võttis ta suure vägivallaga meie käest ära, **8** käskides
süüdistajaid tulla sinu juurde. Kui sa teda ise üle kuulad, siis
saad teada, et meie esitatud süüdistused tema vastu on tõde.“
9 Ja juudid ühinesid sellega, kinnitades, et see on nõnda. **10**

Kui maavanem Paulusele märku andis rääkida, vastas ta: „Ma
tean, et sa oled palju aastaid olnud selle rahva kohtunik; nii
et ma kaitsen end julgesti. **11** Nagu sa võid teada saada,
ei ole rohkem kui kaksteist päeva sellest, kui ma läksin üles
Jeruusalemma Jumalat kummardama. **12** Minu süüdistajad ei
ole näinud mind templis kellegagi vaidlemas või rahvast üles
ässitamas, ei sünagoogis ega ka kusagil mujal linnas. **13** Nad
ei suuda ka tõestada seda, milles nad mind süüdistavad. **14**
Aga ma võtan omaks, et ma usuteed mööda, mida nemad
kutsuvad lahkusuks, teenin meie esivanemate Jumalat. Ma
usun kõike, mis Seadusesse ja prohvetite raamatutesse on
kirjutatud, **15** ja mul on sama lootus Jumala peale nagu nendel
meestel, et tuleb nii õigete ja kui ka ülekohtuste ülestõusmine. **16**
Just sellepärast püüan ma alati hoida puhast südametunnistust
Jumala ja inimeste ees. **17** Pärast mitmeaastast äraolekut tulin
Jeruusalemma, et tuua annetusi oma rahvale ja ohverdada. **18**
Just seda leidsid mind mõned juudid templis tegemast. Minuga
ei olnud ühtegi rahvahulka ega mingit korratust. **19** Aga Aasia
maakonnast olid mõned juudid, kes peaksid siin sinu ees olema
ja süüdistusi esitama, kui neil on midagi minu vastu. **20** Või
ütelgu need mehed siin ise, mis süüd nad minust leidsid, kui
ma seisin Suurkohtu ees. **21** Kui see just pole see üks asi,
mis ma nende ees seistes hüüdsin: te mõistate täna minu
üle kohut surnute ülestõusmise pärast?“ **22** Feeliks aga, olles
usuteega hästi kursis, lükkas kohtuasja edasi ja ütles: „Kui
ülempealik Lüüsias tuleb, siis ma otsustan teie asja!“ **23** Ta
andis sadakonna ülemale korralduse hoida Paulust vahi all,
kuid jätta talle mõned vabadused ning lubada ta sõpradel teda
teenida. **24** Mõne päeva pärast tuli Feeliks oma naise Drusillaga,

kes oli juuditar. Ta kutsus Pauluse ja kuulas ta kõnet usust
Jeesusesse Kristusesse. **25** Aga kui Paulus kõneles õiglusest,
enesekontrollist ja tulevasest kohtust, lõi Feeliks kartma ja
vastas: „See on selleks korraks kõik! Sa võid ära minna. Kui mul
on rohkem aega, siis ma lasen sind jälle kutsuda.“ **26** Samal ajal
ta lootis, et Paulus pakub talle altkäemaksu. Seepärast kutsus ta
teda tihti enese juurde ja vestles temaga. **27** Ent kui kaks aastat
sai täis, tuli Feeliksi asemele Porkius Festus. Ja et Feeliks tahtis
olla juutidele meelepärane, jättis ta Pauluse vangi.

25 Kolm päeva pärast ametisse astumist läks Festus Kaisareast
üles Jeruusalemma, **2** kus ülempreestrid ja juutide juhid astusid
tema ette ja esitasid süüdistuse Pauluse vastu. **3** Nad palusid
Festust hea tahte märgiks saata Paulus Jeruusalemma, sest
nad plaanisid teda tee peal rünnata ja tappa. **4** Aga Festus
vastas: „Paulust hoitakse Kaisareas ja ma ise lähen ka varsti
sinna. **5** Tulgu mõni teie juhtidest minuga kaasa ja esitagu tema
vastu süüdistus seal, kui ta on midagi valesti teinud.“ **6** Kui
Festus oli seitse või kaheksa päeva nende juures olnud, läks
ta alla Kaisareasse. Järgmisel päeval kutsus ta kokku kohtu
ja käskis Pauluse tema ette tuua. **7** Kui Paulus sisse astus,
piirasid ta ümber Jeruusalemmast tulnud juudid. Nad esitasid
talle palju tõsiseid süüdistusi, kuid ei suutnud neid tõestada. **8**
Siis kaitses Paulus ennast: „Ma ei ole teinud midagi valesti ei
juutide Seaduse ega templi ega keisri vastu.“ **9** Festus aga,
soovides olla juutidele meelepärane, küsis: „Kas sa oled nõus
minema nende süüdistustega üles Jeruusalemma ja astuma
minu ette kohtus?“ **10** Paulus vastas: „Mina seisan praegu keisri
kohtujärje ees, kus mu üle peab kohut mõistetama. Juutide vastu
ma ei ole eksinud, nagu sa isegi hästi tead. **11** Kui ma olen siiski

süüdi selles, et olen teinud midagi surma väärivat, ei keeldu ma
surmast. Kuid kui nende poolt minu vastu esitatud süüdistused
ei vasta tõele, ei ole kellelgi õigust mind neile välja anda. Mina
nõuan keisri kohut!“ **12** Pärast seda, kui Festus oli arutanud oma
nõunikega, ta vastas: „Keisri kohut oled sa nõudnud, keisri ette
sa lähed!“ **13** Mõni päev hiljem saabusid Kaisareasse kuningas
Agrippa ja Berenike Festust tervitama. **14** Ja kuna nad veetsid
seal mitu päeva, rääkis Festus kuningale Pauluse juhtumist.
Ta ütles: „Feeliks on jätnud vangi ühe mehe. **15** Kui ma läksin
Jeruusalemma, esitasid juudi ülempreestrid ja rahvavanemad
tema vastu süüdistuse ja nõudsid tema surmamõistmist. **16**
Ma vastasin neile, et Roomas ei ole kombeks kedagi välja
anda, enne kui süüdistatav saab seista vastamisi süüdistajatega
ja ennast süüdistuste vastu kaitsta. **17** Kui nad koos minuga
siia tulid, ei lükanud ma kohtuasja edasi, vaid kutsusin kohtu
järgmisel päeval kokku ja käskisin mehe sisse tuua. **18** Aga
kui tema süüdistajad rääkima hakkasid, ei esitanud nad temale
süüdistust üheski sellises kuriteos, nagu mina ootasin. **19** Selle
asemel oli neil temaga vaidlus nende oma usu ja kellegi surnud
Jeesuse suhtes, kelle kohta Paulus väitis, et ta on elus. **20** Ma
olin nõutu, kuidas selliseid asju uurida; nii et ma küsisin, kas
ta on valmis minema Jeruusalemma ja astuma seal nendes
süüdistustes kohtu ette. **21** Aga kui Paulus nõudis, et see asi
tuleb üle anda keisrile otsutamiseks, siis ma käskisingi teda kinni
pidada, kuni ma võin ta saata keisri juurde.“ **22** Siis ütles Agrippa
Festusele: „Ma tahaksin seda meest ise kuulda.“ Ta vastas:
„Homme saad teda kuulda.“ **23** Järgmisel päeval tulid Agrippa ja
Berenike kogu oma vürstlikus hiilguses ja astusid kohtusaali
koos kõrgete väepealike ja linna tähtsate meestega. Siis toodi

Festuse käsul Paulus. **24** Festus ütles: „Kuningas Agrippa ja
kõik, kes te siin meiega olete, te näete seda meest! Terve juudi
kogukond on nõudnud minult Jeruusalemmas ja siin, Kaisareas,
karjudes, et ta ei tohi enam elada. **25** Mina aga leidsin, et ta
pole teinud midagi surma väärivat, kuid kuna ta ise nõudis keisri
kohut, siis ma otsustasin ta sinna saata. **26** Aga mul pole midagi
tema kohta Tema Majesteedile kirjutada. Seepärast ma olen
toonud ta teie ette ja eriti sinu ette, kuningas Agrippa, et mul
pärast juurdlust oleks midagi kirjutada. **27** Sest mulle tundub
mõttetu saata vang Rooma ilma süüdistuste loetelu esitamata.“

26 Aga Agrippa ütles Paulusele: „Sul on luba enese eest
rääkida.“ Paulus viipas käega ja alustas oma kaitsekõnet: **2** „Ma
pean end õnnelikuks, kuningas Agrippa, et ma saan täna sinu ees
seista ja kõigi juutide esitatud süüdistuste vastu ennast kaitsta,
3 sest sina tunned hästi juutide kombeid ja vaidlusküsimusi.
Seepärast ma palun, et sa mind kannatlikult ära kuulaksid! **4**
Kõik juudid teavad, kuidas ma olen lapsest saati elanud, oma
elu algul omal kodumaal ja samuti Jeruusalemmas. **5** Nad
tunnevad mind juba pikka aega ja võivad soovi korral tunnistada,
et ma olen elanud variserina meie kõige rangema usulahu
nõuete järgi. **6** Ja nüüd ma olen täna kohtu all lootuse pärast
selle tõotuse peale, mille Jumal on andnud meie esiisadele. **7**
Selle tõotuse täitumist loodavad näha meie kaksteist suguharu,
teenides Jumalat siiralt ööd ja päevad. Kuningas Agrippa, selle
lootuse pärast süüdistavadki mind juudid. **8** Miks peaks keegi
teist uskumatuks pidama, et Jumal surnuid üles äratab? **9** Ka
mina olin veendunud, et pean tegema kõik, mis võimalik, et
seista vastu Naatsareti Jeesuse nimele. **10** Ja täpselt seda ma
tegin Jeruusalemmas. Ülempreestrite meelevalla all ma panin

palju Issanda pühi inimesi vangi ja kui neid tapeti, andsin oma
hääle selle poolt. **11** Ja ma karistasin neid sageli, käies ühest
sünagoogist teise, ja püüdsin sundida neid Jumalat teotama.
Ma olin nende tagakiusamisest nii haaratud, et jahtisin neid
isegi võõrastes linnades. **12** Ühel neist rännakutest suundusin
ülempreestrite volituse ja ülesandega Damaskusesse. **13** Umbes
keskpäeva paiku tee peal, kuningas Agrippa, nägin ma päikesest
eredamat valgust taevast, säramas minu ja minu kaaslaste
ümber. **14** Me kõik kukkusime maha ja ma kuulsin häält minuga
kõnelemas heebrea keeles: „Saul, Saul, miks sa mind taga
kiusad? Raskeks läheb sul astla vastu takka üles lüüa!“ **15** Mina
aga küsisin: „Kes sa oled, Isand?“ „Mina olen Jeesus, keda
sa taga kiusad,“ vastas Issand. **16** „Aga nüüd tõuse üles ja
seisa jalgadele. Ma olen sulle ilmunud selleks, et sind määrata
sulaseks ja tunnistajaks sellele, mida sa minust oled näinud ja
saad veel nägema. **17** Ma päästan sind su rahva ja paganate
käest. Nende juurde ma sind nüüd läkitan, **18** avama nende
silmi, et nad pöörduksid pimedusest valguse poole ja saatana
meelevalla alt Jumala poole, et nad saaksid patud andeks
ja koha nende seas, kes on pühitsetud usu kaudu minusse.“
19 Niisiis, kuningas Agrippa, ma ei ole olnud sõnakuulmatu
taevase nägemuse suhtes. **20** Ma kuulutasin esmalt neile, kes
olid Damaskuses, siis Jeruusalemmas ja kogu Juudamaal,
ning seejärel kuulutasin mittejuudi rahvastele, et nad peavad
meelt parandama ja Jumala poole pöörduma ning näitama
meeleparandust oma tegudega. **21** Sellepärast on juudid mind
templis kinni võtnud ja püüdnud tappa. **22** Aga et Jumal on
mind aidanud tänase päevani, siis ma seisan ja tunnistan nii
väikestele kui suurtele, ega ütle midagi enamat kui seda, mida

prohvetid ja Mooses on rääkinud, mis sünnib: **23** et Messias pidi
kannatama ja esimesena surnuist üles tõusma ning kuulutama
sõnumit valgusest nii juutidele kui kõikidele rahvastele." **24**
Siinkohal katkestas Festus Pauluse kaitsekõne. „Sa ole arust
ära, Paulus," hüüdis ta, „sa oled suurest õppimisest hulluks
läinud!" **25** „Ma ei ole hull, üliauline Festus," vastas Paulus.
„Kõik, mis ma räägin, on tõsine ja arukas. **26** Kuningas teab neid
asju ja ma võin temaga julgesti rääkida. Olen veendunud, et ta
on kõike seda tähele pannud, sest see ei ole ju kuskil nurga
taga toimunud. **27** Kuningas Agrippa, kas sa usud prohveteid?
Ma tean, et sa usud!" **28** Aga Agrippa ütles Paulusele: „Kas sa
arvad, et suudad mind meelitada selle lühikese ajaga hakkama
kristlaseks?" **29** „Lühike või pikk aeg – ma palun Jumalat, et
mitte ainult sina vaid teie kõik, kes te mind täna kuulate, võiksite
saada selliseks, nagu mina olen, välja arvatud need ahelad!"
30 Kuningas ja maavanem ja Berenike ja need, kes nendega
istusid, tõusid püsti. **31** Kui nad olid saalist lahkunud, rääkisid
nad üksteisele: „See mees ei tee midagi, mis vääriks surma
või vangistust." **32** Agrippa ütles Festusele: „Selle mehe oleks
võinud vabaks lasta, kui ta ei oleks nõudnud keisri kohut!"

27 Kui oli otsustatud, et me purjetame Itaaliasse, anti Paulus ja
mõned teised vangid üle sadakonna ülemale Juuliusele, kes
kuulus keiserlikku väesalka. **2** Me astusime Adramüttionist laeva
peale, mis pidi sõitma Aasia provintsi ranniku sadamatesse, ja me
lahkusime merele. Meiega oli Tessaloonikast pärit makedoonlane
Aristarhos. **3** Järgmisel päeval me randusime Siidonis; ja Juulius
kohtles Paulust lahkesti ning lubas tal minna oma sõprade
juurde, et need saaksid tema eest hoolt kanda. **4** Sealt me
läksime uuesti merele ja purjetasime Küprose varjus, sest tuuled

olid vastu. **5** Kui olime Kiliikia ja Pamfüülia ranniku lähedal üle
avamere purjetanud, saabusime Müürasse Lüükias. **6** Ja kui
sadakonna ülem leidis sealt Aleksandria laeva, mis purjetas
Itaaliasse, pani ta meid selle pardale. **7** Palju päevi liikusime
vaevaliselt edasi ja meil oli raskusi saada Knidose kohale. Ja kui
tuul ei lasknud meid randa, siis me purjetasime Kreeta varju
Salmoone kohal. **8** Liikusime vaevaga mööda rannajoont ning
jõudsime paika, mida kutsutakse Heaks Sadamaks ja mille
lähedal on Lasaia linn. **9** Me olime kaotanud palju aega ja
laevasõit oli muutunud ohtlikuks, sest lepituspäev oli möödas.
Nii hoiatas Paulus neid: **10** „Mehed, ma näen, et meie reis saab
olema katastroofiline ja toob suurt kahju laevale ja lastile ning ka
meie enda elule.“ **11** Kuid sadakonna ülem järgis tüürimehe
ja laevaomaniku nõuandeid, selle asemel et Paulust kuulata.
12 Ja et sadam oli talvitamiseks kõlbmatu, otsustas enamus,
et peaksime edasi sõitma, lootes jõuda Fööniksisse ja seal
talvituda. See oli Kreetal asuv sadam, mis oli avatud edelasse
ja loodesse. **13** Aga kui õrn lõunatuul hakkas puhuma, nägid
nad oma võimalust. Nad hiivasid ankru ja liikusid mööda Kreeta
rannajoont. **14** Aga üsna pea sööstis saare poolt alla marutuul,
mida hüütakse kirdemaruks. **15** See kiskus laeva endaga kaasa.
Kuna kursil püsimine oli võimatu, siis lihtsalt triivisime. **16**
Väikese Kauda saare varjus oli torm natuke vaiksem ja me
suutsime hädavaevu toime tulla päästepaadiga. **17** Mehed
tõmbasid selle pardale. Seejärel tõmmati köied laeva alt läbi, et
seda koos hoida. Ja kuna kardeti paiskuda Sürtise liivaribadel
madalikule, võeti purjed maha ja jäeti laev triivima. **18** Aga
laev sai tormist nii palju vintsutada, et järgmisel päeval loopisid
nad osa lasti merre. **19** Kolmandal päeval heitsid nad oma

kätega üle parda ka laeva varustuse. **20** Aga kui mitu päeva
ei paistnud ei päikest ega tähti ja maru läks väga kangeks,
kaotasime lõpuks lootuse jääda ellu. **21** Pärast seda, kui nad
olid pikka aega olnud söömata, tõusis Paulus nende ette ja
ütles: „Mehed, te oleksite pidanud minu sõna kuulama ja Kreetalt
mitte väljuma. Siis te oleks vältinud neid purustusi ja kahju. **22**
Nüüd ma aga kutsun teid olema julged, sest keegi teie seast ei
hukku, hukkub ainult laev. **23** Täna öösel seisis minu kõrval selle
Jumala ingel, kelle oma ma olen ja keda ma ka teenin **24** ja
ütles: „Ära karda, Paulus! Sa pead jõudma keisri ette; ja Jumal
on sulle kinkinud kõigi nende elud, kes koos sinuga sõidavad."
25 Seepärast, mehed, olge julged, sest ma usun Jumalat, et
kõik sünnib täpselt nii, nagu mulle on öeldud! **26** Sellegipoolest
peame ühel saarel maale minema." **27** Neljateistkümnendal ööl
triivisime me ikka veel Aadria merel, kui südaöö paiku tajusid
meremehed, et me läheneme maale. **28** Loodimisel nad leidsid,
et vesi oli umbes nelikümmend meetrit sügav. Kui nad natukese
aja pärast olid edasi jõudnud, loodisid nad uuesti ja leidsid, et
vesi oli kolmkümmend meetrit sügav. **29** Kartes, et me paiskume
karile, heitsid nad laeva ahtrist välja neli ankrut ja jäid ootama
päevavalgust. **30** Aga kui meremehed püüdsid laevast põgeneda
ja hakkasid päästepaati merre laskma, teesklesid nad, nagu
tahaksid nad veel mõne ankru laeva ninast sisse lasta. **31**
Siis Paulus ütles sadakonna ülemale: „Kui need mehed ei jää
laeva, siis te ei pääse eluga!" **32** Siis lõikasid sõdurid katki
köied, mis päästepaati hoidsid, ja lasid sellel minema triivida. **33**
Vahetult enne päikesetõusu kutsus Paulus neid kõiki sööma.
„Viimased neliteist päeva," ütles ta, „olete te olnud pinge all ja
ilma toiduta – te pole midagi söönud. **34** Nüüd soovitan teil

midagi süüa. Te peate ellu jääma. Mitte keegi teist ei kaota peast
ühtki juuksekarva!“ **35** Kui ta seda oli öelnud, võttis ta leiva,
tänas Jumalat nende kõikide ees, murdis ja hakkas sööma. **36**
Siis nende kõikide meel läks heaks ja nad võtsid ka leiba. **37**
Kokku oli meid laeval kakssada seitsekümmend kuus inimest.
38 Kui nende kõhud said täis, kergendasid nad veel laeva, heites
vilja merre. **39** Kui valgeks läks, siis nad ei tundnud, mis maa see
on; aga nad nägid liivase rannaga lahte, kuhu nad otsustasid, kui
nad suudavad, laeva ajada. **40** Nad raiusid ankrud lahti ja jätsid
need merre; samal ajal sidusid lahti tüüriaerude köied ja seadsid
esipurje tuulde ning püüdsid juhtida laeva ranna poole. **41** Ent
nad sattusid liivaseljakule ja ajasid laeva sinna kinni. Laeva käil
tungis sinna sisse ja jäi kinni, ahter purunes aga lainte möllus
tükkideks. **42** Sõdurid kavatsesid vangid ära tappa, et ükski neist
ei pääseks ujudes põgenema. **43** Aga sadakonna ülem tahtis
päästa Pauluse elu ja takistas neil plaani täide viimast. Ta käskis
neil, kes oskavad ujuda, üle parda hüpata ja maale ujuda. **44**
Teised pidid sinna jõudma plankudel või muudel laevaosadel.
Sel viisil jõudsid kõik tervelt maale.

28 Kui me olime tervelt maale pääsenud, saime teda, et saart
hüütakse Maltaks. **2** Saare elanikud osutasid meile ebatavalist
lahkust. Nad süütasid lõkke ja võtsid meid selle äärde, sest
sadas vihma ja oli külm. **3** Paulus korjas hunniku hagu, ja
kui ta selle tulle pani, tuli kuumusest välja rästik, kes ta kätte
kinni hakkas. **4** Kui saare elanikud nägid ussi tema käe küljes
rippumas, ütlesid nad üksteisele: „See mees peab küll mõrtsukas
olema! Õiguse jumalanna ei luba tal siin elada, kuigi ta on merest
pääsenud.“ **5** Paulus aga viskas ussi tulle ja tal ei juhtunud
mingit häda. **6** Rahvas ootas, et ta paistetab üles või kukub

surnult maha, aga kui nad nägid, et Paulusega ei juhtu midagi
ebatavalist, mõtlesid nad ümber ja ütlesid, et ta on jumal. **7** Selle
paiga lähedal oli mõis, mis kuulus saare valitsejale Publiusele.
Tema võttis meid vastu ja võõrustas meid heldelt kolm päeva. **8**
Publiuse isa lamas aga palaviku ja kõhutõvega voodis. Paulus
läks tema juurde ja pani palvetades käed tema peale ning tegi
ta terveks. **9** Kui see oli sündinud, tulid sinna ka teised saarel
olevad haiged, ja said terveks. **10** Ja nemad austasid meid
mitmel viisil, ja kui me olime valmis merele minema, andsid
nad meile teekonna jaoks kõik vajaliku. **11** Kolme kuu pärast
me läksime sealt merele Aleksandria laevaga, mis oli saarel
olnud ületalve ja mille tunnuseks oli Dioskuuride kuju. **12** Me
randusime Sürakuusas ja jäime sinna kolmeks päevaks. **13**
Sealt me sõitsime edasi ja saabusime Reegiumi. Ja kui järgmisel
päeval tõusis lõunatuul, jõudsime teisel päeval Puteolisse. **14**
Sealt me leidsime vendi ja õdesid, kelle kutsel jäime nende
juurde seitsmeks päevaks. Ja nii me tulime Rooma. **15** Ja kui
sealsed vennad ja õed meist kuulda said, tulid nad meile vastu
Appiuse Foorumini ja Tres Tabernani. Neid inimesi nähes tänas
Paulus Jumalat ning sai julgustust. **16** Kui me olime saabunud
Rooma, lubati Paulusel omaette elada ühe sõduri valve all. **17**
Kolm päeva hiljem kutsus Paulus kokku juutide juhid. Kui need
olid kogunenud, ütles Paulus neile: „Mu vennad, kuigi mina ei
ole teinud midagi meie rahva ja esivanemate kommete vastu,
vahistati mind Jeruusalemmas ja anti üle roomlaste kätte. **18**
Ja kui need mind üle kuulasid, tahtsid nad mind vabaks lasta,
sest mul ei olnud ühtki surmasüüd. **19** Aga kui juudid olid selle
vastu, olin ma sunnitud pöörduma keisri poole. Mul polnud mingit
kavatsust oma rahva vastu süüdistust esitada. **20** Sel põhjusel

palusin teid näha ja teiega rääkida. Iisraeli lootuse pärast ma
olen kinni ahelates." **21** Aga nemad vastasid: „Me ei ole saanud
Juudamaalt ühtegi kirja sinu kohta ega ole tulnud siia ühtegi
inimest, kes sinust oleks midagi paha teatanud või rääkinud.
22 Aga me tahame siiski sinu käest kuulda, mida sa mõtled,
sest me teame, et selle lahkusu vastu räägitakse kõikjal." **23**
Nad korraldasid ühel päeval Paulusega kokkusaamise ja siis tuli
veel rohkem inimesi sinna, kus ta viibis. Neile ta tunnistas ja
seletas hommikust õhtuni Jumala riigist ning veenis Moosese
Seaduse ja Prohvetite põhjal uskuma Jeesusesse. **24** Mõned
lasksid end öeldust veenda, teised aga ei suutnud uskuda. **25**
Jõudmata ühisele nõule, lahkusid nad pärast seda, kui Paulus
oli öelnud oma viimase sõna: „Püha Vaim rääkis tõtt prohvet
Jesaja kaudu teie esivanematele: **26** „Mine selle rahva juurde ja
ütle: „Te küll kuulate, aga ei mõista, te küll vaatate, aga ei näe."
27 Selle rahva süda on kalestunud ja nende kõrvakuulmine on
nüri ja nad on sulgenud oma silmad. Muidu nad näeksid oma
silmadega ja kuuleksid oma kõrvadega ja mõistaksid südamega
ning pöörduksid, ja ma teeksin nad terveks." **28** Siis olgu teile
teada, et see Jumala pääste on läkitatud teistele rahvastele ja
nemad võtavad seda kuulda!" **29** Kui ta seda oli öelnud, läksid
juudid ära omavahel ägedalt vaieldes. **30** Paulus jäi kaheks
aastaks oma üürimajja ja võttis vastu kõiki, kes tema juurde tulid.
31 Ta kuulutas Jumala riiki ning õpetas Issandast Jeesusest
Kristusest julgelt ja takistusteta!

Roomlastele

1 Pauluselt, Kristuse Jeesuse sulaselt, kes on kutsutud apostliks
ja valitud levitama Jumala evangeeliumi, **2** mida Jumal on oma
prohvetite kaudu Pühakirjas ette tõotanud, **3** sõnumit tema Pojast
– kes maises elus pärines Taaveti soost **4** ja on pühaduse Vaimu
väes kinnitatud Jumala Pojaks pärast surnuist ülestõusmist –
Jeesusest Kristusest, meie Issandast. **5** Tema läbi me oleme
saanud armu ja apostliameti, et levitada usukuulekust tema nime
auks mittejuutide keskel, **6** kelle hulgas teiegi olete kutsutud
kuuluma Jeesusele Kristusele. **7** Kõigile Jumala armastatuile
Roomas, teile, keda tema on kutsunud pühaks rahvaks: Armu ja
rahu teile meie Isalt Jumalalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **8**
Kõigepealt ma tänan oma Jumalat Jeesuse Kristuse kaudu teie
kõigi eest, sest teie usust kõneldakse kogu maailmas. **9** Sest
Jumal, keda ma oma vaimus teenin, levitades evangeeliumi
tema Pojast, võib tunnistada, kuidas ma teid alatasa meenutan
10 oma palveis igal ajal ja anun, et mul Jumala tahtel ehk lõpuks
ometi läheks korda teid külastada. **11** Ma ju igatsen teid näha, et
võiksin anda teile vaimulikult midagi, mis teeb teid tugevaks;
12 see tähendab, et saaksime vastastikku julgustust üksteiselt
– teie minu ja mina teie usu läbi. **13** Ärgu olgu teil teadmata,
vennad ja õed, et ma olen palju kordi kavatsenud teid külastada,
et mul võiks olla vilja ka teie keskel, nii nagu teiste mittejuutide
seas, aga siiani on mind ikka takistatud. **14** Ma olen ju võlglane
nii kreeklaste kui võõramaalaste, nii tarkade kui rumalate ees;
15 seepärast olen täis tahtmist kuulutada evangeeliumi ka teie
juures Roomas. **16** Ma ei häbene evangeeliumi, sest see on
Jumala vägi päästeks igaühele, kes usub – esmalt juudile, siis
ka mittejuudile. **17** Sest evangeeliumis avaldub see, kuidas

Jumal inimesi õigeks teeb – algusest lõpuni usu alusel, nõnda
nagu on kirjutatud: „Õige jääb usust elama!“ **18** Kuid Jumala viha
avaldub taevast inimeste kogu kurjuse ja ülekohtu vastu, mida
nad teevad, lämmatades tõde ülekohtuga. **19** Sest see, mida
on võimalik teada Jumalast, on nende keskel avalik – Jumal
on selle neile avaldanud. **20** Tema nähtamatu olemus, tema
muutumatu vägi ja jumalikkus on ju maailma loomisest peale
selgesti näha, arusaadavad tema tööde põhjal. Nõnda ei ole neil
mingit vabandust, **(aïdios g126)** **21** sest tundes Jumalat, ei ole nad
teda ülistanud ja tänanud kui Jumalat, vaid on andunud tühistele
targutustele ja nende mõistmatu süda on mattunud pimedusse.
22 Väites end olevat targad, on nad muutunud rumalaks **23** ning
kadumatu Jumala kirkuse vahetanud kaduva inimese, lindude,
neljajalgsete ja roomajate kujutise vastu. **24** Seepärast on
Jumal nad andnud nende südame himudes rüveduse kütkesse,
isekeskis oma keha häbistama. **25** Nad on Jumala tõe vahetanud
vale vastu ning ülistanud ja teeninud loodut Looja asemel,
kes on kiidetud igavesti! Aamen. **(aiōn g165)** **26** Seepärast on
Jumal andnud nad häbiväärsete himude meelevalda: nende
naised on asendanud loomuliku vahekorra loomuvastasega.
27 Samamoodi on mehed loobunud loomulikust vahekorrast
naisega ning oma himus süttinud üksteisest; käitunud sündmatult
mees mehega ja iseenestes saanud kätte kohase karistuse oma
eksimuse eest. **28** Veel enam, kuna nad ei pidanud väärtuslikuks
Jumala tundmist, andis Jumal nad kõlvatu mõtteviisi meelevalda
tegema seda, mis on väär. **29** Nad on täis kõikvõimalikku
ebaõiglust, kurjust, ahnust ja halba; täis kadedust, mõrvu, riidu,
kavalust ja pahatahtlikkust. Nad on keelepeksjad, **30** laimajad,
Jumala vihkajad, vägivaldsed, ülbed, hooplejad, leidlikud kurjale,

vastuhakkajad vanemaile, **31** mõistmatud, sõnamurdjad, kalgi
südamega, halastamatud. **32** Nad küll teavad hästi Jumala
otsust, et need, kes selliseid asju teevad, on surma väärt, kuid ei
tee mitte ainult sedasama, vaid kiidavad heaks ka need, kes nii
teevad.

2 Seepärast ei ole sinulgi mingit vabandust, kes sa ka iganes
oled, sina, kes mõistad kohut! Sest milles sa teise üle kohut
mõistad, selles mõistad sa süüdi ka ennast, sest sina, kes
sa kohut mõistad, teed sedasama! **2** Me teame, et Jumala
kohtuotsus sääraste tegude tegijale on õige. **3** Sina aga, kes
teiste üle kohut mõistad, ise aga sedasama teed, kas sa arvad,
et sa saad põgeneda Jumala kohtu eest? **4** Või põlgad sa tema
helduse, sallivuse ja pika meele rohkust? Kas sa ei saa aru, et
Jumala heldus juhib sind meelt parandama? **5** Sa kogud enesele
viha oma südame kanguse ja kahetsuseta südamega Jumala
viha päevaks, kui tema õiglane kohus saab avalikuks. **6** Jumal
„tasub igaühele ta tegude järgi“: **7** igavest elu neile, kes püsiva
heategemise kaudu püüdlevad kirkust, au ja kadumatust, **(aiōnios
g166)** **8** ent viha ja raevu neile, kes on isekad, põlgavad ära tõe ja
järgivad kurja. **9** Valu ja vaev saab osaks igale inimhingele, kes
teeb kurja – esmalt juudile, siis mittejuudile, **10** kuid kirkus, au ja
rahu igaühele, kes teeb head – esmalt juudile, siis mittejuudile.
11 Sest Jumal ei tee vahet isikute vahel! **12** Kes teevad pattu
Seadust tundmata, ka hukkuvad Seadust tundmata, ja kes
teevad pattu seadusealustena, mõistetakse süüdi Seaduse
alusel. **13** Ei ole ju Seaduse kuuljad õiged Jumala ees, vaid
Seaduse täitjad mõistetakse õigeks. **14** Seepärast kui mittejuudid,
kellel Seadust ei ole, loomusunnil teevad seda, mida Seadus
nõuab, on nad Seadust omamata iseendale seaduseks. **15** Nad

näitavad, et Seaduse nõuded on kirjutatud neile südamesse.
Seda kinnitab ka nende südametunnistus, kui mõtted neid
vaheldumisi süüdistavad või kaitsevad. **16** Minu evangeeliumi
kohaselt sünnib see päeval, kui Jumal Jeesuse Kristuse läbi
mõistab kohut inimeste saladuste üle. **17** Kuidas on lugu sinuga,
kes sa nimetad end juudiks? Sa loodad Seadusele, sa kiitled
Jumalast, **18** sa tunned tema tahet ja oskad eristada olulist, sest
sa oled seda Seadusest õppinud. **19** Sul on kindel veendumus,
et sina oled pimedate teejuht, pimeduses olijate valgus, **20**
arutute juhendaja, väetimate õpetaja, sest on ju teadmine ja tõde
sinu päralt Seaduse kujul. **21** Kuidas siis sina, kes sa õpetad
teisi, ennast ei õpeta? Sa kuulutad: „Ära varasta!“, aga ise
varastad? **22** Sa ütled: „Ära riku abielu!“, aga ise rikud abielu?
Sa jälestad ebajumalaid, aga riisud Templit? **23** Sa uhkustad
Seadusega, aga oma üleastumisega Seadusest sa heidad halba
varju Jumalale! **24** Sest nagu Pühakirjas öeldakse: „Teie pärast
teotatakse Jumala nime mittejuutide seas!“ **25** Ümberlõikamisest
on ju tõesti kasu, kui sa toimid Seaduse järgi. Aga kui sa Seadust
rikud, ei ole sa millegi poolest parem ümberlõikamatuist. **26**
Seepärast, kui mõni ümberlõikamatu Seaduse nõudeist kinni
peab, eks loeta siis ta võrdseks ümberlõigatutega? **27** Ja see ihu
poolest ümberlõikamatu, kes järgib Seadust, mõistab kord kohut
sinu üle, kes sa rikud Seadust kirjatähest ja ümberlõikamisest
hoolimata. **28** Sest juut ei ole ju see, kes seda on väliselt,
ja ümberlõikamine see, mida ihul võib näha, **29** vaid juut on
see, kes seda on sisemiselt, ja ümberlõikamine on südame
ümberlõikamine Vaimu läbi, mitte kirjutatud käsu läbi. Selline
saab kiituse mitte inimestelt, vaid Jumalalt.

3 Mis eelis on siis juudil või mis kasu on ümberlõikamisest? **2**
Palju ja igas suhtes! Kõigepealt, nende kätte usaldati Jumala
sõnumid. **3** Ja mis siis, kui mõned pole olnud ustavad? Kas
nende ebaustavus tühistab Jumala ustavuse? **4** Kaugeltki
mitte! Jumal on sõnapidaja, olgugi iga inimene valelik; sest
nagu Pühakirjas öeldakse: „Et su sõnad osutuksid õigeks ja sa
võidaksid kohtumõistmisel!“ **5** Aga kui meie ebaõiglus toob esile
Jumala õigluse, mida siis öelda? Kas ehk Jumal on ebaõiglane –
ma räägin inimlikust seisukohast –, kui ta meid karistab vihas? **6**
Kaugeltki mitte! Sest kuidas saaks Jumal sel juhul üldse mõista
kohut maailma üle? **7** Aga kui Jumala tõde minu valelikkuse läbi
saab üha rohkem temale kirkuseks, miks mina siiski kohtu alla
lähen patusena? **8** Miks mitte öelda: „Tehkem kurja, et sellest
võiks sündida head!“, nagu mõned laimajad on väitnud mind
rääkivat? Nemad ei jää ilma oma teenitud karistusest! **9** Mis me
sellest järeldame? Kas meil on eeliseid? Üldsegi mitte! Oma
süüdistuskõnes eelpool oleme me juba selgeks teinud, et nii
juudid kui mittejuudid on patu võimu all. **10** Sest on ju kirjutatud:
„Ei ole ühtki õiget, ei ühtainustki. **11** Ei ole ühtki, kes mõistaks, ei
ühtki, kes otsiks Jumalat. **12** Kõik on kaldunud kõrvale, läinud
koguni raisku. Ei ole ühtki, kes teeks head, ei ühtainustki.“ **13**
„Nende kõri on lahtine haud, oma keelega nad petavad.“ „Nende
huulte taga on madude mürk.“ **14** „Nende suu on täis needmist
ja kibedust.“ **15** „Nende jalad ruttavad valama verd, **16** häving ja
viletsus on kõigil nende teedel, **17** ja rahu teed nad ei tunne.“ **18**
„Jumalakartust ei ole nende silme ees.“ **19** Aga me teame, et kõik
Seaduse sõnad on suunatud neile, kes on Seaduse all, et keegi
ei saaks ennast õigustada ja kogu maailm saaks vastutavaks
Jumala ees. **20** Sest Seadusest kinnipidamise alusel ei mõisteta

ühtki inimest õigeks tema ees; Seaduse kaudu saame me
teadlikuks patust. **21** Nüüd aga on Seadusest lahus saanud
avalikuks Jumala tee õigeksmõistmisele, millest tunnistavad
Seadus ja Prohvetid. **22** See õigeksmõistmine Jumala poolt
kuulub Jeesusesse Kristusesse uskumise alusel kõigile usklikele.
Sest ei ole mingit vahet juudil ja mittejuudil: **23** kõik on pattu
teinud ja on Jumala aust ilma, **24** kuid mõistetakse õigeks
tema armust täiesti muidu, Kristuses Jeesuses oleva lunastuse
kaudu. **25** Et osutada oma õigust, on Jumal seadnud Jeesuse
kõigile kättesaadavaks lepitusohvriks, mis toimib usu kaudu tema
surmasse. Sest oma kannatlikkuses oli ta jätnud varasemad
patud karistamata, **26** et osutada oma õigust praegusel ajal,
sest tema ise on õige ja mõistab õigeks igaühe, kes usub
Jeesusesse. **27** Kuhu jääb nüüd kiitlemine? See on välistatud.
Millise seaduse pärast? Kas selle, mis nõuab tegusid? Ei, vaid
usu seaduse pärast. **28** Sest meie seisukoht on, et inimene
mõistetakse õigeks usu läbi, sõltumata Seaduse tegudest. **29**
Või ehk on Jumal ainult juutide Jumal? Eks ole ta ka Jumal
mittejuutidele? Jah, ta on ka mittejuutide Jumal! **30** Jumal on
üksainus, kes mõistab usu läbi õigeks nii ümberlõigatu kui
ümberlõikamatu. **31** Kas me siis tühistame Seaduse usuga?
Kaugeltki mitte! Me hoopis kinnitame Seadust.

4 Mis me siis ütleme oma lihase esivanema Aabrahami kohta?
Milline oli tema kogemus? **2** Kui Aabraham oleks tegude alusel
õigeks mõistetud, siis oleks tal põhjust kiitlemiseks, aga mitte
Jumala ees. **3** Sest mida Pühakirjas öeldakse? „Aabraham uskus
Jumalat, ja see arvati talle õiguseks.“ **4** Sellele, kes teeb tegusid,
ei arvestata tasu mitte armust, vaid võlgnevuse tõttu temale. **5**
Ent kui keegi tegusid tegemata usub temasse, kes jumalatu

õigeks mõistab, siis arvestatakse õigeksmõistmise alusena tema
usku. **6** Samuti nimetab Taavet õnnistatuks inimest, keda Jumal
arvestab õigeksmõistetuks tegudest sõltumata: **7** „Õnnistatud on
need, kelle ülekohus on andeks antud ja kelle patud on kinni
kaetud. **8** Õnnistatud on inimene, kelle pattu Issand ei arvesta."
9 Kas see õndsus kuulub siis ainult ümberlõigatuile, või ehk ka
ümberlõikamatuile? Me ju ütleme: „Aabrahami usk arvati talle
õiguseks." **10** Mis olukorras seda siis arvati? Kas sellal, kui ta oli
ümberlõigatu või kui ta oli veel ümber lõikamata? Ta ei olnud
siis ümber lõigatud, vaid oli tõesti veel ümber lõikamata! **11**
Ning ta võttis vastu ümberlõikamise märgi selle õigeksmõistmise
kinnituseks, mis tal oli juba ümberlõikamatuna oma usu tõttu.
Nõnda sai ta kõigi nende esiisaks, kes on ümber lõikamata, aga
kes usuvad, ning seda arvestatakse nende õigeksmõistmise
alusena. **12** Samuti sai ta nende ümberlõigatute esiisaks, kes on
mitte ainult ümber lõigatud, vaid ka elavad selle usu eeskujul, mis
oli meie esiisal Aabrahamil juba enne ümberlõikamist. **13** Sest
tõotust, et temast saab maailma pärija, ei antud Aabrahamile ega
ta järelsoole mitte Seaduse kaudu, vaid usu põhjal omistatud
õigeksmõistmise kaudu. **14** Kui pärimine toimuks Seadusest
kinnipidamise alusel, siis kaotaks usk sisu ja tõotus kehtivuse,
15 sest Seaduse tõttu tuleb viha; aga kus pole seadust, seal pole
ka üleastumist. **16** Seepärast toimub pärimine usu alusel, et
see oleks armust, ja et tõotus kehtiks kindlalt kogu Aabrahami
järelsoole – mitte ainult neile, kel on Seadus, vaid ka neile,
kes usuvad nõnda nagu Aabraham. On ju tema meie kõigi isa,
17 nagu Pühakirjas öeldakse: „Ma olen sind seadnud paljude
rahvaste isaks!" Selle tunnistajaks on Jumal, keda ta uskus,
Jumal, kes teeb surnud elavaks ja kutsub esile olematuid asju

otsekui olevaid. **18** Lootes üle loodetava, uskus Aabraham,
et temast saab paljude rahvaste isa, nagu talle oli öeldud:
„Nii saavad olema sinu järeltulijad!“ **19** Tema usk ei raugenud
teadmisest, et tema ligi saja-aastane keha oli samahästi kui
surnud ja Saara üsast polnud iial sündinud elu. **20** Ta ei kahelnud
Jumala tõotuses uskmatuna, vaid sai tugevaks usus, austades
Jumalat **21** kindla veendumusega, et Jumal suudab oma tõotuse
ka täita. **22** Sellepärast see arvati talle õiguseks. **23** Aga et see
temale arvati õiguseks, on pandud kirja mitte üksnes tema, **24**
vaid ka meie pärast, kellele see samuti arvestatakse õiguseks,
sest me usume temasse, kes äratas surnuist üles meie Issanda
Jeesuse, **25** kes anti surma meie eksimuste pärast ja äratati
üles meie õigeksmõistmiseks.

5 Seepärast, kuna meid on õigeks mõistetud usu alusel, siis
on meil rahu Jumalaga meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi. **2**
Tema läbi me oleme usus saanud ka ligipääsu sellele armule,
milles me püsime, ja võime julgelt rõõmutseda lootuse üle
saada osa Jumala kirkusest. **3** Aga mitte ainult seda – me
rõõmutseme ka kannatuste üle, sest me teame, et kannatusest
sünnib vastupidavus, **4** vastupidavusest iseloomukindlus ja
iseloomukindlusest lootus. **5** Ja see lootus ei jäta häbisse, sest
Jumala armastus on välja valatud meie südameisse Püha Vaimu
läbi. **6** Sest Kristus on, kui me alles nõdrad olime, ettenähtud
ajal surnud jumalatute eest. **7** Vaevalt sureb ju keegi isegi
õiglase inimese eest, ehk küll mõnel võib olla julgust surra
hea inimese eest, **8** aga Jumal näitab oma armastust meie
vastu sellega, et Kristus suri meie eest, kui me olime alles
patused. **9** Aga kui meid nüüd on tema vere hinnaga õigeks
mõistetud, siis seda enam päästetakse meid tema kaudu ka

viha eest. **10** Sest kui meid juba Jumala vaenlastena lepitati
temaga ta Poja surma läbi, siis seda enam päästetakse meid
tema elu läbi nüüd, kus me oleme lepitatud. **11** Aga mitte ainult
seda, vaid me ka rõõmutseme julgesti Jumala üle meie Issanda
Jeesuse Kristuse läbi, kelle kaudu me nüüd oleme võtnud vastu
lepituse. **12** Seepärast, nii nagu ühe inimese kaudu on patt
tulnud maailma ja patu kaudu surm, samal viisil on ka surm
tulnud kõigile inimestele, sest kõik on pattu teinud. **13** Oli ju patt
maailmas ka enne Seadust, aga kui Seadust ei ole, siis pattu
ei arvestata. **14** Siiski valitses surm Aadamast Mooseseni ka
nende üle, kes ei teinud pattu käsust üle astudes nagu Aadam,
kes oli eeltähenduseks temast, kes pidi tulema. **15** Kuid Jumala
armuanniga ei ole lugu nii nagu üleastumisega! Sest kui ühe
inimese eksimus on toonud surma paljudele, siis on paljudele
võrratult rohkem osaks saanud Jumala arm ja and ühe Inimese,
Jeesuse Kristuse armu kaudu. **16** Jumala and on tõesti erinev
sellest, mis juhtus ühe inimese patustamise tõttu. Sest selle ühe
eksimuse järel tulnud kohtuotsus tõi süüdimõistmise, aga paljude
eksimuste järel tulnud and tõi õigeksmõistmise. **17** Sest kui surm
sai ühe inimese eksimuse tõttu selle ühe kaudu võimule, siis kui
palju enam neile, kes võtavad vastu Jumala õigeksmõistmise
külluslikku armuanni, kuulub elu ja valitsus selle ühe – Jeesuse
Kristuse – kaudu! **18** Niisiis, nagu ühe eksimuse läbi tuli kõigile
inimestele hukkamõistmine, nõnda on ka selle ühe õige teo läbi
kõigile inimestele saanud õigeksmõistmine eluks. **19** Sest nii
nagu ühe inimese sõnakuulmatuse läbi tehti paljud patuseks,
nõnda tehakse ühe inimese sõnakuulelikkuse läbi paljud Jumala
ees õigeks. **20** Seadus aga on lisandunud selleks, et eksimus
suureneks. Ent kus patt on suurenenud, seal on ka arm saanud

üliküllusikuks, **21** et nii nagu patt on valitsenud surmas, valitseks
nüüd ka arm õigeksmõistmise läbi, mis viib igavesse ellu meie
Issanda Jeesuse Kristuse läbi. **(aiōnios g166)**

6 Mis me siis ütleme? Kas peaksime püsima patus, et arm
suureneks? **2** Kaugeltki mitte! Kuidas võiksime meie, kes oleme
patule surnud, veel patus elada? **3** Või kas te ei tea, et kõik,
kes me oleme Kristusesse Jeesusesse ristitud, oleme ristitud
tema surmasse? **4** Seepärast on meid koos temaga ka hauda
maetud ristimise kaudu surmasse, et nii nagu Kristus on äratatud
surnuist üles Isa kirkuse toimel, nõnda võime meiegi käia uues
elus. **5** Sest kui meid on liidetud tema surma sarnasusse, siis
liidetakse meid ka tema ülestõusmisse. **6** Me teame, et meie
vana loomus on koos Kristusega risti löödud, et meie patune
ihu häviks ja me ei peaks enam orjama pattu; **7** sest surres
vabanetakse patu võimu alt. **8** Aga kui me oleme surnud koos
Kristusega, siis usume, et me ka elame koos Kristusega. **9** Me ju
teame, et nüüd, kui Kristus on surnuist üles äratatud, ei sure ta
enam; surmal pole võimu tema üle. **10** Sest surres suri ta patule
üks kord ja alatiseks, kuid elades elab ta Jumalale. **11** Samuti
arvestage ka teie, et olete surnud patule, kuid elate Jumalale
Kristuses Jeesuses. **12** Seepärast ärge laske patul valitseda
oma surelikus ihus, kuuletudes selle ihadele. **13** Ärge andke
oma ihuliikmeid ülekohtu relvadeks patule, vaid nõnda kui need,
kes on äratatud surnuist üles, andke end Jumala teenistusse ja
oma ihuliikmed õiguse relvadeks temale! **14** Sest patt ei valitse
enam teie üle; te ei kuulu enam Seaduse, vaid armu alla. **15** Mis
me sellest järeldame? Kas peaksime tegema pattu, kuna me ei
kuulu Seaduse, vaid armu alla? Kaugeltki mitte! **16** Kas te ei
tea, et kelle teenistusse te end orjana kuuletudes annate, selle

orjad te olete ja selle sõna kuulate – kas siis patu orjad surmaks
või kuulekuse orjad õiguseks. **17** Aga tänu Jumalale, et teie,
kes te varem olite patu orjad, olete nüüd südames kuuletunud
sellele õpetusele, mille hoolde teid anti. **18** Patust vabastatuina
olete saanud õiguse teenriteks. **19** Teie inimliku nõrkuse tõttu
kasutan ma neid võrdlusi igapäevaelust. Nii nagu te enne andsite
oma liikmed orjaks rüvedusele ja üha kasvavale ülekohtule, nii
andke nad nüüd õiguse teenritena pühitsuse jaoks. **20** Jah,
kui te pattu orjasite, siis te olite vabad õigusest. **21** Mis vilja te
kandsite siis? Sellist, mille pärast te nüüd häbenete, sest selle
tulemus on surm. **22** Aga nüüd, olles vabastatud patu võimust ja
saanud Jumala teenriteks, te kannate vilja pühitsuseks. Selle
tulemuseks on igavene elu. **(aiōnios g166)** **23** Sest patu palk on
surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses,
meie Issandas. **(aiōnios g166)**

7 Vennad ja õed, kas te ei tea – ma räägin neile, kes tunnevad
seadust –, et seadusel on võim inimese üle vaid seni, kuni
too elab. **2** Abielunaine on seaduslikult seotud oma mehega
ta eluajal. Aga kui mees sureb, vabaneb naine kohustustest
mehe ees. **3** Seepärast, kui ta mehe eluajal on teise mehega,
nimetatakse teda abielurikkujaks. Aga kui mees sureb, on
naine vaba seaduse alt, nii et ta ei ole teisele mehele minnes
abielurikkuja. **4** Seega, mu vennad ja õed, teiegi olete surmatud
Seadusele Kristuse ihu kaudu, et te kuuluksite teisele, kes on
üles ärratatud surnuist, et me kannaksime vilja Jumalale. **5**
Sest kui me veel rikutud loomuse võimuses elasime, toimisid
me liikmeis patused kired, mis said tugevaks Seaduse tõttu, ja
me kandsime vilja surmale. **6** Aga nüüd me oleme vabanenud
Seaduse võimusest, sest me surime sellele, mis meid kinni

pidas. Enam ei teeni me Jumalat vanal viisil, kirjatähe järgi,
vaid uuel viisil, Vaimus. **7** Mis me siis ütleme? Kas Seadus
on patt? Kaugeltki mitte! Siiski, ma ei oleks tundnud pattu
muidu kui Seaduse kaudu. Ma ei oleks teadnud, mida tähendab
himustamine, kui Seadus poleks öelnud: „Ära himusta!“ **8** Aga
patt, saades tõuget käsust, tekitas minus kõikvõimalikke himusid.
Sest ilma Seaduseta on patt surnud. **9** Mina elasin kord lahus
Seadusest. Kui nüüd käsk tuli, ärkas patt ellu **10** ja mina surin.
Seadus, mis pidi olema mulle eluks, osutus mulle surmaks. **11**
Sest kui patt oli saanud käsusõnast tõuke, pettis ta mind ja
tappis mind käsu abil. **12** Seega on Seadus püha ning käsk on
püha, õiglane ja hea. **13** Kas nüüd see hea on mulle saanud
surmaks? Kaugeltki mitte. Aga et patt oleks nähtav patuna,
on see toonud selle hea kaudu mulle surma. Nii sai patt käsu
abil ülimalt patuseks. **14** Me ju teame, et Seadus on vaimulik,
mina aga lihalik, müüdud orjaks patu võimusesse. **15** Sest ma
ei mõista oma tegusid. Ma ei tee seda, mida tahan, vaid ma
teen, mida vihkan. **16** Aga kui ma teen, mida ma ei taha, siis ma
nõustun, et Seadus on hea. **17** Nii ei tee seda enam mina, vaid
minus pesitsev patt. **18** Sest ma tean, et minus, see tähendab
mu rikutud loomuses, ei peitu midagi head. Tahet mul on, aga
head teha ma ei suuda. **19** Sest ma ei tee head, mida ma tahan,
vaid üksnes halba, mida ma ei taha. **20** Aga kui ma teen just
seda, mida ma ei taha, siis ei ole see enam mina, kes tegutseb,
vaid minus pesitsev patt. **21** Seega avastan ma seaduse: kuigi
ma tahan teha head, on mulle omane teha kurja. **22** Sest oma
sisemise inimesega ma tunnen rõõmu Jumala Seadusest, **23**
kuid oma liikmetes näen ma teist seadust, mis sõdib vastu minu
mõistuse seadusele ja võtab mind vangi mu liikmeis oleva patu

seaduse alla. **24** Oh mind armetut inimest! Kes päästab mind
sellest surmale määratud ihust? **25** Aga tänu Jumalale, meie
Issanda Jeesuse Kristuse läbi! Niisiis, ma teenin mõistusega küll
Jumala Seadust, aga oma rikutud loomusega patu seadust.

8 Nõnda siis ei ole nüüd mingit hukkamõistmist neile, kes on
Kristuses Jeesuses. **2** Sest elu Vaimu seadus Kristuses Jeesuses
on vabastanud su patu ja surma seadusest. **3** Mis Moosese
Seadusele oli võimatu – sest tal polnud jõudu inimloomuse vastu
– seda tegi Jumal. Ta läkitas oma Poja patuse liha sarnasuses
patuohvrina ja karistas pattu surmaga tema inimkehas. **4** Ta
tegi seda selleks, et Seaduse õigusenõuded oleksid täidetud
meis, kes me ei ela mitte oma rikutud loomuses, vaid kooskõlas
Vaimuga. **5** Sest need, kes elavad iseka loomuse järgi, mõtlevad
lihalikke mõtteid, aga kes elavad Vaimu järgi, need mõtlevad
sellele, mida Vaim tahab. **6** Lihalik mõtteviis on surm, Vaimu
mõtteviis aga elu ja rahu. **7** Sest lihalik mõtteviis on vaen Jumala
vastu; see ei allu Jumala Seadusele ega suudagi seda teha.
8 Kes on oma liha meelevallas, ei saa meeldida Jumalale. **9**
Kuid teie ei ela oma loomuses, vaid Vaimus, kui Jumala Vaim
tõepoolest elab teie sees. Aga kellel ei ole Kristuse Vaimu,
see ei ole tema oma. **10** Aga kui Kristus on teie sees, siis on
küll ihu patu tõttu surnud, aga Vaim on õigeksmõistmise tõttu
elus. **11** Ja kui teis elab selle Vaim, kes Jeesuse surnust üles
äratas, siis tema, kes Kristuse surnust üles äratas, teeb teiegi
surelikud kehad elavaks oma Vaimu läbi, kes teis elab. **12** Nõnda
siis, vennad ja õed, me ei ole võlgu oma rikutud loomusele, et
peaksime selle järgi elama – **13** sest kui te oma loomuse järgi
elate, siis te surete. Aga kui te Vaimu abil ihu teod surmate,
siis te elate. **14** Sest kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on

Jumala lapsed. **15** Te ei ole ju saanud orjastavat vaimu, et
peaksite jälle kartma, vaid olete saanud lapseõiguse Vaimu,
kelles me hüüame: „Abba! Isa!“ **16** Seesama Vaim tunnistab
koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed. **17** Aga kui
me oleme lapsed, siis oleme ka pärijad, nii Jumala pärijad kui
Kristuse kaaspärijad; kui me koos temaga kannatame, siis meid
ka koos temaga kirgastatakse. **18** Ma leian, et käesoleva aja
kannatused ei ole kõneväärt võrreldes kirkusega, mis meis peab
avalikuks saama. **19** Sest kogu loodu ootab pikisilmi Jumala
laste avalikukssaamist. **20** On ju kogu loodu allutatud kaduvusele
– mitte omal valikul, vaid allutaja tahtel, lootuses, **21** et ka loodu
ise vabastatakse kord lagunemise orjusest ning tuuakse Jumala
laste kirkuse vabadusse. **22** Me ju teame, et kogu loodu ägab
üheskoos sünnitusvaludes tänini. **23** Aga veel enam, ka meie,
kes me oleme saanud esimese annina Püha Vaimu, meiegi
ägame endamisi, oodates lapseõigust, oma ihu lunastust. **24**
Sest me oleme päästetud lootuses. Ent juba nähtava lootmine
ei ole lootus. Sest kes loodab veel seda, mis juba on näha?
25 Aga kui me loodame seda, mida ei näe, siis me ootame
seda kannatlikult. **26** Samuti tuleb ka Vaim appi meie nõtruses:
me ju ei tea, mille eest me peame palvetama, kuid Vaim ise
palub meie eest sõnatu ägamisega. **27** Ja tema, kes uurib meie
südameid, mõistab Vaimu mõtteid, sest Jumala tahtmise järgi
palub ta pühade eest. **28** Ent me teame, et neile, kes Jumalat
armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks – neile, kes on tema
kavatsuse kohaselt kutsutud. **29** Sest neid, keda Jumal on
eelnevalt valinud, on ta ka eelnevalt määranud saama tema Poja
sarnaseks, et tema oleks esmasündinu paljude vendade seas.
30 Ja keda ta on eelnevalt määranud, neid on ta ka kutsunud; ja

keda ta on kutsunud, need on ta ka õigeks teinud; ja keda ta on
õigeks teinud, neid on ta ka kirgastanud. **31** Mis me siis ütleme,
arvestades kõike seda? Kui Jumal on meie poolt, kes suudab
olla meie vastu? **32** Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid
loovutas tema meie kõikide eest, kuidas ta ei peaks siis koos
Pojaga meile kõike muud kinkima? **33** Kes võiks süüdistada
Jumala valituid? Jumal on see, kes õigeks teeb! **34** Kes võib
meid hukka mõista? Kristus Jeesus on, kes suri, kuid veel enam,
kes üles äratati, kes on Jumala paremal käel ja kes palub meie
eest! **35** Kes võiks lahutada meid Kristuse armastusest? Kas
viletsus või ahistus või tagakiusamine või nälg või alastiolek või
hädaoht või hukkamine? **36** Nagu on kirjutatud: „Sinu pärast
seisame me surmasuus päev otsa, me oleme kui lambad, kes
on määratud tapmisele.“ **37** Kuid selles kõiges me võidame
ülivõimsalt tema läbi, kes meid on armastanud. **38** Sest ma olen
veendunud, et ei surm ega elu, ei inglid ega valitsused, ei miski
praegu ega tulevikus, ei väed, **39** ei kõrgus ega sügavus ega
miski muu loodu ei suuda lahutada meid Jumala armastusest,
mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas.

9 Ma räägin tõtt Kristuses, mu südametunnistus koos Püha
Vaimuga kinnitab, et ma ei valeta: **2** mul on südames suur
kurbus ja lakkamatu ahastus. **3** Sest ma soovin pigem, et ma
ise oleksin neetud ja Kristusest ära lõigatud oma rahva, oma
suguvõsa, **4** Iisraeli rahva pärast. Nende päralt on lapseõigus,
kirkus ja lepingud, seadustik, templiteenistus ja tõotused. **5**
Neile kuuluvad esiisad ja nende hulgast põlvneb Messia ihulikult,
kes on Jumal üle kõige, igavesti kiidetav! Aamen. **(aiōn g165)** **6**
See pole nii, nagu oleks Jumala sõna ebaõnnestunud. Kaugel
sellest! Sest mitte kõik, kes põlvnevad Iisraelist, ei ole Iisrael

7 ja mitte kõik ei ole Aabrahami lapsed sellepärast, et nad
on tema järeltulijad. Vastupidi: „Sinu sugu loetakse Iisakist.“
8 Teisisõnu, mitte lihased lapsed ei ole Jumala lapsed, vaid
Aabrahami järglasteks arvatakse tõotuse lapsed. **9** Sest selline
oli tõotussõna: „Järgmisel aastal samal ajal tulen ma su juurde
ja siis on Saaral poeg!“ **10** Aga see pole ainus näide. Rebeka
pojad sündisid ühest ja samast, meie esiisast Iisakist. **11** Kuid
Jumala kava pidi teostuma endiselt valiku põhjal, sõltudes mitte
inimeste tegudest, vaid kutsujast. Seepärast, veel enne, kui
Rebeka pojad sündisid ja midagi head või halba tegid, **12**
kuulutati talle: „Vanem orjab nooremat!“ **13** Nagu Pühakirjas
öeldakse: „Jaakobit ma armastasin, Eesavit aga vihkasin.“ **14**
Mis me siis ütleme? Kas Jumala juures on ebaõiglust? Kaugeltki
mitte! **15** Sest ta ütleb Moosesele: „Ma olen armuline, kellele
olen armuline, ja halastan, kellele halastan.“ **16** Nõnda siis ei
sõltu see inimese tahtest või pingutusest, vaid Jumalast, kes
halastab. **17** Sest vaaraole öeldakse Pühakirjas: „Just selleks
olen ma sind esile tõstnud, et näidata sinu varal oma väge, ja
et minu nime kuulutataks üle kogu maa.“ **18** Nõnda siis Jumal
annab armu, kellele tahab, ja kalestab, keda tahab. **19** „Miks
ta siis veel etteheiteid teeb?“ ütled sa nüüd mulle. „Sest kes
on iial saanud seista vastu tema tahtele?“ **20** Ent kes oled
sina, oh inimene, et arvustad Jumalat? Ei ütle ju vormitud kuju
oma vormijale: „Miks sa mind selliseks tegid?“ **21** Või kas
pole pottsepal voli valmistada samast savikamakast üks anum
ülemaks ja teine alamaks otstarbeks? **22** Aga kui Jumal selliselt
tegutseb? Tahtes ilmutada oma viha ja avaldada oma väge, on ta
ülima kannatlikkusega talunud hävitamiseks tehtud vihaanumaid,
23 et avaldada oma rikkalikku kirkust halastuseanumaile, mida

ta on ette valmistanud kirkuseks. **24** Selleks ongi ta kutsunud
meid mitte ainult juutide, vaid ka mittejuutide seast. **25** Nagu
ka Hoosea raamatus öeldakse: „Ma kutsun oma rahvaks teda,
kes ei olnud minu rahvas, ja armastatuks teda, kes ei olnud
armastatud.“ **26** Ja, „Paigas, kus neile öeldi: „Teie ei ole mu
rahvas!“ seal kutsutakse neid elava Jumala lasteks!“ **27** Aga
Jesaja hüüab Iisraeli kohta: „Kuigi iisraellasi oleks nõnda palju
nagu mereliiva, päästetakse neist ainult jääk, **28** sest lõplikult
ja kiiresti teeb Issand tõeks oma sõna maa peal.“ **29** Ja nagu
Jesaja on ette kuulutanud: „Kui vägede Issand ei oleks jätnud
meile järelsugu, siis oleksime kadunud nagu Soodom ja hävinud
nagu Gomorra.“ **30** Mis me siis ütleme? Et mittejuudid, kes
õigeksmõistmist ei taotlenud, on kätte saanud õigeksmõistmise
usu kaudu; **31** aga Iisrael, kes taotles õigeksmõistmist Seaduse
järgi, ei ole Seaduse täitmist saavutanud. **32** Mispärast? Sest
nad ei lähtunud usust, vaid arvasid õigeks saavat tegudest. Nad
komistasid vastu komistuskivi, **33** nagu Pühakirjas öeldakse:
„Vaata, ma panen Siionisse kivi, mis paneb inimesed komistama,
ja kalju, mis paneb nad kukkuma, ja kes temasse usub, ei jää
häbisse!“

10 Vennad ja õed, minu südame igatsus ja palve Jumala poole
on, et nad pääseksid! **2** Ma tunnistan nende kasuks, et neil on
agarust Jumala asjus, aga see ei põhine selgel arusaamisel
tõest. **3** Kuna nad ei tunne Jumala teed õigeksmõistmiseks
ja püüavad kehtestada õigeksmõistmist omal viisil, ei ole
nad allunud Jumala õigeksmõistmisele. **4** Sest Seaduse lõpp
on Kristus, õigeksmõistmiseks igaühele, kes usub. **5** Sest
Mooses kirjutab Seadusest tuleneva õigeksmõistmise kohta:
„Igaüks, kes seda täidab, elab selle järgi.“ **6** Kuid usul põhinev

õigeksmõistmine räägib nõnda: „Ära ütle oma südames: „Kes läheb üles taevasse?““ (see on – Kristust alla tooma) **7** „või: „Kes läheb alla sügavikku?““ (see on – Kristust surnuist üles tooma). **(Abyssos g12)** **8** Selle asemel ütleb ta: „Sõna on su lähedal, sinu suus ja su südames!“ See on ususõna, mida me kuulutame. **9** Sest kui sa oma suuga tunnistad, et Jeesus on Issand, ja oma südamega usud, et Jumal on ta üles äratanud surnuist, siis sind päästetakse. **10** Sest südamega usutakse õigeksmõistmiseks ja suuga tunnistatakse päästeks. **11** Sest Pühakiri ütleb: „Igaüks, kes temasse usub, ei jää häbisse.“ **12** Seega ei ole vahet juudil ja mittejuudil; seesama Issand on kõikide Issand, rikas kõikide heaks, kes teda appi hüüavad. **13** Sest „igaüks, kes hüüab appi Issanda nime, päästetakse“. **14** Ent kuidas nad siis saavad appi hüüda teda, kellesse nad ei ole uskunud? Ja kuidas nad saaksid uskuda temasse, kellest nad ei ole kuulnud? Ja kuidas nad saavad kuulda, kui pole kuulutajat? **15** Ja kuidas nad võivad kuulutada, kui neid ei ole läkitatud? Nõnda nagu on kirjutatud: „Kui kaunid on nende jalad, kes toovad head sõnumit!“ **16** Siiski mitte kõik ei ole evangeeliumile kuuletunud. Jesaja ju ütleb: „Issand, kes on uskunud meie kuulutust?“ **17** Niisiis, usk tuleb kuuldust, aga kuuldu Kristuse sõna kaudu. **18** Aga ma küsin, kas nad ei ole siis kuulnud? On küll! „Nende hääl on läinud üle kogu maa, nende sõnum maailma äärteni.“ **19** Aga ma küsin uuesti, kas Iisrael ei saanud aru? Kõigepealt ütleb Mooses: „Ma teen teid kadedaks nende peale, kes ei ole rahvas, ma ärritan teid vihale rahva peale, kellel ei ole arusaamist.“ **20** Ning Jesaja kuulutab julgelt: „Ma lasin end leida neil, kes mind ei otsinud; ma tegin end tuntuks neile, kes mu järele ei küsinud.“ **21** Aga

Iisraeli kohta ta ütleb: „Kogu päeva olen ma sirutanud oma käsi
sõnakuulmatu ja tõrkuva rahva poole!“

11 Niisiis, ma küsin – kas Jumal on oma rahva kõrvale heitnud?
Olen ju minagi iisraellane, Aabrahami järglane, Benjamini
suguharust! **2** Jumal ei ole oma rahvast, keda ta ette teadis, ära
tõuganud. Pühakiri ütleb selles kohas Eelija kohta, kus ta anub
Jumalat Iisraeli pärast: **3** „Issand, nad on tapnud su prohvetid,
lõhkunud maha su altarid! Mina üksi olen järgi jäänud ja nad
püüavad mind tappa!“ **4** Kuid mida Jumal talle vastas? „Ma olen
jätnud endale seitse tuhat meest, kes ei ole kummardanud Baali
ees.“ **5** Samuti on siis ka praegusel ajal olemas jääk, keda Jumal
on armu tõttu valinud. **6** Kui aga armust, siis mitte tegudest, sest
muidu ei oleks arm enam arm. **7** Mis me järeldame? Mida Iisrael
taotleb, seda ta ei ole saanud kätte, aga äravalitud on selle
kätte saanud. Ülejäänud on kalestunud, **8** nagu on kirjutatud:
„Jumal on andnud neile tardumuse vaimu, silmad, mis ei näe, ja
kõrvad, mis ei kuule, kuni tänase päevani.“ **9** Ja Taavet ütleb:
„Nende pidulaud saagu neile silmuseks ja lõksuks, püüniseks
ja kättemaksuks! **10** Löö nende silmi pimedusega, et nad ei
näeks! Kõverda nende selg jäädavalt!“ **11** Seepärast ma küsin –
kas Iisrael on komistanud, et kukkuda lõplikult? Kaugeltki mitte!
Nende eksimuse tõttu on pääste saanud osaks mittejuutidele, et
äratada Iisraelis kadedust. **12** Aga kui nende eksimus tähendab
rikkust kogu maailmale ja nende kaotamine rikkust mittejuutidele,
siis kui palju suuremat rikkust toob nende täielik kaasamine?
13 Ma räägin seda teie seas olevatele mittejuutidele. Kuna ma
olen apostel mittejuutidele, olen ma uhke oma teenistuse üle,
14 lootuses, et ma suudan ehk kuidagi äratada kadedust oma
hõimlastes ning mõned neist päästa. **15** Sest kui juba nende

eemale tõukamine tõi maailmale lepituse, mida muud toob nende
vastuvõtmine, kui elu tõusmist surmast? **16** Aga kui uudsevili
on püha, siis on seda kogu taigen. Ja kui juur on püha, siis on
seda ka oksad. **17** Aga kui mõned oksad on küljest murtud,
sina aga kui metsõlipuu oled nende asemele poogitud ja saad
osa õige õlipuu mahlakast juurest, **18** siis ära hoople okste
ees. Ja kui sa hoopled, siis pea meeles, et mitte sina ei kanna
juurt, vaid juur kannab sind. **19** Sina ehk ütled: „Oksad murti
küljest, et mind asemele pookida." **20** Õige küll! Nemad murti
küljest uskmatuse pärast, sina püsid puu küljes aga usu läbi. Ära
mõtle kõrgilt, vaid karda! **21** Kui Jumal ei jätnud karistamata
loomupäraseid oksi, ei säästa ta sindki! **22** Seepärast, pane
tähele Jumala lahkust ja karmust: karmust nende suhtes, kes
langevad, aga lahkust sinu vastu, kui sa püsid tema lahkuses;
vastasel korral raiutakse sindki maha. **23** Aga ka iisraellased, kui
nad ei jää oma uskmatusse, poogitakse puu külge, sest Jumal
suudab neid tagasi pookida. **24** Sest kui juba sind metsõlipuu
küljest lahti raiuti ja vastupidiselt loomulikule aedõlipuu külge
poogiti, eks poogita loomupärased oksad seda enam nende
oma puu külge. **25** Vennad ja õed, et te ei oleks enda meelest
targad, tahan ma teile teada anda saladuse: üht osa Iisraeli
on tabanud kalestumine seni, kuni mittejuutide koguarv on
sisse astunud. **26** Ja nõnda päästetakse kogu Iisrael. Nagu on
kirjutatud: „Siionist saabub Päästja, kes kõrvaldab Jaakobist
jumalakartmatuse. **27** See on minu leping nendega, kui ma
kustutan ära nende patud." **28** Evangeeliumi seisukohalt on nad
Jumala vaenlased teie heaks, aga Jumala valiku seisukohalt on
nad armastatud esiisade pärast, **29** sest Jumal ei võta tagasi
oma armuande ja kutsumist! **30** Sest nõnda nagu teie kord

olite Jumalale sõnakuulmatud, aga nüüd olete armu saanud
nende sõnakuulmatuse tõttu, **31** nii on nüüd ka nemad muutunud
sõnakuulmatuks teile osaks saanud halastuse pärast, et nendegi
peale halastataks. **32** Sest Jumal on kõik inimesed kinni pannud
sõnakuulmatuse alla, et kõikide peale halastada. **(eleēsē g1653)** **33**
Kui mõõtmatu on Jumala rikkuse, tarkuse ja teadmise sügavus!
Kui läbiuurimatud on tema otsused ja kui mõistatuslikud on tema
teed! **34** „Sest kes on ära tundnud Issanda meele? Kes on olnud
tema nõuandjaks?“ **35** „Kes on midagi kunagi Jumalale andnud,
et ta peaks talle tagasi maksma?“ **36** Sest temast on tekkinud
kõik, tema kaudu ja tema jaoks on olemas kõik. Temale kuulub
kirkus igavesti! Aamen. **(aiōn g165)**

12 Seepärast, vennad ja õed, et Jumal on meie vastu nii
halastav, siis ma kutsun teid üles: andke oma ihud Jumalale
elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks! See on tõeline ja õige
viis teenida Jumalat. **2** Ärge muganduge praeguse ajaga, vaid
muutuge teiseks oma meele uuendamise teel, et te tunneksite
ära, mis on Jumala tahtmine – mis on hea, talle meelepärane ja
täiuslik. **(aiōn g165)** **3** Mulle antud armu tõttu ütlen ma igaühele
teie seast: ärge olge endast paremal arvamusel kui on kohane,
vaid suhtuge endasse kainelt, igaüks vastavalt usu määrale,
mille Jumal talle on jaganud. **4** Sest nii nagu meil on ühes ihus
palju liikmeid, aga kõigil liikmeil ei ole sama ülesanne, **5** nõnda
me oleme ka paljukesi üks ihu Kristuses, üksikult aga igaüks
üksteise liikmed. **6** Vastavalt meile antud armule on meil erinevad
anded. Kui sinu and on prohvetlik kõne, prohveteeri vastavalt
oma usule; **7** kui see on teenimine, siis teeni; kui õpetamine,
siis õpeta; **8** kui julgustamine, siis julgusta; kui andmine, anna
lahkelt; kui juhtimine, siis juhi hoolikalt; kui aitad teistel kanda

muresid, tee seda rõõmuga. **9** Armastus olgu siiras! Vihake
kurja, kiinduge heasse! **10** Pühenduge üksteisele vennalikus
armastuses. Hinnake üksteist kõrgemalt, kui iseennast! **11**
Ärge olge viitsimatud hoolsuses; olge tulised vaimus; teenige
Issandat! **12** Olge rõõmsad lootuses, kannatlikud katsumustes,
ustavad palves! **13** Aidake täita Jumala rahva vajadusi, võtke
külalislahkus endale eesmärgiks! **14** Õnnistage neid, kes teid
taga kiusavad; õnnistage ja ärge needke! **15** Olge rõõmsad
koos rõõmsatega, nutke koos nutjatega! **16** Elage kooskõlas
üksteisega! Ärge olge kõrgid, vaid seltsige alandlikega! Ärge olge
eneste meelest targad! **17** Ärge tasuge kellelegi kurja kurjaga;
mõtelge ikka sellele, mis hea on kõigi inimeste suhtes! **18** Niivõrd
kui see on teie võimuses, elage rahus kõigi inimestega! **19**
Armsad, ärge makske ise kätte enda eest, vaid andke maad
Jumala vihale, sest on kirjutatud: „Mulle kuulub kättemaks, minu
käest tuleb karistus," ütleb Issand. **20** Seevastu, „kui su vaenlasel
on nälg, toida teda, ja kui tal on janu, jooda teda; sest seda tehes
sa kuhjad põlevaid süsi tema pea peale!" **21** Ära lase kurjusel
võitu saada enese üle, vaid võida sina kurjus ära heaga!

13 Iga inimhing allugu võimudele, kes on tema üle. Sest ei ole
võimu, mis poleks seatud Jumalast; ja olemasolevad võimud on
pandud ametisse tema poolt. **2** Niisiis, kes paneb vastu võimule,
hakkab vastu sellele, mis Jumal on seadnud; ja vastuhakkajaid
tabab kohtumõistmine. **3** Sest valitsejad ei ole hirmuks neile, kes
teevad head, vaid neile, kes teevad kurja. Kui sa võimukandja
ees hirmu tunda ei taha, siis tee head, ja sa saad temalt
kiita. **4** Ta on ju Jumala teener sinu heaks. Aga kui sa kurja
teed, siis karda, sest ta ei kanna mõõka asjata. Ta on Jumala
teener, tema viha jagaja, tuues õiglast karistust kurjategijaile.

5 Seepärast on alistumine vajalik, seda mitte ainult karistuse,
vaid ka südametunnistuse pärast. **6** Samal põhjusel te maksate
ka makse; sest võimukandjad on Jumala teenrid, kes selleks
peavad oma ametit. **7** Andke igaühele seda, mis te talle võlgnete:
kui te võlgnete maksu, siis maksu; kui lõivu, siis lõivu; kartust
sellele, kes kutsub esile kartust; kellele võlgnete austust, andke
austust. **8** Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi ees, kui jätkuv
armastuse võlg üksteise vastu. Sest kes teist inimest armastab,
on Seaduse täitnud. **9** Sest käsud „Ära riku abielu“, „Ära mõrva“,
„Ära varasta“, „Ära himusta“ ja mis tahes muu käsk on kokku
võetud selles käsus: „Armasta oma ligimest nagu iseennast!“ **10**
Armastus ei tee ligimesele kurja, seetõttu on armastus Seaduse
täitmine. **11** Tehke seda, mõistes käesoleva hetke tähendust: teil
on aeg unest ärgata, sest nüüd on meie pääste lähemal kui
usklikuks saades. **12** Öö on möödumas, peagi koidab päev.
Seepärast heitkem enestest ära pimeduse teod ja pangem selga
valguse sõjavarustus! **13** Elagem sündsalt nagu päeva ajal,
mitte pidutsemistes ja purjuspäi, mitte kiimaluses ja kõlvatuses,
mitte riius ja armukadeduses. **14** Pigem rõivastuge Issanda
Jeesuse Kristusega ja ärge muutke ihu eest hoolitsemist himude
ärritamiseks.

14 Võtke lahkesti vastu usus nõdrad ja ärge vaielge erimeelsuste
üle. **2** Üks usub, et süüa võib kõike, aga kes on nõder, sööb
ainult taimetoitu. **3** Kes sööb, ärgu põlastagu seda, kes ei söö.
Ja kes ei söö, ärgu mõistku kohut selle üle, kes sööb, sest Jumal
on tema vastu võtnud. **4** Kes oled sina, et mõistad kohut võõra
sulase üle? Oma isanda ees ta seisab või langeb. Aga ta jääb
seisma, sest Issand suudab teda püsti hoida. **5** Mõni peab üht
päeva teisest paremaks, teine aga kõiki päevi ühesuguseks.

Olgu igaüks oma otsuses kindel! **6** Kes tähistab mingit päeva,
tähistab seda Issandale; ja kes sööb, sööb Issandale, sest
ta tänab Jumalat; samuti see, kes jätab söömata, teeb seda
Issandale ja tänab Jumalat. **7** Sest ükski meist ei ela iseenesele
ja ükski ei sure iseendale. **8** Kui me elame, siis elame Issandale,
ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Seepärast, ükskõik,
kas me elame või sureme, oleme ikka Issanda omad! **9** Just
selleks on ju Kristus surnud ja saanud jälle elavaks, et ta oleks nii
surnute kui elavate Issand. **10** Aga miks sina mõistad kohut oma
venna või õe üle? Või miks sina neid põlastad? Eks tuleb meil
kõigil kord seista Jumala kohtujärje ees, **11** nagu on kirjutatud:
„„Nii tõesti kui mina elan,“ ütleb Issand, „minu ees peab nõtkuma
iga põlv, ja iga suu peab kiitma Jumalat.““ **12** Nõnda peab siis
igaüks meist enda kohta Jumalale aru andma. **13** Ärgem siis
mõistkem enam kohut üksteise üle! Pigem otsustagem hoiduda
saamast vennale komistuseks ja pahanduseks. **14** Ma tean ja
olen veendunud Issandas Jeesuses, et midagi ei ole ebapüha
iseenesest, vaid on ebapüha üksnes sellele, kes midagi peab
ebapühaks. **15** Sest kui su vend või õde tunneb piina sellepärast,
mis sa sööd, siis ei käitu sa enam kooskõlas armastusega. Ära
hävita oma toiduga kedagi, kelle eest Kristus on surnud! **16**
Sellepärast ärgu saagu hea, mis teil on, pilgatavaks. **17** Sest
Jumala riik ei ole mitte söömine ega joomine, vaid õigus ja rahu
ja rõõm Pühas Vaimus. **18** Igaüks, kes selliselt teenib Kristust,
on Jumalale meelepärane ja tunnustatud inimeste poolt. **19**
Nõnda siis taotlegem seda, mida on vaja rahuks ja üksteise
ülesehitamiseks! **20** Ära lammuta toidu pärast Jumala tööd! Kõik
toit on küll puhas, aga on vale süüa seda, mis teise komistama
paneb! **21** Parem on mitte süüa liha ega juua veini ega teha

midagi sellist, mille tõttu su vend või õde kiusatusse satub. **22** Mida iganes sa nende asjade kohta usud, hoia see enese ja Jumala vahel! Õnnistatud on see, kes ei süüdista end asjade pärast, mis ta heaks kiidab. **23** Aga kes kahtleb ja siiski sööb, on süüdi, sest see ei tule usust. Aga kõik, mis ei tule usust, on patt.

15 Ent meie, kes me oleme tugevad, peame kandma nõrkade puudusi ja mitte tegema vaid seda, mis meile meeldib. **2** Igaüks meist olgu ligimese heaks meelepärane tema ülesehitamiseks. **3** Kristuski ei elanud enese meele heaks, vaid nagu on kirjutatud: „Sinu pilkajate pilked on tabanud mind!“ **4** Sest kõik, mis on varem kirja pandud, on kirjutatud meile õpetuseks, et meil kannatlikkuse ja Pühakirja julgustuse abil oleks lootust. **5** Ja annaks Jumal teile, kelle käest see kannatlikkus ja julgustus tuleb, sellesama suhtumise üksteisesse, mis Kristusel Jeesusel oli **6** selleks, et te ühel meelel ja ühel häälel ülistaksite Jumalat, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa! **7** Seepärast võtke lahkesti vastu üksteist, nagu Kristus on teid vastu võtnud Jumala kirkuseks. **8** Sest ma ütlen, et Jumala ustavuse pärast on Kristus saanud ümberlõigatute teenriks, et kinnitada esiisadele antud tõotusi, **9** ja et ka mittejuudid võiksid Jumalat kiita halastuse eest, nagu on kirjutatud: „Seepärast ma ülistan sind mittejuutide seas ja laulan kiitust sinu nimele.“ **10** Ja veel on öeldud: „Rõõmutsege, mittejuudid, koos tema rahvaga!“ **11** Ja veel: „Kiitke Issandat, kõik mittejuudid; temale toogu kiitust kõik rahvad!“ **12** Ja Jesaja ütleb veel: „Iisai juur tuleb ja see, kes tõuseb valitsema rahvaid; tema peale panevad mittejuudid lootuse.“ **13** Aga lootuse Jumal täitku teid kõige rõõmu ja rahuga usuelus, et teil oleks küllaga lootust Püha Vaimu väes! **14** Vennad ja õed, ma olen teie suhtes veendunud, et te olete

täis headust, igati tulvil tõetundmist ja oskate ka ise üksteist
juhatada. **15** Aga siiski olen ma kirjutanud teile üsna julgelt
mõnest asjast, et teile neid uuesti meenutada, sest selle armu
läbi, mis Jumal minu vastu üles näitas, **16** olen ma mittejuutide
teenija Kristuses Jeesuses. Ta andis mulle preestrikohustuse
kuulutada Jumala evangeeliumi, et mittejuudid saaksid Jumalale
vastuvõetavaks ohvrianniks, pühitsetuna Pühas Vaimus. **17**
Seepärast on mul Kristuses Jeesuses põhjust kiidelda Jumala
töö üle. **18** Ma ei julgeks rääkida millestki muust, kui vaid sellest,
mida Kristus on minu kaudu teinud, juhtides mittejuute Jumalale
kuuletuma selle kaudu, mida ma olen öelnud ja teinud, **19**
tunnustähtede ja imetegude väe läbi, Jumala Vaimu väe läbi.
Alustades Jeruusalemmast ja liikudes ümberringi kuni Illüüriani,
olen Kristuse evangeeliumi kuulutamise lõpuni viinud. **20** Nõnda
ma püüan alati kuulutada evangeeliumi seal, kus Kristust veel
ei tunta, et ma ei ehitaks teiste rajatud vundamendile. **21**
Vaid nagu on kirjutatud: „Need, kellele ei ole temast räägitud,
näevad ja need, kes ei ole kuulnud, hakkavad mõistma.“ **22**
See ongi mind iga kord takistanud teie juurde tulemast. **23**
Aga et mul nüüd ei ole enam neis piirkondades kohta, ja ma
olen juba mitmeid aastaid igatsenud teid külastada, **24** mõtlen
seda teha, kui lähen Hispaaniasse. Loodan teid näha, kui sealt
läbi tulen, ja saada teilt abi edasiminekuks pärast seda, kui
olen pisut teie külalislahkust maitsnud. **25** Aga nüüd ma lähen
Jeruusalemma Jumala rahva teenijana, **26** sest Makedoonia ja
Ahhaia kogudused on otsustanud teha korjanduse vaeste jaoks
Jeruusalemma pühade hulgas. **27** Nad tegid seda hea meelega;
ja eks nad olegi seda neile võlgu. Sest kui mittejuudid on saanud
osa juutide vaimsest rikkusest, siis on nende kohus juutidele

jagada ka osa oma maisest rikkusest. **28** Kui ma olen selle
ülesande täitnud ja kindel, et nad on selle vilja kätte saanud, siis
suundun ma teie kaudu Hispaaniasse. **29** Aga ma tean, kui ma
teie juurde tulen, siis ma tulen Kristuse täieliku õnnistusega.
30 Kuid ma palun tungivalt teid, vennad ja õed, meie Issanda
Jeesuse Kristuse nimel ja Püha Vaimu armastuse läbi, koos
minuga võidelda palvetega minu eest Jumala poole, **31** et ta
päästaks mind uskmatute käest Juudamaal ja et mu teenimistöö
Jeruusalemma heaks oleks Jumala rahvale vastuvõetav, **32** nii et
ma Jumala tahtel võiksin rõõmuga tulla teie juurde ja teie keskel
saada kosutust. **33** Olgu rahu Jumal teie kõikidega! Aamen.

16 Ma annan teile soovituse meie õe Foibe kohta, kes on
Kenkreas asuva koguduse teenistuses. **2** Võtke ta vastu Issanda
osaduses Jumala rahva väärilisel, ja aidake teda kõiges,
milles ta teie abi vajab, sest ta on paljusid toetanud, ka mind
ennast. **3** Tervitage mu kaastöölisi Kristuses Jeesuses, Priskat
ja Akvilat, **4** kes seadsid minu pärast ohtu oma elu. Mitte üksnes
mina, vaid ka kõik mittejuutide kogudused on neile tänulikud.
5 Tervitage ka nende kodus tegutsevat kogudust! Tervitage
minu armast Epainetost. Tema oli Aasias esimene, kes hakkas
uskuma Kristusesse! **6** Tervitage Maarjat, kes on teie heaks
palju vaeva näinud! **7** Tervitage Andronikost ja Juniast, minu
sugulasi, kes minuga koos vangis olid. Nad on lugupeetud
apostlite hulgas ja olid kristlased juba enne mind! **8** Tervitage
Ampliatust, mu armast venda Issandas! **9** Tervitage Urbanust,
meie kaastöölist Kristuses, ja mu armast venda Stahhüst! **10**
Tervitage Apellest, läbi katsutud venda Kristuses! Tervitage
Aristobulose pereliikmeid! **11** Tervitage mu sugulast Heroodioni!
Tervitage Narkissose pereliikmeid, kes kuuluvad Issandale!

12 Tervitage õdesid Trüfainat ja Trüfoosat, kes näevad tublisti
vaeva Issanda töös! Tervitage armast õde Persist, kes on näinud
palju vaeva Issanda töös! **13** Tervitage Ruufust, valitud venda
Issandas, ja tema ema, kes on olnud mullegi ema eest! **14**
Tervitage Asünkritost, Flegonit, Hermest, Patrobast, Hermast
ning teisi vendi ja õdesid, kes on nendega! **15** Tervitage Filologost
ja Juuliat, Neereust ja ta õde ning Olümpast ja kõiki pühasid,
kes on nendega! **16** Tervitage üksteist püha suudlusega! Kõik
Kristuse kogudused tervitavad teid! **17** Ma manitsen teid, vennad
ja õed, pidama silmas neid, kes tekitavad lõhesid ja panevad
raskusi teie ette vastupidiselt sellele õpetusele, mis te olete
saanud. Hoiduge neist eemale, **18** sest niisugused inimesed ei
teeni mitte meie Issandat Kristust, vaid omaenda kõhtu. Ilusate
sõnade ja meelitustega petavad nad lihtsameelseid inimesi.
19 Aga teie sõnakuulelikkus on ju kõigile teada. Seepärast
ma rõõmustan teie üle ja soovin, et oleksite targad heale,
kuid kohtlased kurjale. **20** Küll rahu Jumal purustab peagi
saatana teie jalge all! Meie Issanda Jeesuse arm olgu teiega! **21**
Teid tervitavad minu kaastööline Timoteos ning mu sugulased
Luukius, Jaason ja Soosipatros. **22** Teid tervitan mina, Tertius,
selle kirja üleskirjutaja ja vend Issandas! **23** Teid tervitab Gaius,
kes on osutanud külalislahkust minule ja tervele kogudusele.
Teid tervitavad linna varahoidja Erastos ja vend Kvartus. **24** Meie
Issanda Jeesus Kristuse arm olgu teie kõikidega! Aamen. **25** Ent
temale, kes teid võib kinnitada vastavalt minu evangeeliumile
ja kuulutusele Jeesusest Kristusest, kooskõlas selle saladuse
ilmutusega, mida hoiti varjul pikki ajastuid, **(aiōnios g166)** **26** aga
mis nüüd on tehtud avalikuks ja saanud teatavaks prohvetlike
kirjutiste kaudu igavese Jumala korraldusel, et kõik mittejuudid

võiksid tulla sõnakuulelikkusele, mis tuleneb usust, **(aiōnios g166)**
27 ainsale targale Jumalale kuulugu au igavesti Jeesuse Kristuse
läbi! Aamen. **(aiōn g165)**

1 Korintlastele

1 Pauluselt, kelle Jeesus Kristus on Jumala tahtel kutsunud
apostliks, ja meie vennalt Soosteneselt, **2** Korintoses asuvale
Jumala kogudusele, Jeesuses Kristuses pühitsetuile, Jumala
pühadele ning kõigile neile, kes mitmel pool appi hüüavad
meie Issandat Jeesust Kristust: **3** Armu ja rahu teile Jumalalt,
meie Isalt, ning Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **4** Ma tänan
alati oma Jumalat selle armu eest, mida ta on osutanud teile
Jeesuses Kristuses, **5** kelles te olete rikkaks saanud igasuguses
õpetuses ja tunnetuses, **6** kuivõrd Kristuselt saadav tunnistus on
kinnitunud teie sees, **7** nii et teil pole puudu ühestki armuannist ja
te ootate pikisilmi meie Issanda Jeesuse Kristuse tagasitulekut.
8 Tema hoiab teid tugevana lõpuni, et te oleksite laitmatud
meie Issanda Jeesuse Kristuse päeval. **9** Ustav on Jumal, kes
on kutsunud teid osadusse oma Poja Jeesuse Kristuse, meie
Issandaga. **10** Vennad ja õed, ma palun teid, meie Issanda
Jeesuse Kristuse pärast, et te kõik räägiksite ühtviisi ega oleks
teie seas lõhesid ning te oleksite ühtsed meelsuse ja mõtteviisi
poolest. **11** Sest ma olen Kloe pererahvalt kuulnud tülidest teie
hulgas, mu vennad ja õed. **12** Pean silmas seda, et mõni teist
ütleb: „Mina olen Pauluse poolt!“ või „Mina olen Apollose poolt!“
või „Mina olen Keefase poolt!“ või „Mina olen Kristuse poolt!“
13 Kas Kristus on jagatud osadeks? Kas Paulus löödi risti teie
eest? Või ristiti teid Pauluse nimesse? **14** Ma tänan Jumalat, et
ma ei ole ristinud teie seast kedagi peale Krispuse ja Gaiuse. **15**
Nii ei saa keegi öelda, nagu oleks teid ristitud minu nimesse. **16**
Jah, tõesti, ma ristisin veel ka Stefanase pere, aga kedagi teist
ma ei tea, et oleksin ristinud. **17** Sest Kristus ei saatnud mind
ristima, vaid evangeeliumi kuulutama – ja seda mitte inimlikult

targa kõnega, et Kristuse risti tähendust ei vähendataks. **18** Sest
sõnum ristist on rumalus neile, kes hukkuvad, aga meile, kes
päästetakse, on see Jumala vägi. **19** Sest kirjutatud on: „Ma
hävitan tarkade tarkuse ja tühistan mõistlike mõistuse.“ **20** Kus
on tark? Kus kirjatundja? Kus on selle ajastu filosoof? Eks Jumal
ole pööranud maailma tarkuse rumaluseks! **(aiōn g165)** **21** Nõnda
nagu Jumal oli tarkuses seadnud, et maailm oma tarkuses ei saa
teda tunda, oli Jumala hea nõu rumaluse kuulutamise läbi päästa
need, kes usuvad. **22** Sest kui juudid nõuavad tunnustähti ja
kreeklased tarkust, **23** siis meie kuulutame ristilöödud Kristust,
kes on komistuskivi juutidele ja rumalus teistele rahvastele. **24**
Aga neile, keda Jumal on kutsunud, nii juutidele kui kreeklastele,
on Kristus Jumala vägi ja Jumala tarkus. **25** Sest Jumala rumalus
on targem kui inimeste tarkus ja Jumala nõtrus tugevam kui
inimeste tugevus. **26** Ärge unustage, vennad ja õed, millistena
Jumal teid kutsus. Ei olnud teie seas palju neid, kes inimlikus
mõttes oleksid targad, vägevad või kõrgest soost. **27** Ent Jumal
on valinud välja maailma meelest rumalad, et häbistada tarku,
on valinud maailma meelest nõrgad, et häbistada tugevaid,
28 on valinud need, kes maailma meelest on madalast soost
ja põlatud, lausa eimiski, et teha tühiseks need, kes midagi
on. **29** Nii ei saa ükski inimene kiidelda Jumala ees. **30** Tänu
temale olete teie nüüd Jeesuses Kristuses, kes on saanud meile
tarkuseks Jumalalt ning õiguseks ja pühitsuseks ja lunastuseks,
31 et läheks täide, nagu on kirjutatud: „Kes kiitleb, see kiidelgu
Issandast!“

2 Ja nõnda on ka minuga, vennad ja õed. Tulles teie juurde
kuulutama Jumala saladust, ei tulnud ma kaunite sõnade või
inimliku tarkusega. **2** Ma ei tahtnud teie keskel teada muust

kui Jeesusest Kristusest ja tema ristisurmast. **3** Saabusin teie
juurde nõtruses ja kartuse värinaga **4** ning mu kõne ja kuulutus
ei toetunud tarkadele ja veenvatele sõnadele, vaid Püha Vaimu
väe osutamisele, **5** et teie usk oleks rajatud Jumala väele, mitte
inimtarkusele. **6** Tarkusest me räägime täiuslike seas; ent mitte
käesoleva ajastu ja selle surelike valitsejate tarkusest, **(aiōn g165)**
7 vaid me anname edasi Jumala salajast ja varjatud tarkust,
mille Jumal on määranud meie kirkuseks enne ajastute algust
(aiōn g165) **8** ja mida ei ole mõistnud ükski käesoleva ajastu
valitsejatest, sest kui nad oleksid mõistnud, ei oleks nad kirkuse
Issandat risti löönud. **(aiōn g165)** **9** Siiski on kirjutatud: „Mida ükski
silm pole näinud, mida ükski kõrv ei ole kuulnud, ja mis ei ole
inimesele mõttessegi tulnud," asjad, mida Jumal on valmistanud
neile, kes teda armastavad – **10** seda on Jumal meile ilmutanud
oma Vaimu kaudu, sest Vaim uurib läbi kõik, ka Jumala sügavad
saladused. **11** Kes muu teab, mis on inimeses, kui vaid inimese
vaim? Samuti ei tunne keegi, mis on Jumalas, kui vaid Jumala
Vaim. **12** Meie aga ei ole saanud maailma vaimu, vaid Vaimu,
kes on Jumalast, et võiksime teada, mida Jumal meile heldesti
kingib. **13** Sellest me räägime sõnadega, mida ei ole õpetanud
inimlik tarkus, vaid Jumala Vaim, selgitades vaimseid tõdesid
vaimsel viisil. **14** Kuid maine inimene ei võta vastu, mis on
Jumala Vaimust. Tema jaoks on see rumalus; ta ei võigi aru
saada, sest seda tuleb mõista vaimselt. **15** Vaimne inimene aga
mõistab kõike, ent teda ennast ei mõista keegi. **16** „Kes on ära
tundnud Issanda meele, et temale nõu anda?" Kuid meil on
Kristuse meel!

3 Nii ei saanud minagi, vennad ja õed, rääkida teiega kui
vaimulikult küpsetega, vaid kui ebaküpsetega, kui lapsukestega

Kristuses. **2** Ma toitsin teid piimaga, mitte tahke toiduga, sest te
ei suutnud seda veel süüa ega suuda praegugi, **3** sest te olete
ikka veel lihalikud. On ju nii, et kuni teie seas on kadedust ja
riidu, siis te olete lihalikud ja elate nõnda nagu muudki inimesed?
4 Sest kui üks ütleb: „Mina olen Pauluse poolt“ ja teine „Mina
Apollose poolt“ eks ole te nagu inimesed ikka? **5** Kes on siis
Apollos? Või kes on Paulus? Ainult teenijad, kes aitasid teid
tulla usule, sedamööda kuidas Issand igaühele on andnud. **6**
Mina istutasin, Apollos kastis, aga Jumal laskis kasvada. **7**
Nõnda siis ei ole tähtis ei istutaja ega kastja, vaid Jumal, kes
kasvatab. **8** Istutaja ja kastja on üheväärsed, kumbki neist saab
palga vastavalt oma töövaevale. **9** Sest meie oleme Jumala
kaastöölised, teie aga olete Jumala põllumaa, Jumala hoone.
10 Selle anniga, mille Jumal mulle on kinkinud, olen mina kui
oskuslik ehitusmeister pannud paika vundamendi, millele keegi
teine ehitab edasi. Ent igaüks kaalugu hoolikalt, kuidas ta sellele
ehitab! **11** Keegi ei saa rajada teist alust selle kõrvale, mis on
juba olemas, ja see on Jeesus Kristus. **12** Kas siis keegi ehitab
sellele vundamendile hoone kullast, hõbedast, kalliskividest,
puust, heintest või õlgedest – **13** kord saab igaühe töö nähtavaks,
Issanda päev teeb selle avalikuks, sest see ilmub tules. Tules
katsutakse läbi igaühe töö väärtus. **14** Kui kellegi töö, mis ta on
ehitanud, jääb püsima, siis ta saab tasu. **15** Kelle töö põleb ära,
jääb tasust ilma. Ta ise küll pääseb, aga otsekui läbi tule. **16**
Eks teie tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Jumala
Vaim? **17** Kui keegi rikub Jumala templi, siis Jumal rikub tema.
Sest Jumala tempel on püha ja seda olete ka teie. **18** Ärge
petke ennast! Kui keegi teie seast peab ennast targaks selle
ajastu kohaselt, siis ta saagu esmalt rumalaks, et saada tõesti

targaks! **(aiōn g165)** **19** Sest selle maailma tarkus on Jumala silmis
rumalus. Sest kirjutatud on: „Ta püüab targad nende kavaluses
kinni.“ **20** Ja veel: „Issand tunneb tarkade arutlusi ja teab, et
need on tühised.“ **21** Ärgu siis ükski kiidelgu inimestest! Sest
kõik on teie päralt: **22** olgu Paulus või Apollos või Keefas, olgu
maailm või elu või surm, olgu olevik või tulevik – kõik on teie
päralt! **23** Teie aga olete Kristuse päralt ja Kristus on Jumala
päralt!

4 Niisiis, kuidas te peaksite meisse suhtuma: kui Kristuse
sulastesse ja majapidajatesse, kellele on usaldatud Jumala
ilmutatud saladused. **2** Aga majapidajailt nõutakse, et nad
oleksid ustavad. **3** Mulle ei loe see eriti palju, kui minu üle
mõistaksite kohut teie või ükskõik milline inimlik kohtukogu. Ka
mina ise ei mõista enda üle kohut. **4** Tõsi, ma ei tea, et mul oleks
mingit süüd, aga see iseenesest ei mõista mind veel õigeks.
Minu kohtumõistja on Issand. **5** Niisiis, ärge mõistke kohut enne
õiget aega, enne kui tuleb Issand, kes toob valguse kätte kõik,
mida pimedus peidab, ja paljastab inimsüdamete kavatsused.
Siis saab igaüks temale kohase kiituse Jumalalt. **6** Teie pärast,
vennad ja õed, olen ma kõnelnud neist asjust iseenda ja Apollose
näitel, et te õpiksite meie eeskujust, mida tähendab ütlus: „Ärge
minge kaugemale sellest, mis on kirjutatud“. Siis te enam ei
hoople ühe inimese poolt ja teise vastu. **7** Sest kes on teinud
sind teisest ülemaks? On sul midagi, mis ei ole saadud Jumalalt?
Aga kui see on saadud temalt, miks sa siis kiitled, nagu oleks
sul midagi iseenesest? **8** Juba on teil kõike küllaga! Juba te
olete rikkaks saanud! Olete hakanud valitsema kuningatena
ilma meieta! Oh, oleks te juba tõesti kuningad, et meiegi
võiksime valitseda koos teiega! **9** Sest mulle tundub, et Jumal

on seadnud meid, apostleid, järjekorras viimasteks, otsekui
surmamõistetuiks areenil kogu maailmale vaadata, nii inglitele
kui inimestele. **10** Meie oleme arutud Kristuse pärast, aga teie
olete ju mõistlikud Kristuses! Meie oleme nõrgad, aga teie olete
tugevad! Teid austatakse, aga meie põlatakse! **11** Praeguse
tunnini me kannatame nälga ja janu, riietatud kaltsudesse, meid
pekstakse ja me oleme kodutud. **12** Me teeme väsitavat tööd
oma kätega. Kui meid neetakse, siis me õnnistame, kui meid
taga kiusatakse, siis me kannatame ära, **13** kui meid laimatakse,
siis vastame lahkesti. Me oleme maailma saast, prügi kõikide
jaoks tänapäevani. **14** Ma ei kirjuta seda teie häbistamiseks,
vaid manitsedes teid nagu oma armsaid lapsi. **15** Sest kui teil
oleks ka kümme tuhat juhendajat Kristuses, ei ole teil mitut isa,
sest evangeeliumi läbi sain mina teie isaks Kristuses Jeesuses.
16 Seepärast ma õhutan teid võtma mind eeskujuks! **17** Selleks
ma saatsin teie juurde Timoteose, oma armsa ja ustava poja
Issandas. Tema tuletab teile meelde minu eluviisi Kristuses,
nõnda nagu ma õpetan igal pool kõigis kogudustes. **18** Mõned
teist on läinud ülbeks, arvates, et ma ei tulegi enam teie juurde.
19 Aga kui Issand tahab, siis ma tulen peagi ja saan selguse
mitte ülbitsejate sõnade, vaid ka selle kohta, kui palju neil väge
on. **20** Sest Jumala riik ei ole mitte sõnades, vaid väes! **21** Mida
te eelistate? Kas pean tulema teie juurde karistava vitsaga või
armastuse ja leebusega?

5 Olen kuulnud mitmelt poolt, et teie keskel on sugukõlvatust,
ja veel sellist kõlvatust, mida ei esine isegi paganate seas, et
keegi magab oma isa naisega. **2** Ja teie olete veel uhked!
Te peaksite pigem leinama ja endi keskelt eemaldama mehe,
kes seda on teinud. **3** Kuigi ma olen ihulikult eemal, olen ma

vaimus kohal. Ja sel moel teie juures viibides teinud otsuse meie
Issanda Jeesuse nimel selle üle, kes on seda teinud. **4** Kui te
olete kokku tulnud ja mina olen teiega vaimus ja meie Issanda
Jeesuse vägi on kohal, **5** andke see mees saatana kätte ihu
hävitamiseks, et tema vaim võiks pääseda Issanda päeval. **6**
Teie kiitlemine on kohatu! Kas te siis ei tea, et pisut juuretist
paneb käärima kogu taigna? **7** Puhastage end vanast juuretisest,
et te oleksite uus taigen, hapnemata, nagu te ju tegelikult oletegi.
Sest ka meie paasatall Kristus on tapetud. **8** Pidutsegem siis
siiruse ja tõe hapnemata leivaga, mitte aga vana leivaga, mis
on hapendatud kurjuse ja tigedusega! **9** Ma kirjutasin teile
oma kirjas, et te ei teeks tegemist sugukõlvatutega, **10** sugugi
mitte mõeldes selle maailma kõlvatuid, ahneid ja riisujaid või
ebajumalateenijaid, sest muidu tuleks teil maailmast üldse ära
minna. **11** Ma tahtsin öelda, et te ei teeks tegemist ühegagi, kes
nimetab end vennaks või õeks, kristlaseks, kuid on sugukõlvatu,
ahne, ebajumalateenija, laimaja, joodik või riisuja. Sellisega ärge
isegi koos sööge! **12** Sest kas minu asi on mõista kohut nende
üle, kes on kogudusest väljas? Kas te ei peaks kohut mõistma
nende üle, kes on koguduses? **13** Väljas olijate üle mõistab
kohut Jumal. Heitke kurjad välja eneste keskelt!

6 Kuidas söandab keegi teie seast, kel on tüliküsimus teisega,
minna kohtusse uskmatute ette, mitte Jumala pühade ette? **2**
Või on teile teadmata, et kord tuleb Jumala pühadel mõista
kohut kogu maailma üle? Ja kui teie peate mõistma kohut
kogu maailma üle, kas ei kõlba te siis lahendama väiksemaid
küsimusi? **3** Kas te siis ei tea, et kord tuleb meil mõista kohut
inglitegi üle, rääkimata argistest asjadest? **4** Kui teil on tarvis
arutada argielu küsimusi, kuidas te võite võtta kohtunikuks

neid, kel puudub lugupidamine koguduses! **5** Seda ütlen ma
teile häbiks. Kas siis teie seas ei ole ühtegi küllalt arukat, kes
suudaks lahendada kahe venna tüliküsimust? **6** Selle asemel
käib vend kohut vennaga, ja veel uskmatute ees! **7** Juba see on
halb, et te üksteist kohtusse kaebate. Miks te pigem ei kannata
ülekohut? Miks te end pigem ei lase riisuda? **8** Aga teie ise
teete ülekohut ja riisute, pealegi veel oma vendi ja õdesid! **9**
Või te ei tea, et ülekohtutegijad ei päri Jumala riiki? Lõpetage
enesepett! Sugukõlvatud, ebajumalateenijad, abielurikkujad,
mehed, kes käivad suguliselt läbi teiste meestega, **10** vargad,
ahnitsejad, joodikud, laimajad, petised ei päri Jumala riiki. **11** Ja
sellised olid mõned teie seast. Aga teie olete puhtaks pestud,
teid on pühitsetud Jumalale ja õigeks tehtud Issanda Jeesuse
Kristuse nimes ja meie Jumala Vaimus. **12** Te ütlete „Mulle on
kõik lubatud“ – aga kõigest ei ole kasu. „Mulle on kõik lubatud“ –
aga miski ei tohi saada meelevalda minu üle. **13** Te ütlete „Toit
on kõhu jaoks ja kõht toidu jaoks, ja Jumal teeb lõpu nii sellele
kui teisele.“ Aga ihu ei ole hooruse jaoks, vaid Issanda jaoks,
ja Issand ihu jaoks. **14** Ent Jumal on Issanda üles äratanud
ja äratab oma väe läbi üles ka meid. **15** Kas te ei tea, et teie
ihud on Kristuse ihu liikmed? Kas ma võiksin võtta Kristuse ihu
liikmed ja ühendada nad hooraga? Mitte mingil juhul! **16** Või kas
te ei tea, et see, kes hoiab hoora poole, on temaga üks ihu? Sest
on ju öeldud „need kaks saavad üheks lihaks“. **17** Aga kes hoiab
Issanda poole, on temaga üks vaim. **18** Põgenege kõlvatuse
eest! Mis tahes patt, mida inimene iial teeb, on väljaspool tema
ihu. Kuid kes hoorab, see patustab omaenda ihu vastu. **19** Või
kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle

te olete saanud Jumalalt, ja et te ei ole iseeneste omad; **20** te
olete kalli hinnaga ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus!

7 Nüüd aga sellest, mida te kirjutasite: mehele on parem hoiduda
seksuaalsuhtest naisega. **2** Aga et te ei satuks sugukõlvatusse,
olgu igal abielumehel seksuaalsuhted oma naisega ja igal
abielunaisel oma mehega. **3** Mees täitku oma abielukohustust
naise ees ja samamoodi naine mehe ees. **4** Naisel ei ole
meelevalda oma ihu üle, vaid ta annab selle oma mehele.
Samamoodi ei ole mehel meelevalda oma keha üle, vaid ta
annab selle oma naisele. **5** Ärge keelake end teineteisele, muidu
kui vaid kokkuleppel mõneks ajaks, et pühenduda palvetamisele.
Kuid pärast seda saage jälle ühte, et saatan ei saaks teid patule
ahvatleda teie puuduliku enesekontrolli pärast. **6** Ma ei ütle seda
mitte käsuna, vaid mööndusena. **7** Ma soovin, et te kõik oleksite
nõnda nagu mina. Kuid igaühel teist on oma and Jumalalt;
ühel selline and, teisel teine. **8** Kuid vallalistele ja leskedele
ma ütlen, et neil oleks parem jääda abielutuks, nagu minagi
olen. **9** Kui nad aga ei suuda end taltsutada, siis nad abiellugu!
Parem on abielluda kui himudes põleda. **10** Ent abielus olijaid
ei käsi mina, vaid Issand: naine ärgu jätku maha oma meest!
11 Kui ta seda aga siiski teeb, siis jäägu üksikuks või leppigu
oma mehega ära. Ja mees ärgu hüljaku naist. **12** Ülejäänutele
aga ütlen mina, mitte Issand: kui usklikul mehel on uskmatu
naine, kes on nõus jätkuvalt koos temaga elama, siis ärgu
mees temast lahutagu! **13** Ja kui usklikul naisel on uskmatu
mees, kes on nõus jätkuvalt koos temaga elama, siis ärgu naine
temast lahutagu! **14** Sest uskmatu mees on pühitsetud Jumalale
uskliku naise läbi ja uskmatu naine pühitsetud Jumalale uskliku
mehe läbi. Muidu oleksid teie lapsed rüvedad, aga nüüd on nad

pühad. **15** Ent kui uskmatu lahkub, siis olgu nii! Sellisel juhul
ei ole vend või õde temaga enam seotud. Jumal on kutsunud
meid elama rahus. **16** Sest kuidas sina, naine, tead, et sa
oma mehe päästad? Või kuidas võid sina, mees, teada, et sa
oma naise päästad? **17** Muidu aga elagu igaüks edasi nõnda,
nagu Issand on talle osaks andnud ja nagu Jumal on teda
kutsunud. Seda õpetan ma kõigis kogudustes. **18** Kui keegi on
saanud usklikuks ümberlõigatuna, siis ärgu ta seda varjaku.
Kui keegi on saanud usklikuks ümberlõikamatuna, siis ärgu
lasku end ümber lõigata. **19** Oluline ei ole ümberlõikamine või
ümberlõikamatus, vaid Jumala käskude pidamine. **20** Igaüks
püsigu selles kutses, milles Jumal on teda kutsunud. **21** Kui sind
kutsuti orjana, ära tee sellest väljagi! Aga kui sul on võimalus
saada vabaks, siis kasuta seda kindlasti! **22** Sest keda Issand
on kutsunud orjana, on Issanda vabakslastu, ja keda ta on
kutsunud vabana, on Kristuse ori. **23** Te olete kallilt ostetud –
ärge saage inimeste orjaks! **24** Vennad ja õed, jäägu igaüks
Jumala ees sellesse, milles ta on kutsutud! **25** Neitsite kohta
mul ei ole Issanda korraldust, aga ma ütlen oma arvamuse kui
inimene, kellele Issand on andnud armu olla usaldusväärne. **26**
Niisiis ma leian, et eeloleva viletsuse pärast on parem jääda nii,
nagu keegi parajasti on. **27** Kui sul on naine, ära püüa temast
vabaneda! Kui oled vallaline, ära otsi endale naist! **28** Aga kui sa
ka abiellud, ei tee sa pattu. Ja kui neitsi läheb mehele, ei tee
ta pattu. Siiski saavad nad tunda maise elu vaevasid, millest
mina tahaksin teid säästa. **29** Sellega ma mõtlen, vennad ja
õed, et aeg on piiratud! Seepärast olgu nüüd need, kellel on
naine, nii nagu ei oleks neil naist; **30** ja need, kes leinavad,
nii nagu ei oleks neil leina; ja kes rõõmustavad, nii nagu ei

olekski neil rõõmu; ja kes ostavad vara, nii nagu ei oleks nad
omanikud; **31** ja kes seda maailma kasutavad, nii nagu ei saaks
nad seda kasutada täielikult. Sest see maailm oma praegusel
kujul kaob. **32** Ma tahan, et te liigselt ei muretseks. Vallaline
mees muretseb Issandale kuuluva pärast, püüdes meeldida
Issandale, **33** aga abielumees muretseb maailma asjade pärast,
püüdes meeldida oma naisele. **34** Ta on otsekui lõhestatud.
Samuti muretseb vallaline naine või neitsi Issandale kuuluva
pärast, et olla püha nii ihu kui ka vaimu poolest. Abielunaine
aga muretseb maailma asjade pärast, püüdes meeldida oma
mehele. **35** Ma räägin seda teie endi kasuks: mitte selleks, et
teha teile kitsendusi, vaid õhutada väärikalt käituma ja jagamatult
pühenduma Issandale. **36** Aga kui keegi leiab, et ta käitub
vääritult neitsi suhtes, kellega ta on kihlatud, kuna see on küps
abieluks ja nõnda peaks sündima, siis ta toimigu, nagu soovib.
Ta ei tee pattu, kui nad abielluvad. **37** Aga kes jääb enesele
kindlaks ega ole seotud kohustusega, vaid ta valitseb oma tahte
üle ja on otsustanud neitsiga mitte abielluda, ka see teeb hästi.
38 Niisiis, kes oma kihlatuga abiellub, teeb hästi, aga kes ei
abiellu, teeb paremini. **39** Naine on seotud oma mehega niikaua,
kui ta elab. Pärast mehe surma on ta vaba abielluma kellega
tahab, kuid see sündigu Issanda juhtimisel. **40** Minu hinnangul
aga oleks ta õnnelikum, jäädes nõnda, nagu ta on. Ja ma arvan,
et minulgi on Jumala Vaim.

8 Nüüd ebajumala ohvrilihast. Me teame, et meil kõigil on
teadmised. Teadmised teeb suureliseks, kuid armastus ehitab. **2**
Kui keegi arvab, et ta midagi teab, siis ei tea ta seda veel nii,
kuidas peab teadma. **3** Aga kes armastab Jumalat, selle on Jumal
ära tundnud. **4** Kui nüüd rääkida ebajumala ohvriliha söömisest,

siis me teame, et maailmas ei ole mingeid ebajumalaid, on
ainult üks Jumal. **5** Sest kui olekski palju neid, keda hüütakse
jumalaiks, kas siis maa peal või taevas, nagu ongi ju palju
jumalaid ja palju isandaid, **6** on meil üksainus Jumal, Isa,
kellest on sündinud kõik ja kelle jaoks me elame, ning üks
Issand, Jeesus Kristus, kelle läbi on sündinud kõik ja kelle läbi
me elame. **7** Kuid mitte kõikidel ei ole seda teadmist. Mõned
söövad harjumusest ebajumalatega siiani seda liha nii nagu
ohvrit ebajumalale ning nende nõrk südametunnistus määrdub.
8 Ent söök ei vii meid Jumalale lähemale. Seetõttu ei kaota me
midagi söömata jätmisega ega saavuta midagi söömisega. **9** Aga
vaadake, et teie otsustamisõigus ei saaks kuidagi komistuseks
usus nõrkadele! **10** Sest kui sind, kellel on see teadmine, näeb
ebajumala templis söömas keegi nõrga südametunnistusega,
eks siis tema saa julgustust ebajumalatele ohverdatu söömiseks?
11 Siis hukutab ju sinu tõde selle nõdra venna või õe, kelle pärast
Kristus on surnud! **12** Nii ei tee te pattu üksnes nende vastu ega
haava ainult nende nõrka südametunnistust, vaid te teete pattu
ka Kristuse vastu. **13** Seepärast, kui mu söök venda või õde
patule ahvatleb, siis ma loobun lihasöömisest kasvõi alatiseks,
et mitte ahvatleda teda patule. **(aiōn g165)**

9 Eks ma ole vaba? Eks ma ole apostel? Eks ma ole näinud
meie Issandat Jeesust? Eks teie ole minu töö vili Issandas? **2**
Kui ma ka teistele ei ole apostel, siis teile olen ometi. Teie olete
minu apostliameti pitser Issandas. **3** See on minu kaitsekõne
neile, kes mind arvustavad. **4** Kas meil ei ole õigust süüa ja
juua? **5** Kas meil ei ole õigust võtta usklikku naist, nagu on
teistel apostlitel, Issanda vendadel ja Keefasel? **6** Või oleme
mina ja Barnabas ainsad, kel pole õigust elada tööd tegemata?

7 Milline sõdur teenib omal kulul? Kes rajab viinamäe ja ei
söö viinamarju? Milline karjus ei joo oma karja piima? **8** Kas
ma räägin seda inimliku meelevallaga? Kas Seadus ei ütle
sedasama? **9** Moosese Seaduses on kirjutatud: „Ära seo kinni
pahmast tallava härja suud!“ Kas Jumal peab silmas härga?
10 Või ütleb ta seda pigem meie pärast? Jah, meie pärast on
kirjutatud, et nii kündja kui rehepeksja peavad töötama lootuses
saada osa. **11** Kui me oleme teie seas külvanud vaimulikku
seemet, kas seda on siis palju, kui lõikame teilt materiaalset
saaki? **12** Kui teistel on see õigus teie toetusele, eks meil ole
seda veel enam? Kuid meie ei ole seda õigust kasutanud, vaid
me talume raskusi, et meie ei saaks kuidagi takistuseks Kristuse
evangeeliumi levikule. **13** Eks teie tea, et need, kes templis
töötavad, saavad templist ka oma toidu, ja need, kes altari juures
teenivad, saavad osa altaril ohverdatust? **14** Nii on ka Issand
seadnud, et evangeeliumi kuulutajad saaksid evangeeliumist
elatise. **15** Mina aga ei ole neist õigustest kasutanud midagi. Ma
ei kirjuta ka selleks, et seda tulevikus teha. Pigem ma sureksin.
Keegi ei saa võtta minult mu kiitlemise alust! **16** Sest kui ma
evangeeliumi kuulutan, ei saa ma sellega kiidelda. Mulle on
ju pandud kohustus seda teha. Seepärast häda mulle, kui ma
evangeeliumi ei kuuluta! **17** Kui ma teen oma tööd vabal valikul,
siis ma saan selle eest tasu. Aga kui ma teen seda sunniviisil,
siis on see ometi mulle usaldatud ülesanne. **18** Mis siis on minu
tasu? Just see, et evangeeliumi kuulutades kuulutan ma seda
tasuta ega kasuta oma õigust, mis käib evangeeliumiga koos.
19 Sest olles küll vaba ja sõltumatu kõigist, olen ma hakanud
kõikide orjaks, et võita Kristusele võimalikult paljud. **20** Juutidele
olen ma nagu juut, et võita juute Kristusele; Moosese seaduse

all olijaile nagu seadusealune (kuigi ma seda ei ole), et võita
seadusealuseid. **21** Väljaspool käsuseadust olijaile olen ma nagu
väljaspool käsuseadust (ehkki ma ei ole tegelikult väljaspool
Jumala seadust, vaid Kristuse seaduse all), et võiksin võita
seaduseväliseid. **22** Nõrkadele olen ma nõrk, et võita nõrku.
Ma olen kõikidele kõigeks, et päästa kasvõi mõned. **23** Seda
kõike teen ma evangeeliumi pärast, et minulgi oleks osa selle
õnnistustest. **24** Eks te tea, et võidujooksu jooksevad küll kõik,
kuid auhinna saab ainult üks? Siis jookske nii, et teie saate selle
auhinna! **25** Iga võistleja allutab end rangele treeningule. Nad
teevad seda närtsiva võidupärja pärast. Meid aga ootab pärg,
mis ei närtsi iialgi. **26** Nõnda siis ei jookse ma sihitult ega võitle
nagu tuult pekstes, **27** vaid ma kohtlen oma ihu karmilt ja sunnin
teda endale alluma, et teistele kuulutades ma ise ei muutuks
kõlbmatuks.

10 Ärgu olgu teil teadmata, vennad ja õed, et kõik meie esiisad
rändasid pilvesamba all ja kõik läksid kuiva jalaga läbi mere. **2**
Nad kõik ristiti Moosesesse pilvesambas ja meres. **3** Nad kõik
sõid sedasama vaimulikku toitu **4** ning jõid sedasama vaimulikku
jooki. Sest nad jõid sellest samast vaimulikust kaljust, mis neid
saatis ja see kalju oli Kristus. **5** Kuid enamikuga neist Jumal
ei olnud rahul ja nad löödi maha kõrbes. **6** See juhtus meile
hoiatuseks, et meie ei himustaks kurja, nagu nemad seda tegid.
7 Ärge olge ebajumalateenijad, nagu mõned neist olid, sest on
kirjutatud: „Rahvas istus maha sööma ja jooma ning tõusis üles
lusti lööma.“ **8** Ärgem tehkem kõlvatusi, nagu mõned neist tegid,
ja nõnda suri neist ühe päevaga kakskümmend kolm tuhat. **9**
Ärgem pangem Kristust proovile, nagu mõned neist panid ning
said surma madude läbi. **10** Ärge ka nurisege, nagu mõned

neist tegid ning tapeti hävitusingli poolt. **11** Need asjad sündisid
neile kui näited ja pandi kirja hoiatuseks meile, kes me elame
ajastute lõpul. **(aiōn g165)** **12** Niisiis, kes enese arvab seisvat,
vaadaku, et ta ei langeks! **13** Teid ei ole veel tabanud muud kui
inimlik kiusatus. Aga ustav on Jumal, kes ei lase teid rohkem
kiusata, kui te suudate kanda, vaid ühes kiusatusega valmistab
ka väljapääsu, nõnda et te suudaksite kanda. **14** Seepärast,
mu armsad, põgenege ebajumalateenistuse eest! **15** Ma räägin
teile kui arukatele inimestele. Otsustage ise, kas mu jutt on
õige! **16** Õnnistuse karikas, mida me õnnistame, eks see ole
Kristuse vere osadus? Leib, mida me murrame, eks see ole
Kristuse ihu osadus? **17** Et leib on üks, siis oleme meie, keda on
palju, üks ihu, sest me kõik saame osa sellest ühest leivast. **18**
Mõelge neile, kes on Iisraeli rahvas vere poolest. Eks need,
kes söövad altaril ohverdatut, ole altari osaduses? **19** Mida
ma siis tahan öelda? Kas seda, et ebajumalaohver iseenesest
on midagi või et ebajumal on midagi? **20** Ei ole, aga paganad
toovad oma ohvreid mitte Jumalale, vaid kurjadele vaimudele.
Ja mina ei taha, et teil oleks osa kurjade vaimude teenistusest.
21 Te ei või juua Issanda karikast ja kurjade vaimude karikast,
te ei või osaleda Issanda lauas ja kurjade vaimude lauas. **22**
Või tahame Issandat ajada vihale? Kas meie oleme temast
tugevamad? **23** Öeldakse „Kõik on lubatud“ – aga kõigest ei
ole kasu. „Kõik on lubatud“ – aga kõik ei ehita kogudust. **24**
Ärgu ükski otsigu oma kasu, vaid teise kasu! **25** Sööge kõike,
mida lihaturul müüakse, südametunnistusest hoolimata, **26** sest
„Issanda oma on maa ja kõik selle annid“. **27** Kui uskmatu
kutsub teid sööma ja te tahate minna, siis sööge kõike, mida
teile pakutakse, südametunnistusest hoolimata. **28** Kui aga keegi

peaks teile ütlema: „See on ohvriliha!“, siis jätke see söömata nii
ütleja enda pärast kui ka südametunnistuse pärast. **29** Ent mina
ei räägi sinu, vaid teise südametunnistusest. Sest milleks peaks
teise südametunnistus otsustama minu vabaduse üle? **30** Kui
mina toidu tänuga vastu võtan, miks mind siis laidetakse selle
pärast, mille eest ma Jumalat tänan? **31** Niisiis, kas te sööte,
joote või mida iganes te teete, tehke seda Jumala auks! **32**
Ärge olge komistuseks ei juutidele, kreeklastele ega Jumala
kogudusele, **33** nii nagu minagi püüan olla igati vastuvõetav
kõigile. Ma ei otsi oma, vaid paljude kasu, et nad päästetaks.

11 Võtke mind eeskujuks, nagu mina võtan Kristuse! **2** Ma
kiidan teid selle eest, et te mind alati meeles peate ning hoiate
kinni õpetustest, mis ma teile edasi andsin. **3** Aga ma tahan,
et te teaksite: Kristus on iga mehe pea, aga mees on naise
pea, ja Jumal on Kristuse pea. **4** Iga mees, kes kaetud peaga
palvetab või prohvetlikult räägib, häbistab oma pead. **5** Ja naine,
kes katmata peaga palvetab või prohvetlikult räägib, häbistab
oma pead, sest see on sama hea, nagu oleks ta pea paljaks
aetud. **6** Kui naine ei kata oma pead, siis lõigaku juba ka juuksed
maha! Ent kui naisele on häbiks lasta juukseid lõigata või pead
paljaks pügada, siis ta katku oma pea kinni. **7** Mehel pole vaja
pead katta, sest ta on Jumala kujutis ja tema au peegeldus.
Naine aga on mehe au peegeldus. **8** Mees ei ole ju naisest,
vaid naine mehest. **9** Ka ei ole mees loodud naise pärast, vaid
naine mehe pärast. **10** Seetõttu, ja ka inglite pärast, peab naine
kandma meelevalla tunnust pea peal. **11** Ometi ei ole Issanda
ees mees ilma naiseta midagi ega naine ilma meheta midagi.
12 Sest naine on võetud mehest ja mees tuleb ilmale naise
kaudu; aga kõigi asjade algus on Jumalas. **13** Otsustage ise:

kas naisel sobib paluda Jumalat katmata peaga? **14** Eks õpeta
ju looduski teile, et mehele on häbiks pikad juuksed, **15** aga
naisele on need auks, sest pikad juuksed on temale antud katte
eest. **16** Kui keegi tahab selle üle vaielda, siis ta teadku, et
meil ega Jumala kogudustel ei ole seesugust kommet. **17** Neid
korraldusi jagades ma ei kiida teid, sest teie koosviibimistest on
rohkem kahju kui kasu. **18** Kõigepealt, ma olen kuulnud, et kui
te kogudusena kokku tulete, on teie seas lõhesid, ja osalt ma
usungi seda. **19** Kahtlemata peab teie vahel olema erimeelsusi,
et näha, kellel teist on Jumala heakskiit. **20** Kui te siis kokku
tulete, ei tähista te mitte Issanda õhtusöömaaega, **21** sest igaüks
võtab sööma asudes ette omaenda õhtusöögi. Selle tagajärjel
jääb üks inimene nälga ja teine jääb purju. **22** Kas teil ei ole
kodasid, kus süüa ja juua? Või põlgate te Jumala kogudust
ja tahate häbistada vaeseid? Mis ma pean teile ütlema? Kas
kiidusõnu? Selle eest ma teid küll ei kiida. **23** Sest mina olen
Issandalt saanud, mida ma ka teile andsin: „Sel ööl, mil Issand
Jeesus ära anti, võttis ta leiva, **24** ja kui ta oli tänanud, murdis
selle ja ütles: „See on minu ihu, mis murtakse teie eest. Tehke
seda minu mälestuseks!“ **25** Samuti võttis ta pärast söömist
veinikarika ja ütles: „See karikas on uus leping minu veres. Nii
tihti, kui te seda joote, tehke seda minu mälestuseks!““ **26** Sest
iga kord, kui te seda leiba sööte ja karikast joote, kuulutate te
Issanda surma kuni tema tagasitulekuni. **27** Kes iganes seda
leiba sööb või Issanda karikast joob vääritul viisil, on süüdi patus
Issanda ihu ja vere vastu. **28** Seepärast katsuge ennast läbi ja
alles siis sööge sellest leivast ja jooge sellest karikast! **29** Sest
kes sööb ja joob, see sööb ja joob enesele karistust, kui ta ei
anna aru sellest ihust. **30** Seetõttu ongi teie seas palju põduraid

ja jõuetuid ning mitmed on ära surnud. **31** Aga kui me ennast läbi katsume, ei satu me sellise kohtu alla. **32** Kui me eneste üle mõistame kohut, siis Issand kasvatab meid, et meid koos maailmaga hukka ei mõistetaks. **33** Seepärast, vennad ja õed, kui te tulete kokku sööma, siis oodake üksteist. **34** Kui kellelgi on kõht tühi, siis ta söögu enne kodus, et teie kokkutulek ei tooks kaasa karistust. Muud asjad ma korraldan, kui ma tulen.

12 Nüüd aga vaimuandidest, vennad ja õed. Selles osas ei taha ma jätta teid teadmatusse. **2** Te teate, et kui te veel paganad olite, lasite ennast mõjutada ning ühel või teisel viisil juhtida tummade ebajumalate juurde. **3** Seepärast ma tahan, et te teaksite – keegi ei ütle Jumala Vaimus rääkides: „Neetud olgu Jeesus!“ ning keegi ei suuda öelda: „Jeesus on Issand!“ muidu kui Pühas Vaimus. **4** Andides on küll erinevusi, aga neid jagab sama Vaim. **5** Teenimisviisides on erinevusi, aga Issand on seesama. **6** Ja väeavaldustes on erinevusi, aga sama on Jumal, kes teeb kõike kõikide sees. **7** Igaühele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks. **8** Nii antakse ühele Vaimu läbi tarkusesõna, teisele tunnetusesõna sama Vaimu läbi. **9** Ühele usku samas Vaimus, teisele tervendamise ande samas Vaimus. **10** Ühele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kõnelemist, kolmandale võimet vaimude eristamiseks. Ühele rääkida mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgitsemist. **11** Kõike seda teeb aga üks ja seesama Vaim, kes jagab neid igaühele nii, nagu ta on otsustanud. **12** Sest nii nagu ihu on üks tervik ja seal on palju liikmeid, nõnda on ka Kristus. **13** Sest me kõik oleme ühe Vaimuga ristitud ühte ihusse, olgu juudid või kreeklased, orjad või vabad – me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga. **14** Ihu ei koosne ju ühest liikmest, vaid paljudest. **15** Kui jalg

ütleks: „Kuna mina ei saa olla käsi, ei ole ma ihu osa,“ kas ta
seepärast ei kuulu ihusse? **16** Ja kui kõrv ütleks: „Kuna mina
ei saa olla silm, ei ole ma enam ihu osa,“ kas ta seepärast
ei kuulu ihusse? **17** Kui kogu ihu oleks silm, kuidas saaks ta
kuulda? Kui kogu ihu tegeleks kuulmisega, kuidas saaks ta
tunda lõhna? **18** Jumal on seadnud iga liikme ihusse nõnda,
nagu tema on otsustanud. **19** Kui kõik oleksid üks liige, siis kus
oleks ihu? **20** Meil on aga palju liikmeid, ent üks ihu. **21** Silm
ei või öelda käele: „Ma ei vaja sind!“ või pea öelda jalgadele:
„Ma ei vaja teid!“ **22** Otse vastupidi, nõrgemana tunduvad
ihuliikmed on hädavajalikud **23** ning vähem auväärseks peetavad
liikmed me riietame suurema auga. Nendesse liikmetesse,
mida ei sobi näidata, suhtume suurema tagasihoidlikkusega,
24 meie teised liikmed aga ei vaja seda. Kuid Jumal on ihu
kokku ühendades andnud suurema au nendele liikmetele, kellel
sellest muidu vajaka jääb, **25** et ihus ei tekiks lõhenemist,
vaid kõik liikmed hooliksid üksteisest ühtmoodi. **26** Kui üks
liige kannatab, siis kannatavad koos temaga kõik liikmed. Kui
üht liiget austatakse, siis rõõmustavad sellest kõik liikmed. **27**
Teie olete aga Kristuse ihu ja igaüks teist on selle liige. **28**
Jumal on seadnud koguduses esmalt mõned apostliteks, teiseks
prohvetiteks, kolmandaks õpetajateks; seejärel määranud need,
kes teevad imesid, tervendavad haigeid, abistavad hoolekandes,
korraldavad koguduse elu, räägivad mitmesuguseid keeli. **29**
Ega kõik ole apostlid? Ega kõik prohvetid? Ega kõik õpetajad?
Ega kõik tee imesid? **30** Ega kõigil ole tervendamisande? Ega
kõik räägi keeli? Ega kõik tõlgitse neid? **31** Teie aga taotlege
suuremaid ande! Ja ma näitan teile tee, mis on üle kõige.

13 Kui ma räägiksin inimeste ja inglite keeli, aga mul puuduks
armastus, siis ma oleksin kõmisev gong või kõlksuv vasktaldrik.
2 Ja kui mul oleks prohvetiand ja ma mõistaksin kõiki saladusi
ning tunnetaksin kõike ja mul oleks täielik usk, nii et võiksin
mägesid teisaldada, aga mul ei oleks armastust, siis poleks
ma midagi. **3** Kui ma kogu oma vara ära jagaksin ja oma ihu
annaksin tuleleekidele, aga mul ei oleks armastust, siis ma ei
saavutaks midagi. **4** Armastus on pika meelega, armastus on
helde, ta ei ole kade, ta ei hoople ega ole ennast täis, **5** ta ei
käitu ebasündsalt, ta ei ole isekas, ta ei ärritu ega pea arvet
halva üle, **6** ta ei rõõmusta ülekohtust, vaid tunneb rõõmu tõe
üle. **7** Ta toetab alati, usaldab alati, loodab alati, talub kõike.
8 Armastus ei hääbu kunagi! Aga prohvetikuulutused – need
lakkavad; keeled – need vaikivad; tunnetus – see ammendub.
9 Sest poolikult me tunnetame ja meie prohvetisõnumidki on
poolikud. **10** Aga kui tuleb täiuslik, siis kaob see, mis on poolik.
11 Kui ma olin veel väeti laps, siis ma rääkisin nagu väeti laps,
arvasin nagu väeti laps, arutlesin nagu väeti laps. Aga kui
ma sain meheks, minetasin ma lapse kombed. **12** Praegu me
näeme ainult nagu peegeldust peeglist, siis näeme aga palgest
palgesse. Praegu ma tunnetan poolikult, aga siis ma tunnetan
täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud. **13** Ent nüüd jääb
usk, lootus, armastus, need kolm; aga suurim neist on armastus.

14 Taotlege armastust, igatsege vaimuandeid, eriti aga
prohvetlikku kõnelemist! **2** Sest keeltes kõneleja ei räägi
inimestele, vaid Jumalale. Sest teised ei saa temast aru, ta
räägib Vaimu mõjul saladusi. **3** Aga kes prohvetlikult kõneleb,
see räägib inimestele kinnituseks, julgustuseks ja lohutuseks. **4**
Keeltes rääkija ehitab iseennast, prohvetlikult kõneleja ehitab

aga kogudust. **5** Mina tahan, et te kõik räägiksite keeli, kuid veel
enam, et te kõneleksite prohvetlikult. Sest prohvetlikult kõneleja
on suurem keeltes rääkijast, kui ta just ise samal ajal ei tõlgitse,
nii et see kogudust kinnitaks. **6** Kui ma tuleksin teie juurde,
vennad ja õed, ja räägiksin keeli, mis kasu ma teile tooksin, kui
ma ei annaks edasi mõnda ilmutust, tunnetust, prohvetikuulutust
või õpetust? **7** Sama lugu on elutute pillidega, näiteks vilepilli või
keelpilliga. Kui nende helid ei erineks, kuidas siis saadaks aru,
mida mängitakse? **8** Jällegi, kui trompet ei kõla selgelt, siis kes
valmistub lahinguks? **9** Samuti on teiega. Kui te ei räägi oma
keelega arusaadavaid sõnu, kuidas võib keegi teada, mida te
räägite? Te räägite siis ju tuulde. **10** Maailmas on nii palju eri
keeli ja ükski neist ei ole tähenduseta. **11** Kui ma mingit keelt
ei mõista, olen ma kõnelejale võõramaalane ja tema on minu
jaoks võõramaalane. **12** Nii on ka teiega. Kuna te nõnda ihaldate
vaimuandeid, siis taotlege neid koguduse ülesehitamiseks, et te
võiksite selle poolest silma paista. **13** Seepärast, kes räägib
keeli, palugu, et ta võiks neid ka tõlgitseda. **14** Sest kui ma keeli
rääkides palvetan, siis palvetab mu vaim, aga mu mõistus on
viljatu. **15** Mida siis teha? Ma tahan palvetada vaimus, kuid
ma tahan palvetada ka mõistusega. Ma tahan laulda kiitust
vaimus, kuid ma tahan laulda kiitust ka mõistusega. **16** Sest kui
sa Jumalat ülistad vaimus, siis kuidas saab kõrvalseisja öelda
„aamen“ sinu tänu peale? Ta ju ei tea, mida sa ütled. **17** Sina
tänad küll hästi, aga teist see ei ehita. **18** Ma tänan Jumalat,
et ma räägin keeli rohkem kui teie kõik; **19** aga koguduses
tahan ma rääkida pigem viis sõna oma mõistusega, et ka
teisi õpetada, kui kümme tuhat sõna keeltega. **20** Vennad ja
õed, ärge olge mõtlemises nagu lapsed! Kurjuse poolest olge

nagu imikud, mõtlemise poolest saage aga täiskasvanuks!
21 Seaduses on kirjutatud: „Ehkki ma räägin sellele rahvale
võõraste keelte ja võõraste huultega, ei võta nad mind kuulda,
ütleb Issand.“ **22** Niisiis ei ole keeled tunnustäheks usklikele, vaid
uskmatuile, kuid prohvetlik kõne ei ole uskmatuile, vaid usklikele.
23 Aga kui kogudus tuleks kokku ja kõik räägiksid keeltes ning
kõrvalseisjad või uskmatud astuksid sisse, kas nad ei arvaks, et
te sonite? **24** Kui aga kõik räägiksid prohvetlikult ja sisse astuks
mõni kõrvalseisja või uskmatu, siis osutaksid kõigi sõnad tema
süüle ja arvustaksid teda. **25** Siis paljastatakse kõik ta südame
saladused, ta langeks silmili maha ja kummardaks Jumalat,
öeldes: „Tõesti, Jumal on teie keskel!“ **26** Mida me peaks siis
ütlema, vennad ja õed? Kui te tulete kokku, on igaühel midagi:
ülistuslaulu, õpetust, ilmutust, keelterääkimist, tõlgitsust. Kõik
see toimugu koguduse ülesehitamiseks! **27** Keeltes rääkigu kaks
või kõige rohkem kolm inimest. Nad tehku seda kordamööda
ning üks tõlgitsegu! **28** Aga kui tõlgitsejat ei ole, siis olgu nad
koguduses vait ja rääkigu omaette Jumalale! **29** Prohveteist
kõnelgu samuti kaks või kolm ning teised hinnaku samal ajal
öeldut hoolikalt. **30** Kui aga midagi ilmutatakse teisele, kes seni
istus, siis jäägu esimene vait. **31** Te võite ju kõik kordamööda
prohvetlikult kõneleda, et kõik õpiksid ja saaksid julgustust. **32**
Ja prohvetite vaimud alluvad prohvetitele; **33** sest Jumal ei
ole segaduse, vaid rahu Jumal – nii nagu on kõikides Issanda
rahva kogudustes. **34** Naised olgu koguduse koosviibimistel vait.
Neil ei ole lubatud rääkida, vaid nad olgu kuulekad, nagu on
kästud Moosese Seaduses. **35** Kui nad aga tahavad midagi
teada, siis pärigu kodus oma mehe käest, sest on häbiasi, kui
naine võtab koguduses sõna. **36** Kas Jumala sõna on lähtunud

teist? Või on see tulnud ainult teie juurde? **37** Kui keegi peab
ennast prohvetiks või vaimulikuks inimeseks, siis ta tunnistagu,
et see, mida ma teile kirjutan, on Issanda käsk. **38** Kui ta aga
seda eirab, siis eiratakse teda ennastki. **39** Niisiis, vennad ja
õed, igatsege innukalt prohvetlikult kõnelemist ja ärge takistage
keeltes rääkimist. **40** Kuid kõik see toimugu viisakalt ja korra
järgi.

15 Vennad ja õed, ma tuletan teile meelde evangeeliumi, mida
ma teile kuulutasin, mille te vastu võtsite, milles te olete püsinud
2 ja mille läbi teid ka päästetakse, kui te hoiate kinni sellest, mida
ma teile kuulutasin, ega ole saanud usklikuks asjata. **3** Sest ma
olen eelkõige teile edasi andnud, mida ma ise olen vastu võtnud:
Kristus suri meie pattude eest, nagu on kirjutatud Pühakirjas;
4 ta maeti maha ja äratati üles kolmandal päeval vastavalt
Pühakirjale; **5** ta ilmus Keefasele ja siis kaheteistkümnele; **6**
seejärel ilmus ta ühekorraga rohkem kui viiesajale vennale,
kellest enamik on tänini meiega, aga mõned on läinud magama;
7 seejärel ilmus ta Jaakobusele, siis kõigile apostlitele; **8** kõige
viimaks ilmus ta minule kui äbarikule. **9** Mina ju olen apostlite
seas vähim, ma ei vääri apostli nime, sest ma kiusasin taga
Jumala kogudust. **10** Ent Jumala armust olen ma see, kes ma
olen. Tema arm minu vastu ei ole läinud tühja. Ma olen näinud
palju rohkem vaeva kui kõik teised apostlid – õieti mitte mina,
vaid minuga olev Jumala arm. **11** Nii ei olegi tähtis, kas tegin
midagi mina või nemad – nõnda me kuulutame ja nõnda olete
teie saanud usklikuks. **12** Aga kui Kristusest kuulutatakse, et ta
on üles äratatud surnuist, kuidas siis mõned teie seast väidavad,
et surnute ülestõusmist ei olegi? **13** Kui surnute ülestõusmist ei
ole, siis ei ole ju ka Kristust üles äratatud! **14** Kui aga Kristust

ei ole üles äratatud, siis on järelikult meie kuulutus mõttetu
ja mõttetu ka teie usk. **15** Pealegi me osutuksime Jumala
valetunnistajateks, kuna oleme tunnistanud Jumalale vastu, et ta
on üles äratanud Kristuse, keda ta ei ole äratanud, kui surnuid
tegelikult üles ei äratata. **16** Sest kui surnuid üles ei äratata,
siis ei ole ka Kristust äratatud. **17** Aga kui Kristust ei ole üles
äratatud, siis on teie usk kasutu: te olete seniajani oma pattudes!
18 Samuti on siis hukatusse läinud Kristuses surnud inimesed.
19 Ja kui meie oleme ainult selles elus lootnud Kristusele, siis me
oleme kõigist haletsusväärsemad. **20** Kuid tegelikult on Kristus
üles äratatud surnuist. Tema on esimene viljavihk eelseisvast
suurest lõikusest, surnute ülestõusmisest. **21** Et surm on tulnud
maailma inimese kaudu, tuleb ka surnuist ülestõusmine inimese
kaudu. **22** Sest nii nagu kõik surevad Aadamas, nõnda tehakse
kõik elavaks Kristuses. **23** Ja selline on ülestõusmise järjekord:
esmalt Kristus, seejärel Kristuse omad tema tagasitulekul. **24**
Siis tuleb lõpp, mil ta annab Kuningriigi üle Jumalale Isale,
olles hävitanud iga valitsuse, võimu ja väe. **25** Sest tema peab
valitsema kuningana niikaua, kuni kõik vaenlased on heidetud ta
jalge alla. **26** Viimase vaenlasena kõrvaldatakse surm. **27** Sest
„ta on kõik alistanud tema jalge alla“. Kui ta aga ütleb, et kõik on
alistatud tema alla, on selge, et see ei hõlma Jumalat ennast, kes
kõik Kristusele alistas. **28** Aga kui kõik temale on alistatud, siis
alistub ka Poeg ise sellele, kes kõik temale on alistanud. Et Jumal
oleks kõik kõigis. **29** Mis mõtet muidu oleks nende tegevusel,
kes lasevad end surnute eest ristida? Kui surnuid üldse üles
ei äratata, milleks nad lasevad end ristida nende eest? **30** Ja
milleks meie ennast aina ohtu seame? **31** Ma suren iga päev, nii
tõesti kui teie olete minu kiitus, mis mul on Kristuses Jeesuses,

meie Issandas. **32** Kui ma võitleksin Efesoses metsloomade
vastu inimliku lootusega, mis kasu ma siis sellest saaksin? Kui
surnuid üles ei ärätata: „siis söögem ja joogem, sest homme
me sureme nagunii.“ **33** Ärge laske ennast eksitada – „halb
seltskond rikub head kombed“. **34** Tulge mõistusele ja ärge
tehke pattu! Mõned teie seast ei taipa küll midagi Jumalast! Seda
ma ütlen teile häbiks. **35** Kuid keegi võib küsida: „Kuidas surnud
üles ärätatakse? Missuguse ihuga nad tulevad?“ **36** Rumal! See,
mida sa külvad, ei saa elavaks, kui see ei sure. **37** Sa ei külva
seda ihu, mis sealt hiljem tuleb, vaid pelgalt seemne, olgu siis
nisu või midagi muud. **38** Jumal annab talle sellise ihu, nagu
tema on otsustanud, igale seemnele erisuguse ihu. **39** Ka liha ei
ole kõik ühesugune: inimeste, loomade, lindude ja kalade liha on
ju erinev. **40** On taevalikke ihusid ja on maapealseid ihusid, ent
taevalike hiilgus on teistsugune kui maapealsete oma. **41** Erinev
on päikese kirkus, erinev kuu kirkus ja erinev tähtede kirkus.
Ka üks täht erineb teisest kirkuse poolest. **42** Samuti on lugu
surnute ülestõusmisega. Kaduvuses külvatakse, kadumatuses
ärätatakse üles. **43** Autuses külvatakse, auhiilguses ärätatakse
üles. Nõtruses külvatakse, väes ärätatakse üles. **44** Maine ihu
külvatakse, vaimne ihu ärätatakse üles. Sest kui on olemas
maine ihu, on ka vaimne ihu. **45** Nii nagu on kirjutatud: „Esimene
inimene, Aadam, sai elavaks hingeks,“ kuid viimne Aadam sai
elu andvaks vaimuks. **46** Nii ei ole esmalt vaimne, vaid maine;
seejärel alles tuleb vaimne. **47** Esimene inimene oli maast võetud
ja muldne, teine inimene oli taevast. **48** Selline nagu oli muldne,
on kõik muldsed; selline nagu oli taevane, on kõik taevased.
49 Ja nii nagu me oleme sarnanenud muldsega, sarnaneme
üks kord ka taevasega. **50** Kuid seda ma ütlen, vennad ja õed,

et liha ja veri ei või pärida Jumala riiki ega kaduvus pärida
kadumatust. **51** Kuulge, ma avaldan teile saladuse: meie kõik ei
sure, aga meid kõiki muudetakse, **52** ühe hetkega, silmapilkselt,
viimse pasuna hüüdes. Sest kui pasun hüüab, äratatakse surnud
üles kadumatutena ja ka meid muudetakse. **53** Kaduv peab ju
riietuma kadumatusega ja see surelik riietuma surematusega. **54**
Aga kui see kaduv riietub kadumatusega ja see surelik riietub
surematusega, siis läheb täide, mis on kirjutatud: „Surm on
hävitatud, võit on käes! **55** Surm, kus on su võit? Surm, kus
on su astel?“ **(Hadēs g86)** **56** Aga surma astel on patt ja patu
vägi on Seadus. **57** Kuid tänu Jumalale, kes meile annab võidu
meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi! **58** Seepärast, mu armsad
vennad ja õed, olge kindlameelsed ja kõigutamatud! Tehke
aina innukamalt Issanda tööd, teades, et teie vaevanägemine
Issandas ei ole asjatu.

16 Nüüd korjandusest Jumala rahva heaks. Tehke samamoodi,
nagu ma korraldasin Galaatia kogudustes. **2** Iga nädala esimesel
päeval pangu igaüks kõrvale nii palju, kui ta sissetulek lubab. Nii
ei pea korjandusi alustama siis, kui mina tulen. **3** Ja kui ma
kohal olen, saadan ma kaaskirjadega need, keda teie kõlblikuks
tunnistate, teie andi viima Jeruusalemma. **4** Aga kui minulgi
oleks mõtet minna, siis tulevad nad koos minuga. **5** Ma tulen
teie juurde, kui ma lähen läbi Makedoonia, sest ma reisin
Makedoonia kaudu. **6** Võib-olla jään ma teie juurde kauemaks,
ehk isegi kogu talveks, et te mind siis jälle teele saadaksite, kui
ma edasi lähen. **7** Ma ei taha külastada teid praegu otsekui
möödaminnes, sest loodan viibida teie juures mõnda aega, kui
Issand seda lubab. **8** Kuid nelipühani jään ma Efesosse. **9**
Siin on mulle avanenud hea võimalus tõhusaks tööks, kuigi ka

vastaseid on palju. **10** Kui Timoteos tuleb, siis vaadake, et ta
teie juures midagi ei peaks kartma. Tema teeb ju Issanda tööd
nagu minagi. **11** Niisiis ärgu keegi teda alavääristagu. Saatke
ta rahus teele, et ta võiks tulla tagasi minu juurde. Mina koos
vendadega ootan teda. **12** Mis puutub vend Apollosesse, siis ma
käisin talle peale, et ta koos vendadega tuleks teie juurde, aga
tal ei olnud sugugi tahtmist praegu tulla. Eks ta tuleb siis, kui tal
on võimalik. **13** Olge valvsad, seiske kindlalt usus, olge mehised
ja tugevad! **14** Kõik oma teod tehke armastuses! **15** Mul on
teile veel üks palve, vennad ja õed. Te teate Stefanase peret.
Nad olid esimesed usklikud Ahhaias ja on pühendanud ennast
Jumala rahva abistamisele. **16** Ma palun, et teiegi suhtuksite
alandlikult niisugustesse meestesse nagu ka kõigisse, kes koos
nendega töötavad ja näevad vaeva. **17** Stefanase, Fortunatuse ja
Ahhaikose siinviibimine teeb mulle rõõmu, sest nad on korvanud
mulle teie eemalolekut. **18** Nad on kosutanud nii minu kui ka teie
vaimu. Sellised mehed väärivad tunnustust! **19** Aasia kogudused
tervitavad teid! Palju terviseid Issandas saadavad Akvila ja
Priskilla koos nende majas kooskäiva kogudusega. **20** Kõik
siinsed vennad ja õed tervitavad teid! Tervitage üksteist püha
suudlusega! **21** Tervitus on minu, Pauluse oma käega! **22** Kui
keegi ei armasta Issandat, siis olgu ta neetud. Marana, tha! **23**
Issanda Jeesuse arm olgu teiega! **24** Minu armastus on teie
kõikidega Kristuses Jeesuses!

2 Korintlastele

1 Paulus, Kristuse Jeesuse apostel Jumala tahtel, ja vend
Timoteos, Korintoses olevale Jumala kogudusele ja kõigile
Ahhaias asuvaile Jumala pühadele: **2** Armu ja rahu teile Jumalalt,
meie Isalt, ning Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **3** Kiidetud olgu
Jumal, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, halastuse Isa, kõige
lohutuse Jumal. **4** Tema lohutab meid igas meie ahistuses,
et meie omakorda võiksime lohutada neid, kes on mis tahes
ahistuses lohutusega, mida me saame Jumalalt. **5** Sest nii
nagu me oleme osalised rohketes Kristuse kannatustes, nõnda
saame me ka rohkesti lohutust Kristuse kaudu. **6** Kui nüüd meid
ahistatakse, siis sünnib see teie julgustuseks ja päästmiseks. Ja
kui meid julgustatakse, siis sünnib see teie julgustuseks nende
samade kannatuste talumises, mida meiegi kannatame. **7** Ja
meie lootus teile on kindel, sest me teame, et nii nagu te olete
saanud osa meie kannatustest, saate osa ka meie lohutusest. **8**
Me ei taha, vennad ja õed, et teile jääks teadmata, millist ahistust
me Aasia provintsis kogesime. Meid rõhuti nii rängalt üle meie
jõu, nii et me ei lootnud pääseda eluga. **9** Tõepoolest, tundsime,
et meile on langetatud surmaotsus. Ent see õpetas meid lootma
mitte eneste peale, vaid Jumala peale, kes surnud üles äratab.
10 Tema päästis meid sellest surmavast ohust ja päästab uuesti.
Tema peale oleme lootnud, et ta päästab ka edaspidi, **11** kui ka
teie meie eest palvetades appi tulete. Siis paljud tänavad Jumala
käest tulnud armuanni eest, mis anti meile paljudele palvetele
vastates. **12** Meie kiitlemine on see: meie südametunnistus
kinnitab, et me oleme elanud selles maailmas, ja eriti suhetes
teiega, jumalikus pühaduses ja siiruses. Seda oleme me teinud
mitte ilmalikus tarkuses, vaid Jumala armus. **13** Me ei kirjuta

teile midagi sellist, mida te ei suudaks lugeda ega mõista. Ma
loodan, **14** et kui te seni olete meid mõistnud vaid osaliselt,
siis te jõuate ka täieliku mõistmiseni, nõnda et te võite Issanda
Jeesuse päeval kiidelda meist, nagu meie kiitleme teist. **15** Selle
usaldusega ma kavatsesin tulla esiteks teie juurde, et te saaksite
teistkordselt armu, **16** ja teie kaudu jätkata teed Makedooniasse
ja Makedooniast tulla tagasi teie juurde ning lasta teil mind saata
teele Juudamaale. **17** Selline oli mu plaan. Kas ma toimisin
kergemeelselt? Või teen ma oma plaane meelt muutes, öeldes
kõigepealt „jah-jah“, ja siis „ei-ei“? **18** Kuid Jumal on ustav, nii
et meie kõne teile ei ole ühtaegu „jah“ ja „ei“. **19** Sest Jumala
Poeg Jeesus Kristus, keda meie – mina, Siilas ja Timoteos
– oleme teie seas kuulutanud, ei olnud ühtaegu „jah“ ja „ei“,
vaid temas on alati olnud „jah“. **20** Sest nii palju kui on Jumala
tõotusi, on Jeesuses „jah“ neile kõigile. Seepärast ütleme meiegi
tema abiga „aamen!“ Jumala kiituseks. **21** Jumal on see, kes on
kinnitanud meid koos teiega Kristusesse. Tema on meid võidnud
22 ja oma pitseriga märgistanud ning andnud oma Vaimu pandi
meie südamesse. **23** Olgu Jumal mulle tunnistajaks minu hinge
juures, et teie säästmise pärast jätsin ma Korintosesse tulemata.
24 Me ei taha valitseda teie usu üle, sest usus te püsite niigi,
vaid me töötame koos teiega, et te võiksite olla rõõmsad.

2 Seetõttu otsustasin ma iseeneses mitte ette võtta veel üht
valusat külaskäiku teie juurde. **2** Sest kui ma teid teen kurvaks,
kes siis pärast veel mind rõõmustab kui vaid teie, keda ma olen
kurvaks teinud? **3** Just seepärast ma kirjutasin teile, et teie
juurde tulles ei teeks mind murelikuks need, kes oleksid pidanud
mind rõõmustama. Ma olen veendunud teis kõigis, et minu rõõm
on teie kõikide rõõm. **4** Ma kirjutasin teile suures ahistuses

ja südamevalus rohkete pisaratega, aga mitte selleks, et teid
kurvastada, vaid et te mõistaksite minu armastuse sügavust teie
vastu. **5** Ent kui keegi on kurvastust põhjustanud, siis ta ei ole
kurvastanud ainult mind, vaid mingil määral, et mitte liialdada,
teid kõiki. **6** Temale piisab noomitusest, mille ta enamikult
teist on saanud. **7** Nüüd te peate talle andeks andma ja teda
julgustama, et ta liigsesse kurvastusse ei upuks. **8** Seepärast
ma kutsun teid üles taaskinnitama oma armastust tema vastu.
9 Niisiis oli mu kirja eesmärk panna proovile teie tublidust ja
näha, kas olete kõiges kuulekad. **10** Kellele teie aga midagi
andestate, sellele andestan minagi. Ja kui minul midagi üldse oli
andestada, siis olen ma seda juba teinud teie pärast Kristuse
palge ees, **11** et saatan ei saaks meid üle kavaldada. Sest tema
salasepitsused ei ole meile teadmata. **12** Aga kui ma Troasesse
tulin Kristuse evangeeliumi kuulutama ja nägin, et Issand oli
mulle avanud ukse, **13** ei saanud ma ikka meelerahu, sest ma
ei leidnud sealt oma venda Tiitust. Ma jätsin nendega hüvasti
ja tulin Makedooniasse. **14** Aga tänu olgu Jumalale, kes meid
Kristuses viib alati võidukäigus kaasa ja teeb meie kaudu kõikjal
avalikuks tema tunnetuse lõhna. **15** Sest meie oleme Kristuse
hea lõhn Jumala jaoks nii nende seas, kes päästetakse, kui
nende seas, kes lähevad hukka. **16** Ühtedele oleme lõhn, mis
toob surma; teistele lõhn, mis toob elu. Ja kes selleks kõlbab?
17 Erinevalt paljudest ei kauple me Jumala sõnaga kasu saamise
eesmärgil. Vastupidi, me kõneleme Jumala ees siiralt nagu need,
kelle Jumal on läkitanud Kristuses.

3 Kas peame hakkama jälle ennast kiitma? Või kas vajame nagu
mõned inimesed soovituskirju teie jaoks või teie käest? **2** Teie
oletegi meie kiri, kirjutatud meie südamesse, kõigile inimestele

arusaadav ja loetav. **3** Teist on avalikult näha, et te olete Kristuse
kiri, meie teenistuse tulemus, kirjutatud mitte tindiga, vaid elava
Jumala Vaimuga, mitte kivitahvlitele, vaid inimsüdametesse. **4**
Selline usaldus Jumala vastu on meil aga Kristuse kaudu. **5** Me
ei ole väärt kirjutama midagi enda arvele. Meie väärilisus tuleb
Jumalalt. **6** Tema teeb meid vääriliseks teenima uut lepingut,
mitte kirjatähte, vaid Vaimu lepingut, sest kirjatäht surmab, aga
Vaim teeb elavaks. **7** Aga kui teenistus, mis tõi surma ja raiuti
tähtedega kivisse, tuli säärases auhiilguses, et Iisraeli rahvas ei
suutnud hoida pilku Moosese näol, mis ometi oli kaduv, **8** kui
suure hiilgusega on siis Vaimu teenistus? **9** Kui süüdimõistmise
toonud teenistuselgi oli hiilgus, siis kui palju kirkam on see
teenistus, mis toob õiguse? **10** Tõepoolest, kunagine hiilgus on
kaotanud oma sära selle ületava kirkuse tõttu! **11** Ja kui see, mis
on ajutine, on tulnud auhiilguses, kui palju enam on kirkuses
see, mis jääb püsima. **12** Et meil on selline lootus, siis me
räägime täie julgusega. **13** Me ei pea tegema nagu Mooses, kes
kattis looriga kinni oma palge, et Iisraeli rahvas ei näeks selle
mööduva hiilguse lõppu. **14** Aga nende mõtteviis on kivistunud,
ja kuni tänase päevani on neil Vana Testamendi lugemise peal
kate. Seda ei kergitata, sest see eemaldatakse alles Kristuses.
15 Tänase päevani, kui Moosest loetakse, on nende südamed
kaetud. **16** Aga kui nende süda pöördub Issanda poole, siis
võetakse kate ära. **17** Sest Issand on Vaim, ja kus on Issanda
Vaim, seal on vabadus! **18** Aga meid kõiki, kes me katmata
näoga Issanda kirkust peegeldame, muudetakse tema sarnaseks
kirkusest kirkusesse. Seda teeb Issand, kes on Vaim.

4 Et me oleme selles teenistuses Jumala armust, siis ei väsi me
minemast edasi. **2** Me oleme lahti öelnud kõigest häbiväärsest

ja varjatavast, me ei kavalda ega moonuta Jumala sõna, vaid
pöördume tõe avaldamisega kõigi inimeste südametunnistuse
poole Jumala ees. **3** Aga kui meie evangeelium ongi kaetud,
siis on see kaetud nende eest, kes hukka lähevad. **4** Selle
ajastu jumal on pimestanud uskmatute mõistuse, et neile ei
paistaks evangeeliumi valgus Kristuse aus, kes on Jumala kuju.
(aiōn g165) **5** Me ei kuuluta ju iseendid, vaid Issandat Jeesust
Kristust, ja me ise oleme teie teenijad Jeesuse pärast. **6** Sest
Jumal, kes ütles: „Pimedusest paistku valgus!“, on pannud oma
valguse meie südames särama, et anda meile teadmine Jeesuse
Kristuse isikus olevast Jumala kirkusest. **7** See aare on meis kui
savinõudes; nõnda näeme, et see erakordne vägi on Jumalalt,
mitte meist. **8** Me oleme igast küljest kõvasti surutud, kuid mitte
purustatud; hämmingus, kuid mitte meeleheitel; **9** tagakiusatud,
kuid mitte hüljatud; pikali löödud, kuid mitte hävitatud. **10** Me
kanname alati oma ihus Jeesuse surma, et ka Jeesuse elu
avalduks meie ihus. **11** Sest kuni me elame, antakse meid surma
Jeesuse pärast, et ka Jeesuse elu saaks ilmsiks meie surelikus
ihus. **12** Nõnda on surm tegutsev meie sees, aga elu teie sees.
13 Et meil on seesama usu vaim, nagu on kirjutatud: „Ma usun,
seepärast ma räägin“, siis meiegi usume ja räägime. **14** Me
teame, et see, kes äratas üles Issanda Jeesuse, äratab meidki
koos Jeesusega üles ja seab koos teiega enese ette. **15** Kõik
see sünnib teie heaks nõnda, et Jumala arm, mis puudutab üha
rohkem inimesi, tooks kaasa ülevoolava tänu Jumala austuseks.
16 Seepärast me ei tüdi. Isegi kui me väliselt kulume, uueneme
me sisemiselt päevast päeva. **17** Sest see praeguse hetke
kerge ahistus saavutab meile igavese hiilguse, mis selle kõik
üles kaalub. **(aiōnios g166)** **18** Me ei keskendu ju nähtavale, vaid

nähtamatule, sest nähtav on ajutine, nähtamatu aga on igavene.
(aiōnios g166)

5 Me ju teame, et kui meie maine telkhoone hävitatakse, on
meil elamu Jumala käest, inimkäteta valmistatud igavene kodu
taevas. **(aiōnios g166)** **2** Maises eluasemes me ägame, oodates
pikisilmi, et meid riietataks taevasega. **3** Sest kui meid riietatakse,
ei leita meid olevat alasti. **4** Kuni me elame selles telgis, ägame
ju rõhumise all, sest me ei taha, et meid alasti võetaks, vaid olla
taevaselt riietatud, et elu neelaks ära selle, mis on surelik. **5** Just
selleks valmistab meid Jumal, kes on andnud meile pandiks
Vaimu. **6** Sellepärast me oleme julged igal ajal. Me teame, et
kuni oleme ihus, oleme eemal Issandast; **7** sest me käime usus,
mitte nägemises, **8** seepärast oleme kindlad, kuigi eelistaksime
ära olla ihust ja viibida Issanda juures. **9** Seetõttu me püüame
olla temale meelepärased, kas oleme siis kodus või võõrsil. **10**
Sest me kõik peame ilmuma Kristuse kohtujärje ette, et igaüks
saaks tasu vastavalt sellele, mis ta ihus olles on teinud, kas
head või halba. **11** Kuna me teame, mis on Issanda kartus,
me püüame veenda ka teisi. Kes me oleme, on Jumala jaoks
selge ja ma loodan, et see on selge ka teie südametunnistuses.
12 Me ei hakka end taas teile soovitama, kuid anname teile
põhjust kiidelda meist, et teil oleks midagi vastu seada neile,
kes kiitlevad välisega, kuid mitte sellega, mis on südames. **13**
Sest kui me oleme olnud arust ära, siis on see Jumalale; kui
oleme olnud arukad, siis teile. **14** Sest Kristuse armastus sunnib
meid ja me oleme veendunud, et kui üks on surnud kõikide
eest, siis on kõik surnud. **15** Ja tema on surnud kõikide eest, et
elavad ei elaks enam enestele, vaid temale, kes on nende eest
surnud ja üles äratatud. **16** Seepärast ei vaata me nüüdsest

enam kedagi inimlikult pinnalt. Ja kui me kunagi vaatasime ka
Kristust inimlikult pinnalt, ei tee me seda enam. **17** Sest kui
keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud,
vaata, uus on sündinud! **18** See kõik on Jumalast, kes meid
on enesega Kristuse läbi lepitanud ja usaldanud meie kätte
lepitusameti. **19** See oli Jumal, kes Kristuses lepitas inimkonna
enesega ega arvestanud neile süüks nende patte ja on meile
andnud lepituse sõnumi. **20** Meie oleme Kristuse saadikud,
otsekui Jumal ise pöörduks inimeste poole meie kaudu. Me
palume Kristuse asemel: laske endid lepitada Jumalaga! **21** Ta
on teinud patuohvriks meie asemel selle, kes pattu iial ei teinud,
et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees.

6 Jumala kaastöölistena me manitseme teid, et te ei teeks
tühjaks Jumala armu, mille olete vastu võtnud. **2** Sest tema
ütleb: „Ma olen sind kuulnud soodsal ajal ja aidanud sind
päästepäeval.“ Ma ütlen teile, nüüd on soodus aeg, nüüd on
päästepäev! **3** Me ei anna kellelegi põhjust komistamiseks, et
meie tööd ei laimataks, **4** vaid näitame end Jumala sulastena
kõiges, taludes kannatlikult ahistust, raskusi, kitsikust, **5** peksu,
vangistust, omakohut, rasket tööd, magamata öid ja nälga. **6**
Me teenime Jumalat puhtuses, tunnetuses, kannatlikkuses,
helduses, Pühas Vaimus, siiras armastuses, **7** tõe sõnas, Jumala
väes. Me võitleme õiguse relvadega, olgu ründel või kaitses,
8 lugupeetuna või häbistatuna, laimatuna või kiidetuna. Meid
peetakse petisteks, aga me räägime tõtt; **9** tundmatuks, aga
me oleme tuntud; surma saagiks, aga me elame; karistust
väärivaks, aga meid pole hukatud. **10** Me oleme kurvad, aga me
rõõmustame alati; vaesed, aga me teeme paljusid rikkaks; me ei
oma midagi, aga meie päralt on kõik. **11** Korintlased! Me oleme

olnud teiega täiesti avameelsed ja avanud teile oma südamed.
12 Meie ei keela teile oma kiindumust, aga teie keelate seda
meile. **13** Ütlen seda kui oma lastele: vastake meile samaga,
avage teiegi oma südamed! **14** Ärge laske panna end ikkesse
koos uskmatutega! Sest mis on õigusel ühist ülekohtuga või mis
osadust valgusel pimedusega? **15** Mis kokkulepe saab Kristusel
olla Beliariga või mida ühist usklikul uskmatuga? **16** Kuidas saab
Jumala tempel nõustuda ebajumalatega? Meie ju oleme elava
Jumala tempel, nagu Jumal on öelnud: „Ma elan koos nendega
ja kõnnin nende keskel ja olen nende Jumal ja nemad on minu
rahvas.“ **17** Seepärast, „Lahkuge nende keskelt ja eralduge
neist, ütleb Issand. Ärge puudutage midagi rüvedat ja mina
võtan teid vastu.“ **18** Ja, „Mina olen teie Isa ja teie olete minu
pojad ja tütred, ütleb Kõigeväeline Issand.“

7 Armsad, et meil on niisugused tõotused, siis puhastagem
endid kõigest, mis ihu ja vaimu rüvetab, täiustades oma pühitsust
jumalakartuses. **2** Andke meile ruumi oma südames! Me ei ole
kellelegi liiga teinud, me ei ole kedagi kahjustanud, ei ole kedagi
ära kasutanud. **3** Ma ei räägi seda teie süüdistamiseks. Nagu
ma ennegi ütlesin, et teie olete meie südames, et me üheskoos
sureksime ja üheskoos elaksime. **4** Ma olen teie suhtes väga
julge, olen isegi teie üle uhke. Te olete mind palju lohutanud,
mu rõõm on piiritu vaatamata kõigile raskustele. **5** Kui me
tulime Makedooniasse, ei saanud me rahu, vaid meid ahistati
kõikjal – meie ümber oli tülid, meie sees hirmud. **6** Ent Jumal,
kes julgustab mahasurutuid, on meid lohutanud Tiituse tuleku
kaudu. **7** Kuid mitte ainult tema tulekuga, vaid ka lohutusega,
mida ta oli saanud teilt. Sest ta jutustas meile teie igatsemisest,
teie kahetsusest, teie innukusest minu pärast. See suurendas

mu rõõmu veelgi. **8** Isegi kui ma teid oma kirjaga kurvastasin,
ei kahetse ma seda. Tõsi küll, ma kahetsesin, sest ma saan
aru, et mu kiri teid mõnda aega ikkagi kurvastas. **9** Aga nüüd
ma rõõmustan – mitte seepärast, et teie kurvastasite, vaid et
teie kurvastus tõi kaasa meeleparanduse. Te ju kurvastasite
Jumalale meelepäraselt, nii et meie ei ole teile kahju teinud. **10**
Sest Jumalale meelepärane kurvastus toob meeleparanduse
päästeks, mida ei kahetseta. Ilmalik kurvastus toob aga surma.
11 Näete ju ise, millise agaruse on teis esile toonud Jumalale
meelepärane kurvastus, millise soovi end puhastada, millise
nördimuse, millise kartuse, millise igatsuse, millise põlemise,
millise valmiduse teha, mis õige! Teie olete käitunud igati
laitmatult selles asjas. **12** Seega ei saatnud ma teile seda kirja
sellepärast, kes tegi halba, ega sellepärast, kellele tehti halba,
vaid selleks, et te võiksite ise veenduda, kui väga te meist hoolite
Jumala ees. **13** Just see julgustabki meid. Lisaks meie endi
julgustusele on meil olnud eriti hea meel näha Tiituse rõõmu,
sest tema vaim on saanud kosutust teie kõikide poolt. **14** Ja
et ma ei ole jäänud häbisse, kui ma olen teid temale kiitnud.
Nagu me teile oleme alati rääkinud tõtt, nii on ka kiitlemine teist
Tiitusele osutunud tõeks. **15** Ja tema kiindumus teisse on seda
suurem, kui ta meenutab teie kõikide kuulekust, kuidas te võtsite
teda vastu kartuse ja värinaga. **16** Mul on hea meel, et võin teie
peale täiesti kindel olla.

8 Ja nüüd, vennad ja õed, tahame, et te teaksite, millist armu on
Jumal Makedoonia kogudustele andnud. **2** Rasked kannatused
on andnud neile ülevoolavat rõõmu ja nende äärmine vaesus on
saanud headuse rohkeks rikkuseks. **3** Sest ma tunnistan, et
nad annetasid nii palju kui võimalik ja isegi rohkem, kui nad

olid suutelised andma. Nad ise on vabatahtlikult **4** anunud
meid tungivalt, et saaksid osa eesõigusest abistada Jumala
rahvast. **5** Seda oli rohkem, kui me lootsime, sest nad andsid
Jumala tahtel iseendid esmalt Issandale ja siis ka meile. **6**
Seetõttu me julgustasime Tiitust, et ta teie hulgas viiks lõpule
annetuste korjamise, nii nagu ta seda kord oli alustanud. **7** Nii
nagu te olete külluslikud kõiges: oma usus, kõnes, tunnetuses,
agaruses ja armastuses meie vastu; olge nüüd külluslikud ka
andmise armus. **8** Ma ei ütle seda käsuna, vaid võrreldes teiste
agarusega tahan proovida teie armastuse siirust. **9** Sest te
tunnete meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et ta oli rikas, kuid
sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks tema vaesusest.
10 Ja siin on minu arvamus selle kohta, mis on teile parim. Mullu
olite esimesed mitte ainult andma, vaid ka tahtma. **11** Nüüd
viige täide oma tegemine. Samasuguse tahtmisega nagu te
alustasite, viige see ka lõpule, arvestades oma võimalusi. **12**
Sest kui meil on tahtmist anda, võtab Jumal meie anni vastu. Me
ei pea andma sellest, mida meil ei ole, vaid sellest, mis meil on.
13 Meie soov ei ole, et te teisi aidates raskustesse satuksite,
vaid et oleks võrdsus. **14** Nii tulgu teie küllusest neile, mida nad
vajavad, et omakorda nende küllusest tuleks teile, mida vajate
teie. See on võrdsuse mõte, **15** nagu on kirjutatud: „Kes korjas
palju, sellel ei jäänud üle, ja kes korjas vähe, sellel ei jäänud
puudu.“ **16** Aga tänu olgu Jumalale, kes pani Tiituse südamesse
samasuguse hoole teie pärast. **17** Sest Tiitus mitte üksnes ei
võtnud kuulda meie soovi, vaid ta tuleb teie juurde suure innuga
ja omal tahtel. **18** Temaga koos me saatsime venna, keda on
evangeeliumi kuulutamises kiidetud kõigis kogudustes. **19** Veel
enam, ta on koguduste poolt valitud meie kaaslaseks edasi

toimetama annetust, mida me kogume Issanda kiituseks ja
meie abivalmiduse näitamiseks. **20** Me ei anna kellelegi põhjust
meid laimata selle külluslikku anni pärast, mida me kogume, **21**
sest me püüame toimida õigesti mitte ainult Issanda, vaid ka
inimeste silmis. **22** Lisaks saatsime nendega ühe venna, kes on
meile sageli mitmel moel tõestanud oma püüdlikkust, ja nüüd
veelgi enam oma suure usalduse tõttu teie vastu. **23** Mis puutub
Tiitusesse, siis ta on minu kaastöötaja ja abiline teie teenimises.
Mis puutub vendadesse, siis nemad on koguduste saadikud ja
Kristuse au. **24** Näidake siis nendele oma armastust ja õigustage
meie kiitlemist teie üle, et seda võiksid näha ka kogudused.

9 Jumala rahva abistamisest ei peaks ma teile üldse kirjutama.
2 Ma ju tean teie innukust abistada ja olen sellega kiidelnud
makedoonlaste ees, et Ahhaia on juba mullu olnud valmis
annetama. Teie agarus on sütitanud enamiku neist. **3** Aga ma
saatsin need vennad, et meie kiitlemine teie üle selles küsimuses
ei läheks tühja, vaid et te oleksite tõesti valmis, nagu ma olen
rääkinud. **4** Sest kui mõni makedoonlane tuleks minuga kaasa ja
leiaks, et te pole selleks valmis, siis jääksime oma usalduse
pärast häbisse, rääkimata teist. **5** Seega pidasin ma vajalikuks
julgustada vendi tulema teie juurde juba varem, et valmistada
ette teie ammu lubatud tänuandi, et see oleks antud heldest
südamest, mitte sunnitult. **6** Pidage meeles: kes kasinalt külvab,
see ka lõikab kasinalt; ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab
rohkesti. **7** Igaüks andku nii, nagu ta oma südames otsustab,
mitte kahjutundes või sunnitult. Sest Jumal armastab rõõmsat
andjat. **8** Jumal on võimeline teid rikkalikult õnnistama, et teil
oleks kõike küllaldaselt, mida vajate, ja kõike külluslikult iga
hea teo tarvis, **9** nagu on kirjutatud: „Nad on jaganud oma

annid vaestele, tema õigus kestab igavesti.“ **(aiōn g165)** **10**
Ent Jumal, kes annab seemet külvajale ja leiba toiduks, teeb
rohkeks teie külvi ja kasvatab suureks teie õiguse vilja. **11** Tema
teeb teid rikkaks igal viisil, et võiksite alati olla helded, ja meie
läbi valmistab ta tänu Jumalale. **12** Sest selle teenistuse vili
mitte ainult ei rahulda Jumala rahva vajadusi, vaid toob ka
rohkelt õnnistust selle läbi, et paljud tänavad Jumalat. **13** Selle
teenistuse tõttu, mille kaudu olete ennast tõestanud, kiidavad
nad Jumalat teie kuulekuse eest, mis kaasneb teie tunnistusega
Kristuse evangeeliumist, ja helduse eest, mida jagate neile
ja kõigile teistele. **14** Ja teie eest palvetades nad igatsevad
teie järele selle mõõtmatu armu pärast, mida Jumal on teile
osutanud. **15** Tänu Jumalale tema kirjeldamatu kingituse eest!

10 Mina, Paulus, pöördun teie poole Kristuse alandlikkuses ja
leebuses; mina, kes ma olevat tasane teiega koos olles, kuid
julge olles eemal. **2** Ma anun, et mul teie juurde tulles ei oleks
tarvis olla sama julge kui mõne inimesega, kes arvab meid elavat
selle maailma nõudmiste järgi. **3** Sest kuigi me elame maailmas,
ei sõdi me nagu maailm. **4** Meie võitluse relvad ei ole lihalikud,
vaid neis on jumalik vägi purustada kindlusi. **5** Me hävitame
iga mõttekäigu, mis tõstab end Jumala tundmise vastu, ja me
vangistame iga mõtte selleks, et teha see kuulekaks Kristusele.
6 Ja oleme valmis karistama iga sõnakuulmatust, niipea kui teie
kuulekus on saanud täielikuks. **7** Vaadake tõele näkku! Kes on
veendunud, et ta kuulub Kristusele, siis pidagu meeles, et sama
palju kui tema kuulub Kristusele, kuulume ka meie. **8** Sest kui
ma ka kiitleksin ülemäära sellest meelevallast, mille Issand on
andnud teie ülesehitamiseks ja mitte mahalõhkumiseks, siis ma
ei jääks häbisse. **9** Ometi ei taha ma jätta muljet, nagu püüaksin

teid oma kirjadega hirmutada. **10** Sest nad ju räägivad: „Tema
kirjad on küll karmid ja vägevad, aga ise kohale tulles on ta nõrk
ja tema kõned on kehvad!“ **11** Sellised inimesed mõistku, et me
oleme teie juures olles samasugused kui eemal oma kirjade
sõnades. **12** Me ei söanda küll võistelda ega isegi võrrelda
end mõnedega, kes iseennast soovitavad. Nad ei mõista, et
mõõdavad ja võrdlevad ennast iseendaga! **13** Ent meie ei kiitle
mõõdutundeta, vaid vastavalt sellele mõõdule, mille Jumal on
meile määranud ja mis ulatub isegi teieni. **14** Sest me ei rõhuta
ülemäära oma volitusi nagu siis, kui me poleks teieni jõudnudki.
Me oleme teieni jõudnud Kristuse evangeeliumi kuulutades.
15 Samuti ei kiitle me ülemäära teiste töövaevaga. Ent me
loodame, et kui teie usk kasvab, laieneb meie tegevuspiirkond
teie seas suuresti. **16** Siis saame kuulutada evangeeliumi teist
kaugematele aladele, kiitlemata teiste territooriumil juba tehtud
tööst. **17** Aga kes kiitleb, see kiidelgu Issandast! **18** Sest kõlblik
ei ole see, kes ennast ise soovitab, vaid see, keda soovitab
Issand.

11 Sallige nüüd pisut minu rumalust! Kuid te ju sallitegi! **2**
Ma hoian teist kinni jumaliku kiivusega, sest ma olen kihlanud
teid üheleainsale mehele, Kristusele, et teid anda talle puhta
neitsina. **3** Aga ma kardan, et nii nagu madu pettis Eevat oma
kurikavaluses, eksitatakse teiegi mõtted eemale siirast ja puhtast
pühendumisest Kristusele. **4** Sest kui keegi tuleb teie juurde
ja kuulutab teist Jeesust, keda meie ei ole kuulutanud, või kui
te võtate vastu vaimu, kes on erinev sellest Vaimust, kelle te
vastu võtsite, või evangeeliumi, mis erineb sellest, mille te vastu
võtsite, siis seda te sallite suurepäraselt! **5** Ma ei arva, et mina
neist „vägevatest apostlitest“ millegi poolest halvem oleksin. **6**

Ma võin küll olla koolitamata kõneleja, aga mul on teadmised,
mis me oleme teile alati ja igal viisil teatavaks teinud. **7** Kas ma
olen teinud pattu, kui ma ennast alandasin, et teid ülendada,
ja kuulutasin teile Jumala evangeeliumi ilma tasuta? **8** Ma
riisusin teisi kogudusi, võttes vastu toetust nende käest, et teid
teenida. **9** Kui mul teie juures midagi vaja oli, ei koormanud ma
kedagi, sest mis mul vaja oli, andsid mulle vennad, kes tulid
Makedooniast. Ma olen hoidunud elamast teie kulul ja tahan
järgida seda põhimõtet ka edaspidi. **10** Nii tõesti kui Kristuse
tõde on minus, ei saa keegi lõpetada mu kiitlemist sellest kogu
Ahhaias. **11** Miks? Kas ma ei armasta teid? Jumal teab, et
armastan! **12** Kuid nii nagu praegu, toimin ma ka edaspidi, et
mitte anda võimalust neile, kes tahavad näidata end meiega
võrdsena selles, millega nad kiitlevad. **13** Need inimesed on
valeapostlid, võltsid töötegijad, kes moondavad ennast Kristuse
apostliteks. **14** Ja pole ka ime, sest saatan ise moondab end
valguseingliks. **15** Seepärast ei ole midagi erilist, kui tema teenrid
ennast moondavad õiguse teenriteks. Nad lõpetavad seal, kuhu
nende teod neid viivad. **16** Ma kordan: ärgu keegi pidagu mind
rumalaks. Kui aga siiski, siis võtke mind vastu rumalana, et
minagi võiksin pisut kiidelda. **17** Nõnda enesekindlalt kiideldes
ei räägi ma nagu Issand räägiks, vaid nagu rumal. **18** Aga et
paljud kiitlevad inimlikult, siis kiitlen minagi. **19** Te sallite ju
meeleldi rumalust, kes te ise olete arukad! **20** Te sallite rõõmuga
igaüht, kes teid orjastab, kurnab, ära kasutab, alandab ja näkku
lööb. **21** Pean häbiga tunnistama, et meie oleme olnud liiga
nõdrad. Aga sellega, millega teised julgevad kiidelda, ütlen seda
nüüd otsekui rumal, sellega julgen kiidelda minagi. **22** Nemad
on heebrealased? Mina ka. Nemad on iisraellased? Mina ka.

Nemad on Aabrahami järglased? Mina ka. **23** Nemad on Kristuse
teenrid? Ma räägin pööraselt – mina olen võrreldamatult rohkem.
Ma olen rohkem vaeva näinud, rohkem vangis olnud, palju
rohkem piitsa saanud, ikka ja jälle surmaga silmitsi seisnud. **24**
Juutide käest olen viiel korral saanud ühe piitsahoobi vähem kui
nelikümmend. **25** Kolm korda on mind pekstud keppidega, üks
kord loobitud kividega. Kolm korda olen teinud läbi laevahuku,
terve ööpäeva triivinud avamerel. **26** Ma olen sageli olnud teel:
ohus jõgedel, ohus teeröövlite käes, ohus oma rahva hulgas,
ohus võõraste seas, ohus linnades, ohus maal, ohus merel, ohus
valevendade keskel. **27** Olen teinud ränka tööd, olnud sageli
magamata, olen tundnud nälga ja janu, olnud tihti söömata,
külmas ja alasti. **28** Lisaks kõigele muule olen ma igapäevase
koorma all, mures kõigi koguduste pärast. **29** Kas keegi on nõrk,
ja mina ei tunneks nõrkust? Kas keegi annab patule järele, ja
mina ei oleks nördinud? **30** Kui just peab kiitlema, siis ma kiitlen
sellega, mis näitab minu nõtrust. **31** Jumal, Issanda Jeesuse
Kristuse Isa, olgu kiidetud igavesti, tema teab, et ma ei valeta.
(aiōn g165) **32** Damaskuses valvas kuningas Aretase ametnik
linna, et mind vahistada, **33** aga mind lasti korviga läbi müüriakna
alla ja ma pääsesin tema käest.

12 Ma pean kiitlema, ehkki sellest pole kasu. Nüüd tulen ma
nägemuste ja Issanda ilmutuste juurde. **2** Ma tunnen üht Kristuse
järgijat, kes neliteist aastat tagasi võeti üles kolmandasse
taevasse. Ma ei tea, kas siis ihus olles või ihust väljas – Jumal
teab. **3** Ja ma tean, et see inimene – kas siis ihus olles või
ihust väljas, Jumal teab – **4** võeti üles paradiisi ja ta kuulis
öeldamatuid sõnu, mida inimesel pole luba rääkida. **5** Selle
inimese üle ma kiitlen, aga iseenda puhul ei kiitle ma muu kui

oma nõtrusega. **6** Isegi kui ma otsustaksin kiidelda, ei oleks
ma rumal, sest ma räägiksin tõtt. Aga ma hoidun sellest. Ma
ei taha, et keegi arvaks minust enamat kui ta ise näeb või
minu käest kuuleb **7** või nende erakordsete ilmutuste tõttu.
Selleks et ma ei läheks uhkeks, on mulle liha sisse antud
vai, saatana ingel, mind rusikatega taguma, et ma ei läheks
uhkeks. **8** Ma olen kolm korda Issandat anunud, et see minust
lahkuks. **9** Ent tema vastas mulle: „Sulle piisab minu armust, sest
nõtruses saab minu vägi täielikuks!“ Nii kiitlen ma meelsamini
oma nõtrusest, et Kristuse vägi oleks alati minu üle. **10** Seetõttu
tunnengi Kristuse nimel rõõmu nõtruses, solvangutes, kitsikuses,
tagakiusus ja raskustes. Sest kui ma olen nõrk, siis ma olen
tugev. **11** Ma olen end teinud rumalaks, teie sundisite mind
selleks. Teie oleksite pidanud mind soovitama, sest ma pole
sugugi halvem kui „superapostlid“, kuigi ma ei ole midagi. **12**
Ülima kannatlikkusega näitasin ma teile tõelise apostli märke,
nende hulgas tunnustähti, imesid ja väeavaldusi. **13** Kuidas sina
olid teistest kogudustest halvem, välja arvatud see, et ma ei
olnud sulle kunagi koormaks? Andestage mulle see ebaõiglus!
14 Ma olen valmis tulema teie juurde kolmandat korda, ja nüüdki
ei kavatse ma teid koormata, sest ma ei taha teie raha, vaid teid.
Lõpuks ei pea ju lapsed vanemaile vara koguma, vaid vanemad
lastele. **15** Ja ma kulutan meeleldi teie peale kõik, mis mul on,
ja kõigele lisaks ka iseenda. Kui mina armastan teid rohkem,
kas teie armastate mind vähem? **16** Olgu kuidas on, mina ei
ole teid koormanud, kuid kaval nagu ma olen, püüdsin ma teid
pettusega lõksu. **17** Kas teid on koormanud ükski neist, keda
ma olen teie juurde läkitanud? **18** Ma õhutasin Tiitust tulema ja
saatsin temaga ühe venna. Kas Tiitus on teid koormanud? Eks

me elanud ju samas meelsuses? Eks olnud meil sama eeskuju?
19 Küllap olete kogu aja mõelnud, et me kaitseme end teie ees.
Me oleme rääkinud Jumala ees kui need, kes on Kristuses! Ja
kõik see, mu armsad, on teie ülesehitamiseks. **20** Ma kardan, et
teie juurde tulles ei leia ma teid sellistena, nagu tahaksin, ja
teie mind sellisena, nagu teie tahaksite. Kardan eest leida riidu,
kadedust, raevutsemist, isepäisust, laimu, keelepeksu, ülbust ja
korralagedust. **21** Ma kardan, et kui ma jälle tulen, alandab mu
Jumal mind taas teie ees ja ma pean leinama nende paljude
pärast, kes varem on pattu teinud ega ole meelt parandanud
hooramisest ja kõlvatusest, millele nad on olnud andunud.

13 See on mul kolmas kord teie juurde tulla. „Iga asi tuleb
kinnitada kahe või kolme tunnistaja ütlusega." **2** Ma juba
hoiatasin teid, kui ma teist korda teie juures olin. Nüüd ma
kordan seda eemal olles: kui ma tulen, ei säästa ma neid, kes
on enne pattu teinud, või kedagi teist, **3** sest te tahate kinnitust,
kas Kristus kõneleb minu kaudu. Ta ei ole nõder teie suhtes,
vaid on vägev teie seas. **4** Tema küll löödi risti nõtruses, ometi
elab ta Jumala väest. Nii oleme meiegi temas nõdrad, kuid siiski
elame ühes temaga Jumala väest teie jaoks. **5** Katsuge endid
läbi, kas te olete usus! Pange end proovile! Või kas te ei tunne
endast, et Jeesus Kristus on teie sees? Kui mitte, siis te olete ju
kõlbmatud! **6** Aga ma loodan, et te tunnete ära, et meie ei ole
kõlbmatud. **7** Me palume Jumalat, et teie ei teeks mingit kurja –
mitte et meie paistaksime kõlblikena, vaid et teie teeksite head
ja meie võiksime paista otsekui kõlbmatud. **8** Sest me ei suuda
midagi tõe vastu, vaid üksnes tõe poolt. **9** Me rõõmustame, kui
oleme nõdrad, teie aga tugevad. Just seda me palume, et teie
saaksite täiuslikuks. **10** Seepärast kirjutangi neist asjust eemal

olles, et sinna tulles ei peaks ma kohtlema teid karmilt selle
meelevallaga, mille Issand on mulle andnud teie ülesehitamiseks
ja mitte mahalõhkumiseks. **11** Lõpuks, vennad ja õed, olge
rõõmsad! Seadke oma asjad korda, võtke kuulda manitsust,
olge üksmeelsed, pidage rahu! Siis on armastuse ja rahu Jumal
teiega! **12** Tervitage üksteist püha suudlusega! **13** Teid tervitavad
kõik Jumala pühad! **14** Issanda Jeesuse Kristuse arm, Jumala
armastus ja Püha Vaimu osadus olgu teie kõikidega!

Galaatlastele

1 Pauluselt, apostlilt, keda ei ole saatnud ega seadnud ametisse
ükski inimene, vaid Jeesus Kristus ja Jumal Isa, kes Jeesuse
surnuist üles äratas, **2** ning kõigilt usukaaslastelt, kes on minu
juures, Galaatia kogudustele: **3** Armu ja rahu teile Jumalalt, meie
Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt, **4** kes andis enese meie
pattude eest, et vabastada meid selle kurja ajastu võimusest
Jumala, meie Isa tahtel, **(aiōn g165)** **5** kellele kuulub au igavesest
ajast igavesti! Aamen. **(aiōn g165)** **6** Ma imestan, et te nõnda ruttu
taganete temast, kes teid on Kristuse armu kaudu kutsunud,
ja pöördute teistsuguse evangeeliumi poole. **7** Tegelikult ei
ole mingit teist evangeeliumi, on vaid mõned, kes ajavad teid
segadusse ja tahavad väänata sõnumit Kristusest. **8** Aga kui
isegi meie või mõni taeva ingel kuulutaks teile midagi erinevat
sellest, mida me oleme teile kuulutanud, siis olgu ta neetud! **9**
Ma kordan veel, mida juba ütlesime – kes iganes kuulutab teile
midagi erinevat sellest, mida te vastu võtsite, see olgu neetud!
10 Kas ma otsin nüüd inimeste või Jumala heakskiitu? Või kas
ma püüan inimestele meeldida? Kui ma ikka veel inimestele
püüaksin meeldida, ei oleks ma Kristuse sulane. **11** Vennad ja
õed, olgu teile teada, et evangeelium, mida ma kuulutan, ei ole
inimestelt. **12** Ma ei ole saanud seda üheltki inimeselt, kes oleks
mind õpetanud, vaid selle on mulle ilmutanud Jeesus Kristus. **13**
Te olete ju kuulnud minu varasemast elust juudi usus, kuidas
ma meeletult taga kiusasin Jumala kogudust ja püüdsin seda
hävitada. **14** Juudi usus jõudsin ma ette paljudest eakaaslastest
oma rahva seas, olles üliagar oma esiisade pärandi suhtes.
15 Aga kui Jumal, kes mind juba enne sündimist välja valis
ja oma armuga kutsus, arvas heaks **16** ilmutada mulle oma

Poega, et ma kuulutaksin evangeeliumi temast mittejuutidele,
siis ei rutanud ma pidama nõu surelikega. **17** Ma ei kiirustanud
Jeruusalemma nende juurde, kes olid enne mind apostlid, vaid
läksin ära Araabiasse ja pöördusin siis tagasi Damaskusesse. **18**
Seejärel, kolm aastat hiljem, läksin ma Jeruusalemma Keefasega
tutvuma ja jäin tema juurde viieteistkümneks päevaks. **19**
Teistest apostlitest ei kohanud ma kedagi peale Issanda venna
Jaakobuse. **20** Seda, mis ma teile kirjutan, kinnitan Jumala
ees – ma ei valeta! **21** Seejärel läksin ma Süüria ja Kiliikia
aladele. **22** Aga Juudamaa kogudustele, kes on Kristuses, ei
olnud ma isiklikult tuttav. **23** Nad kuulsid vaid nii palju, et nende
endine tagakiusaja kuulutab nüüd sedasama usku, mida ta
varem püüdis hävitada. **24** Ja nad ülistasid Jumalat minu pärast.

2 Seejärel, neliteist aastat hiljem, läksin ma taas Jeruusalemma
koos Barnabasega, võttes kaasa ka Tiituse. **2** Ma läksin sinna
ilmutuse tõttu ning andsin aru tunnustatud meestele sellest
evangeeliumist, mida ma kuulutan mittejuutidele, lootuses, et
mu pingutused sel alal ei jookse tühja. **3** Kuid isegi minuga
kaasas olnud Tiituselt ei nõudnud nad ümberlõikamist, ehkki
ta on kreeklane. **4** Küsimus sellest kerkis valevendade tõttu,
kes on vargsi meie sekka imbunud ohustama meie vabadust
Kristuses Jeesuses ja tahavad meid orjastada. **5** Aga me ei
andnud neile hetkekski järele, et evangeeliumi tõde säiliks teie
juures tervikuna. **6** Ja need tunnustatud inimesed (ükskõik, kes
nad ka olid, ei ole mulle mingit vahet, Jumal ei eelista inimesi
nende kuulsuse põhjal) ei lisanud midagi minu sõnumile. **7**
Vastupidi, nad nägid, et minu hoolde on usaldatud evangeeliumi
kuulutamine mittejuutidele, nagu Peetruse hoolde on antud
evangeeliumi kuulutamine juutidele. **8** Sest seesama Jumal, kes

tegutseb Peetruse apostlitöös ümberlõigatute heaks, töötab ka
minu kaudu teiste rahvaste heaks. **9** Kui siis Jaakobus, Keefas
ja Johannes, keda nähti kui alussambaid, mulle antud armus
veendusid, sirutasid nad osaduses välja oma käed mulle ja
Barnabasele. Nad nõustusid, et meie läheme teiste rahvaste,
nemad aga ümberlõigatute juurde. **10** Nad palusid ainult, et
peaksime meeles vaeseid, mida olen ka ise alati püüdnud teha.
11 Aga kui Keefas Antiohhiasse tuli, pidin ma teda isiklikult
noomima, sest ta oli eksinud. **12** Enne seda kui mõned tulid
Jaakobuse juurest, sõi ta koos mittejuudi vendade ja õdedega.
Aga kui need saabusid, siis ta hoidus eemale ja eraldus neist,
kartes ümberlõigatuid. **13** Koos temaga hakkasid silmakirjatsema
ka teised juudid, nii et nendega kisti kaasa ka Barnabas. **14**
Kui ma nägin, et nad ei tegutse evangeeliumi tõe kohaselt,
ütlesin ma Keefasele kõigi ees: „Kui sa ise, olles juut, elad
nagu teised rahvad, mitte nagu juut, miks sa siis sunnid teisi
rahvaid juudi kombeid üle võtma?“ **15** Meie oleme sünnilt juudid,
ega ole patused mittejuutide seast. **16** Ometi me teame, et
inimene ei saa õigeks Seaduse tegude kaudu, vaid usu läbi
Jeesusesse Kristusesse. Seepärast oleme meiegi uskunud
Kristusesse Jeesusesse, et saada õigeks Kristusesse uskumise,
mitte Seaduse tegude alusel, sest Seaduse tegude alusel ei
mõisteta õigeks ühtegi inimest. **17** Ent kui meie, kes me taotleme
õigeksmõistmist Kristuses, osutume ka ise patuseks, kas siis
peab arvama, et Kristus soosib patustamist? Muidugi mitte!
18 Aga kui ma uuesti üles ehitan selle, mille kord juba maha
lõhkusin, siis ma olen Seadusest üleastuja. **19** Sest ma olen
Seaduse abiga surnud Seadusele, et võiksin elada Jumalale.
Ma olen koos Kristusega risti löödud: **20** enam ei ela mina, vaid

Kristus elab minus. Ja elu, mida ma elan surelikuna, ma elan
usus Jumala Pojasse, kes on mind armastanud ja iseenese
andnud minu eest. **21** Ma ei taha teha tühjaks Jumala armu:
kui õigeksmõistmine tuleks Seaduse läbi, oleks Kristus surnud
ilmaasjata.

3 Oh teid, rumalad galaatlased, kes on teid ära nõidunud – teid,
kelle silme ette Jeesus Kristus oli joonistatud ristilööduna? **2**
Sooviksin teie käest teada vaid üht: kuidas te saite Jumala Vaimu?
Kas Seadusest kinnipidamise tõttu või kuuldud sõnumisse
uskumise tõttu? **3** Kas te olete tõesti nõnda sõgedad, et püüate
inimlike pingutustega viia lõpule seda, mida alustasite Vaimus?
4 Te olete nii palju kogenud – kas see kõik oli ilmaasjata? **5**
Kas Jumal annab teile Vaimu ja teeb vägevaid imetegusid teie
seas sellepärast, et te pidasite kinni Seadusest või sellepärast,
et te uskusite kuuldud sõnumit? **6** Nii nagu Aabraham, kes
„uskus Jumalat ja see arvati talle õiguseks“. **7** Mõistke siis, et
need, kes usuvad, on Aabrahami järglased. **8** Nähes ette, et
Jumal mõistab õigeks usust mittejuudidki, kuulutas Pühakiri
juba Aabrahamile rõõmusõnumit: „Sinu läbi õnnistatakse kõiki
rahvaid!“ **9** Nõnda siis õnnistatakse neid, kes usuvad, koos
usumehe Aabrahamiga. **10** Ent need, kes toetuvad Seaduse
tegudele, on needuse all. Sest Pühakirjas öeldakse: „Neetud
on igaüks, kes ei tee kõike seda, mis on kirjutatud Seaduse
raamatusse.“ **11** On ilmne, et Seaduse kaudu ei saa keegi õigeks
Jumala ees, sest „õige jääb usust elama“. **12** Seadus ei põhine
usul; vastupidi, kirjutatud on „igaüks, kes seda täidab, elab selle
järgi“. **13** Kristus lunastas meid Seaduse needuse alt, saades
neetuks meie asemel, sest kirjutatud on: „Neetud on igaüks,
kes puu küljes ripub.“ **14** See sündis selleks, et Aabrahami

õnnistus saaks ka teistele rahvastele osaks Kristuses Jeesuses,
ja et me tõotatud Vaimu saaksime usu kaudu. **15** Vennad ja
õed, ma toon näite igapäevasest elust. Kui inimene on teinud
testamendi, siis ei saa keegi seda tühistada ega täiendada. **16**
Nõndasamuti anti tõotused Aabrahamile ja tema soole. Neis ei
öeldud „sinu sugudele“, otsekui paljudele, vaid ühele: „ja sinu
soole“, kes on Kristus. **17** Ma tahan öelda järgmist: nelisada
kolmkümmend aastat hiljem tulnud Seadus ei tee kehtetuks
Jumala poolt varem seatud lepingut ega tühista tõotust. **18** Sest
kui pärand tuleks Seaduse alusel, siis ei põhineks see enam
tõotusel. Kuid Jumal oma armus andis selle Aabrahamile just
läbi tõotuse. **19** Milleks siis Seadus? See lisati üleastumiste
paljastamiseks, kuni tuleb sugu, kelle kohta oli antud tõotus.
See seadus anti inglite kaudu vahendajale. **20** Aga kui keegi on
andnud tõotuse omal tahtel, ei ole vaja vahendajat, Jumal on
see. **21** Kas Seadus on siis vastuolus Jumala tõotustega? Sugugi
mitte! Sest kui oleks antud Seadus, mis suudab teha elavaks,
oleks õigus kindlasti tulnud käsu kaudu. **22** Kuid Pühakiri on
allutanud kõik patu meelevalla alla, et tõotus, mis anti usu läbi
Jeesusesse Kristusesse, saaks osaks neile, kes usuvad. **23**
Enne usu tulekut hoiti meid Seaduse valve all luku taga kuni usu
ilmumiseni tulevikus. **24** Niisiis on Seadus olnud meie eestkostja
Kristuse tulekuni, et me saaksime õigeks usust. **25** Aga nüüd, kui
usk on tulnud, ei allu me enam eestkostjale. **26** Te olete ju kõik
usu läbi Jumala lapsed Kristuses Jeesuses. **27** Sest teie kõik,
kes olete Kristusesse ristitud, olete ka Kristusega rõivastatud.
28 Enam ei ole juuti ega kreeklast, enam ei ole orja ega vaba,
enam ei ole meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses

Jeesuses. **29** Ja kui te olete Kristuse omad, siis te olete ka
Aabrahami sugu ja pärijad tõotuse kohaselt.

4 Ma pean silmas seda: niikaua kui pärija on alaealine, ei
erine ta kuigi palju orjast, ehkki ta on kogu vara omanik. **2** Ta
allub hooldajatele ja eestkostjatele kuni isa määratud ajani. **3**
Samuti ka meie: kui me olime alaealised, siis olime orjuses
maailma algjõudude meelevalla all, **4** aga kui ettenähtud aeg
sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest. Ta sündis
Seaduse alla, **5** lunastama seadusealuseid, et meie saaksime
pojaseisuse. **6** Ja kuna te olete tema pojad, siis on Jumal
läkitanud teie südamesse oma Poja Vaimu, kes hüüab: „Abba!
Isa!“ **7** Niisiis ei ole sa enam ori, vaid Jumala laps; ja kuna
sa oled tema laps, on Jumal teinud sinust ka pärija. **8** Varem,
kui te veel Jumalast midagi ei teadnud, te orjasite neid, kes
loomult ei olegi jumalad. **9** Aga nüüd, kui te olete Jumala ära
tundnud, või õigemini, tema on teid ära tundnud, kuidas te võite
pöörduda tagasi nende nõrkade ja armetute algjõudude juurde,
nagu tahaksite jälle neid hakata orjama? **10** Te jälgite hoolega
igasugu päevi ja kuid ja aegu ja aastaid, **11** et ma kardan, kas
ma ehk asjata olen teie pärast vaeva näinud. **12** Ma palun teid,
vennad ja õed, saage minu sarnaseks, sest minagi olen saanud
teie sarnaseks! Te ei ole mulle mingit ülekohut teinud. **13** Te ju
teate, et kui ma esimesel korral kuulutasin teile evangeeliumi,
olin ma haige. **14** Ja kuigi mu haigus oli teile katsumuseks,
ei halvustanud ega põlastanud te mind, vaid võtsite mu vastu
nagu Jumala ingli, nagu ma oleksin Kristus Jeesus. **15** Kus on
siis nüüd minu õnnistus? Ma tunnistan teile, et kui oleks olnud
võimalik, siis te oleksite oma silmad peast välja kiskunud ja
minule andnud. **16** Kas ma olen saanud teie vaenlaseks, kuna

räägin teile tõtt? **17** Need inimesed on õhinal teie ümber mitte
hea pärast, vaid nad tahavad teid eemale tõrjuda minust, et te
innukad oleksite nende kasuks. **18** Alati on põhjust olla innukas
hea suhtes, mitte ainult siis, kui mina teie juures viibin. **19** Mu
kallid lapsed, kelle pärast ma olen jälle sünnitusvaludes, kuni
Kristus teie sees saab kuju! **20** Ma tahaksin olla praegu teie
juures ja rääkida teiega teistsugusel toonil, sest ma olen teie
pärast nõutu! **21** Öelge mulle teie, kes te tahate Seadusele
alluda, miks te ei kuula Seadust? **22** Sest kirjutatud on, et
Aabrahamil oli kaks poega, üks orjatariga, teine vaba naisega.
23 Orjatari poeg sündis lihaliku loomuse pärast, vaba naise poeg
sündis aga Jumala tõotuse tulemusena. **24** Neid võib võtta
võrdkujudena. Kaks naist on kui kaks lepingut: esimene on pärit
Siinai mäelt ja sünnitab lapsi orjadeks – see on Haagar. **25**
Haagar tähistab Siinai mäge Araabias ja vastab praegusele
Jeruusalemma linnale, sest ta on koos oma lastega orjuses. **26**
Aga ülalasuv Jeruusalemm on vaba naine, tema on meie ema.
27 Sest on kirjutatud: „Rõõmusta, viljatu naine, kes sa ei ole iial
last sünnitanud; hõiska rõõmust ja hüüa valjult, sina, kes sa
tuhusid ei tunne; sest hüljatul naisel on rohkem lapsi kui sellel,
kellel on abikaasa!“ **28** Nüüd olete teie, vennad ja õed, tõotuse
lapsed sarnaselt Iisakiga. **29** Ent nagu tookord, kui inimlikust
lootusest sündinud poeg kiusas taga Vaimu tõotusest sündinud
poega, nii on ka nüüd. **30** Aga mida ütleb Pühakiri? „Aja minema
orjatar ja tema poeg, sest orjatari poeg ei jaga kunagi pärandit
vaba naise pojaga!“ **31** Niisiis, vennad ja õed, me ei ole orjatari,
vaid vaba naise lapsed.

5 Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Seepärast püsige
selles ja ärge laske end uuesti panna orjaikkesse! **2** Pange

tähele mu sõnu! Mina, Paulus, ütlen teile, et kui te lasete end
ümber lõigata, ei ole teil Kristusest mingit kasu. **3** Ma kinnitan
veel kord igaühele, kes laseb end ümber lõigata, et ta on
sunnitud jätkama allumist Seadusele. **4** Teie, kes tahate saada
õigeks Seaduse abil, olete Kristusest ära pöördunud. Te olete
Jumala armust eemaldunud. **5** Vaimu läbi me ootame pikisilmi
usus õigust, mille peale me loodame. **6** Sest Kristuses Jeesuses
ei oma tähtsust ümberlõikamine ega ümberlõikamatus, vaid usk,
mis on tegev armastuse läbi. **7** Te jooksite head võidujooksu.
Kes on teid takistanud jääma tõele kuulekaks? **8** See veenmine
ei tule sellelt, kes teid kutsus. **9** „Pisut juuretist paneb kogu
taigna käärima.“ **10** Ma olen kindel Issandas, et teie vaated
ei muutu. Aga see, kes ajab teid segadusse, saab kord oma
karistuse, olgu ta kes tahes. **11** Aga kui mina, vennad ja õed,
ikka veel kellegi arvates ümberlõikamist kuulutan, miks mind
ikka veel taga kiusatakse? Siis ei peaks ristisõnum enam kedagi
ärritama. **12** Oh, kui need teie rahurikkujad lõikaksid parem
endal midagi maha! **13** Teie aga, vennad ja õed, olete kutsutud
vabadusse. Kuid mitte sellisesse vabadusse, mis annab vaba
voli lihalikule loomusele, vaid üksteist armastuses teenima.
14 Sest kogu Seadus on täidetud ühes käsus: „Armasta oma
ligimest nagu iseennast!“ **15** Aga kui te üksteist hammustate
ja õgite, siis vaadake, et te üksteist ära ei hävita! **16** Ma ütlen
teile, käige Vaimus, siis te ei täida lihalikke himusid. **17** Sest
lihalik loomus soovib seda, mis on Vaimu vastu ja Vaim seda,
mis on lihaliku vastu. Need kaks on teineteise vastased, nii
et teie ei saa teha seda, mida tahate. **18** Aga kui Vaim juhib
teid, ei ole te enam Seaduse all. **19** Lihaliku loomuse teod on
ilmsed: hoorus, rüvedus, häbitus, **20** ebajumalateenistus, nõidus,

vaen, riid, armukadedus, äkkviha, isekus, lõhed, kildkonnad, **21**
kadedus, purjutamine, prassimine ja muu säärane. Selle eest
ma hoiatan teid, nagu olen seda varemgi teinud, et need, kes
nõnda käituvad, ei saa osa Jumala riigist. **22** Ent Vaimu vili on
armastus, rõõm, rahu, kannatlikkus, lahkus, headus, ustavus,
23 tasadus, mõõdukus. Selliste asjade vastu pole Seadus. **24**
Need, kes kuuluvad Kristusele Jeesusele, on löönud risti oma
liha koos selle kirgede ja himudega. **25** Kui me elame Vaimus,
siis käigem ka Vaimus! **26** Jätkem maha auahnus, üksteise
ärritamine ja kadestamine.

6 Vennad ja õed, kui keegi tabatakse mõnelt eksimuselt, siis
teie, kes olete Vaimust juhitud, parandage seda inimest tasase
meelega. Samas jälgige ka ennast, et te ise kiusatusse ei satuks.
2 Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust.
3 Kui keegi peab ennast tähtsaks, aga seda ei ole, siis ta petab
iseennast. **4** Ent igaüks katsugu läbi oma töö, siis ta võib kiidelda
üksi iseenda ees, mitte teiste ees. **5** Igaühel on kanda oma
koorem. **6** Aga see, keda õpetatakse sõnaga, jagagu kõike head
oma õpetajaga. **7** Ärge eksige: Jumal ei lase ennast pilgata!
Mida inimene külvab, seda ta ka lõikab. **8** Sest kes oma lihalikule
loomusele külvab, see lõikab lihalikust loomusest surma. Aga
kes Vaimule külvab, see lõikab Vaimust igavest elu. **(aiōnios g166)**
9 Ärgem väsigem head tehes. Küll me omal ajal ka lõikame, kui
me alla ei anna! **10** Niisiis tehkem, kui meil on võimalus, head
kõikidele inimestele, eriti aga usukaaslastele. **11** Vaadake, kui
suurte tähtedega olen ma teile kirjutan oma käega! **12** Need,
kes tahavad inimestele liha poolest muljet avaldada, sunnivad
teid ümberlõikamisele. Ainus põhjus, miks nad seda teevad,
on soov vältida Kristuse risti pärast tagakiusamist. **13** Sest ka

ümberlõigatud ise ei pea kinni Seadusest, kuid nad tahavad teie
ümberlõikamist, et nad saaksid teie ihu üle kiidelda. **14** Aga
mulle ärgu juhtugu seda, et ma kiitleksin muu kui meie Issanda
Jeesuse Kristuse risti üle, mille läbi maailm on minule risti löödud
ja mina maailmale. **15** Ei ümberlõikamine ega ümberlõikamatus
tähenda midagi, vaid uus loodu. **16** Rahu ja halastust kõigile, kes
seda põhimõtet järgivad – Jumala Iisraelile. **17** Ärge edaspidi
valmistage mulle rohkem piinu, sest ma kannan oma ihul Issanda
Jeesuse vermeid. **18** Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu
teie vaimuga, vennad ja õed! Aamen.

Efeslastele

1 Pauluselt, kes on Jumala tahtel Jeesuse Kristuse apostel,
Jumala pühale rahvale Efesoses, neile, kes usuvad Kristusesse
Jeesusesse: **2** Armu ja rahu teile Jumalalt, meie Isalt, ja
Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **3** Kiidetud olgu Jumal, meie
Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes meid on taevast õnnistanud
kõigi vaimulike õnnistustega Kristuses. **4** Veel enne maailma
rajamist on ta meid Kristuses valinud olema tema ees pühad ja
laitmatud. **5** Armastuses on ta meid oma tahte ja otsuse kohaselt
ette määranud saama tema lasteks Jeesuse Kristuse kaudu
– **6** tema armu kiituseks, mida ta meile on heldelt osutanud
oma Armastatus. **7** Kristuses on meil lunastus tema vere läbi
ja pattude andestus tema rikkaliku armu tõttu. **8** Seda on ta
külluslikult valanud meie peale koos kõige tarkuse ja arukusega.
9 Ja ta on andnud meile teada seni varjul olnud tahte, mida
ta oma hea nõu kohaselt oli Kristuses kavandanud, **10** ja mis
pidi täide minema määratud ajal, et Kristuses liita kokku kõik,
mis on taevas ja mis maa peal. **11** Temas antakse meile kätte
pärand, mida Jumal, kes kõike oma tahte järgi teeb ja otsustab,
oli oma kava kohaselt ette määranud, **12** et meie, kes me oleme
esimestena pannud oma lootuse Kristusele, võiksime elada
tema au kiituseks. **13** Teiegi olete Kristuses sellest alates, kui te
kuulsite tõe sõna, oma pääste evangeeliumi. Kui te uskusite,
märgiti teid temas ära pitseriga, tõotatud Püha Vaimuga, **14** kes
on meile pärandi tagatiseks, kuni meid lunastatakse Jumala
omandiks, tema au kiituseks. **15** Seepärast ei olegi ma sellest
ajast peale, kui kuulsin teie usust Issandasse Jeesusesse ja
armastusest kõigi pühade vastu, **16** lakanud Jumalat tänamast
teie eest iga kord, kui meenutan teid oma palvetes. **17** Ma

palun, et meie Issanda Jeesuse Kristuse Jumal, kirkuse Isa,
teile annaks tarkuse ja ilmutuse vaimu tema äratundmisel. **18**
Valgustagu Jumal teie südame silmi, et te mõistaksite, millise
lootuse te olete saanud Jumala kutsega, milline on tema pärandi
kirkuse rikkus pühas rahvas **19** ja kui võrratult suur on tema
vägi meie jaoks, kes me usume tema tugevuse jõu mõjul. **20**
Seesama jõud sai tegevaks ka Kristuses, kui Jumal ta surnuist
üles äratas ja pani istuma oma paremale käele taevas, **21**
kõrgele üle iga valitsuse, meelevalla, väe ja ülemuse, üle kõikide
nimede, mida kellelegi võib anda, mitte ainult käesoleval, vaid ka
tulevasel ajastul. **(aiōn g165)** **22** Ja Jumal alistas kõik tema jalge
alla ning pani tema kõikide asjade peaks kogudusele, **23** kes on
tema ihu, tema täius. Tema täidab kõik kõiges.

2 Te olite ju varem surnud oma üleastumiste ja pattude tõttu, **2**
milles te elasite käesoleva maailmaajastu kombel, kuuletudes
õhuvalla valitsejale, vaimule, kes praegugi tegutseb neis, kes on
sõnakuulmatud. **(aiōn g165)** **3** Meie kõik kuulusime nende hulka,
keda juhtisid lihalikud himud, tehes oma loomuse ja soovide
tahtmist. Me olime Jumala viha all, nii nagu teisedki. **4** Kuid
Jumal, kes on rikas halastuselt, on meist oma suures armastuses
nõnda hoolinud, **5** et kuigi me olime surnud üleastumistes,
on ta meid koos Kristusega teinud elavaks. Armu läbi te
olete päästetud! **6** Jumal on meid koos temaga üles äratanud
ja asetanud taevatroonile Kristuses Jeesuses, **7** et näidata
tulevastel aegadel meile osutatud helduse varal, kui võrratult
rikkalik on tema arm Kristuses Jeesuses. **(aiōn g165)** **8** Sest
teie olete armu läbi päästetud usu kaudu – see ei ole teist
enestest, see on kingitus Jumalalt –, **9** mitte tegudest, et ükski
ei saaks kiidelda. **10** Sest me oleme Jumala teos, Kristuses

Jeesuses loodud tegema häid tegusid, mis Jumal on varem meie
jaoks valmis seadnud. **11** Seetõttu pidage meeles, et te olete
sünni poolest mittejuudid. Teid nimetavad ümberlõikamatuteks
need, kes ennast kutsuvad ümberlõigatuks oma ihule inimkäega
tehtud märgi tõttu. **12** Pidage meeles, et te olite enne ilma
Kristuseta, väljaspool Iisraeli kodakondsust ja eemal Jumala
tõotuselepinguist, ilma lootuseta ja ilma Jumalata siin maailmas.
13 Aga nüüd Kristuses Jeesuses olete teie, kes varem olite
kaugel, saanud lähedale Kristuse vere läbi. **14** Sest tema on
meie rahu, ta on ühendanud mõlemad pooled, hävitanud vaenu
vaheseina, mis neid lahutas, oma ihu ohvriga. **15** Ta tühistas
käskude ja määruste Seaduse ning tegi rahu, et luua need kaks
eneses üheks uueks inimeseks. **16** Ta lepitas Jumalaga mõlemad
ühesainsas ihus oma ristisurma kaudu, kaotades seeläbi vaenu,
17 ning tuli ja kuulutas rõõmusõnumit: rahu teile, kes te olite
kaugel, ja rahu neile, kes olid lähedal. **18** Sest tema läbi on
meil mõlemal samas Vaimus ligipääs Isa juurde. **19** Seega ei
ole te enam võõramaalased ega külalised, vaid Jumala rahva
kodakondsed, Jumala perekonnaliikmed, **20** rajatud apostlite ja
prohvetite vundamendile, mille nurgakiviks on Kristus Jeesus. **21**
Temas on kogu hoone kokku liidetud ja kerkib pühaks templiks
Issandas. **22** Temas ehitatakse teidki üheskoos eluasemeks
Jumala Vaimule.

3 Sel põhjusel mina, Paulus, olen Kristuse Jeesuse vang teie,
mittejuutide heaks – **2** Te olete ju kuulnud, et Jumala armu
vahendamine teie heaks on usaldatud minu kätte, **3** et teha teile
kättesaadavaks see saladus, mis mulle ilmutuses anti, nagu ma
teile juba lühidalt kirjutasin. **4** Kui te seda loete, te mõistate,
milline on minu arusaam Kristuse saladustest. **5** Varasemate

põlvkondade ajal ei ole inimlastele seda teada antud, aga nüüd
on see Vaimu kaudu avaldatud tema pühadele apostlitele ja
prohvetitele. **6** Saladus on selles, et evangeeliumi kaudu on koos
Iisraeliga pärijad ka mittejuudid, olles sama ihu liikmed ja jagades
üheskoos tõotust Kristuses Jeesuses. **7** Selle evangeeliumi
teenriks olen ma saanud Jumala armuanni tõttu, mis mulle anti
tema väe kaudu. **8** Ehkki ma olen vähim kõigi Jumala pühade
seast, on mulle antud see arm: kuulutada mittejuutidele Kristuse
piiritut rikkust **9** ja avada kogu salajane korraldus, mis on aegade
algusest peale olnud varjul Jumalas, kõige Loojas. **(aiōn g165)** **10**
Nüüd saab Jumala mitmekülgne tarkus teatavaks koguduse
kaudu taevastele valitsustele ja meelevaldadele, **11** vastavalt
tema eesmärgile aegade algusest, mille Jumal on teinud teoks
meie Issandas Jeesuses Kristuses. **(aiōn g165)** **12** Temas ja teda
usaldades võime julgesti Jumalale läheneda. **13** Seetõttu ma
palun, et te ei laseks end heidutada, kui ma teie pärast kannatan,
see on teie auks. **14** Sel põhjusel ma põlvitan Isa ees, **15** kellelt
iga suguvõsa taevas ja maa peal on pärinud oma nime. **16** Ma
palvetan, et ta oma au rikkust mööda teeks teid tema Vaimu läbi
tugevaks seesmise inimese poolest, **17** ja et Kristus usu kaudu
elaks teie südameis. Ja ma palvetan, et te oleksite juurdunud ja
rajatud armastuses, **18** et te suudaksite koos kõigi pühadega
mõista, milline on Jumala armastuse laius ja pikkus ja kõrgus ja
sügavus, **19** ja ära tunda Kristuse armastust, mis ületab iga
arusaamise, ja oleksite täidetud Jumala kogu täiusega. **20** Ent
temale, kes meie sees tegutseva väega suudab kõike teha
mõõtmatult rohkem, kui oskame paluda või mõelda, **21** temale
olgu austus koguduses ja Kristuses Jeesuses igavesti kõigi
sugupõlvedeni! Aamen. **(aiōn g165)**

4 Mina, kes ma olen vang Issanda pärast, julgustan teid nüüd
elama selle kutsumise vääriliselt, mis teile on antud. **2** Olge
kõiges alandlikud ja leebed, kannatlikud ja leplikud üksteisega
armastuses. **3** Püüdke teha kõik, et rahusideme kaudu hoida
Vaimu ühtsust. **4** Sest on üks ihu ja üks Vaim, nagu te ka olete
kutsutud osa saama ühest lootusest; **5** üks Issand, üks usk, üks
ristimine, **6** üks Jumal ja kõikide Isa, kes on kõikide üle, kõikide
läbi ja kõikide sees. **7** Kuid meile kõigile on antud armu nii, nagu
Kristus seda jagas. **8** Seepärast öeldakse Pühakirjas: „Tema läks
üles kõrgele, viis vangid vangi, jagas inimestele ande!“ **9** Aga
kui ta on läinud üles, siis see tähendab, et ta on käinud ka maa
sügavustes. **10** See, kes on tulnud alla, on sama, kes on läinud
üles üle kõigi taevaste, et täita enesega kõik. **11** Tema on pannud
mõned apostleiks, mõned prohveteiks, mõned evangelistideks,
mõned karjaseiks ja õpetajaiks, **12** et Jumala rahvast valmistada
teenimistööle Kristuse ihu ülesehitamiseks, **13** kuni me kõik
jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse ning saavutame
küpsuse, omandades täie mõõdu Kristuse täiusest. **14** Siis ei ole
me enam vastsündinud, keda lained edasi-tagasi uhuvad, siia-
sinna heidetud iga õpetuse tuules, inimeste eksitavate plaanide
kavaluses ja osavuses. **15** Vaid me räägime siis tõtt armastuses
ja kasvame kõiges kokku temaga, kes on pea – Kristus. **16**
Temas on kogu ihu kokku liidetud ja hoitakse koos iga liigese ja
toetava kõõlusega, vastavalt iga liikme tööle. Niiviisi kasvab
kogudus, kuni ta on end ülesehitanud armastuses. **17** Aga
seda ma ütlen ja kinnitan Issanda nimel: te ei tohi enam elada
nii, nagu uskmatud elavad oma meelte tühisuses. **18** Nende
arusaamine on tuhmunud, nad on võõrdunud elust Jumalaga
oma teadmatuse ja südame paadumuse tõttu. **19** Olles kaotanud

igasuguse tundlikkuse, on nad andunud kõlvatusele, tehes
ahnelt kõike roppust. **20** Kuid mitte nii ei õppinud te Kristust
tundma. **21** Kindlasti te kuulsite temast ja teid õpetati vastavalt
sellele tõele, mis on Jeesuses. **22** Teil tuleb maha jätta endine
eluviis ja vana loomus, mida rikuvad selle petlikud himud, **23**
ning saada uueks oma mõtteviisilt **24** ja riietuda uue inimesega,
kes on loodud Jumala sarnaseks tõe õiguses ja pühaduses. **25**
Seepärast jätke vale ja rääkige tõtt üksteisele, sest me oleme
sama ihu liikmed. **26** Kui te vihastute, siis ärge tehke pattu!
Ärge laske päikesel loojuda, kui olete veel vihased! **27** Ärge
andke kuradile võimalust! **28** Kes on varastanud, ärgu enam
varastagu, vaid tehku tööd, tehes midagi kasulikku oma kätega,
et tal oleks jagada neile, kellel on puudus. **29** Ükski vääritu sõna
ärgu pääsegu üle teie huulte, vaid rääkige ainult seda, mis on
hea teiste ülesehitamiseks, et kuulajad saaksid sellest kasu.
30 Ja ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu, kes on kinnitanud
teid oma pitseriga lunastuspäevani. **31** Kõik kibedus, raev ja
viha, kisa ja sõim kadugu teie juurest koos kogu kurjusega. **32**
Olge üksteise vastu lahked ja kaastundlikud ning andestage
üksteisele, nagu Jumalgi on teile andeks andnud Kristuses.

5 Võtke nüüd Jumal eeskujuks nagu tema armastatud lapsed **2**
ja käige armastuses, nii nagu Kristus meid on armastanud ja
on iseenese loovutanud meie eest healõhnaliseks ohvrianniks
Jumalale. **3** Aga hoorusest ja kogu rüvedusest ja himustamisest
ärgu olgu teie keskel enam kuuldagi, nõnda nagu on kohane
Jumala rahvale. **4** Samuti hüljake labased ja rumalad sõnad
ning kahemõttelised naljad. Nende asemel olgu tänu. **5** Sest
selles te võite olla kindlad, et ühelgi kõlvatul, rüvedal ega
ahnel, see tähendab ebajumalateenril, ei ole pärandit Kristuse

ja Jumala riigis. **6** Ärge laske enda petta tühjade sõnadega,
sest selliste asjade pärast tuleb Jumala viha sõnakuulmatute
peale! **7** Ärge siis saage nende kaasosalisteks! **8** Varem te
olite pimedus, nüüd aga olete valgus Issandas, elage siis nagu
valguse lapsed! **9** Valguse vili on aga kõik headus, tõde ja
õigus. **10** Tehke kindlaks, mis on Issandale meelepärane! **11**
Ärge aidake kaasa pimeduse viljatutele tegudele, vaid pigem
paljastage need! **12** Sest mida sõnakuulmatud salajas teevad,
seda on nimetadagi häbi. **13** Aga kõik varjatu saab valguse käes
avalikuks, **14** sest me näeme kõike tänu valgusele. Seepärast
öeldakse: „Ärka üles, kes sa magad, ja tõuse üles surnuist,
siis särab sulle Kristus!“ **15** Vaadake siis hoolega, kuidas te
elate: mitte nagu arutud, vaid targad. **16** Kasutage aega õigesti,
sest päevad on kurjad. **17** Seepärast ärge olge rumalad, vaid
saage aru, mis on Issanda tahtmine. **18** Ärge joovastuge viinast,
kust tuleb õnnetu elu, vaid saage täis Vaimu, **19** rääkides
omavahel psalmide, hümnide ja Vaimus antud lauludega. Laulge
ja mängige muusikat Issandale kogu oma südamest, **20** tänades
alati kõige eest meie Jumalat ja Isa Issanda Jeesuse Kristuse
nimel. **21** Alistuge üksteisele aukartusest Kristuse vastu. **22**
Naine allugu oma mehele nagu Issandale, **23** sest mees on
naise pea, nagu Kristus on koguduse, oma ihu pea ja päästja.
24 Nagu kogudus alistub Kristusele, nõnda alistugu ka naised
meestele kõiges. **25** Mehed, armastage oma naisi, nõnda nagu
Kristus on armastanud kogudust ja andnud oma elu koguduse
eest, **26** et teda pühitseda ja puhastada oma sõna kaudu otsekui
veega pestes, **27** et kogudus enese ette tuua säravpuhtana,
ilma ühegi pleki, kortsu ega muu veata, vaid püha ja laitmatuna.
28 Nõnda peavad mehedki armastama oma naist nagu iseenese

ihu. Kes oma naist armastab, armastab iseennast. **29** Keegi ju ei
vihka iial oma ihu, vaid toidab ja soojendab seda nii nagu Kristus
kogudust, **30** sest me oleme tema ihuliikmed. **31** „Seepärast
jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja
need kaks saavad üheks.“ **32** Siin peitub sügav saladus, aga
mina räägin Kristusest ja kogudusest. **33** Kuid ka igaüks teist
peab armastama oma naist nii nagu ta armastab iseennast, ja
naine peab austama oma meest.

6 Lapsed, olge kuulekad oma vanematele Issandas, sest see
on õige! **2** „Austa oma isa ja ema“ on esimene käsk, millega
kaasneb tõotus: **3** „et su käsi hästi käiks ja sa elaksid kaua maa
peal!“ **4** Ja teie, isad, ärge ärritage oma lapsi, vaid kasvatage
neid Issanda õpetuses ja noomimises. **5** Orjad, kuuletuge oma
maistele isandatele otsekui Kristusele, austuse ja kartusega
siiras südames. **6** Ärge kuuletuge neile ainult siis, kui te nende
silme all olete, vaid kui Kristuse orjad, täites Jumala tahet oma
südamest. **7** Teenige hea meelega, nagu teeniksite Issandat ja
mitte inimesi, **8** sest te teate, et Issand tasub igaühele selle hea
eest, mis ta teeb, olgu ta siis ori või vaba. **9** Ja teie, isandad,
tehke sedasama neile. Ärge ähvardage neid, sest te ju teate, et
neil ja teil on ühine Isand taevas ning tema ei eelista kedagi. **10**
Lõpuks, olge tugevad Issandas ja tema tugevuse jõus! **11** Pange
selga Jumala sõjavarustus, et te suudaksite seista vastu kuradi
sepitsustele. **12** Sest meie võitlus ei käi mitte liha ja vere vastu,
vaid valitsuste ja võimude, selle pimeda maailma valitsejate ja
kurjuse vaimsete jõudude vastu taevas. **(aiōn g165)** **13** Seepärast
pange selga kogu Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu
panna kurjal päeval ja jääda püsima ka siis, kui te olete kõik
teinud. **14** Seiske siis kindlalt, olles vöötatud tõe vööga ja riietatud

õiguse soomusrüüga, **15** ja teie jalgades olgu valmidus kuulutada
evangeeliumi rahusõnumit. **16** Kõige selle juures haarake kätte
usukilp, millega te suudate kustutada kõik kurja põlevad nooled!
17 Võtke ka päästekiiver ja vaimumõõk, mis on Jumala sõna.
18 Palvetage alati Vaimus palve ja anumisega. Seda silmas
pidades olge valvsad ja tehke eestpalveid Issanda rahva eest!
19 Palvetage ka minu eest, et millal iganes ma kõnelen, antaks
mulle õiged sõnad ja julgus kuulutada evangeeliumi saladust.
20 Selle sõnumi saadikuna ma olengi vangis. Paluge, et mul
jätkuks julgust seda kuulutada, nõnda nagu on minu kohus.
21 Küllap tahate teiegi teada, kuidas mul läheb ja mida ma
teen. Seda kõike räägib teile Tühhikos, armas vend ja ustav
abiline Issanda töös. **22** Saadan ta teie juurde just selleks, et te
teaksite, kuidas meil läheb, ja et ta julgustaks teie südameid. **23**
Rahu kõigile usklikele ja armastust koos usuga Jumalalt Isalt ja
Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **24** Arm olgu nende kõikidega, kes
armastavad meie Issandat Jeesust Kristust igavesti!

Filiplastele

1 Pauluselt ja Timoteoselt, Kristuse Jeesuse sulastelt, Kõigile
Filippis asuvaile pühadele Kristuses Jeesuses ning ülevaatajatele
ja töötegijatele: **2** Armu ja rahu teile meie Isalt Jumalalt ja
Issandalt Jeesuselt Kristuselt! **3** Ma tänan oma Jumalat iga
kord, kui ma teid meenutan, **4** alati oma palvetes teie kõigi
eest rõõmuga eestpalvet tehes, **5** sest te olete olnud meie
kaaslased evangeeliumis esimesest päevast tänaseni. **6** Ma olen
veendunud, et see, kes teis on alustanud head tööd, viib selle
lõpule Kristuse Jeesuse päevaks. **7** Nõnda on mul õige mõtelda
teist kõigist, sest teie olete mu südames. Olen ma siis ahelais või
olen ma evangeeliumi kaitsmas ja kinnitamas, teie kõik saate osa
sellest armust koos minuga. **8** Jumal on minu tunnistaja, kuidas
ma teid kõiki igatsen, tundes teie suhtes sama, mida Kristus
Jeesus. **9** Ja see on minu palve, et teie armastus üha enam ja
enam kasvaks teadmises ja sügavamas tunnetuses, **10** et te
teeksite kindlaks, mis on oluline, ning oleksite puhtad ja veatud
Kristuse päevani, **11** täis õiguse vilja Jeesuse Kristuse läbi,
Jumala kirkuseks ja kiituseks. **12** Vennad ja õed, ma tahan, et te
teaksite: minu praegune olukord on tulnud evangeeliumi levikule
isegi kasuks. **13** Nii et kogu kohtukoja valvemeeskonnale ja
kõigile teistele on saanud teatavaks, et ma olen vangis Kristuse
pärast. **14** Minu ahelate tõttu on enamik vendi ja õdesid saanud
enesekindlaks Issandas ja julgevad evangeeliumi kartmatult
kuulutada. **15** Mõned küll kuulutavad Kristust kadedusest ja
tüli tõstmiseks, teised aga head soovides. **16** Ühed teevad
seda armastusest, teades, et mind on pandud siia evangeeliumi
kaitsmiseks, **17** teised kuulutavad aga Kristust kiusu pärast,
mitte puhta südamega, vaid lootes suurendada minu vangipõlve

kannatusi. **18** Aga mis sellest! Peaasi, et Kristust kuulutatakse,
ükskõik kuidas, olgu tagamõttega või tõemeeli. Selle üle olen ma
rõõmus nüüd ja ka edaspidi, **19** sest ma tean, et see tuleb mulle
päästeks tänu teie palvetele ja Jeesuse Kristuse Vaimu abile. **20**
Minu kindel ootus ja lootus on, et ma ei jää häbisse milleski, vaid
nõnda nagu alati, ilmneb Kristus nüüdki suurena minu kaudu,
olgu elus või surmas. **21** Sest Kristus on minu elu, ja surm on
mulle kasu! **22** Aga kui ihus elamine toob mu tööle vilja, siis
ma ei tea, mida eelistada. **23** Olen otsekui kahevahel: igatsen
siit ilmast lahkuda ja olla koos Kristusega, sest see on väga
palju parem, **24** kuid ihusse jäämine on vajalikum teie pärast.
25 Selles veendunud olles ma tean, et ma jään siia, ja et ma
jätkan koos teie kõikidega teie usu edendamiseks ja rõõmuks,
26 et teie kiitlemine rohkeneks Jeesuses Kristuses minu kaudu
selle tõttu, et ma olen jälle koos teiega. **27** Ent käituge alati
Kristuse evangeeliumi vääriliselt! Kas ma siis tulen ja näen
teid, või kuulen teist eemal olles, et te püsite ühes Vaimus,
võideldes koos evangeeliumi usu eest **28** ilma hirmuta nende
ees, kes teie vastu seisavad. See on neile tunnustäheks, et
nemad hävitatakse, teid aga päästetakse, ja seda Jumala poolt.
29 Sest teile on antud eesõigus mitte ainult uskuda Kristusesse,
vaid ka kannatada tema pärast. **30** Teie osaks on ju seesama
võitlus, milles te olete mind näinud ja nüüd kuulete.

2 Seepärast, kui te saate ühendusest Kristusega mingisugust
julgustust, mingisugust lohutust tema armastusest, mingisugust
Vaimu osadust, mingisugust kaastunnet ja halastust, **2** siis tehke
mu rõõm täielikuks sellega, et te mõtlete ühtviisi, armastate
sama armastusega, olete samas Vaimus ja meeles. **3** Ärge tehke
midagi kiusu ega auahnuse pärast, vaid pidage alandlikkuses

üksteist ülemaks endast. **4** Ärge tegutsege üksnes enda, vaid
ka teiste huvides! **5** Suhtes üksteisega olge sama mõtteviisiga
kui Kristus Jeesus: **6** kes, olles Jumala kuju, ei hoidnud kinni
õigusest olla Jumalaga võrdne, **7** vaid tegi end tühiseks, võttes
orja kuju, saades inimese sarnaseks. **8** Ja kui ta leiti inimese
sarnasena, alandas ta iseennast, saades kuulekaks surmani
– koguni ristisurmani. **9** Seetõttu on Jumal tõstnud ta kõige
kõrgemale ja andnud talle nime üle kõigi nimede, **10** et Jeesuse
nime ees nõtkuks iga põlv nii taevas, maa peal kui ka maa all
11 ja iga suu tunnistaks, et Jeesus Kristus on Issand, Jumala
Isa kirkuseks. **12** Seepärast, mu armsad, nõnda nagu te alati
olete olnud kuulekad, mitte ainult minu juuresolekul, vaid palju
enam nüüd mu äraolekul, pingutage oma pääste nimel kartuse
ja värinaga! **13** Sest Jumal töötab teis, et teie soovid ja teod
vastaksid tema headele eesmärkidele. **14** Tehke kõike ilma
nurisemata ja vaidlemata, **15** et te oleksite laitmatud ja puhtad,
veatud Jumala lapsed keset nurjatut ja pöörast sugupõlve, kelle
seas te särate otsekui tähed ilmaruumis, **16** kui hoiate kinni
elu sõnast. Siis on mul põhjust kiidelda Kristuse päeval, et ma
ei ole asjata jooksnud ega asjata vaeva näinud. **17** Ja isegi
kui mu elu valatakse välja nagu joogiohver teie usust tuleneva
ohvri ja teenistuse peale, olen ma rõõmus ja tunnen rõõmu
teie kõigi üle. **18** Olge siis teiegi rõõmsad ja rõõmustage koos
minuga! **19** Ma loodan Issanda Jeesuse loal saata Timoteose
peagi teie juurde, et minu süda saaks kinnitust, kuuldes, kuidas
teil läheb. **20** Mul ei ole ju teist sellist mõttekaaslast, kes nõnda
ehtsalt muretseks teie käekäigu pärast. **21** Igaühel on ju meeles
oma mured, mitte see, mida Jeesus Kristus tahab. **22** Kuid
Timoteose tublidus on teile teada, sest nagu poeg oma isa

kõrval on ta koos minuga teeninud evangeeliumi. **23** Teda ma
loodangi saata niipea, kui saan selgust oma olukorras. **24** Ent
ma olen veendunud Issandas, et ka mina ise tulen peatselt. **25**
Pidasin siiski vajalikuks saata teie juurde ka oma kaastöölise ja
võitluskaaslase vend Epafroditose, teie apostli ja minu vajaduste
eest hoolitseja, **26** sest ta igatses teie järele ja oli tusane, et
te pidite kuulma ta haigestumisest. **27** Ta oli ju tõesti haige ja
suremas, kuid Jumal halastas ta peale, õieti mitte ainult tema,
vaid ka minu peale, et mind ei tabaks üks kurvastus teise järel.
28 Seepärast ma saadan ta võimalikult ruttu, et te saaksite teda
nähes jälle rõõmsaks ja minagi ei peaks nõnda palju kurvastuma.
29 Võtke ta siis vastu Issandas täie rõõmuga ja pidage selliseid
mehi au sees, **30** sest ta oli Kristuse töö pärast surmasuus,
seades oma elu ohtu, et täita teie osa minu teenimises.

3 Niisiis, mu vennad ja õed, rõõmustage Issandas! Mul ei ole
raske teile samadest asjadest uuesti kirjutada, sest see kinnitab
teid. **2** Olge valvel koerte pärast, kurjade töötegijate pärast,
nende lihalõikajate pärast! **3** Sest ümberlõigatud oleme meie,
kes Jumalat teenime vaimus, kiitleme Kristusest Jeesusest ega
looda liha peale, **4** kuigi minul oleks lootust ka liha poolest.
Kui keegi arvab, et temal on lootust liha tõttu, siis minul on
rohkem: **5** ma olen ümber lõigatud kaheksandal päeval, Iisraeli
soost, Benjamini suguharust, põline heebrealane, Seaduse järgi
variser; **6** üliagaruses koguduse tagakiusaja, Seadusest tuleneva
õiguse poolest veatu. **7** Aga kõik oma kunagised kasud olen
ma arvestanud kahjuks Kristuse pärast. **8** Veel enam, ma pean
kõike kahjuks Issanda Kristuse Jeesuse kõikeületava tunnetuse
kõrval. Tema pärast ma olen selle kõik minetanud ja arvanud
otsekui rämpsuks, et saada kasuks Kristust, **9** ja et mind leitaks

tema seest ega oleks mul oma õigust, mis tuleb Seadusest,
vaid õigus, mis tuleb usust Kristusesse, sest usu tõttu on Jumal
mind õigeks mõistnud. **10** Ma tahan ära tunda Kristust, tema
ülestõusmise väge ja kannatuste osadust, saades tema surma
sarnaseks, **11** et minagi mingil viisil jõuaksin ülestõusmisele
surnuist. **12** Mitte et ma oleksin selle kõik juba kätte saanud või
oleksin juba oma eesmärgi saavutanud, aga ma surun edasi,
et saada kätte see, mille pärast Kristus Jeesus on mind kätte
saanud. **13** Vennad ja õed, ma ei arva, et ma oleksin selle juba
kätte saanud. Aga ühte asja ma teen: ma unustan ära, mis on
taga, ja pingutan selle poole, mis on ees. **14** Ma pürgin eesmärgi
poole, et võita auhind, see on igavene elu, mille pärast Jumal
on mind kutsunud Kristuses Jeesuses. **15** Meie kõik, kes me
oleme küpsed, peaksime vaatama asjadele sel moel. Ja kui te
mingil hetkel mõtlete teisiti, küll siis Jumal teile selle selgeks
teeb. **16** Siiski, mingem edasi sealt, kuhu me oleme jõudnud! **17**
Vennad ja õed, võtke mind eeskujuks ja jälgige neid, kes elavad
nii, nagu meie teile eeskujuks oleme. **18** Nagu ma olen ju teile
tihti rääkinud ja ütlen nuttes nüüdki, elavad paljud Kristuse risti
vaenlasena. **19** Nende lõpp on hukatus, nende jumal on kõht
ja nende uhkus on nende häbi, kõik nende mõtted keerlevad
maiste asjade ümber. **20** Sest meie ühiskond on taevas, ja sealt
me ka ootame Päästjat, Issandat Jeesust Kristust, **21** kes meie
alandatud ihu muudab oma kirkuse ihu sarnaseks selle väega,
millega ta võib ka kõik enesele alistada.

4 Seepärast, mu vennad ja õed, keda ma armastan ja taga
igatsen, minu rõõm ja minu võidupärg, püsige kindlalt Issandas,
armsad sõbrad! **2** Euodiat ma anun ja Süntühhet ma anun
olema samal seisukohal Issandas. **3** Jah, ma palun sindki, tõsine

kaastööline, aita neid naisi, sest nad on võidelnud evangeeliumi
eest koos minu, Kleemensi ja teiste mu kaastöölistega, kelle
nimed on eluraamatus. **4** Olge ikka rõõmsad Issandas! Ma ütlen
veel kord, olge rõõmsad! **5** Teie suuremeelsus saagu teatavaks
kõigile inimestele! Issand on lähedal! **6** Ärge muretsege millegi
pärast, vaid kandke oma vajadused Jumala ette palumises ja
anumises koos tänuga! **7** Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kõik
mõistus, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses. **8**
Lõpuks, vennad ja õed, mis iganes on tõene, mis väärikas,
mis õige, mis puhas, mis armastusväärne ja üllas, kõik, mis
on vooruslik ja kiiduväärt, seda pidage silmas! **9** Mida te olete
õppinud ja saanud ja kuulnud ja näinud minult, seda tehke; ja
rahu Jumal on siis teiega. **10** Mul oli väga hea meel Issandas, et
teis tärkas jälle mure minu pärast: te hoolisite minust ju ennegi,
kuid teil ei olnud võimalust seda näidata. **11** Ma ei ütle, et
mul on millestki puudus, sest ma olen õppinud olema rahul
sellega, mis mul on. **12** Ma tean, mida tähendab olla puuduses
ja ma tean, mida tähendab olla külluses. Olen mõistnud rahulolu
saladust igas olukorras: hästi süüa või nälgida, elada külluses või
puuduses. **13** Ma suudan kõik temas, kes mind teeb vägevaks!
14 Siiski, te tegite hästi, et võtsite osa minu viletsusest. **15** Teie,
filiplased, ju teate, et evangeeliumi kuulutamise alguses, kui
ma Makedooniast lahkusin, oli teie kogudus ainus, kes sõlmis
minuga andmise ja võtmise suhte. **16** Isegi siis, kui ma viibisin
Tessaloonikas, saatsite teie mu vajaduste tarbeks abi rohkem kui
ühe korra. **17** Ma ei ihka mitte andi, vaid vilja, mis kasvatab teie
arvet. **18** Ma olen kõik kätte saanud ja seda on külluslikult! Mu
vajadused on igati täidetud sellest peale, kui sain Epafroditose
käest teie saadetud anni, healõhnalise ja meelepärase ohvri

Jumalale. **19** Küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma
rikkust mööda Kristuses Jeesuses! **20** Aga Jumalale, meie
Isale, kuulugu ülistus igavesest ajast igavesti! Aamen. **(aiōn g165)**
21 Tervitage kõiki pühasid Kristuses Jeesuses! Teid tervitavad
vennad ja õed, kes on koos minuga. **22** Teid tervitavad kõik
pühad, eriti need, kes on keisri kojas. **23** Issanda Jeesuse
Kristuse arm olgu teie vaimuga!

Koloslastele

1 Pauluselt, kes on Jumala tahtel Jeesuse Kristuse apostel,
ja vend Timoteoselt, **2** Jumala pühadele Kolossas, ustavatele
vendadele ja õdedele Kristuses: Armu ja rahu teile Jumalalt,
meie Isalt! **3** Me täname Jumalat, meie Issanda Jeesuse Kristuse
Isa, kui me teie eest palvetame, **4** sest oleme kuulnud teie
usust Kristusesse Jeesusesse ja armastusest kõigi pühade
vastu **5** lootuse pärast, mis on teie jaoks taevasse hoiule
pandud. Sellest lootusest te olete juba kuulnud, kui evangeeliumi
tõesõnum **6** teie juurde jõudis. Seesama evangeelium kannab
nüüd vilja ja kasvab kogu maailmas, täpselt samamoodi, nagu
on juhtunud teiegi juures alates päevast, mil te seda kuulsite
ja hakkasite mõistma Jumala armu. **7** Epafras, kes seda teile
õpetas, on meie armas kaassulane ja Kristuse ustav teenija
meie heaks. **8** Tema rääkiski meile armastusest, mida Vaim on
teis äratanud. **9** Seepärast ei ole me lakanud palvetamast ja
anumast teie pärast alates päevast, mil me seda kuulsime, et
teid täidetaks Jumala tahtmise tundmisega koos kõige vaimuliku
tarkuse ja arusaamisega. **10** Et te saaksite elada Issanda
väärilist elu ja talle igati meeldida: kandes vilja kõiges heas
töös, kasvades Jumala tundmises, **11** saades vägevaks tema
aulise väe läbi, et te oleksite vastupidavad ja kannatlikud, **12**
tänades rõõmsalt Isa, kes on teid kõlbulikuks teinud osa saama
pühade pärandist valguse kuningriigis. **13** Sest tema on meid
päästnud pimeduse meelevallast ning toonud meid oma armsa
Poja Kuningriiki. **14** Temas on meil lunastus, pattude andestus.
15 Tema on nähtamatu Jumala kuju, sündinud enne kõike loodut,
16 sest tema läbi on loodud kõik, mis on taevastes ja maa peal,
mis nähtav ja nähtamatu, olgu aujärjed, võimud, valitsused ja

meelevallad – kõik on loodud tema läbi ja tema jaoks. **17** Tema
ise on enne kõike ja kõik püsib koos tema sees. **18** Tema on
oma ihu, koguduse pea. Ta on algus, esmasündinu surnute
hulgast, et tema oleks ülim kõiges. **19** Sest Jumal arvas heaks
panna temasse kogu oma täiuse **20** ja lepitada tema kaudu
enesega kõik, kes on maa peal ja kes on taevas, sellega, et
ta tegi rahu tema vere läbi, mis ristil valati. **21** Kunagi olite
teiegi Jumalast võõrdunud ja mõtteviisi poolest tema vaenlased
oma kurjade tegudega. **22** Nüüd aga on Kristus teid lepitanud
oma lihalikus ihus surma läbi, et saaksite seista pühadena,
veatuina ja laitmatuina tema ees, **23** kui te jätkate kindlana ja
rajatuna usus ega tagane evangeeliumis olevast lootusest. See
on evangeelium, mida te olete kuulnud ja mida on kuulutatud
kogu loodule taeva all ja mille teenriks olen saanud ka mina,
Paulus. **24** Nüüd on mul hea meel selle üle, mida ma teie
pärast kannatan. Ja kui mu maises elus on veel midagi Kristuse
vaevadest olemata, talun ma sedagi tema ihu, see on koguduse
heaks. **25** Jumal on määranud mind koguduse teenriks, et ma
kuulutaksin teile Jumala sõna kogu selle täiuses, **26** saladust,
mis oli varjatud läbi aegade ja sugupõlvede, kuid mis nüüd
on ilmutatud tema pühadele. **(aiōn g165)** **27** Neile tahtis Jumal
selle teatavaks teha ja näidata selle saladuse aulisi rikkusi kõigi
rahvaste seas; see on Kristus teie sees, kirkuse lootus. **28** Teda
me kuulutame, manitsedes ja õpetades igaüht kogu tarkuses,
et valmistada ette iga inimest täiuslikuks Kristuses. **29** Selle
nimel ma võitlen ja pingutan Kristuse jõuga, mis minus väega
tegutseb.

2 Ma tahan, et te teaksite, kui palju ma võitlen teie ja
laodikeialaste ja kõikide pärast, kes mind ei ole isiklikult kohanud.

2 Ma soovin, et nende südamed saaksid julgustatud ja kokku
liidetud armastuses, et neil oleks täieliku mõistmise kogu rikkus,
et nad tunnetaksid ära Jumala saladuse, Kristuse, **3** kelles
peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse aarded. **4** Ma ütlen seda
selleks, et keegi teid ei eksitaks hästikõlavate väidetega. **5** Ehkki
ma olen teist eemal, olen ma vaimus siiski teiega ja rõõmustan,
nähes korda teie elus ja teie vankumatut usku Kristusesse. **6**
Kui te olete nüüd Kristuse Jeesuse võtnud vastu Issandaks,
elage jätkuvalt temas, **7** juurdunud ja ülesehitatud temasse.
Saage tugevaks usus, nagu teile on õpetatud, ning tänage
ülevoolavalt! **8** Vaadake, et keegi teid ei võtaks vangi tühja ja
petliku filosoofia kaudu, mis põhineb inimeste pärimusel ja selle
maailma algjõududel, mitte aga Kristusel. **9** Sest ainult temas
kehastub kogu jumalik täius **10** ja Kristuses olete teiegi saanud
täiuslikuks. Tema on pea iga valitsuse ja meelevalla üle. **11**
Temas on teid ümber lõigatud – mitte inimese kätega tehtud
ümberlõikamise, vaid patuse ihu äraheitmise teel – Kristuse
ümberlõikamisega, **12** kui teid koos temaga ristimises maha
maeti ja koos temaga üles äratati teie usu läbi. Jumal, kes äratas
surnuist üles Kristuse, on vägev üles äratama ka teid. **13** Ehkki
te olite surnud oma üleastumistes ja ihu ümberlõikamatuses, on
Jumal teid koos Kristusega teinud elavaks. Ta andis andeks meile
meie patud **14** ja kustutas meie võlakirja koos kõigi meie vastu
olevate nõuetega. Ta kõrvaldas selle ristile naelutamise teel. **15**
Ta on teinud relvituks valitsused ja meelevallad ning häbistanud
neid avalikult, võidutsedes nende üle Kristuses. **16** Seepärast
ärgu keegi mõistku teie üle kohut selle järgi, mida te sööte
või joote, ega pühade, noorkuu või hingamispäevade pärast.
17 Need pole ju muud kui tulevaste asjade vari, tegelikkus on

Kristuses. **18** Ärge laske end võita nendel, kellel olevat nägemusi
ja kes nõuavad võltsalandlikkuses inglite kummardamist. Nad
on tühja täis oma lihaliku meelsuse tõttu **19** ega hoia kinni
peast, kelles kogu ihu kokku liidetakse ja koos hoitakse liigeste
ja kõõluste abil, ning kasvab, nagu Jumal tahab. **20** Kui te
koos Kristusega olete surnud selle maailma algjõududele, miks
te siis, otsekui kuuluksite veel maailmale, lasete endale teha
ettekirjutusi: **21** „Ära katsu! Ära maitse! Ära puuduta!“ **22** asjade
kohta, mis kasutamisel hävivad. Sellised keelud põhinevad
inimlikel reeglitel ja õpetustel. **23** Need küll jätavad tarkuse
mulje pealesurutud vagaduse, võltsalandlikkuse ja ihu karmi
kohtlemisega, aga ihu talitsemiseks pole sellest abi.

3 Kui te koos Kristusega olete üles äratatud, siis taotlege seda,
mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel. **2** Mõtelge
sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal, **3** sest teie
olete surnud ja teie elu on Kristusega varjul Jumalas. **4** Kui
Kristus, kes on teie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie koos
temaga avalikuks auhiilguses. **5** Seepärast surmake nüüd endas
kõik maine: hoorus, räpasus, kired, kurjad himud ja ahnus, mis
on ebajumalateenistus; **6** nende pärast tuleb Jumala viha. **7**
Teiegi käisite varem nendes, kui te sellist elu elasite. **8** Nüüd
aga jätke maha kõik see: viha, raev, õelus, laim, räpased sõnad
oma huultelt. **9** Ärge valetage üksteisele, sest te olete vana
inimese tema harjumustega lahti riietanud **10** ja rõivastunud uue
inimesega, keda uuendatakse õigesti tunnetama oma Looja näo
kohaselt. **11** Nii pole enam kreeklast ega juuti, ümberlõigatut ega
ümberlõikamatut, võõramaalast ega sküüti, ei orja ega vaba,
vaid kõik ja kõikides on Kristus. **12** Rõivastuge siis nagu sobib
Jumala valitud pühale ja armastatud rahvale: kaastunde, lahkuse,

alandlikkuse, leebuse ja pika meelega. **13** Sallige üksteist ja andke üksteisele andeks, kui kellelgi on midagi teise vastu. Nagu Issand teile on andeks andnud, andke ka teie! **14** Aga kõige selle üle olgu armastus, mis teid täiuslikus ühtsuses kokku seob. **15** Ja teie südameis valitsegu Kristuse rahu, sest selleks te olete ühe ihuna kutsutud. Ja olge tänulikud! **16** Kristuse sõna elagu rikkalikult teie sees! Kogu tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja Vaimus antud lauludega, lauldes tänuliku südamega Jumalale! **17** Ja kõik, mida iganes te teete sõna või teoga, seda tehke Issanda Jeesuse nimel, tänades Isa Jumalat tema kaudu. **18** Naised, alistuge meestele, nagu on kohane Issandas! **19** Mehed, armastage oma naisi ja ärge tehke nende elu kibedaks! **20** Lapsed, olge kuulekad oma vanematele igas asjas, sest see meeldib Issandale! **21** Isad, ärge kohelge oma lapsi liiga karmilt, et nad ei kaotaks julgust! **22** Orjad, kuuletuge oma maistele isandatele kõiges, mitte ainult nende silme all nagu need, kes püüavad inimestele meeldida, vaid siira südamega, kartes Issandat. **23** Mida te iganes teete, tehke kogu südamest, nii nagu Issandale ja mitte nagu inimestele, **24** sest te teate, et saate Issandalt tasuks pärandi. Teenige Issandat Kristust! **25** Aga sellele, kes teeb ülekohut, tasutakse tema ülekohtu järgi, ega tehta vahet isikute vahel.

4 Isandad, kohelge oma orje õiglaselt ja erapooletult! Te ju teate, et ka teil on Isand taevas! **2** Pühendage endid palvele, olge valvsad ja püsige tänus! **3** Palvetage ka meie eest, et Jumal avaks meile sõna ukse kuulutada Kristuse saladust, mille pärast ma olen ahelates. **4** Palvetage, et ma oskaksin seda kuulutada selgelt, nagu ma ka pean! **5** Käituge targalt nendega, kes on väljaspool kogudust, kasutades aega õigesti! **6** Teie sõnad olgu

alati täis armu, maitsestatud soolaga, et te teaksite, kuidas
kellelegi vastata. **7** Kõigest, mis puudutab mind, räägib teile
Tühhikos, meie armas vend, ustav abiline ja kaassulane Issanda
töös. **8** Saadan ta teie juurde just selleks, et te teaksite, kuidas
meil läheb, ja et ta julgustaks teie südameid. **9** Koos temaga
tuleb ustav ja armas vend Oneesimos, kes on pärit teie seast.
Nemad räägivad teile kõigest, mis siin toimub. **10** Teid tervitab
minu kaasvang Aristarhos, Barnabase nõbu Markus, kelle kohta
te olete saanud korralduse ta vastu võtta, kui ta tuleb. **11** Jeesus,
keda hüütakse Justuseks, tervitab teid samuti. Juutide seast on
nemad ainukesed kaastöölised Jumala riigi heaks, kes on olnud
mulle toeks. **12** Teid tervitab Kristuse Jeesuse sulane Epafras,
kes on pärit teie seast. Ta võitleb alati teie eest oma palvetes, et
te püsiksite kindlana Jumala tahtes, küpsed ja veendunud. **13**
Ma tunnistan tema kohta, et ta teeb kõvasti tööd teie heaks ning
Laodikeia ja Hierapolise rahva heaks. **14** Teid tervitavad meie
armas sõber arst Luukas ja Deemas. **15** Tervitage Laodikeia
vendi ja õdesid, Nümfat ja kogudust tema kodus! **16** Kui see kiri
on teie juures ette loetud, siis hoolitsege selle eest, et seda
loetaks ka Laodikeia koguduses, ja et teie loeksite Laodikeiast
saabuvat kirja. **17** Ja öelge Arhipposele: „Vaata, et sa viid lõpule
teenistuse, mille sa oled saanud Issandalt!“ **18** Tervitus on minu,
Pauluse, oma käega. Ärge unustage mu ahelaid! Arm olgu
teiega!

1 Tessalooniklastele

1 Pauluselt, Siilaselt ja Timoteoselt, Tessalooniklaste kogudusele
Jumalas Isas ja Issandas Jeesuses Kristuses: Armu ja rahu
teile! **2** Me täname alati Jumalat teie kõikide eest, mainides
teid pidevalt oma palvetes ning **3** meelde tuletades Jumala ja
meie Isa ees teie usus tehtud tööd, armastuses nähtud vaeva ja
teie püsivust lootuses meie Issanda Jeesuse Kristuse peale.
4 Me teame, Jumalast armastatud vennad ja õed, et tema on
teid valinud, **5** sest meie evangeelium ei ole teie juurde tulnud
ainult sõnades, vaid ka väes ja Pühas Vaimus ning sügava
veendumusega. Te ju teate, kuidas me teie juures teie heaks
elasime. **6** Te võtsite eeskujuks meid ning Issandat, kui te
suurest kannatusest hoolimata sõna vastu võtsite Püha Vaimu
rõõmuga. **7** Nõnda te olete saanud eeskujuks kõigile usklikele
Makedoonias ja Ahhaias. **8** Sest teie juurest on Issanda sõna
kostnud mitte ainult Makedooniasse ja Ahhaiasse, vaid teie usk
Jumalasse on saanud tuntuks igal pool. Nii et meil pole vaja
enam midagi rääkida, **9** sest nad ise ju räägivad, kuidas te meid
vastu võtsite ning kuidas te olete ebajumalaist ära pöördunud,
teenima elavat ja tõelist Jumalat **10** ning ootama taevast tema
Poega Jeesust, kelle ta on surnuist üles äratanud ja kes päästab
meid saabuva viha käest.

2 Te teate hästi, vennad ja õed, et meie külaskäik teie juurde ei
olnud tulemusteta. **2** Kuigi, nagu te teate, me olime eelnevalt
kannatanud ja meid teotati Filippis, andis Jumal meile siiski
julguse kuulutada tema evangeeliumi rohkele vastuseisule
vaatamata. **3** Kutse, mille me esitasime, ei ole ajendatud
eksitusest või räpasest tagamõttest. Samuti ei püüa me teid
kavalusega võita. **4** Vastupidi, me kuulutame kui need, kelle

Jumal on heaks kiitnud ja kellele ta on oma evangeeliumi
usaldanud. Me ei püüa meeldida inimestele, vaid Jumalale, kes
uurib läbi meie südamed. **5** Te teate, et me ei ole kunagi tulnud
meelitavate sõnade ega varjatud ahnusega: Jumal on meie
tunnistajaks. **6** Me ei otsi kiitust inimestelt, ei teilt ega kelleltki
teiselt, **7** ehkki me võiksime Kristuse apostlitena rõhutada oma
tähtsust. Selle asemel olime leebed teie keskel. Nii nagu imetav
ema kannab hoolt oma laste eest, **8** nii hoolitsesime meiegi teie
eest. Kuna me armastasime teid nii väga, oli meil hea meel
jagada teiega mitte ainult Jumala evangeeliumi, vaid ka meie
elu. **9** Te ju mäletate, vennad ja õed, meie vaeva ja raskusi!
Me töötasime ööd ja päevad, et teid mitte koormata samal ajal,
kui me Jumala evangeeliumi kuulutasime. **10** Teie ise koos
Jumalaga olete tunnistajaks, kui pühad, õiglased ja laitmatud me
olime usklike hulgas. **11** Sest te teate, et me käitusime igaühega
teie hulgast nii, nagu isa käitub omaenda lastega, **12** julgustades,
lohutades ja innustades teid elama Jumala vääriliselt, kes teid
kutsub oma Kuningriiki ja kirkusse. **13** Ja seepärast me täname
alatasa Jumalat, et kui te meie käest kuulsite Jumala sõna, ei
võtnud te seda vastu inimliku sõnana, vaid sellena, mis see
tõesti on, Jumala sõnana, mis tegutseb ka teis, kes te usute.
14 Sest teie, vennad ja õed, olete saanud sarnaseks nende
Jumala kogudustega Juudamaal, mis on Jeesuses Kristuses:
sest ka teie olete saanud kannatada oma inimeste poolt, nii
nagu need kogudused juutide poolt. **15** Nad tapsid ka Issanda
Jeesuse ning prohvetid ja ajasid ka meid minema. Nad ei ole
Jumalale meelepärased ja on vaenulikud kõigi inimeste vastu,
16 takistades meid kõnelemast rahvastele nende päästmiseks.
Nii täidavad nad igati oma pattude mõõtu. Ent Jumala viha on

tulnud nende peale täie jõuga. **17** Meie aga, vennad ja õed,
olles küll lühikeseks ajaks teist eraldatud (ihulikult, mitte aga
südameis), oleme sügavas igatsuses teinud kõik, et teid jälle
näha. **18** Me oleme tahtnud tulla teie juurde – vähemalt mina,
Paulus, ikka ja jälle –, aga saatan on meid takistanud. **19** Sest
kes siis veel, kui mitte teie, olete meie lootus, meie rõõm ja meie
võidupärg Issanda Jeesuse ees tema tagasitulekul? **20** Teie
olete meie kirkus ja rõõm!

3 Seepärast meie, suutmata seda kauem kannatada,
otsustasime jääda Ateenasse **2** ning läkitasime Timoteose, meie
venna ja Jumala kaastöölise Kristuse evangeeliumi kuulutamises,
kinnitama ja julgustama teid teie usus, **3** et ükski ei lööks
kõikuma katsumustes. Sest te teate isegi, et need on meile
määratud. **4** Sest veel teie juures olles me rääkisime teile, et
meid hakatakse taga kiusama, ja nii ongi see sündinud, nagu te
teate. **5** Sel põhjusel, suutmata kauem kannatada, saatsingi ma
Timoteose uurima, kuidas te usus püsite. Ma kartsin, et ehk on
kiusaja teid ahvatlenud ja meie töö läinud tühja. **6** Ent nüüd tuli
Timoteos teie juurest tagasi rõõmsate sõnumitega teie usust
ja armastusest. Ta teatas, et te meenutate meid alati heaga
ja igatsete meid jälle näha, nagu ka meie teid. **7** Nii saime
julgustatud, vennad ja õed, kõiges oma ahistuses ja kannatuses
teie usu läbi, **8** sest see on meile eluks, kui teie püsite Issandas.
9 Millist tänu me võiksime küll Jumalale anda kogu selle rõõmu
eest, mida oleme tundnud teie pärast oma Jumala ees? **10** Me
palvetame ööd ja päevad kogu südamest, et teid jälle näha
ja lisada, mis on veel puudu teie usus. **11** Aga meie Jumal
ja Isa ning meie Issand Jeesus Kristus juhtigu meie teed teie
juurde! **12** Ja Issand suurendagu teie armastust ülevoolavalt

üksteise vastu ja kõigi vastu, nii nagu meiegi armastus on teie
vastu. 13 Ja ta kinnitagu teie südameid, et te oleksite laitmatud
ja pühitsetud meie Jumala ja Isa ees, kui meie Issand Jeesus
tuleb koos kõigi oma pühadega.

4 Mis puudutab teisi asju, vennad ja õed, me oleme teid
juhatanud elama Jumalale meelepärast elu nii, nagu te elategi.
Nüüd me palume ja julgustame teid Issandas Jeesuses seda
veel enam tegema. 2 Te ju teate, millised korraldused me teile
oleme Issanda Jeesuse poolt andnud. 3 Jumala tahe on, et te
oleksite pühitsetud: väldiksite sugukõlvatust, 4 et igaüks teist
õpiks valitsema oma ihu pühal ja auväärsel viisil, 5 mitte kirglikus
himus nagu paganad, kes ei tunne Jumalat. 6 Ärgu ka ükski
tehku ülekohut oma venna või õe vastu ega kasutagu teda ära,
sest Issand karistab kõiki, kes säärast pattu teevad, nagu me
oleme teile varem rääkinud ja teid hoiatanud. 7 Jumal ei ole
ju kutsunud meid rüvedusele, vaid pühitsusele. 8 Kes seda
korraldust eirab, ei eira inimest, vaid Jumalat, kes oma Püha
Vaimu teisse annab. 9 Vennaarmastusest aga pole meil tarvis
teile kirjutadagi, sest Jumal on teid õpetanud üksteist armastama
10 ja te olete kohelnud armastavalt kõiki vendi ja õdesid kogu
Makedoonias. Seda, vennad ja õed, me manitseme teid tegema
üha enam ja enam 11 ja seadke endale eesmärgiks elada vaikset
elu, tegeleda oma asjadega ning teha tööd oma kätega, nagu me
oleme teid juhatanud, 12 et teie käitumine leiaks lugupidamist
väljaspool kogudust ja te ei vajaks ülalpidamist kelleltki. 13 Me
ei taha teid, vennad ja õed, jätta teadmatusse nende suhtes,
kes on läinud magama, et te ei kurvastaks, nagu need, kellel
puudub lootus! 14 Sest kui me usume, et Jeesus on surnud ja
üles tõusnud, siis me usume ka, et Jumal äratab Jeesuse kaudu

üles need, kes koos temaga on läinud magama. **15** Seda me
ütleme teile Issanda sõnaga, et meie, kes oleme veel elus ja kes
on jäänud Issanda tulekuni, ei jõua ette neist, kes on läinud
magama. **16** Sest Issand ise tuleb sõjahüüu, peaingli hääle ja
Jumala pasunaheli saatel taevast alla ning esmalt tõusevad üles
need, kes on surnud Kristuses. **17** Seejärel haaratakse meid,
kes oleme veel elus ja järele jäänud, koos nendega pilvedesse,
et kohtuda õhus Issandaga. Ja nii saame me igavesti olla koos
Issandaga. **18** Julgustage üksteist nende sõnadega!

5 Ent aegadest ja ajastustest, vennad ja õed, pole meil tarvis
teile kirjutada, **2** sest te teate isegi, et Issanda päev tuleb kui
varas öösel. **3** Siis kui öeldakse: „Nüüd on rahu ja julgeolek“,
tabab neid äkiline hukatus nagu tuhud rasedat naist, ja nad ei
pääse pakku. **4** Teie aga, vennad ja õed, ei ole pimeduses, et see
päev üllataks teid kui varas. **5** Teie kõik olete ju valguse lapsed
ja päeva lapsed. Meie ei ole öö ega pimeduse lapsed. **6** Ärgem
siis magagem nagu teised, vaid valvakem ja olgem kained. **7**
Sest magajad magavad öösel ja purjutajad on purjus öösel, **8**
meie aga, kes me oleme päeva lapsed, olgem kained, hoides
seljas usu ja armastuse kaitserüüd ning peas päästelootuse
kiivrit. **9** Sest Jumal ei ole meid määranud kannatama viha,
vaid saada päästet meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, **10**
kes meie eest on surnud, et meie, kas me oleme ärkvel või
uinunud, üheskoos temaga elaksime. **11** Seepärast julgustage
üksteist ja ehitage üksteist üles, nagu te seda teetegi! **12** Ent me
palume teid, vennad ja õed, austada neid, kes teie keskel tööd
teevad ning teid Issandas juhatavad ja manitsevad. **13** Pidage
neist armastuses üliväga lugu nende töö pärast! Elage rahus
üksteisega! **14** Me rõhutame, vennad ja õed: hoiatage neid, kes

on laisad ja korratud, julgustage rõhutuid, aidake nõrku, olge
kannatlikud kõigi vastu! **15** Vaadake, et keegi teisele kurja ei
tasuks kurjaga, vaid taotlege alati head üksteisele ja kõikidele!
16 Rõõmustage alati, **17** palvetage lakkamatult, **18** tänage kõige
eest – sest see on Jumala tahe teie heaks Kristuses Jeesuses!
19 Ärge kustutage Püha Vaimu! **20** Ärge põlake prohveteeringuid,
21 vaid katsuge läbi kõik ja hoidke kinni heast, **22** hoidke eemale
kurjast! **23** Aga rahu Jumal ise pühitsegu teid täielikult ning
hoidku teie vaim ja hing ja ihu laitmatuna meie Issanda Jeesuse
Kristuse tulekuks. **24** Ustav on Jumal, kes teid kutsub ja tema
teeb seda. **25** Vennad ja õed, palvetage ka meie eest! **26**
Tervitage kõiki vendi ja õdesid püha suudlusega! **27** Ma vannutan
teid Issanda nimel, et seda kirja loetaks ette kõikidele vendadele
ja õdedele. **28** Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teiega!

2 Tessalooniklastele

1 Pauluselt, Siilaselt ja Timoteoselt, Tessalooniklaste kogudusele
Jumalas, meie Isas, ja Issandas Jeesuses Kristuses: **2** Armu ja
rahu teile Jumalalt Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt. **3** Me
võlgneme alati Jumalale tänu teie eest, vennad ja õed, sest
teie usk kasvab jõudsasti ning teie armastus üksteise vastu
suureneb. **4** Seepärast kiitleme ka meie Jumala kogudustes teie
kannatlikkusest ja usust kõigis tagakiusamistes ja katsumustes,
mida te talute. **5** See on Jumala õiglase kohtumõistmise märgiks,
et teid on tunnistatud Jumala Kuningriigi vääriliseks, mille pärast
te ju kannatategi. **6** Sest Jumal on õiglane: tema tasub teie
vaevajatele raskustega **7** ja annab hingamist teile, kes te olete
vaevatud, ja ka meile. See sünnib siis, kui Issand Jeesus ilmub
taevast oma vägevate inglitega **8** leegitsevas tules. Ta karistab
neid, kes Jumalat ei tunne ja kes ei alistu meie Issanda Jeesuse
evangeeliumile. **9** Nende karistuseks on igavene hukatus,
lahusolek Issandast ja tema vägevuse kirkusest, **(aiōnios g166)**
10 kui ta sel päeval tuleb, et olla ülistatud pühade hulgas ja
imetletud kõigi usklike seas. Nende hulka kuulute ka teie, sest te
olete uskunud meie tunnistust teile. **11** Seda silmas pidades
me palvetame pidevalt teie eest, et meie Jumal teeks teid
oma kutsumise vääriliseks ning viiks oma väega täide kõik teie
igatsused headuse järele ja kõik teie usus tehtud teod. **12** Nõnda
saab meie Issanda Jeesuse nimi kirgastatud teis ja teie temas,
meie Jumala ja Jeesuse Kristuse armu kohaselt.

2 Mis puutub meie Issanda Jeesuse Kristuse tulekusse ja meie
kokkukogumist tema juurde, siis me palume teid, vennad ja õed,
2 et te ei laseks end segadusse viia ja häirida nende poolt, kes
otsekui meilt pärineva õpetuse kohaselt kas siis prohveteeringu

kaudu, suusõnaliselt või kirjas väidavad, et Issanda päev on
juba käes. **3** Ärge laske kellelgi end mingil moel eksitada, sest
see päev ei saabu enne, kui on tulnud ärataganemine ja saanud
avalikuks seadusevastane inimene, hukatuse laps. **4** Tema
hakkab vastu kõigele ja tõstab enese kõigest kõrgemale, mida
peetakse jumalikuks ja mis väärib kummardamist, nii et ta seab
end sisse Jumala templis ja kuulutab ennast Jumalaks. **5** Kas
te ei mäleta, et ma rääkisin seda teile, kui veel teie juures
olin? **6** Ja te teate, mis teda tagasi hoiab, nii et ta saab ilmuda
alles õigel ajal. **7** Vastuhaku vägi toimib juba praegu salaja,
kuid see, kes on teda siiani tagasi hoidnud, peab kõigepealt
oma tee vabastama. **8** Siis saab avalikuks vastuhakkaja, kelle
Issand Jeesus hukkab oma suu hingusega ja hävitab oma
tuleku hiilgusega. **9** Vastuhakkaja tulemine sünnib saatana
mõjul kõiksugu vägevate tegude, eksitavate tunnustähtede ja
valeimedega **10** ning ahvatleb igati ülekohtule neid, kes lähevad
hukka, sest nad ei võtnud omaks tõearmastust, et nad oleksid
pääsenud. **11** Ja sellepärast saadab Jumal neile vägeva pettuse,
et nad usuksid valet, **12** nõnda et süüdi mõistetaks kõik, kes
ei ole uskunud tõde, vaid kellele on meeldinud ülekohus. **13**
Aga meie võlgneme Jumalale alati tänu teie eest, Issanda
poolt armastatud vennad ja õed, sest Jumal on teid valinud
uudseviljaks, et teid päästetaks Vaimu pühitsuse läbi ja tõesse
uskumise varal. **14** Ta kutsus teid selle evangeeliumi läbi, et
te saaksite osa meie Issanda Jeesuse Kristuse kirkusest. **15**
Niisiis, vennad ja õed, seiske kindlalt ja hoidke kinni õpetusest,
mis me oleme edasi andnud kas suusõnaliselt või kirjas. **16** Aga
meie Issand Jeesus Kristus ise ja Jumal, meie Isa, kes on meid
armastanud ja armust meile andnud igavese julgustuse ja hea

lootuse, **(aiōnios g166)** **17** julgustagu teie südameid ja kinnitagu
teid igasuguses heas teos ja sõnas!

3 Mis puudutab teisi asju, vennad ja õed, palvetage meie pärast,
et Issanda sõnum leviks kiiresti ja saaks austatud nii nagu teiegi
juures. **2** Palvetage, et me pääseksime nurjatute ja kurjade
inimeste käest, sest mitte kõigil pole usku. **3** Aga Issand on
ustav, tema kinnitab teid ja kaitseb kurja eest. **4** Meil on Issandas
veendumus, et te olete teinud ja teete ka edaspidi, mida me
käsime. **5** Issand juhatagu teie südamed Jumala armastuse ja
Kristuse kannatlikkuse poole! **6** Meie käsime teid, vennad ja
õed, meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel, hoida eemale igast
usklikust, kes on laisk ja korratu ega ela selle õpetuse kohaselt,
mis nad meilt on saanud. **7** Te teate ju ise, et te peaksite
võtma meid eeskujuks. Meie ei ole teie keskel olles laiselnud **8**
ega ole kellegi leiba söönud selle eest maksmata. Vastupidi,
me oleme ööd ja päevad töötanud vaeva nähes, et mitte olla
koormaks kellelegi teie seast. **9** Mitte sellepärast, et meil poleks
õigust tasuta ülalpidamisele, vaid et jätta teile eeskuju, mida
järgida. **10** Sest kui me veel teie juures olime, andsime teile selle
reegli: „Kes ei taha töötada, ärgu ka söögu!“ **11** Me kuuleme, et
mõned teie hulgast elavad korratult ega tee tööd, vaid sekkuvad
teiste asjadesse. **12** Selliseid me käsime ja manitseme Issanda
Jeesuse Kristuse nimel, et nad vaikselt tööd tehes teeniksid
endale elatist. **13** Teie aga, vennad ja õed, ärge väsige tegemast
head! **14** Aga kui keegi ei allu meie korraldustele selles kirjas,
siis juhtige talle koguduses tähelepanu ja ärge tehke temaga
enam tegemist, et tal hakkaks häbi. **15** Ometi ärge pidage
teda vaenlaseks, vaid hoiatage teda kui venda. **16** Aga rahu
Issand ise andku teile rahu igal ajal ja igal viisil! Issand olgu teie

kõikidega! **17** Tervitus on minu, Pauluse oma käega. See on
tunnuseks igas kirjas – nii ma kirjutan. **18** Meie Issanda Jeesuse
Kristuse arm olgu teie kõikidega!

1 Timoteosele

1 Pauluselt, kes on Kristuse Jeesuse apostel Jumala, meie
Päästja, ja Kristuse Jeesuse, meie lootuse käsul, **2** Timoteosele,
minu tõelisele pojale usus: Armu, halastust ja rahu Jumalalt
Isalt ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt! **3** Makedooniasse
minnes veensin ma sind jääma Efesosse, et sa keelaksid
mõningail võõra õpetuse jagamise **4** ja tegelemise lõputute
müütide ja sugupuudega, mis tekitavad asjatuid vaidlusi ega
aita kaasa Jumala tööle, mida tehakse usus. **5** Ent meie
korralduse eesmärk on armastus puhtast südamest, heast
südametunnistusest ja siirast usust. **6** Neist kõrvale kaldudes
on mõned hakanud ajama tühje jutte. **7** Nad tahavad olla
seaduseõpetajad, aga ise ei mõista, millest nad räägivad või
mida nad nii enesekindlalt kinnitavad. **8** Me teame, et Seadus on
hea, kui seda õigesti kasutada. **9** Samuti teame, et Seadus pole
õigete, vaid seaduserikkujate ja vastuhakkajate, jumalatute ja
patuste, pilkajate ja uskmatute, isa- ja ematapjate, mõrtsukate,
10 hoorajate, oma soo iharate, orjakauplejate, valetajate ja
valevandujate ja kõige jaoks, mis on rikkumata õpetuse vastu,
11 kooskõlas Jumala kirkuse evangeeliumiga, mis on usaldatud
minu kätte. **12** Ma olen tänulik Kristusele Jeesusele, meie
Issandale, kes mulle jõudu annab, et ta on pidanud mind
usaldusväärseks, määrates mind oma tööle. **13** Ehkki ma olin
kunagi Jumala teotaja, tagakiusaja ja vägivaldne mees, on ta
minu peale halastanud, sest uskmatuses ei teadnud ma, mida
ma teen. **14** Meie Issanda piiritu arm on mulle osaks saanud
koos usu ja armastusega, mis on Kristuses Jeesuses. **15** See
sõna on usaldusväärne ja väärib igati vastuvõtmist, et Kristus
Jeesus on tulnud maailma päästma patuseid, kelle seast mina

olen kõige suurem. **16** Kuid mulle on ta jaganud oma armu
selleks, et minus, kõige suuremas patuses, võiks Kristus Jeesus
näidata oma tohutut kannatlikkust eeskujuna neile, kes hakkavad
temasse uskuma ja saavad igavese elu. **(aiōnios g166)** **17** Aga
ajastute Kuningale – surematule, nähtamatule, ainsale Jumalale
– olgu austus ja ülistus igavesest ajast igavesti! Aamen. **(aiōn
g165)** **18** Selle korralduse ma annan sulle, mu poeg Timoteos,
vastavalt sinu kohta varem antud prohveteeringutele, et sa neid
meeles pidades peaksid head võitlust, **19** säilitades usu ja puhta
südametunnistuse, millest loobudes on mõned oma usulaeva
karile ajanud. **20** Nende seas Hümenaios ja Aleksandros, kelle
ma olen loovutanud saatanale, et nad loobuksid pühaduse
teotamisest.

2 Ma kutsun teid siis üles palvetama ja anuma, tegema
eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest, **2** kuningate
ja kõigi võimulolijate eest, et me võiksime elada vaikset ja
rahulikku elu jumalakartuses ja väärikuses. **3** See on hea ja
meelepärane Jumala, meie Päästja silmis, **4** kes tahab, et kõik
inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele. **5** Sest üksainus
on Jumal ja üksainus vahendaja Jumala ja inimese vahel,
inimene Kristus Jeesus, **6** kes on iseenese andnud lunastuseks
kõikide inimeste eest, tunnistusena õigel ajal. **7** Sellepärast
määrati mind kuulutajaks ja apostliks – ma räägin tõtt ega valeta
– õpetama rahvastele usku ja tõde. **8** Seepärast ma soovin, et
mehed igal pool palvetaksid, tõstes üles pühad käed ilma viha
ja vaidlusteta. **9** Niisamuti naised rõivastugu tagasihoidlikult,
sündsalt ja mõistlikult, ehtides end mitte silmapaistvate soengute,
kulla ja pärlite ja kallite riietega, **10** vaid heade tegudega, nagu
on kohane naistele, kes end nimetavad jumalakartlikeks. **11**

Naine õppigu vaiksel viisil täielikus alistumises. **12** Ma ei luba
naisel õpetada ega mehe üle valitseda, vaid ta elagu vaikselt. **13**
Sest Aadam loodi esimesena, siis Eeva. **14** Ja mitte Aadam ei
lasknud ennast petta, vaid Eeva andis pettusele järele ja astus
keelust üle. **15** Kuid naine päästetakse lastesünnitamise läbi, kui
ta püsib usus, armastuses ja pühitsuses mõistliku meelega.

3 See on usaldusväärne sõna: kui keegi ihkab ülevaataja
ametit, siis ta ihkab üllast tööd. **2** Ent koguduse ülevaataja peab
olema laitmatu: ühenaisemees, kaine meelega, vaoshoitud,
lugupeetud, külalislahke, võimeline õpetama, **3** mitte joodik
ega vägivaldne, vaid leebe, mitte tülitseja ega rahaahne. **4**
Vaid ta peab hästi juhatama oma peret ja vaatama, et tema
lapsed elavad sõnakuulmises ja kõiges lugupidamises. **5** Sest
kui mees ei oska juhatada oma peret, kuidas saab ta hoolitseda
Jumala koguduse eest? **6** Ta ei tohi olla usus algaja, et ta
ei läheks uhkeks ega langeks kuradiga sama kohtumõistmise
alla. **7** Tal peab olema hea nimi ka väljaspool kogudust,
et ta ei satuks põlu alla ega langeks kuradi püünisesse. **8**
Samuti peavad diakonid olema väärikad, mitte kahekeelsed,
joomalembesed ega kasuahned, **9** vaid kellel usu saladus on
puhtas südametunnistuses. **10** Ent neidki katsutagu enne läbi, ja
kui nad on laitmatud, siis nad asugu teenima. **11** Niisamuti olgu
naised väärikad, mitte laimajad, vaid kaine meelega ja kõiges
usaldusväärsed. **12** Diakonid olgu ühenaisemehed, kes oma
lapsi ja oma peret hästi juhatavad. **13** Sest kes oma ametit hästi
peavad, saavutavad lugupidamise ja suure kindluse oma usust
Kristusesse Jeesusesse. **14** Kuigi ma loodan varsti sinu juurde
tulla, kirjutan siiski juhuks, **15** kui mul kauem aega läheb, et sa
teaksid, kuidas peab igaüks käituma Jumala perekonnas, mis on

elava Jumala kogudus, tõe sammas ja alustugi. **16** Tõepoolest,
suur on jumalakartuse saladus: Jumal on ilmunud inimesena,
õigeks tunnistatud Vaimus, nähtav olnud inglitele, kuulutatud
rahvastele, usutud maailmas ning võetud üles kirkusesse.

4 Aga Vaim ütleb selge sõnaga, et lõpuajal mõned taganevad
usust ning võtavad kuulda eksitajaid vaime ja deemonlikke
õpetusi, **2** mida levitavad valelikud ja silmakirjalikud, kelle
südametunnistus kannab põletusmärki, **3** kes keelavad abielluda
ega luba süüa mitmeid toite, mida ju Jumal on loonud, et need,
kes usuvad ja tunnetavad tõde, seda tänuga vastu võtaksid. **4**
Kogu Jumala looming on hea ja miski pole põlatav, mida vastu
võetakse tänuga, **5** sest seda pühitsetakse Jumala sõna ja
palve läbi. **6** Kui sa vendi ja õdesid nõnda juhatad, siis sa
oled Kristuse Jeesuse hea sulane, kes toitub ususõnumist ja
heast õpetusest, nii nagu sa oledki teinud. **7** Ent labast ja
vananaiste vada väldi, aga harjuta ennast jumalakartuses! **8** Sest
kehalisest harjutamisest on vähe kasu, aga jumalakartusest on
kasu kõiges, sest sellel on tõotus nii praeguseks kui tulevaseks
eluks – **9** need on usaldusväärsed sõnad ja mis väärivad
täielikku omaksvõtmist. **10** Sellepärast me näemegi vaeva ja
pingutame, sest me loodame elava Jumala peale, kes on kõigi
inimeste, esmalt aga usklike Päästja. **11** Seda rõhuta ja õpeta!
12 Ärgu keegi alahinnaku sind nooruse pärast, vaid ole usklikele
eeskujuks kõnes, käitumises, armastuses, usus ja puhtuses.
13 Pühendu Pühakirja avalikule lugemisele, kuulutamisele ja
õpetamisele, kuni ma tulen. **14** Ära jäta unarusse vaimuandi,
mille sa said prohvetisõnumi läbi, kui kogudusevanemad panid
sulle käed peale. **15** Tegele nende asjadega püsivalt, et sinu
edasiminek oleks kõigile nähtav. **16** Pane tähele iseennast ja

õpetust, sest nõnda tehes päästad sa nii enda kui ka need, kes
sind kuulevad.

5 Vana mehega ära kurjusta, vaid manitse teda nagu oma isa,
nooremaid mehi kohtle nagu vendi. **2** Vanemaid naisi kohtle
nagu ema, nooremaid nagu õdesid – kõiges meelepuhtuses. **3**
Toeta lesknaisi, kes on tõesti ilma toitjata. **4** Aga kui kellelgi lesel
on lapsi või lapselapsi, siis need õppigu kõigepealt lugupidamist
oma perekonna vastu ning tasuma võlga oma vanematele ja
vanavanematele, sest see on Jumalale meelepärane. **5** Aga
lesk, kes on tõesti puuduses ja üksik, paneb oma lootuse Jumala
peale, ta palvetab ööd ja päevad, paludes Jumalalt abi. **6** Aga
kes elab naudingutes, on juba elusalt surnud. **7** Anna inimestele
need juhised, et keegi ei saaks midagi ette heita. **8** Aga inimene,
kes ei hoolitse oma sugulaste eest, eriti perekonna eest, on
oma usu maha salanud ja on hullem kui uskmatu. **9** Leskede
hulka arvatagu need, kes on vähemalt kuuekümneaastased
ja olnud truud oma mehele **10** ja kes on tuntud heade tegude
poolest: nad on üles kasvatanud lapsi, olnud külalislahked,
pesnud Jumala rahva jalgu, abistanud hädalisi ja pühendanud
end mitmesugustele muudele headele tegudele. **11** Nooremaid
leski ära arvele võta. Kui meelelised ihad neid Kristusest eemale
kisuvad, tahavad nad abielluda **12** ja teenivad ära karistuse,
rikkudes varem antud tõotust. **13** Pealegi õpivad nad majast
majja luusides laisklema. Ja mitte ainult laisklema, vaid ka keelt
peksma ja teiste ellu sekkuma, rääkides asju, mida ei tohiks. **14**
Nii ma soovitan noorematel leskedel minna mehele, sünnitada
lapsi, hoolitseda oma kodu eest ja mitte anda meie vastastele
põhjust laimamiseks. **15** Sest mõned ongi juba end saatana
poole pööranud. **16** Kui siis usklikul naisel on tema hoole all

leseks jäänud sugulasi, peab ta jätkama nende abistamist ja
mitte koormama kogudust, et kogudus võiks abistada leski, kes
tõesti abi vajavad. **17** Vanemad, kes kogudust hästi juhatavad, on
kahekordse tasu väärilised, eriti need, kelle töö on kuulutamine
ja õpetamine. **18** Sest Pühakiri ütleb: „Ära seo kinni pahmast
tallava härja suud!“ ja „Töötegija on oma palka väärt!“ **19**
Kogudusevanema vastu süüdistust ära võta kuulda muidu, kui
selle esitavad kaks või kolm tunnistajat. **20** Aga neid vanemaid,
kes pattu teevad, kutsu korrale kõigi ees, et ka teised kardaksid.
21 Ma vannutan sind Jumala, Jeesuse Kristuse ja valitud inglite
ees, et sa järgiksid neid juhiseid kedagi eelistamata ega teeks
midagi erapoolikult. **22** Ära kiirusta käte pealepanemisega ja ära
võta osa teiste inimeste pattudest. Hoia end puhtana! **23** Ära joo
enam ainult vett, vaid tarvita pisut veini oma kõhuhädade ja
sagedaste põdemiste pärast. **24** Mõne inimese patud on kohe
nähtavad ja jõuavad kohtusse nende ees, aga mõne patud
jälitavad neid. **25** Samuti on nähtavad head teod, aga ka need,
mis pole nähtavad, ei jää igavesti varju.

6 Kõik, kes on orjaikkes, pidagu oma peremehi suure
lugupidamise väärilisekс, et Jumala nime ja õpetust ei teotataks.
2 Aga kellel on usklikud peremehed, ärgu põlaku neid sellepärast,
et nad on usukaaslased, vaid teenigu neid veel paremini,
sest nad on nende usukaaslased ja pühendunud oma orjade
heaolule. Seda õpeta ja rõhuta! **3** Kes õpetab midagi muud
ega nõustu meie Issanda Jeesuse Kristuse mõistlike sõnade ja
jumalakartliku õpetusega, **4** on ennast täis ega mõista midagi!
Neile meeldib haiglaslikult vaielda ja tülitseda sõnade tähenduse
pärast, millest tekib kadedust, riidu, laimu, alatuid kahtlustusi **5**
ja pidevat jagelemist inimeste vahel, kes on kaotanud arukuse,

kellelt on varastatud tõde ja kes peavad jumalakartust rahaliseks
tuluallikaks. **6** Ent jumalakartus koos rahuloluga on tõesti suur
tuluallikas. **7** Ei ole me ju midagi toonud siia maailma ega saa
ka midagi ära viia. **8** Kui meil on toit laual ja riie seljas, siis
olgem sellega rahul. **9** Aga kes tahavad rikkaks saada, langevad
ahvatluste lõksu ja paljude rumalate ja kahjulike himude küüsi,
mis veavad inimesed sügavasse hävingusse ja hukatusse. **10**
Sest armastus raha vastu on kogu kurja juur: seda ahnitsedes on
mitmed usuteelt eksinud ja endale tekitanud palju piinu. **11** Sina
aga, Jumala inimene, hoidu sellest! Taotle õigust, jumalakartust,
ustavust, armastust, vastupidavust ja tasadust! **12** Võitle head
usuvõitlust, haara kinni igavesest elust, millele sa oled kutsutud,
kui sa oled andnud hea tunnistuse paljude tunnistajate ees.
(aiōnios g166) **13** Ma käsin sind Jumala ees, kes kõik teeb elavaks,
ja Jeesuse Kristuse ees, kes Pontius Pilaatuse ees andis hea
tunnistuse, **14** et sa järgiksid korraldust veatult ja laitmatult kuni
meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumiseni, **15** mille õigel ajal
toob nähtavale tema – õnnistatud ja ainus Valitseja, kuningate
Kuningas ja isandate Issand, **16** kes üksi on surematu, kes elab
ligipääsmatus valguses, keda pole näinud ükski inimene ega
võigi näha. Temale olgu austus ja igavene vägi! Aamen. **(aiōnios
g166)** **17** Manitse neid, kes on rikkad praeguses maailmas, et nad
ei oleks kõrgid ega loodaks varandusele, mis on ebakindel, vaid
Jumalale, kes annab meile nautimiseks kõike rikkalikult. **(aiōn
g165)** **18** Käsi neil teha head, olla rikkad kaunite tegude poolest,
olla helded ja valmis teistega jagama. **19** Selliselt koguvad
nad vara ja rajavad endale vundamendi tulevaseks ajaks, et
haarata kinni tõelisest elust. **20** Timoteos, hoia seda, mis sinu
hoolde on usaldatud! Väldi jumalakartmatut loba ja vastuväiteid,

mida ekslikult teadmisteks kutsutakse, **21** millega nõustudes on
mõnedki usust kõrvale kaldunud. Arm olgu teie kõikidega!

2 Timoteosele

1 Pauluselt, kes on Kristuse Jeesuse apostel Jumala tahtel selle
elu tõotuse pärast, mis on Kristuses Jeesuses, **2** Timoteosele,
minu armsale pojale: Armu, halastust ja rahu Jumalalt Isalt
ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt! **3** Ma olen tänulik
Jumalale, keda ma oma esivanemate sarnaselt teenin puhta
südametunnistusega, päeval ja öösel sinu peale lakkamata
mõeldes oma palvetes. **4** Mäletan su pisaraid ja igatsen sind
uuesti näha, et saaksin täidetud rõõmuga. **5** Mulle meenub sinu
siiras usk, mis enne elas sinu vanaemas Loises ja sinu emas
Eunikes, ning olen veendunud, et nüüd elab see ka sinus. **6**
Seepärast tuletan sulle meelde, et sa õhutaksid taas lõkkele
Jumala ande, mille sa said minu käte pealepanemise kaudu. **7**
Jumal ei ole andnud meile kartuse vaimu, vaid väe, armastuse
ja meelepuhtuse Vaimu. **8** Ära siis häbene tunnistada meie
Issandast ega mind, tema vangi, vaid kannata koos minuga
kurja evangeeliumi pärast, nii nagu Jumal jõudu annab. **9** Tema
on ju päästnud meid ja kutsunud püha kutsumusega – mitte
meie tegude järgi, vaid oma kavatsuse järgi, armu läbi, mis on
meile antud Kristuses Jeesuses enne ajastute algust, **(aiōnios
g166)** **10** ent nüüd on saanud avalikuks, meie Päästja Kristuse
Jeesuse ilmudes, kes on hävitanud surma ja on evangeeliumi
kaudu teinud nähtavaks elu ja surematuse. **11** Sellepärast olengi
mina seatud kuulutajaks, apostliks ja õpetajaks, **12** ja sellepärast
ma ka kannatan. Kuid ma ei häbene, sest ma tean, kellesse ma
usun, ja olen veendunud, et tema suudab hoida minu hoolde
antut oma päevani. **13** Võta usaldusväärse õpetuse eeskujuks
see, mida sa oled minult kuulnud, usus ja armastuses, mis on
Kristuses Jeesuses! **14** Valva seda varandust, mis sulle on

usaldatud. Valva seda Püha Vaimu abiga, kes meis elab! **15** Sa
tead, et Aasias on kõik mu maha jätnud, nende seas ka Fügelos
ja Hermogenes. **16** Näidaku Issand halastust Onesiforose perele,
sest ta on mind sageli kosutanud, häbenemata mu ahelaid. **17**
Vastupidi, Roomas olles otsis ta mind kõvasti, kuni leidis mu
üles. **18** Andku Issand, et ta leiaks sel päeval Issandalt armu!
Kui mitmel viisil oli temast Efesoses abi, tead sina paremini.

2 Niisiis, mu poeg, saa tugevaks armus, mis on Kristuses
Jeesuses! **2** See, mida sa oled kuulnud mind ütlemas paljude
tunnistajate juuresolekul, anna usaldusväärsete inimeste hoolde,
kes sobivad õpetama ka teisi! **3** Kannata koos minuga kurja
kui Kristuse Jeesuse tubli sõdur! **4** Ükski sõdur, kes on
tegevteenistuses, ei seo end argielu toimetustega, vaid püüab
olla meelepärane sellele, kes ta on väeteenistusse kutsunud. **5**
Ja sportlane ei saa võidupärga, kui ta ei võistle reeglite kohaselt.
6 Rasket tööd tegev põllumees peab esimesena saama osa
viljasaagist. **7** Mõtle selle üle, mida ma ütlen! Küll Issand annab
sulle arusaamist kõiges. **8** Pea meeles Jeesust Kristust, kes
on üles ärratatud surnuist ja on Taaveti soost! Selline on minu
evangeelium, **9** mille pärast ma kannatan kurja ja olen ahelates
nagu kurjategija. Aga Jumala sõna ei ole ahelates. **10** Sel
põhjusel ma talun kõike Jumala valitute pärast, et ka nemad
saaksid pääste Kristuses Jeesuses igavese kirkusega. **(aiōnios
g166)** **11** Ustav on see sõna: kui me oleme surnud koos temaga,
siis me ka elame koos temaga. **12** Kui me vastu peame, siis
me ka valitseme koos temaga. Kui me ta maha salgame, siis
salgab ka tema meid. **13** Kui me murrame truudust, on tema
siiski ustav, sest ta ei saa ennast maha salata. **14** Seda tuleta
meelde ja vannuta Jumala ees, et nad ei jageleks sõnade üle.

Sellest ei ole kasu, see viib vaid kuulajad segadusse. **15** Anna
endast parim, et olla Jumalale kõlblik töötegija, keda ei pea
häbenema ja kes käib õigesti ümber tõe sõnaga. **16** Hoidu
madalatest ja tühjadest juttudest, sest need, kes selliseid jutte
räägivad, lähevad jumalakartmatuses üha kaugemale **17** ja
nende õpetus levib nagu vähkkasvaja. Säärased on Hümenaios
ja Filetos, **18** kes tõest kõrvale kaldudes väidavad, et surnute
ülestõusmine on juba toimunud, ja nad hävitavad niimoodi
mõnede usu. **19** Ent Jumala rajatud alus püsib kindlana. Sellele
on kirjutatud sõnad „Issand tunneb neid, kes on tema omad“, ja
„Kurjusest peab pöörduma igaüks, kes tunnistab Issanda nime“.
20 Suures majapidamises ei ole ainult kuld- ja hõbeastjad, vaid
neid on ka puidust ja savist. Ühed on eriliseks kasutuseks,
teised üldisemaks otstarbeks. **21** Kui keegi iseennast viimastest
puhastab, saab temast astja erilise otstarbe jaoks: pühitsetud,
meistrile kasulikuks, valmis pandud igaks heaks tööks. **22**
Põgene nooreea himude eest! Taotle õigust, usku, armastust
ja rahu koos nendega, kes Issandat appi hüüavad puhtast
südamest! **23** Keeldu rumalatest ja võhiklikest vaidlustest, sest
sa tead, et neist tuleb vaid tüli. **24** Ent Issanda sulane ärgu
tülitsegu, vaid olgu lahke kõikide vastu, võimeline õpetama ja
valmis kannatama, **25** kes leebelt parandab vastuväitjaid, et
Jumal saaks anda meeleparandust tõe tundmiseks **26** ning neil
tuleks aru pähe ja nad pääseksid kuradi püünisest, kuhu nad on
tõmmatud täitma tema tahet.

3 Aga seda tea, et viimseil päevil tuleb raskeid aegu. **2**
Sest inimesed on siis isekad, rahaahned, hooplejad, ülbed,
jumalateotajad, sõnakuulmatud vanemaile, tänamatud, **3**
südametud, leppimatud, laimajad, ohjeldamatud, jõhkrad,

vaenulikud headuse suhtes, **4** reetlikud, äkilised, ennast täis.
Nad armastavad naudinguid rohkem kui Jumalat. **5** Nad on küll
väliselt jumalakartlikud, kuid on salanud selle väe. Sellistest hoia
eemale! **6** Mõned neist poevad kui ussid kodudesse ja saavad
kontrolli kergeusklike naiste üle, kes on pattudega koormatud ja
mitmesugustest himudest ajendatud, **7** kes aina õpivad, kuid
ei jõua kuidagi tõe tundmisele. **8** Nii nagu Jannes ja Jambres
panid vastu Moosesele, nõnda panevad ka nemad vastu tõele.
Nad on rikutud mõistusega mehed, kõlbmatud usu poolest. **9**
Kuid nad ei jõua kuigi kaugele, sest nagu Moosese vastaste
puhul, saab ka nende arulagedus peagi selgeks kõigile. **10** Sina
aga oled ustavalt järginud minu õpetust, eluviisi, eesmärki, usku,
kannatlikkust, armastust, kindlameelsust **11** tagakiusamistes ja
kannatustes, nagu need on mulle osaks saanud Antiookias,
Ikoonionis ja Lüstras. Millist tagakiusamist ma olen pidanud
taluma, ja kõigest sellest on Issand mind päästnud! **12** Ent
kõiki, kes tahavad elada jumalakartlikult Kristuses Jeesuses,
kiusatakse taga. **13** Kurjad inimesed ja petised lähevad aga
aina halvemaks, olles ise eksitatud ja eksitades teisi. **14**
Sina aga püsi selles, mida sa oled õppinud ja milles oled
veendunud, sest sa tead, kellelt sa seda oled õppinud, **15**
ning tunned juba lapsepõlvest saadik Pühakirja, mis võib sulle
tarkust anda päästeks usu kaudu Kristuses Jeesuses. **16** Kogu
Pühakiri on Jumala Vaimust sisendatud ja kasulik õpetamiseks,
noomimiseks, parandamiseks ja juhatamiseks õiguses, **17** et
Jumala inimene oleks täielikult varustatud ja valmis tegema häid
tegusid.

4 Ma vannutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ees, kes tuleb
kohut mõistma elavate ja surnute üle, ning tema ilmumise ja

valitsuse kohaselt: **2** kuuluta sõna, ole valmis nii sobival kui
ebasobival ajal, manitse, hoiata, julgusta pika meelega õpetades!
3 Sest tuleb aeg, mil nad tervet õpetust enam ei talu ja valivad
oma õpetajaid himude järgi, nii kuidas nende kõrvad sügelevad.
4 Nad keelduvad kuulamast tõde ja pöörduvad müütide poole.
5 Kuid sina säilita alati kaine meel, kannata raskusi, kuuluta
evangeeliumi! Täida oma ülesannet! **6** Sest mind juba valatakse
välja joogiohvrina altarile, minu lahkumistund on lähedal. **7**
Ma olen võidelnud head võitlust, ma olen oma võidujooksu
lõpetanud, ma olen säilitanud usu. **8** Nüüd ootab mind õiguse
võidupärg, mille Issand, õiglane kohtunik, oma päeval mulle
autasuks annab, aga mitte ainult minule, vaid kõikidele, kes
igatsevad tema ilmumist. **9** Püüa võimalikult kiiresti minu juurde
tulla, **10** sest Deemas jättis mu maha ja hakkas armastama seda
maailma. Tema läks Tessaloonikasse, Kreeskens Galaatiasse
ja Tiitus Dalmaatsiasse. **(aiōn g165)** **11** Ainult Luukas on minu
juures. Võta kaasa Markus ning too ta enesega; temast on mu
töös kasu. **12** Tühhikose ma läkitasin Efesosse. **13** Kui sa tuled,
too kaasa mantel, mille ma jätsin Karpose juurde Troasesse, ja
minu raamatud, eriti aga pärgamendid. **14** Sepp Aleksandros on
teinud mulle palju kurja. Küll Issand tasub talle tema tegude järgi!
15 Hoia end tema eest, sest ta on väga meie õpetusele vastu. **16**
Kui ma ennast esimest korda kohtus kaitsesin, ei seisnud keegi
minu kõrval, vaid kõik hülgasid mu. Ärgu loetagu seda neile
süüks! **17** Kuid Issand seisis minu kõrval ja andis mulle jõudu,
et sõnum saaks kuulutatud minu läbi ja seda kuuleksid kõik
rahvad. Ja mind päästetigi lõvi lõugade vahelt! **18** Nii päästab
Issand mind kõikidest kurjadest rünnakutest ja hoiab mind oma
taevase kuningriigi jaoks. Temale kuulugu kirkus igavesest ajast

igavesti! Aamen. **(aiōn g165)** **19** Tervita Priskat ja Akvilat ning
Onesiforose peret! **20** Erastos jäi Korintosesse, Trofimose pidin
aga jätma haigena Mileetosesse. **21** Püüa tulla enne talve!
Eubulos, Pudens, Linos, Klaudia ja kõik usklikud tervitavad sind!
22 Issand olgu sinu vaimuga! Arm olgu teie kõikidega!

Tiitusele

1 Pauluselt, kes on Jumala sulane ja Jeesuse Kristuse apostel,
et edendada Jumala valitute usku ja nende teadmist tõest, mis
viib jumalakartusele, **2** igavese elu lootuses, mille Jumal, kes
ei valeta, on tõotanud enne aegade algust, **(aiōnios g166)** **3**
ja mis on määratud ajal tehtud avalikuks kuulutamistöö läbi,
mis minu kätte on usaldatud Jumala, meie Päästja käsul, **4**
Tiitusele, minu tõelisele pojale ühises usus: Armu ja rahu
Jumalalt Isalt ja Kristuselt Jeesuselt, meie Päästjalt! **5** Ma jätsin
su Kreetale sellepärast, et sa korraldaksid ära kõik, mis jäi
pooleli, ja määraksid ametisse kogudusevanemad igas linnas,
nii nagu ma sind palusin. **6** Kogudusevanem peab olema
laitmatu, ühenaisemees, kellel on usklikud lapsed, keda ei saa
süüdistada halbades elukommetes ega sõnakuulmatuses. **7** Sest
ülevaataja peab Jumala töö eest vastutajana olema laitmatu:
mitte isekas, äkiline, joodik, vägivaldne ega kasuahne, **8** vaid
külalislahke, head armastav, rahumeelne, õiglane, pühitsetud ja
ennast valitsev. **9** Ta peab kinni usaldusväärsest sõnumist, nagu
seda on õpetatud, et ta suudaks julgustada teisi õige õpetuse
varal ja veenda vastuväitjaid nende eksituses. **10** Sest on palju
vastuhakkajaid, lobisejaid ja petiseid, eriti ümberlõigatute seas.
11 Nende suu tuleb kinni panna, sest nad ajavad segadusse
terveid perekondi, õpetades asju, mida ei peaks õpetama – ja
seda ebaausa kasu saamiseks. **12** Üks Kreeta enda prohvetitest
on seda öelnud: „Kreetalased on alati valelikud, kurjad kiskjad,
laisad söödikud.“ **13** See tunnistus on tõsi. Noomi neid karmilt,
et nende usk oleks terve **14** ja nad ei pööraks enam tähelepanu
juudi müütidele ega tõest ära pöördunud inimeste käskudele.
15 Puhtaile on kõik puhas, aga rüvedaile ja uskmatuile pole

miski puhas, sest nii nende mõistus kui südametunnistus on
määrdunud. **16** Nad väidavad, et tunnevad Jumalat, aga tegudega
salgavad tema. Nii on nad põlastusväärsed ja sõnakuulmatud
ega ole ühekski heaks teoks kõlblikud.

2 Sina aga räägi seda, mis on kooskõlas õige õpetusega. **2**
Vanad mehed olgu mõõdukad, väärikad ja mõistlikud, tugevad
usus, armastuses ja kannatlikkuses. **3** Samuti käitugu vanad
naised pühadele kohaselt: ärgu olgu laimajad ega suured
veinijoojad, vaid õpetagu head, et **4** nad suudaksid õpetada
noori naisi armastama oma meest ja lapsi, **5** olema mõõdukad,
puhtad, majapidamises töökad, lahked, kuulekad oma meestele,
et Jumala sõna ei teotataks. **6** Samuti kutsu üles noori mehi
mõistlikkusele **7** kõigis asjus. Anna neile eeskuju head tehes.
Õpetamisel saagu nähtavaks sinu ausus, tõsidus **8** ja puhtad
sõnad, mida ei saa hukka mõista, nii et vastased jääksid häbisse,
sest neil pole midagi halba öelda meie kohta. **9** Orjad alistugu
oma isandaile kõiges, olgu nende meele järgi, ärgu rääkigu vastu
10 ega varastagu, vaid näidaku, et nad on usaldusväärsed, olles
sellega kaunistuseks õpetusele Jumalast, meie Päästjast. **11**
Sest Jumala arm on saanud avalikuks, et päästa kõiki inimesi.
12 See juhib meid loobuma jumalakartmatusest ja maistest
himudest ning elama praegusel ajastul mõistlikult, õiglaselt ja
jumalakartlikult, **(aiōn g165)** **13** oodates taevase lootuse täitumist
ning meie suure Jumala ja meie Päästja, Jeesuse Kristuse
kirkuse ilmumist. **14** Tema on andnud iseenda meie eest, et meid
lunastada kõigest kurjast ja puhastada enesele pärisrahvaks,
kes on innukas tegema häid tegusid. **15** Need on asjad, mida
peaksid õpetama. Julgusta ja manitse kogu autoriteediga! Ära
lase kellelgi end halvustada!

3 Tuleta neile meelde, et nad alistuksid valitsejatele ja võimudele,
oleksid kuulekad, valmis tegema häid tegusid, **2** ei teotaks
kedagi, ei tülitseks, vaid oleksid sõbralikud ja rahumeelsed kõigi
inimeste suhtes. **3** Sest ka meie olime kunagi mõistmatud,
sõnakuulmatud, eksijad, orjasime mitmesuguseid himusid ja
naudinguid, elasime kurjuses ja kadeduses, olime vihatavad
ja vihkasime üksteist. **4** Siis aga ilmus Jumala, meie Päästja
heldus ja armastus inimkonna vastu **5** ja ta päästis meid –
mitte meie õigete tegude, vaid oma halastuse tõttu, pestes meid
uuestisündimises ja uuendades Püha Vaimu kaudu, **6** keda tema
on rikkalikult välja valanud meie peale Jeesuse Kristuse, meie
Päästja läbi, **7** kes me oleme tema armust õigeks mõistetud,
saaksime pärijaiks igavese elu lootuse järgi. **(aiōnios g166)** **8** See
on usaldusväärne sõna; ja ma tahan, et sa neid asju pidevalt
rõhutaksid, nõnda et need, kes usaldavad Jumalat, hoolega
pühenduksid hea tegemisele, sest see on kaunis ja inimestele
kasulik. **9** Väldi rumalaid vaidlusi sugupuude üle ning riide ja
tülisid käsuseaduse üle, sest need on kasutud ja tühised. **10**
Valeõpetuse levitajast pöördu ära, kui sa teda korra või kaks oled
hoiatanud. **11** Sa ju tead, et selline inimene on seesmiselt rikutud
ja teeb pattu ning on iseenese süüdi mõistnud. **12** Niipea kui
ma Artemase või Tühhikose sinu juurde läkitan, tule ruttu minu
juurde Nikopolisesse, sest ma olen otsustanud talve seal veeta.
13 Kirjatundjat Zeenast ja Apollost varusta korralikult teelemineku
jaoks, et neil midagi ei puuduks. **14** Meiegi rahvas peab õppima
tegema häid tegusid, et rahuldada pakilisi vajadusi ja elada
viljakat elu. **15** Sind tervitavad kõik, kes on minu juures. Tervita
neid, kes meid armastavad usus! Arm olgu teie kõikidega!

Fileemonile

1 Pauluselt, kes on Kristuse Jeesuse vang, ja Timoteoselt, meie
vennalt, Armastatud sõbrale ja kaastöölisele Fileemonile, **2**
samuti õde Apfiale, meie kaasvõitlejale Arhipposele ja kogudusele
sinu kodus: **3** Armu ja rahu teile Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt
Jeesuselt Kristuselt. **4** Ma tänan alati Jumalat, pidades sind
meeles oma palvetes, **5** sest ma olen kuulnud sinu usust
Issandasse Jeesusesse ja su armastusest kogu tema püha
rahva vastu. **6** Ma palvetan, et su usu osadus meiega aitaks
sind paremini mõista kõike seda head, mida me Kristuse
pärast jagame. **7** Mind on palju rõõmustanud ja julgustanud
sinu armastus, vend, sest sinu kaudu on Jumala rahvas
saanud õnnistatud. **8** Seepärast, kuigi ma võiksin Kristuses
olla otsekohene ja sind käskida teha, mis on sinu kohus, **9**
eelistan ma armastuse pärast sind pigem paluda. Sellena, kes
olen – vana mees Paulus ja nüüd ka vang Kristuse Jeesuse
pärast, **10** palun ma sind oma poja Oneesimose pärast, kellele
ma sain isaks vangisoleku ajal. **11** Varem oli ta sulle kasutu,
nüüd on ta aga saanud kasulikuks nii sulle kui mulle. **12** Ma
saadan tema, mu oma südame, sinu juurde tagasi. **13** Ma
oleksin soovinud teda enese juures hoida, et ta sinu asemel
oleks mind abistanud, kui olen evangeeliumi pärast ahelates,
14 aga ilma sinu nõusolekuta ei tahtnud ma teha midagi, et
sinu heategu ei oleks sunniviisiline, vaid vabatahtlik. **15** Võib-
olla võeti ta just sellepärast sinult ajutiselt ära, et sa saaksid
ta tagasi jäädavalt, **(aiōnios g166)** **16** mitte enam kui orja, vaid
enam kui orja – kui venna. Ta on mulle väga armas, aga veel
armsam on ta sulle, nii inimesena kui vennana Issandas. **17**
Kui sa pead mind oma kaaslaseks Kristuses, võta teda vastu

nagu mind ennast! **18** Aga kui ta sulle on teinud mingit kahju või
sulle midagi võlgneb, siis arvesta seda minu võlana. **19** See on
kirjutatud minu, Pauluse oma käega: mina maksan tagasi! Ma ei
peaks seda isegi ütlema, et sina võlgned mulle iseenda. **20**
Ma soovin, vend, et mul oleks sinust kasu Issandas. Rõõmusta
minu südant Kristuses! **21** Seda kirjutades olen ma kindel sinu
kuulekuses, ma tean, et sa teed isegi rohkem, kui ma palun. **22**
Ja veel üks asi – pane oma külalistetuba minu jaoks valmis, sest
ma loodan, et mind antakse teile tagasi teie eestpalvete tõttu. **23**
Sind tervitavad Epafras, minu kaasvang Kristuses Jeesuses. **24**
Ja minu kaastöölised Markus, Aristarhos, Deemas ja Luukas
tervitavad sind. **25** Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie
vaimuga!

Heebrealastele

1 Kui Jumal muiste rääkis esivanematele mitmel korral ja mitmel
viisil prohvetite kaudu, **2** siis on Jumal viimseil päevil meile
rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks
ja kelle läbi ta on ka maailmad loonud. **(aiōn g165)** **3** Poeg on
Jumala kirkuse kiirgus ja tema olemuse täpne peegeldus ning ta
hoiab ülal kõiksust oma võimsa sõnaga. Kes on pärast seda, kui
ta oli puhastanud meid pattudest, istunud Ausuuruse paremale
käele kõrgustes **4** ning saanud ülemaks inglitest, kuivõrd ta on
pärinud neist ülevama nime. **5** Millisele inglile on Jumal iganes
öelnud „Sina oled minu Poeg, täna ma sünnitasin sinu“? Ja
veel: „Mina olen tema Isa ja tema on minu Poeg.“ **6** Ning kui ta
toob oma esmasündinu maailma, ütleb ta: „Teda kummardagu
kõik Jumala inglid.“ **7** Inglite kohta ta ütleb: „Ta teeb oma inglid
vaimudeks, ja oma teenijad tuleleegiks.“ **8** Aga Poja kohta ta
ütleb: „Sinu troon, Jumal, püsib ikka ja igavesti, ja õiglus on
su Kuningriigi valitsuskepp. **(aiōn g165)** **9** Sa armastad õigust ja
vihkad ülekohut, seepärast on su Jumal võidnud sind rõõmuõliga
rohkem kui su kaaslasi.“ **10** Ja veel: „Sina, Issand, panid alguses
maale aluse ja taevad on su kätetöö. **11** Need hävivad, aga
sina jääd; nad kõik kuluvad nagu riie. **12** Sa keerad nad kokku
otsekui kuue – nad vahetatakse välja nagu rõivad. Ent sina oled
ikka seesama ja sinu aastad ei lõpe.“ **13** Või millisele inglile on
Jumal iganes öelnud: „Istu mu paremale käele, kuni ma panen
sinu vaenlased su jalajäriks“? **14** Eks kõik inglid ole teenijad
vaimud, saadetud teenima neid, kes pärivad pääste?

2 Seetõttu tuleb meil eriti silmas pidada kõike, mida me oleme
kuulnud, et me ei kalduks kõrvale. **2** Sest kui juba inglite
kaudu räägitud sõnum oli kohustuslik ning iga üleastumine

ja sõnakuulmatus sai karistuse, **3** kuidas siis meil õnnestuks
põgeneda, kui me ei hooli nii suurest päästest, mida esmalt
kuulutati Issanda enda suu läbi ja mida on kinnitanud need, kes
seda kuulsid. **4** Jumal on ju seda kinnitanud tunnustähtede,
imede ja mitmesuguste võimsate tegudega ning Püha Vaimu
andidega, mida ta jagas oma tahte kohaselt. **5** Jumal ei alistanud
inglitele tulevast maailma, millest me räägime. **6** Pühakiri
tunnistab sellest: „Mis on inimene, et sa temale mõtled, või
inimese poeg, et sa temast hoolid? **7** Sa tegid ta veidi alamaks
inglitest, sa pärgasid ta au ja hiilgusega, **8** ja alistasid kõik tema
jalge alla.“ Temale kõike alistades ei jätnud Jumal midagi talle
alistamata. Aga praegu me ei näe veel, et kõik on alistatud tema
alla. **9** Siiski me näeme, et Jeesus, kes viivuks tehti alamaks
inglitest, et ta Jumala armu läbi maitseks surma igaühe eest, on
nüüd pärjatud au ja hiilgusega surma kannatamise pärast. **10**
Sest Jumalale, kelle jaoks ja kelle läbi on kõik, oli kohane teha
kannatuste kaudu täiuslikuks nende pääste teerajaja, selle, kes
pidi viima kirkusesse palju lapsi. **11** On ju nii pühitsejal kui ka
pühitsetavail üks ja seesama Isa. Seepärast Jeesus ei häbenegi
nimetada neid vendadeks ja õdedeks: **12** „Ma tahan kuulutada
sinu nime oma vendadele, koguduse keskel tahan ma laulda
sulle kiitust!“ **13** Ja veel: „Ma panen oma lootuse tema peale.“ Ja
veel: „Siin olen mina ja lapsed, kelle Jumal mulle on kinkinud.“
14 Sellepärast, kuna lapsed on lihast ja verest, sai temagi lihaks
ja vereks, et surma läbi murda selle vägi, kes hoiab surma võimu
– see tähendab kuradi – **15** ja vabastada kõik, kes olid kogu elu
olnud surmahirmu orjuses. **16** Sest kindlasti ei tulnud ta appi
inglitele, vaid Aabrahami järglastele. **17** Seepärast ta pidi igas
mõttes saama nende sarnaseks, et temast saaks halastav ja

ustav ülempreester Jumala ees inimeste pattude lepitamiseks.
18 Kuna ta ise on kannatanud ja tundnud kiusatusi, suudab ta
aidata neid, kes on kiusatustes.

3 Seepärast, pühad vennad ja õed, taevase kutsumise
osasaajad, seadke oma mõtted Jeesusele, keda me tunnistame
kui oma apostlit ja ülempreestrit! **2** Ta on ustav oma
ametissemäärajale nagu Mooseski Jumala majapidamises. **3**
Jeesus on Moosesest palju suurema austuse vääriline, nii nagu
maja ehitajat austatakse enam kui maja ennast. **4** Iga maja on ju
kellegi ehitatud, aga Jumal on ehitanud kõik. **5** Mooses oli ustav
Jumala majapidamises kui sulane; tunnistuseks sellest, mida
Jumal pidi tulevikus rääkima. **6** Kristus aga on kui ustav Poeg
Jumala majapidamise üle. Tema majapidamine oleme meie, kui
me peame kinni julgusest ja lootusest, millest me ka kiitleme. **7**
Seepärast, nagu Püha Vaim ütleb: „Täna, kui te kuulete tema
häält, **8** ärge tehke oma südant kõvaks nii nagu vastuhaku ajal,
nõnda nagu kõrbes läbikatsumise päevil, **9** kus teie esiisad panid
mind proovile, kuigi nad nägid mu tegusid nelikümmend aastat.
10 Seepärast sain ma vihaseks selle sugupõlve peale ja ütlesin:
„Nende süda eksib üha kaugemale, ja nad ei tunne minu teid.“
11 Nii ma vandusin oma vihas: „Ial ei saa nad minu hingamisse!““
12 Vaadake ette, vennad ja õed, et kelleski teist ei oleks kuri
uskmatu süda, mis loobub elavast Jumalast! **13** Selle asemel
julgustage üksteist iga päev, niikaua kui veel öeldakse „täna“,
et keegi teist ei kalestuks patu petlikkuse läbi. **14** Sest meil
kõigil on osa Kristusest, kui me vaid oma esimeses usus lõpuni
kindlaks jääme. **15** Nii nagu äsja öeldi: „Täna, kui te kuulete
tema häält, ärge tehke oma südant kõvaks nii nagu vastuhaku
ajal!“ **16** Kes siis olid need kuuljad, kes vastu hakkasid? Eks ju

kõik need, kelle Mooses tõi välja Egiptusest? **17** Ja kelle peale
oli ta vihane nelikümmend aastat? Eks ju nende peale, kes tegid
pattu ja kelle ihud langesid kõrbes? **18** Ja kellele kinnitas Jumal
vandega, et nad ei saa minna tema hingamisse, kui mitte neile,
kes olid sõnakuulmatud? **19** Nii me näeme, et nad ei saanud
sinna minna oma uskmatuse pärast.

4 Seega kartkem, kuni tõotus pääseda Jumala hingamisse
veel kehtib, et keegi teist ei osutuks hiljaks jäänuks. **2** Sest
meile on kuulutatud evangeeliumi nii nagu neilegi, kuid neil
polnud kasu sellest sõnast, mis nad kuulsid, sest nad ei võtnud
seda vastu usus. **3** Meie aga, kes oleme uskunud, astume
Jumala hingamisse, nii nagu ta on öelnud: „Nii ma vandusin
oma vihas: „Iial ei saa nad minu hingamisse!““ – ehkki tema
tööd on lõpetatud maailma loomisest peale. **4** Sest nagu kusagil
Pühakirjas on öeldud seitsmenda päeva kohta: „Seitsmendal
päeval Jumal puhkas kõigist oma töödest.“ **5** Selles kirjakohas
aga: „Iial ei saa nad minu hingamisse!“ **6** Seepärast aga, et
mõned siiski lastakse sisse ja kuna need, kellele evangeeliumi
esmalt kuulutati, ei ole sinna sisse saanud sõnakuulmatuse
pärast, **7** määrab Jumal veel ühe päeva, nimetades seda
„täna“, öeldes palju aega hiljem Taaveti kaudu, nagu juba varem
on öeldud: „Täna, kui te kuulete tema häält, ärge tehke oma
südant kõvaks!“ **8** Sest kui Joosua oleks nad viinud hingamisse,
siis Jumal ei oleks rääkinud hiljem ühest teisest päevast. **9**
Järelikult on Jumala rahva hingamisaeg alles ees. **10** Igaüks, kes
tema hingamisse siseneb, see hingab oma tegudest, nii nagu
Jumal oma tegudest. **11** Püüdkem siis igati sellesse hingamisse
pääseda, et keegi ei langeks samasuguse sõnakuulmatuse läbi!
12 Sest Jumala sõna on elav ja tõhus ja vahedam kui ükski

kaheterane mõõk. Ta tungib nii sügavale, kuni lõhestab hinge ja
vaimu, liigesed ja üdi, ning mõistab kohut südame mõtete ja
soovide üle. **13** Ükski loodu ei saa Jumala pilgu ees peituda, vaid
kõik on alasti ja avatud tema silmade ees, kellele me peame aru
andma. **14** Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala
Poeg, kes on läbinud taevad, siis hoidkem kinni sellest usust,
mida me tunnistame! **15** Sest meil pole selline ülempreester, kes
ei suudaks meile kaasa tunda meie nõrkustes, vaid ta on olnud
kiusatud igal viisil nagu meie, ja siiski ilma patuta. **16** Seepärast
mingem siis julgusega Jumala armutrooni ette, et saaksime
halastust ja leiaksime armu, mis aitab meid õigel ajal.

5 Iga ülempreester, kes valitakse inimeste hulgast, seatakse
esindama inimesi Jumala ees, et tuua ohvreid ja ande pattude
lepituseks. **2** Ta suudab kaasa tunda mõistmatutele ja eksijatele,
sest ka tema ise on nõrk. **3** Ja sellepärast peab tema nii nagu
rahva eest, ka iseenese eest ohvrit tooma pattude pärast. **4** Ja
keegi ei saa seda au võtta enesele ise, vaid saab selle Jumala
kutsel, nagu Aaron sai. **5** Nii ei ole ka Kristus ülendanud ennast
ise ülempreestri ametisse, vaid Jumal ütles talle: „Sina oled minu
Poeg, täna ma sünnitasin sinu.“ **6** Nagu ta ka ühes teises kohas
ütleb: „Sina oled igavesti preester Melkisedeki korra järgi.“ **(aiōn
g165)** **7** Oma maise elu päevil tõi Jeesus oma palved ja anumised
valju nutu ja pisaratega tema ette, kes teda võis surmast päästa,
ja teda võeti kuulda tema allaheitlikkuse tõttu. **8** Ja olles küll
Poeg, õppis ta kuulekust selle läbi, mida ta kannatas. **9** Ning kui
ta oli tehtud täiuslikuks, sai ta igavese pääste allikaks kõigile,
kes on talle kuulekad, **(aiōnios g166)** **10** ning Jumal nimetas ta
ülempreestriks Melkisedeki korra järgi. **11** Sel teemal võiks
veel paljugi rääkida, aga seda on teile raske selgeks teha, sest

te olete muutunud tuimaks kuulma. **12** Sest teie, kes te selle
aja peale peaksite ise olema õpetajad, vajate, et teile uuesti
õpetataks Jumala ilmutuse esimesi tõdesid. Te olete jälle saanud
nendeks, kes vajavad piima, mitte tahket toitu. **13** Sest igaüks,
kes toitub piimast, ei saa õieti aru õpetusest õiguse kohta, sest
ta on väike laps. **14** Tahke toit aga on täiskasvanuile, neile, kelle
eristusvõime on vilunud vahet tegema hea ja kurja vahel.

6 Seepärast jätkem selja taha algõpetus Kristusest ja mingem
edasi täiuse poole! Meil on alus, mida pole vaja uuesti rajada:
ärapöördumine surnud tegudest ja usk Jumalasse, **2** õpetus
ristimistest ja käte pealepanemisest, surnute ülestõusmisest
ja igavesest kohtumõistmisest. **(aiōnios g166)** **3** Ja seda me
teeme, kui Jumal lubab. **4** Sest on võimatu neid, kes kord on
olnud valgustatud, kes on maitsnud taevaseid ande, saanud osa
Pühast Vaimust, **5** kogenud Jumala sõna headust ja tulevase
ajastu väge **(aiōn g165)** **6** ning siiski usust taganenud, tuua
taas patukahetsusele. Iseendi kahjuks löövad nad Jumala Poja
ikka ja jälle risti ja häbistavad teda avalikult! **7** Sest maa,
mis joob tihti talle langevat vihma ja kasvatab kasulikke taimi
oma harijaile, saab õnnistuse Jumalalt. **8** Aga see maa, mis
kasvatab kibuvitsu ja ohakaid, on kasutu ja lähedal needusele.
Lõpuks see põletatakse. **9** Teie puhul, armsad, isegi kui me
niimoodi räägime, oleme me veendunud paremas – asjades,
mis puudutavad päästmist. **10** Jumal ei ole ju ebaõiglane, et ta
unustaks teie töö ja armastuse, mida te olete osutanud temale,
kui te teenite tema rahvast ja teenite jätkuvalt. **11** Kuid me
ihkame, et igaüks teist näitaks üles samasugust innukust, nõnda
et teie lootus oleks täiesti kindel kuni lõpuni. **12** Me ei taha, et te
muutuksite laisaks, vaid võtaksite eeskujuks neid, kes usu ja

pika meele tõttu pärivad selle, mida Jumal on tõotanud. **13** Kui
Jumal Aabrahamile andis tõotuse, vandus ta iseenese nimel,
sest temast ei olnud kedagi kõrgemat, kelle nimel vanduda.
14 Ta ütles: „Jah, tõesti ma õnnistan sind ja annan sulle palju
järglasi!“ **15** Ja nii Aabraham ootas kannatlikult ja sai kätte,
mis talle oli tõotatud. **16** Inimesed vannuvad endast kõrgema
nimel. Ja vanne kinnitab selle, mis on öeldud, ning lõpetab kogu
vaidluse. **17** Kuna Jumal soovis tõotuse pärijatele veel selgemini
näidata oma eesmärgi muutumatust, kinnitas ta seda vandega.
18 Kahe muutumatu asja läbi, mille kohta on võimatu Jumalal
valetada, leiame meie varjupaiga, et hoida kinni meie ees olevast
lootusest. **19** See lootus on meie hinge ankur, kõikumatu ja
kindel, mis ulatub pühamu eesriide taha, **20** kuhu eeljooksjana
meie heaks on läinud sisse Jeesus, kes sai igaveseks ajaks
ülempreestriks Melkisedeki korra järgi. **(aiōn g165)**

7 Sest see Melkisedek oli Saalemi kuningas ja Kõigekõrgema
Jumala preester. Ta kohtus Aabrahamiga, kui see pöördus
tagasi pärast võitu kuningate üle, ja õnnistas teda **2** ning
Aabraham jagas talle ühe kümnendiku kõigest. Tema nimi
tähendab kõigepealt „Õiguse kuningas“, peale selle ka Saalemi
kuningas, mis tähendab „Rahu kuningas“. **3** Ta on ilma isa,
ema ja sugupuuta, tema päevadel pole algust ega elul lõppu,
aga sarnaselt Jumala Pojaga jääb ta preestriks igavesti. **4**
Vaadake, kui suur on see, kellele isegi esiisa Aabraham andis
kümnist kogu sõjasaagist! **5** Leevi poegadel, kes astuvad
preestriametisse, käsib Seadus koguda kümnist rahva, see
tähendab oma suguvendade käest, ehk küll needki on põlvnenud
Aabrahamist. **6** Aga see mees, kuigi ta ei põlvnenud Leevist,
võttis kümnise Aabrahami käest ja õnnistas teda, kelle päralt

olid tõotused! **7** Ja ilma igasuguse kahtluseta saab alam
õnnistuse ülemalt. **8** Ühel juhul võtavad kümnist surelikud
inimesed, teisel aga see, kelle kohta tunnistatakse, et ta elab.
9 Võiks isegi öelda, et ka Leevi, kes kogus kümnist, oli ise
maksnud kümnist Aabrahami kaudu, **10** sest ta oli alles oma
esiisa niuetes, kui Melkisedek Aabrahamiga kohtus. **11** Niisiis,
kui täiuslikkus oleks olnud saavutatav leviitide preestriameti
kaudu – sellele pani ju aluse rahvale antud Seadus –, miks
pidi siis veel tulema teine preester Melkisedeki korra järgi,
mitte aga Aaroni korra järgi? **12** Kui preestriamet muutub,
sünnib paratamatult ka Seaduse muutmine. **13** Sest see, kelle
tulekust räägitakse, on pärit teisest suguharust, kellest veel
ükski ei ole teeninud altari juures. **14** On ju teada, et meie
Issand on võrsunud Juuda suguharust, kellele Mooses ei ole
preestriametiks mingit korraldust andnud. **15** Mis me oleme
öelnud, saab veel selgemaks, kui see teistsugune preester
tõuseb Melkisedeki sarnasena, **16** olles saanud preestriks mitte
maise Seaduse korralduse tõttu, vaid hävimatu elu väe tõttu.
17 Sest on tunnistatud: „Sina oled preester igavesti, preester
Melkisedeki korra järgi.“ **(aiōn g165)** **18** Eelnev korraldus kaotab
kehtivuse, sest see oli jõuetu ja kasutu – **19** Seadus ei teinud ju
midagi täiuslikuks –, selle asemele tuuakse aga parem lootus,
mille kaudu me saame tulla Jumala ligi. **20** Ja seda ei tehtud
ilma vandeta! Teised said preestriteks ilma vandeta, **21** aga
tema sai preestriks vandega, kui Jumal ütles talle: „Issand on
vandunud ega muuda meelt: „Sina oled igavesti preester!““
(aiōn g165) **22** Selle vande tõttu on Jeesus saanud parema
lepingu käendajaks. **23** Preestreid on tõepoolest palju olnud,
sest surm ei lubanud neil ametis jätkata, **24** kuid Jeesuse

preestriteenistus on muutumatu, sest tema püsib igavesti. **(aiōn g165)** **25** Sellepärast suudab ta päästa igaveseks neid, kes tema kaudu Jumala juurde tulevad, sest ta elab alati, et nende eest paluda. **26** Just sellist ülempreestrit me vajame: tema on püha, veatu, puhas, eraldatud patustest ja ülendatud üle taevaste. **27** Erinevalt teistest ülempreestritest ei ole temal vaja päevast päeva tuua esmalt ohvreid omaenda pattude eest ja siis rahva pattude eest, sest seda ta on teinud ühe korra ja lõplikult, kui ta tõi ohvriks iseenda. **28** Sest Seadus seab ülempreestriteks inimesi nende nõrkuses, aga vandetõotus, mis tuli Seadusest hiljem, seab ülempreestriks Poja, kes on saanud täiuslikuks igavesti. **(aiōn g165)**

8 Aga meie praeguse kõne peamine mõte on see: meil on ülempreester, kes on istunud Ausuuruse trooni paremale käele taevas **2** ning teenib pühamus, tõelises kohtumistelgis, mida ei ole püstitanud ükski inimene, vaid Issand. **3** Iga ülempreester seatakse ametisse, et tuua Jumala ette ande ja ohvreid. Ja nii peab ka see ülempreester midagi ohvriks tooma. **4** Kui ta maa peal viibiks, siis ei oleks ta preester, sest siin juba on preestrid, kes Seaduses nõutud ande toovad. **5** Nad teenivad selles, mis on taevase pühamu jäljend ja vari. Seepärast manitseti ka Moosest, kui ta hakkas telki valmistama: „Vaata, et sa teed kõik sulle mäel näidatud eeskuju järgi!“ **6** Ent nüüd on Jeesus saanud seda aulisema ameti, mida parema lepingu vahendaja ta on, mis on kehtestatud paremate tõotuste alusel. **7** Sest kui esimene leping olnuks laitmatu, siis ei oleks otsitud selle asemele teist. **8** Sest neid laites ütleb Jumal rahvale: „Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu. **9** See ei ole niisugune leping, nagu ma tegin

teie esiisadega siis kui ma nad kättpidi viisin välja Egiptusest,
sest nad ei jäänud minu lepingule ustavaks, ja ma pöördusin
neist ära, ütleb Issand. **10** See on leping, mille ma sõlmin
Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand: ma vajutan oma
seadused nende teadvusse ja kirjutan need neile südamesse.
Siis olen mina nende Jumalaks ja nemad on minu rahvaks. **11**
Siis ei õpeta nad enam oma ligimest ega ütle üksteisele: „Tunne
Issandat!“ sest nad kõik tunnevad mind, nii väikesed kui suured.
12 Sest ma andestan nende kurjuse ega tuleta enam meelde
nende patte.“ **13** Uuest lepingust rääkides on Jumal kuulutanud
eelmise lepingu aegunuks. Aga mis aegub ja iganeb, lakkab
peagi olemast.

9 Esimese lepinguga kaasnesid jumalateenistuse eeskirjad
ja maine pühamu. **2** Selleks oli valmistatud eestelk, kus olid
lambijalg ja laud koos ohvrileibadega; seda nimetatakse „pühaks
paigaks“. **3** Teise eesriide taga oli telk, mida nimetatakse
„kõige pühamaks paigaks“. **4** Seal oli kuldne suitsutusaltar ja
kullaga kaetud lepingulaegas, selles olid kuldkruus mannaga
ja Aaroni kepp, mis oli kord haljendanud, ja lepingutahvlid. **5**
Lepingulaeka peal varjasid auhiilguse keerubid lepituskaant.
Aga sellest pole praegu vaja pikemalt rääkida. **6** Asjade sellise
korralduse juures lähevad preestrid korrapäraselt eestelki, et
täita teenistuskohustusi, **7** aga ainult üks kord aastas läheb
ülempreester teise telki. Ta läheb sinna ohvrilooma verega,
mille ta ohverdab iseenda ja rahva pattude eest, mida nad
on teadmatusest teinud. **8** Sellega näitab Püha Vaim, et tee
kõige pühamasse paika ei ole veel avatud, seni kuni esimene
telk püsib. **9** Siin on võrdpilt praeguse aja kohta, et endisel
viisil ohverdatud annid ja ohvrid ei suuda teha jumalateenijat

täiuslikuks südametunnistuse poolest. **10** See kõik puudutab vaid
toitu, jooki ja mitmesuguseid pesemistalitusi – ihusse puutuvaid
eeskirju, mis kehtivad kuni uue korra saabumiseni. **11** Kuid kui
Kristus tuli nüüd juba siin olevate hüvede ülempreestrina, läbis
ta suurema ja täiuslikuma telgi, mis pole tehtud inimkätega, see
tähendab – pole osa sellest loodud maailmast. **12** Ta läks sisse
kõige pühamasse paika, mitte kitsede ega vasikate vere, vaid
iseenese vere läbi – ühe korra ja lõplikult – ning saavutas igavese
lunastuse. **(aiōnios g166)** **13** Sest kui juba kitsede ja härgade vere
piserdamine ning mullikate tuha puistamine pühitseb neid, kes
on rüvetunud, et nad oleksid väliselt puhtad, **14** siis kui palju
enam Kristuse veri, kes igavese Vaimu läbi ohverdas iseenese
veatuna Jumalale, puhastab meie südametunnistuse surma
põhjustavatest tegudest, et saaksime teenida elavat Jumalat.
(aiōnios g166) **15** Sellepärast on Kristus uue lepingu vahendaja, et
kutsutud saaksid kätte tõotatud igavese pärandi nüüd, kui tema
surm oli saanud lunastuseks esimese lepingu all tehtud pattude
eest. **(aiōnios g166)** **16** Testamendi puhul on vajalik tõendada
testamendi tegija surm, **17** sest testament hakkab kehtima
pärast surma ega jõustu kunagi testamendi tegija eluajal. **18**
Seepärast ei kehtestatud ka esimest lepingut ilma vereta. **19**
Sest kui Mooses oli andnud kogu rahvale edasi kõik käsud
vastavalt Seadusele, võttis ta vasikate vere, vett, helepunast
lõnga ja iisopit ning piserdas nii rullraamatu kui ka rahva peale,
20 öeldes: „See on selle lepingu veri, mida Jumal on käskinud teil
pidada.“ **21** Samuti piserdas ta verd telgi ja kõigi selle teenistuses
kasutuses olevate esemete peale. **22** Tõepoolest, Seaduse
järgi puhastatakse peaaegu kõik asjad verega ja ilma ohvri vere
valamiseta ei ole andeksandmist. **23** Niisiis tuli sellisel viisil

puhastada taevaste asjade eelkujundeid, kuid taevaste asjade
endi jaoks on tarvis paremaid ohvreid. **24** Sest Kristus ei läinud
ju inimkätega tehtud pühamusse, mis vaid jäljendab tõelist,
vaid päris taevasse ja on nüüd meie eestkostjana Jumala ees.
25 Samuti ei läinud ta end korduvalt ohverdama, nõnda nagu
ülempreester läheb võõra verega igal aastal kõige pühamasse
paika, **26** sest muidu oleks ta pidanud korduvalt kannatama
maailma loomisest peale. Kuid ta ilmus vaid üks kord ajastu
lõpul, et ennast ohverdades kõrvaldada patt. **(aiōn g165)** **27** Ja nii
nagu inimeste osaks on üks kord surra ja pärast seda seista
kohtu ees, **28** nõnda suri ka Kristus üks kord ohvrisurma, et
kanda karistust inimkonna pattude eest. Teist korda ei tule ta
enam patu pärast, vaid päästma neid, kes teda ootavad.

10 Seadus on vaid tulevaste hüvede vari, mitte tegelikkuse
tõeline kuju. Seadus ei suuda iial teha jäävalt täiuslikuks neid,
kes tulevad Jumala ette aasta-aastalt nendesamade ohvritega.
2 Vastasel korral, kas nad ei oleks siis ohverdamast lakanud?
Sest jumalateenijad oleksid lõplikult puhtaks saanud ja neil ei
oleks enam olnud patust südametunnistust. **3** Ent ohvrid on vaid
iga-aastaseks meeldetuletuseks patust. **4** Härgade ja kitsede
verel on võimatu patte ära võtta. **5** Seepärast ütles Kristus
maailma tulles: „Ohvrit ega andi sa ei tahtnud, aga valmistasid
mulle ihu: **6** põletus- ja patuohvritest ei olnud sul hea meel.
7 Siis ma ütlesin: „Vaata, ma tulen – rullraamatus on minust
kirjutatud – tegema sinu tahtmist, Jumal!““ **8** Esimeses pooles
ütleb ta: „Ohvreid, ande, põletus- ja patuohvreid sa ei tahtnud
ega olnud sul hea meel neist“ – mida ju ohverdatakse Seaduse
järgi. **9** Siis aga ütleb ta: „Ma olen tulnud tegema sinu tahtmist.“
Ta tühistab esimese, et kehtestada teine. **10** Selles tahtmises

on meid pühitsetud Jeesuse Kristuse ihu ohvriga üks kord ja
lõplikult. **11** Iga preester seisab päevast päeva oma teenistuses
ja toob korduvalt samu ohvreid, mis ei suuda iial ära võtta patte.
12 Kristus aga ohverdas üheainsa, alati kehtiva ohvri pattude
eest, ja on jäädavalt istunud Jumala paremale käele **13** ja ootab
sellest ajast alates, kuni ta vaenlased paisatakse põrmu ta jalge
alla. **14** Sest üheainsa ohvriga on ta jäädavalt teinud täiuslikuks
need, keda pühitsetakse. **15** Seda tunnistab meile ka Püha Vaim;
sest kui ta oli öelnud: **16** „See on leping, mille ma sõlmin teiega
pärast neid päevi, ütleb Issand. Ma panen oma seadused neile
südamesse ja kirjutan need nende teadvusse.“ **17** Siis ta lisab:
„Ja ma ei mäleta enam nende patte ega ülekohtutegusid.“ **18**
Aga kui need on kord andeks antud, seal ei ole enam vaja mingit
ohvrit pattude eest. **19** Vennad ja õed, Jeesuse vere läbi on meil
julgus vabalt sisse minna kõige pühamasse paika. **20** Selle tee
on ta meile avanud uuena ja elavana eesriide, see tähendab
oma maise ihu kaudu. **21** Ja et meil on nõnda suur preester
Jumala koja üle, **22** siis astugem Jumala ette siira südamega,
täielikus usus, olles südame poolest piserdamisega puhastatud
kurjast südametunnistusest ja ihu poolest pestud puhta veega!
23 Hoidkem kõikumatult kinni lootusest, mida me tunnistame,
sest ustav on see, kes seda on tõotanud. **24** Ja mõelgem, kuidas
üksteist ergutada armastusele ja headele tegudele! **25** Ärgem
jäägem eemale oma koguduse kokkusaamistelt, nagu mõnel on
kombeks, vaid julgustagem selleks üksteist, ja seda enam, et
näete kohtupäeva lähenevat. **26** Sest kui me teeme tahtlikult
pattu pärast seda, kui oleme õppinud tundma tõde, siis ei ole
enam ohvrit pattude lepituseks, **27** vaid ainult mingi kohutav
kohtu ootamine ja vihatuli, mis neelab Jumalale vastupanijad. **28**

Igaüks, kes hülgab Moosese Seaduse, peab ilma halastuseta
surema kahe või kolme tunnistaja ütluse peale. **29** Kui palju
rängema karistuse väärib siis teie meelest see, kes Jumala
Poega on jalgadega tallanud ega ole kalliks pidanud lepingu
verd, millega teda on pühitsetud, ning on teotanud armu Vaimu?
30 Me ju tunneme teda, kes ütleb: „Mulle kuulub kättemaks, minu
käest tuleb karistus.“ Ja veel: „Issand mõistab kohut oma rahva
üle.“ **31** Hirmus on langeda elava Jumala kätte! **32** Tuletage
meelde endisi päevi, mil te äsja valgustatuna pidite taluma rasket
ja kannatusrohket võitlust! **33** Mõnikord olite ise avaliku pilke ja
ahistamise all, mõnikord näitasite oma ühtekuuluvust nendega,
keda nõnda koheldi. **34** Te olete kannatanud koos vangidega
ja rõõmuga vastu võtnud oma vara riisumise, teades, et teil
on parem ja püsivam varandus. **35** Seepärast ärge kaotage
oma julgust, sest see saab suure palga! **36** Teil läheb vaja
kannatlikkust, et teha Jumala tahtmist ja saada kätte tema
tõotused. **37** Sest „Veel õige pisut aega, siis tuleb see, kes on
tulemas, ega viivita enam.“ **38** Aga „Minu õige jääb usust elama,
ja kui ta taganeb, ei tunne ma temast head meelt.“ **39** Meie aga
ei ole need, kes taganevad ja hukkuvad, vaid meie usume ja
jääme elama.

11 Ent usk on kindel usaldus selle vastu, mida oodatakse, ja
veendumus selles, mis pole veel nähtav. **2** Selle usu kohta on
meie esivanemad saanud hea tunnistuse. **3** Usu kaudu me
mõistame, et maailmad on valmistatud Jumala sõna läbi, nii et
nähtamatust on sündinud nähtav. **(aiōn g165)** **4** Usus tõi Aabel
Jumalale parema ohvri kui Kain. Selle tõttu tunnistas Jumal ta
õigeks, kui Jumal kiitis heaks tema annid, ja usu kaudu kõneleb
Aabel meile veel surnunagi. **5** Usus võeti ära Eenok, nii et ta ei

näinud surma: teda ei leitud enam, sest Jumal oli ta ära võtnud.
Aga enne ülesvõtmist oli ta saanud tunnistuse, et ta oli Jumalale
meelepärane. **6** Kuid ilma usuta on võimatu olla meelepärane.
Sest igaüks, kes tuleb Jumala juurde, peab uskuma, et tema
on olemas ja et ta annab palga neile, kes teda otsivad. **7** Usu
läbi sai Noa hoiatuse selle kohta, mida veel ei olnud näha, ja
pühas kartuses ehitas ta laeva, millega pääses tema pere. Usu
kaudu mõistis ta hukka maailma ja sai selle õiguse pärijaks,
mis tuleb usust. **8** Usus läks Aabraham kuulekalt teele, kui
teda kutsuti paika, mille ta pidi saama pärandiks. Ta läks teele,
teadmata, kuhu ta läheb. **9** Usu läbi rajas ta oma kodu tõotatud
maale otsekui sisserändaja võõrsile, elades telkides koos Iisaki
ja Jaakobiga, kellele see tõotus samuti kuulus. **10** Sest ta ootas
kindlale vundamendile rajatud linna, mille kavandaja ja ehitaja
on Jumal. **11** Ja usu läbi sai isegi viljatu Saara väe suguvõsa
alustamiseks, kuigi oli sünnituseast juba ammu väljas, sest
ta pidas tõotuse andjat ustavaks. **12** Nii sündis ühest elujõu
kaotanud mehest nõnda rohkesti järglasi, nagu on taevas tähti ja
nagu merekaldal liiva, mida ei saa ära lugeda. **13** Need kõik
surid uskudes. Nad ei saanud kätte tõotusi, kuid nad nägid ja
tervitasid neid eemalt. Ja nad tunnistasid, et nad on võõrad ja
läbirändajad maa peal. **14** Sest kes nõnda räägivad, näitavad,
et nad igatsevad kodumaad. **15** Kui nad oleks meenutanud
kodumaad, kust nad olid lahkunud, siis nad oleks saanud ju
pöörduda tagasi. **16** Aga nad igatsevad paremat, see tähendab
taevast kodumaad. Seepärast Jumal ei häbene lasta end hüüda
nende Jumalaks, kuna tema on valmistanud neile linna. **17** Usu
läbi Aabraham, kui Jumal ta proovile pani, loovutas ohvriks Iisaki;
tema, kellele olid antud tõotused, tõi ohvrimäele oma ainsa poja,

18 kuigi Jumal oli talle öelnud: „Sinu sugu loetakse Iisakist.“ **19**
Aabraham leidis, et Jumal võib isegi surnuid üles äratada, ja selle
võrdpildina sai ta Iisaki surmast tagasi. **20** Usus õnnistas ka Iisak
Jaakobit ja Eesavit tulevaste asjade suhtes. **21** Usus õnnistas
surev Jaakob Joosepi mõlemat poega ja kummardas palves oma
kepi najal. **22** Usus meenutas Joosep oma elu lõpul Iisraeli laste
lahkumist ja andis korralduse oma luude kohta. **23** Usus varjasid
Moosese vanemad pärast ta sündimist teda kolm kuud, sest nad
nägid, et ta on ilus laps, ega kartnud teha kuninga käsu vastu.
24 Usus keeldus Mooses suureks saades laskmast end nimetada
vaarao tütrepojaks, **25** eelistades pigem taluda kurja kohtlemist
koos Jumala rahvaga, kui nautida üürikest aega pattu. **26** Ta
pidas Egiptuse aardeist suuremaks rikkuseks teotust Kristuse
pärast, sest ta kinnitas oma pilgu tulevasele tasule. **27** Usus
lahkus ta Egiptusest, kartmata kuninga raevu, sest otsekui nähes
teda, kes on nähtamatu, püsis ta kindlana. **28** Usus korraldas ta
paasapüha ja verega piserdamise uksepiitadele, et hävitusingel
ei puutuks nende esmasündinuid. **29** Usus läksid Iisraeli lapsed
läbi Punase mere nagu kuiva maa, aga kui egiptlased üritasid
sama, siis nad uppusid. **30** Usus varisesid Jeeriko müürid, kui
seitse päeva oli käidud nende ümber. **31** Usus ei hukkunud
hoor Raahab koos uskmatutega, sest ta oli rahuga vastu võtnud
maakuulajad. **32** Mida ma veel ütleksin? Mul puudub aeg hakata
rääkima Gideonist, Baarakist, Simsonist, Jeftast, Taavetist,
Saamuelist ja prohvetitest, **33** kes usu läbi vallutasid kuningriike,
mõistsid kohut, said kätte tõotusi. Nad sulgesid lõvide lõuad, **34**
summutasid tule jõu, pääsesid mõõgatera eest, said nõtrusest
tugevaks, osutusid vägevaks sõjas, lõid põgenema võõraste
sõjahulgad. **35** Naised said tagasi oma surnud ülestõusmise

läbi. Teised lasksid end piinata surnuks, võtmata vastu pakutud
vabadust ja eelistades paremat ülestõusmist. **36** Teised said
tunda jõhkrat pilkamist ja piitsahoope ning ahelaid vangikongis.
37 Neid on visatud kividega surnuks, pooleks saetud, mõõgaga
hukatud. Nad on käinud lamba- ja kitsenahas ja olnud puuduses,
rõhutud, vaevatud – **38** maailm ei olnud neid väärt. Nad ekslesid
tühermaadel, mägedes, koobastes ja maalõhedes. **39** Ja kuigi
neid kõiki usu pärast kiideti, ei saanud nad kätte tõotust, **40** sest
Jumal on midagi paremat kavandanud meie jaoks, et ainult koos
meiega saaksid nad täiuslikuks.

12 Seepärast, kuna meie ümber on nii suur pilv tunnistajaid,
pangem maha kõik koorem ja meid nii kergesti endasse mähkiv
patt ning jookskem visadusega meile määratud võidujooksu! **2**
Hoidkem pilgud Jeesusel, usu alustajal ja täidesaatjal, kes talle
määratud rõõmu nimel talus ristisurma selle häbist hoolimata, ja
on istunud Jumala aujärje paremale käele. **3** Võtke eeskujuks
teda, kes on kannatanud niisugust patuste vastuseisu, et te ei
väsiks ega muutuks araks oma hinges! **4** Veel ei ole te vereni
vastu pannud võitluses patuga. **5** Kas olete sootuks unustanud
julgustuse, mis teile kui poegadele ütleb: „Mu poeg, ära põlga
Issanda karistust ja ära muutu araks, kui tema sind noomib! **6**
Sest keda Issand armastab, seda ta karistab, ta nuhtleb iga
poega, kelle ta omaks tunnistab.“ **7** Taluge raskusi kui kasvatust:
Jumal kohtleb teid nagu oma poegi, sest millist poega isa ei
kasvataks? **8** Kui te jääksite ilma kasvatusest, millest kõik teised
osa saavad, oleksite te vallaslapsed, mitte seaduslikud pojad. **9**
On ju meie lihased isad meid kasvatanud ja me austasime neid
selle eest. Kui palju rohkem peaksime alistuma vaimude Isale ja
elama! **10** Nemad kasvatasid meid lühikest aega, nagu nad

kõige paremini arvasid, Jumal aga teeb seda meie kasuks, et
saaksime osa tema pühadusest. **11** Ükski karistus ei tundu sel
hetkel rõõmus, vaid on kurvastav, kuid hiljem annab see õiguse
rahuvilja neile, keda selle varal on õpetatud. **12** Seepärast ajage
taas sirgu jõuetud käed ja nõrkenud põlved! **13** Tasandage oma
teerajad, et lonkavad liikmed ei nihestuks, vaid saaksid terveks!
14 Taotlege rahu kõikidega ja pühitsust, milleta keegi ei saa
näha Issandat. **15** Valvake, et keegi ei kaotaks Jumala armu,
et ükski juur ei kasvataks kibedat vilja ega külvaks segadust
paljusid mürgitades. **16** Vaadake, et keegi ei oleks hooraja
ega kõlvatu nagu Eesav, kes üheainsa kõhutäie eest andis
ära oma esmasünniõiguse. **17** Te ju teate, et kui ta hiljem
tahtis pärida õnnistust, lükati ta kõrvale; ta ei olnud suuteline
meeleparanduseks, ehkki ta seda pisarsilmil otsis. **18** Teie ei ole
astunud käega katsutava ja tules lõõmava mäe juurde, kus on
pilkane pimedus ja tormituul, **19** pasunaheli ja hääl, mida kuuldes
rahvas palus, et neile rohkem midagi ei öeldaks. **20** Sest nad ei
suutnud taluda seda korraldust: „Kui kasvõi üks loom peaks
mäge puutuma, siis visatagu ta kividega surnuks!“ **21** Nii kohutav
oli see vaatepilt, et Mooses ütles: „Ma värisen hirmu käes!“ **22**
Teie olete jõudnud Siioni mäele, elava Jumala linna, taevase
Jeruusalemma juurde. Olete jõudnud pidulikule koosolekule
lugematute inglite **23** ja taevas kirja pandud esmasündinute
koguduses. Te olete tulnud Jumala, kõikide kohtumõistja juurde,
ja täiuslikuks saanud õigete vaimude juurde, **24** ja uue lepingu
vahendaja Jeesuse juurde, ja piserdamisvere juurde, mis räägib
Aabeli verest paremini. **25** Vaadake, et te ei eiraks seda, kes
räägib! Sest kui ei pääsenud maa peal karistusest need, kes
eirasid tema antud hoiatust, kuidas siis võiksime pääseda meie,

kui me hülgame tema, kes meid taevast hoiatab? **26** Sel ajal
raputas tema hääl maad, kuid nüüd on ta tõotanud: „Veel kord ma
panen rappuma mitte ainult maa, vaid ka taeva!“ **27** Sõnad „veel
kord“ viitavad raputatavate kui loodud asjade kõrvaldamisele,
et jääksid püsima need, mida ei saa raputada. **28** Olgem siis
tänulikud, et me saame Kuningriigi, mida ei saa raputada, ja
teenigem Jumalat talle meelepärasel viisil allaheitlikkuse ja
aukartusega, **29** sest meie Jumal on neelav tuli!

13 Püsige üksteise armastuses vendade ja õdedena! **2** Ärge
unustage külalislahkust, sest nii on mitmed enesele teadmata
võtnud külalistena vastu ingleid. **3** Pidage meeles vange, otsekui
oleksite ahelates koos nendega, ja neid, keda väärkoheldakse,
otsekui tunneksite seda oma nahal. **4** Abielu olgu kõikjal au sees
ja abieluvoodi rüvetamata, sest Jumal mõistab kohut hoorajate
ja abielurikkujate üle. **5** Ärgu olgu kohta teie elus rahaahnusel,
olge rahul sellega, mis teil on. Sest Jumal ise on öelnud: „Ma
ei hülga sind iial ega jäta sind maha!“ **6** Niisiis võime julge
südamega öelda: „Issand on minu abimees, ma ei karda; mida
võib teha mulle inimene?“ **7** Pidage meeles oma juhte, kes
teile on rääkinud Jumala sõna; mõtelge sellele, mida nad on
oma eluga saavutanud, võtke nende usust eeskuju! **8** Jeesus
Kristus on seesama eile, täna ja igavesti! **(aiōn g165)** **9** Ärge
laske endid kaasa kiskuda kõikvõimalikel võõrastel õpetustel.
Meie süda kinnitatakse armu läbi, aga mitte toitudega, mis
ei ole toonud mingit kasu neile, kes nende määruste järgi
elavad. **10** Meie päralt on altar, millelt ei või süüa need, kes
teenivad vana Seaduse telgis. **11** Sest ohvriloomade kehad,
kelle vere toob ülempreester lepituseks patu pärast kõige
pühamasse paika, põletatakse väljaspool leeri. **12** Seepärast

on ka Jeesus, et pühitseda rahvast oma verega, kannatanud
väljaspool linnaväravaid. **13** Mingem siis tema juurde väljapoole
leeri, et kanda tema teotust! **14** Sest meil ei ole siin jäävat linna,
vaid me ootame igatsusega seda, mis on tulemas. **15** Seepärast
toogem Jeesuse kaudu Jumalale pidevalt ülistusohvrit, huulte
vilja, mis tema nime avalikult tunnistab. **16** Ning ärge unustage
teha head ja jagada teistega, sest sellised ohvrid on Jumalale
meelepärased. **17** Olge kuulekad oma juhtidele ja alistuge
neile, sest nemad valvavad teie hingede üle nagu need, kes
peavad kord aru andma. Tehke seda nii, et nad võiksid teha
seda rõõmuga, mitte murest ägades, sest teil ei oleks sellest
kasu. **18** Palvetage meie pärast! Me oleme veendunud, et meie
südametunnistus on puhas, me tahame kõiges käituda õigesti.
19 Ma palun teha seda eriti selle pärast, et mind teile rutem
tagasi antaks. **20** Aga rahu Jumal, kes igavese lepingu verega
on surnuist üles toonud lammaste suure Karjase, meie Issanda
Jeesuse, **(aiōnios g166)** **21** varustagu teid kõigega, mis on hea
tema tahte täitmiseks! Ja saatku korda meie sees, mis on talle
meelepärane, Jeesuse Kristuse läbi, kellele olgu austus igavesti!
Aamen. **(aiōn g165)** **22** Vennad ja õed, ma panen teile südamele:
võtke vastu see julgustussõna, sest ma olen kirjutanud teile
lühidalt. **23** Teadke, et meie vend Timoteos on lastud vabaks, ja
kui ta varsti tuleb, külastan ma teid koos temaga. **24** Tervitage
kõiki oma juhte ja kõiki Jumala pühasid! Teid tervitavad Itaalia
vennad. **25** Arm olgu teie kõikidega!

Jaakobuse

1 Jaakobus, Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse sulane,
Kaheteistkümnele rahvaste sekka pillutatud suguharule:
Tervitused. **2** Pidage alati rõõmuks, mu vennad ja õed, kui
te satute mitmesugustesse katsumustesse! **3** Te ju teate, et
teie usu läbikatsumine teeb teid vastupidavaks. **4** Ja lõpuni
vastupidamine teeb teid täiuslikuks ja laitmatuks, ilma ühegi
puudujäägita. **5** Aga kui kellelgi teist on puudu tarkusest, siis ta
palugu Jumalalt, kes annab heldelt kõigile, tegemata etteheiteid,
ja talle antakse. **6** Ent ta palugu usus, kahtlemata, sest kahtleja
on nagu merelaine, mida tuul siia-sinna ajab. **7** Selline inimene
ärgu arvaku, et ta Issandalt midagi saab. **8** Ta on kõikuva
meelega mees, ebakindel kõigis oma ettevõtmistes. **9** Vaene
vend kiidelgu oma kõrgest seisusest, **10** aga rikas kiidelgu oma
madalusest, sest ta kaob nagu rohuõis. **11** Sest päike tõuseb ja
kuumus kuivatab rohu, õis pudeneb ja ta ilu hävib. Nii närtsib ka
rikas keset oma tegemisi. **12** Õnnis on mees, kes katsumuses
vastu peab. Sest kui ta on läbi katsutud, saab ta võidupärjaks
elu, mille Jumal on tõotanud neile, kes teda armastavad. **13**
Ärgu keegi kiusatuses olles öelgu: „Jumal kiusab mind!“ Sest
Jumalat ei kiusata kurjaga ja ka tema ise ei kiusa kedagi. **14**
Igaüht kiusab ta oma himu; see peibutab teda ja meelitab lõksu.
15 Kui himu on viljastunud, toob ta ilmale patu, ja kui patt on
täide viidud, sünnitab see surma. **16** Ärge laske end eksitada,
mu armsad vennad ja õed! **17** Iga hea and ja iga täiuslik kingitus
on pärit ülalt, valguste Isalt, kelle juures ei ole muutust ega
valguse varjutust. **18** Oma tahte kohaselt on ta meid sünnitanud
tõe sõnumi läbi, et oleksime kui esimene viljasaak tema loodute
seast. **19** Seda teadke, mu armsad vennad ja õed: iga inimene

olgu kärmas kuulama, pikaldane rääkima, pikaldane vihastama!
20 Sest inimese viha ei too õigust Jumala ees. **21** Seepärast
pange maha kõik rüvedus ja viimnegi kurjus! Võtke alandlikult
omaks teisse istutatud sõna – see suudab päästa teie hinge!
22 Kuid olge sõna tegijad, mitte need, kes üksnes kuulavad ja
iseennast petavad. **23** Sest kui keegi sõna kuulab, aga selle
järgi ei tee, siis sarnaneb ta mehega, kes näeb peeglist oma
tegelikku palet: **24** vaadelnud ennast, läheb ta eemale ja unustab
peagi, milline ta on. **25** Aga see, kes uurib vabaduse täiuslikku
seadust ega eemaldu sellest, ei ole unustav kuulaja, vaid tegude
tegija. See inimene on õnnistatud oma tegudes. **26** Kui keegi
arvab end teenivat Jumalat, aga oma keelt ei talitse, siis ta
petab iseennast ja tema jumalateenistus on tühine. **27** Puhas ja
laitmatu jumalateenistus Jumala, meie Isa ees on hoolitseda
vaeslaste ja lesknaiste eest nende viletsuses ning hoida ennast
maailmast määrimata.

2 Vennad ja õed, ärge siduge oma usku meie kirkuse Issandasse
Jeesusesse Kristusesse vahetegemisega inimeste vahel. **2**
Oletagem, et teie koosolekule tuleb kuldsõrmustega mees uhkeis
rõivais ja tuleb ka räpases rõivais vaene. **3** Teie osutate austust
sellele, kes kannab uhkeid rõivaid, ning ütlete talle: „Istuge
siia, palun," aga vaesele te ütlete: „Sina seisa seal!" või „Istu
maha mu jalgade juurde!" **4** Eks ole te siis teinud vahet omade
seas ja saanud eelarvamustega otsustajateks? **5** Kuulge, mu
armsad vennad ja õed! Kas pole Jumal valinud maailma silmis
vaeseid saama rikkaks usu poolest ja pärima Kuningriiki, mille
tema on tõotanud neile, kes teda armastavad? **6** Teie aga olete
halvustanud vaest! Kas mitte rikkad ei rõhu teid ega tõmba
teid kohtusse? **7** Kas ei teota just nemad seda kallist nime,

millega teid on kutsutud? **8** Kui te täidate kuninglikku seadust
Pühakirja järgi „Armasta oma ligimest nagu iseennast!“, siis teete
hästi. **9** Aga kui te inimesi eelistate välise järgi, siis te teete
pattu ja Seadus tunnistab teid üleastujaiks. **10** Sest igaüks, kes
täidab kogu Seadust, kuid eksib ühe käsu vastu, on süüdi kõigis
üleastumises. **11** On ju see, kes ütles: „Ära riku abielu!“, samuti
öelnud: „Ära tapa!“ Kui sa ei riku abielu, aga tapad, oled ikka
seaduserikkuja. **12** Nõnda siis rääkige ja käituge nagu need,
kelle üle kord kohut mõistetakse vabaduse seaduse järgi. **13**
Sest kohus on halastamatu sellele, kes ise ei osuta halastust.
Halastus aga on suurem kui kohus. **14** Mis kasu on sellest,
mu vennad ja õed, kui keegi väidab endal olevat usku, aga
tegusid ei ole? Ega seesugune usk või teda päästa? **15** Kui
teie vend või õde on ilma riieteta ja igapäevase toiduta, **16** ja
keegi teist ütleb talle: „Mine rahuga, pane soojalt riidesse ja
söö kõht täis,“ aga ei anna talle eluks vajalikku, mis on siis
sellest kasu? **17** Nii on ka usuga: kui sel pole tegusid, on see
iseenesest surnud. **18** Kuid keegi võib öelda: „Sinul on usk ja
minul on teod.“ Näita mulle oma usku lahus tegudest ja mina
näitan sulle oma usku koos tegudega. **19** Sina usud, et Jumal on
üksainus? Hästi teed! Ka deemonid usuvad seda ja värisevad
hirmust. **20** Kas sa tahad tõendeid, oh taipamatu inimlaps, et
usk ilma tegudeta on surnud? **21** Eks mõistetud meie esiisa
Aabraham Jumala ees õigeks tegude järgi, kui ta oma poja Iisaki
viis ohvrialtarile? **22** Sa näed, et usk avaldus tema tegudes ja
sai täiuslikuks tegude kaudu. **23** Nii läks täide Pühakirja sõna:
„Aabraham uskus Jumalat ja see arvati talle õiguseks,“ ning teda
hüüti Jumala sõbraks. **24** Näete siis, et inimene mõistetakse
õigeks tegude järgi, mitte ainult usust. **25** Nõndasamuti mõisteti

ka hoor Raahab õigeks tegude järgi, kui ta maakuulajad lahkelt
vastu võttis ja nad teist teed linnast välja aitas. **26** Sest nii nagu
ihu ilma vaimuta on surnud, on surnud ka usk ilma tegudeta.

3 Ärgu hakaku paljud teist õpetajaks, mu vennad: te teate,
et meie üle mõistetakse kohut karmimalt. **2** Me kõik eksime
paljus. Kes kõnes ei eksi, on täiuslik mees ja suudab talitseda ka
kogu ihu. **3** Kui me paneme hobusele suitsed suhu, et ta oleks
meile kuulekas, siis me juhime kogu hobust. **4** Või vaata laevu:
kuigi nad on väga suured ja tugevate tuulte ajada, juhitakse
neid väikese tüüriga just sinna, kuhu tüürimees tahab. **5** Nii on
ka keel väike ihuliige, aga kiitleb suurte asjade üle. Vaata kui
väike tulesäde süütab suure metsa! **6** Ka keel on tuli. Keel on
otsekui ebaõigluse maailm meie liikmete seas, mis rüvetab kogu
keha. Ta süütab põlema eluratta ja on ise süüdatud põrgust.
(Geenna g1067) **7** Sest inimkond taltsutab igat liiki loomi, linde,
roomajaid ja mereelukaid, ja on juba taltsutanud, **8** kuid keelt
ei suuda taltsutada ükski inimene. See on rahutu ja tige, täis
surmavat mürki. **9** Sellega me kiidame Issandat ja Isa, ning
sellega sajatame inimesi, kes on loodud Jumala sarnasteks.
10 Samast suust tuleb kiitus ja sajatus. Nii ei tohiks olla, mu
vennad ja õed! **11** Ega allikas anna samast lättest magedat ja
kibedat vett? **12** Ei või ju viigipuu, mu vennad ja õed, kanda
oliive ega viinapuu viigimarju? Samuti ei saa soolasest allikast
magedat vett. **13** Kes teie seast on tark ja mõistev? Las ta
näitab hea eluviisiga oma tegusid targas tasaduses. **14** Aga kui
teie südames on tigedat riiakust ja isekat ambitsiooni, siis ärge
hoobelge ega valetage tõe vastu. **15** See ei ole ülalt pärit tarkus,
vaid on maine, ilmalik, deemonlik. **16** Sest kus on kadedust ja
isekust, seal on korralagedust ja kõiksugu halba. **17** Kuid ülalt

pärinev tarkus on esmalt puhas, siis rahuarmastav, osavõttev,
kuulekas, täis halastust ja häid vilju, eelarvamusteta, teeskluseta.
18 Rahutegijad, kes külvavad rahus, lõikavad õiguse vilja.

4 Kust on pärit võitlused ja tülid teie seas? Kas mitte sealt, teie
himudest, mis sõdivad teie sees? **2** Te himustate, aga teil ei
ole, ja siis te tapate. Te kadestate, aga kätte siiski ei saa, ja
nii te võitlete ja tülitsete. Teil ei ole, sest te ei küsi Jumalalt.
3 Te palute, aga ei saa, sest te palute valesti, tahtes seda
tarvitada oma naudinguteks. **4** Te abielurikkujad! Kas te ei
tea, et sõprus maailmaga on vaen Jumala vastu? Kes iganes
tahab olla maailma sõber, saab Jumala vaenlaseks. **5** Või ehk
arvate, et Pühakiri asjata ütleb, et ta igatseb kiivalt vaimu,
mille ta meisse on elama pannud. **6** Aga ta annab rohkem
armu. Seepärast öeldakse: „Jumal paneb vastu kõrkidele, aga
alandlikele annab ta armu.“ **7** Seepärast alistuge Jumalale!
Seiske vastu kuradile, ja ta põgeneb teie eest. **8** Tulge Jumala
ligi, siis tuleb tema teie ligi! Puhastage oma käed, te patused!
Tehke puhtaks oma südamed, te kaksipidi mõtlejad! **9** Kurtke
oma häda, leinake ja nutke! Teie naer muutugu nutuks ja rõõm
kurbuseks. **10** Alanduge Issanda ette ja tema tõstab teid üles.
11 Ärge halvustage üksteist, vennad ja õed! Kes vennast või
õest halba räägib või tema üle kohut mõistab, räägib halba
Seadusest ja mõistab kohut Seaduse üle. Kui sa Seaduse üle
kohut mõistad, siis ei ole sa Seaduse täitja, vaid kohtumõistja.
12 On vaid üks Seaduseandja ja Kohtumõistja, kes võib nii
päästa kui ka hukata. Aga kes oled sina, et sa mõistad kohut
oma ligimese üle? **13** Kuulge nüüd teie, kes ütlete: „Täna või
homme sõidame sinna või sinna linna, tegutseme seal aasta ja
kaupleme ning saame kasu!“ **14** Aga teie ei tea, mida homne

päev toob. Milline on teie elu? Te olete suitsuvine, mis korraks
ilmub ja siis kaob. **15** Selle asemel peaksite ütlema: „Kui Issand
tahab, siis me elame ning teeme seda ja teist.“ **16** Te kiitlete
oma enesekindluses. Kõik seesugune kiitlemine on halb. **17** Kui
keegi teab, kuidas käituda õigesti, aga nii ei tee, on see tema
jaoks patt.

5 Kuulge nüüd, rikkad! Nutke ja ulguge teid tabavate õnnetuste
pärast! **2** Teie rikkus on roiskunud ja teie riided on koitanud! **3** Teie
kuld ja hõbe on roostes, nende rooste on tunnistuseks teie vastu
ja see õgib teie ihu kui tuli. Te olete kuhjanud kokku varandust
viimseil päevil. **4** Teie põldudel kisendab vilja lõiganud tööliste
palk, mille te olete jätnud maksmata, ja viljakoristajate appikarjed
on ulatunud vägede Issanda kõrvu. **5** Te olete priiskavalt
elanud ja andunud naudinguile, te olete nuumanud oma südant
tapapäeval. **6** Te olete süüdi mõistnud õige ja ta tapnud; tema
ei hakka teile vastu. **7** Seepärast olge pika meelega, vennad
ja õed, kuni Issanda tulemiseni! Vaadake, kuidas põllumees
ootab pika meelega sügis- ja kevadvihma, et saada maa pealt
kallihinnalist saaki. **8** Olge teiegi pika meelega ja südamelt
julged, sest Issanda tulemine on lähedal! **9** Ärge nurisege
üksteise vastu, vennad ja õed, et te ei satuks kohtu alla! Näe,
kohtunik seisab juba uksel! **10** Võtke kannatlikkuse eeskujuks
prohveteid, kes on rääkinud Issanda nimel ja talunud kurja
kohtlemist. **11** Me kiidame õndsaks neid, kes on katsumustes
vastu pidanud. Te olete kuulnud Iiobi kannatlikkusest ja teate,
mida Issand talle lõpuks tegi; sest Issand on täis halastust ja
kaastunnet. **12** Kuid eelkõige, mu vennad ja õed, ärge vanduge
ei taeva ega maa nimel ega millegi muu nimel! Teie „jah“ olgu
„jah“ ja teie „ei“ olgu „ei“ – et te ei satuks kohtu alla! **13** Kui

kellelgi teie seast on raskust ja vaeva, siis ta palvetagu! Kui
kellelgi on rõõmus meel, siis ta laulgu kiituselaule! **14** Kui keegi
teie seast on haige, siis ta kutsugu kogudusevanemad ja need
palvetagu tema kohal, võides teda õliga Issanda nimel! **15** Ja
usupalve tervendab tõbise ning Issand tõstab ta jalule. Ja kui
ta on teinud pattu, siis ta saab selle andeks. **16** Seepärast
tunnistage üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te
saaksite terveks! Õige inimese eestpalve saadab palju korda. **17**
Eelija oli inimene, kes pidi kannatama nii nagu meiegi. Ta palus
püsivalt, et ei sajaks vihma, ning kolm aastat ja kuus kuud ei
langenud vihma maa peale. **18** Siis ta palvetas jälle ning taevas
andis vihma ja maa kandis vilja. **19** Mu vennad ja õed, kui keegi
teist on tõest kõrvale eksinud ja teine ta tagasi pöörab, **20** siis ta
teadku: kes patuse eksiteelt tagasi pöörab, päästab tema hinge
surmast ja katab kinni pattude hulga.

1 Peetruse

1 Peetruselt, Jeesuse Kristuse apostlilt, Jumala valituile, kes
elavad laialipillutatult Pontoses, Galaatias, Kappadookias, Aasias
ja Bitüünias ning on kutsutud **2** Jumala Isa etteteadmise järgi
Vaimu pühitsuse läbi olema kuulekad ja Jeesuse Kristuse
verega piserdatud: Armu ja rahu saagu teile rohkesti! **3** Kiidetud
olgu Jumal, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa! Oma suurest
halastusest on tema Jeesuse Kristuse ülestõusmise läbi surnuist
meid uuesti sünnitanud elavale lootusele, **4** et saada hävimatu,
määrdumatu ja tuhmumatu pärand, mis on taevas hoitud teie
jaoks. **5** Seda hoitakse Jumala väes usu läbi teie päästeks, mis on
viimsel ajal valmis ilmuma. **6** Sellest päästest te juubeldate, ehkki
praegu te peate pisut kurvastama mitmesugustes katsumustes.
7 Isegi kaduvat kulda proovitakse tulega. Teie usk proovitakse
samuti läbi, mis on kullast palju kallim, et selle ehtsus oleks
ülistuseks, kiituseks ja auks Jeesuse Kristuse ilmumisel. **8** Teda
te armastate, kuigi te ei ole teda näinud. Temasse te usute,
ehkki te praegu teda ei näe, ning te juubeldate sõnulseletamatu
ja aulise rõõmuga, **9** sest te saavutate oma usu eesmärgi –
oma hinge pääste. **10** Seda päästet on otsinud ja seda püüdnud
uurida prohvetid, kes on ennustanud teile osaks saavat armu. **11**
Nad püüdsid teada saada, millise aja ja mis asjaolude kohta
osutas nendes olev Kristuse Vaim, ennustades ette Messiale
määratud kannatusi ja neile järgnevat kirkust. **12** Neile ilmutati,
et nad ei teeninud mitte ennast vaid teid. Seda kõike on teile
rääkinud need, kes teile taevast läkitatud Püha Vaimu läbi
on kuulutanud evangeeliumi. Isegi inglid ihkavad neid asju
vaadata. **13** Seepärast, käärige üles oma mõistuse käised
ja mõtelge kainelt. Lootke armu peale, mida teile pakutakse

Jeesuse Kristuse ilmumises. **14** Nõnda nagu sõnakuulelikud
lapsed, ärge kohanege himudega, mis teil olid teadmatuses
elades, **15** vaid saage pühaks kogu oma olekult, nii nagu teie
Kutsuja on püha! **16** Eks öelda ka Pühakirjas: „Olge pühad, sest
mina olen püha!“ **17** Ja kui te palves hüüate Isaks teda, kes
mõistab kohut erapooletult vastavalt igaühe tegudele, siis elage
aukartuses oma pagulasepäevad! **18** Te ju teate, et teid ei ole
lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest
esivanematelt päritud eluviisist, **19** vaid Kristuse kui veatu ja
laitmatu Talle kalli verega. **20** Tema oli ette määratud enne
maailma loomist, ent aegade lõpul sai ilmsiks teie pärast. **21**
Tema läbi te usute Jumalat, kes on tema üles äratanud surnuist
ja andnud talle kirkuse, et teie usk ja lootus oleksid Jumalas. **22**
Kui te olete nüüd tõele kuuletumises ennast puhastanud siiraks
armastuseks üksteise vastu, siis armastage üksteist sügavalt ja
puhtast südamest! **23** Te olete uuesti sündinud mitte kaduvast,
vaid kadumatust seemnest Jumala elava ja jääva sõna kaudu.
(aiōn g165) **24** Sest „Kõik inimesed on otsekui rohi, kogu nende
hiilgus nagu rohu õieke; rohi kuivab ära ja õieke pudeneb maha;
25 aga Issanda sõna püsib igavesti.“ See on aga seesama
rõõmusõnum, mida teile on kuulutatud. **(aiōn g165)**

2 Seepärast pange maha kogu kurjus, kogu kavalus,
teesklemine, kadedus ja tagarääkimine! **2** Nagu vastsündinud
lapsed janunege puhast vaimulikku piima, et te selle varal
kasvaksite ja jõuaksite päästmisele, **3** nüüd kui te olete maitsnud,
et Issanda on hea. **4** Kui tulete tema, elava kivi juurde, kes
on inimeste poolt välja praagitud, ent Jumala silmis valitud ja
väärtuslik, **5** siis ehitatakse teidki üles kui elavad kivid vaimulikuks
hooneks, pühaks preesterkonnaks, tooma vaimulikke ohvreid,

mis on Jumalale vastuvõetavad Jeesuse Kristuse kaudu. **6**
Seepärast seisab Pühakirjas: „Vaata, ma panen Siionisse kivi,
valitud ja väärtusliku nurgakivi, ja kes temasse usub, ei jää
häbisse.“ **7** Teile, kes usute, on ta kallihinnaline, uskmatuile
aga – „Kivi, mille ehitajad pidasid kõlbmatuks, on saanud
nurgakiviks,“ **8** ning „Kivi, mis paneb inimesed komistama ja
kalju, mis paneb nad kukkuma“. Uskmatud komistavad, sest
nad ei kuuletu sõnumile, nagu oligi neile seatud. **9** Teie aga
olete valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, Jumala
eriline omand, et te kuulutaksite tema võrratuid tegusid, kes
teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse. **10** Teid,
kes te kunagi polnud rahvas, nüüd olete aga Jumala rahvas.
Kes ei olnud armu saanud, aga nüüd olete armu saanud! **11**
Armsad, ma anun teid kui võõraid ja läbirändajaid, hoiduge
lihalikest himudest, mis sõdivad hinge vastu. **12** Käituge hästi
paganate keskel, et kuigi nad teid kuritegudes süüdistavad,
võiksid nad näha teie häid tegusid ja kiita Jumalat tema tulemise
päeval. **13** Alistuge Issanda pärast kogu inimlikule korrale, olgu
kuningale kui kõrgeimale võimukandjale, **14** olgu asevalitsejale,
kui tema poolt saadetule, et kurjategijaid karistada ja kiita häid
kodanikke. **15** Selline on Jumala tahtmine, et te head tehes
vaigistaksite rumalate inimeste teadmatuse. **16** Elage kui vabad,
ent ärge kasutage oma vabadust kurjuse kattevarjuks, vaid
olge kui Jumala sulased. **17** Austage kõiki, armastage vendi ja
õdesid, kartke Jumalat, austage kuningat! **18** Orjad, alistuge täie
aukartusega peremeestele, mitte ainult headele ja leebetele, vaid
ka ebaõiglastele. **19** See on ju arm, kui keegi südametunnistuse
pärast Jumala ees talub valu ülekohtuselt kannatades. **20** Mis au
sellest on, kui teid pekstakse patu pärast? Aga kui te head tehes

kannatate, siis olete Jumala silmis leidnud armu. **21** Selleks te
olete kutsutud, sest ka Kristus kannatas teie eest, jättes teile
eeskuju, et käiksite tema jälgedes. **22** „Tema ei teinud pattu
ega leitud pettust tema suust“. **23** Ta ei sõimanud vastu, kui
teda sõimati; kui ta kannatas, ei ähvardanud ta kedagi, vaid
usaldas end sellele, kes mõistab kohut õiglaselt. **24** Ta kandis
ise meie patud üles ristipuule, et meie pattudele ära sureksime
ja elaksime tema õigusele. Tema vermete tõttu te olete saanud
terveks. **25** Te olite ju otsekui lambad ekslemas, nüüd aga olete
pöördunud oma hinge Karjase ja Hoidja poole.

3 Samuti naised, alistuge igaüks oma mehele, et kui mõned
neist ei taha uskuda evangeeliumi, nad võidetaks usule ilma
sõnata naiste käitumise kaudu, **2** kui nad on näinud teie puhast
käitumist ja aukartust. **3** Ärge ehtige ennast välisega: keerukate
soengute, kuldehete ja uhkete riietega, **4** vaid teie ehteks olgu
varjulolev sisemine inimene leebe ja tasase vaimu kadumatus
ilus, mis on kallihinnaline Jumala silmis. **5** Nii on ka vanasti end
ehtinud pühad naised, kes Jumala peale lootsid. Nad alistusid
oma meestele, **6** nii nagu Saara oli kuulekas Aabrahamile,
nimetades teda isandaks. Teie olete tema lapsed, kui te teete
head ega karda ühtki hirmutamist. **7** Samuti mehed, elage
mõistvalt naisega kui nõrgema astjaga, osutades talle austust
nagu elu armuanni kaaspärijale, et teie palved ei oleks takistatud.
8 Lõpuks, olge kõik ühel meelel, olge osavõtlikud, armastage
üksteist, olge halastajad ja alandlikud! **9** Ärge tasuge kurja
kurjaga ega sõimu sõimuga! Tasuge hoopis õnnistusega, sest
selleks on teid kutsutud, et saaksite pärida õnnistuse. **10** „Sest
kes tahab armastada elu ja näha häid päevi, see hoidku oma
keelt kurja eest ja oma huuli pettust rääkimast. **11** Ta pöördugu

ära kurjast ning tehku head, otsigu rahu ja taotlegu seda! **12** Sest
Issanda silmad on pööratud õigete poole ja tema kõrvad on lahti
nende palvetele, kuid Issand ise on nende vastu, kes teevad
kurja.“ **13** Kes saab teha teile kurja, kui te olete innukad tegema
head? **14** Aga kui te peaksitegi kannatama õiguse pärast,
olete õnnistatud. Ärge kartke nende hirmutamist ega sattuge
ärevusse! **15** Pidage pühaks Issandat Kristust oma südames,
olles alati valmis andma vastust igaühele, kes teilt pärib aru
teis oleva lootuse kohta! **16** Kuid tehke seda tasase meelega ja
aupaklikult, hoides puhtana oma südametunnistust. Nii jäävad
häbisse need, kes laimavad teie kui kristlaste head käitumist. **17**
Kui see on Jumala tahtmine, siis parem on kannatada heade
tegude, mitte kurjade tegude pärast. **18** Sest ka Kristus kannatas
pattude pärast üheainsa korra, õigena ülekohtuste eest, et teid
juhtida Jumala juurde. Kui ta küll surmati ihus, aga äratati üles
Vaimus, **19** kelles ta ka läks ära ja kuulutas vangis olevaile
vaimudele. **20** Need ei kuulanud muiste sõna, kui Jumala pikk
meel ootas Noa päevil, kuni ta tegi valmis laeva, milles vähesed,
see on kaheksa inimest, päästeti läbi vee. **21** Selle võrdkujuna
päästab teidki nüüd vesi ristimisena, mis ei ole lihaliku rüveduse
vabastamine, vaid puhta südametunnistuse tõotus Jumalale
Jeesuse Kristuse ülestõusmise kaudu. **22** Tema läks taevasse ja
on Jumala paremal käel, talle on allutatud inglid ja võimud ja
väed.

4 Kuna Kristus on kannatanud ihus, relvastuge teiegi sama
mõtteviisiga. Sest kes maises ihus on kannatanud, see on
lõpetanud tegemast pattu, **2** nii et ta maises elus allesjäänud
aega ei ela enam inimlike himude, vaid Jumala tahtmise
järgi. **3** Sest te olete minevikus küllalt kaua aega elanud

nõnda nagu paganad, kes Jumalat ei tunne: liiderlikkuses,
himudes, purjutamises, orgiates, joomingutes ja tülgastavates
ebajumalateenistustes. **4** Just seepärast on nad üllatunud, et
te nendega ei ühine sellessamas hoolimatus ja metsikus elus,
ja nad teotavad teid. **5** Nad peavad aru andma temale, kes
on juba valmis kohut mõistma elavate ja surnute üle. **6** Just
sellepärast on ka surnutele kuulutatud evangeeliumi, et nende
üle mõistetaks kohut küll nagu inimeste üle lihas, aga nad elaksid
nagu Jumal vaimus. **7** Kõigi asjade lõpp on lähedal. Seepärast
olge valvsad ja mõistlikud, et saaksite palvetada. **8** Ennekõike
olgu teil sügav armastus üksteise vastu, sest armastus katab
kinni pattude hulga. **9** Olge üksteise vastu külalislahked ilma
nurisemata! **10** Igaüks teenigu teisi selle andega, mille ta on
saanud, nagu Jumala mitmekülgse armu head majapidajad. **11**
Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul! Kui keegi
teenib, tehku seda jõust, mida Jumal annab, et kõiges kiidetaks
Jumalat Jeesuse Kristuse läbi, kelle päralt on kirkus ja vägi
igavesest ajast igavesti. Aamen. **(aiōn g165)** **12** Armsad, ärge
imestage tulekuumuse üle, mis teid tabab, otsekui juhtuks teile
midagi ebatavalist! **13** Vastupidi, olge rõõmsad, kui te saate osa
Kristuse kannatustest, et saaksite olla rõõmsad tema kirkuse
ilmumisel. **14** Õnnistatud olete teie, kui teid pilgatakse Kristuse
nime pärast, sest siis hingab teie peal kirkuse Vaim, Jumala
Vaim. **15** Ärgu keegi kannatagu mõrvarina või vargana või
muu kurjategijana või mässajana! **16** Aga kui keegi kannatab
Kristuse pärast, siis ta ärgu häbenegu, vaid kiitku Jumalat selle
nime eest. **17** Sest käes on aeg kohtumõistmisel alata Jumala
kojast. Aga kui esmalt meist, missugune lõpp ootab siis neid,
kes ei ole sõnakuulelikud Jumala evangeeliumile? **18** Ja, „Kui

juba õige pääseb vaevu, mis saab siis jumalatust ja patusest?“
19 Sellepärast usaldagu need, kes kannatavad Jumala tahte
kohaselt, oma hinged head tehes ustava Looja hooleks!
5 Seepärast ma julgustan kogudusevanemaid teie seas, olles
ise kaasvanem ja Kristuse kannatuste tunnistaja ning osaline
tulevasest kirkusest: **2** hoidke teile usaldatud Jumala karja ja
vaadake selle järele mitte kohustuse pärast, vaid vabatahtlikult
Jumalaga kooskõlas, mitte kasuahnelt, vaid innukalt! **3** Ärge
võimutsege teile antud osa üle, vaid olge karjale eeskujuks! **4** Ja
kui Ülemkarjane ilmub, saate kirkuse närtsimatu pärja. **5** Samuti
nooremad, alistuge vanematele! Ja riietuge kõik alandlikkusega
üksteise vastu, sest „Jumal paneb vastu kõrkidele, aga alandlikele
annab ta armu“. **6** Seepärast alanduge Jumala vägeva käe alla,
et tema teid omal ajal ülendaks! **7** Heitke kogu oma ärevus
tema peale, sest tema hoolib teist! **8** Olge kained, valvake!
Teie süüdistaja kurat käib ringi nagu möirgav lõvi ja otsib,
keda neelata. **9** Seiske talle vastu kindlalt usus, teades, et
samasuguseid kannatusi peavad kandma kõik teie vennad ja
õed kogu maailmas. **10** Aga kogu armu Jumal, kes teid on
kutsunud oma igavesse kirkusesse Kristuses Jeesuses, taastab,
kinnitab, teeb tugevaks ja toetab teid, kui te üürikest aega olete
kannatanud. **(aiōnios g166)** **11** Tema päralt olgu võim igavesest
ajast igavesti! Aamen. **(aiōn g165)** **12** Siilase, minu arvates
usaldusväärse venna abil olen ma teile kirjutanud mõne sõna
julgustuseks ja kinnituseks, et see on tõeline Jumala arm, milles
peaksite püsima! **13** Teid tervitab kogudus Paabelis, kes on
valitud nagu teiegi, ja minu poeg Markus. **14** Tervitage üksteist
armastuse suudlusega! Rahu teile kõikidele, kes olete Kristuses!

2 Peetruse

1 Siimon Peetruselt, Jeesuse Kristuse sulaselt ja apostlilt, Neile,
kes on nagu meiegi saanud sama kalli usu meie Jumala ja
Päästja Jeesuse Kristuse õiguse läbi: **2** Armu ja rahu olgu teil
rohkesti Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tundmise kaudu! **3**
Tema jumalik vägi on andnud meile kõik, mida jumalakartlikuks
eluks vajame, tema tundmise kaudu, kes meid on kutsunud
oma kirkuse ja headusega. **4** Sel viisil on ta kinkinud meile
kõige suuremad ja hinnalisemad tõotused, et te nende kaudu
võiksite põgeneda kaduvuse eest, mis valitseb maailmas himude
tõttu, ja saada osa jumalikust loomusest. **5** Sel põhjusel tehke
kõik endast olenev, et arendada oma usus voorust, vooruses
tõetundmist, **6** tõetundmises enesevalitsust, enesevalitsuses
visadust, visaduses jumalakartlikkust, **7** jumalakartlikkuses
vennalikku kiindumist, vennalikus kiindumises armastust. **8** Kui
teil seda kõike on ja selles ka edenete, siis te ei jää laisaks ega
viljatuks meie Issanda Jeesuse Kristuse tundmises. **9** Aga kellel
seda ei ole, on pime oma lühinägelikkuses, unustades, et ta on
oma kunagistest pattudest puhastatud. **10** Seepärast, vennad ja
õed, püüdke veelgi enam teha kindlaks oma kutsumine ja valik;
sest kui te seda teete, ei komista te iial. **11** Ja teid ootab rikkalik
sissepääs meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse igavesse
Kuningriiki. **(aiōnios g166)** **12** Seepärast ma tahan alati teile seda
meelde tuletada, kuigi te seda ju teate ja ka kõikumatult püsite
teile antud tões. **13** Aga ma pean õigeks teid meeldetuletustega
virgutada, kuni ma selles ihulikus telgis elan, **14** teades, et peagi
tuleb mul sellest lahkuda, nagu meie Issand Jeesus Kristus
on mulle selgeks teinud. **15** Ja ma püüan teha kõik endast
oleneva, et ka pärast minu äraminekut suudaksite need asjad

meeles pidada. **16** Sest me ei ole Issanda Jeesuse Kristuse
väge ja tulemist teile teatanud osavalt sepitsetud müüte silmas
pidades, vaid me oleme tema suurust ise näinud. **17** Tema sai
au ja kirkust Jumalalt Isalt, kui majesteetlikust hiilgusest kostis
hääl: „See on minu armas Poeg, temast on mul hea meel!“ **18**
Meie ise kuulsime seda häält taevast kostmas, kui olime koos
temaga pühal mäel. **19** Ja nii on meil prohvetlik sõna kui midagi
täiesti usaldusväärset, ja seda pange tähele nagu pimedas
säravat lampi, kuni koidab päev ning koidutäht tõuseb teie
südameis. **20** Ennekõike aga mõistke, et ühtki prohvetikuulutust
Pühakirjas ei või keegi omapäi tõlgendada. **21** Sest iialgi pole
ükski prohvetikuulutus sündinud inimese tahtel, vaid Pühast
Vaimust kantuna on inimesed rääkinud Jumalalt saadud sõna.

2 Ent rahva seas oli ka valeprohveteid, nagu teiegi sekka tuleb
valeõpetajaid. Nad toovad vargsi sisse hukutavaid valeõpetusi ja
salgavad Issanda, kes on nad vabaks ostnud. Nii tõmbavad nad
enda peale kiire hävingu. **2** Ja paljud järgivad nende kõlvatut elu,
kelle pärast hakatakse teotama tõe teed. **3** Ahnuses püüavad
nad teid väljamõeldud lugudega ära osta. Nende karistus ei
oota ammugi jõude ja nende hukatus ei tuku. **4** Sest Jumal ei
säästnud patustanud ingleidki, vaid heitis nad ahelais põrgu
süngesse piinapaika kinnipidamiseks kuni kohtupäevani. **(Tartaroō**
g5020) **5** Ta ei säästnud ka muistset maailma, vaid nuhtles nende
jumalakartmatust veeuputusega, jättes ellu ainult õigusekuulutaja
Noa ning veel seitse hinge. **6** Ta mõistis hukka Soodoma ja
Gomorra linnad, põletades need tuhaks, ja tegi nendest näite
sellest, mis ootab jumalakartmatuid. **7** Ta päästis hukatusest
Loti, kes oli õige ja keda ohjeldamatud inimesed vaevasid oma
kõlvatu käitumisega; **8** sest see, mida ta nende keskel elades

nägi ja kuulis, piinas tema õiglast südant päevast päeva. **9**
Nii teab Issand, kuidas jumalakartlikke katsumustest päästa,
ülekohtusi aga hoida karistuse ootuses kohtupäevani, **10** eriti
neid, kes rüvedas himus elavad lihaliku loomuse järgi ning
põlgavad võimu. Nad on isekad ja jultunud ega karda teotada
aukandjaid vaime, **11** samas kui isegi inglid, kellel on rohkem
jõudu ja väge, ei langeta nende kohta teotavat otsust Issanda
ees. **12** Need on otsekui arutud loomad, kes on loomu poolest
sündinud püüdmiseks ja hukkamiseks. Nad teotavad seda,
millest nad aru ei saa ja hukkuvad oma rikutuses. **13** Nad
saavad kurja kohtlemise oma ülekohtu palgaks. Nad peavad
lõbuks prassida päeva ajal, nad on häbiplekid ja tõrvatilgad, kes
naudivad oma petlikke sõnu, kui nad pidutsevad koos teiega.
14 Nende silmad on tulvil abielurikkumist ning nad ei lakka
tegemast pattu. Nad meelitavad lõksu kõikuvaid hingi, nende
süda on treenitud ahnuses, nad on needuse lapsed. **15** Nad
on lahkunud sirgelt rajalt ja eksinud, et käia Beori poja Bileami
järel, kes armastas ülekohtu palka, **16** kuid sai oma üleastumise
pärast noomida: kõnevõimetu eesel hakkas rääkima inimhäälega
ja takistas prohveti meeletut tegu. **17** Nad on veeta allikad,
udupilved, mida marutuul kannab, kelle jaoks on määratud
pilkane pimedus. **18** Sest nad räägivad tühiseid, ülespuhutud
sõnu ning meelitavad kõlvatute lihahimudega lõksu neid, kes
on äsja pagenud eksiteel käijate seast. **19** Nad tõotavad neile
vabadust, olles ise pahede orjad. Sest millele sa alla annad,
selle ori sa oled. **20** Sest kui nad on Issanda ja Päästja Jeesuse
Kristuse tundmise läbi pagenud maailma rüvedusest ning end
uuesti neisse mässivad ja jäävad alla, siis on nende viimane
olukord halvem kui esimene. **21** Neile oleks olnud parem,

kui nad poleks õiguse teed iial tundma õppinud, kui et seda
tundes ära pöörduda neile antud pühast käsust. **22** Mis nendega
on juhtunud, kinnitab vanasõna tõde – „nagu koer, kes läheb
tagasi oma okse juurde“, ja „pestud emis, kes läheb porisse
püherdama“.

3 Mu armsad, see on nüüd juba teine kiri, mille ma teile kirjutan.
Neis mõlemas olen tahtnud meelde tuletades virgutada teie
siirast meelt, **2** et te meenutaksite ettekuulutusi, mida pühad
prohvetid on rääkinud, ning Issanda ja Päästja käsku, mida
teile on andnud apostlid. **3** Kõigepealt teadke seda, et viimseil
päevil tuleb jõhkraid pilkajaid, kes elavad oma himude järgi **4** ja
ütlevad: „Kus on tema tõotatud tagasitulek? Sestpeale kui meie
esiisad läksid magama, on kõik jäänud nõnda nagu loomise
algusest peale.“ **5** Nad unustavad tahtlikult selle, et muiste olid
olemas taevad ja veest tõusis maa, mis püsis Jumala sõna
väel; **6** ja vee läbi tollane maailm ka hukkus veeuputuses. **7**
Ent praegused taevad ja maa säilitatakse sama sõna läbi ning
hoitakse alles tule jaoks jumalakartmatute inimeste kohtu ja
hävitamise päevaks. **8** Seejuures ärgu mingu teil meelest, mu
armsad, et Issanda juures on üks päev nagu tuhat aastat ja
tuhat aastat nagu üksainus päev. **9** Issand ei viivita tõotuse
täitmisega, nagu mõned peavad seda viivitamiseks, vaid tema on
pika meelega teie vastu. Tema ju ei taha, et keegi hukkuks, vaid
et kõik tuleksid meeleparandusele. **10** Aga Issanda päev tuleb
nagu varas: siis hävivad taevad raginal, taevakehad lagunevad
tules ja maad koos kõige tema peal tehtuga ei leita enam. **11**
Kui kõik see nõnda laguneb, missugused siis peate olema teie
pühas eluviisis ja jumalakartuses, **12** oodates ja kiirendades
Jumala päeva tulemist? Sel päeval lagunevad taevad lõõmates

ja taevakehad sulavad põledes. **13** Meie ootame aga tema
tõotuse järgi uut taevast ja uut maad, kus õigus elab püsivalt. **14**
Seepärast, armsad, kuni te ootate, pingutage selle nimel, et
tema teid leiaks veatuina ja laitmatuina rahus. **15** Pidage meeles,
et meie Issanda pikk meel tähendab päästmist, nii nagu ka meie
armas vend Paulus teile on kirjutanud tarkusega, mis Jumal
temale andis. **16** Nõnda räägib ta neist asjust kõikides kirjades,
kus on nii mõnigi raskesti mõistetav koht, mida õppimata ja
ebakindlad inimesed väänavad nagu muudki Pühakirja omaenda
hukatuseks. **17** Teie siis, armsad, teades seda juba ette, olge
valvel, et teid ei kistaks kaasa kõlbluseta inimeste eksitustega, ja
et te ei langeks ära kindlalt aluselt. **18** Ja kasvage meie Issanda
ja Päästja Jeesuse Kristuse armus ja tundmises! Temale kuulugu
kirkus nüüd ja igavesti! Aamen. **(aiōn g165)**

1 Johannese

1 Mis algusest peale on olnud, mida me oleme kuulnud ja
oma silmaga näinud, mida oleme vaadanud ja oma käega
puudutanud – seda me kuulutame Elu Sõnast. **2** See Elu sai
avalikuks; me oleme ise näinud ning tunnistame ja kuulutame
teile igavest elu, mis oli Isa juures ja on ilmutatud meile – **(aiōnios**
g166) **3** seda me oleme näinud ja kuulnud, ja kuulutame ka teile,
et teilgi oleks osadus meiega. Meil on osadus Isaga ja tema
Poja Jeesuse Kristusega. **4** Ja me kirjutame seda, et meie rõõm
oleks täielik. **5** See on sõnum, mida oleme kuulnud temalt ja
kuulutame teile: Jumal on valgus ja temas ei ole mingit pimedust.
6 Kui väidame, et meil on osadus temaga, aga käime pimeduses,
siis me valetame ega tee tõtt. **7** Aga kui me käime valguses,
nagu tema on valguses, siis on meil osadus üksteisega ning
tema Poja Jeesuse veri puhastab meid igast patust. **8** Kui me
väidame, et meil ei ole pattu, siis me petame iseennast, ning
tõde ei ole meie sees. **9** Kui me oma patud tunnistame, on
tema ustav ja õige, nii et ta annab andeks meile meie patud ja
puhastab meid kõigest ülekohtust. **10** Kui väidame, et meie ei ole
pattu teinud, siis teeme tema valelikuks ja tema sõna pole meis.

2 Mu lapsed, ma kirjutan teile selleks, et te ei teeks pattu. Aga
kui keegi patustab, on meil Isa juures õige eestkostja, Jeesus
Kristus. **2** Tema on lepitusohver meie pattude eest, ja mitte ainult
meie, vaid kogu maailma pattude eest. **3** Ja sellest me tunneme
ära, et oleme tema ära tundnud, kui me täidame tema käske. **4**
Kes väidab, et ta tunneb teda, aga tema käske ei täida, see
on valetaja ja tõde ei ole tema sees. **5** Aga kes kuuletub tema
sõnale, selles on tõesti Jumala armastus saanud täielikuks.
Sellest me teamegi, et kuulume talle. **6** Kes väidab end püsivat

temas, peab elama nii, nagu Kristus elas. **7** Armsad, ma ei
saada teile uut käsku, vaid vana käsu, mis on olnud teil algusest
peale. Vana käsk on see sõna, mida te olete kuulnud. **8** Samas
on see ka uus käsk, mis on tõeks saanud Kristuses ja ka teis,
sest pimedus kaob ja tõeline valgus juba paistab. **9** Kes väidab
enese olevat valguses, kuid vihkab oma venda, on ikka veel
pimeduses. **10** Kes oma venda armastab, see püsib valguses ja
ta ei pane kedagi komistama. **11** Aga kes oma venda vihkab,
see on pimeduses. Ta kõnnib pimedas ega tea, kuhu läheb, sest
ta silmad on löödud pimedusega. **12** Ma kirjutan teile, lapsed,
sest teie patud on teile andeks antud Jeesuse nime pärast.
13 Ma kirjutan teile, isad, sest te tunnete teda, kes on olnud
algusest peale. Ma kirjutan teile, noored mehed, sest te olete
ära võitnud kurja. **14** Ma olen kirjutanud teile, lapsed, sest te
tunnete Isa. Ma olen kirjutanud teile, isad, sest te tunnete teda,
kes on olnud algusest peale. Ma olen kirjutanud teile, noored
mehed, sest te olete tugevad ja Jumala sõna elab teis ja te olete
ära võitnud kurja. **15** Ärge armastage maailma ega midagi, mis
on maailmas! Kes armastab maailma, selles ei ole armastust
Isa vastu. **16** Kõik see, mis on maailmas – lihahimu, silmahimu
ja elukõrkus – ei pärine Isast, vaid on maailmast. **17** Maailm
kaob ja selle himud, aga kes täidab Jumala tahet, elab igavesti.
(aiōn g165) **18** Lapsed, käes on viimne tund! Te olete kuulnud, et
antikristus tuleb. Nüüd ongi välja ilmunud palju antikristusi, ja
sellest me tunneme ära, et käes on viimne tund. **19** Nad on välja
läinud meie seast, aga nad ei ole kuulunud meie hulka. Kui nad
oleksid kuulunud meie hulka, siis nad oleksid jäänud meiega.
Aga nende lahkumisega sai selgeks, et ükski neist ei kuulunud
meie hulka. **20** Ent teil on ju võidmine sellelt, kes on Püha, ja te

kõik teate tõde. **21** Ma ei kirjutanud teile mitte sellepärast, et te
tõde ei tea, vaid et te teate seda, ja et ükski vale ei tule tõe
seest. **22** Kes veel on valetaja, kui mitte see, kes salgab, et
Jeesus on Kristus? Antikristus on see, kes salgab Isa ja Poega.
23 Kes salgab Poja, sellel pole ka Isa; kes tunnistab Poega,
sellel on ka Isa. **24** Mida te olete algusest peale kuulnud, see
püsigu teie sees! Kui teis püsib see, mida te olete algusest peale
kuulnud, siis püsite teiegi Pojas ja Isas. **25** Ja see on tõotus, mis
tema on meile tõotanud – igavene elu. **(aiōnios g166)** **26** Seda ma
kirjutasin teile nendest, kes tahavad teid eksitada. **27** Aga teie
olete saanud Kristuselt võidmise, mis püsib teis ning te ei vaja,
et keegi teid õpetaks; sest tema võidmine õpetab teile kõike,
mis on tõde ja mitte vale. Niisiis, püsige temas, nagu tema teid
on õpetanud! **28** Ja nüüd, lapsed, jääge temasse, et kui tema
saab avalikuks, oleksime tema tulemise päeval julged ega peaks
häbenema tema ees. **29** Kui te teate, et Jumal on õige, siis saate
olla kindlad, et igaüks, kes teeb õigust, on Jumalast sündinud.

3 Vaadake, millise armastuse on Isa meile andnud, et meid
kutsutaks Jumala lasteks! Ja need me olemegi! Maailm ei tunne
meid, sest ta ei tunne ka teda. **2** Armsad, me oleme nüüd Jumala
lapsed, aga veel ei ole saanud avalikuks, kes me üks kord
oleme. Me teame, et kui Kristus ilmub, oleme tema sarnased,
sest me näeme teda nagu tema on. **3** Ja igaüks, kellel on selline
lootus Kristuse peale, puhastab ennast, nagu tema on puhas. **4**
Igaüks, kes teeb pattu, rikub seadust. Patt on seaduserikkumine.
5 Te teate, et Kristus on tulnud patte ära võtma ning temas
endas ei ole pattu. **6** Ükski, kes jääb temasse, ei tee pattu.
Ükski, kes teeb pattu edasi, ei ole näinud ega mõistnud teda. **7**
Lapsed, ärge laske kellelgi end petta! Kes teeb õigust, on õige,

nagu Kristus on õige. **8** Kes teeb pattu, on kuradist, sest kurat
teeb pattu algusest peale. Jumala Poeg tuli selleks, et hävitada
kuradi teod. **9** Ükski, kes on sündinud Jumalast, ei tee pattu,
sest Jumala seeme jääb temasse. Ta ei saa enam teha pattu,
sest ta on sündinud Jumalast. **10** Nii me teame, kes on Jumala
lapsed ja kes on kuradi lapsed. Ükski, kes ei tee õigust, ei ole
Jumalast, ega ka see, kes ei armasta oma venda. **11** See ongi
sõnum, mida te olete algusest peale kuulnud, et me peame
üksteist armastama! **12** Mitte nii nagu Kain, kes oli kurjast ja lõi
maha oma venna. Ja mispärast ta lõi tema maha? Sellepärast,
et tema enda teod olid kurjad, aga tema venna teod õiged.
13 Ärge imestage, vennad ja õed, kui maailm teid vihkab. **14**
Me teame, et oleme astunud surmast ellu, sest me armastame
üksteist. Kes ei armasta, see jääb surma. **15** Igaüks, kes vihkab
venda või õde, on mõrvar, ja te teate, et ühelgi mõrvaril ei ole
igavest elu. **(aiōnios g166)** **16** Sellest me oleme ära tundnud
Kristuse armastuse, et tema on oma elu meie eest andnud. Ja
meiegi peame andma oma elu vendade ja õdede eest. **17** Kui
aga kellelgi on selle maailma vara ja ta näeb oma venna olevat
puuduses ning suleb oma südame tema eest, siis kuidas saab
Jumala armastus temas püsida? **18** Lapsed, ärgem armastagem
sõnade ja kõnega, vaid tegude ja tõega! **19** Sellest me teame, et
oleme pärit tõe seest ja Jumala ees on meil südamerahu. **20** Et
kui meie süda meid süüdistab, Jumal on suurem kui meie süda
ja tema teab kõike. **21** Armsad, kui meie süda meid ei süüdista,
on meil julgus Jumala ees **22** ja mida me iganes palume, me
saame temalt, sest me peame tema käske ja teeme, mis on
talle meelepärane. **23** Ja see on tema käsk: uskuda tema Poja
Jeesuse Kristuse nimesse ja armastada üksteist, nii nagu tema

meid on käskinud. **24** Ja kes peab tema käske, püsib Jumalas ja
Jumal temas. Ja sellest me tunneme ära, et tema püsib meis,
Vaimust, kelle ta meile on andnud.

4 Armsad, ärge usaldage iga vaimu, vaid katsuge vaimud läbi,
kas nad ikka on Jumalast, sest palju valeprohveteid on läinud
laiali maailma. **2** Jumala Vaimu te tunnete ära nõnda: iga vaim,
kes tunnistab, et Jeesus Kristus on tulnud lihas, on Jumalast; **3**
ükski vaim, kes Jeesust ei tunnista, ei ole Jumalast, vaid see on
antikristuse vaim. Te olete kuulnud, et antikristus on tulemas,
aga nüüd ta juba ongi maailmas. **4** Teie, lapsed, olete Jumalast
ja olete nad ära võitnud, sest see, kes on teis, on suurem kui
see, kes on maailmas. **5** Nemad on maailmast. Seepärast nad
räägivad nagu maailm räägib, ja maailm kuulab neid. **6** Meie
oleme Jumalast. Kes tunneb Jumalat, võtab meid kuulda; kes
ei ole Jumalast, ei kuula meid. Nii tunneme ära tõe Vaimu ja
eksituse vaimu. **7** Armsad, armastagem üksteist, sest armastus
on Jumalast. Igaüks, kes armastab, on sündinud Jumalast
ja tunneb Jumalat. **8** Kes ei armasta, see ei tunne Jumalat,
sest Jumal on armastus. **9** Sellega on Jumal meile avaldanud
armastust: ta on saatnud oma ainusündinud Poja maailma, et me
tema läbi elaksime. **10** Selles seisnebki armastus: mitte et meie
oleme armastanud Jumalat, vaid et tema on meid armastanud
ja on läkitanud oma Poja lepitusohvriks meie pattude eest. **11**
Armsad, kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis peame
meiegi üksteist armastama. **12** Jumalat ei ole iial keegi näinud;
aga kui me üksteist armastame, siis elab Jumal meis ja tema
armastus on meie sees täielik. **13** Ja sellest me tunneme ära,
et me püsime temas ja tema meis, et ta on andnud meile osa
oma Vaimust. **14** Ja meie oleme näinud ja tunnistame, et Isa on

läkitanud Poja maailma Päästjaks. **15** Kes tunnistab, et Jeesus
on Jumala Poeg, temasse jääb Jumal ja tema jääb Jumalasse.
16 Me oleme tundma õppinud ja uskunud armastust, mis Jumalal
on meie vastu. Jumal on armastus, ja kes jääb armastusse,
see jääb Jumalasse ning Jumal jääb temasse. **17** Nõnda on
armastus saanud täielikuks meie sees, et meil oleks julgust
kohtupäeval; sest nii nagu Kristus, oleme ka meie siin maailmas.
18 Armastuses ei ole hirmu, kuid täiuslik armastus ajab hirmu
välja. Aga kes karistuse kartuses hirmu tunneb, ei ole saanud
täiuslikuks armastuses. **19** Meie armastame, sest Jumal on
meid esimesena armastanud. **20** Kui keegi ütleb, et ta armastab
Jumalat, aga vihkab siiski oma venda või õde, siis ta on valelik.
Sest kes ei armasta oma venda või õde, keda ta näeb, ei suuda
armastada ka Jumalat, keda ta ei ole näinud. **21** Temalt oleme
saanud selle käsu: igaüks, kes armastab Jumalat, armastagu ka
oma venda ja õde!

5 Igaüks, kes usub, et Jeesus on Kristus, on Jumalast sündinud.
Igaüks, kes armastab Isa, armastab ka tema lapsi. **2** Ja sellest
me tunneme ära, et armastame Jumala lapsi, kui me armastame
Jumalat ja täidame tema käske. **3** Armastus Jumala vastu on
see, kui me peame tema käske. Ja tema käsud ei ole rasked, **4**
sest igaüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja
see ongi võit, millega on maailm võidetud – meie usk. **5** Kes
veel võiks võita maailma, kui mitte see, kes usub, et Jeesus
on Jumala Poeg? **6** Tema on see, kes tuli vee ja vere kaudu,
Jeesus Kristus, mitte üksnes veega, vaid vee ja verega. Sellest
tunnistab ka Vaim, sest Vaim on tõde. **7** Sest tunnistajaid on
kolm: **8** Vaim, vesi ja veri, ja need kolm tunnistavad sama. **9** Kui
me võtame vastu inimeste tunnistuse, siis Jumala tunnistus on

kaalukam, sest see on tema tunnistus, mille ta on andnud oma
Poja kohta. **10** Kes usub Jumala Pojasse, sellel on tunnistus
südames. Kes ei usu Jumalat, on teinud tema valelikuks, sest ta
pole uskunud, mis Jumal on tunnistanud oma Poja kohta. **11** Ja
see tunnistus on selline: Jumal on andnud meile igavese elu ja
see elu on tema Pojas. **(aiōnios g166)** **12** Kellel on Poeg, sellel on
elu. Kellel Jumala Poega ei ole, sellel ei ole elu. **13** Seda ma
olen kirjutanud teile, kes te usute Jumala Poja nimesse et te
teaksite: teil on igavene elu. **(aiōnios g166)** **14** Ja meil on see
julgus Jumala ees, et kui me midagi palume tema tahte kohaselt,
siis ta kuuleb meid. **15** Ja kui me teame, et ta kuuleb meid, mida
iganes me palume, siis me ka teame, et meil on käes see, mida
me temalt oleme palunud. **16** Kui keegi näeb, et ta vend või
õde teeb pattu, mis ei too surma, siis ta palvetagu, ja Jumal
annab talle elu, sellele, kes ei tee pattu surmaks. On pattu,
mis toob surma: selle kohta ma ei ütle, et tal tuleks paluda. **17**
Kõik ülekohus on patt; aga on pattu, mis ei too surma. **18** Me
teame, et ükski, kes on sündinud Jumalast, ei tee pattu edasi,
sest Jumalast sündinu kaitseb teda turvaliselt, ja kuri ei saa
teda kahjustada. **19** Me teame, et meie oleme Jumalast, ja et
terve maailm on kurja võimuses. **20** Ent me teame, et Jumala
Poeg on tulnud ja andnud meile mõistmise, et me tunneksime
ära Tõelise. Ja meie oleme Tõelises, tema Pojas Jeesuses
Kristuses. Tema on tõeline Jumal ja igavene elu. **(aiōnios g166)** **21**
Lapsed, hoiduge ebajumalate eest!

2 Johannese

1 Vanemalt, Jumala valitud naisele ja tema lastele, keda ma
armastan tões, ja mitte ainult mina, vaid kõik, kes tunnevad
tõde, **2** sest tõde püsib meis ja on meiega igavesti: **(aiōn g165)** **3**
Arm, halastus ja rahu Jumalalt Isalt ja tema Pojalt Jeesuselt
Kristuselt jäägu meiega tões ja armastuses! **4** Ma rõõmustasin
väga, et leidsin sinu laste seast neid, kes elavad tões, nii nagu
Isa on meid käskinud. **5** Ja nüüd palun ma sind, emand, mitte
saates sulle uut käsku, vaid selle, mis on meil algusest peale,
et me peame üksteist armastama. **6** Ja see on armastus, et
me elame tema käskude järgi. See ongi käsk, mida te olete
kuulnud algusest peale, et te elaksite selle järgi. **7** Sest maailma
on läinud palju eksitajaid, kes ei tunnista Jeesust Kristust lihasse
tulnuna. Iga selline inimene on eksitaja ja antikristus. **8** Vaadake
ette, et te ei kaotaks seda, mille nimel me oleme töötanud,
vaid et te saaksite kätte kogu tasu. **9** Ühelgi, kes läheb mööda
Kristuse õpetusest ega püsi selles, ei ole Jumalat. Kes püsib
tema õpetuses, sellel on nii Isa kui ka Poeg. **10** Kui keegi tuleb
teie juurde ega too kaasa seda õpetust, siis ärge võtke teda
oma koju ja ärge öelge tere tulemast. **11** Sest kes nii teeb, saab
kaasosaliseks tema kurjades tegudes. **12** Mul oleks palju teile
öelda, aga ma ei taha seda teha paberil ja tindiga, vaid loodan
tulla ise teie juurde ja rääkida silmast silma, et meie rõõm saaks
olla täielik. **13** Oma tervitused saadavad su Jumala poolt valitud
õe lapsed!

3 Johannese

1 Vanemalt, Armsale Gaiusele, keda ma armastan tões. **2**
Armas sõber, ma palun, et sul läheks hästi kõiges ja sa oleksid
terve, nii nagu läheb hästi ka su hingel. **3** Ma rõõmustasin väga,
kui mõned usklikud tulid ja tunnistasid sinu ustavusest tõele,
rääkides, kuidas sa elad tões. **4** Mul ei ole suuremat rõõmu kui
see, et kuulen oma lapsi elavat tões. **5** Armas sõber, sa oled
ustav olnud selles, mida sa vendade ja õdede heaks teed, isegi
kui nad on sulle võõrad. **6** Nad on tunnistanud armastusest
koguduse ees. Sa teed hästi, kui sa läkitad nad teele viisil,
mis austab Jumalat. **7** Nad on ju oma teekonda alustanud
Kristuse nime pärast ega võta midagi vastu paganatelt. **8**
Seetõttu peaksime sellistele inimestele näitama külalislahkust,
et saaksime olla tõe kaastöölised. **9** Ma kirjutasin mõne sõna
kogudusele, aga Diotrefes, kellele meeldib olla nende seas
esimene, ei võta meid vastu. **10** Seepärast, kui ma tulen,
tuletan talle meelde teod, mida ta teeb, levitades meie kohta
pahatahtlikke kuuldusi. Ja vähe sellest, et ta ise ei võta usklikke
vastu, ta takistab ka neid, kes tahavad seda teha, ajades nad
kogudusest välja. **11** Armas sõber, ära võta eeskujuks kurja,
vaid head! Kes teeb head, on Jumalast. Kes teeb kurja, ei ole
Jumalat näinud. **12** Demeetriose kasuks tunnistavad kõik, ka
tõde ise. Meiegi tunnistame, ja sina tead, et meie tunnistus on
tõsi. **13** Mul oleks sulle palju kirjutada, aga ma ei taha seda teha
tindi ja sulega, **14** sest loodan sind varsti näha. Siis räägime
silmast silma. Rahu sulle! Sind tervitavad siinsed sõbrad. Tervita
sõpru nimepidi!

Juuda

1 Juudaselt, Jeesuse Kristuse sulaselt ja Jaakobuse vennalt,
Neile kutsutuile, kes on Jumalas Isas armastatud ja Jeesuses
Kristuses hoitud: **2** Halastust ja rahu ja armastust olgu teil
rohkesti! **3** Armsad, olles täis indu kirjutada teile meie ühisest
päästest, leidsin vajalikuna kirjutada ja teid üles kutsuda võitlema
usu eest, mis oli kord usaldatud Jumala pühale rahvale. **4** Sest
teie sekka on imbunud mõningad inimesed, kes juba ammu on
kirja pandud kohtu jaoks. Need on jumalakartmatud inimesed,
kes meie Jumala armu kõlvatuseks moonutades salgavad ära
meie ainsa valitseja ja meie Issanda Jeesuse Kristuse. **5**
Ja kuigi te seda kõike teate, tahan tuletada teile meelde, et
Issand, kes rahva ühel korral päästis Egiptusest, hävitas teisel
korral need, kes ei uskunud. **6** Ja ingleid, kes ei hoidnud kinni
oma kõrgest seisusest, vaid hülgasid oma eluaseme, on ta
hoidnud pimeduses, seotuna igaveste ahelatega suure päeva
kohtuks **(aïdios g126)** **7** Nii nagu Soodom, Gomorra ja nende
ümberkaudsed linnad, kes samal kombel hoorasid nagu need
inglid ning ebaloomulikule ihale andusid, on hoiatavaks näiteks
igavese tule karistusest. **(aiōnios g166)** **8** Aga samuti rüvetavad ka
need unenägijad oma ihu, lükkavad tagasi taevase autoriteedi
ja teotavad aukandjaid vaime. **9** Ometi peaingel Miikaelgi, kui
ta vaidles sõnasõjas kuradiga Moosese surnukeha pärast, ei
julgenud lausuda teotavat otsust, vaid ütles: „Issand sõidelgu
sind!“ **10** Need aga teotavad kõike, millest nad midagi ei taipa,
aga millest nad oma ihu tungide kaudu kui arutud loomad aru
saavad, selles nad hävitavad end. **11** Häda neile, sest nad on
läinud Kaini teed ja tormanud tasu eest Bileami eksitusse, ja
Korahi kombel vastu hakates on toonud endale hukatuse! **12**

Nemad on teie armastussöömaaegadel häbiplekid, kes kartmatult
teiega koos pidutsedes iseennast nuumavad. Nad on veeta
pilved, mida tuul ringi kannab, viljatud sügispuud, kahekordselt
surnud, juurtega üles kistud, **13** metsikud merelained, mis
vahutavad välja oma häbi, ekslevad tähed, kelle jaoks on
määratud pilkane pimedus igaveseks ajaks. **(aiōn g165)** **14**
Nendest on prohvetlikult kõnelenud Eenok, Aadama järglane
seitsmendas sugupõlves: „Vaata, Issand tuleb mitmekümne
tuhande pühaga **15** pidama kohut kõigi üle ja karistama igaüht
kõikide nende jumalakartmatute tegude eest, mida nad on teinud,
ja kõikide ränkade sõnade eest, mida jumalakartmatud patused
on tema vastu rääkinud.“ **16** Need on rahulolematud saatuse
üle nurisejad, kes elavad oma himude järgi ja kelle suu räägib
kiitlevaid sõnu, ja nad meelitavad inimesi omakasu pärast. **17**
Teie aga, armsad, pidage meeles, mida meie Issanda Jeesuse
Kristuse apostlid ennustasid; **18** kui nad teile ütlesid: „Viimsel ajal
tuleb pilkajaid, kes elavad oma jumalakartmatute himude järgi.“
19 Need on inimesed, kes tekitavad lõhenemisi, maised hinged,
kellel ei ole Vaimu. **20** Teie aga, armsad, rajage endid oma kõige
pühamale usule ja palvetage Pühas Vaimus, **21** ja hoidke endid
nõnda Jumala armastuses ja oodake meie Issanda Jeesuse
Kristuse halastust igaveseks eluks. **(aiōnios g166)** **22** Halastage
nende peale, kes kahtlevad; **23** päästke nad, tõmmake nad
tulest välja; teiste peale halastage kartuses, vihates lihaliku
loomuse poolt rüvetatud riideidki. **24** Ent temale, kes suudab teid
takistada komistamast ja asetada laitmatuna oma kirkuse palge
ette ülevoolavas rõõmus, **25** ainsale Jumalale, meie Päästjale,
Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi, olgu au, auhiilgus, võimus
ja meelevald enne ajastuid, nüüd ja igavesti! Aamen. **(aiōn g165)**

Ilmutus

1 Jeesuse Kristuse ilmutus, mille Jumal temale on andnud,
et näidata oma sulastele, mis peatselt hakkab sündima. Ta
avaldas selle, läkitades oma ingli oma sulase Johannese
juurde, **2** kes andis edasi Jumala sõna ja tunnistuse Jeesusest
Kristusest – kõik, mida ta nägi. **3** Õnnis on see, kes loeb
selle prohvetikuulutuse sõnu, ning need, kes seda kuulevad
ja panevad tähele, mis on siia kirjutatud, sest aeg on lähedal.
4 Johanneselt, Seitsmele kogudusele Aasias: Armu ja rahu
teile temalt, kes on, kes oli ja kes tuleb, ning seitsmelt vaimult,
kes on tema trooni ees, **5** ja Jeesuselt Kristuselt, ustavalt
tunnistajalt, esimesena surnuist ülestõusnult ning kogu maailma
kuningate valitsejalt. Temale, kes meid armastab ja on meid
lunastanud meie pattudest oma verega **6** ning kes on teinud
meist Kuningriigi ja preesterkonna Jumalale, oma Isale – talle
kuulub au ja vägi igavesti. Aamen. **(aiōn g165)** **7** Vaata, ta
tuleb pilvedega ja iga silm saab teda näha, isegi need, kes
tema on läbi torganud; ja maailma rahvad kaeblevad tema
pärast. **8** „Mina olen Alfa ja Oomega,“ ütleb Issand Jumal,
kes on, kes oli ja kes tuleb, Kõigeväeline. **9** Mina, teie vend
Johannes, kes ma olen Jeesuses kaasosaline kannatustes,
Kuningriigis ja kannatlikkuses, olin Patmose saarel Jumala sõna
ja Jeesuse tunnistamise pärast. **10** Ma olin Issanda päeval
vaimus, kui kuulsin oma selja taga valju häält otsekui pasunaheli,
11 mis ütles: „Mida sa näed, kirjuta raamatusse ning saada
see seitsmele kogudusele: Efesosse, Smürnasse, Pergamoni,
Tüatiirasse, Sardesesse, Filadelfiasse ja Laodikeiasse!“ **12** Ma
pöördusin vaatama, kellele kuulub see hääl, mis minuga räägib,
ja pöördudes nägin seitset kuldlambijalga **13** ning nende keskel

kedagi Inimese Poja sarnast, kes kandis maani pikka rüüd ja
rinna all kuldset vööd. **14** Tema pea ja juuksed olid valged nagu
vill, nagu lumi, ja tema silmad olid nagu tuleleek. **15** Tema jalad
olid otsekui sulatusahjus hõõguv metall ja tema hääl oli nagu
suurte vete kohin. **16** Paremas käes olid tal seitse taevatähte,
tema suust sähvis vahe kaheterane mõõk ja ta pale oli nagu
päike paistaks kogu oma säras. **17** Kui ma teda nägin, langesin
ma tema jalge ette nagu surnu. Ta asetas oma parema käe mu
peale ja ütles: „Ära karda! Mina olen Esimene ja Viimne **18** ja
Elav. Ma olin surnud, aga vaata, ma elan igavesest ajast igavesti
ning minu käes on surma ja surmavalla võtmed! **(aiōn g165, Hadēs
g86)** **19** Pane nüüd kirja, mida sa oled näinud, samuti see, mis
on praegu ja mis sünnib pärast seda! **20** Seitsmel taevatähel,
mida sa näed mu paremas käes, ja seitsmel kuldlambijalal on
varjatud tähendus: seitse tähte on seitsme koguduse inglid ja
seitse lambijalga on seitse kogudust.

2 Efesose koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see, kes hoiab
seitset tähte oma paremas käes ja kõnnib seitsme kuldlambijala
keskel: **2** Ma tean su tegusid, su vaevanägemist ja kannatlikkust
ning et sa ei talu kurjasid, et sa oled katsunud läbi need, kes
nimetavad end apostliks seda olemata, ja oled avastanud nende
valelikkuse. **3** Sul on kannatlikkust, sa oled talunud raskusi minu
pärast ega ole ära väsinud. **4** Ometi on mul sinu vastu: sa oled
hüljanud oma esimese armastuse. **5** Mõtle siis, kui sügavale sa
oled langenud, paranda meelt ja tee esimese armastuse tegusid.
Aga kui mitte, siis tulen su juurde ja tõukan su lambijala kohalt
ära, kui sa meelt ei paranda. **6** Kuid see on sinu kasuks, et
sa vihkad nikolaiitide tegusid, mida ka mina vihkan. **7** Kellel
on kõrvad, see kuulgu, mida Vaim kogudustele ütleb! Võitjale

ma annan süüa elupuust, mis on Jumala paradiisis. **8** Smürna
koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Esimene ja Viimne, kes oli
surnud ja on jälle saanud elavaks: **9** Ma tean su viletsust ja
vaesust – ometi oled sa rikas. Ma tean, kuidas sind on teotanud
need, kes väidavad end olevat juudid, aga tegelikult on nad
saatana kogudus. **10** Ära tunne hirmu selle ees, mida sul tuleb
kannatada! Pane tähele: kurat heidab mõned teie seast vangi, et
teid läbi katsuda, ja teil on viletsust kümme päeva. Ole ustav
surmani, ja mina pärjan sinu eluga. **11** Kellel on kõrvad, see
kuulgu, mida Vaim kogudustele ütleb! Võitjale teine surm enam
kahju ei tee. **12** Pergamoni koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb
see, kelle käes on vahe kaheterane mõõk: **13** Ma tean, kus sa
elad – seal, kus on saatana troon. Sa oled jäänud ustavaks
minule, sa ei loobunud usust minusse isegi ajal, kui minu ustav
tunnistaja Antipas tapeti teie linnas, kus on saatana elupaik. **14**
Sellegipoolest on mul sinu vastu: su juures on neid, kes hoiavad
Bileami õpetust, kes õpetas Baalakit ahvatlema iisraellasi patule:
sööma ebajumalate ohvreid ning hoorama. **15** Nii on sinu juures
ka neid, kes järgivad nikolaiitide õpetust. **16** Seepärast paranda
meelt! Aga kui mitte, siis ma tulen peagi su juurde nende vastu
sõdima oma suu mõõgaga. **17** Kellel on kõrvad, see kuulgu, mida
Vaim kogudustele ütleb! Võitjale ma annan peidetud mannat ja
valge kivikese, mille peale on kirjutatud uus nimi, mida ükski
peale selle saaja ei tea. **18** Tüatiira koguduse inglile kirjuta:
Nõnda ütleb Jumala Poeg, kelle silmad on nagu tuleleek ja
kelle jalad on nagu hõõguv metall: **19** Ma tean sinu tegusid, su
armastust ja ustavust, su teenimist ja kannatlikkust ning et su
viimaseid tegusid on rohkem kui esimesi. **20** Sellegipoolest on
mul sinu vastu: sa lased vabalt tegutseda sellel naisel Iisebelil,

kes nimetab end prohvetiks ja eksitab oma õpetusega minu
sulaseid hoorama ja sööma ebajumalate ohvreid. **21** Ma olen
talle andnud aega hoorusest meelt parandada, kuid ta ei taha.
22 Vaata, ma paiskan ta tõvevoodisse ja saadan need, kes on
temaga abielu rikkunud, suurde viletsusse, kui nad ei paranda
meelt ega pöördu oma tegudest, **23** ja tema lapsed hävitan
surmatõvega. Siis kõik kogudused saavad aru, et mina uurin läbi
südamed ja meeled, ning tasun teile kõigile teie tegude järgi.
24 Aga teile ülejäänutele, kes olete Tüatiiras ega ole võtnud
vastu seda õpetust ega ole õppinud tundma saatana sügavaid
saladusi, nagu neid nimetatakse, teie peale ei pane ma muud
koormat. **25** Pidage vaid kinni sellest, mis teil juba on, kuni ma
tulen! **26** Kes võidab ja lõpuni minu tahtmist teeb, sellele annan
ma meelevalla rahvaste üle – **27** ta valitseb neid raudkepiga,
nad lüüakse puruks kui savinõud – nagu minagi olen saanud
meelevalla oma Isalt, **28** ja mina annan talle koidutähe. **29** Kellel
on kõrvad, see kuulgu, mida Vaim kogudustele ütleb!

3 Sardese koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see, kellel on
Jumala seitse vaimu ja seitse taevatähte: Ma tean su tegusid ja
et sa oled nime poolest elus, aga tegelikult surnud. **2** Ole valvas!
Hoia seda, mis on alles jäänud, muidu sureb seegi. Sest ma ei
ole leidnud, et su teod oleksid täiuslikud Jumala ees. **3** Tuleta
siis meelde, kuidas sa sõnumi vastu võtsid ja olid kuulekas. Järgi
seda nüüdki ja paranda meelt! Aga kui sa ei valva, siis tulen ma
nagu varas ja sa ei oska arvata, millisel hetkel ma sind taban. **4**
Aga sul on Sardeses ka mõned, kes ei ole oma riideid määrinud
– nemad kõnnivad kord koos minuga valgeis rõivais, sest nad on
seda väärt. **5** Kes võidab, sellele antakse samuti selga valged
rõivad. Mina ei kustuta ta nime eluraamatust, ma tunnistan teda

oma Isa ja ta inglite ees. **6** Kellel on kõrvad, see kuulgu, mida
Vaim kogudustele ütleb! **7** Filadelfia koguduse inglile kirjuta:
Nõnda ütleb Püha ja Tõeline, kelle käes on Taaveti võti, kes
avab nii, et ükski ei sulge, ja kes sulgeb nii, et ükski ei ava: **8** Ma
tean su tegusid – vaata, ma olen avanud su ees ukse, mida
keegi ei saa sulgeda. Ma tean, et sul on vähe jõudu, aga sa oled
järginud minu õpetust ega ole salanud minu nime. **9** Vaata, ma
teen nõnda, et saatana kogudusest mõned väidavad end olevat
juudid, aga tegelikult ei ole, vaid nad valetavad! Vaata, nad
tulevad ja kummardavad sinu jalge ette ning saavad aru, et mina
olen sind armastanud. **10** Et sa oled kuuletunud minu sõnale ja
olnud kannatlik, siis säästan ka mina sind katsumustunni eest,
mis tabab kogu maailma, et läbi katsuda selle elanikke. **11** Ma
tulen varsti. Hoia kinni sellest, mis sul on, et ükski su võidupärga
ei võtaks. **12** Võitja teen ma sambaks oma Jumala templis ja
ta jääb sinna alatiseks. Ma kirjutan tema peale oma Jumala
nime ning oma Jumala linna, uue Jeruusalemma nime, mis
laskub alla taevast minu Jumala juurest, ja oma uue nime. **13**
Kellel on kõrvad, see kuulgu, mida Vaim kogudustele ütleb! **14**
Laodikeia koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb Aamen, kes on
ustav ja tõeline tunnistaja, Jumala loomingu algus: **15** Ma tean
su tegusid, et sa ei ole ei külm ega kuum. Oleksid sa ometi külm
või kuum! **16** Aga et sa oled leige ja mitte külm ega kuum, sülitan
ma sinu välja oma suust. **17** Sina ütled: „Ma olen rikas, mul on
küllalt vara ja mul ei ole millestki puudust.“ Ja sa ei teagi, et sa
oled armetu, hale, vaene, pime ja paljas! **18** Ma annan sulle nõu:
osta minu käest tules puhastatud kulda, et sa saaksid rikkaks,
ning valgeid rõivaid enda riietamiseks, et ei tuleks ilmsiks sinu
alastioleku häbi, ning salvi oma silmadele, et sa näeksid. **19**

Mina noomin ja karistan igaüht, keda ma armastan. Ole siis
hoolas ja paranda meelt! **20** Pane tähele! Ma seisan ukse taga
ja koputan. Kes mu häält kuulda võtab ja avab ukse, selle juurde
ma tulen sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga. **21**
Võitjale ma annan õiguse istuda koos minuga mu troonile, nagu
minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile. **22**
Kellel on kõrvad, see kuulgu, mida Vaim kogudustele ütleb."

4 Pärast seda ma nägin taevas avatud ust! Ja pasunaheli
taoline hääl, mida ma olin esmalt kuulnud minuga rääkivat, ütles:
„Tule siia üles ja ma näitan sulle, mis peab sündima pärast
kõike seda!" **2** Sedamaid olin ma vaimus: ennäe, taevas seisis
troon ja troonil istus keegi, **3** kelle välimus meenutas jaspise-
ja karneoolikivi, ja trooni ümber oli vikerkaar, mis helkis nagu
smaragd. **4** Trooni ümber oli veel kakskümmend neli trooni
ning neil troonidel istus kakskümmend neli vanemat, valged
rõivad seljas ja peas kuldpärjad. **5** Troonist tuli välgusähvatusi,
mürinat ja kõuekõminat, ja seitse tõrvikut põles trooni ees, need
on Jumala seitse vaimu, **6** ja trooni ees oli midagi, mis oli kui
kristallselge klaasmeri. Keskel, trooni ümber oli neli olevust, eest
ja tagant üleni silmi täis. **7** Esimene olevus oli lõvi sarnane, teine
olevus härja sarnane, kolmandal oli otsekui inimese nägu ja
neljas sarnanes lendava kotkaga. **8** Ja neil neljal olevusel oli
igaühel kuus tiiba, väljast ja seestpoolt silmi täis. Nad ei lakanud
ööl ega päeval hüüdmast: **9** Ja iga kord, kui need olevused
andsid austust, kiitust ja tänu sellele, kes istub troonil ja elab
igavesest ajast igavesti, **(aiōn g165)** **10** langesid kakskümmend
neli vanemat troonil istuja ette ning kummardasid teda, kes elab
igavesest ajast igavesti ja heitsid oma pärjad trooni ette, hüüdes:
(aiōn g165) **11** „Sina, meie Issand ja Jumal, oled väärt võtma

vastu austust, kiitust ja väge, sest sina oled loonud kõik, see
kõik on tekkinud ja loodud sinu tahtel!“

5 Ja ma nägin troonil istuja paremas käes rullraamatut, seesmine
ja väline külg täis kirjutatud, suletud seitsme pitseriga. **2** Ma
nägin võimsat inglit, kes valju häälega kuulutas: „Kes on väärt
avama seda raamatut ja murdma selle pitserid?“ **3** Ja mitte
keegi taevas, maa peal ega maa all ei suutnud avada raamatut
ega vaadata selle sisse. **4** Ma nutsin kibedasti, sest ei leitud
kedagi, kes oleks väärt avama seda raamatut ja vaatama sinna
sisse. **5** Siis üks vanemaist ütles mulle: „Ära nuta, sest lõvi
Juuda suguharust, Taaveti võsu, tema on võitnud, tema võib
avada raamatu ja selle seitse pitserit!“ **6** Siis ma nägin trooni ja
nelja olevuse ja vanemate keskel seisvat Talle, kes oli justkui
tapetud. Tal oli seitse sarve ja seitse silma – Jumala seitse
vaimu, kes on läkitatud kogu maailma. **7** Ta tuli ning võttis troonil
istuja paremast käest rullraamatu. **8** Ja kui ta oli võtnud raamatu,
langesid neli olevust ja kakskümmend neli vanemat Talle ette.
Igaühel neist oli käes kannel ja kuldkausid suitsutusrohtudega,
mis on Jumala rahva palved. **9** Ning nad laulsid uut laulu: „Sina
oled väärt võtma raamatu ja avama selle pitserid, sest sina olid
tapetud ning sina oled ostnud Jumalale oma verega inimesi
igast suguharust, keelest, rahvast ja hõimust! **10** Sa oled teinud
nad Kuningriigiks ja preestreiks meie Jumalale ja nad valitsevad
maa peal!“ **11** Ma nägin ja ma kuulsin paljude inglite häält – neid
oli tuhandeid ja miljoneid – kes olid trooni, olevuste ja vanemate
ümber. **12** Nad hüüdsid valju häälega: „Tall, kes on tapetud,
on väärt võtma väge ja rikkust, tarkust ja võimu, au, austust ja
kiitust!“ **13** Ja kõike loodut taevas, maa peal, maa all ja meres,
kõiki, kes on neis paigus, kuulsin ma hüüdvat: „Sellele, kes istub

troonil, ja Tallele kuuluvad kiitus ja austus, hiilgus ja võimus
(aiōn g165) **14** Need neli olevust ütlesid: „Aamen!“ Ning vanemad
langesid maha ja kummardasid.

6 Ma nägin, kuidas Tall avas esimese seitsmest pitserist ja
kuulsin, kuidas üks neljast olevusest hüüdis otsekui kõuehäälel:
„Tule!“ **2** Ja ma vaatasin: ennäe, valge hobune. Selle seljas
istujal oli käes amb ning talle anti pärg ja ta läks välja võitjana
võitma. **3** Ja kui ta avas teise pitseri, kuulsin ma teist olevust
hüüdvat: „Tule!“ **4** Siis tuli välja hobune, kes oli tulipunane,
ning tema seljas istujale anti võim võtta maa pealt rahu, et
inimesed üksteist tapaksid, ja talle anti suur mõõk. **5** Ja kui ta
avas kolmanda pitseri, kuulsin ma kolmandat olevust hüüdvat:
„Tule!“ Ja ma vaatasin: ennäe, must hobune, ja selle seljas
istujal olid käes kaalud. **6** Ma kuulsin nelja olevuse keskelt
otsekui häält, mis ütles: „Üks kilogramm nisu teenari eest ja kolm
kilogrammi otri teenari eest. Kuid õlile ja veinile ära tee kahju!“ **7**
Ja kui ta avas neljanda pitseri, kuulsin ma neljanda olevuse
häält hüüdvat: „Tule!“ **8** Ja ma vaatasin: ennäe, tuhkur hobune,
ja selle seljas istuja nimi oli Surm. Tema järel tuli Surmavald
ning neile anti meelevald neljandikul maakeral tappa mõõgaga,
näljaga ja katkuga ning maa metsloomadega. **(Hadēs g86)** **9** Ja
kui ta avas viienda pitseri, nägin ma altari all nende hingi, kes
olid tapetud Jumala sõna ja tunnistuse pärast, milles nad olid
püsinud. **10** Nad hüüdsid valjusti: „Kui kaua veel, püha ja tõeline
Valitseja, enne kui sa mõistad kohut ja tasud kätte ilmamaa
inimestele meie vere eest?“ **11** Ja neile igaühele anti selga valge
rüü ja neile öeldi, et nad puhkaksid veel pisut aega, kuni saab
täis nende kaassulaste ja vendade hulk, kes tapetakse nagu
nemadki. **12** Kui ta avas kuuenda pitseri, nägin ma, et sündis

võimas maavärin. Päike muutus mustaks nagu karune kotiriie ja
kuu muutus otsekui vereks. **13** Taevatähed kukkusid maa peale,
nõnda nagu viigipuu pillab maha oma küpsemata marjad, kui
tugev tuul seda raputab. **14** Ja taevas taandus otsekui rullraamat,
mis keeratakse kokku, ja kõik mäed ja saared nihkusid oma
kohalt. **15** Kogu maailma kuningad, suurnikud ja väejuhid, rikkad
ja vägevad, kõik orjad ja vabad peitsid end koobastesse ja
mägedesse kaljude vahele. **16** „Langege meie peale," ütlesid
nad mägedele ja kaljudele, „ning peitke meid troonil istuja palge
ja Talle viha eest, **17** sest nende suur vihapäev on käes, kes
võib jääda püsima?"

7 Pärast seda ma nägin nelja inglit seismas maailma neljas
otsas, hoidmas kinni maailma nelja tuult, et tuul ei puhuks maa
ega mere ega ühegi puu peale. **2** Ja ma nägin, et idakaarest
tõusis veel üks ingel, ja tal oli käes elava Jumala pitsat. Ta
hüüdis valju häälega nelja ingli poole, kellele oli antud võim
kahjustada maad ja merd: **3** „Ärge tehke kahju maale, merele
ega puudele, enne kui me oleme pannud pitseri oma Jumala
sulaste otsaesisele!" **4** Ma kuulsin pitseriga märgitute arvu – sada
nelikümmend neli tuhat kõigist Iisraeli suguharudest: **5** Juuda
suguharust märgiti pitseriga kaksteist tuhat, Ruubeni suguharust
kaksteist tuhat, Gaadi suguharust kaksteist tuhat, **6** Aaseri
suguharust kaksteist tuhat, Naftali suguharust kaksteist tuhat,
Manasse suguharust kaksteist tuhat, **7** Siimeoni suguharust
kaksteist tuhat, Leevi suguharust kaksteist tuhat, Issakari
suguharust kaksteist tuhat, **8** Sebuloni suguharust kaksteist
tuhat, Joosepi suguharust kaksteist tuhat, Benjamini suguharust
kaksteist tuhat pitseriga märgitut. **9** Pärast seda ma vaatasin:
ennäe, suur rahvahulk, keda keegi ei suutnud kokku lugeda,

igast hõimust, suguharust, rahvast ja keelest. Need seisid trooni
ja Talle ees, valged rüüd seljas ja palmioksad käes. **10** Nad
hüüdsid valju häälega: „Pääste on meie Jumalal, kes istub troonil,
ja Tallel!“ **11** Ja kõik inglid, kes seisid trooni, vanemate ja nelja
olevuse ümber, heitsid trooni ette silmili maha ja kummardasid
Jumalat. **12** Nad hüüdsid: „Aamen! Kiitus ja austus ja tarkus ja
tänu ja au ja vägi ja tugevus olgu meie Jumalale igavesest ajast
igavesti! Aamen.“ **(aiōn g165)** **13** Siis pöördus üks vanemaist minu
poole küsimusega: „Kes on need valgetes rüüdes ja kust nad
tulevad?“ **14** Ma vastasin: „Mu isand, sina tead seda!“ Ja ta ütles
mulle: „Nemad on need, kes tulevad suure viletsuse keskelt. Nad
on puhtaks pesnud oma rüüd ja teinud need valgeks Talle veres.
15 Seepärast nad on Jumala trooni ees ja teenivad teda ööd ja
päevad tema templis, ja see, kes istub troonil, varjab neid oma
kohalolekuga. **16** „Neile ei tule iial enam nälga ega iial enam
janu, ka ei põleta neid päike“ ega palavus. **17** Sest Tall, kes on
trooni keskel, hoiab neid kui karjane, „ta juhatab nad eluvee
allikaile“. „Ja Jumal pühib ära kõik pisarad nende silmist.““

8 Ja kui Tall avas seitsmenda pitseri, tekkis taevas umbes
pooleks tunniks vaikus. **2** Ma nägin seitset inglit, kes seisid
Jumala ees, ja neile anti seitse pasunat. **3** Veel üks ingel tuli ja
seisis altari ette. Tal oli käes kullast suitsutusastja ja temale
anti palju suitsutusrohte, et ta paneks neid koos kõikide Jumala
rahva palvetega kuldaltarile trooni ees. **4** Ning suitsutusrohtude
suits tõusis koos Jumala rahva palvetega ingli käest Jumala ette.
5 Siis võttis ingel suitsutusastja, täitis selle tulega altarilt ja viskas
maa peale, nii et sellele järgnes pikselööke ja kõuemürinaid
ja välke ja maavärinaid. **6** Ja need seitse inglit, kelle käes oli
seitse pasunat, valmistusid pasunat puhuma. **7** Esimene ingel

puhus pasunat ning maa peale visati verega segatud rahet ja
tuld. Kolmandik maast põles ära ja kolmandik puudest põles
ära ja kogu haljas rohi põles ära. **8** Teine ingel puhus pasunat
ning merre visati otsekui suur leegitsev mägi ning kolmandik
merest muutus vereks. **9** Kolmandik meres olevaist elusolendeist
suri ja kolmandik laevadest hävitati. **10** Kolmas ingel puhus
pasunat ning taevast kukkus maha suur täht, mis leegitses
otsekui tõrvik ning kukkus kolmandiku jõgede ja veeallikate
peale. **11** Selle tähe nimi oli Koirohi. Kolmandik vetest muutus
koirohuks ning palju inimesi suri vee joomisest, sest see oli
läinud kibedaks. **12** Neljas ingel puhus pasunat ning kolmandik
päikesest, kolmandik kuust ja kolmandik tähtedest pimenes, ning
kolmandik päevast oli valguseta ja samuti kolmandik ööst. **13**
Siis ma nägin üht kotkast kesktaevas lendamas ja kuulsin teda
valjusti hüüdmas: „Häda, häda, häda maailma elanikele kolme
ingli viimase pasunahääle pärast, mis nad puhuma hakkavad!“

9 Viies ingel puhus pasunat ning ma nägin taevast maa peale
kukkunud tähte. Sellele anti põhjatu sügaviku võti. **(Abyssos g12)**
2 Ta avas sügaviku ja sellest tõusis suitsu nagu suurest ahjust,
ning päike ja õhk tumenesid sügaviku suitsust. **(Abyssos g12)** **3** Ja
suitsust tulid maa peale rohutirtsud. Neile anti meelevald, nagu
on maa peal skorpionidel, **4** ja neile öeldi, et nad ei tohi teha
kahju maa peal kasvavale rohule, taimedele ega puudele, vaid
üksnes inimestele, kelle otsaesisel ei ole Jumala pitserit. **5** Neile
anti voli piinata inimesi viis kuud, aga mitte tappa, ja see piin oli
sarnane skorpioni salvamise piinaga. **6** Ja neil päevil inimesed
otsivad surma, aga ei leia seda. Nad ihkavad surra, kuid surm
põgeneb nende eest. **7** Need rohutirtsud nägid välja nagu
lahinguvalmis hobused, neil olid peas otsekui kuldpärjad ja nende

nägu oli nagu inimnägu. **8** Nende juuksed olid nagu naisejuuksed
ja hambad nagu lõvihambad. **9** Nende kest oli nagu raudrüü
ja nende tiibade hääl oli nagu arvukate lahingusse tormavate
hobuste ja sõjavankrite mürin. **10** Neil olid astlaga sabad nagu
skorpionidel ja sabadel meelevald haavata inimesi viis kuud. **11**
Nende kuningas on sügaviku ingel, kelle nimi on heebrea keeles
Abaddoon ja kreeka keeles Apollüon. **(Abyssos g12)** **12** Esimene
häda on möödas, vaata, kaks tuleb veel. **13** Kuues ingel puhus
pasunat, ja ma kuulsin üht häält, mis tuli Jumala ees oleva
kuldaltari neljast sarvest. **14** See ütles kuuendale pasunaga
inglile: „Päästa vabaks need neli inglit, kes on ahelais suure
Eufrati jõe ääres!“ **15** Ja need neli inglit, kes olid valmistunud
just selleks tunniks, päevaks, kuuks ja aastaks, lasti vabaks,
et nad tapaksid kolmandiku inimkonnast. **16** Nende ratsaväge
oli arvult kakssada miljonit – see on arv, mida ma kuulsin.
17 Ja ma nägin oma nägemuses hobuseid ning ratsanikke.
Ratsanikel olid tulipunastes, suitsusinistes ja väävelkollastes
värvides soomusrüüd. Hobustel olid otsekui lõvi pead ja nende
suust purskas tuld, suitsu ja väävlit. **18** Nende kolme nuhtlusega
– hobuste suust purskuva tule, suitsu ja väävliga – tapeti
kolmandik inimkonnast. **19** Hobuste meelevald oli nende suus ja
sabas, sest nende sabad olid nagu maod: neil olid pead ning
peadega nad tegid kurja. **20** Aga ülejäänud inimkond, keda neis
nuhtlustes ei tapetud, ei kahetsenud siiski ega pöördunud oma
tehtud tegudest. Nad ei loobunud kummardamast kurje vaime
ega kullast, hõbedast, vasest, kivist ja puust ebajumalaid, kellel
puudub võime näha, kuulda või käia. **21** Nad ei parandanud
meelt oma mõrvadest, nõidustest, hoorusest ega vargustest.

10 Ma nägin taevast alla tulemas veel üht vägevat inglit. Ta
oli riietatud pilvega ja tema pea kohal oli vikerkaar, ta nägu
oli nagu päike ja ta jalad nagu tulesambad. **2** Tal oli käes
avatud rullraamatuke. Ta asetas oma parema jala mere peale
ja vasaku jala maa peale **3** ning kisendas valju häälega, nii
nagu lõvi möirgab. Ja kui ta kisendas, hakkasid seitse pikset
kõuemürinaga rääkima. **4** Kui need seitse pikset olid rääkinud ja
ma tahtsin hakata kirjutama, kuulsin ma taevast häält, mis ütles:
„Pane pitseriga kinni, mida seitse pikset rääkisid, ära pane seda
kirja!“ **5** Ingel, keda ma olin näinud seismas mere peal ja maa
peal, tõstis oma parema käe taeva poole. **6** Ja ta vandus selle
juures, kes elab igavesest ajast igavesti, kes on loonud taeva ja
kõik, mis seal on, maa ja kõik, mis seal on, ning mere ja kõik, mis
seal on, ja ütles: „Enam ei lähe kaua! **(aiōn g165)** **7** Neil päevil, kui
seitsmes ingel hakkab puhuma trompetit, viiakse täide Jumala
varjatud plaan, nagu ta seda on kuulutanud prohvetitele, oma
sulastele.“ **8** Ja hääl, mida ma taevast kuulsin, rääkis minuga
jälle ja ütles: „Mine ja võta see avatud raamat, mis on maa ja
mere peal seisva ingli käes!“ **9** Ma läksin ingli juurde ja palusin,
et ta annaks mulle raamatukese. Ta vastas: „Võta ja söö see ära!
See on su kõhus mõru, aga suus on see magus nagu mesi.“ **10**
Ma võtsin ingli käest raamatu ja sõin selle ära. Suus oli see
magus nagu mesi, aga kui ma olin selle alla neelanud, läks see
mul kõhus mõruks. **11** Ja mulle öeldi: „Sa pead jälle ennustama
paljude rahvaste, hõimude, keelte ja kuningate kohta!“

11 Mulle anti pilliroog mõõdupuuks ja öeldi: „Mine, mõõda ära
Jumala tempel ja altar ning need, kes seal kummardavad! **2**
Aga templi välisõu jäta välja ning ära mõõda seda, sest see on
antud rahvastele ning nad tallavad püha linna nelikümmend

kaks kuud. **3** Ja ma määran oma kaks tunnistajat ja nad
ennustavad kotiriidesse riietatuna tuhat kakssada kuuskümmend
päeva." **4** Need tunnistajad on kaks õlipuud ja kaks lambijalga,
mis seisavad kogu maailma Issanda ees. **5** Kui keegi tahab
neile kurja teha, väljub nende suust tuli, mis neelab ära nende
vaenlased. Kes iganes tahab neile kurja teha, siis peab ta
nõnda tapetama. **6** Neil on meelevald sulgeda taevas, et
nende ennustamise ajal vihma ei sajaks; ja neil on meelevald
vete üle muuta need vereks ning lüüa maad kõikvõimalike
nuhtlustega nii sageli, kui nad tahavad. **7** Kui nad on lõpetanud
tunnistamise, tuleb sügavikust metsaline ja astub nende vastu
lahingusse, ta võidab nad ära ja tapab nad. **(Abyssos g12)** **8**
Nende surnukehad vedelevad suure linna tänavail, mille nimi
on vaimulikus tähenduses Soodom ja Egiptus. Seal löödi risti
ka nende Issand. **9** Inimesed eri rahvastest, suguharudest,
keeltest ja hõimudest vaatavad nende surnukehi kolm ja pool
päeva ega lase neid panna hauda. **10** Ja kogu maailma elanikud
rõõmustavad nende surma üle, nad pidutsevad ja saadavad
üksteisele kingitusi, sest need kaks prohvetit olid vaevanud kogu
maailma elanikke. **11** Aga kolme ja poole päeva pärast tuli
Jumala eluvaim nende sisse, nad tõusid jalule ning suur kartus
valdas kõiki, kes seda nägid. **12** Ja nad kuulsid võimsat häält
taevast, mis neile ütles: „Tulge siia üles!" Ja pilv kandis nad üles
taevasse, ja nende vaenlased nägid seda pealt. **13** Samal tunnil
sündis suur maavärin ning kümnendik linna varises kokku ja
selles maavärinas hukkus seitse tuhat inimest, ülejäänud olid
hirmunud ja nad andsid taeva Jumalale austust. **14** Teine häda
on möödas, vaata, kolmas häda tuleb varsti! **15** Seitsmes ingel
puhus pasunat, ja taevas oli kuulda võimsaid hääli, mis ütlesid:

„Maailma valitsus on saanud meie Issanda ja tema Messia
omaks ning tema valitseb igavesest ajast igavesti.“ **(aiōn g165)** **16**
Ja need kakskümmend neli vanemat, kes istuvad Jumala ees
oma troonidel, heitsid silmili maha ja kummardasid Jumalat. **17**
Nad ütlesid: „Me täname sind, Issand, Kõigeväeline Jumal, kes
oled ja kes olid, et sa oled päästnud valla oma võimsa väe ning
hakanud valitsema kuningana. **18** Rahvahõimud on raevutsenud,
aga nüüd on sinu viha saabunud ning on aeg mõista kohut
surnute üle ning anda kätte palk prohvetitele, su sulastele,
ning pühadele ning neile, kes kardavad su nime, väikestele
ja suurtele, ning hävitada need, kes hävitavad maad.“ **19** Ja
Jumala tempel taevas avanes ning seal sai nähtavaks tema
lepingulaegas. Tulid välgusähvatused, müristamine, äikesehood,
maavärin ja ränk rahesadu.

12 Siis ilmus taevasse võimas tunnustäht: naine, kes oli
riietatud päikesesse. Tema jalge all oli kuu ja tal oli peas
kaheteistkümnest taevatähest pärg. **2** Ta oli lapseootel ja
kisendas sünnitusvaevades, sest tema tuhud olid alanud. **3**
Ja taevasse ilmus teine tunnustäht: ennäe, suur tulipunane
lohe, kellel oli seitse pead ja kümme sarve ning peadel seitse
diadeemi. **4** Selle saba pühkis taevast välja kolmandiku tähti
ja viskas need maa peale. Lohe jäi seisma sünnitava naise
ees, et niipea kui ta on sünnitanud, neelata alla tema laps. **5**
Ja naine sünnitas poisslapse, kes raudkepiga valitseb kõiki
rahvaid, ja laps haarati üles Jumala ja tema trooni juurde. **6**
Aga naine põgenes kõrbe, kuhu Jumal oli talle ette valmistanud
paiga, et teda seal toidetaks tuhat kakssada kuuskümmend
päeva. **7** Siis puhkes taevas sõda. Miikael ja tema inglid võitlesid
lohega ning lohe ja tema inglid võitlesid vastu. **8** Aga lohe sai

lüüa, ja neil ei jäänud enam kohta taevas. **9** Suur lohe visati
välja, see ürgne madu, keda hüütakse kuradiks ja saatanaks,
kes eksitab kogu maailma. Ta visati maa peale ja tema inglid
koos temaga. **10** Ja ma kuulsin võimsat häält taevas hüüdmas:
„Nüüd on tulnud pääste ja vägi ning meie Jumala Kuningriik ning
tema Messia meelevald; sest välja on visatud meie vendade
süüdistaja, kes süüdistas neid Jumala ees päeval ja ööl. **11**
Nemad on ta ära võitnud Talle vere läbi ning oma tunnistuse
sõna läbi; nad pole armastanud oma elu ega kartnud surma. **12**
Seepärast rõõmustage, taevad, ja kõik taevaelanikud! Häda
maale ja merele, sest kurat on laskunud teie juurde, ta on täis
raevu, sest ta teab, et tema aeg on lühike.“ **13** Kui lohe nägi,
et ta oli heidetud maa peale, hakkas ta jälitama naist, kes oli
sünnitanud poisslapse. **14** Aga naisele anti kaks suure kotka
tiiba, et ta lendaks kõrbesse paika, kus teda toidetakse mao
eest varjul aasta, kaks aastat ja veel pool aastat. **15** Ja madu
sülitas naisele järele oma suust vett nagu jõe, et teda vooluga
ära uhtuda. **16** Kuid maa tuli naisele appi: maa avas oma suu ja
neelas alla jõe, mille lohe purskas välja oma suust. **17** Siis lohe
läks naise peale raevu ja läks sõtta naise ülejäänud järglaste
vastu, nende vastu, kes peavad Jumala käske ja peavad kinni
tunnistusest Jeesuse kohta.

13 Ja ta jäi seisma mere liivale. Lohe seisis mere kaldal. Ja
ma nägin, kuidas merest tõusis metsaline, kellel oli seitse pead
ja kümme sarve. Iga sarve otsas oli diadeem ja iga pea peal
Jumalat teotav nimi. **2** Metsaline, keda ma nägin, oli pantri
sarnane, kuid tal olid jalad nagu karul ja suu nagu lõvil. Lohe
andis temale oma väe, oma trooni ja suure meelevalla. **3**
Metsalise üks peadest oli nagu surmavalt haavatud, kuid tema

surmahaav paranes. Kogu maailm oli täis imestust ja järgis
metsalist. **4** Inimesed kummardasid lohet, et see oli andnud
metsalisele meelevalla. Nad kummardasid ka metsalist ning
küsisid: „Kes on metsalise sarnane ja kes suudab temaga
sõdida?“ **5** Talle anti suu rääkida suuri asju ja teotada Jumalat
ning talle anti vabadus tegutseda nelikümmend kaks kuud. **6** Ta
avas suu Jumala teotamiseks, et teotada tema nime ja elupaika,
kõiki, kes elavad taevas. **7** Tal lubati sõdida Jumala rahva
vastu ja neid võita ning talle anti meelevald kõigi suguharude,
rahvaste, keelte ja hõimude üle. **8** Teda hakkavad kummardama
kõik maailma elanikud, kelle nime ei ole maailma rajamisest
peale kirjutatud tapetud Talle eluraamatusse. **9** Kellel on kõrvad,
see kuulgu: **10** „kui keegi peab minema vangi, siis vangi ta ka
läheb. Kui keegi peab tapetama mõõgaga, siis mõõgaga ta
tapetakse.“ Siin olgu Jumala pühadel kannatlikkust ja ustavust!
11 Siis ma nägin teist metsalist, kes tõusis üles maa seest. Tal oli
kaks sarve nagu Tallel, aga ta rääkis nagu lohe. **12** Ta kasutas
esimese metsalise nimel tema meelevalda ning pani maa ja
selle elanikud kummardama esimest metsalist, kelle surmahaav
oli paranenud. **13** Ta tegi vägevaid tunnustähti ja lasi tuldki
inimeste nähes taevast maa peale tulla, **14** ning ta pettis maa
elanikke tunnustähtedega, mis talle oli antud teha metsalise ees.
Ta käskis maa elanikel valmistada kuju metsalise auks, kellel oli
mõõgahaav ja kes siiski jäi ellu. **15** Talle anti ka võime panna
metsalise kujusse eluvaim, nii et metsalise kuju rääkis ja laskis
tappa kõik, kes metsalise kuju ei kummarda. **16** Ta sundis kõiki
inimesi – väikeseid ja suuri, rikkaid ja vaeseid, vabu ja orje –
saama märgi nende paremale käele või nende otsaette, **17** et
keegi muu ei saaks midagi osta ega müüa, kui vaid see, kelle

on see märk, mis on metsalise nimi või tema nime arv. **18** Siin
on vaja tarkust! Kes on arukas, arvutagu välja, mida tähendab
metsalise arv, sest see on inimese arv – tema arv on kuussada
kuuskümmend kuus.

14 Ma vaatasin: ennäe, Tall seisis Siioni mäel ja koos temaga
need sada nelikümmend neli tuhat, kelle otsaesisele oli kirjutatud
Talle nimi ja tema Isa nimi. **2** Ja ma kuulsin häält taevast, mis
oli otsekui suurte vete kohin ja võimsa kõue hääl; see kõlas,
nagu oleksid kandlemängijad oma pille mänginud. **3** Nad laulsid
uut laulu trooni ees ning nelja olevuse ja vanemate ees. Seda
laulu ei suutnud õppida keegi muu peale saja neljakümne nelja
tuhande, kes olid lunastatud maa pealt. **4** Need on need, kes ei
ole endid rüvetanud naistega, nad on puhtad nagu neitsid. Nad
järgnevad Tallele kõikjal, kuhu ta läheb. Nemad on inimeste seast
lunastatud pühitsetud anniks Jumalale ja Tallele. **5** Nende suust
ei ole iial kuuldud valet – nad on laitmatud. **6** Ma nägin veel üht
inglit kesktaevas lendamas. Tal oli igavene evangeelium, mida
kuulutada maa elanikele, igale hõimule, suguharule, keelele
ja rahvale. **(aiōnios g166)** **7** Ta hüüdis valju häälega: „Kartke
Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on
käes! Kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa, mere ja
vete allikad!“ **8** Talle järgnes teine ingel, kes ütles: „Langenud!
Langenud on suur Paabel, kes joovastas kõiki rahvaid oma
abielurikkumise hullustava veiniga!“ **9** Nende järel tuli kolmas
ingel, kes hüüdis valju häälega: „Kui keegi kummardab metsalist
ja tema kuju ning võtab vastu tema märgi oma otsaette või oma
käe peale, **10** siis ta saab samuti juua Jumala raevu veini, mis on
lahjendamatult valatud ta vihakarikasse. Teda vaevatakse väävli
ja tulega pühade inglite ja Talle ees. **11** Nende piinade suits

tõuseb üles igavesest ajast igavesti ega ole mingit leevendust
päeval ega ööl neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju,
ega neil, kes võtavad vastu ta nime märgi.“ **(aiōn g165)** **12** Siin
olgu kannatlikkust Jumala pühadel, kes peavad tema käske
ja jäävad Jeesusele ustavaks! **13** Ja ma kuulsin häält, mis
ütles taevast: „Pane kirja: „Õndsad on surnud, kes nüüdsest
peale surevad Issandas!““ „Jah,“ ütleb Vaim, „nad puhaku oma
töövaevast, sest nende teod järgnevad neile.“ **14** Ma vaatasin:
ennäe, valge pilv, ning sellel istus keegi Inimese Poja sarnane.
Tal oli kuldpärg peas ja terav sirp käes. **15** Ja üks teine ingel
väljus templist ja hüüdis pilve peal istujale valju häälega: „Siruta
oma sirp ja lõika, sest lõikusaeg on käes ja maa viljasaak on
valmis!“ **16** Ja see, kes istus pilve peal, lõi sirbiga üle maa ning
see lõigati paljaks. **17** Veel üks ingel väljus taevasest templist ja
temalgi oli käes terav sirp. **18** Ja veel üks ingel väljus altarist,
kellel oli võim tule üle. Ta hüüdis valju häälega sellele, kellel oli
terav sirp: „Siruta oma terav sirp ja kogu kokku marjakobarad
maailma viinapuust, sest selle viinamarjad on küpsed!“ **19** Ja
ingel lõi sirbiga üle maa, lõikas viinapuult marjakobarad ning
heitis need Jumala viha suurde surutõrde. **20** Surutõrt vajutati
väljaspool linna ning verd voolas kuni hobuste valjasteni tuhande
kuuesaja staadioni ulatuses ümberkaudu.

15 Siis ma nägin taevas veel üht suurt ja imelist tunnustähte:
seitse inglit ja nende käes seitse viimset nuhtlust – sellega
viidi lõpule Jumala raev. **2** Ja ma nägin otsekui tulega segatud
klaasmerd. Selle klaasmere ääres seisid Jumala kanneldega
need, kes olid võitnud metsalise, tema kuju ja ta nime arvu. **3**
Nad laulsid Jumala sulase Moosese laulu ja Talle laulu: „Suured
ja imelised on sinu teod, Issand Jumal, Kõigeväeline! Õiged

ja tõelised on sinu teed, rahvaste kuningas!“ **4** „Kes ei peaks
kartma sind ning ülistama sinu nime, Issand? Sina üksi oled
püha, kõik rahvad tulevad ning kummardavad sinu ees, sest
sinu õiged kohtuotsused on saanud avalikuks.“ **5** Pärast seda
vaatasin ja nägin taevas templit – see tähendab lepinguseaduse
telki – ja see avati. **6** Templist väljusid seitse inglit seitsme
nuhtlusega. Nende riided olid säravpuhtast linasest kangast ja
rinna ümber olid kuldvööd. **7** Ja üks neljast olevusest andis
seitsmele inglile seitse kuldkaussi, täis selle Jumala raevu, kes
elab igavesest ajast igavesti. **(aiōn g165)** **8** Ja tempel sai täis
suitsu Jumala auhiilgusest ja tema väest ning ükski ei saanud
minna templisse enne, kui seitsme ingli seitse nuhtlust olid
lõpetatud.

16 Ma kuulsin templist võimsat häält ütlemas seitsmele inglile:
„Minge ja valage maa peale välja seitse Jumala vihakaussi!“ **2**
Esimene ingel läks ja valas oma kausi välja maa peale, ning
koledad ja mädased paised tekkisid inimeste kehale, kellel oli
metsalise märk ja kes kummardasid tema kuju. **3** Teine ingel
läks ja valas oma kausi välja merre, ning see muutus otsekui
surnu vereks ja kõik elusolendid meres surid. **4** Kolmas valas
oma kausi välja jõgedesse ja veeallikatesse ning need muutusid
vereks. **5** Ja ma kuulsin inglit, kes vastutas vete eest, ütlevat:
„Õige oled sina selles kohtumõistmises, sina Püha, kes oled
ja kes olid; **6** sest nemad on valanud pühade ja prohvetite
verd ning verd oled sina andnud neile juua, nagu nad seda
väärivad.“ **7** Ja ma kuulsin, kuidas altar ütles: „Jah, Issand
Jumal, Kõigeväeline, tõelised ja õiged on sinu kohtuotsused!“ **8**
Neljas ingel valas oma kausi välja päikese peale, ning temale
anti kõrvetada inimesi tulega. **9** Suur kuumus kõrvetas inimesi

ning nad teotasid Jumalat, kellel oli meelevald nende nuhtluste
üle. Ja nad ei parandanud meelt, et anda austust Jumalale.
10 Viies ingel valas oma kausi välja metsalise trooni peale,
ning tema kuningriik mattus pimedusse ja tema alamad närisid
valu pärast keelt. **11** Nad teotasid taeva Jumalat oma valude
ja paisete pärast, ega parandanud meelt oma tegudest. **12**
Kuues ingel valas oma kausi tühjaks suure Eufrati jõe peale,
ning selle vesi kuivas ära, et anda teed idamaa kuningatele. **13**
Ja ma nägin, kuidas lohe suust, metsalise suust ja valeprohveti
suust väljus kolm rüvedat vaimu otsekui konnad. **14** Need on
tunnusmärke tegevad deemonlikud vaimud, kes lähevad laiali
kogu maailma kuningate juurde, et koondada neid lahinguks, mis
peab toimuma Kõigeväelise Jumala suurel päeval. **15** „Vaata, ma
tulen kui varas! Õnnis on inimene, kes valvab ning hoiab oma
riideid, et ta ei käiks alasti, ja et ei nähtaks tema häbi.“ **16** Ja nad
koondati paika, mida heebrea keeles kutsutakse Harmagedoon.
17 Seitsmes ingel valas oma kausi välja õhku, ning vali hääl
kostis templis olevalt troonilt: „See on sündinud!“ **18** Siis sähvis
välke, sündis hääli ja müristamisi ning suur maavärin, mille
taolist ei ole olnud sellest ajast, kui inimesed on elanud maa
peal – nii võimas oli see maavärin. **19** Ja suur linn jagunes
kolmeks osaks ning rahvaste linnad varisesid rusuks. Suurt
Paabelit tuletati meelde Jumala ees, et Jumal annaks temale
juua oma raevuveini karikat. **20** Kõik saared põgenesid ning
mäed kadusid. **21** Ja talendiraskusi raheteri sadas taevast maha
inimeste peale, aga inimesed teotasid Jumalat rahenuhtluse
pärast, sest see nuhtlus oli väga ränk.

17 Üks neist seitsmest inglist, kellel oli seitse kaussi, tuli
minu juurde ja hakkas rääkima: „Tule, ma näitan sulle, milline

karistus ootab suurt hoora, kes istub suurte vete ääres. **2**
Maailma kuningad on hooranud temaga ja ilmamaa elanikud
on joovastunud tema abielurikkumise veinist." **3** Ja ta viis
mind vaimus kõrbe, ning ma nägin naist, kes istus erepunase
metsalise seljas, kes oli üleni kaetud jumalateotuse nimedega
ning kellel oli seitse pead ja kümme sarve. **4** Naine oli riietatud
purpurpunasesse ja erepunasesse; tema ehted olid kullast,
kalliskividest ja pärlitest. Tal oli käes kuldkarikas, mis oli täis
jälkusi ja tema abielurikkumiste roppusi **5** ning tema otsaette
kirjutatud nimi oli saladus: Suur Paabel, kogu maailma hoorade
ja jäleduste ema. **6** Ma nägin naise olevat joobnud Jumala rahva
verest ja Jeesuse tunnistajate verest. Teda nähes imestasin ma
väga. **7** Aga ingel ütles mulle: „Miks sa imestad? Ma räägin
sulle saladust naisest ja metsalisest, kes teda kannab ja kellel
on seitse pead ja kümme sarve. **8** Metsaline, keda sa nägid ja
kes kord oli, teda ei ole enam, kuid ta tuleb üles sügavikust
ja läheb hukatusse. Siis need maa elanikud, kelle nime ei ole
maailma rajamisest peale kirjutatud eluraamatusse, imestavad,
nähes metsalist, kes oli ja keda enam ei ole ning kes tuleb
jälle. **(Abyssos g12)** **9** Siin on tarvis tarka meelt! Seitse pead on
seitse mäge, mille peal istub naine. Need on seitse kuningat, **10**
kellest viis on langenud, üks valitseb praegu ja viimane on veel
tulemata, ning kui ta tuleb, siis ta peab jääma vaid üürikeseks
ajaks. **11** Ja metsaline, kes oli ja keda enam ei ole, on kaheksas,
ja samas üks neist seitsmest, ja ta läheb hukatusse. **12** Need
kümme sarve, mida sa nägid, on kümme kuningat, kes ei ole
veel saanud valitsust, kuid nad saavad kuningavõimu üheks
tunniks koos metsalisega. **13** Nad on ühel nõul ning annavad
oma väe ja võimu metsalisele. **14** Nad astuvad sõtta Talle vastu

ja Tall võidab nad ära, sest tema on isandate Issand ja kuningate
Kuningas; koos temaga võidavad need, kes on kutsutud ja
valitud ja ustavad." **15** Ja see ingel ütles mulle: „Veed, mida
sa nägid ja mille ääres istub hoor, on rahvad ja rahvahulgad,
hõimud ja keeled. **16** Metsaline ja kümme sarve, mida sa nägid,
vihkavad hoora. Nad riisuvad ta puupaljaks ja võtavad alasti,
nad söövad ta liha ja põletavad ta ära tulega. **17** Sest Jumal on
pannud nende südamesse täita tema eesmärki ning olla sama
meelt ning anda oma kuningavõim metsalise kätte, kuni Jumala
sõnad on läinud täide. **18** Ja naine, keda sa nägid, on suur linn,
kelle käes on valitsus maailma kuningate üle."

18 Pärast seda ma nägin taevast alla tulevat veel üht inglit,
kellel oli suur autoriteet, ja kogu maa lõi tema auhiilgusest
särama. **2** Ta hüüdis võimsa häälega: „Langenud! Langenud on
suur Paabel! Temast on saanud kurjade vaimude eluase, kõigi
rüvedate vaimude lemmikpaik, kõigi rüvedate lindude lemmikpaik,
kõigi rüvedate, vastikute loomade lemmikpaik. **3** Sest tema
abielurikkumise veinist on joovastunud kõik rahvad; temaga
on hooranud maailma kuningad ning maailma kaupmehed on
rikastunud tema luksusest!" **4** Ja ma kuulsin taevast veel üht
häält, mis ütles: „Tulge temast välja, mu rahvas, et te ei saaks
tema pattude osaliseks, ja et teid ei tabaks tema nuhtlused! **5**
Sest tema patud on ulatunud taevani ning Jumalal on meeles
tema ülekohtused teod. **6** Tehke talle samamoodi, nagu tema on
teinud, ning makske talle kahekordselt ta tegude eest. Valage
talle kahekordne kogus tema enese karikast! **7** Nii palju kui
tema on iseennast ülistanud ja toretsenud, niisama palju mõõtke
temale piina ja leina! Sest ta ütleb oma südames: „Ma elan
kuningannana, ma ei ole lesk ega pea iial nägema leina." **8**

Sellepärast tabavad teda ühel päeval karistused – surmatõbi
ja lein ja nälg, ning ta põletatakse ära tulega, sest võimas on
Issand Jumal, kes on mõistnud kohut tema üle.“ **9** Ja tema
pärast nutavad ja halavad maailma kuningad, kes temaga
on abielu rikkunud ja tema luksust nautinud, kui nad näevad
tema põlemise suitsu. **10** Hirmust tema piina ees seisavad
nad kaugel ja hüüavad: „Oh häda, häda, suur linn, sa võimas
Paabeli linn! Ühe tunniga on tulnud su kohtumõistmine!“ **11**
Ja maailma kaupmehed nutavad ja halavad tema pärast, sest
enam ei osta keegi nende kaubalaste: **12** ei kulda, hõbedat,
kalliskive ega pärleid; ei peenlinast, purpurit, siidi ega erepunast
kangast; ei mingisugust lõhnapuitu, esemeid elevandiluust,
tehtud väärispuidust, vasest, rauast või marmorist; **13** ei kaneeli
ega vürtsi, lõhnarohte, mürri ega viirukit, veini ega õli, peenjahu
ega nisu; ei veiseid ega lambaid; hobuseid ega vankreid; orje
ega inimhingi. **14** Nad ütlevad: „Viljad, mida te ihkasite, on teie
juurest kadunud. Kogu teie luksus ja hiilgus on kadunud sootuks,
ja seda ei leita enam.“ **15** Nende asjade kaupmehed, kes said
selle linna kaudu rikkaks, seisavad eemal hirmul tema piina
pärast, nuttes ja halades. **16** Nad ütlevad: „Häda, häda, suur
linn, riietatud peenesse linasesse, purpurisse ja erepunasesse,
ning ehitud kulla, kalliskivide ja pärlitega. **17** Sest ühe tunniga on
ära hävitatud nii suur rikkus!“ Ja kõik laevaomanikud, kaptenid ja
meremehed – kõik, kes merel elatist teenivad – seisid eemal **18**
ja kisendasid, nähes ta põlemise suitsu: „Kas on kunagi olnud
selle suure linna sarnast?“ **19** Ja nad raputasid endale põrmu
pea peale ning kisendasid nuttes ja halades: „Häda, häda, suur
linn, kus said tema jõukusest rikkaks kõik, kes omasid laevu
merel. Üheainsa tunniga on ta hävitatud!“ **20** Rõõmustage tema

üle, taevas, ning Jumala rahvas ja apostlid ja prohvetid, sest ta
sai Jumalalt sama kohtuotsuse, mille tema kord langetas teile.
21 Ja üks võimas ingel tõstis üles otsekui suure veskikivi ja
heitis selle merre, hüüdes: „Nõnda järsult visatakse ära suur
linn Paabel, ja teda ei leita iial enam! **22** Kandlemängu ja laulu,
flöödiviisi ja pasunahäält ei kuulda sinu sees enam. Ja ühtegi
käsitöömeistrit ei leidu enam su sees; Ka veskimürinat ei kuulda
enam sinu sees. **23** Ja lambi valgust ei paista sinu sees enam.
Ja pruudi ja peigmehe häält ei kuulda enam sinu sees. Sest sinu
kaupmehed olid maa peal tähtsad isikud ja sinu nõidus eksitas
kõiki rahvaid. **24** Jah, sinust on leitud prohvetite ja Jumala rahva
verd ja kõikide verd, kes on tapetud maa peal!“

19 Pärast seda kuulsin häält, mis kõlas taevas kui suure
rahvahulga karjumine: „Halleluuja! Pääste ja austus ja vägi on
meie Jumalal, **2** sest õiged ja õiglased on tema kohtuotsused!
Ta on mõistnud kohut suure hoora üle, kes laostas maailma
oma abielurikkumisega, ning ta on oma sulaste vere eest
talle kätte maksnud!“ **3** Nad hüüdsid teist korda: „Halleluuja!
Tema suits tõuseb üles igavesest ajast igavesti!“ **(aiōn g165)**
4 Need kakskümmend neli vanemat ja neli olevust langesid
maha ja kummardasid Jumalat, kes istus troonil, ja nutsid:
„Aamen! Halleluuja!“ **5** Ja trooni juurest kostis hääl, mis ütles:
„Kiitke meie Jumalat kõik tema sulased, kes teda kardate, nii
suured kui väikesed!“ **6** Siis kuulsin ma häält, mis kõlas nagu
suure rahvahulga kõma, nagu tormavate vete kohin ja nagu
võimas pikse müristamine, hüüdmas: „Halleluuja! Sest Issand
Jumal, Kõigeväeline, on hakanud valitsema! **7** Rõõmustagem ja
juubeldagem ja andkem talle au, sest Talle pulmad on käes
ning tema pruut on ennast seadnud valmis! **8** Talle on antud

riietumiseks säravvalge puhtast peenlinasest riie.“ (Peenlinane
on Jumala püha rahva õiged teod.) **9** Ingel ütles mulle: „Kirjuta:
„Õndsad on need, kes on kutsutud Talle pulmapeole.““ Ja ta
lisas: „Need on Jumala tõelised sõnad.“ **10** Ma langesin maha
tema jalge ette teda kummardama, aga ta ütles: „Ära seda tee!
Mina olen kaassulane sinule ja su vendadele ja õdedele, kellel
on Jeesuse tunnistus. Kummarda Jumalat! Sest prohvetliku
kuulutuse vaim on see, kes tunnistab Jeesusest.“ **11** Siis ma
nägin taevast avatuna ja ennäe, minu ees oli valge hobune
ja selle seljas ratsanik, kelle nimi on Ustav ja Tõeline ning
tema mõistab kohut ja sõdib õiguses. **12** Tema silmad olid
nagu tuleleek ja tema pea oli ehitud paljude diadeemidega,
millele oli kirjutatud nimi, mida ei tea keegi muu kui tema ise.
13 Tema seljas oli verre kastetud rüü. Tema nimi oli Jumala
Sõna. **14** Taevased väehulgad järgnesid Talle valgetel hobustel
puhtast valgest peenlinasest rõivais. **15** Tema suust välkus
vahe kaheterane mõõk, et sellega lüüa rahvaid. Ta valitses neid
raudkepiga ning tallas Kõigeväelise Jumala viha surutõrt. **16** Ja
tema rüü ja ta puusa peale oli kirjutatud nimi: Kuningate Kuningas
ja isandate Issand. **17** Siis ma nägin üht inglit seismas päikeses
ja see hüüdis valju häälega kõigile keset taevalaotust lendavaile
lindudele: „Tulge, lennake kokku Jumala suurele õhtusöögile
18 sööma kuningate, väejuhtide ja vägilaste liha, hobuste ja
ratsanike liha, kõigi orjade ja vabade liha, suurte ja väikeste
liha!“ **19** Ja ma nägin, kuidas metsaline ja maailma kuningad
ja nende sõjaväed kogunesid sõda pidama ratsanikuga, kes
istus valge hobuse seljas, ja tema sõjaväega. **20** Ja metsaline
võeti kinni ja temaga koos valeprohvet, kes tema käsul oli teinud
tunnustähti ja eksitanud neid, kes olid võtnud vastu metsalise

märgi ja kummardanud tema kuju. Nad mõlemad visati elusalt
tulejärve, kus on põlev väävel. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Teised
tapeti mõõgaga, mis välkus ratsaniku suust, kes istus hobuse
seljas, ja kõik linnud said söönuks nende lihast.

20 Ja ma nägin, et taevast tuli alla ingel, kellel oli sügaviku võti
ja käes suured ahelad. **(Abyssos g12)** **2** Ta võttis kinni lohe, selle
ürgse mao, kes on kurat ja saatan, ning aheldas ta tuhandeks
aastaks. **3** Ingel viskas ta sügavikku ja sulges luku taha ning
pani pealt pitseriga kinni, et ta enam ei eksitaks rahvaid, enne
kui tuhat aastat saavad täis. Pärast seda peab ta lühikeseks
ajaks vabaks lastama. **(Abyssos g12)** **4** Siis ma nägin troone ja
troonidel istumas neid, kelle kätte oli antud kohtumõistmine. Ning
ma nägin nende hingi, kelle pead olid maha raiutud Jeesuse
tunnistamise ja Jumala sõna pärast, nende hingi, kes ei olnud
kummardanud metsalist ega tema kuju ega olnud võtnud tema
märki oma otsaette ega käe peale. Nad ärkasid ellu ja valitsesid
koos Kristusega tuhat aastat. **5** Aga muud surnud ei ärganud ellu
enne, kui tuhat aastat said täis. See on esimene ülestõusmine.
6 Õnnistatud ja pühad on need, kes saavad osa esimesest
ülestõusmisest. Nende üle ei ole teisel surmal meelevalda; nad
on Jumala ja Kristuse preestrid ning valitsevad koos temaga
tuhat aastat. **7** Kui need tuhat aastat täis saavad, lastakse
saatan ta vangistusest välja **8** ning ta läheb eksitama rahvaid
maailma neljas nurgas, Googi ja Maagoogi, et koguda sõtta
neid, kelle arv on nagu mereliiv. **9** Nad tulid kokku üle laia ilma
ja piirasid ümber Jumala rahva leeri ja armastatud linna. Aga
taevast langes tuli ja neelas neid. **10** Ja kurat, kes neid eksitas,
heideti tule- ja väävlijärve, kus olid ka metsaline ja valeprohvet.
Ja neid vaevatakse seal ööd ja päevad igavesest ajast igavesti.

(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Ma nägin suurt valget trooni
ja seda, kes troonil istub, kelle palge eest põgenesid maa ja
taevas, ning neile ei leitud enam kohta. **12** Ja ma nägin surnuid,
suuri ja väikeseid, seismas trooni ees, ning raamatud avati. Ja
veel üks raamat avati, see on eluraamat. Ja surnute üle mõisteti
kohut vastavalt sellele, kuidas neisse raamatuisse oli kirjutatud,
nende tegude järgi. **13** Meri andis välja temas olevad surnud
ning surm ja surmavald andsid välja temas olevad surnud, ja
igaühe üle mõisteti kohut tema tegude järgi. **(Hadēs g86)** **14** Surm
ja surmavald visati tulejärve. Tulejärv – see on teine surm. **(Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Ja keda ei leitud olevat kirjutatud
eluraamatusse, heideti tulejärve! **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Ma nägin uut taevast ja uut maad, sest esimene taevas ja
esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. **2** Ma
nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla
laskumas. Ta oli seatud valmis nagu pruut, kaunilt ehitud oma
mehele. **3** Ja ma kuulsin valju häält trooni juurest hüüdmas:
„Nüüd on Jumala elupaik inimeste seas ja ta jääb nende juurde
elama. Nemad on tema rahvas ja tema on nende Jumal. **4** Ja
tema pühib ära kõik pisarad nende silmist, ja surma ei ole enam
ega leinamist ega nuttu ega valu, sest kõik endine on möödunud.“
5 Ja troonil istuja ütles: „Vaata, ma teen kõik uueks!“ „Pane kirja,“
ütles ta, „sest need sõnad on usaldusväärsed ja õiged.“ **6** Ja
ta ütles mulle: „See on sündinud! Mina olen Alfa ja Oomega,
algus ja lõpp. Janustele ma annan eluvee allikast tasuta vett.
7 Need, kes võidavad, pärivad selle kõik; mina olen nende
Jumal ja nemad on minu lapsed. **8** Aga argade, uskmatute,
jälkide, mõrtsukate, hoorajate, nõidade, ebajumalateenijate ja
kõigi valelike osa on tule ja väävliga põlevas järves. See on teine

surm.“ **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Minu juurde tuli üks seitsmest
inglist, neist, kellel oli seitse kaussi täis seitset viimset nuhtlust,
ja hakkas rääkima: „Tule, ma näitan sulle pruuti, Talle naist!“ **10**
Ta kandis mind vaimus suure ja kõrge mäe otsa ning näitas
mulle püha linna Jeruusalemma, mis oli alla laskumas taevast
Jumala juurest. **11** Sellel linnal on Jumala kirkus, ta särab
kui haruldane kalliskivi, nagu kristallselge jaspis. **12** Linnal on
suur ja kõrge müür, kaksteist väravat ja väravate peal kaksteist
inglit. Väravate peale on kirjutatud Iisraeli laste kaheteistkümne
suguharu nimed. **13** Ida pool on kolm väravat, põhja pool on
kolm väravat, lõuna pool on kolm väravat ja lääne pool on kolm
väravat. **14** Selle linna müüril on kaksteist aluskivi ja nende peal
Talle kaheteistkümne apostli nimed. **15** Sellel inglil, kes minuga
rääkis, oli käes kuldne mõõdupuu, et mõõta ära linn, selle
väravad ja müür. **16** Linn on nelinurkne ning tema pikkus ja laius
on ühesugused. Ta mõõtis linna mõõdupuuga ja sai kaksteist
tuhat staadioni – linna pikkus, laius ja kõrgus on võrdsed. **17** Ja
ingel mõõtis müüri inimese mõõtude järgi ja selle paksus oli
sada nelikümmend neli küünart. **18** Linna müür on jaspisest ning
linn ise klaasselgest, puhtast kullast. **19** Linna müüri aluskivid
on kaunistatud mitmesuguste kalliskividega. Esimene aluskivi
on jaspis, teine safiir, kolmas kaltsedon, neljas smaragd, **20**
viies sardoonüks, kuues karneool, seitsmes krüsoliit, kaheksas
berüll, üheksas topaas, kümnes krüsopraas, üheteistkümnes
hüatsint ja kaheteistkümnes ametüst. **21** Ja linna kaksteist
väravat on kaksteist pärlit, iga värav on tehtud ühest pärlist. Ja
linna peatänav on puhtast kullast, läbikumav otsekui klaas. **22**
Templit ma linnas ei näinud, sest Issand, Kõigeväeline Jumal, ja
Tall on selle templiks. **23** Linnal ei ole vaja päikest ega kuud, et

need seal paistaksid, sest Jumala kirkus valgustab seda ja tema
lamp on Tall. **24** Rahvad hakkavad käima tema valguses, ja
maailma kuningad toovad sinna oma hiilguse. **25** Linna väravaid
ei suleta päeval, aga ööd seal ei olegi. **26** Ja rahvaste au ja
hiilgus tuuakse sinna. **27** Sinna sisse ei pääse midagi, mis on
rüve, ega keegi, kes teeb jälkusi ja valet, vaid ainult need, kelle
nimed on kirjutatud Talle eluraamatusse.

22 Siis näitas ingel mulle eluvee jõge, selge kui kristall, mis
voolab välja Jumala ja Talle troonist **2** keset linna peatänavat.
Kummalgi pool jõge on elupuu, mis annab kaksteist saaki. See
kannab vilja iga kuu, ning puu lehed on rahvastele terviseks.
3 Midagi neetut ei ole siis enam. Jumala ja Talle troon on siis
seal ning ta sulased teenivad teda **4** ja näevad ta palet, ning
tema nimi on nende otsaesisel. **5** Ööd ei ole enam, ja nad ei
vaja lambi- ega päikesevalgust, sest Issand Jumal ise valgustab
neid, ning nemad valitsevad igavesest ajast igavesti. **(aiōn g165)**
6 Ingel ütles mulle: „Need sõnad on usaldusväärsed ja õiged.
Issand, prohvetivaimude Jumal, on läkitanud oma ingli oma
sulastele näitama, mis varsti peab sündima.“ **7** „Vaata, ma
tulen varsti!“ Õnnistatud on see, kes hoiab alal selle raamatu
ettekuulutuse sõnu! **8** Mina, Johannes, olen see, kes seda
kõike kuulis ja nägi. Ja kui ma olin kuulnud ja näinud, siis ma
langesin maha ingli jalge ette kummardama teda, kes mulle seda
näitas. **9** Kuid ta ütles mulle: „Ära tee seda! Ma olen kaassulane
nagu sina ja su vennad prohvetid ning kõik need, kes selle
raamatu sõnu peavad. Kummarda Jumalat!“ **10** Ja ta ütles mulle:
„Ära pane pitseriga kinni selle raamatu ennustuse sõnu, sest
aeg on lähedal. **11** Las ülekohtune teeb edasi ülekohut, rüve
saagu veelgi rüvedamaks! Õige tehku veel enam õigust ja püha

saagu veelgi pühamaks“ **12** „Vaata, ma tulen varsti! Minu tasu
on minuga, et maksta igaühele tema tegude järgi. **13** Mina
olen Alfa ja Oomega, esimene ja viimane, algus ja lõpp.“ **14**
Õnnistatud on need, kes pesevad oma rüüd, et neil oleks õigus
süüa elupuust ja minna sisse linna väravaist! **15** Väljaspool on
koerad, nõiad, hoorajad, mõrtsukad, ebajumalateenijad ja kõik,
kes valet armastavad ja teevad. **16** „Mina, Jeesus, läkitan oma
ingli teile seda tunnistust andma koguduste jaoks. Mina olen
Taaveti juur ja sugu, särav koidutäht.“ **17** Vaim ja pruut ütlevad:
„Tule!“ Ja igaüks, kes seda kuuleb, öelgu: „Tule!“ Kellel janu, see
tulgu, ja kes soovib, võtku kingiks eluvett! **18** Ma hoiatan igaüht,
kes selle raamatu prohvetlikke sõnu kuuleb: kui keegi neile
midagi juurde lisab, siis paneb Jumal tema peale nuhtlused,
mida selles raamatus on kirjeldatud. **19** Ja kui keegi võtab
midagi ära selle prohvetiraamatu sõnadest, siis Jumal võtab ära
tema osa elupuust ja pühast linnast, mida on kirjeldatud selles
raamatus. **20** Tema, kes seda kinnitab, ütleb: „Jah, ma tulen
varsti!“ Aamen. Tule, Issand Jeesus! **21** Issanda Jeesuse arm
olgu Jumala rahvaga! Aamen.

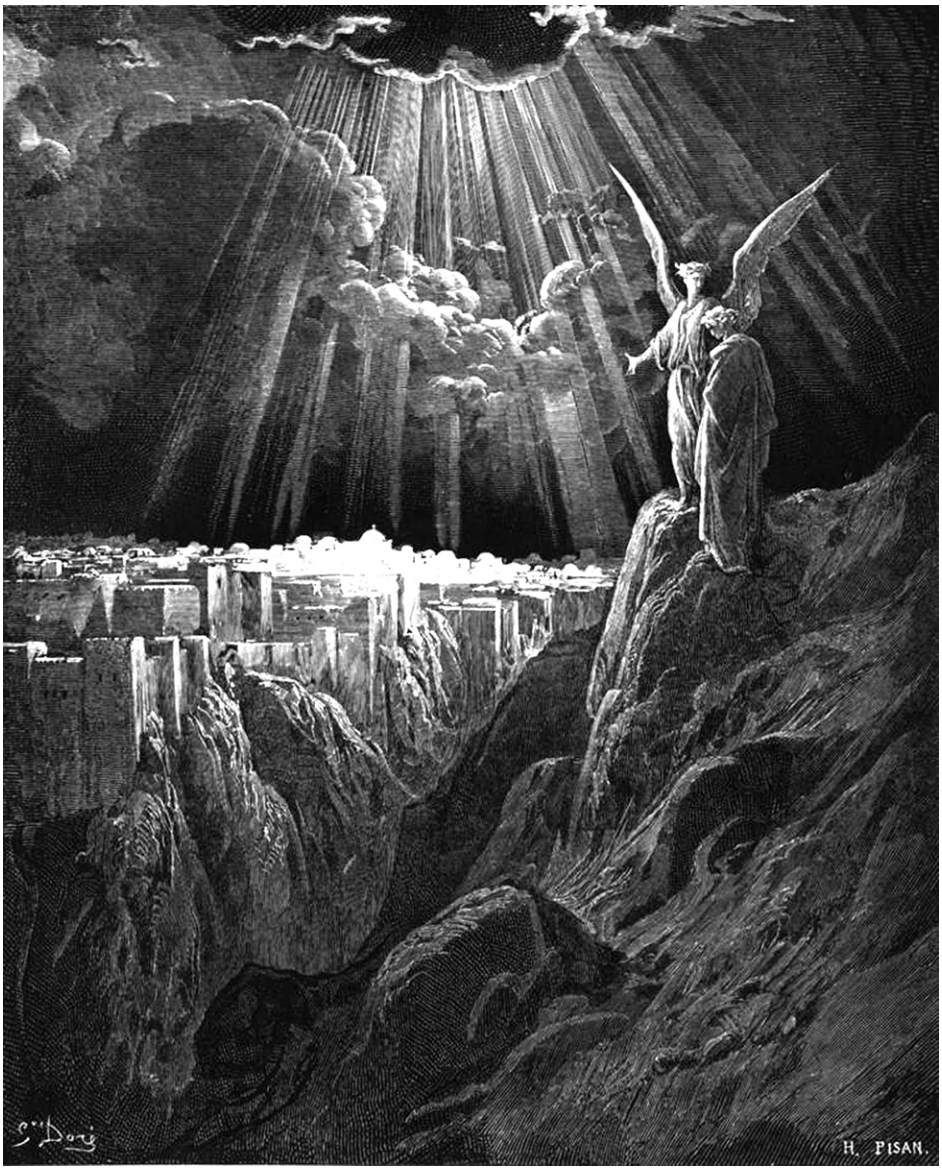

Ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla laskumas. Ta oli seatud valmis nagu pruut, kaunilt ehitud oma mehele. Ja ma kuulsin valju häält trooni juurest hüüdmas: „Nüüd on Jumala elupaik inimeste seas ja ta jääb nende juurde elama. Nemad on tema rahvas ja tema on nende Jumal.

Ilmutus 21:2-3

Reader's Guide

Eesti at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Commons Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Eesti at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible untranslates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 1:6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 129 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simply endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 45 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simply endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hadēs is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: 5 times in 1 book, 3 chapters, and 5 verses
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 51 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Estonian---Contemporary/Noted

Aionian Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. * Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words but may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * Notes may skip or adjust for non-standard verse numbering.

Abyssos

Luuka 8:31
Roomlastele 10:7
Ilmutus 9:1
Ilmutus 9:2
Ilmutus 9:11
Ilmutus 11:7
Ilmutus 17:8
Ilmutus 20:1
Ilmutus 20:3

aïdios

Roomlastele 1:20
Juuda 1:6

aiōn

Matteuse 12:32
Matteuse 13:22
Matteuse 13:39
Matteuse 13:40
Matteuse 13:49
Matteuse 21:19
Matteuse 24:3
Matteuse 28:20
Markuse 3:29
Markuse 4:19
Markuse 10:30
Markuse 11:14
Luuka 1:33
Luuka 1:55
Luuka 1:70
Luuka 16:8
Luuka 18:30
Luuka 20:34
Luuka 20:35
Johannese 4:14
Johannese 6:51
Johannese 6:58
Johannese 8:35
Johannese 8:51
Johannese 8:52
Johannese 9:32
Johannese 10:28
Johannese 11:26
Johannese 12:34
Johannese 13:8
Johannese 14:16
Apostlite 3:21
Apostlite 15:18
Roomlastele 1:25
Roomlastele 9:5
Roomlastele 11:36
Roomlastele 12:2
Roomlastele 16:27
1 Korintlastele 1:20
1 Korintlastele 2:6
1 Korintlastele 2:7
1 Korintlastele 2:8
1 Korintlastele 3:18
1 Korintlastele 8:13
1 Korintlastele 10:11
2 Korintlastele 4:4
2 Korintlastele 9:9
2 Korintlastele 11:31
Galaatlastele 1:4
Galaatlastele 1:5
Efeslastele 1:21
Efeslastele 2:2
Efeslastele 2:7
Efeslastele 3:9
Efeslastele 3:11
Efeslastele 3:21
Efeslastele 6:12
Filiplastele 4:20
Koloslastele 1:26
1 Timoteosele 1:17
1 Timoteosele 6:17
2 Timoteosele 4:10
2 Timoteosele 4:18
Tiitusele 2:12
Heebrealastele 1:2
Heebrealastele 1:8
Heebrealastele 5:6
Heebrealastele 6:5
Heebrealastele 6:20
Heebrealastele 7:17
Heebrealastele 7:21
Heebrealastele 7:24
Heebrealastele 7:28
Heebrealastele 9:26
Heebrealastele 11:3
Heebrealastele 13:8
Heebrealastele 13:21
1 Peetruse 1:23
1 Peetruse 1:25
1 Peetruse 4:11
1 Peetruse 5:11
2 Peetruse 3:18
1 Johannese 2:17
2 Johannese 1:2
Juuda 1:13
Juuda 1:25
Ilmutus 1:6
Ilmutus 1:18
Ilmutus 4:9
Ilmutus 4:10
Ilmutus 5:13
Ilmutus 7:12
Ilmutus 10:6
Ilmutus 11:15
Ilmutus 14:11
Ilmutus 15:7
Ilmutus 19:3
Ilmutus 20:10
Ilmutus 22:5

aiōnios

Matteuse 18:8
Matteuse 19:16
Matteuse 19:29
Matteuse 25:41
Matteuse 25:46
Markuse 3:29
Markuse 10:17
Markuse 10:30
Luuka 10:25
Luuka 16:9
Luuka 18:18
Luuka 18:30
Johannese 3:15
Johannese 3:16
Johannese 3:36
Johannese 4:14
Johannese 4:36
Johannese 5:24
Johannese 5:39
Johannese 6:27
Johannese 6:40
Johannese 6:47
Johannese 6:54
Johannese 6:68

Johannese 10:28
Johannese 12:25
Johannese 12:50
Johannese 17:2
Johannese 17:3
Apostlite 13:46
Apostlite 13:48
Roomlastele 2:7
Roomlastele 5:21
Roomlastele 6:22
Roomlastele 6:23
Roomlastele 16:25
Roomlastele 16:26
2 Korintlastele 4:17
2 Korintlastele 4:18
2 Korintlastele 5:1
Galaatlastele 6:8
2 Tessalooniklastele 1:9
2 Tessalooniklastele 2:16
1 Timoteosele 1:16
1 Timoteosele 6:12
1 Timoteosele 6:16
2 Timoteosele 1:9
2 Timoteosele 2:10
Tiitusele 1:2
Tiitusele 3:7
Fileemonile 1:15
Heebrealastele 5:9
Heebrealastele 6:2
Heebrealastele 9:12
Heebrealastele 9:14
Heebrealastele 9:15
Heebrealastele 13:20
1 Peetruse 5:10
2 Peetruse 1:11
1 Johannese 1:2
1 Johannese 2:25
1 Johannese 3:15
1 Johannese 5:11
1 Johannese 5:13
1 Johannese 5:20
Juuda 1:7
Juuda 1:21
Ilmutus 14:6

eleēsē

Roomlastele 11:32

Geenna

Matteuse 5:22
Matteuse 5:29
Matteuse 5:30
Matteuse 10:28
Matteuse 18:9
Matteuse 23:15
Matteuse 23:33
Markuse 9:43
Markuse 9:45
Markuse 9:47
Luuka 12:5
Jaakobuse 3:6

Hadēs

Matteuse 11:23
Matteuse 16:18
Luuka 10:15
Luuka 16:23
Apostlite 2:27
Apostlite 2:31
1 Korintlastele 15:55
Ilmutus 1:18
Ilmutus 6:8
Ilmutus 20:13
Ilmutus 20:14

Limnē Pyr

Ilmutus 19:20
Ilmutus 20:10
Ilmutus 20:14
Ilmutus 20:15
Ilmutus 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peetruse 2:4

**Questioned*

None yet noted

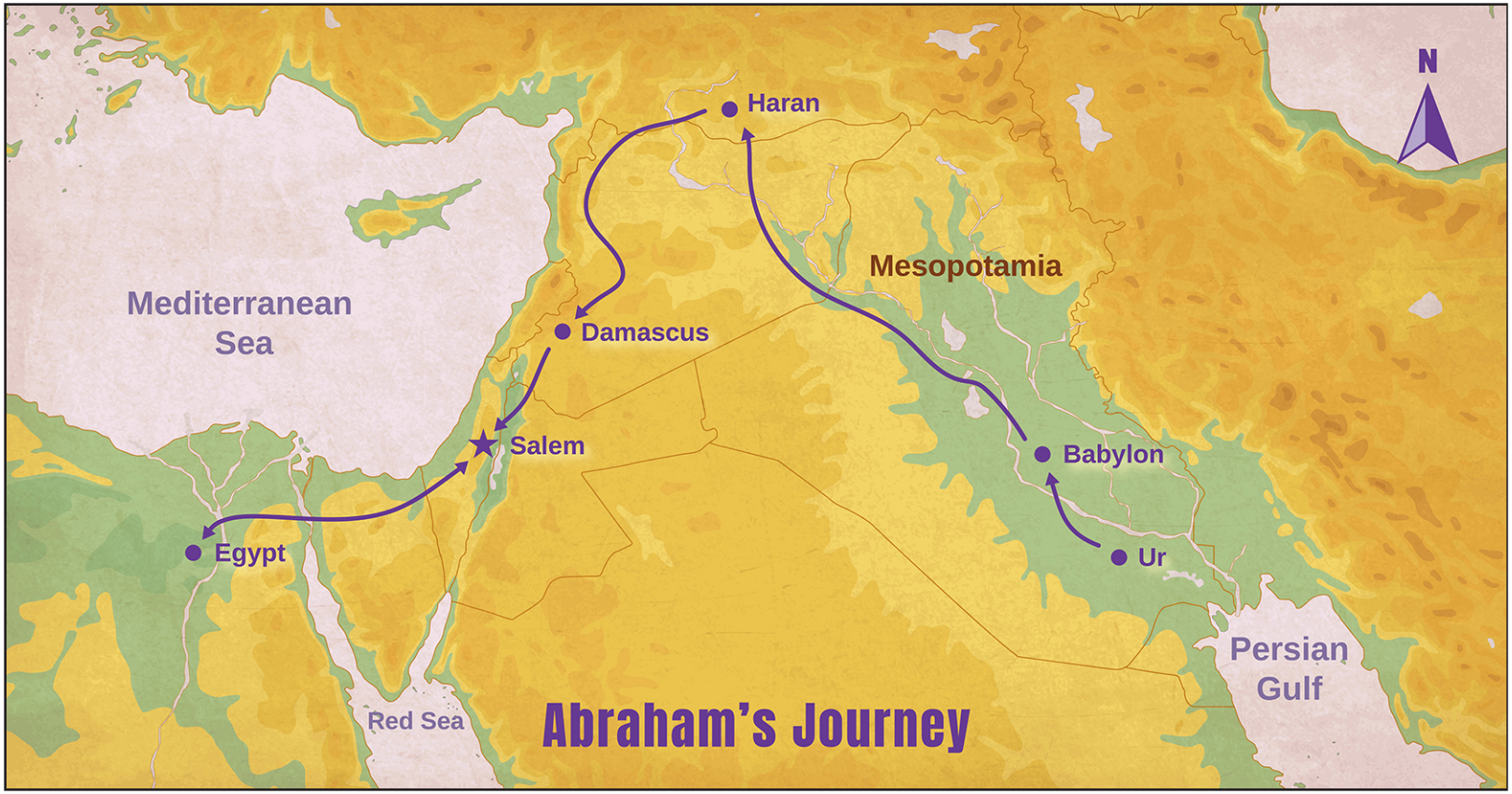

Usus läks Aabraham kuulekalt teele, kui teda kutsuti paika, mille ta pidi saama pärandiks. Ta läks teele, teadmata, kuhu ta läheb. - Heebrealastele 11:8

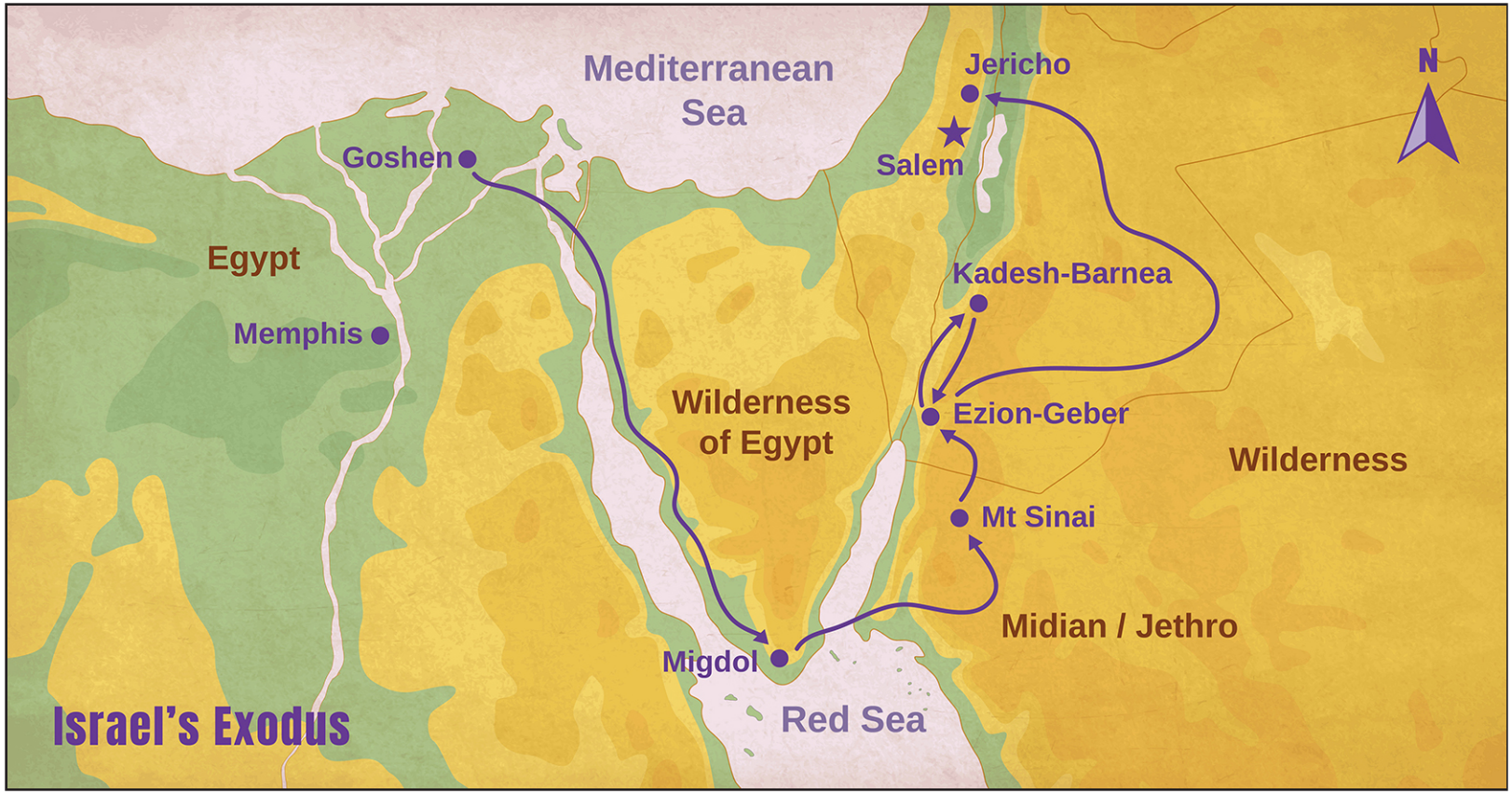

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

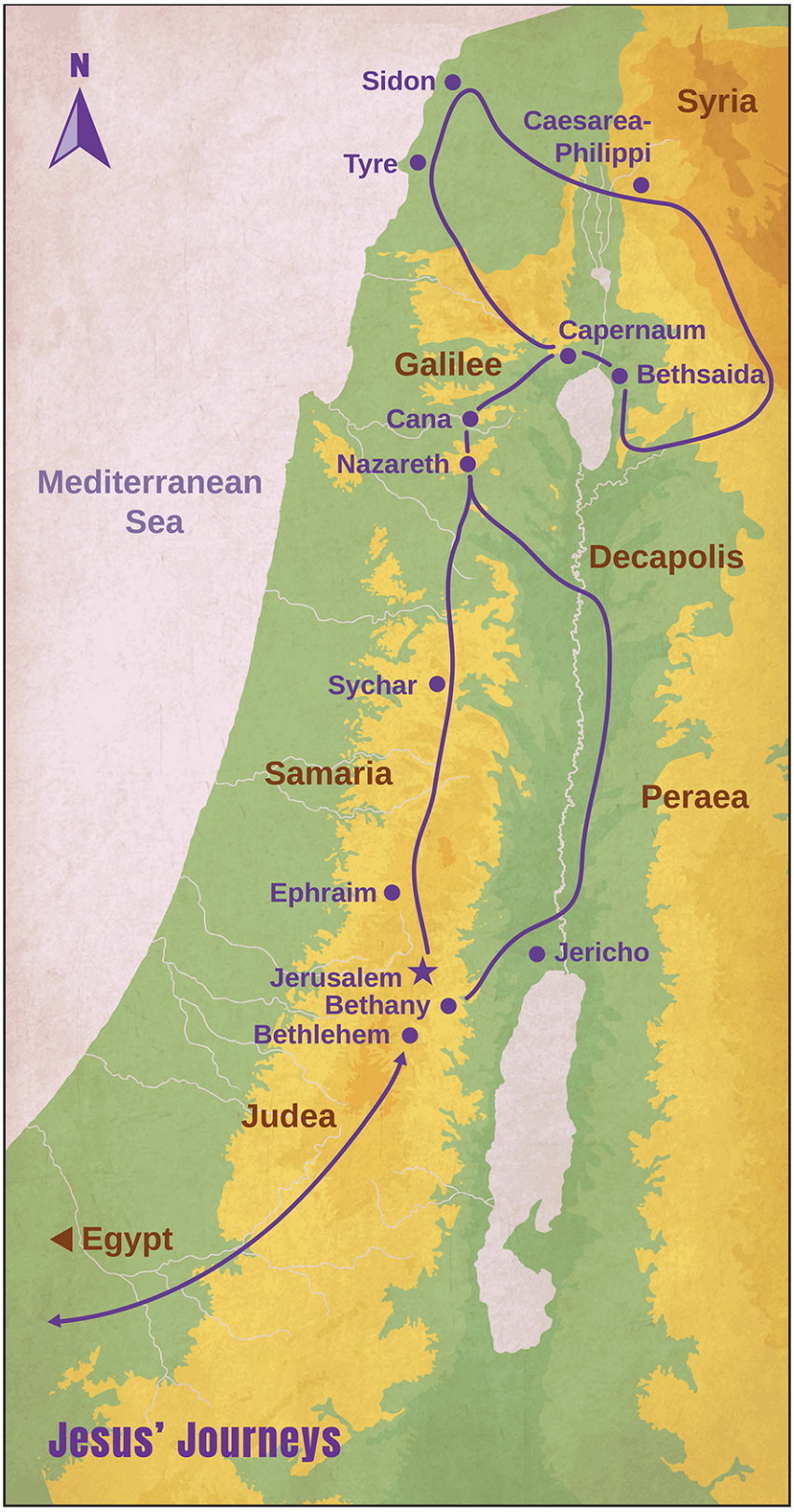

Sest ka Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunastuseks paljude eest!" - Markuse 10:45

Pauluselt, Kristuse Jeesuse sulaselt, kes on kutsutud apostliks ja valitud levitama Jumala evangeeliumi, - Roomlastele 1:1

Creation 4004 BC

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Ussher)

Jesus Christ born 4 BC

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyred in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert martyred in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Nicaea articulates God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 AD

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4004 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 4 BC - 33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City Rev 21:3 No Hadēs No Dead Rev 20:14	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalms 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hadēs until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartaroō, 2 Peter 2:4 and Jude 1:6				Limnē Pyr Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalassa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Limnē Pyr Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyssos Revelation 20:2		

Destiny

Eesti at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two afterlife destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) the *New Heaven*, and 8) the *New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 1:6. Traditionally, we think the separation of the Sheep and Goats at the final judgment divides believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels instead suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hadēs as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hadēs is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hadēs for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hadēs will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hadēs where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hadēs gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hadēs, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hadēs! Wow, we have it backwards! Hadēs will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hadēs is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 20:15. So are those evacuated from Hadēs then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the Devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the whole,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hadēs, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the Devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

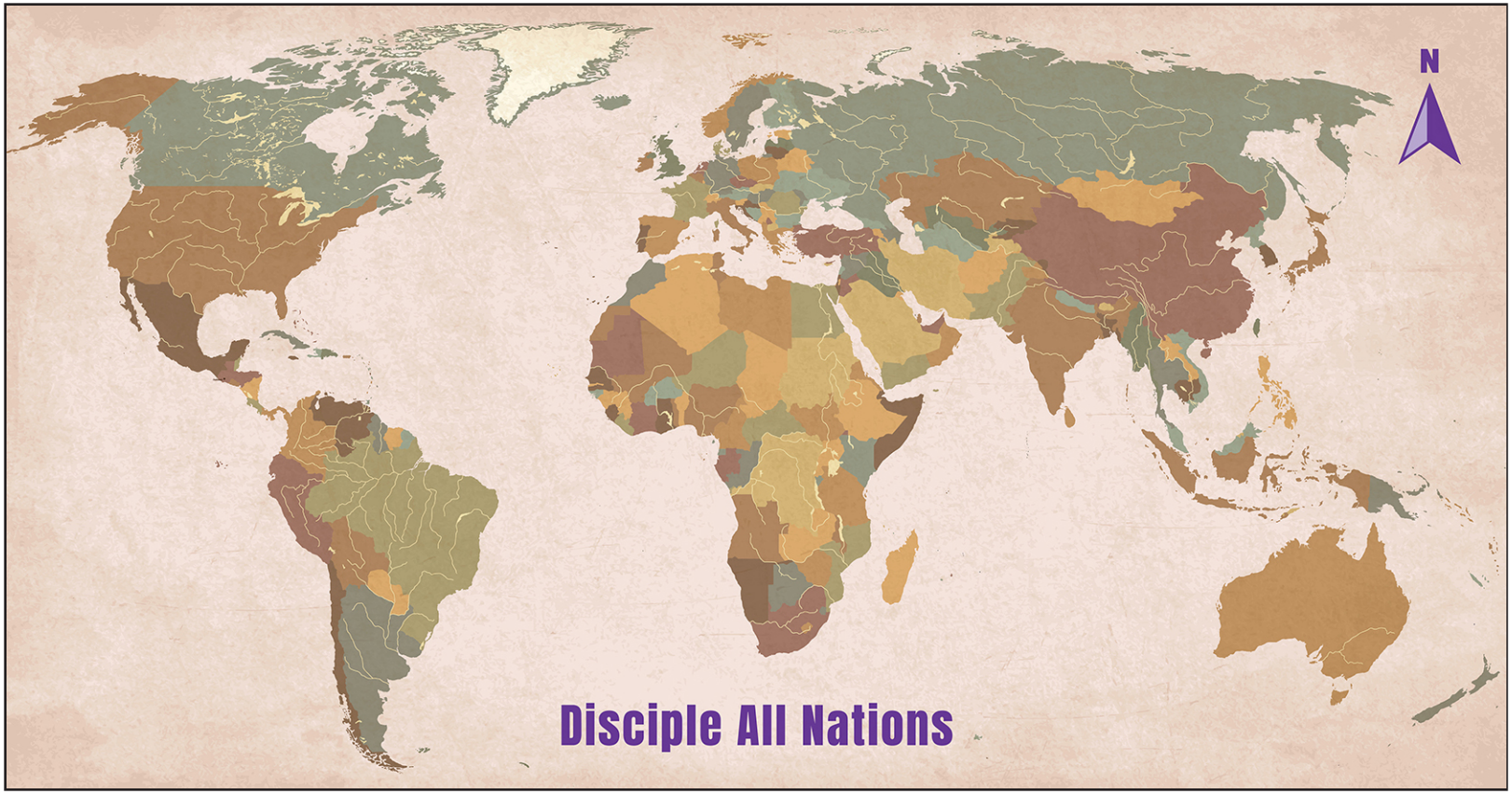

Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel - Matteuse 28:19